

EUROOPAN KESKUSPANKKI

03 | 2006

KUUKAUSIKATSAUS

EUROOPAN KESKUSPANKKI

01 | 2006

02 | 2006

03 | 2006

04 | 2006

05 | 2006

06 | 2006

07 | 2006

08 | 2006

09 | 2006

10 | 2006

11 | 2006

12 | 2006

**KUUKAUSIKATSAUS
MAALISKUU**

EUROOPAN KESKUSPANKKI

KUUKAUSIKATSAUS MAALISKUU 2006

Vuonna 2006
kaikkien EKP:n
julkaisujen
kuva-aiheet on
valittu 5 euron
setelistä.

© Euroopan keskuspankki, 2006

Käyntiosoite

Kaiserstrasse 29
D-60311 Frankfurt am Main
Germany

Postiosoite

Postfach 16 03 19
D-60066 Frankfurt am Main
Germany

Puhelinnumero

+49 69 1344 0

Internet

<http://www.ecb.int>

Faksi

+49 69 1344 6000

Teleksi

411 144 ecb d

Kuukausikatsauksen laatimisesta vastaa EKP:n johtokunta. Pääkirjoitusta ja kehikkoa "Euroalueen talousnäkymiä koskevat EKP:n asiantuntijoiden arviot" lukuun ottamatta Kuukausikatsaus on käännetty Suomen Pankissa, joka myös huolehtii katsauksen julkaisemisesta.

Suomenkielisen Kuukausikatsauksen voi tilata osoitteesta Suomen Pankki, osoiterekisteri, PL 160, 00101 HELSINKI; puh. 010 8311, faksi (09) 174 872; sähköposti: publications@bof.fi. Englanninkielisen Kuukausikatsauksen tilaukset tulee lähettää EKP:hen.

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu opetuskäyttöön ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

Tämän numeron tilastot perustuvat 1.3.2006 käytettävissä olleisiin tietoihin.

ISSN 1561-0322 (painettu julkaisu)

ISSN 1725-3020 (verkkojulkaisu)

SISÄLLYS

PÄÄKIRJOITUS	5
RAHA- JA REAALITALOUDEN KEHITYS	9
Talouskehitys euroalueen ulkopuolella	9
Rahatalous ja rahoitusmarkkinat	18
Hinnat ja kustannukset	52
Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat	58
Julkisen talouden kehitys	66
Valuuttakurssit ja maksutase	73
Kehikot:	
1. Viimeaikainen inflaatiokehitys EU:n uusissa jäsenvaltioissa ja EU:hun liittymisen vaikutukset	11
2. Muutoksia Kiinan kansantalouden tilinpidossa	15
3. Sijoitusten siirtojen purkautuminen alkoi uudelleen vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä	19
4. Likviditeettitilanne ja rahapoliittiset operaatiot 9.11.2005–7.2.2006	32
5. Euroalueen ja Yhdysvaltojen osakekurssien viimeaikaisten kehityserojen taustatekijät	40
6. Muiden kuin rahalaitosten kotitalouksille myöntämien lainojen kehitys ja ominaispiirteet	50
7. Euroalueen YKH:n uudet laadinta- ja julkistamiskäytännöt	53
8. Euroalueen talousnäkymiä koskevat EKP:n asiantuntijoiden arviot	63
9. Ennusteita ikääntymisen vaikutuksesta julkisiin menoihin	70
EUROALUEEN TILASTOT	TI
EUROJÄRJESTELMÄN RAHAPOLIITTISET TOIMENPITEET	I
TARGET-MAKSUJÄRJESTELMÄ	V
EUROOPAN KESKUSPANKIN JULKAISUJA VUODESTA 2005	IX
SANASTO	XVII

LYHENTEET

MAAT

BE	Belgia	HU	Unkari
CZ	Tšekki	MT	Malta
DK	Tanska	NL	Alankomaat
DE	Saksa	AT	Itävalta
EE	Viro	PL	Puola
GR	Kreikka	PT	Portugali
ES	Espanja	SI	Slovenia
FR	Ranska	SK	Slovakia
IE	Irlanti	FI	Suomi
IT	Italia	SE	Ruotsi
CY	Kypros	UK	Iso-Britannia
LV	Latvia	JP	Japani
LT	Liettua	US	Yhdysvallat
LU	Luxemburg		

MUUT

BIS	Kansainvälinen järjestelypankki
BKT	bruttokansantuote
BPM5	IMF:n maksutasekäsikirja (5. laitos)
cif	kulut, vakuutus ja rahti hintaan luettuina
ECU	Euroopan valuuttayksikkö
EKP	Euroopan keskuspankki
EKPJ	Euroopan keskuspankkijärjestelmä
EKT 95	Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä 1995
EMI	Euroopan rahapoliittinen instituutti
EMU	talous- ja rahaliitto
EU	Euroopan unioni
EUR	euro
fob	vapaasti laivassa
HWWA	Hamburgisches Welt-Wirtschafts-Archiv
ILO	Kansainvälinen työjärjestö
IMF	Kansainvälinen valuuttarahasto
KHI	kuluttajahintaindeksi
NACE Rev. 1	Euroopan yhteisön tilastollinen toimialaluokitus
SITC Rev. 3	Kansainvälinen ulkomaankaupan tavaranimikkeistö (3. tarkistettu laitos)
YKHI	yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

Euroopan yhteisön käytännön mukaisesti EU-maiden nimet ovat aakkosjärjestyksessä kunkin maan omakielisen nimen mukaan (eivät suomennoksen mukaan).

PÄÄKIRJOITUS

EKP:n neuvosto päätti 2.3.2006 pitämässään kokouksessa nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 25 peruspistettä eli 2,50 prosenttiin. Myös maksuvalmiusluoton korkoa ja talletuskorkoa nostettiin 25 peruspistettä: maksuvalmiusluoton korko nostettiin 3,50 prosenttiin ja talletuskorko 1,50 prosenttiin. Eurojärjestelmän rahapolitiikan ohjausjärjestelmään maaliskuussa 2004 tehtyjen muutosten mukaisesti nämä päätökset tulivat voimaan uuden pitoajanjakson alkaessa 8.3.2006.

EKP:n neuvoston päätös nostaa EKP:n ohjauskorkoja 25 peruspistettä heijasti sekä taloudellisessa analyysissä että rahatalouden analyysissä havaittuja inflaation kiihtymisen riskejä. Korkojen muutos auttaa varmistamaan, että keskipitkän ja pitkän aikavälin inflaatio-odotukset pysyvät euroalueella vakaasti ankuroituina hintavakauden määritelmän mukaiseen inflaatiovauhtiin, mikä on edellytyksenä sille, että rahapolitiikalla voidaan jatkuvasti tukea talouskasvua ja uusien työpaikkojen luomista euroalueella. Sekä nimelliskorot että reaalkorot ovat yhä hyvin alhaiset kaikissa maturiteeteissa, ja rahapolitiikka on edelleen elvyttävää. Rahapolitiikan uusi viritys heijastaa tämänhetkistä tilanearviota, mutta EKP:n neuvosto seuraa edelleen tarkasti kaikkea kehitystä, joka saattaa vaikuttaa hintavakauteen kohdistuviin riskeihin.

Taloudellisessa analyysissä todettiin, että Eurostatin alustavan arvion mukaan euroalueen BKT:n määrän neljännesvuosikasvu oli vuoden 2005 neljännellä neljänneksellä 0,3 % oltuaan edellisellä neljänneksellä huomattavasti vahvempi eli 0,6 %. Kun kuitenkin arvioidaan viimeaikaisia taloudellisia indikaattoreita ja kyselytietoja eikä kiinnitetä huomiota lyhyen aikavälin vaihteluun, aineisto viittaa siihen, että taloudellinen toimeiliasuus paranee. Lyhyellä aikavälillä kasvu siis voimistunee, kuten useissa indikaattoreihin perustuvissa arvioissa jo ennakoidaan.

Pitemmällä aikavälillä edellytykset talouskasvun jatkumiselle ovat edelleen olemassa. Euroalueen ulkopuolinen ympäristö on pysynyt suotuisana, mikä tukee euroalueen vientiä. Investointien

odotetaan jatkuvan vahvoina ja hyötyvän jo pitkään hyvin suotuisana jatkuneesta rahoitustilanteesta, yritysten taseiden uudelleenjärjestelystä ja tulojen kasvusta sekä yritysten tehokkuuden paranemisesta. Kulutuksen kasvu vahvistunee asteittain ajan mittaan ja seuraillee käytettävissä olevien tulojen kehitystä, kun työmarkkinatilanne vähitellen paranee.

Talouden kasvunäkymiä analysoitaessa on käytetty pohjana myös maaliskuisia EKP:n asiantuntijoiden kokonaistaloudellisia arvioita. Arvioissa BKT:n määrän vuotuisen kasvuvauhdin ennakoidaan olevan 1,7–2,5 % vuonna 2006 ja 1,5–2,5 % vuonna 2007. Arvion tarkistaminen hienoisesti ylöspäin joulukuun 2005 eurojärjestelmän asiantuntija-arvioihin verrattuna heijastaa yksityisten investointien jonkin verran vahvempia näkymiä arviointijaksolla. Tuoreimmat kansainvälisten järjestöjen ja yksityisten ennustelaitosten ennusteet viittaavat suurin piirtein samankaltaiseen kehitykseen. EKP:n neuvoston näemyksen mukaan näihin kasvunäkymiin kohdistuvat odotettua hitaamman kasvun riskit liittyvät pääasiassa öljyn hintakehitykseen ja maailmantalouden tasapainottomuuksiin.

Hintakehityksestä voidaan todeta, että Eurostatin alustavan arvion mukaan vuotuinen YKHI-inflaatio oli helmikuussa 2,3 % oltuaan tammi-kuussa 2,4 %. Lyhyellä aikavälillä inflaatiovauhti pysynee yli 2 prosentissa ja riippuu vahvasti energian hintakehityksestä, joka on viime aikoina ollut varsin vaihtelevaa. Kun hintakehitystä tarkastellaan pitemmällä aikavälillä, hallinnollisten hintojen ja välillisten verojen muutosten odotetaan vaikuttavan inflaatioon huomattavasti vuosina 2006 ja 2007. Odotettavasti myös aiempien öljyn hinnan korotusten viivästyneet vaikutukset kiihdyttävät inflaatiota. Palkkakehitys on kuitenkin pysynyt euroalueella maltillisena lähi-menneydessä, ja EKP:n neuvosto lähtee oletuksesta, että kehitys myös jatkuu samanlaisena muun muassa vahvojen kansainvälisten kilpailupaineiden vuoksi, erityisesti tehdasteollisuudessa. Maltillinen palkkakehitys on auttanut pitämään kotimaiset inflaatiopaineet kurissa öljyn voimakkaasta hinnannoususta huolimatta. Onkin edelleen ratkaisevan tärkeää, että työmarkkina-

osapuolet kantavat vastuunsa tässä suhteessa myös taloudellisen tilanteen muuttuessa suotuisammaksi.

Hintakehitysnäkymiä arvioitaessa on käytetty pohjana myös maaliskuisia EKP:n asiantuntija-arvioita. Vuotuisen YKHI-inflaatiiovauhdin arvioidaan olevan 1,9–2,5 % vuonna 2006 ja 1,6–2,8 % vuonna 2007. Joulukuun 2005 eurojärjestelmän asiantuntija-arvioihin verrattuna lähivuosien YKHI-inflaation vaihteluvälejä on tarkistettu hieman ylöspäin, mikä heijastaa pääasiassa sitä, että öljyn hinta on oletettu korkeammaksi markkinaodotusten mukaisesti.

Hintakehitysnäkymiin liittyy edelleen sellaisia inflaation kiihtymisen riskejä kuin uudet öljyn hinnankorotukset ja niiden ennakoitua voimakkaampi siirtyminen kuluttajahintoihin, hallinnollisesti säänneltyjen hintojen ja välillisten verojen lisäkorotukset ja olennaisimpana odotettua voimakkaampi palkka- ja hintakehitys seurauksena aiempien öljyn hinnankorotusten kerrannaisvaikutuksista.

Rahatalouden analyysissä EKP:n neuvosto keskusteli jälleen perinpohjaisesti rahatalouden kehitysarviosta. M3:n vuotuinen kasvuvauhti pysyy voimakkaana huolimatta siitä, että aiemmin rahoitusvaateisiin siirrettyjä sijoituksia on taas ruvettu palauttamaan muihin kohteisiin, mikä vaimentaa M3:n kasvua. Sijoitusten siirtämisen vaikutukset ovat kuitenkin tilapäisiä, ja rahan määrän trendikasvu jatkuu vahvana matalan korkotason vaikutuksesta. Lisäksi yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti on viime kuukausina vahvistunut entisestään ja kotitalouksien ja yritysten lainotto on lisääntynyt merkittävästi: kotitaloudet ottavat erityisesti asuntolainoja. Euroalueella on jo entuudestaan runsaasti likviditeettiä, joten kaiken kaikkiaan rahan määrän ja luottojen vahva kasvu viittaa siihen, että hintavakauteen kohdistuu riskejä keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä.

Yhteenvetona voidaan todeta, että vuotuisen inflaatiiovauhdin arvioidaan pysyvän nopeana vuosina 2006 ja 2007 ja taloudellisen analyysin mukaan hintavakauteen kohdistuu edelleen kes-

kipitkällä aikavälillä inflaation kiihtymisen riskejä. Rahan määrän kasvu on vahvaa ja likviditeettiä on runsaasti, joten vertailu rahatalouden analyysin kanssa vahvistaa taloudellisen analyysin tuloksen. Korkojen nostaminen oli siten perusteltua. Toimimalla ajoissa EKP:n neuvosto auttaa pitämään keskipitkän ja pitkän aikavälin inflaatio-odotukset hintavakauden määritelmän mukaisina ja edistää siten jatkuvasti talouden kestävästä kasvusta ja uusien työpaikkojen syntymistä. EKP:n neuvosto seuraa edelleen tarkasti kaikkea kehitystä varmistaakseen, että hintavakautta uhkaavat riskit eivät pääse toteutumaan.

Finanssipolitiikan alalla kehitys kohti tervettä julkista taloutta on euroalueella edelleen hidasta, vaikka osa maista aikookin vakausohjelmansa tarkastelukautena säilyttää tai saavuttaa rahoitusaseman, joka on lähellä tasapainoa tai ylijäämäinen. Monissa maissa julkisen talouden epätasapaino on vakava, ja osassa niistä vakauttamistoimet vastaavat häidin tuskin uudistetun vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia, vaikka talouden kasvunäkymät paranevat koko ajan. Samaan aikaan väestön ikääntymisestä koituvat julkiset menot varjostavat julkisen talouden pitkän aikavälin näkymiä useimmissa euroalueen maissa. On sen vuoksi ehdottoman tärkeää, että vakauttamistoimet ovat määrätietoisia, konkreettisia ja tehokkaita. Rahoitusaseman tasapainottamisessa onnistutaan helpommin, jos se tehdään osana kattavaa uudistusohjelmaa, jolla varaudutaan asianmukaisesti julkisen talouden pitkän aikavälin haasteisiin. Näin lisätään uudistetun vakaus- ja kasvusopimuksen uskottavuutta ja valetaan uskoa terveellä pohjalla olevaan, kasvua tukevaan finanssipoliittiseen ympäristöön.

Väestön ikääntymisen vaikutukset tuntuvat talouspolitiikassa laajemminkin. Demografisten muutosten ilmetessä on elintärkeää, että potentiaalisen kasvun tukemiseksi ja työllisyysasteen nostamiseksi tehdään kattavia rakennemuutoksia työ- ja hyödykemarkkinoilla ja luodaan yrityksille suotuisa ja kilpailullinen ympäristö. EU:n sisämarkkinoiden viimeistely ja niiden ulottamisen myös palvelualalle tulisi olla ensisijainen tavoite. Työvoiman tarjontapuolella on ehdottoman tärkeää uudistaa vero- ja etuusjärjestelmiä ja

vahvistaa kannustimia osallistua työelämään. Työvoiman kysyntäpuolella olisi edistettävä palkkajoustoa ja puututtava työmarkkinoiden jäykkyyksiin. Lisäksi parempi koulutus on tärkeää inhimillisen pääoman kehityksen kannalta. Eurooppa-neuvoston seuraavassa kokouksessa 23.–24.3.2006 arvioidaan viime vuonna elvytetyn Lissabonin strategian edistymistä. EKP:n neuvosto tukee voimakkaasti Euroopan komission ja neuvoston aloitteita uudistusprosessin herättämiseksi uudelleen henkiin. Tarvittavien uudistusten täysimääräinen ja tehokas toteuttaminen on pitkällä aikavälillä avainasemassa Euroopan unionin taloudellisen menestyksen kannalta.

RAHA- JA REAAALITALOUDEN KEHITYS

I TALOUSKEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

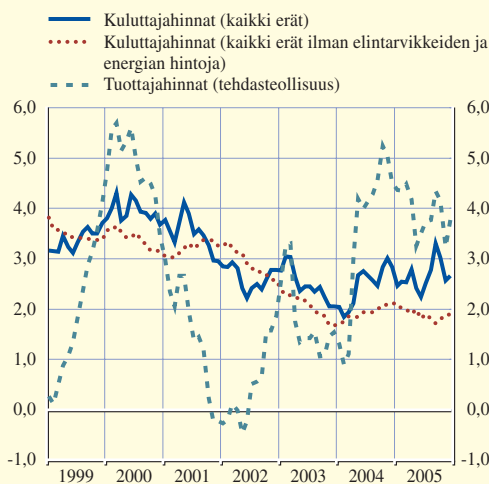
Vuoden 2005 lopussa maailmantalouden kasvu jatkui suhteellisen voimakkaana. Japanin talouskasvu nopeutui, mutta Yhdysvalloissa se ainakin väliaikaisesti hidastui. Inflaatiopaineet pysyivät useimmissa maissa yleensä maltillisina. Ulkoisen ympäristön ja sen myötä euroalueen ulkomaisen kysynnän yleiset kehitysnäkymät ovat edelleen myönteiset. Vahva tuloskehitys ja edulliset rahoitusolosuhteet sekä yritysten taseiden rakenteen paraneminen monissa maissa todennäköisesti tukevat yksityisen sektorin investointeja.

I.1 MAAILMANTALOUDEN KEHITYS

Maailmantalouden kasvu jatkui suhteellisen voimakkaana. Vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä BKT:n määrän kasvu nopeutui selvästi Japanissa, mutta hidastui Yhdysvalloissa. Tuoreimmat tiedot vuoden 2006 alusta osoittavat, että maailmantalouden kasvu on ollut edelleen suhteellisen vahvaa, ja myös Yhdysvaltain talouden odotetaan jossakin määrin elpyvän. Inflaatiopaineet pysyivät useimmissa maissa yleisesti varsin maltillisina. Vuoden 2005 lopussa kuluttajahintainflaatio hidastui jonkin verran monissa maissa, mikä johtui osittain öljyn hinnan laskusta. Vuotuinen kuluttajahintainflaatio oli joulukuussa OECD-maissa 2,7 %, kun se oli ollut syyskuussa 3,3 % (ks. kuvio 1). Koko vuoden 2005 kuluttajahintainflaatio oli 2,7 %, kun se oli ollut 2,5 % vuonna 2004. Kuluttajahintainflaatio ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja oli vuonna 2005 edelleen 1,9 %.

Kuvio 1. OECD-maiden hintakehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähde: OECD.

YHDYSVALLAT

Yhdysvaltain BKT:n kasvu hidastui merkittävästi vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä. Tuoreimmat tiedot osoittavat kuitenkin, että taloudellinen toimeliaisuus on vuoden 2006 alussa palannut kestäväälle pohjalle. Työllisyystilanteen merkittävä koheneminen ja uusien työnhakijoiden sekä pitkäaikaistyöttömien työttömyyskorvaushakemusten määrän väheneminen osoittavat, että olosuhteet työmarkkinoilla paranevat koko ajan. Yksityisen kulutuksen kasvu, joka oli huomattavasti hidastunut vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä, näyttää elpyneen tammikuussa. Yritysten investointien kasvu on edelleen vilkasta, mikä näkyy siitä, että pääomahyödykkeiden tilaukset ja toimitukset ovat lisääntyneet viime aikoina jyrkästi ja yritysten luottamus jatkuu vahvana.

Tammikuussa 2006 vuotuinen kokonaisinflaatio nopeutui 4,0 prosenttiin, mikä johtui kohonneista energian hinnoista. Ilman energian ja elintarvikkeiden hintoja laskettu kuluttajahintainflaatio hidastui kuitenkin hieman 2,1 prosenttiin. Talousnäkymät ovat edelleen valoisat, sillä parantuva työllisyystilanne todennäköisesti tukee kotitalouksien kulutusta. Myös yritysten investointien kasvun, jota vahva tuloskehitys ja vilkkaana jatkuva kokonaiskysyntä tukevat, odotetaan pysyvän vahvana. Samalla kuitenkin BKT:n kasvua uhkaavat yhä monet riskit, joita joulukuussa edelleen syventynyt ulkomaankaupan alijäämä saattaa pahentaa. Pitkän aikavälin inflaatio-odotukset ovat edelleen vanhasti ankkuroituneena, vaikka resurssien käyttöasteen kohoaminen ja energian kallistuminen lisäävät hintojen nousupaineita. Yhdysvaltain keskuspankin rahapoliittisessa puolivuotisselonteossa esitet-

tyjen tärkeimpien suuntaa-antavien arvioiden mukaan BKT:n määrän kasvun odotetaan olevan vuonna 2006 noin 3,5 % ja 3–3,5 % vuonna 2007.

JAPANI

Japanin talouskasvu on viime aikoina nopeutunut ja samalla kuluttajahintadeflaation laantuminen jatkuu. Alustavien arvioiden mukaan BKT:n määrä kasvoi voimakkaasti vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä. Edelliseen neljännekseen verrattuna kasvu oli 1,4 %. BKT:n kasvuun vaikuttivat yhtä lailla niin yksityinen kotimainen kysyntä kuin nettovientikin, mutta julkisen sektorin kehityksellä ei ollut vaikutusta kasvuun. Yksityinen kulutus ja investoinnit vakiinnuttivat asemansa talouden elpymisen vetureina, ja lisäksi elpymistä tukee viennin vilkastuminen.

Vuonna 2005 BKT kasvoi 2,8 % eli nopeammin kuin vuosina 2004 (2,3 %) ja 2003 (1,8 %). Näin ollen Japanin talous kasvoi vuonna 2005 potentiaalista kasvuvauhtia nopeammin jo kolmantena peräkkäisenä vuotena. Talousnäkymät ovat myönteiset, koska maan odotetaan hyötyvän työmarkkinoiden ja yritys- ja pankkisektoreiden aiemmista rakenneuudistuksista sekä alueellisen kaupan elpymisestä.

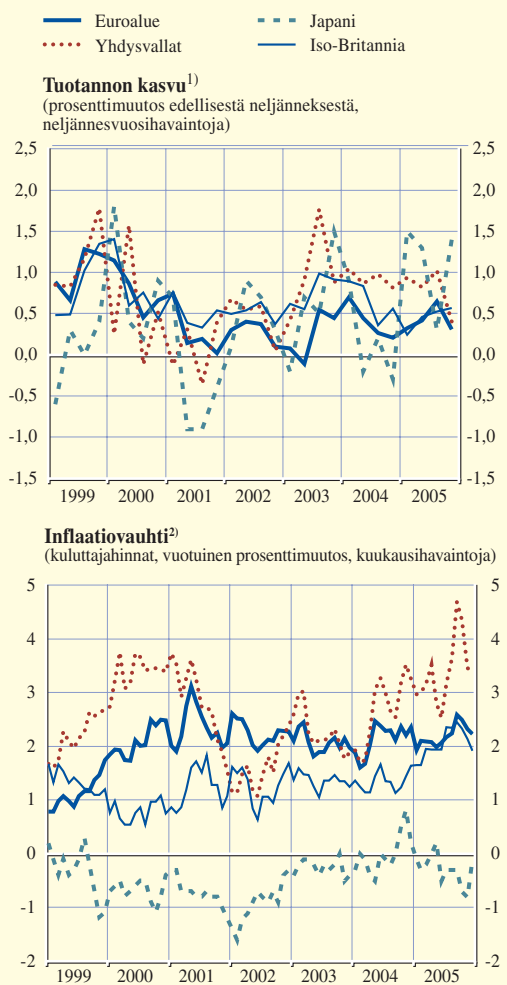
Ilman tuoreita elintarvikkeita lasketun vuotuisen kuluttajahintaindeksin mukainen hintakehitys oli joulukuussa jo toisena peräkkäisenä kuukautena aavistuksen verran positiivinen (+0,1 %). Tuottajahintojen vuotuinen nousu – yritysten maksamien kotimaisten hintojen indeksillä mitattuna – nopeutui edelleen ja oli 2,7 % tammikuussa 2006, kun kauppatarvaroiden ja teollisuuden raaka-aineiden hinnat nousivat.

Japanin keskuspankki päätti 9.2.2006 pitämässään kokouksessa pitää keskuspankissa olevien sekkitilitalletusten määrää koskevan tavoitteensa ennallaan noin 30 000–35 000 miljardissa jenissä. Samassa yhteydessä se ilmoitti jälleen, että silloin kun likviditeetin kysyntä on teknisistä syistä poikkeuksellisen vähäistä, sekkitilitalletusten määrän voidaan sallia laskevan tavoitemäärän alarajaa pienemmäksi.

ISO-BRITANNIA

Iso-Britanniassa talouskasvu elpyi hieman vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä. Ensimmäisten arvioiden mukaan BKT:n määrä kasvoi edellisestä vuosineljänneksestä 0,6 %, mikä oli pääasiassa yksityisen kulutuksen ansiota. Investoinnit vähenivät ja tuonnin kasvu hidastui. Viennin vakaan

Kuvio 2. Keskeisten teollistuneiden talouksien kehitys pääpiirteittäin

Lähteet: Kansalliset tiedot, BIS, Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Eurostatin tiedot euroalueen ja Iso-Britannian osalta; Yhdysvaltain ja Japanin osalta kansalliset tiedot. BKT-luvut on puhdistettu kausivaihtelusta.

2) YKHI euroalueen ja Iso-Britannian osalta; kuluttajahintaindeksi Yhdysvaltain ja Japanin osalta.

kasvun ansiosta nettoviennin vaikutus BKT:n määrän kasvuun oli positiivinen. Työmarkkinatilanne on viime aikoina jonkin verran heikentynyt, koska työttömyys on lisääntynyt ja keskipalkat (ilman lisäpalkkioita) ovat pienentyneet.

Vuoden 2006 alkupuoliskolla talouden elpymisvauhti voi hieman hidastua, vaikka BKT:n kasvuvauhdin odotetaan vuonna 2006 olevan kaiken kaikkiaan nopeampi kuin vuonna 2005. Tammikuussa 2006 vuotuinen YKHI-inflaatio oli 1,9 % eli sama kuin joulukuussa 2005. Vaikka kuljetushinnat nousivat merkittävästi, lähes kaikkien muiden YKHI-erien hinnat laskivat. Ns. Halifax-indeksiin mukaan asuntojen hinnat laskivat tammikuussa 0,4 % kuukausitasolla ja nousivat 5,1 % vuositasolla. Myönnettujen asuntolainojen määrä lisääntyi huomattavasti joulukuussa 2005.

MUUT EUROOPAN MAAT

Useimmissa muissa euroalueen ulkopuolisissa EU-maissa tuotannon kasvu vuoden 2005 loppua kohti nopeutui tai pysyi vahvana. Samalla YKHI-inflaatio hidastui, kun energian hintapaineet hellittivät. YKHI-inflaation kehitykseen tammikuussa 2006 vaikuttivat hallinnollisesti säänneltyjen hintojen muutokset monissa maissa.

Tanskassa ja Ruotsissa lyhyen aikavälin indikaattorit osoittivat, että taloudellinen toimeliaisuus jatkui vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä vahvana sen jälkeen, kun molempien maiden BKT:n kasvu oli kolmannella vuosineljänneksellä nopeutunut. Talouden elpyminen kummassakin maassa näytti johtuvan sekä sisäisistä että ulkoisista tekijöistä. Edelliseen kuukauteen verrattuna YKHI-inflaatio hidastui tammikuussa jonkin verran sekä Tanskassa (2,0 prosenttiin) että Ruotsissa (1,1 prosenttiin). Vähittäiskauppasektorin tiukka kilpailutilanne, maltillinen palkkakehitys ja tuottavuuden vahva kasvu auttoivat pitämään inflaatiopaineet kurissa.

EU:hun vuonna 2004 liittyneissä maissa yleiset talousnäkymät olivat edelleen hyvin myönteiset. Kotimainen kysyntä ja nettovienti edistivät huomattavasti kasvua. Kasvu oli joissakin Keski-Euroopan kansantalouksissa nopeaa. Erityisesti Slovakiassa BKT:n määrä kasvoi vuositasolla 7,5 % vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä. Talouskasvu jatkui hyvin ripeänä myös Baltian maissa. YKHI-inflaatio oli näissä maissa suhteellisen nopeaa, ja sitä nopeuttivat entisestään vilkas kotimainen kysyntä sekä energian hintojen nousu (ks. kehikko 1).

Kehikko 1.

VIIMEAIKAINEN INFLAATIOKEHITYS EU:N UUSISSA JÄSENVALTIOISSA JA EU:HUN LIITTYMISEN VAIKUTUKSET

Tässä kehikossa kuvataan lyhyesti EU:n uusien jäsenvaltioiden viimeaikaisen inflaatiokehityksen keskeisiä syitä. Ennen EU:hun liittymistä inflaatiouauhti hidastui näissä maissa huomattavasti. Vuonna 2003 niiden painotettu keskimääräinen YKHI-inflaatio oli hidastunut 1,9 prosenttiin, kun euroalueen YKHI-inflaatiouauhti oli 2,1 % (ks. taulukko). Kun maat liittyivät EU:n jäseniksi, inflaatiopaineet kuitenkin voimistuivat nopeasti vuoden 2004 alkupuoliskolla, ja kolmannella neljänneksellä inflaatiouauhdiksi mitattiin jopa 4,8 %. Tämän jälkeen inflaatiouauhti alkoi vähitellen hidastua useimmissa uusissa jäsenvaltioissa muun muassa vertailuajankohdan vaikutuksen takia, kun EU:hun liittymisen inflaatiota kiihdyttävä vaikutus väistyi. Vuotuinen inflaatiouauhti asettui keskimäärin 2,2 prosenttiin vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä.

YKHI-inflaatio EU:n uusissa jäsenvaltioissa ja euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos)

	2001	2002	2003	2004	2005	2004 I	2004 II	2004 III	2004 IV	2005 I	2005 II	2005 III	2005 IV
Tšekki	4,5	1,4	-0,1	2,6	1,6	2,1	2,4	3,0	2,7	1,4	1,2	1,6	2,2
Viro	5,6	3,6	1,4	3,0	4,1	0,6	3,2	3,9	4,4	4,5	3,6	4,3	4,0
Kypros	2,0	2,8	4,0	1,9	2,0	1,0	1,2	2,5	2,8	2,5	2,1	1,7	1,9
Latvia	2,5	2,0	2,9	6,2	6,9	4,3	5,8	7,4	7,2	6,7	6,7	6,7	7,5
Liettua	1,6	0,3	-1,1	1,2	2,7	-1,1	0,5	2,3	3,0	3,1	2,4	2,2	3,0
Unkari	9,1	5,2	4,7	6,8	3,5	6,8	7,4	7,0	5,9	3,5	3,6	3,5	3,2
Malta	2,5	2,6	1,9	2,7	2,5	2,5	3,3	3,0	2,2	2,3	2,2	2,1	3,6
Puola	5,3	1,9	0,7	3,6	2,2	1,8	3,4	4,7	4,5	3,6	2,2	1,7	1,2
Slovenia	8,6	7,5	5,7	3,7	2,5	3,7	3,8	3,6	3,5	2,8	2,2	2,3	2,6
Slovakia	7,2	3,5	8,4	7,5	2,8	8,2	8,1	7,4	6,2	2,8	2,6	2,2	3,7
EU10 painotettu keskiarvo	5,7	2,6	1,9	4,1	2,5	3,0	4,0	4,8	4,5	3,2	2,4	2,2	2,2
EU10 painottomaton keskiarvo	4,9	3,1	2,9	3,9	3,1	3,0	3,9	4,5	4,2	3,3	2,9	2,8	3,3
EU10 keskihajonta	2,7	2,0	2,9	2,2	1,5	2,8	2,5	2,0	1,7	1,5	1,5	1,6	1,7
Euroalue	2,4	2,3	2,1	2,1	2,2	1,7	2,3	2,3	2,3	2,0	2,0	2,3	2,3

Lähde: Eurostat.

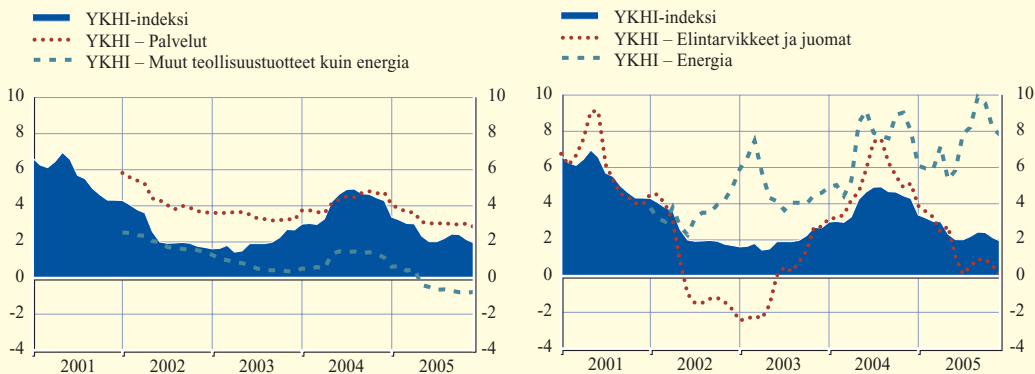
Kolmen viime vuoden aikana inflaatiokehitys on kuitenkin vaihdellut huomattavasti maittain. Osa uusista jäsenvaltioista, joissa inflaatio oli ollut verrattain nopeaa vuonna 2003 (Kypros, Unkari, Slovenia ja Slovakia), sai inflaatiovauhtinsa hidastumaan merkittävästi vuoden 2005 loppuun mennessä. Toisissa uusissa jäsenvaltioissa, kuten Tšekissä ja Puolassa, joissa inflaatio oli ollut hidasta vuonna 2003, inflaatiovauhti nopeutui vuonna 2004 mutta hidastui sitten uudelleen vuoden 2005 aikana. Baltian maissa inflaatio kiihtyi huomattavasti vuonna 2004. Aiemmin se oli ollut suhteellisen vaimea, ja Liettuassa se oli jopa hidastunut. Baltian maiden inflaatiovauhti nopeutui edelleen koko vuoden 2005. Yleisesti ottaen uusien jäsenvaltioiden inflaatiokehitys on melko vaihtelevaa. Tämä johtuu muun muassa siitä, että niissä elintarvikkeiden hintojen osuus YKHI-kulutuskorista on suuri, niiden taloudet ovat hyvin riippuvaisia öljystä ja muutokset välillisissä veroissa ja hallinnollisesti määräytyvissä hinnoissa ovat tavallisia.

Uusien jäsenvaltioiden viimeaikaisen inflaatiokehityksen taustalla on ollut pääasiassa kolme ilmiötä: liittyminen EU:n jäseniksi, öljyn maailmanmarkkinahintojen voimakas kallistuminen ja suhdannekehitys. EU-jäsenyyden myötä joissakin maissa jouduttiin nostamaan useita välillisiä veroja ja hallinnollisesti määräytyviä hintoja yhteismarkkinoiden vaatimusten täyttämiseksi. Näihin muutoksiin valmistauduttaessa useiden tuotteiden kysyntä kasvoi, mikä nosti hintoja entisestään. Lisäksi elintarvikkeiden hinnat kallistuivat uusissa jäsenvaltioissa voimakkaasti vuoden 2004 alkupuoliskolla (ks. kuvio). Tämä johtui suureksi osaksi siitä, että vuoden 2005 toukokuusta alkaen maat ovat olleet mukana EU:n yhteisessä maatalouspolitiikassa. Jäljellä olleiden kaupan esteiden purkamisen ja monien elintarvikkeiden halvemmat hinnat uusissa jäsenvaltioissa johtivat siihen, että EU:n sisäinen elintarvikevienti vilkastui, mikä sekkin nosti hintoja.

Lisäksi vuoden 2003 puolivälissä alkanut öljyn hinnan kallistuminen aiheutti inflaatiopaineita kaikissa uusissa jäsenvaltioissa. Tämä johtui siitä, että energiaerien paino uusien jäsenvaltioiden YKHI-koreissa on verrattain suuri (vuonna 2005 keskimäärin 14,7 %, kun taas euroalueella 8,5 %). Energiaerän vaikutus inflaatiovauhtiin vaihteli kuitenkin huomattavasti uusien jäsenvaltioiden välillä osittain siksi, että kustustottumukset ja tuotannon riippuvuus energiasta vaihtelivat maittain ja joissakin maissa oli pitkäaikaisia energian toimitussopimuksia. Joissakin maissa öljyn hinnannousun välittymistä YKHI-inflaatioon pehmensivät valmisteverojen lasku ja energian kuluttajahintojen (sähkö, kaasu) sääntelystä vastaavien viranomaisten hinnoittelupolitiikka.

YKHI-indeksillä ja tietyillä alaindeksillä mitattu inflaatiouhuhti EU:n uusissa jäsenvaltioissa

(kuukausittaiset tiedot, vuosimuutos prosentteina)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Kaikki indeksit ovat painotettuja. Palveluja, muita teollisuustuotteita kuin energiaa ja energiaa koskevien painotettujen YKHIn alaggregaattien tiedot ovat saatavilla vasta tammikuusta 2002 alkaen.

Myös suhdannekehitys selittää merkittävästi viime vuosien inflaatiokehitystä uusissa jäsenvaltioissa. Kysynnän voimakas kasvu, negatiivisten tuotantokuilujen sulkeutuminen ja nopeutuva palkkojen nousu ovat osaltaan kasvattaneet inflaatiopaineita monissa maissa.

Inflaatiopaineita tasapainottivat kuitenkin jossain määrin teollisuustuotteiden (esim. vaatteiden ja kodinkoneiden) lisääntynyt tuontikiilpailu ja verkkotoimialojen (esim. televiestinnän) sääntelyuudistukset, jotka pudottivat hintatasoa. Sääntelyuudistukset liittyivät nekin osittain EU-jäsenyyteen. Lisäksi joissakin maissa eli Tšekissä, Unkarissa, Puolassa ja Slovakiassa inflaatiopaineita hillitsi osaltaan se, että niiden valutat vahvistuivat suhteessa euroon.

Yhteenvetona voidaan todeta, että EU-jäsenyyteen liittyvät hintavaikutukset ja energian maailmanmarkkinahintojen voimakas kallistuminen kiihdyttivät inflaatiouhuhtia jyrkästi useimmissa uusissa jäsenvaltioissa vuonna 2004. Vuoden 2005 inflaatiokehitys osoittaa, että useissa maissa on onnistuttu välttämään tai rajoittamaan näiden inflaatiolosokkien mahdollisia kerrannaisvaikutuksia. Joissakin maissa inflaatio kuitenkin pysyi nopeana vuonna 2005 tai jopa nopeutui entisestään. Näiden maiden on syytä noudattaa varovaisuutta välttääkseen sitä, että inflaatiopaineet pitkityvät.

Keski-Euroopan kolmessa suurimmassa taloudessa (Puolassa, Tšekissä ja Unkarissa) tuotannon kasvu jatkui vahvana vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä. Kaikissa kolmessa maassa teollisuustuotannon kasvu oli edelleen reipasta lähinnä viennin tukemana. Lisäksi vähittäiskaupan kasvu kiihtyi, mistä päätellen yksityinen kulutus oli edelleen voimakasta. Tammikuussa inflaatiokehitys vaihteli näissä maissa. Kun vuotuinen YKHI-inflaatio nopeutui Tšekissä 2,4 prosenttiin, se pysyi Puolassa suurin piirtein ennallaan 0,9 prosentissa ja laski Unkarissa 2,5 prosenttiin. Hallinnollisesti sääntelyjen hintojen ja välillisen verotuksen muutokset näyttävät vaikuttaneen tammikuiseen inflaation nopeuteen monissa maissa. Esimerkiksi Unkarissa vuotuinen YKHI-inflaatio laski pääasiassa siksi,

että korkeinta arvonlisäverokantaa alennettiin (25 prosentista 20 prosenttiin). Tämä toimenpide enemmän kuin tasoitti keskimääräistä nopeamman elintarvikkeiden hinnannousun.

EU:n ulkopuolisista Euroopan maista Sveitsin talouskasvu vahvistui vuoden 2005 jälkipuoliskolla. Kun vienti on tähän saakka ollut pääasiallinen kasvun vauhdittaja, kotimainen kysyntä näyttää asteittain paranevan. Uusimmat kyselytulokset osoittavat, että talouskasvu on vahvistunut edelleen. Vuotuinen inflaatiiovauhti oli tammikuussa 1,3 %, kun se oli ollut joulukuussa 1,0 %.

Venäjällä BKT:n kasvu nopeutui vuositasona 7 prosenttiin vuoden 2005 kolmannella neljänneksellä. Vaikka öljyn korkea hinta tukee edelleen Venäjän talouskasvua, sitä nopeuttaa asteittain myös kotimainen kysyntä. Teollisuustuotanto kasvoi tammikuussa 2006 vuositasona 4,4 %. Vaikka vuotuinen kuluttajahintainflaatio onkin viime aikoina asteittain hidastunut, se pysyi edelleen nopeana (tammikuussa vuositasona 10,7 %).

KEHITTYVÄ AASIA

Kehittyvässä Aasiassa talous jatkoi vuoden 2006 alussa vilkasta kasvuaan. Kotimaisen kysynnän kasvu nopeutui entisestään monissa alueen talouksissa, vaikka öljyn hinta oli korkealla ja rahapolitiikka kiristyi useimmissa suurissa talouksissa paitsi Kiinassa. Inflaatiopaineet ovat viime kuukausina pysyneet yleensä melko maltillisina, vaikka useissa Kaakkois-Aasian talouksissa viime vuonna käyttöön otettujen polttoaineiden hintatukien supistamisen vaikutukset eivät ole vielä tulleet täysimääräisesti esiin.

Kiinan talous kasvoi edelleen ripeästi. Kun viennin kasvu laantui vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä ja nettoviennin osuus BKT:n kasvusta pieneni, kotimaisen kysynnän kasvu puolestaan kiihtyi. Kun Kiinan BKT-lukujen viimeaikaiset korjaukset otetaan huomioon (ks. kehikko 2), BKT:n määrä kasvoi alustavien arvioiden mukaan vuositasona 9,9 % vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä. Vauhti oli suurin piirtein sama kuin edellisellä neljänneksellä. Vuotuinen kuluttajahintainflaatio nopeutui 1,9 prosenttiin tammikuussa 2006, kun se oli ollut kuukautta aiemmin 1,6 %. Kaiken kaikkiaan inflaatiopaineet pysyivät maltillisina. Osaltaan tämä johtui siitä, että ylikapasiteetti lisääntyi useilla sektoreilla, kuten teräs- ja autoteollisuudessa. Ylisuuret investoinnit näillä sektoreilla puolestaan aiheuttivat taloudelle joitakin mahdollisia riskejä. Etelä-Koreassa BKT:n kasvu nopeutui vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä 5,2 prosenttiin vuositasona, kun kasvunopeus oli ollut edellisellä neljänneksellä 4,5 %.

Kehittyvän Aasian talousnäkymät ovat kokonaisuutena katsoen suotuisat. Tätä tukevat kotimaisen kysynnän vakaa kasvu ja ulkomaankaupan yleisesti katsoen myönteiset odotukset. Erityisesti Kiinan vahva kasvu todennäköisesti tukee vientiä ja toimeliaisuutta alueella, mutta öljyn korkea hinta muodostaa edelleen suuren riskin.

Kehikko 2.

MUUTOKSIA KIINAN KANSANTALOUDEN TILINPIDOSSA

Kiinan valtion tilastotoimisto on äskettäin julkaissut muutoksia kansantalouden tilinpidon tilastoihin. Muutosten taustalla on maassa vuonna 2004 toteutettu ensimmäinen kattava maanlaajuinen taloustutkimus. Uusissa tilastoissa BKT:tä vuodelta 2004 tarkistettiin lähes 17 % aiempaa suuremmaksi, ja BKT:n määrän vuotuista kasvuvauhtia koskevia historiatietoja korjattiin keskimäärin 0,5 prosenttiyksikköä aiempaa nopeamman kasvun suuntaan vuodesta 1993 lähtien.

Pääsyyinä tarkistuksiin ovat uudet tiedot Kiinan palvelusektorilta, joka arvioidaan nyt lähes 50 % suuremmaksi kuin aiemmin oletettiin. Uusien tietojen perusteella palvelujen osuus Kiinan BKT:stä oli 40,7 % vuonna 2004, kun se aiemmin oli arvioitu 31,9 prosentiksi. Teollisuuden osuus sen sijaan pieneni 53 prosentista noin 46 prosenttiin (ks. taulukko).

Kiinan BKT-lukujen tarkistus

(prosenttiosuus BKT:stä vuonna 2004)

	Aikaisemmat tiedot	Tarkistettut tiedot	Ero
Maatalous	15,2	13,1	-2,1
Teollisuus ja rakentaminen	52,9	46,2	-6,7
Palvelut	31,9	40,7	8,8

Lähde: Kiinan kansallinen tilastoviranomainen.

Tähän mennessä julkistetut tilastot kuvaavat vasta BKT:n tulopuolta, mutta menopuolen tarkistusten ennakoitaan liittyvän pääasiassa kulutukseen. Myös Kiinan investointi- ja säästämisasteen odotetaan laskevan tarkistuksissa jonkin verran.

Nämä tarkistettut tiedot sekä alustavat arviot vuoden 2005 BKT:stä viittaavat siihen, että

Kiina on nyt maailman neljänneksi suurin talous, kun vertailussa käytetään markkinakursseja. Samaan johtopäätökseen tullaan myös muiden talouden kokoa kuvaavien indikaattoreiden perusteella: esimerkiksi kaupan alalla Kiina on jo kolmannella sijalla maailmassa. Kaiken kaikkiaan Kiinan talous on uusien tilastojen perusteella luultua suurempi ja rakenteeltaan tasapainoisempi. Ulko-kauppatilastoihin ei odoteta muutoksia, joten nettoviennin osuus kasvusta pienenee. Tämä viittaa siihen, ettei Kiinan talous olekaan järin riippuvainen ulkomaisesta kysynnästä talouden veturina.

Kotimaisen kysynnän merkityksen kasvu uusissa tilastoissa on saanut monet Kiinan taloutta seuraavat tarkistamaan vuoden 2006 kasvuennusteitaan keskimäärin 0,5 prosenttiyksikköä nopeamman kasvun suuntaan eli noin 9 prosenttiin. Tilastojen muutokset eivät kuitenkaan korjaa Kiinan ulkoisen nettoaseman ongelmia: suuren maan vaihtotase on ylijäämäinen ja säästäminen ja investoinnit ovat varsin epätasapainossa.

LATINALAINEN AMERIikka

Latinalaisen Amerikan uusimmat indikaattorit viittaavat siihen, että talouskasvu Brasiliassa ja Meksikossa nopeutuu. Tätä tukee viime kuukausina keventynyt rahapolitiikka. Myös Argentiinassa talouskasvu jatkuu voimakkaana. Brasilian teollisuustuotanto kasvoi joulukuussa 2005 vuositasolla 3,2 %. Tammikuussa 2006 vuotuinen inflaatio oli 5,7 %, joten se oli suurin piirtein samalla tasolla kuin joulukuussa 2005. Meksikossa teollisuustuotanto kasvoi joulukuussa edellisvuoteen verrattuna 2,7 %. Vaikka tämä luku vastasi vain markkinoiden varovaisimpia odotuksia, muut lyhyen aikavälin

indikaattorit (esim. vientisektorilla) viittaavat näkymien paranemiseen lähitulevaisuudessa. Tammikuussa 2006 vuotuinen inflaatiouauhti nopeutui 3,9 prosenttiin edelliskuukauden 3,3 prosentista, mutta pohjainflaatio hidastui jonkin verran. Argentiinan teollisuustuotanto jatkui vahvana ja kasvoi joulukuussa 2005 edellisvuoteen nähden 7,9 %. Inflaatiopaineet pysyivät kuitenkin voimakkaina ja tammikuussa 2006 vuotuinen kuluttajahintainflaatio kiihtyi 12,3 prosenttiin. Kun ulkoiset näkymät ovat edelleen suotuisat ja kotimaisen kysynnän odotetaan elpävän Brasiliassa ja Meksikossa, koko alueen talousnäkymät ovat lyhyellä aikavälillä hyvät.

1.2 RAAKA-AINEMARKKINAT

Öljyn hinta on viime kuukausina vaihdellut voimakkaasti. Se nousi jälleen joulukuussa ja tammikuussa, ja tammikuun lopussa raakaöljyn (Brent) hinta lähestyi syyskuun 2005 kaikkien aikojen ennätystä. Öljyn hinnan kallistumista vauhditti se, että öljymarkkinoiden toimintaedellytykset tiukkenivat entisestään ja geopoliittinen ympäristö muuttui huonompaan suuntaan. Öljytoimitukset olivat jo kuukausien ajan lisääntyneet, mutta tammikuussa maailman öljyntuotanto supistui 0,5 miljoonaa barreliä päivässä, kun sääolosuhteet ja logistiikkaongelmat häiritsivät toimituksia. Kansainvälisen energiajärjestön (IEA:n) mukaan öljyn maailmanlaajuisen kysynnän odotetaan elpävän vuoden 2005 viimeisen neljänneksen suhteellisen heikolta tasolta. Helmikuussa öljyn hinta kuitenkin jonkin verran halpeni pääasiassa siksi, että Yhdysvaltojen varastot kasvoivat. Tästä huolimatta öljy maksoi 1.3.2006 kuitenkin 61,3 Yhdysvaltain dollaria barrelilta, joten hinta oli 5 % korkeampi kuin vuoden alussa.

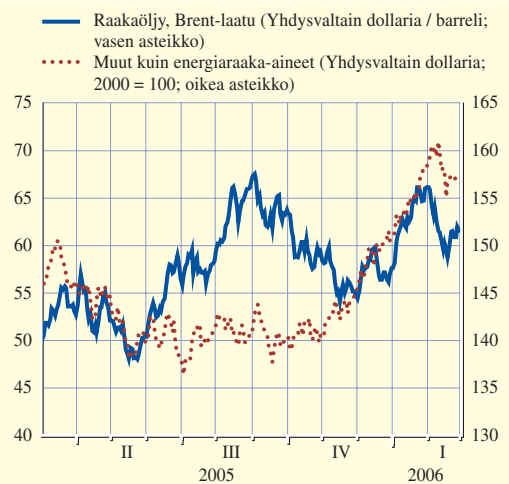
Geopoliittiset olosuhteet vaikuttavat edelleen öljyn hintaan merkittävästi, kun markkinaosapuolet ovat yhä huolissaan öljyn toimitusvarmuudesta tulevaisuudessa. Öljyn lyhyen aikavälin hintakehitykseen liittyvä epävarmuus on huomattava, kuten öljyoptiosopimusten laskennallinen jakauma osoittaa. Esimerkiksi niiden luottamusväli on 90 %, joten joulukuussa 2006 optiohinnat voivat vaihdella noin 40 Yhdysvaltain dollarista 90 dollariin barrelilta.

Viime kuukausina myös muiden raaka-aineiden kuin energian hinnat ovat nousseet huomattavasti, kuten teollisuuden raaka-aineiden ja elintarvikkeiden hinnat. Muiden raaka-aineiden kuin energian dollarimääräiset hinnat olivat helmikuussa 2006 noin 13 % korkeammat kuin vuotta aiemmin.

1.3 TALOUSKEHITYKSEN NÄKYMÄT EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

Ulkoisen ympäristön ja sen myötä euroalueen ulkomaisen kysynnän kehitysnäkymät ovat kaiken kaikkiaan edelleen myönteiset. Vahva tuloskehitys ja edulliset rahoitusolosuhteet sekä yritysten taseiden rakenteen paraneminen monissa maissa todennäköisesti vaikuttavat myönteisesti varsinkin yritysten investointikulutukseen. Tätä arviota tukee se, että OECD:n ennakoivan yhdistelmäindikaattorin kuuden kuukauden muutosvauhti nopeutui joulukuussa kahdeksatta kertaa peräkkäin. Muutos-

Kuvio 3. Raaka-ainemarkkinoiden kehitys pääpiirteittäin

Lähteet: Bloomberg ja HWWA.

vauhdin nopeutuminen oli erityisen selvää Pohjois-Amerikan maissa. Vaikka öljyn hinta laski helmikuussa, se pysyi yhtenä suurimmista maailman talouskasvua uhkaavista riskeistä. Lisäksi taloudellisten tasapainottomuuksien jatkuminen eri puolilla maailmaa on edelleen maailmantaloudelle merkittävä riski.

2 RAHATALOUS JA RAHOITUSMARKKINAT

2.1 RAHAN MÄÄRÄ JA RAHALAITOSTEN LUOTOT

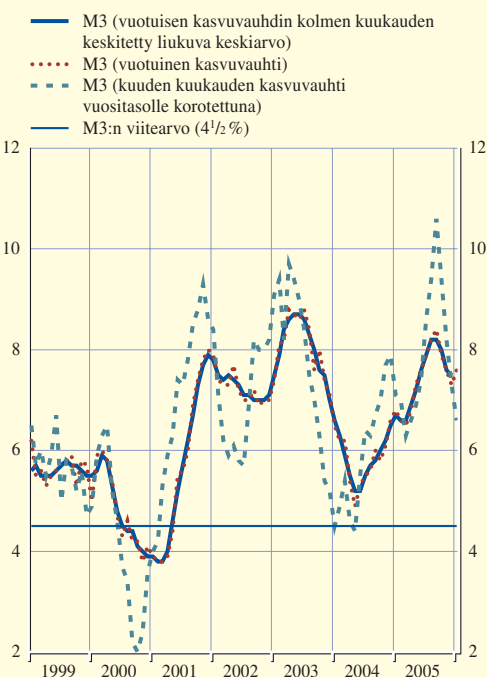
Rahan määrän kasvu hidastui hieman vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä, mutta oli edelleen nopeaa. Tammikuussa 2006 se nopeutui jälleen jonkin verran. Korkotason mataluus on vuoden 2004 puolivälistä lähtien ollut tärkein rahan määrän kasvua kiihdyttänyt tekijä. Tämä näkyi rahalaitosten taseen aluerissä M1:een sisältyvien M3:n likvideimpien erien määrän kasvuna ja vastaerissä yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen kasvun kiihtymisenä edelleen. Lokakuussa oli ensi kertaa nähty merkkejä aikaisempien sijoitusten siirtojen purkautumisen alkamisesta uudelleen. Nämä merkit olivat nähtävissä myös vuoden 2005 koko viimeisen neljänneksen ajan ja vähäisemmässä määrin niin ikään tammikuussa 2006. Rahan määrää koskevat tiedot viittaavat kaiken kaikkiaan edelleen siihen, että hintavakauteen kohdistuu riskejä keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä.

LAVEA RAHA-AGGREGAATTI M3

Rahan määrän kasvu on hieman hidastunut viime kuukausina, vaikka onkin edelleen ollut nopeaa. M3:n vuotuinen kasvuvauhti hidastui vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä 7,8 prosenttiin edellisen neljänneksen 8,0 prosentista. Tammikuun 2006 kehitys osoittaa kuitenkin vuotuisen kasvuvauhdin nopeutuneen 7,6 prosenttiin joulukuun 7,3 prosentista. Tämä viittaa siihen, että viimeisen neljänneksen aikana havaittu hidastuminen on jossakin määrin tahtonut. M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden liukuva keskiarvo marraskuusta 2005 tammikuuhun 2006 oli 7,5 % oltuaan 7,6 % loka-joulukuussa 2005 (ks. kuvio 4).

Kuvio 4. M3:n kasvu ja viitearvo

(prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Kuvio 5. M3 sekä sijoitusten siirtojen arvioidulla vaikutuksella korjattu M3

(vuotuinen prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

1) Arviot sijoitusten siirtojen vaikutuksesta M3:een perustuvat lokakuun 2004 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Monetary analysis in real time" esitettyyn menetelmään. Viimeaikaista kehitystä tarkastellaan tämän Kuukausikatsauksen kehikossa 3.

Vallitsevan korkotason mataluus merkitsee pieniä rahan hallussapidon vaihtoehtokustannuksia ja on edelleen tärkein rahan määrän kasvua kiihdyttävä tekijä. Tätä käsitystä tukee se, että M3:n vuotuista kasvuvauhtia kiihdyttää edelleen sen suppeaan raha-aggregaattiin M1:een sisältyvien likvideimpien erien nopea kasvu. Samaa osoittaa myös yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen kasvun vahvistuminen edelleen.

Lokakuussa oli ensi kertaa nähty merkkejä aikaisempien sijoitusten siirtojen purkautumisen alkamisesta uudelleen. Nämä merkit olivat nähtävissä myös vuoden 2005 koko viimeisen neljänneksen ajan ja vähäisemmässä määrin niin ikään tammikuussa 2006. Tällainen sijoitusten purkautuminen yleensä vaimentaa M3:n kokonaiskasvua ja saattaa näyttää taustalla olevan rahan määrän kasvuvauhdin todellista hitaampana. (Sijoitusten siirtojen vaikutuksen kvantifioinnista viimeaikaisen kehityksen valossa ks. kehikko 3.) Tätä näkemystä kuvaa sijoitusten siirtojen arvioidulla vaikutuksella korjatun M3:n kasvuvauhti, joka nyt on nopeampi kuin virallisen M3:n vuotuinen kasvuvauhti (ks. kuvio 5). On kuitenkin huomattava, että koska sijoitusten siirtojen vaikutusten suuruutta koskevat arviot ovat väistämättä epävarmoja, korjattua aikasarjaa on tulkittava varauksin.

Kehikko 3.

SIOJITUSTEN SIIRTOJEN PURKAUTUMINEN ALKOI UUELLEEN VUODEN 2005 VIIMEISELLÄ NELJÄNNEKSELLÄ

Sekä rahan määrän kasvuun että inflaatioon liittyy merkittävää lyhyen aikavälin vaihtelua idiosynkraattisten häiriöiden vuoksi. Tällainen lyhyen aikavälin kohina saattaa estää näkemästä signaaleja tulevaan hintavakauteen kohdistuvista riskeistä, jotka johtuvat taustalla vaikuttavasta rahan määrän kasvuvauhdista. Niinpä kun tehdään perusteellista rahatalouden analyysiä rahapoliittisten päätösten tueksi, on välttämätöntä käyttää sekä institutionaalista analyysiä että tilastollisia välineitä. Näin tunnistetaan ne hitaat tai taustalla vaikuttavat rahan määrän kasvutrendit, joilla on merkitystä keskipitkän ja pitkän aikavälin inflaatiopaineiden ennustamisessa.

Tästä kokonaisvaltaisesta rahatalouden analyysin lähestymistavasta EKP:ssä on käytännön esimerkki niiden vaikutusten tunnistaminen ja estimointi, joita eri rahoitusvaateiden välillä tehdyillä tavanomaisesta poikkeavilla sijoitusten siirroilla on M3:n kehitykseen. Tässä kehikossa esitetään viimeaikaista kehitystä arvioimalla ne analyysin keskeiset osatekijät, jotka vaikuttavat sijoitusten siirtojen tunnistamisen ja kvantifioinnin analysointiin.¹

Sijoitusten siirrot ja sijoitusten normalisoituminen

Talous- ja rahoitusmarkkinakehityksen huomattavan epävarmuuden kautena vuodesta 2001 vuoden 2003 puoliväliin rahan määrän kehitystä ei voitu helposti selittää tavanomaisten rahan kysyntätekijöiden, kuten hintojen, tulojen ja korkojen, muutoksilla. M3:n vahva kasvu tuona ajanjaksona näyttää johtuneen tuntuvista osakesijoitusten siirroista likvideihin varoihin. Tässä näkyi se, että euroalueen sijoittajat suosivat voimakkaasti turvallisia ja likvidejä varoja pyrkiessään suojaamaan rahoitusvarallisuuttaan markkinoiden heilahteluilta. Näiden tavanomaisesta poikkeavien

¹ Ks. myös toukokuun 2003 Kuukausikatsauksen kehikko ”Arvioita siitä, kuinka paljon sijoituksia on siirtynyt osakkeista M3:een sisältyviin eriin” ja tammikuun 2005 Kuukausikatsauksen kehikko ”Approaches to identifying and estimating portfolio shifts into and out of M3”.

likvideihin varoihin tehtyjen sijoitusten siirtojen tunnistamista ja varsinkin kvantifioimista hankaloitti niiden suuruutta koskevien tietojen puute.

Kun talouden epävarmuus hälveni vuoden 2003 puolivälistä vuoden 2004 alkuun mennessä, sijoitukset normalisoituivat ja uusien sijoitusten virta kohdistui yhä enemmän riskipitoisempiin pitkäaikaisiin rahoitusvaateisiin likvidien varojen sijasta. Sijoitusten siirtojen purkautuminen eteni kuitenkin erittäin hitaasti, ja vuoden 2004 puolivälistä alkaen viime kuukausiin saakka sen otaksuttiin päättyneen.

Viimeaikainen kehitys viittaa sijoitusten purkautumisen käynnistymiseen uudelleen

Viime aikoina on ollut merkkejä, että aiempien sijoitusten siirtojen purkautuminen on käynnistynyt uudelleen. Etenkin rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksien erittäin vaimea kysyntä (joka väheni vuositasolla joulukuun 2005 loppuun saakka ulottuvana vuoden pituisena jaksona) ja rahalaitosten pitkäaikaisiin velkoihin sisältyvien rahoitusvaateiden voimakas kysyntä viittaavat siihen, että likvideistä varoista on siirrytty riskipitoisempiin pitkäaikaisiin euromääräisiin instrumentteihin. Samoin rahalaitossektorin ulkomaisten nettosaamisten väheneminen elokuusta 2005 lähtien osoittaa, että euroalueen sijoittajat ovat jälleen kiinnostuneita ulkomaisista arvopapereista eikä kotimaan likvideistä varoista. Nämä molemmat kehityspiirteet käyvät yksiin sen kanssa, että aiempien likvideihin varoihin tehtyjen sijoitusten purkautuminen on alkanut uudelleen.

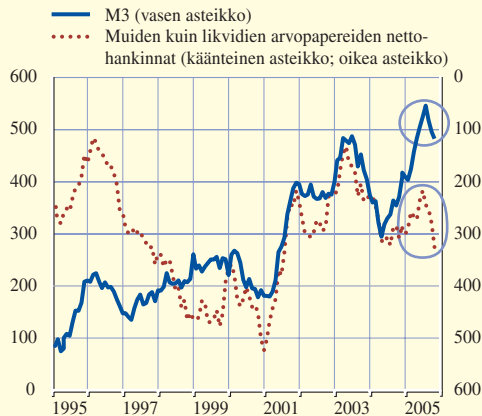
Kuukausittaiset arviot rahaa hallussa pitävän sektorin tekemistä muiden kuin likvidien arvopapereiden nettohankinnoista rahalaitoksilta ja euroalueen ulkopuolelta ovat aiemmin antaneet viitteitä sijoitusten siirtojen suuruudesta (ks. kuvio A; huom. toinen asteikoista on käänteinen). Kun sijoituksia siirretään likvideihin varoihin, muiden kuin likvidien arvopapereiden hankintojen odotaisi vähenevän ja likvidien varojen kasvavan suunnilleen vastaavalla määrällä. Näin tapahtuikin vuonna 2001 ja vuoden 2003 alussa eli niinä kahtena ajanjaksona, joille oli tyypillistä suuret sijoitusten siirrot. Vastaavasti vuoden 2003 puolivälistä vuoden 2004 puoliväliin muiden kuin likvidien arvopapereiden hankintaa kuvaava käyrä nousee, kun taas rahan määrän kasvu vähitellen hidastuu, mikä viittaa sijoitusten siirtojen hitaaseen purkautumiseen. Viimeaikaisen kehityksen tarkastelussa havaitaan, että muiden kuin likvidien arvopapereiden hankinta on nopeutunut elokuusta 2005 alkaen (ympyröity kohta kuviossa A), kun taas sijoitukset M3:een sisältyviin eriin ovat jonkin verran tasaantuneet mutta pysyneet kuitenkin huomattavina. Kaiken kaikkiaan tämä kehitys vahvistaa näkemystä, että aiempien sijoitusten siirtojen purkautuminen on saattanut viime kuukausien aikana käynnistyä uudelleen vuoden 2004 puolivälistä vuoden 2005 puoliväliin kestäneen tauon jälkeen. Samalla näiden sijoitusvirtojen suhteellinen pienuus (ainakin verrattuna vuoden 2001 lopun ja vuoden 2003 alun tilanteeseen) ja otoksen väistämätön lyhyys viittaavat siihen, että tällainen johtopäätös voi tällä hetkellä olla ainoastaan alustava.

Turvallisten ja likvidien rahoitusvaateiden suosiota sijoittajien keskuudessa tulisi myös tarkastella siltä kannalta, karttavatko sijoittajat riskiä.² Koska riskin karttamista ei periaatteessa voida havainnoida, sitä on arvioitava käyttämällä empiirisiä korvikemuuttujia. Yhtenä mahdollisena riskin karttamisen korvikemuuttujana voidaan pitää valtion pitkien joukkolainojen tuoton ja osake-markkinasijoitusten tuoton välistä ehdollista korrelaatiota (ks. kuvio B; huom. asteikko on käänteinen). Tarkemmin sanottuna ajanjaksoina, jolloin riskin karttaminen on huomattavaa, näiden kahden varallisuuserän hintojen tulisi kehittyä vastakkaisiin suuntiin, koska sijoittajat vetäytyvät

² Lisätietoja estimointilähestymistavasta on joulukuun 2004 Kuukausikatsauksen kehikossa ”Riskin karttaminen ja raha-aggregaattien kehitys”.

Kuvio A. M3 ja muiden kuin likvidien arvopapereiden nettohankinnat¹⁾

(vuotuisia virtatietoja, mrd. euroa)

Lähde: EKP.

Huom. Kahden viime kuukauden tiedot ovat osittain arvioita.

1) Sisältävät lainat euroalueella oleville, konsolidoidun rahan hallussapitävän sektorin liikkeeseen laskemat arvopaperit ja sekkitilallemukset, mutta eivät sisällä M3:een sisältyviä erä-, pitkäaikaisia talletuksia rahalaitoksissa eivätkä rahaa hallussapitävän sektorin muita ulkomaisia transaktioita (netto) kuin arvopapereita.

Kuvio B. Osakkeiden ja valtion pitkien joukkolainojen tuottojen välinen ehdollinen korrelaatio

(neljännesvuosihavaintoja, käänteinen asteikko)

Lähde: EKP:n arvioita.

Huom. Dow Jones Euro Stoxx -tuottoindeksi ja valtion kymmen vuoden joukkolainojen tuottoindeksi.

osakemarkkinoilta (osakkeiden tuotto pienenee) ja ostavat joukkolainavelkakirjoja (joukkolainojen tuotto kasvaa). ”Normaaleina” ajanjaksoina sijoitusten tavanomainen jakautuminen aiheuttaisi sitä vastoin positiivisen korrelaation osakkeiden ja joukkolainojen tuottojen välillä, koska matalat korot tukevat osakkeiden hintoja. Tämä indikaattori voisi siten antaa joitakin viitteitä sijoitusten siirtojen mahdollisesta ajoituksesta ja kehityksestä. Kuten kuviosta B ilmenee, riskin karttaminen euroalueen sijoittajien keskuudessa lisääntyi merkittävästi vuoden 2000 puolivälistä vuoden 2003 puoliväliin, jolloin M3:n kasvua ei voitu selittää tavanomaisilla makrotalouden tekijöillä. Siitä huolimatta, että riskin karttaminen väheni huomattavasti vuoteen 2003 verrattuna, se pysyi vuonna 2004 tosiaankin pitkän aikavälin keskiarvoaan suurempana ja vastasi siten sijoitusten normalisoinnin hidasta vauhtia. Kesästä 2005 alkaen tämä riskien karttamista kuvaava indikaattori on laskenut alle pitkän aikavälin keskiarvonsa (kuten ympyröity kohta kuviossa B osoittaa) sen suuruiseksi, jollainen se oli ennen vuonna 2001 alkanutta lisääntyneen epävarmuuden kautta. Riskin karttamisen väheneminen saattaa siten liittyä aiempien sijoitusten siirtojen purkautumiseen edelleen.

Kaiken kaikkiaan tiedot muiden kuin likvidien arvopapereiden netto-ostoista ja riskin karttamista kuvaavasta indikaattorista tukevat arvioita siitä, että sijoituksia siirrettiin likvideihin varoihin vuodesta 2001 vuoden 2003 puoliväliin ja että näiden sijoitusten siirtoja on mahdollisesti purkautunut, joskin maltillisesti, vuoden 2003 puolivälistä vuoden 2004 puoliväliin. Indikaattorit viittaavat viimeaikaisen kehityksen perusteella siihen, että parhaillaan saattaa olla käynnissä aiempien sijoitusten siirtojen purkautuminen edelleen.

Sijoitusten siirtojen vaikutuksen kvantifointi

Edellä kuvatulla analyysillä sijoitusten siirtoja ei voida kvantifoida mekaanisesti. Jossakin määrin tarvitaan myös arvioita. Pyrittäessä kvantifioimaan sijoitusten siirtojen vaikutusta rahan mää-

rään yksi EKP:ssä aiemmin käytetyistä lähestymistavoista onkin ollut se, että sijoitusten siirtojen kehitystä kuvaamaan tarkoitettujen interventiomuuttujien (valemuuttujat ja trendit) sisällytetään M3:n yhden muuttujan aikasarjamalliin.³ Nämä interventiomuuttujat lasketaan muun muassa M3:n erien ja sen vastaerien, maksutaseen monetaarisen esityksen ja rahoitustaseen kattavan analyysin perusteella.

Kuten kuviosta C ilmenee, tätä lähestymistapaa käyttämällä johdettuihin sijoitusten siirtojen suuruuden reaaliaikaisiin arvioihin (eli aikaisemmin tuolloin käytettävissä olevien tietojen perusteella tehtyihin arvioihin) ei yleensä ole myöhemmin tehty suuria tarkistuksia. Lisäksi tämän kauden sisältävää otosta käyttämällä estimoidut rahan kysyntäyhtälöt, jotka – jälkiviisaasti ajatellen – sisältävät muuttujia, jotka on tarkoitettu kuvaamaan rahoitusmarkkinoiden heilahtelujen vaikutusta rahan määrään, yleensä vahvistavat EKP:n reaaliaikaiset arviot sijoitusten siirroista.⁴

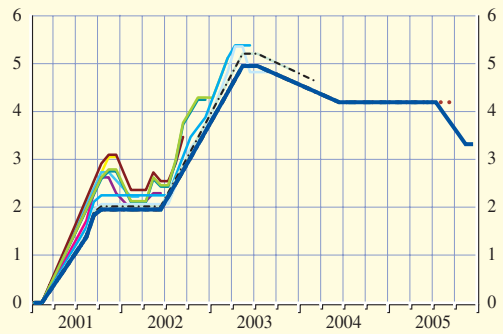
Kuten kuviosta C ilmenee, sijoitusten siirtojen arvioitu vaikutus on huomattava eli huipussaan, yli 5 % rahan määrästä, vuoden 2003 alussa. Vaikka tällaisiin reaaliaikaisiin arvioihin epäilemättä liittyy huomattavaa epävarmuutta, jälkikäteen tehtyjen tarkistusten pienuus viittaa siihen, että EKP on kyennyt tekemään luotettavan arvion rahan määrän kehityksestä ajan kuluessa käyttämällä sijoitusten siirtojen arvioidulla vaikutuksella korjattua M3:n aikasarjaa.

Koska tämänhetkisten sijoitusten siirtojen vaikutusta pienentävät aiemmat havainnot vuodesta 2001 vuoden 2003 puoliväliin (jolloin reagoitiin merkittäviin sokkeihin, kuten osakemarkkinoiden romahdukseen, terrori-iskuihin Yhdysvalloissa 11.9.2001 ja Irakin sotaan), tarvittava arviointi ja siihen liittyvä kvantifointi ovat väistämättä epävarmempia kuin aiemmin. Kun kaikki edellä mainitut tiedot otetaan huomioon, kattavassa rahatalouden analyysissä joudutaan silti käyttämään jonkinlaista arviota sijoitusten siirtojen tämänhetkisen purkautumisen vahvuudesta, jotta voidaan ennakoida sen vaimentavaa vaikutusta rahan määrän kasvuun. Tällainen lähestymistapa on välttämätön, jotta tunnistettaisiin – vaikka vain epätäydellisesti – se rahan määrän trendikasvu, jolla on olennainen vaikutus rahapoliittisiin päätöksiin.

Kuvio C. Sijoitusten siirtojen korjaava vaikutus M3:een

(% M3:n kannasta)

— 2005/IV

Lähde: EKP.

3 Aiempia poikkeavia havaintoja on korjattu jonkin verran ja joitakin vaihtelevia eriä on myös otettu mukaan estimointiin.

4 Vertailuja voi tehdä esimerkiksi tuloksiin, joita on esitetty Saksan keskuspankin julkaisussa "Money demand and macroeconomic uncertainty", C. Greiber ja W. Lemke, Discussion Paper, Series 1: Economic Studies, No 26/2005, Deutsche Bundesbank.

M3:N PÄÄERÄT

M1:n vuotuinen kasvuvauhti oli edelleen nopea, sillä se oli 10,2 % tammikuussa 2006, kun se oli ollut keskimäärin 10,9 % vuoden 2005 viimeisellä ja 11,2 % kolmannella neljänneksellä (ks. taulukko 1). Tämän vuoksi M1 vaikutti edelleen eniten M3:n kasvuun, ja sen osuus M3:n 7,6 prosentin vuotuisesta kasvuvauhdist tammikuussa oli 4,7 prosenttiyksikköä (ks. kuvio 6).

M1:n vuotuisen kasvuvauhdin hidastuminen tammikuussa johtuu sen molempien aluerien vastaavan vauhdin hienoisesta heikkenemisestä. Liikkeessä olevan rahan vuotuinen kasvuvauhti hidastui 13,6 prosenttiin tammikuussa oltuaan viimeisellä neljänneksellä keskimäärin 14,8 % ja kolmannella neljänneksellä 16,0 %. Myös yön yli -talletusten kysyntä heikkeni tammikuussa 9,6 prosenttiin vuoden 2005 viimeisen neljänneksen 10,2 prosentista ja kolmannen neljänneksen 10,4 prosentista.

Muiden lyhytaikaisten talletusten kuin yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi tammikuussa 6,4 prosenttiin, kun se oli ollut 5,9 % vuoden 2005 viimeisellä ja 5,5 % kolmannella neljänneksellä; mahdollisesti vauhdin kiihtyminen johtui näille talletuksille maksettavan koron hienoisesta noususta. Kasvuvauhdin nopeutumisesta huolimatta näiden talletusten aluerät kehittyivät eri suuntiin: määräaikaistalletusten (eli enintään kahden vuoden määräaikaistalletusten) vuotuinen kasvuvauhti nopeutui edelleen, kun säästötalletusten (eli irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten) vuotuinen kasvuvauhti heikkeni, joten viime neljänneksen aikana havaittu hidastumisuuntaus jatkui.

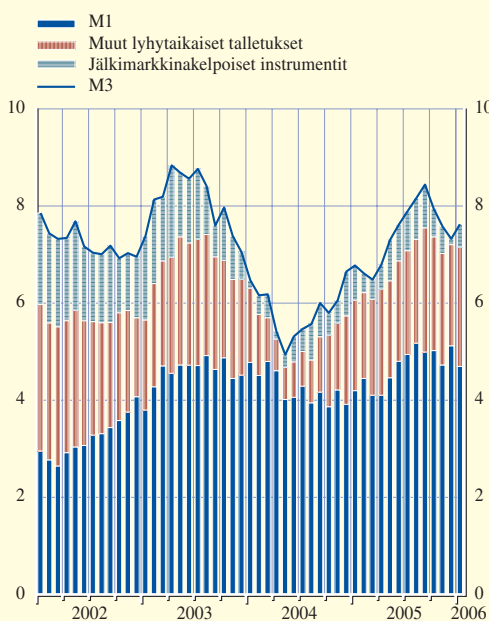
Jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien vuotuinen kasvuvauhti – johon yleensä liittyy huomattavaa lyhyen aikavälin vaihtelua – hidastui tammikuussa 3,3 prosenttiin oltuaan viimeisellä neljänneksellä 3,8 % ja kolmannella neljänneksellä 5,6 %. Tässäkin tapauksessa aluerät kehittyivät hieman eri tavoin.

Yhtäältä rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksien vuotuinen kasvuvauhti hidastui edelleen. Tammikuussa 2006 se oli negatiivinen eli -1,4 %, kun se oli vuonna 2005 ollut positiivinen: viimeisellä neljänneksellä 1,1 % ja kolmannella 3,1 %. Kotitaloudet ja yritykset sijoittavat epävarmuuden lisääntyessä usein likvidejä varojaan näihin instrumentteihin, joiden kysyntä on siis ollut edelleen vaimeaa, mikä viittaa siihen, että sijoituksia on siirretty turvallisista ja likvideistä rahavaroista riskipitoisempiin ja pidempiaikaisiin arvopapereihin. Myös takaisinostosopimusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui 3,4 prosenttiin tammikuussa 2006, kun se oli ollut vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä 4,7 % (vaikka joulukuun kasvuvauhti olikin negatiivinen) ja kolmannella neljänneksellä 9,1 %.

Toisaalta enintään kahden vuoden velkapapereiden kysyntä on ollut viime kuukausina vahvaa. Tämä liittyy mahdollisesti osittain siihen, että markkinoille on tullut uusia strukturoituja tuot-

Kuvio 6. M3:n erien vaikutus M3:n kasvuun vuositasolla

(vaikutus prosenttiyksikköinä, M3:n kasvu prosentteina, kuusi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

Taulukko I. Rahataloudelliset muuttajat

(neljännesvuosikeskiarvoja, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	Kanta prosentteina M3:sta ¹⁾	Vuotuinen kasvuvauhti					
		2005 I	2005 II	2005 III	2005 IV	2005 Joulu	2006 Tamm
M1	48,4	9,6	9,8	11,2	10,9	11,3	10,2
Liikkeessä oleva raha	7,5	18,0	17,3	16,0	14,8	13,7	13,6
Yön yli -talletukset	40,9	8,2	8,5	10,4	10,2	10,9	9,6
M2–M1 (= muut lyhytaikaiset talletukset)	37,7	4,5	5,0	5,5	5,9	5,4	6,4
Enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset	15,8	0,5	2,6	4,5	6,6	6,6	8,5
Irtisanomissuojaltaan enintään 3 kuukauden talletukset	21,9	7,1	6,6	6,0	5,3	4,3	4,7
M2	86,0	7,1	7,5	8,4	8,5	8,5	8,4
M3–M2 (= jälkimarkkinakelpoiset instrumentit)	14,0	4,0	4,4	5,6	3,8	0,8	3,3
M3	100,0	6,7	7,0	8,0	7,8	7,3	7,6
Luotot euroalueelle		6,5	6,6	7,0	7,9	8,4	8,5
Luotot julkisyhteisöille		3,4	2,1	1,2	2,7	4,5	3,6
Lainat julkisyhteisöille		-0,4	-0,8	-1,0	0,4	2,0	0,9
Luotot yksityiselle sektorille		7,3	7,8	8,6	9,3	9,4	9,9
Lainat yksityiselle sektorille		7,3	7,6	8,4	8,9	9,2	9,7
Pitkäaikaiset velat (ilman omaa pääomaa ja varauksia)		9,5	9,7	10,0	9,4	8,8	8,6

Lähde: EKP.

1) Sen viimeisen kuukauden lopussa, jolta tiedot ovat käytettävissä. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

teita, joissa enintään kahden vuoden velkapaperit yhdistetään osakkeiden hintoihin liittyviin johdannaisiin. Tällaiset instrumentit saattavat olla erityisen houkuttelevia tällä hetkellä, kun osakkeiden hinnat ovat nousseet nopeasti, mutta riskin karttaminen sijoittajien keskuudessa on vasta viime aikoina normalisoitunut.

Lyhytaikaisten talletusten ja takaisinostosopimusten sektorikohtainen tarkastelu osoittaa, että kotitalouksilla on viime kuukausina edelleenkin ollut suurin merkitys näiden instrumenttien nopeassa kasvussa. Samaan aikaan muiden rahoituksenvälittäjien merkitys väheni vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä, mutta pysyi sen jälkeen vakaana tammikuussa 2006. Tämä merkitsee merkittävää muutosta syyskuusta 2004 syyskuuhun 2005 ulottuvan ajanjakson kehitykseen, sillä tuolloin muiden rahoituksenvälittäjien sektorin osuus yksityisen sektorin hallussa olleiden lyhytaikaisten talletusten ja takaisinostosopimusten kasvusta oli kaksi kolmannesta. Sitä vastoin vuoden 2005 aikana kasvanut yritysten osuus näiden instrumenttien vuotuisesta kasvuvauhdista vakautui ja pysyi suurena syyskuusta 2005 ja tammikuuhun 2006.

M3:N KESKEISET VASTAERÄT

M3:n vastaerien tarkastelu osoittaa, että rahalaitosten euroalueella oleville myöntämien luottojen kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 8,5 prosenttiin tammikuussa 2006, kun se oli vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä ollut 7,9 % ja kolmannella neljänneksellä 7,0 %. Luotonannon kasvun nopeutuminen johtui siitä, että yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen kasvu kiihtyi edelleen ja julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen kasvu alkoi uudelleen nopeutua (ks. taulukko 1).

Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti nopeutui tammikuussa 9,9 prosenttiin vuoden 2005 viimeisen neljänneksen 9,3 prosentista. Tämä kasvuvauhdin kiihtyminen johtuu sekä korkotason mataluudesta että luottamuksen kohenemisesta joillakin talouden sektoreilla. Rahalaitosten yksityiselle sektorille myöntämien lainojen vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi tammikuussa 9,7 prosenttiin edellisen kuukauden 9,2 prosentista. Kasvu nopeutui laajasti eri sektoreilla (ks. jaksot 2.6 ja 2.7, joissa kuvataan yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen sektorikohtaista kehitystä).

Julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi tammikuussa 3,6 prosenttiin, kun se oli ollut 2,7 % vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä ja 1,2 % kolmannella neljänneksellä. Tämä viimeaikainen kasvuvauhdin nopeutuminen johtuu sekä rahalaitosten lainojen kysynnän kasvusta julkisyhteisöjen keskuudessa että rahalaitosten hallussa olevien julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemien arvopapereiden vuotuisen kasvuvauhdin nopeutumisesta.

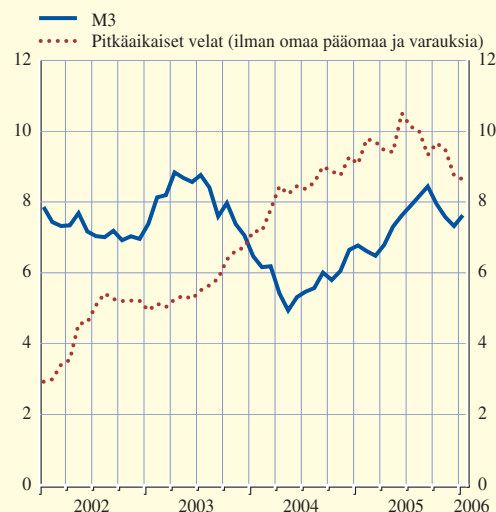
M3:n muista vastaeristä rahaa hallussa pitävän sektorin sijoitukset rahalaitosten pitkäaikaisiin (ilman omaa pääomaa ja varauksia laskettuihin) velkoihin sisältyviin instrumentteihin kasvoivat edelleen nopeasti (ks. kuvio 7). Näiden instrumenttien vuotuinen kasvuvauhti oli 8,6 % tammikuussa 2006, kun se oli ollut keskimäärin 9,4 % vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä ja 10,0 % kolmannella neljänneksellä. Nopean kasvun jatkuminen viittaa siihen, että euroalueen rahaa hallussa pitävä sektori sijoittaa edelleen mieluummin pitempiaikaisiin euroalueen rahoitusinstrumentteihin.

Rahalaitosten ulkomaiset nettosaamiset kasvoivat vuositasolla jälleen hieman tammikuussa. Ne olivat tuolloin 1 miljardia euroa supistuttuaan vuositasolla kaksi kuukautta peräkkäin. Rahalaitosten ulkomaisten nettosaamisten yleinen supistuminen viittaa siihen, että euroalueen rahaa hallussa pitävä sektori on halukkaampi sijoittamaan ulkomaisiin arvopapereihin kuin ulkomaalaiset euroalueen rahoitusvaroihin (ks. kuvio 8). Rahalaitosten ulkomaisen nettoaseman viimeaikainen kehitys kuvastaa kaiken kaikkiaan viime kuukausien aikana meneillään ollutta aikaisempien likvideihin varoihin tehtyjen sijoitusten purkautumista, vaikka tämä onkin ollut hidasta.

Kaiken kaikkiaan M3:n vastaerät kehittyivät vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä suurin piirtein samoin kuin muutoinkin viime aikoina. Luotonanto yksityiselle sektorille on matalan korkotason vuoksi edelleen vahvistunut ja kiihdyttänyt jatkuvasti rahan määrän kasvua. Samaan aikaan rahalai-

Kuvio 7. M3 ja rahalaitosten pitkäaikaiset velat (ilman omaa pääomaa ja varauksia)

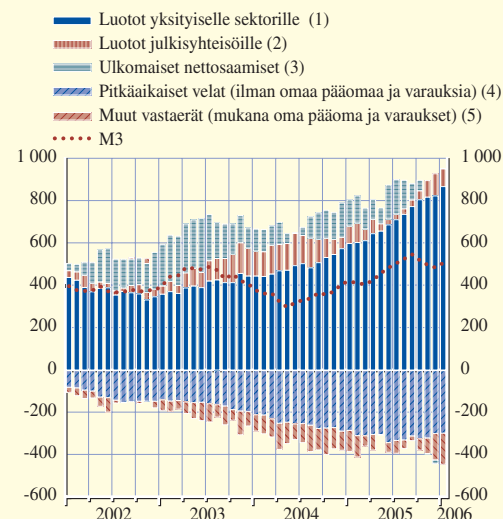
(vuotuinen prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

Kuvio 8. M3:n vastaerät

(vuotuisia virtatietoja, mrd. euroa, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

Huom. M3 esitetään ainoastaan viitteeksi ($M3 = 1 + 2 + 3 - 4 + 5$). Pitkäaikaiset velat (ilman omaa pääomaa ja varauksia) esitetään käänteismerkkinä, koska ne ovat rahalaitossektorin velkoja.

toisten pitkäaikaisiin velkoihin sisältyvien instrumenttien voimakas kysyntä ja rahamarkkinarahastosten rahasto-osuuksien suhteellisen vähäinen kysyntä viittaavat molemmat siihen, että aiempien sijoitusten siirtojen purkautuminen jatkuu. Tätä käsitystä tukee rahalaitosten ulkomaisten nettosaamisten kehitys.

KOKONAISARVIO EUROALUEEN LIKVIDITEETTILANTEESTA

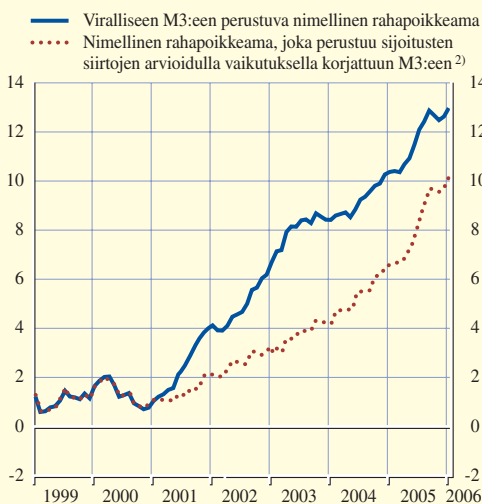
Sekä virallisen M3:n aikasarjojen että sijoitusten siirtojen arvioidulla vaikutuksella korjatun M3:n aikasarjojen perusteella lasketut nimelliset rahapoikkeamat suurenevät edelleen vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä. Näin ollen vuoden 2004 jälkipuoliskolta alkanut kehitys jatkui, ja rahapoikkeamat olivat suurimmillaan EMUn kolmannen vaiheen alkamisen jälkeen.

Poikkeamat olivat kuitenkin edelleen hyvin erisuuruisia, sillä korjattujen M3-aikasarjojen perusteella laskettu rahapoikkeama oli huomattavasti pienempi (ks. kuvio 9). Koska aiempien sijoitusten siirtojen purkautuminen on kuitenkin ilmeisesti alkanut uudelleen, näiden kahden rahapoikkeaman välinen ero on viime kuukausina hieman supistunut.

Reaalisissa rahapoikkeamissa otetaan huomioon, että hintojen nousu on eliminoinut osan likviditeetin kertymisestä, mitä EKP:n hintavakauden määritelmän mukaista nopeampi inflaatiovauhti kuvastaa. Sekä virallisen M3:n aikasarjaan että sijoitusten siirtojen arvioidulla vaikutuksella korjattuun

Kuvio 9. Nimellisen rahapoikkeaman estimaatit¹⁾

(prosentteina M3:n kannasta, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja, joulukuu 1998 = 0)

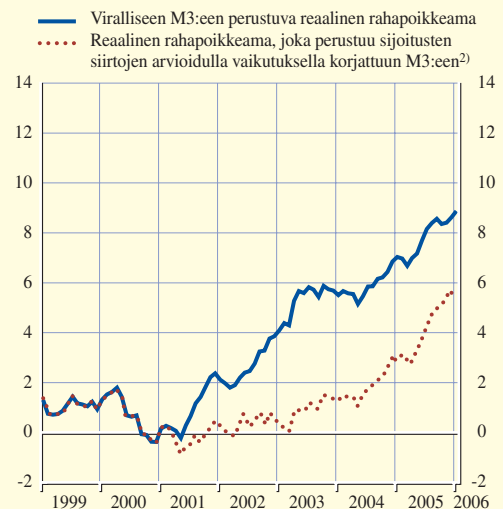

Lähde: EKP.

- 1) Nimellinen rahapoikkeama tarkoittaa eroa, joka lasketaan M3:n toteutuneesta määrästä ja M3:n kasvuvauhdin viitearvon (4½ % vuodessa) mukaisesta määrästä (perusjaksona pidettävästä) joulukuusta 1998 alkaen.
- 2) Arviot sijoitusten siirtojen vaikutuksesta M3:een perustuvat lokakuun 2004 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Monetary analysis in real time" esitettyyn menetelmään. Viimeaikaista kehitystä tarkastellaan tämän Kuukausikatsauksen kehikossa 3.

Kuvio 10. Reaalisen rahapoikkeaman estimaatit¹⁾

(prosentteina M3:n kannasta, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja, joulukuu 1998 = 0)

Lähde: EKP.

- 1) Reaalinen rahapoikkeama tarkoittaa M3:n toteutuneen määrän (M3:n nimellinen määrä deflaoituna YKHI:llä) poikkeamaa määrästä, joka olisi toteutunut, mikäli nimellinen M3 olisi kasvanut 4½ prosentin viitearvon mukaisesti ja YKHI-inflaatio olisi kehittynyt EKP:n hintavakauden määritelmän mukaisesti perusjaksosta (joulukuu 1998) lähtien.
- 2) Arviot sijoitusten siirtojen vaikutuksesta M3:een perustuvat lokakuun 2004 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Monetary analysis in real time" esitettyyn menetelmään. Viimeaikaista kehitystä tarkastellaan tämän Kuukausikatsauksen kehikossa 3.

M3:een perustuvat reaaliset rahapoikkeamat ovat pienempiä kuin vastaavat nimelliset rahapoikkeamat (ks. kuviot 9 ja 10).

Nämä mekaaniset indikaattorit ovat kuitenkin vain epätäydellisiä arvioita likviditeettitilanteesta. Koska perusjakson valinta on jossakin määrin mielivaltaisen, näihin poikkeamiin liittyy huomattavaa epävarmuutta ja niitä tulee siksi tulkita varauksin. Tätä epävarmuutta kuvaa hyvin edellä mainituista neljästä indikaattorista johdettavien arvioiden laaja vaihteluväli.

Vaikka arviot ovat epävarmoja, näiden indikaattoreiden perusteella saatava kokonaiskuva viittaa kuitenkin siihen, että euroalueella on erittäin runsaasti likviditeettiä. Rahan määrän ja luottojen voimakas kasvu uhkaa hintavakautta keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, kun likviditeettiä on jo runsaasti tarjolla. Lisäksi tämä kasvu merkitsee sitä, että varallisuushintojen kehitystä on seurattava tarkasti, koska hinnoissa saattaa ilmetä vääristymiä.

2.2 EI-RAHOITUSSEKTORIN RAHOITUSINVESTOINNIT JA INSTITUTIONAALISET SIOITTAJAT

Ei-rahoitussektorin rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti hidastui hieman vuoden 2005 kolmannella neljänneksellä. Samaan aikaan sijoitukset sijoitusrahastoihin sekä vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestoinnit kasvoivat yhä nopeammin.

EI-RAHOITUSSEKTORI

Ei-rahoitussektorin rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti oli 4,3 % vuoden 2005 kolmannella neljänneksellä, jolta tuoreimmat käytettävissä olevat neljännesvuositiedot ovat. Toisella neljänneksellä kasvuvauhti oli 4,4 % (ks. taulukko 2). Kehitykseen vaikutti se, että niin pitkä- kuin lyhytaikaistenkin rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti hidastui hieman. Tämä vahvistaa aikaisempien neljännesten viitteitä siitä, että vuoden 2004 puoliväliin saakka havaittavissa ollut kasvuvauhtien välisen eron kaventuminen on sittemmin pysähtynyt (ks. kuvio 11).

Pitkäaikaisten investointien vuotuisen kasvuvauhdin heikkeneminen vuoden 2005 kolmannella neljänneksellä johtui pääosin siitä, että noteerattuihin osakkeisiin tehtyjen sijoitusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui edelleen, mutta myös sijoitukset pitkäaikaisiin velkapapereihin vähenivät vastaavasti. Samaan aikaan sijoitusrahastoihin tehtyjen investointien vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi edelleen. Tämä viittaa siihen, että sijoittajien haluttomuus sijoittaa pitempiaikaisiin rahoitusvaroihin liittyy lähinnä suoriin osakesijoituksiin. Lyhytaikaisten rahoitusinvestointien vuotuisen kasvuvauhdin heikkeneminen johtui ei-rahoitussektorin hallussa olevien käteisen rahan ja avistatalletusten hitaammas-ta vuotuisesta kasvuvauhdista. Rahamarkkinarahastoihin tehtyjen sijoitusten vuotuinen muutosvauhti nopeutui, mutta oli edelleen negatiivinen.

INSTITUTIONAALISET SIOITTAJAT

Sijoitusrahastojen kokonaisvarallisuuden arvon vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi vuoden 2005 kolmannella neljänneksellä edelleen eli 25,2 prosenttiin, kun se oli toisella neljänneksellä ollut 17,4 %. Tässä näkyi lähinnä osakesijoitusten arvon kehitys. Kokonaisvarallisuuden kannan arvon muutoksiin sisältyy instrumenttien hintojen muutosten aiheuttamia arvostusvaikutuksia. European Fund and Asset Management Associationin (EFAMA)¹ julkaisemat tiedot osoittavat, että sijoitusrahastojen

¹ EFAMA-järjestö antaa tietoja suurelle yleisölle tarjottavien avointen osake- ja joukkolainarahastojen nettomyynneistä (tai nettosijoituksista) Saksan, Kreikan, Espanjan, Ranskan, Italian, Luxemburgin, Itävallan, Portugalin ja Suomen osalta. Ks. tarkemmin kesäkuun 2004 Kuukausikatsauksen kehikko "Nettokassavirta euroalueen osakerahastoihin sekä pitkän ja keskipitkän koron rahastoihin viime aikoina".

Taulukko 2. Euroalueen ei-rahoitussektorin rahoitusinvestoinnit

	Kanta prosentteina kokonaismäärästä ¹⁾	Vuotuinen kasvuvauhti								
		2003 III	2003 IV	2004 I	2004 II	2004 III	2004 IV	2005 I	2005 II	2005 III
Rahoitusinvestoinnit yhteensä	100	5,1	4,6	4,3	4,5	4,5	4,5	4,6	4,4	4,3
Käteinen ja talletukset	36	6,5	5,6	5,3	5,3	5,6	6,2	5,9	6,2	5,7
Muut arvopaperit kuin osakkeet	11	-0,3	-1,0	-1,7	1,6	1,3	1,8	3,5	3,2	2,5
<i>josta:</i> lyhytaikaiset	1	-0,3	-1,7	-3,3	10,0	2,9	5,0	-1,8	-6,4	-8,0
<i>josta:</i> pitkäaikaiset	11	-0,3	-0,9	-1,6	0,8	1,2	1,6	4,0	4,1	3,4
Rahasto-osuudet	12	7,2	7,1	5,1	3,1	2,2	1,7	1,8	2,6	4,0
<i>josta:</i> rahasto-osuudet ilman rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksia	10	6,2	6,5	5,7	3,5	2,7	2,4	3,0	3,9	5,3
<i>josta:</i> rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet	2	11,3	9,9	3,2	1,7	0,6	-0,8	-2,4	-2,2	-0,5
Noteeratut osakkeet	14	1,5	0,8	1,4	3,1	2,6	0,9	0,6	-1,8	-3,1
Vakuutus tekninen vastuuvélka	25	6,5	6,7	6,6	6,3	6,2	6,4	6,4	6,5	6,8
M3 ²⁾		7,6	7,1	6,2	5,3	6,0	6,6	6,5	7,6	8,4
Ei-rahoitussektorin arvopaperisijoitusten vuotuiset hallussapitoivot ja -tappiot (% BKT:stä)		1,4	4,2	8,6	4,1	3,5	2,8	2,9	4,9	8,3

Lähde: EKP.

Huom. Lisätietoja tilasto-osan taulukossa 3.1.

1) Sen viimeisen neljänneksen lopussa, jolta tiedot ovat käytettävissä. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

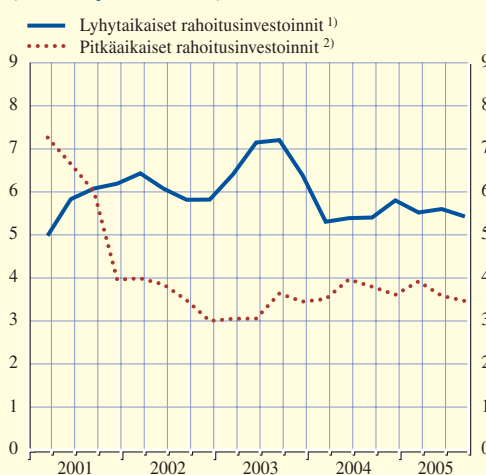
2) Vuosineljänneksen lopussa. Raha-aggregaatti M3 sisältää euroalueen ei-rahallaissektorin (eli yrityssektorin ja muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten) monetaariset saamiset euroalueen rahalaitoksilta ja valtionhallinnolta.

(pl. rahamarkkinarahastot) vuotuiset nettomyynit lisääntyivät vuoden 2005 kolmannella neljänneksellä toisesta neljänneksestä. Erityisesti joukkolainarahastojen kysyntä vahvistui edelleen – suurimmilleen sitten vuoden 2001 – ja osakerahastoihin kohdistuvat vuotuiset nettosijoitukset alkoivat kasvaa ensi kertaa vuoden 2004 toisen neljänneksen jälkeen (ks. kuvio 12). Samaan aikaan vuotuiset nettosijoitukset rahamarkkinarahastoihin pysyivät verrattain vähäisinä.

Euroalueen vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestointien kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti nopeutui vuoden 2005 kolmannella neljänneksellä 6,7 prosenttiin edellisen neljänneksen 6,2 prosentista (ks. kuvio 13). Tähän vaikutti lähinnä pitempiaikaisiin arvopapereihin ja vähäisemmässä määrin lyhytaikaisiin arvopapereihin tehtyjen sijoitusten elpyminen. Erityisesti muihin pitkäaikaisiin arvopapereihin kuin osakkeisiin tehtyjen sijoitusten vuotuinen kasvuvauhti nopeutui edelleen ja oli 11,1 % – nopeimmillaan sitten vuoden 1998. Huomattakoon, että myös noteerattuihin osakkeisiin tehtyjen sijoitusten vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi edelleen, vaikkakin vaimeammin, ja kasvuvauhti oli 3,9 %,

Kuvio 11. Ei-rahoitussektorin rahoitusinvestoinnit

(vuotuinen prosenttimuutos)

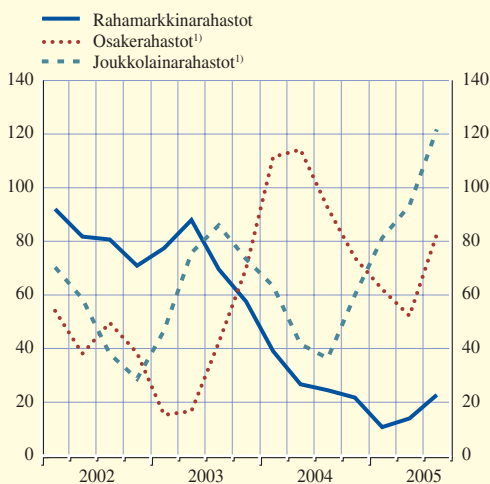
Lähde: EKP.

1) Sisältää käteisen, lyhytaikaiset talletukset, lyhytaikaiset velkapaperit, rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet sekä vakuutusmaksu- ja korvausvastuun.

2) Sisältää pitkäaikaiset talletukset, pitkäaikaiset velkapaperit, noteeratut osakkeet, sijoitusrahastojen rahasto-osuudet ilman rahamarkkinarahasto-osuuksia sekä kotitalouksien osuuden henkivakuutus- ja eläkerahastoista.

Kuvio 12. Vuotuiset nettosijoitukset sijoitusrahastoihin rahastotyypeittäin

(mrd. euroa)

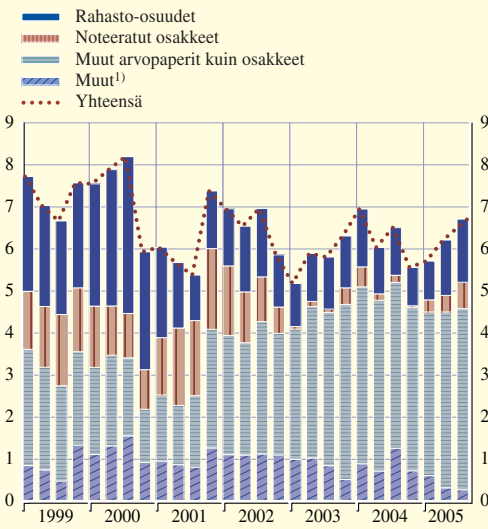

Lähteet: EKP ja EFAMA.

1) EFAMAN tuottamiin kansallisiin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

Kuvio 13. Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestoinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, vaikutus kasvuun prosenttisykköinä)

Lähde: EKP.

1) Lainat, talletukset ja vakuutustekninen vastuuvélka.

kun se oli edellisellä neljänneksellä ollut 2,4 %. Lyhytaikaisten arvopapereiden tarkastelu osoittaa vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen lisännen erityisesti sijoituksiaan rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksiin. Arvopaperisijoitusten hallussapitovoitot kasvoivat kaiken kaikkiaan merkittävästi vuoden 2005 kolmannella neljänneksellä toisesta neljänneksestä.

Sijoitusrahastoja sekä vakuutuslaitoksia ja eläkerahastoja koskevat tiedot viittaavat kaiken kaikkiaan siihen, että vaikka ei-rahoitussektori saattaakin olla edelleen hieman haluton tekemään suoria osakesijoituksia, se on jossain määrin halukas sijoittamaan institutionaalisten sijoittajien välityksellä riskipitoisempiin rahoitusinstrumentteihin, kuten osakkeisiin.

2.3 RAHAMARKKINAKOROT

Rahamarkkinakorot nousivat joulukuusta 2005 helmikuuhun 2006 kaikissa maturiteeteissa, kun markkinoiden odotukset EKP:n ohjauksorkojen nostosta edelleen vahvistuivat. Koska korot nousivat eri maturiteeteissa yhtä paljon, rahamarkkinoiden tuottokäyrä pysyi suurin piirtein ennallaan koko kolmen kuukauden ajanjakson ajan.

Rahamarkkinakorot olivat nousseet huomattavasti marraskuun 2005 aikana markkinoiden odottaessa EKP:n nostavan ohjauksorkojaan 1.12. Korkojen nousu jatkui edelleen joulukuun 2005 alusta helmikuun 2006 loppuun. Yhden kuukauden korot pysyivät verrattain vakaina joulukuussa 2005 ja tammikuussa 2006, kun taas kolmen kuukauden ja kahdentoista kuukauden korot nousivat markkinoiden odottaessa EKP:n nostavan ohjauksorkojaan edelleen maaliskuussa. Näiden odotusten vahvistumisen vuoksi myös yhden kuukauden korko alkoi nousta merkittävästi helmikuussa 2006, kun taas kolmen kuukauden ja kahdentoista kuukauden korot nousivat vähemmän. Yhden kuukauden

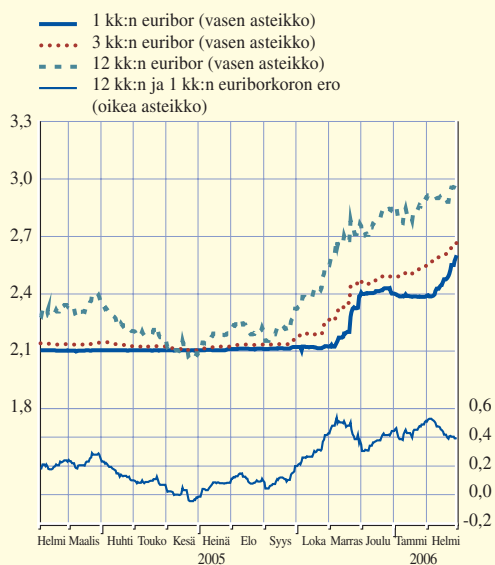
korko oli maaliskuun 1. päivänä 2,60 % eli 0,22 prosenttiyksikköä korkeampi kuin marraskuun 2005 lopussa. Kolmen kuukauden korko oli tuolloin 2,66 % eli 0,19 prosenttiyksikköä korkeampi ja kuuden kuukauden korko 2,79 % eli 0,20 prosenttiyksikköä korkeampi kuin marraskuun lopussa. Kahdentoista kuukauden korko oli 2,99 %, eli se oli noussut marraskuun lopusta 0,23 prosenttiyksikköä.

Tämän seurauksena rahamarkkinoiden tuottokäyrä, joka oli jyrkentynyt joului-tammikuussa, loiveni jälleen helmikuussa. Tuottokäyrä on pysynyt koko kolmen viime kuukauden aikana suurin piirtein muuttumattomana. Kahdentoista ja yhden kuukauden euriborkorkojen välinen ero oli maaliskuun 1. päivänä 0,39 prosenttiyksikköä, kun se oli marraskuun 30. päivänä 2005 ollut 0,38 prosenttiyksikköä (ks. kuvio 14).

Markkinaosapuolet ovat marraskuun 2005 lopusta lähtien tarkistaneet vuoden 2006 lyhyiden korkojen kehitystä koskevia odotuksiaan. Vaikka korkojen ei enää odoteta nousevan vuoden 2006 ensimmäisinä kuukausina aivan yhtä paljon kuin aikaisemmin oletettiin, niiden odotetaan nousevan vuoden 2006 jälkipuoliskolla enemmän. Tämä näkyy kesäkuussa, syyskuussa ja joulukuussa 2006 erääntyvien euriborfutuurisopimusten pohjalta johdetuissa kolmen kuukauden koroissa. Kesäkuussa 2006 erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdettu korko nousi 0,06 prosenttiyksikköä marraskuun 2005 lopusta maaliskuun 1. päivään 2006, jolloin se oli 2,92 %. Syyskuussa 2006 erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdettu korko nousi 0,17 prosenttiyksikköä ja joulukuussa 2006 erääntyvien futuurisopimusten korko 0,24 prosenttiyksikköä samana aikana. Syyskuussa erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdettu korko oli tuolloin 3,10 % ja joulukuussa erääntyvien sopimusten korko 3,22 % (ks. kuvio 15).

Kuvio 14. Lyhyet rahamarkkinakorot

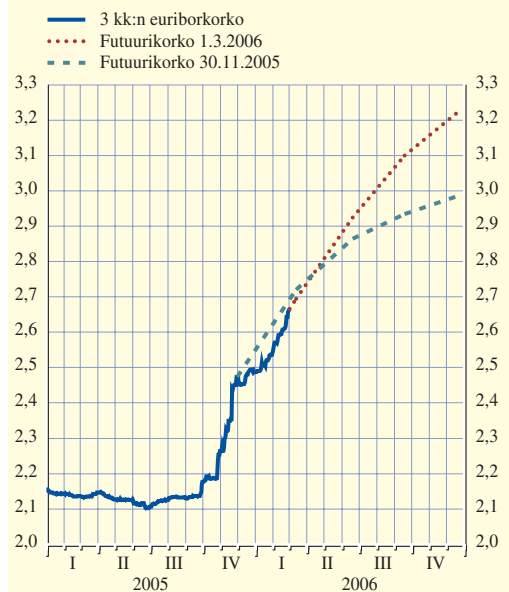
(vuotuinen korko, prosenttiyksikköinä, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Kuvio 15. Kolmen kuukauden korot ja futuurikorot euroalueella

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Huom. Tänä ja kolmena seuraavana neljänneksenä erääntyvien kolmen kuukauden futuurisopimusten korkoja Liffen noteerausten mukaan.

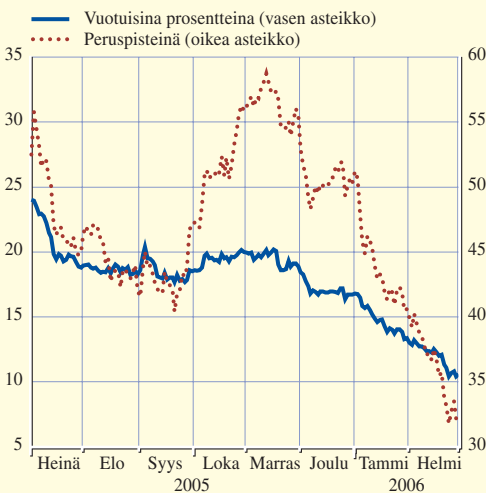
Kolmen kuukauden euriborfutuurisopimusten optioista johdettu implisiittinen volatiliteetti väheni huomattavasti joulukuusta helmikuuhun. Helmikuun lopussa se oli pitkällä aikavälillä arvioiden hyvin vähäistä. Implisiittisen volatiliteetin kehitys kolmen viime kuukauden aikana – eli EKP:n joulukuisen koronnoston ja sen julkistamisen jälkeen – viittaa siihen, että markkinaosapuolten epävarmuus lyhyiden korkojen kehityksestä tulevina kuukausina on hälventynyt hyvin vähäiseksi (ks. kuvio 16).

Lyhyimmät rahamarkkinakorot nousivat joulukuussa 2005 sen jälkeen, kun 1.12. oli tehty päätös nostaa EKP:n ohjaukorkoja 0,25 prosenttiyksikköä. Tavanomaisia joulun ja vuoden lopun vaikutuksia (jotka hallittiin onnistuneesti EKP:n jaettua runsaasti likviditeettiä vastapainoksi sille, että epävarmuus riippumattomien tekijöiden vaikutuksesta tänä ajanjaksona oli lisääntynyt) lukuun ottamatta eoniakorko pysyi vakaana ja oli 2,32 %. Eoniakorko pysyi vakaana tammikuussa ja helmikuussa alkaneiden pitoajanjaksojen ajan lukuun ottamatta hienoisia likviditeettiin liittyneitä heilahdeluja helmikuun alussa. Tammikuun alussa alkaneena pitoajanjaksona eoniakorko oli 2,33 % eli 0,08 prosenttiyksikköä korkeampi ja helmikuun alussa alkaneena pitoajanjaksona 2,34 % eli 0,09 prosenttiyksikköä korkeampi kuin eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskorko. Yön yli -korko nousi helmikuun loppua kohti ja oli helmikuun 28. päivänä 2,40 %, mikä kuvasti kuukauden lopun vaikutuksia.

EKP on kolmen viime kuukauden aikana jatkanut lokakuussa 2005 aloittamaansa keveää likviditeetipolitiikkaa. Joulu- ja tammikuun perusrahoitusoperaatioissa likviditeettiä jaettiin perusrahoitusoperaatioissa siten, että marginaalikorko oli 2,30 % ja painotettu keskikorko 2,31 % suurimmassa osassa huutokauppoja. Helmikuussa marginaalikorko nousi 2,31 prosenttiin ja painotettu keskikorko 2,32

Kuvio 16. Syyskuussa 2006 erääntyviin kolmen kuukauden euriborfutuureihin perustuvista optioista johdettu implisiittinen volatiliteetti

(vuotuinen prosentteina ja peruspisteinä, päivähavainnot)

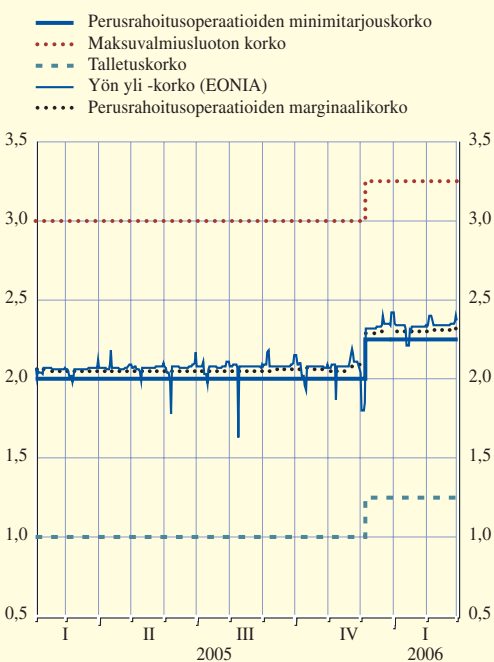

Lähteet: Bloomberg ja EKP:n laskelmat.

Huom. Peruspisteinä ilmaistu volatiliteetti on laskettu kertomalla prosentteina ilmaistu implisiittinen volatiliteetti vastaavalla korolla. (Ks. myös kehikko ”Implisiittisen volatiliteetin johtaminen lyhyisiin korkofutuureihin perustuvista optioista” toukokuun 2002 Kuukausikatsauksessa.)

Kuvio 17. EKP:n korot ja yön yli -korko

(vuotuinen korko, päivähavainnot)

Lähteet: EKP ja Reuters.

prosenttiin. Viimeisessä perusrahoitusoperaatioissa, joka toteutettiin 7.3.2006 päättyneenä pitoajan-jaksona, marginaalikorko nousi edelleen 2,32 prosenttiin ja painotettu keskikorko 2,34 prosenttiin (ks. kuvio 17). Lisätietoja lyhyistä koroista ja likviditeettitilanteesta kolmen viimeisimmän pitoajan-jakson aikana esitetään kehikossa 4.

Marginaalikorko ja painotettu keskikorko nousivat 21.12.2005 toteutetussa eurojärjestelmän pitem-piaikaisessa rahoitusoperaatioissa 0,05 prosenttiyksikköä edellisestä operaatiosta. Marginaalikorko oli tuolloin 2,45 % eli vain 0,04 prosenttiyksikköä matalampi kuin tuolloinen kolmen kuukauden euriborkorko. Painotettu keskikorko oli 2,46 % eli 0,03 prosenttiyksikköä euriborkorkoa matalampi. Operaatioon vaikutti vastapuolen tarjousvirhe (ks. myös kehikko 4). Tammikuun 25. päivänä ja helmikuun 22. päivänä toteutetut operaatiot olivat ensimmäiset, joissa jaettavan likviditeetin määrä oli suurempi eli 40 miljardia euroa. Marginaalikorko oli tammikuun 25. päivän operaatioissa 2,47 % eli 0,06 prosenttiyksikköä alempi kuin tuolloinen kolmen kuukauden euriborkorko. Helmikuun 22. päivän operaatioissa marginaalikorko oli 2,57 % eli 0,04 prosenttiyksikköä pienempi kuin euribor-korko.

Kehikko 4.

LIKVIDITEETTITILANNE JA RAHAPOLIITTISET OPERAATIOT 9.11.2005–7.2.2006

Tässä kehikossa tarkastellaan EKP:n likviditeetin hallintaa 5.12.2005 sekä 17.1.2006 ja 7.2.2006 päättyneinä vähimmäisvarantojen pitoajanjaksoina.

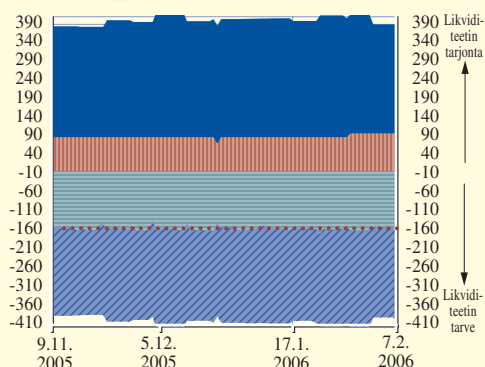
Pankkijärjestelmän likviditeettitarpeet

Pankkien likviditeettitarpeissa oli tarkastelu-jaksona viime vuosien tapaan vahvaa kausi-vaihtelua. Vaihtelu johtui lähinnä liikkeessä olevien seteleiden määrän kasvusta (ks. kuvio A). Setelit ovat merkittävin ”riippumaton tekijä” (eli muu kuin rahapolitiikan välineiden käyttöön liittyvä likviditeettiin vaikuttava tekijä), ja niiden määrä oli 26.12.2005 ennätyskel-liset 575,3 miljardia euroa. Riippumattomien tekijöiden keskimääräinen vaikutus eurojärjes-telmän likviditeettivajeeseen oli tarkastelujak-sona 248 miljardia euroa. Vähimmäisvarantovelvoitteet, jotka ovat toinen merkittävä tekijä pankkien likviditeettitarpeissa, kasvoivat 153 miljardiin euroon samana ajanjaksona. Varantovelvoitteen ylittävien talletusten päivittäisen keskiarvon vaikutus eurojärjestelmän likvidi-teettivajeeseen oli tarkastelujaksona keskimää-rin 0,85 miljardia euroa. Varantovelvoitteen ylittävien talletusten keskiarvo oli 5.12. päätty-neenä pitoajanjaksona ennätyskellisen suuri (1,02 miljardia euroa), mikä johtui epätavallisen suu-resta likviditeetin kasvattamisesta yksittäisissä tapauksissa. Kahtena seuraavana pitoajanjaksona varantovelvoitteen ylittävien talletusten keskiarvo laski ensin 0,81 miljardiin euroon ja sitten 0,74 miljardiin euroon (ks. kuvio B).

Kuvio A. Pankkijärjestelmän likviditeetti-tarpeet ja likviditeetin tarjonta

(mrd. euroa, kustakin erästä mainittu erän päivittäinen keskiarvo)

- Perusrahoitusoperaatiot: 310,44 miljardia euroa
- Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot: 91,25 miljardia euroa
- Sekkitalletukset: 154,04 miljardia euroa
- Varantovelvoitteen määrä (varantovelvoitteet: 153,19 miljardia euroa; varantovelvoitteen ylittävät talletukset: 0,85 miljardia euroa)
- ▨ Riippumattomat tekijät: 247,72 miljardia euroa

Lähde: EKP.

Likviditeetin tarjonta ja korot

Samaan aikaan, kun likviditeetin kysyntä oli kausiluonteisesti ennätysellisen suurta, avo-
markkinaoperaatioiden volyyymi kasvoi tilapäi-
sesti (ks. kuvio A). Perusrahoitusoperaatioissa
jaetun likviditeetin määrä oli keskimäärin 310,4
miljardia euroa. Tarjousten määrän suhde jae-
tun likviditeetin määrään (eli tarjousten katta-
missuhde) supistui joulukuussa lähes 1,00–
1,25:een, mutta suureni sitten noin 1,30:een.
Tarjousten määrän ja jaetun likviditeetin suhde
tarkastelujaksoneksi keskimäärin oli 1,23.

Pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa jaetun likviditeetin määrä kasvoi tarkastelujaksoneksi 90 mil-
jardista eurosta 100 miljardiin euroon. Tämä käy yksiin EKP:n neuvoston päätöksen kanssa lisä-
tä jaettavan likviditeetin määrää pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa 30 miljardista eurosta
40 miljardiin euroon.

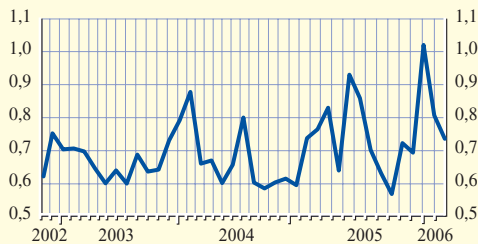
Joulukuun 6. päivänä 2005 päättyneet pitoajanjakso

Lokakuussa 2005 EKP oli viestittänyt markkinaosapuolille eoniakoron ja minimitarjouskoron ero-
jen suurenemista koskevasta huolestaan. Sen jälkeen EKP olikin päättänyt jakaa likviditeettiä 1
miljardin euron verran yli normaaliallokaation mukaisen määrän kaikissa perusrahoitusoperaatio-
issa lukuun ottamatta pitoajanjakson viimeistä operaatiota. Toimenpidettä jatkettiin 5.12. päät-
tyneenä pitoajanjaksona. Jakson alussa perusrahoitusoperaatioiden marginaalikorko oli 2,05 % ja
painotettu keskikorko 2,06 %, kun taas eoniakorko oli 2,08 %.

Markkinaosapuolten odotukset EKP:n ohjauk-
sorkkojen muuttamisesta voimistuivat marras-
kuun lopussa. Huolimatta siitä, että uudessa
järjestelyssä koronmuutos tulee voimaan vasta
seuraavan pitoajanjakson alussa, eoniakorko
nousi 2,19 prosenttiin samaan aikaan, kun mar-
ginaalikorko nousi 2,08 prosenttiin. Tämän
markkinoiden odottamattoman reaktion takia
EKP jakoi likviditeettiä 1 miljardin euron ver-
ran yli normaaliallokaation mukaisen määrän
myös pitoajanjakson viimeisessä perusrahoi-
tusoperaatioissa. Marginaalikorko pysyi 2,09
prosentissa, mutta eoniakorko laski myöhem-
min takaisin 2,05 prosenttiin. Pitoajanjakson
viimeisenä päivänä EKP toteutti hienosäätö-
operaation ja vähensi ylimääräisen likviditeetin
etukäteen arvioitua määrää 7,5 miljardilla eu-
rolla. Jakson lopussa maksuvalmiusluottoa
käytettiin 0,77 miljardin euron arvosta ja eonia-
korko laski 1,85 prosenttiin.

Kuvio B. Varantovelvoitteen ylittävät talletukset¹⁾

(mrd. euroa, kukin pitoajanjakson keskiarvo)

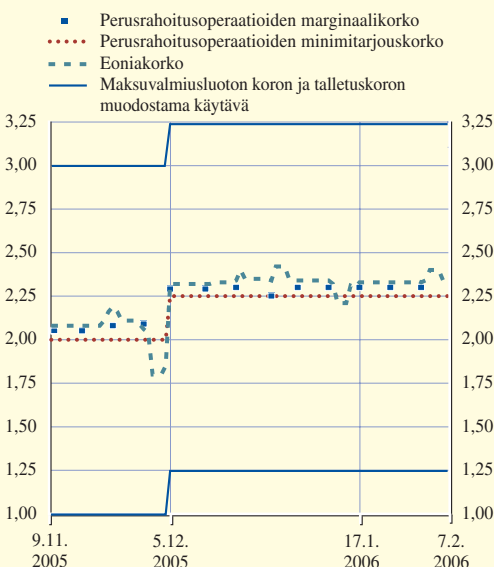

Lähde: EKP.

1) Pankkien varantovelvoitteen ylittävät sekkitalletukset.

Kuvio C. Eoniakorko ja EKP:n korot

(päivittäiset korkoprosentit)

Lähde: EKP.

Tammikuun 17. päivänä 2006 päättynyt pitoajanjakso

Joulukuun 1. päivänä 2005 pitämässään kokouksessa EKP:n neuvosto päätti nostaa keskeisiä korkojaan 25 peruspisteellä. Muutos tuli voimaan 6.12. alkaneen uuden pitoajanjakson alussa. EKP aikoi jatkaa väljää likviditeetinjakopolitiikkaansa tänä pitoajanjaksona ja jokoikin likviditeettiä 1 miljardin euron verran yli normaaliallokaation mukaisen määrän. Tätä ylimääräistä lisälikviditeettiä kuitenkin lisättiin asteittain aina 3 miljardiin euroon asti joulun ja vuoden lopun aikoihin toteutetuissa perusrahoitusoperaatioissa. Pitoajanjakson viimeisessä huutokaupassa jaetun likviditeetin määrä oli jälleen normaaliallokaation mukainen.

Pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiossa, jonka maksut suoritettiin 22.12., virheellinen tarjous esti EKP:tä jakamasta aiottua määrää eli 30:tä miljardia euroa. Vain 12,5 miljardia euroa voitiin jakaa. Torjuakseen syntyneitä likviditeetin epätasapainoa EKP toteutti seuraavana päivänä toisen pitempiaikaisen rahoitusoperaation jäljelle jääneen osuuden jakamiseksi.

Pitoajanjakson ensimmäisenä viikkona eoniakorko pysyi 2,32 prosentissa, mutta nousi 2,35 prosenttiin joulun lähellä. Samaan aikaan marginaalikorko oli 2,29–2,30 % ja painotettu keskikorko 2,30–2,31 %. Vuoden loppua edeltänyt lisäkysyntä johti 30.12. eoniakoron nousuun 2,42 prosenttiin. Korkojen ero oli tähänastisista vuoden lopun eroista pienin minimitarjouskoron ylittävä korkoero. Eoniakorko pysyi vakaana vuoden 2006 kahtena ensimmäisenä viikkona ja oli 2,34 %, mutta markkinoiden odotukset likviditeettitilanteen keventymisestä johtivat siihen, että eoniakorko laski 2,21 prosenttiin 13.1. Likviditeettiä vähentävät virheet riippumattomissa tekijöissä sekä varantovelvoitteen ylittävät talletukset kuitenkin nostivat eoniakoron 2,31 prosenttiin seuraavana maanantaina. Jakson lopussa maksuvalmiusluottoa käytettiin 0,79 miljardin euron arvosta ja eoniakorko päättyi 2,30 prosenttiin.

Helmikuun 7. päivänä 2006 päättynyt pitoajanjakso

Väljää likviditeetinjakopolitiikkaa noudatettiin myös seuraavana pitoajanjaksona. Pitoajanjakson kahdella ensimmäisellä viikolla eoniakorko pysyi kohtalaisen vakaana 2,33 prosentissa, mutta nousi 2,40 prosenttiin perjantaina 3.2. ja laski sitten 2,34 prosenttiin jakson kahdeksi viimeiseksi päiväksi. Yön yli -koron lyhytaikainen nousu johtui likviditeettitilanteen kiristymisestä viimeisen perusrahoitusoperaation likviditeetin jaon jälkeen. Marginaalikorko nousi hieman eli 2,30 prosentista 2,31 prosenttiin, ja painotettu keskikorko pysyi vakaana 2,31 prosentissa. Pitoajanjakson viimeisenä päivänä EKP toteutti hienosäätöoperaation ja lisäsi likviditeettiä 6,5 miljardilla eurolla torjuakseen ennakoitua 6,7 miljardin euron likviditeetin epätasapainon. Pitoajanjakson lopussa likviditeettitilanne oli lievästi löysä, maksuvalmiusluottoa käytettiin yhteensä 0,87 miljardin euron arvosta ja eoniakorko oli 2,34 %.

2.4 JOUKKOLAINAMARKKINAT

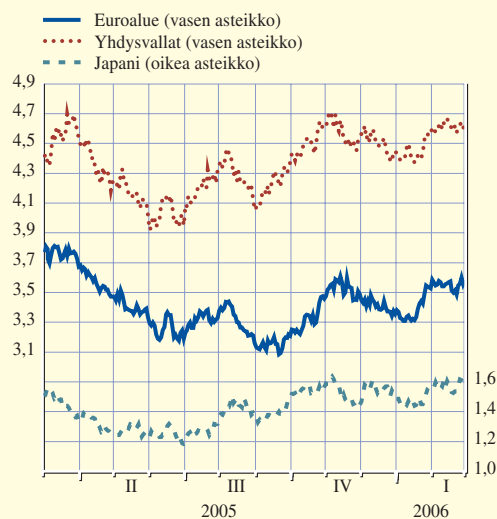
Valtion pitkien joukkolainojen tuotot ovat kasvaneet maailmanlaajuisesti vain hyvin vähän marraskuun 2005 lopusta lähtien. Erityisesti keskipitkien valtion joukkolainojen tuottoihin vaikuttivat euroalueella merkit, jotka saivat markkinaosapuolet ennakoimaan euroalueen talouskasvun kohenevista lähiaikoina. Joukkolainamarkkinoiden epävarmuus pysyi vähäisenä useimmilla keskeisillä markkinoilla.

Valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotot kasvoivat hieman sekä euroalueella että Yhdysvalloissa marraskuun 2005 lopusta maaliskuun 1. päivään 2006. Euroalueella tuotto oli tarkastelujakson lopussa 3,6 % ja Yhdysvalloissa 4,6 % (ks. kuvio 18). Pitkien joukkolainojen tuotot pysyivät kuitenkin pitkällä aikavälillä tarkasteltuina edelleen melko pieninä Atlantin molemmin puolin. Näiden kahden talousalueen joukkolainojen tuottojen pienuus johtuu edelleen siitä, että riskipreemiot, joita sijoittajat vaativat pitkäaikaisten joukkolainojen hallussapidosta, ovat pienentyneet, ja myös siitä, että pitkän aikavälin inflaatio-odotukset ovat pysyneet vakaasti ennallaan. Valtion 10 vuoden joukkolainojen tuottojen ero Yhdysvaltojen ja euroalueen välillä pysyi ajanjakson aikana suurin piirtein muuttumattomana ja oli 1,05 prosenttiyksikköä tarkastelujakson lopussa. Japanissa valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotot kasvoivat samana ajanjaksona ja olivat maaliskuun 1. päivänä 1,6 %. Markkinaosapuolten epävarmuus 10 vuoden joukkolainojen lyhyen aikavälin kehityksestä – joukkolaino-optimioista johdetulla implisiittisellä volatilitteetillä mitattuna – väheni hieman euroalueella ja Yhdysvalloissa, mutta lisääntyi jonkin verran Japanissa (ks. kuvio 19).

Vaikka pitkien joukkolainojen nimellistuotot vaihtelivat Yhdysvalloissa huomattavasti tarkastelujakson kuluessa, ne ovat kasvaneet hieman kolmen viime kuukauden aikana. Toteutuneen ja odotetun talouskehityksen indikaattoreista julkaistut tiedot viittasivat edelleen siihen, että talouskasvu olisi kaiken kaikkiaan verrattain vahvaa. Yhdysvaltain BKT-tiedot vuoden 2005 viimeiseltä neljännekseltä olivat kuitenkin huomattavasti heikompia kuin markkinaosapuolet olivat ennakoineet, ja tämä ilmeisesti aiheutti jonkinasteista huolestumista talouskehityksen lyhyen aikavälin näkymistä. Tämä käy ilmi siitä, että indeksiin sidottujen joukkolainojen reaalitytot yleisesti ottaen supistuivat tarkastelujakson aikana lyhyiden joukkolainojen tuottojen vähentyessä voimakkaimmin. Lisäksi tuotto-

Kuvio 18. Valtion pitkien lainojen tuotot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

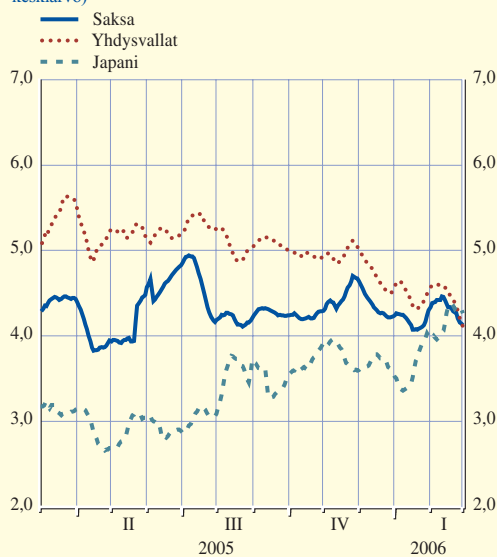

Lähteet: Bloomberg ja Reuters.

Huom. Valtion pitkällä lainoilla tarkoitetaan 10 vuoden joukkovelkakirjalainoja tai maturiteetiltaan lähimpiä vastaavia lainoja.

Kuvio 19. Joukkolainamarkkinoiden implisiittinen volatilitteetti

(vuotuisina prosentteina; päivähavaintojen 10 päivän liukuva keskiarvo)

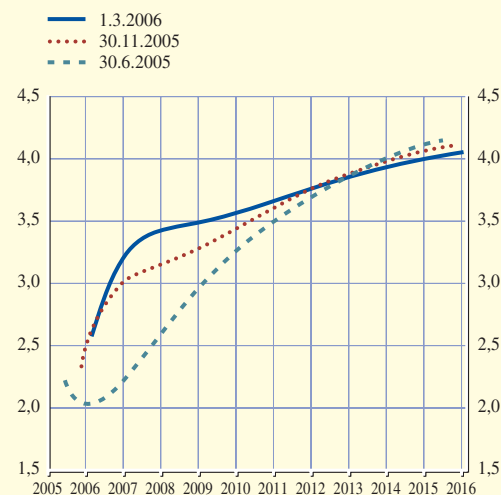

Lähde: Bloomberg.

Huom. Sarjat kuvaavat Bloombergin määritelmän mukaisesti lähimmän geneerisen futuurisopimuksen implisiittistä volatilitteettiä vähintään 20 päivää ennen erääntymistä. Näin ollen implisiittisen volatilitteetin laskemiseksi käytetty erääntymistä lähinnä oleva sopimus vaihdetaan 20 päivää ennen erääntymistä toiseen, erääntymistä seuraavaksi lähinnä olevaan sopimukseen.

Kuvio 20. Korkojen aikarakenteesta johdetut euroalueen yön yli -korkojen odotukset

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

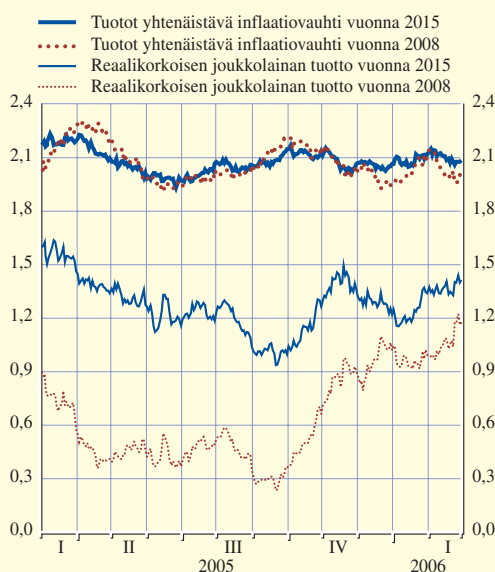

Lähde: EKP:n arvio.

Huom. Korkojen aikarakenteesta johdettu termiinikorkokäyrä kuvaa markkinoiden odotuksia lyhyiden korkojen tulevasta kehityksestä. Käyrien laskentamenetelmää selostettiin tammikuun 1999 Kuukausikatsauksen kehikossa 4. Estimoinnissa käytetyt tiedot on johdettu koronvaihotosimuksista.

Kuvio 21. Euroalueen reaalkorkoisen joukkolainan tuotto ja tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti

(vuotuisina prosentteina, ilman kuluja, päivähavaintoja)

Lähteet: Reuters ja EKP:n laskelmat.

Huom. Reaalkorkoisen joukkolainan tuotto on johdettu (ilman tupakan hintojen vaikutusta laskettuun) euroalueen YKH:iin sidottujen Ranskan ja Italian valtion joukkolainojen markkinahinnoista. Tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhtiin laskentamenetelmää selostettiin helmikuun 2002 Kuukausikatsauksen kehikossa 2.

käyrä loiveni Yhdysvalloissa edelleen ja kääntyi joissain maturiteeteissa jopa laskevaksi. Vaikka laskeva tuottokäyrä on aikaisemmin yleensä viitanut hitaampaan tulevaan talouskasvuun, on pidettävä mielessä, että tuottokäyrää saattavat Yhdysvalloissa tällä hetkellä vääristää pitkäaikaisten joukkolainojen tuottoihin sisältyvät erityisen pienet riskipremiot.²

Öljyn hinnan nousun jatkuminen kolmen viime kuukauden aikana näyttää aiheuttaneen kasvupaineita Yhdysvaltain joukkolainojen tuottoihin, koska sijoittajien inflaatio-odotukset ovat lisääntyneet. Tätä näkemystä tukee se, että tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti on Yhdysvalloissa kiihtynyt erityisesti lyhyissä maturiteeteissa marraskuun 2005 lopusta. Esimerkiksi vuonna 2009 eräännyvistä nimellis- ja reaali-tuotoista johdettu tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti on kiihtynyt noin 0,50 prosenttiyksikköä kolmen viime kuukauden aikana.

Pitkien joukkolainojen tuotot ovat kaiken kaikkiaan kasvaneet hieman euroalueella kolmen viime kuukauden aikana. Joukkolainojen tuottoja ovat tukeneet kyselyindikaattoreista saadut tiedot, jotka ovat yleisesti ottaen viitanneet siihen, että euroalueen talouskasvu vauhdittuu vuonna 2006 siitä huolimatta, että talouskasvu oli vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä hieman odotettua hitaampaa. Sijoittajien näkemys euroalueen taloudellisen toimeliaisuuden lyhyen aikavälin kohentumisesta vastaa vuonna 2008 eräännyvien indeksiin sidottujen joukkolainojen tuoton noin 0,30 prosenttiyksikön suuruista kasvua kolmen viime kuukauden aikana (ks. kuvio 21). Markkinaosapuolten näkemykset EKP:n rahapolitiikan oletetusta tulevasta suunnasta eivät ole muuttuneet paljonkaan tämän ajanjakson aikana, vaikka ohjauskorkojen odotetaan nousevan hieman lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä.

2 Ks. helmikuun 2006 Kuukausikatsauksen kehikko "Does the flattening of the US yield curve signal lower growth ahead?".

lillä (ks. kuvio 20). Euroalueen joukkolainojen tuotot vaihtelivat kuitenkin vain hyvin vähän sen jälkeen, kun EKP oli 1.12. tehnyt päätöksen nostaa perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskorkoa 0,25 % eli 2,25 prosenttiin. Tämä joukkolainamarkkinoiden vaikea reagointi viittaa siihen, että rahoitusmarkkinat olivat ennakoineet rahapolitiikan kiristymisen.

Euroalueen markkinaosapuolten inflaatio-odotukset eivät muuttuneet paljonkaan tarkastelujakson aikana. Tämä näkyy siinä, että tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti muuttui kaikissa maturiteeteissa vain hyvin vähän (ks. kuvio 21). Tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti on siten euroalueella edelleen joutanut öljyn hinnan nousun suhteen kolmen viime kuukauden aikana. Kymmenen vuoden tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti oli maaliskuun 1. päivänä 2,1 %.

Joukkolainamarkkinoiden implisiittinen volatilitteetti väheni euroalueella hieman sekä joulukuussa 2005 että vuoden 2006 kahtena ensimmäisenä kuukautena ja oli siten pitkällä aikavälillä tarkasteltuna verrattain vähäistä (ks. kuvio 19). Markkinaosapuolten epävarmuus 10 vuoden joukkolainojen tuottojen lyhyen aikavälin kehityksestä oli siten melko vähäinen. Tämä näyttää viittaavan siihen, että markkinaosapuolet odottavat pitkien korkojen mataluuden olevan euroalueella ja maailmanlaajuisestikin melko pysyvä ilmiö.

2.5 OSAKEMARKKINAT

Kolmen viime kuukauden aikana kaikilla keskeisillä osakemarkkinoilla on tapahtunut jyrkkää nousua. Yritysten vahvaa kannattavuutta koskeneet odotukset ja niiden toteutuminen ovat tukeneet osakkeiden hintakehitystä ympäri maailmaa.

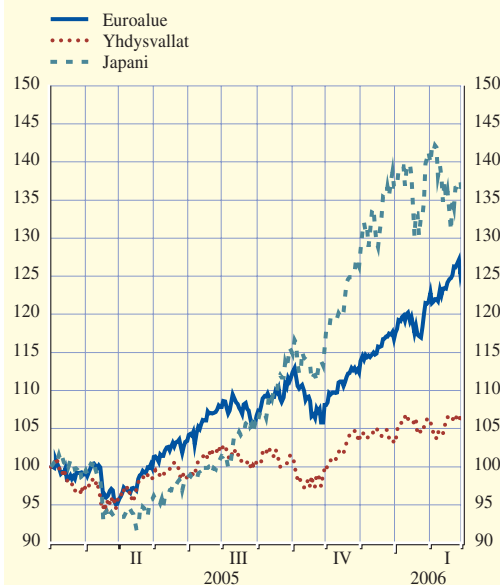
Kolmena viime kuukautena osakkeiden hinnat ovat nousseet sekä euroalueella että Yhdysvalloissa. Osakekurssit nousivat myös Japanissa, joskin tarkastelujakson aikana siellä esiintyi kurssien voimakasta vaihtelua. Euroalueella osakkeiden hintakehitystä mittaava Dow Jones Euro Stoxx -indeksi nousi noin 12 % ja Yhdysvalloissa Standard & Poor's 500 -indeksi nousi noin 3 % marraskuun 2005 lopun ja maaliskuun 1. päivän 2006 välisenä aikana (ks. kuvio 22). Samaan aikaan Japanissa osakkeiden hinnat nousivat Nikkei 225-indeksillä mitattuna noin 7 %.

Osakemarkkinoiden epävarmuutta mittaava osakeoptioista johdettu implisiittinen volatilitteetti pysyi Yhdysvalloissa jokseenkin ennallaan, kasvoi hieman euroalueella ja nousi rajusti Japanissa (ks. kuvio 23).

Japanin osakemarkkinoiden suuri epävarmuus ja osakkeiden hintojen jyrkkä lasku tarkastelujakson loppua kohti saattoivat liittyä tammikuun puolivälissä tehtyihin selvityksiin, jotka koskivat syytöksiä erään japanilaisen Internet-yhtiön kor-

Kuvio 22. Osakeindeksit

(1.3.2005 = 100, päivähavainnot)

Lähteet: Reuters ja Thomson Financial Datastream.

Huom. Dow Jones Euro Stoxx (laaja) euroalueen osalta. Standard & Poor's 500 Yhdysvaltojen ja Nikkei 225 Japanin osalta.

keimman johdon syyllistymisestä markkinoiden manipulointiin. Kaiken kaikkiaan verrattain suotuisat talousuutiset ja yritysten tulokset todennäköisesti tukivat japanilaisten osakkeiden hintojen kehitystä, joten vuoden 2005 alussa alkanut voimakas elpyminen jatkui.

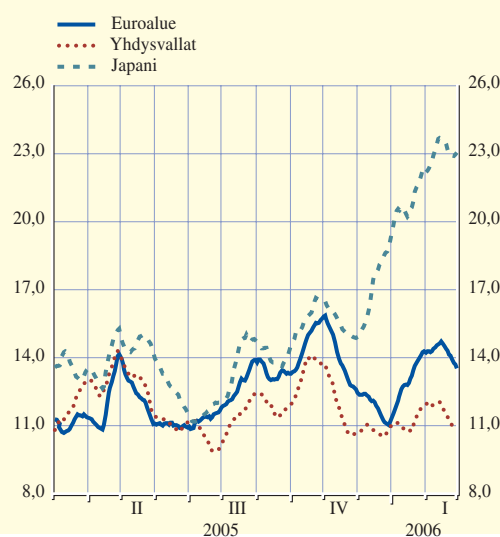
Yhdysvalloissa osakkeiden hinnat ovat nousseet kolmena viime kuukautena verrattain suotuisien tulostietojen julkistamisen myötä. Esimerkiksi helmikuussa Thomson Financial Datastream ilmoitti Standard & Poor's 500 -indeksiin kuuluvien yhtiöiden osakekohtaisten tulosten kasvaneen vuodessa noin 15 %. Lisäksi se kertoi analyytikkojen ennustavan, että tulosten kasvuvauhti pysyisi seuraavien 12 kuukauden ajan noin 12 prosentissa (ks. kuvio 24). Näin ollen yritysten tulokset ja osakkeiden hinnat ovat Yhdysvalloissa kestäneet hyvin kolmen viime kuukauden aikana uudelleen ilmenneet öljyn hinnan nousut ja geopolittisten jännitteiden kiristymisen.

Kolmen viime kuukauden aikaisen euroalueen osakemarkkinoiden kaksinumeroisen nousun myötä osakkeiden hinnat ovat nyt nousseet erittäin voimakkaasti noin vuoden ajan. Osakkeiden hintojen nousuvire johtui siitä, että yritysten tulosten odotettu ja toteutunut kasvu oli vakaata ja voimakasta. Helmikuussa Thomson Financial Datastream ilmoitti Euro Stoxx -indeksiin kuuluvien yhtiöiden tulosten vuotuisiksi kasvuvauhdiksi noin 16 %. Lisäksi se kertoi analyytikoiden ennustaneen helmikuussa, että Euro Stoxx -indeksiin kuuluvien yhtiöiden osakekohtaiset tulokset kasvaisivat seuraavien 12 kuukauden aikana 8 %.

Euroalueen yritysten tulosten nopea odotettu kasvuvauhti on yhdenmukainen myönteisten näkemysten kanssa, jotka ovat johdettavissa euroalueen yritysten tunnelmia kuvaavista kyselyindikaattoreis-

Kuvio 23. Osakekurssien implisiittinen volatiliiteetti

(vuotuisina prosentteina; päivähavaintojen 10 päivän liukuva keskiarvo)

Lähde: Bloomberg.
Huom. Sarjat kuvaavat osakeindekseihin perustuvien optioiden hinnoista johdettua odotettua osakkeiden prosentteina laskettujen hinnanmuutosten keskihajontaa enintään kolmen kuukauden aikana. Osakeindeksit, joiden implisiittistä volatiliiteettiä kuvataan, ovat Dow Jones Euro Stoxx 50 euroalueen osalta, Standard & Poor's 500 Yhdysvaltojen osalta ja Nikkei 225 Japanin osalta.

Kuvio 24. Osakekohtaisten tuotto-odotusten kasvu Yhdysvalloissa ja euroalueella

(vuotuisina prosentteina, kuukausihavaintoja)

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.
Huom. Tuotto-odotusten kasvu perustuu Dow Jones Euro Stoxx -indeksiin euroalueen osalta ja Standard & Poor's 500 -indeksiin Yhdysvaltojen osalta.

1) Lyhyen aikavälin odotukset tarkoittavat 12 kuukauden päähän ulottuvia analyytikkojen odotuksia (vuotuinen kasvuvauhti).

2) Pitkän aikavälin odotukset tarkoittavat 3–5 vuoden päähän ulottuvia analyytikkojen odotuksia (vuotuinen kasvuvauhti).

ta. Eräs mielenkiintoinen ilmiö maailman osakemarkkinoiden kehityksessä kahdentoista viime kuukauden aikana on ollut euroalueen osakekurssien voimakkaampi kehitys Yhdysvaltoihin verrattuna. Kehitys saattaa liittyä jossakin määrin Yhdysvaltojen ja euroalueen välisen korkoeron laajentumiseen ja myös euron heikkenemiseen dollariin nähden (ks. kehikko 5).

Rahoitusalan, teollisuuden ja peruspalvelualan kurssikehitys on lyönyt markkinaindeksin kolmen viime kuukauden aikana (ks. taulukko 3). Rahoitusala todennäköisesti hyötyi hitaasta inflaatiosta ja matalasta korkotasosta, kun taas teollisuus ja peruspalvelut ovat saattaneet saada tukea euroalueen yritysten tunnelmien kohentumisesta ja jälkimmäinen lisäksi öljyn hinnan noususta jakson aikana.

Taulukko 3. Hintojen muutokset ja vaihtelut Dow Jones Euro Stoxxin toimialakohtaisissa indekseissä

(hintojen muutokset prosentteina ajanjakson lopun hinnoista; hintojen vaihtelut vuotuisina prosentteina)

	Raaka- aineet	Kulutus- palvelut	Kulutus- tavarat	Öljy ja kaasu	Rahoitus	Terveys- denhoito	Teollisuus	Tekniikka	Tele- viestintä	Perus- palvelut	Euro Stoxx
Toimialan osuus yhteenlasketusta markkina-arvosta (kauden lopun tiedot)	5,3	6,7	11,3	7,3	34,4	3,9	10,7	5,3	6,5	8,7	100,0
Hintojen muutokset (kauden lopun tiedot)											
IV/2004	9,9	6,3	5,0	1,6	11,2	1,8	6,6	6,6	17,0	11,1	8,3
I/2005	6,0	7,5	6,3	9,7	4,7	0,1	5,3	-1,2	-4,0	3,7	4,3
II/2005	-0,8	1,8	2,6	11,4	2,8	5,6	5,2	10,1	-0,3	8,2	4,4
III/2005	12,5	1,7	11,8	14,1	9,8	4,5	7,0	4,8	1,3	6,5	8,1
IV/2005	6,2	4,3	0,6	-6,3	9,0	6,5	7,1	7,0	-4,1	5,7	4,5
Tammikuu	6,0	1,1	4,4	6,0	4,7	3,0	7,1	2,3	-4,7	6,9	4,1
Helmikuu	1,0	1,3	3,2	-4,8	5,9	-2,9	3,6	1,7	1,7	5,2	3,0
Marraskuun 2005 loppu – 1.3.2006	12,7	9,1	11,9	1,5	16,4	7,2	20,0	8,6	-1,1	18,6	12,4
Hintojen vaihtelut (kauden keskiarvoja)											
IV/2004	12,8	10,4	11,5	10,9	10,1	15,5	9,8	19,2	12,9	9,8	10,1
I/2005	10,6	8,4	8,5	11,6	8,8	16,5	9,3	14,7	9,9	13,0	8,2
II/2005	13,1	10,1	11,0	13,8	10,7	14,9	11,8	17,1	12,1	12,3	10,3
III/2005	12,8	8,4	12,2	15,9	11,2	12,0	9,4	18,0	10,9	12,3	10,0
IV/2005	13,2	10,4	11,3	20,1	10,6	13,6	11,3	14,7	11,0	11,3	10,2
Tammikuu	17,5	10,3	12,6	13,2	14,7	13,6	14,9	18,4	16,0	12,4	11,8
Helmikuu	10,4	9,2	10,5	17,8	10,3	11,9	8,7	11,4	13,2	14,7	8,5
Marraskuun 2005 loppu – 1.3.2006	12,9	9,3	10,6	14,9	11,7	13,2	10,9	13,6	12,7	13,2	9,6

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.

Huom. Hintojen vaihtelut on laskettu jakson päivittäisten indeksimuutosten vuositason korotettuna keskihajontana. Toimialakohtaiset indeksit esitetään tilasto-osassa.

Kehikko 5.

EUROALUEEN JA YHDYSVALTOJEN OSAKEKURSSIEN VIIMEAIKAISTEN KEHITYSEROJEN TAUSTATEKIJÄT

Viime vuonna osakkeiden hinnat nousivat voimakkaasti euroalueella, mutta Yhdysvalloissa kehitys oli jähmeää. Joulukuun 2004 lopusta joulukuun 2005 loppuun laaja Dow Jones Euro Stoxx -indeksi nousi lähes 23 %, kun Standard & Poor's 500 -indeksi nousi samaan aikaan vain vajaat 4 %. Euroalueen osakekurssien Yhdysvaltoja parempaa kehitystä saattaa olla vaikea ymmärtää, kun on tiedossa, että euroalueen odotettu ja toteutunut talouskehitys on ollut suhteellisesti heikompaa. Jos tällä on ylipäänsä mitään vaikutusta, sen olisi pikemminkin pitänyt suosia yhdysvaltalaisia osakkeita. Tässä kehikossa esitetään, että euroalueen osakemarkkinoiden Yhdysvaltojen osakemarkkinoita parempi kehitys saattaa selittyä eräillä muilla talouden perustekijöillä, joita ovat esimerkiksi euroalueen yritysten tulosten suotuisampi kehitys, euron heikkeneminen Yhdysvaltain dollariin nähden sekä vaimeampi korkojen nousu euroalueella.

Kun arvioidaan syitä, jotka ovat saattaneet leventää näiden kahden talousalueen osakekurssien välistä kuilua, on hyvä muistaa, että teoriassa osakkeen hinta on yhtä kuin riskittömällä korolla diskontattu tulevaisuuden odotettujen osinkojen summa, johon lisätään sijoittajien osakeomistuksilta edellyttämä riskipreemio. Tässä arvonmäärityksessä tulevaisuuden odotetut osingot voidaan korvata tulosodotuksilla olettaen, että osa tuloksesta maksetaan omistajille osinkona. Tämän takia eri talousalueiden osakkeiden hintojen erilaisen kehityksen täytyy johtua eroista kannattavuudessa, korkotasossa ja osakeriskipreemiossa.

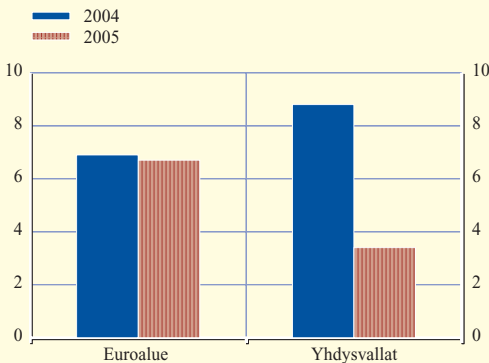
Ensiksi käsitellään suhteellista kannattavuutta. Thomson Financial Datastreamin toimittamien Dow Jones Euro Stoxx -indeksiä ja Standard & Poor's -indeksiä koskevien tietojen mukaan osakekohtainen tulos kasvoi euroalueella voimakkaammin kuin Yhdysvalloissa sekä vuonna 2004 että vuonna 2005. Vuonna 2005 tuloskasvu euroalueella oli paitsi voimakkaampaa kuin Yhdysvalloissa myös paljon vahvempaa kuin vuotta aikaisemmin oli odotettu. Joulukuussa 2004 analyytikot odottivat osakekohtaisten tulosten kasvavan euroalueella 11,6 % vuonna 2005, mutta todellisuudessa ne kasvoivat 18,3 % eli lähes 7 prosenttiyksikköä odotettua enemmän. Yhdysvalloissa osakekohtaiset tulokset kasvoivat 14,1 % vuonna 2005 eli vain noin 3 prosenttiyksikköä enemmän kuin joulukuussa 2004 odotettiin (ks. kuvio A).

Toinen euroalueen ja Yhdysvaltojen erilaista osakekurssikehitystä mahdollisesti selittävä ilmiö on valuuttakurssi. Voimakkaat valuuttakurssien muutokset saattavat vaikuttaa sekä toteutuneisiin tuloksiin että markkinoiden tulosodotuksiin. Valuuttakurssien vaikutus tietyn yrityksen tulokseen ja viime kädessä laajaan osakeindeksiin riippuu tietenkin siitä, onko yritys suuntautunut enemmän tuontiin vai vientiin. Siksi valuuttakurssien vaikutus on aggregaattitasolla tuskin tunnistettavissa, ja se on selvitettävä empiirisesti. Seuraavassa kuviossa kuvataan euron dollarikurssin kehitystä sekä euroalueen ja Yhdysvaltojen osakemarkkinoiden suhteellista kehitystä. Euroalueen osakkeiden parempi kehitys näyttää liittyvän läheisesti siihen, että euro heikkeni Yhdysvaltain dollariin nähden vuonna 2005. Tämän vuoksi vaikuttaa järkevältä olettaa, että valuuttakurssikehitys edisti euroalueen yritysten yhdysvaltalaisia yrityksiä parempaa tuloskehitystä vuonna 2005. Tämä johtui mahdollisesti siitä, että viennin kilpailukyky parani vastaavasti.

Kuten edellä mainittiin, korkojen kehityksellä on yhteys osakkeiden hintoihin, koska se vaikuttaa osakkeiden arvostuksessa käytettyyn diskonttotelekiijään. Mitattaessa korkojen vaikutusta osakkei-

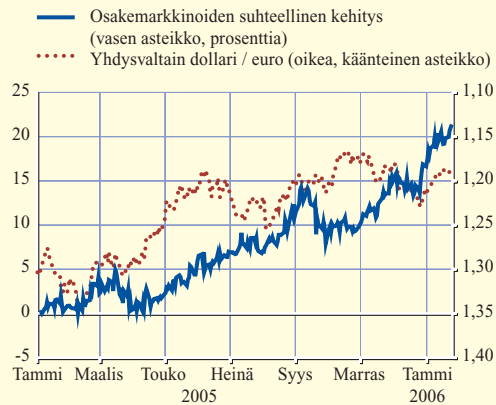
Kuvio A. Tulosyllätykset euroalueella ja Yhdysvalloissa

(prosenttiyksikköä)

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.
Huom: Tulosityllätykset on mitattu tulosten todellisen vuotuisen kasvun ja edellisvuoden joulukuussa vallinneiden tuloskasvua koskevien odotusten erona.

Kuvio B. Osakkeiden hintojen suhteellinen kehitys euroalueella ja Yhdysvalloissa sekä euron dollarikurssi

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat

den hintoihin on hyvä tarkastella empiirisesti pitkän aikavälin reaalisia tuottoja: jos muut tekijät pysyvät ennallaan, pitkän aikavälin reaalisten tuottojen kasvaessa osakkeiden hinnat ovat tyypillisesti taipuvaisia halpenemaan. Diskonttotekijän on täytynyt vuonna 2005 vaikuttaa epäsuotuisemmin osakkeiden hintoihin Yhdysvalloissa kuin euroalueella. Esimerkiksi euroalueen inflaatioidonnoisten joukkolainojen (vuonna 2012 erääntyvien) pitkän aikavälin reaaliset tuotot muuttuivat joulukuusta 2004 joulukuuhun 2005 vain vähän, kun taas vastaavien Yhdysvaltojen vuonna 2011 erääntyvien indeksisidonnaisten joukkolainojen reaalin tuotto nousi 80 peruspistettä. Siksi on todennäköistä, että joukkolainojen reaalisten tuottojen voimakas kasvu jokseenkin tasoitti Yhdysvaltojen osakemarkkinoiden yleisesti suotuisan tuloskehityksen vaikutukset.

Lisäksi osakkeiden hinnat euroalueella saattoivat saada vuonna 2005 tukea sijoittajien käsityksestä, että yhdysvaltalaisiin osakkeisiin liittyisi suurempia riskejä kuin euroalueen osakkeisiin. Esimerkiksi koko vuoden 2005 ajan kysyttäessä kaikkein yliarvostetuimpia ja aliarvostetuimpia osakemarkkinoita (kysymys Merrill Lynchin kuukausittaisessa rahastonhoitajakyselyssä) nettomääräisesti (eli kun yliarvostetuimpina pitävistä vähennetään aliarvostetuimpana pitävät) noin 50 % rahastonhoitajista piti Yhdysvaltojen osakemarkkinoita yliarvostetuimpina. Euroalueen osalta tämä nettoprosenttiosuus oli keskimäärin noin -16 %, mikä viittaa siihen, että rahastonhoitajat pitivät euroalueen osakemarkkinoita aliarvostettuina. Tällaiset käsitykset ovat saattaneet saada erityisesti institutionaaliset sijoittajat ylipainottamaan sijoitussalkuissaan euroalueen osakkeita ja alipainottamaan yhdysvaltalaisia osakkeita, mikä on voinut vaikuttaa osakkeiden hintojen suhteelliseen kehitykseen.

Koska osakkeiden hintojen nousu oli Atlantin molemmilla puolilla yleisesti ottaen laaja-alaista, euroalueen ja Yhdysvaltojen osakemarkkinoiden yleisen kehityksen erot näkyvät kaiken kaikkiaan vastaavina myös sektorikohtaisessa tarkastelussa. Euroalueen rahoitussektorin yritysten osakkeet – joiden painoarvo Dow Jones Euro Stoxx -indeksissä on suurempi kuin vastaavan sektorin painoarvo Yhdysvalloissa Standard & Poor's 500 -indeksissä – kuitenkin nousivat vuoden 2004 lopusta vuoden 2005 loppuun mennessä 29 %. Yhdysvalloissa rahoitussektorin osakkeet nousivat samalla tarkastelujaksolla paljon vähemmän, nimittäin vain 3,5 %. Siten rahoitussektorien kurs-

sikehityksen ero vahvisti sitä, että euroalueen ja Yhdysvaltojen laajojen osakemarkkinoiden kehitys poikkesi toisistaan. Eräs mahdollinen ilmiö Euroopan rahoitussektorin osakkeiden voimakkaan suhteellisen kurssikehityksen taustalla saattaa olla se, että on esitetty spekulatioita Euroopan pankkialan yhdentymisen jatkumisesta. Tämän vuoksi markkinoiden odotukset siitä, että rajat ylittävä yhentyminen jatkuu, on saattanut vauhdittaa eurooppalaisten pankkien (erityisesti mahdollisten yrityskauppojen kohteiden) osakkeiden hintojen kallistumista.

Kaiken kaikkiaan euroalueen osakkeiden yhdysvaltalaisia osakkeita parempi kurssikehitys on saattanut osaltaan tasoittaa kyseisten osakemarkkinoiden arvostuseroja esimerkiksi pe-luvuilla mitattuina. Tätä voidaan pitää osana tasapainottumisprosessia. Vuoden 2004 lopussa osakkeiden hintojen suhde yritysten tuloksiin 12 edellisen kuukauden aikana oli Yhdysvalloissa Standard & Poor's 500 -yhtiöissä 20,5, kun taas euroalueella Dow Jones Euro Stoxx -indeksin yhtiöistä mitattuna se oli 14,3. Vuonna 2005 osakeindeksien ja yritysten tulosten kehityksen myötä pe-luvut lähentyivät edelleen ja päättyivät vuoden loppuun mennessä Yhdysvalloissa 18,5:een ja euroalueella 15,9:ään.

2.6 YRITYSTEN RAHOITUKSEN HANKINTA JA RAHOITUSASEMA

Yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannukset pysyivät aiempaan kehitykseen nähden pieninä vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä. Samana ajanjaksona yritykset lisäsivät entisestään lainarahoitustaan mutta laskivat liikkeeseen velkapapereita edelleenkin vähän. Yritysten noteerattujen osakkeiden liikkeeseenlasku sen sijaan lisääntyi jonkin verran. Velkarahoituksen jatkuvan lisääntymisen vuoksi yrityssektorin velkasuhde suurentui entisestään vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä.

RAHOITUSKUSTANNUKSET

Euroalueen yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannukset pysyivät vuoden 2005 viimeisen neljänneksen loppuun saakka edelleen pienempinä kuin pitkään aikaan. Nämä reaalikustannukset lasketaan painottamalla eri rahoituslähteistä saatavan rahoituksen kustannuksia rahoituslähteiden (arvostusmuutosten vaikutuksista puhdistetuilla) kannoilla (ks. kuvio 25)¹ Velkarahoituksen reaalikustannukset supistuivat jonkin verran, kun taas oman pääoman ehtoisen rahoituksen reaalikustannukset kasvoivat.

Pankkilainojen reaalikustannukset pysyivät viimeisellä neljänneksellä ennallaan eli pieninä. Matu-riteettikohtainen erittely osoittaa, että rahalaitosten yrityksille myöntämien lyhytaikaisten (vaihtuvakorkoisten ja koroltaan alun perin enintään vuodeksi sidottujen) lainojen korot nousivat viimeisellä neljänneksellä noin 20 peruspisteestä 25 peruspisteeseen. Tämä johtui siitä, että rahamarkkinakorot nousivat samana ajanjaksona (ks. taulukko 4). Rahalaitosten yrityksille myöntämien pitkäaikaisten (alkuperäiseltä koron kiinnitysajaltaan yli viideksi vuodeksi sidottujen) lainojen korot sen sijaan nousivat viimeisellä neljänneksellä vain noin viisi peruspistettä. Tämä johtui lähinnä siitä, että vastaavanpituisten valtion joukkolainojen tuottojen kasvu on mukautunut viime kuukausina hitaasti pankkien pitkiin antolainauskorkoihin.

¹ Yksityiskohtainen kuvaus euroalueen yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannusten mittaamisesta löytyy maaliskuun 2005 Kuukausikatsauksen kehikosta 4.

Taulukko 4. Rahalaitosten yrityksille myöntämien uusien lainasopimusten korot

(vuotuinen korko, peruspisteinä ja painotettuna)¹

							Muutos peruspisteinä joulukuuhun 2005 saakka		
	2004 IV	2005 I	2005 II	2005 III	2005 Marras	2005 Joulu	2004 Joulu	2005 Syys	2005 Marras
Rahalaitosten antolainauskorot									
Sekkiluotot yrityksille	5,25	5,26	5,13	5,13	5,09	5,13	-12	0	4
Enintään miljoonan euron lainat yrityksille									
Vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään vuodeksi sidotut	3,98	3,91	3,88	3,81	3,92	3,99	1	18	7
Koroltaan alun perin yli viideksi vuodeksi sidotut	4,44	4,33	4,20	4,04	3,99	4,07	-37	3	8
Yli miljoonan euron lainat yrityksille									
Vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään vuodeksi sidotut	3,05	3,01	2,94	2,94	3,07	3,20	16	26	13
Koroltaan alun perin yli viideksi vuodeksi sidotut	4,06	4,04	3,89	3,87	3,98	3,95	-11	8	-2
Lisätieto									
Kolmen kuukauden rahamarkkinakorko	2,17	2,14	2,11	2,14	2,36	2,47	30	33	11
Valtion kahden vuoden joukkolainan tuotto	2,36	2,49	2,07	2,21	2,73	2,80	44	59	7
Valtion viiden vuoden joukkolainan tuotto	2,93	3,08	2,58	2,60	3,10	3,07	14	48	-3

Lähde: EKP.

1) Rahalaitosten painotetut korot on joulukuusta 2003 alkaen laskettu käyttämällä maakohtaisia painoja, jotka perustuvat uusien lainasopimusten määrän 12 kuukauden liukuvaan keskiarvoon. Tammikuusta marraskuuhun 2003 rahalaitosten painotetut korot on laskettu käyttämällä maakohtaisia painoja, jotka perustuvat uusien lainasopimusten määrän keskiarvoon vuonna 2003. Lisätietoja elokuun 2004 Kuukausikatsauksen kehikossa 3 ”Analysing MFI interest rates at the euro area level”.

Lisäksi euroalueen pankkien luotonantokyselyn tulokset tammikuulta 2006 osoittavat, että yrityksille myönnettävien lainojen luottoehdot ovat pysyneet jokseenkin samoina vuoden 2005 kahden viimeisen neljänneksen aikana. Tämä on osoitus siitä, että luotonsaantimahdollisuudet ovat edelleen suotuisat.²

Yritysten markkinaehtoisen velkarahoituksen reaalikustannukset kasvoivat viimeisellä neljänneksellä, vaikka ne pysyivät aiempaan kehitykseen nähden pieninä. Tämä johtui sekä korkeammista markkinakoroista että yritysten joukkolainojen tuottoerojen kasvusta (ks. kuvio 26). Yritysten joukkolainojen tuottoerojen kasvu saattaa johtua siitä, että käsitys yritysten luottoriskeistä on muuttunut yritysluottojen laadun hienoisesta heikentymisestä vuoksi. Tämä saattaa liittyä siihen, että markkinat odottavat yritysten korkotaakan kasvavan ja yritysten velkasuhteen suurentuvan, vaikka yritysten kannattavuus säilyikin hyvänä.

Yritysten oman pääoman ehtoisen rahoituksen reaalikustannukset supistuivat vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä pääosin osakemarkkinoiden suotuisan kehityksen ansiosta. Ne pysyivät kuitenkin merkittävästi suurempina kuin velkarahoituksen reaalikustannukset.

RAHOITUKSEN HANKINTA

Euroalueen yritysten kannattavuus mitattuna euroalueen pörssiyritysten tilinpäätöstietoihin perustuvilla tunnusluvulla säilyi vuoden 2005 kolmannella neljänneksellä hyvänä (ks. kuvio 27).³ Tunnuslukujen kasvuun vaikutti merkittävästi se, että liiketoiminnan kulut suhteessa myyntiin ovat supistuneet, mikä osoittaa yritysten onnistuneen uudelleenjärjestelyissään. Kun tarkastellaan eri toimialojen kannattavuuskehitystä, kannattavuus (jota mitataan myynnin suhteella liike- ja nettotulokseen⁴) on tukku- ja vähittäiskaupassa yhteensä ollut yleisesti heikompi kuin kaikilla euroalueen pörssiyrityksillä. Yritysten tilinpäätöstietojen mukaan kannattavuus ei näillä toimialoilla ole myöskään parantunut.

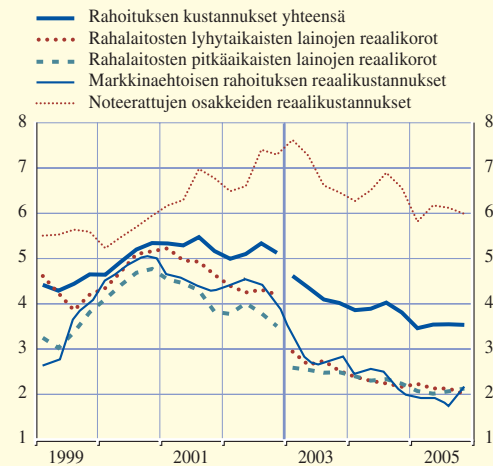
2 Ks. kehikko 1 helmikuun 2006 Kuukausikatsauksessa.

3 Ks. artikkeli ” Developments in corporate finance in the euro area” marraskuun 2005 Kuukausikatsauksessa.

4 Liiketulos saadaan vähentämällä myynnistä liiketoiminnan kulut. Nettotulos tarkoittaa liiketulosta ja muita tuottoja yhteensä verojen, poistojen ja satunnaisten erien jälkeen.

Kuvio 25. Yritysten ulkoisen rahoituksen reaalkustannukset euroalueella

(vuotuisina prosentteina)

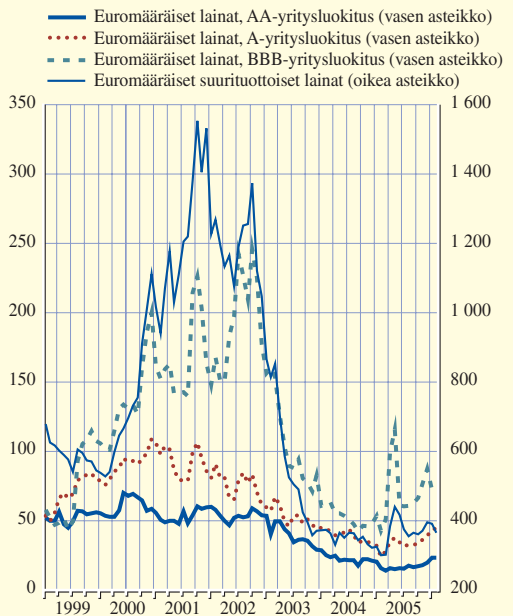

Lähteet: EKP, Thomson Financial Datastream, Merrill Lynch ja Consensus Economics.

Huom. Yritysten ulkoisen rahoituksen reaalkustannukset lasketaan pankkilainojen, velkapapereiden ja osakkeiden kustannusten painotettuna keskiarvona niiden kannan määrien perusteella ja defloitetuna inflaatio-odotuksilla (ks. maaliskuun 2005 Kuukausikatsauksen kehikko 4). Rahalaitosten yhdenmukaistettujen antolainauskorkojen käyttöönotto vuoden 2003 alussa aiheutti katkoksen aikasarjatilastossa.

Kuvio 26. Yritysten joukkolainojen tuottoerot

(peruspisteinä, kuukausikeskiarvoja)

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.

Huom. Yritysten joukkolainojen tuottoerot on laskettu suhteessa AAA-luokituksen saaneiden valtion joukkolainojen tuottoihin.

nut yhtä paljon kuin esimerkiksi tehdasteollisuudessa sekä kuljetuksen ja tietoliikenteen aloilla. Tätä kehitystä näyttää tukevan se, että euroalueen yksityinen kulutus on pysynyt suhteellisen heikkona.

Osakemarkkinoihin perustuvat kannattavuusmittarit osoittavat, että suurten pörssiyritysten kannattavuuden kasvun odotetaan jonkin verran vaimentuvan seuraavien kahdentoista kuukauden aikana, vaikka kasvu todennäköisesti pysyykin hyvänä (ks. kuvio 27).⁵

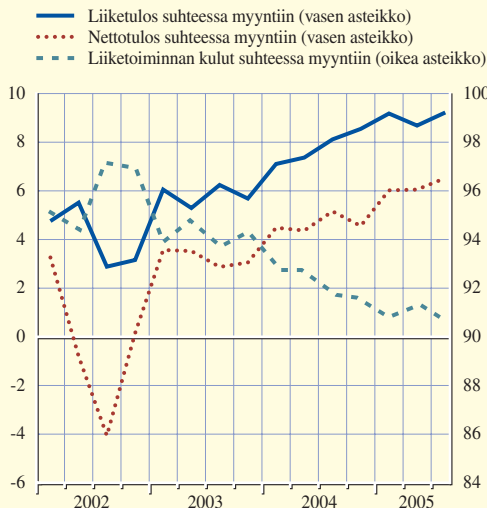
Sen lisäksi, että yritykset turvautuivat vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä runsaasti käytettävissä olevaan tulorahoitukseen, ne käyttivät myös edelleen enemmän ulkoista rahoitusta (ks. kuvio 28). Yritysten ulkoisen rahoituksen reaalinen vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 2,8 prosenttiin viimeisellä neljänneksellä, kun se oli ollut 2,3 % kolmannella neljänneksellä. Tämä kehitys johtui lähinnä siitä, että rahalaitosten yrityksille myöntämien lainojen osuus kasvoi, sekä siitä, että yritykset laskivat liikkeeseen jonkin verran aiempaa enemmän noteerattuja osakkeita. Yritysten liikkeeseen laskemien velkapapereiden osuus pysyi sitä vastoin pienenä.

Erityisesti rahalaitosten yrityksille myöntämien lainojen vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi kolmannen neljänneksen 7,3 prosentista 8,0 prosenttiin viimeisellä neljänneksellä (ks. taulukko 5). Pankkilainojen käyttämisestä rahoitukseen vauhditti se, että pankkien antolainauksen reaalkustannukset olivat pienet, pankkien luottoehdot olivat suotuisat ja luottamus oli kohentunut joillakin talouden osaluilla. Maturiteettikohtainen erittely osoittaa, että rahalaitosten yrityksille myöntämien pitkäaikais-

⁵ Yritysten reaalia tuloskehitystä mittaavalla Dow Jones EURO STOXX -indeksillä arvioidaan yritysten lisäksi myös rahoituslaitoksia.

Kuvio 27. Euroalueen pörssiyritysten tunnuslukuja

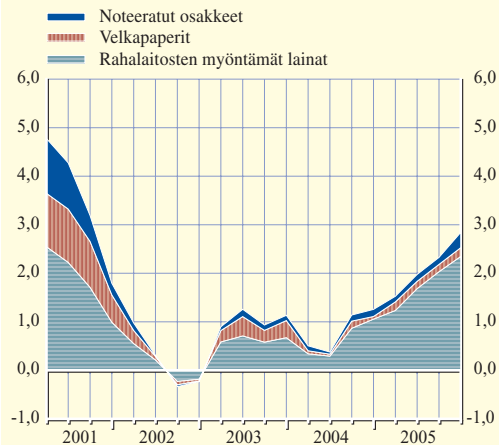
(prosentteina)

Lähteet: Thomson Financial Datastream ja EKP:n laskelmat.
Huom. Laskenta perustuu euroalueen pörssiyritysten yhteenlaskettuihin neljännesvuotuisiin tilinpäätöstiätöihin. Poikkeavat havainnot on otoksessa korjattu. Verrattuna liike tulokseen, joka määrittellään liiketoiminnan kuluilla vähennetyksi myynniksi, nettotulos on liike tulos ja muut tuotot yhteensä verojen, poistojen ja satunnaisten erien jälkeen.

Kuvio 28. Yritysten rahoituksen hankinnan vuotuisen reaalin kasvuvauhdin erittely¹⁾

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

Huom. Vuotuinen reaalin kasvuvauhti on toteutuneen vuotuisen kasvuvauhdin ja BKT:n deflaattorin kasvuvauhdin välinen ero.

ten lainojen vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi edelleen 9,0 prosenttiin viimeisen neljänneksen lopulla. Edellisellä neljänneksellä kasvuvauhti oli ollut 8,5 %. Lyhytaikaisten lainojen vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 5,9 prosenttiin viimeisen neljänneksen lopulla, kun se oli kolmannella neljänneksellä ollut 5,6 %. Rahalaitosten myöntämien pitkäaikaisten lainojen vuotuisen kasvuvauhdin kiihtymistä tukevat euroalueen kiinteän pääoman bruttomuodostuksen elpyminen sekä euroalueen pankkien luotonantokyselyn tulokset tammikuulta 2006. Tulosten mukaan yhtenä synnä yrityksille myönnettävien lainojen nettokysynnän kasvuun ovat kiinteät investoinnit. Kolmannen neljänneksen loppuun mennessä saadut tiedot osoittavat, että muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten yrityksille myöntämien lainojen vuotuinen muutosvauhti pysyi negatiivisena.

Yritysten liikkeeseen laskemien velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti pysyi vuoden 2005 viimeisen neljänneksen lopulla hitaana ja oli 3,2 %, kun se oli kolmannella neljänneksellä ollut 2,8 %. Se, että kasvu pysyi markkinaehtoisen velkarahoituksen pienistä realikustannuksista huolimatta hitaana, saattaa johtua muun muassa siitä, että yrityksillä oli käytettävissään runsaasti tulorahoitusta, yrityksille myönnettyjen pankkilainojen osuus kasvoi voimakkaasti ja velkapapereita kuuletettiin suhteellisen paljon. Yritysten suoraan liikkeeseen laskemia velkapapereita on myös jossain määrin saatettu korvata velkapapereilla, joita muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset laskevat liikkeeseen epäsuorasti esimerkiksi erillisyhtiöiden kautta. Näiden yhtiöiden liikkeeseen laskemien velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti oli 24,1 % viimeisen neljänneksen lopulla, kun se oli ollut 21,4 % kolmannella neljänneksellä. Yritysten liikkeeseen laskemien lyhytaikaisten velkapapereiden ja kiinteäkorkoisten pitkäaikaisten velkapapereiden vuotuinen muutosvauhti on ollut erittäin hidasta tai jopa negatiivista, kun taas vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti pysyi vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä nopeana.

Taulukko 5. Yritysten rahoituksen hankinta

	Kanta sen viimeisen neljänneksen lopussa, jolta tiedot ovat käytettävissä (mrd. euroa)	Vuotuinen kasvuvauhti (prosenttimuutos, vuosineljänneksen lopussa)				
		2004 IV	2005 I	2005 II	2005 III	2005 IV
Rahalaitosten lainat	3 408	5,4	5,9	6,5	7,3	8,0
Enintään vuoden	1 038	2,4	3,8	5,6	5,6	5,9
Yli vuoden ja enintään 5 vuoden	592	6,0	6,7	6,2	6,6	8,6
Yli 5 vuoden	1 778	7,0	6,9	7,2	8,5	9,0
Liikkeeseen lasketut velkapaperit	612	1,4	4,3	3,0	2,8	3,2
Lyhytaikaiset	89	-3,8	3,0	-2,9	-1,5	-1,2
Pitkäaikaiset, joista: ¹⁾	523	2,4	4,6	4,3	3,6	4,1
Kiinteäkorkoiset	414	-1,1	0,6	0,7	0,3	0,4
Vaihtuvakorkoiset	93	30,9	27,4	26,3	18,4	21,0
Noteeratut osakkeet	3 668	0,8	0,6	0,6	0,5	1,0
Lisätieto²⁾						
Rahoituksen hankinta yhteensä	8 124	1,8	2,0	2,8	2,8	4 1/4
Lainat yrityksille	3 912	2,2	3,2	4,2	4,6	5 1/2
Yritysten eläkerahastojen vastuuvelat	306	4,8	4,7	4,5	4,6	4 1/2

Lähde: EKP.

Huom. Tämän taulukon tiedot (paitsi lisätiedot) perustuvat raha- ja pankkitalastoihin ja arvopapereiden liikkeeseenlaskuja koskeviin tilastoihin. Pieniä eroja rahoitustilinpidon tietoihin nähden saattaa ilmetä lähinnä arvostusmenetelmien erojen vuoksi.

1) Kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten velkapapereiden summa ei välttämättä täsmää pitkäaikaisen velkapapereiden yhteismäärän kanssa, koska tässä taulukossa ei esitetä erikseen nollakorkoisia pitkäaikaisia arvopapereita, joihin liittyy arvostusvaikutuksia.

2) Tiedot perustuvat rahoitustilinpidon tilastoihin. Yritysten rahoituksen hankinta käsittää lainat, liikkeeseen lasketut velkapaperit, noteeratut osakkeet ja eläkerahastojen vastuuvelat. Lainat yrityksille käsittävät rahalaitosten ja muiden rahoituslaitosten myöntämät lainat. Viimeisimmän neljänneksen luvut on arvioitu raha- ja pankkitalastojen ja arvopapereiden liikkeeseenlaskuja koskevien tilastojen perusteella.

Yritysten liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi nettoemissioiden huomattavan vähentymisen jälkeen 1,0 prosenttiin viimeisen neljänneksen lopulla, kun se oli ollut 0,5 % kolmannella neljänneksellä. Kasvun taustalla olivat osakemarkkinoiden suotuisa kehitys, joka alensi oman pääoman ehtoisen rahoituksen reaalikustannuksia, sekä joidenkin hallitusten toteuttamat yksityistämistoimet. Osakkeiden liikkeeseenlaskun lisääntymistä tuki listautumisantien ja uusantien välityksellä tapahtunut bruttoemissioiden kasvu. Yritysten liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti pysyi kuitenkin hitaana verrattuna siihen, että velkarahoitus lisääntyi runsaasti. Tämä johtui luultavasti siitä, että oman pääoman ehtoisen rahoituksen reaalikustannukset olivat suuremmat kuin velkarahoituksen reaalikustannukset, ja että osakkeiden takaisinostojen merkitys on kasvanut.

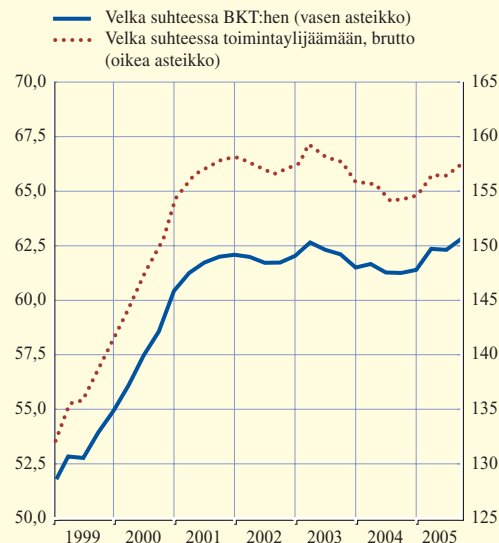
RAHOITUSASEMA

Yritysten yhteenlasketun velkarahoituksen jatkuva kasvu suurensi edelleen yrityssektorin velkaa suhteessa BKT:hen. Se kasvoi 62,8 prosenttiin vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä (ks. kuvio 29). Tämä saattaa olla osoitus siitä, että yritysten taseiden uudelleenjärjestelyt ovat yleisesti ottaen päättyneet. Kiinteän pääoman bruttomuodostuksen lisääntyminen euroalueella näyttääkin luoneen suotuisat rahoitusolot ja suhteellisen optimistiset tulosodotukset, jotka ovat kannustaneet yrityksiä lisäämään velanottoaan ja investointejaan. Eri toimialoja koskevat tiedot näyttävät osoittavan, että pörssiyritykset ovat useimmilla toimialoilla alkaneet suurentaa velan suhdetta omasta pääomastaan vuonna 2005 sen jälkeen kun velkaantumisaste supistui laajalti vuonna 2004.

Vaikka yritysten velkasuhteet ovatkin hiljattain suurentuneet, yritysten taloudellinen tilanne näyttää nyt kaiken kaikkiaan suotuisalta lähinnä sen ansiosta, että tuloskehitys on ollut vahvaa ja korkomenojen rasite on pysynyt edelleen pienenä (ks. kuvio 30).

Kuvio 29. Yritysten velkasuhteita

(prosentteina)

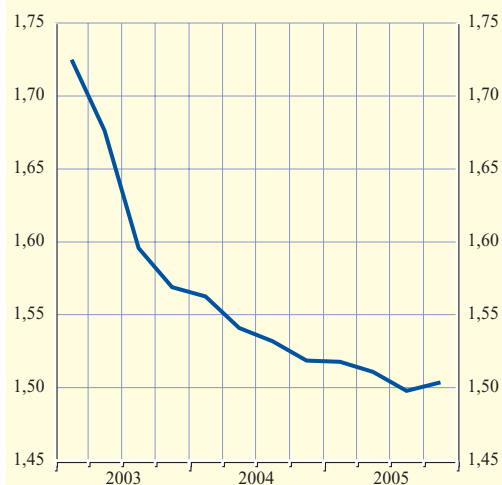

Lähteet: EKP ja Eurostat.

Huom. Toimintaylijäämä (brutto) viittaa toimintaylijäämään (brutto) ja sekalaisiin tuloihin koko taloudessa. Velka perustuu rahoitustilinpidon tilastoihin. Siihen sisältyvät lainat, liikkeeseen lasketut velkapaperit ja eläkerahastojen vastuovelat. Viimeisen neljänneksen tiedot ovat arvioita.

Kuvio 30. Yritysten nettomääräiset korkomaksut

(% BKT:stä)

Lähteet: EKP ja Eurostat.

Nettomääräiset korkomaksut on laskettu vähentämällä rahalaitosten euromääräisistä lainoista maksetuista koroista rahalaitoksissa olevista euromääräisistä talletuksista saadut korot.

2.7 KOTITALOUKSIEN RAHOITUKSEN HANKINTA JA RAHOITUSASEMA

Kotitalouksien lainanoton kasvu kiihtyi edelleen vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä, kun sekä asuntolainakanta että kulutusluotot kasvoivat voimakkaasti. Lainojen kysyntää vauhdittivat edelleen suotuisat rahoitusolot ja asuntomarkkinoiden vilkkaus monissa euroalueen maissa. Lainanoton vahvan kasvun seurauksena euroalueen kotitalouksien velkaantuminen suhteessa BKT:hen kasvoi yhä, mutta kansainvälisessä vertailussa se oli yhä kohtalaisen maltillista.

RAHOITUSOLOT

Pankkikorkotilastoista ja pankkien luotonantokyselyistä⁶ saatujen tietojen perusteella euroalueen kotitaloussektorin rahoitusolot pysyivät suotuisina vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä.

Rahalaitosten myöntämien asuntolainojen korot pysyivät vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä jotta-kuinkin ennallaan verrattuna edellisen neljänneksen keskiarvoon. Lyhyiden lainojen korot nousivat jonkin verran, kun taas pitkien lainojen korot laskivat hieman. Implisiittiset tuottoerot pitkien ja lyhyiden korkojen välillä kutistuivat siten pienimmilleen sitten alkuvuoden 2003, jolloin tilastointi aloitettiin. Kaikenpituisten asuntolainojen korot nousivat marras- ja joulukuussa 2005 (ks. kuvio 31).

Rahalaitosten myöntämien kulutusluottojen korkojen kehitys oli hieman erilainen: sekä lyhyiden että pitkien kulutusluottojen korot olivat vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä keskimäärin hieman matalammat kuin kolmannella neljänneksellä. Joulukuussa lyhyiden kulutusluottojen korot kuitenkin

6 Ks. helmikuun 2006 Kuukausikatsauksen kehikko 1 "The results of the January 2006 bank lending survey for the euro area".

hieman nousivat, kun taas pitkien kulutusluottojen korot laskivat edelleen.

Tammikuussa 2006 tehdyssä pankkien luotonantokyselyssä pankit ilmoittivat kaiken kaikkiaan tiukentavansa hieman asuntolainojen ja kulutusluottojen luottoehtoja, vaikka kulutusluotoissa muutos edellisestä neljännekseen verrattuna oli suhteellisen pieni. Asuntolainoissa luottoehtojen muuttuminen lokakuussa 2005 ja tammikuussa 2006 tehtyjen kyselyjen välillä johtui etenkin pankkien keskinäisen kilpailun muutoksesta. Kulutusluottojen luottoehtoja koskevat erot johtuivat sen sijaan riskeistä, jotka aiheutuivat kuluttajien luottokelpoisuuden heikentymisestä. Luottoehtoja muutettiin molemmissa tapauksissa pääasiassa korottamalla riskipitoisten lainojen koromarginaaleja.

RAHOITUKSEN HANKINTA

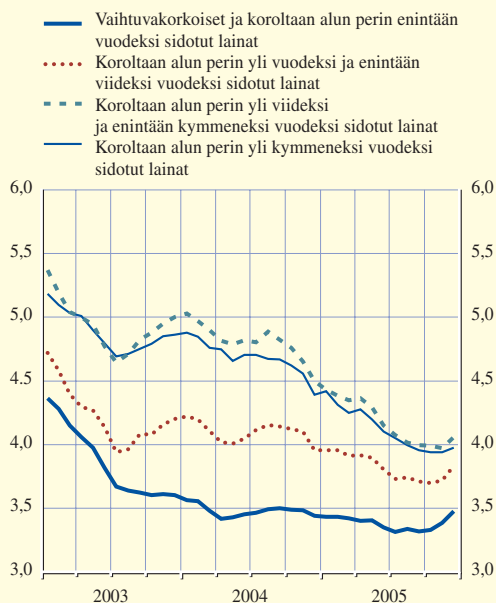
Tuoreimpien neljännesvuosittaisesta rahoitustilinpäädöstä julkistettujen tietojen mukaan kotitalouksille myönnettyjen lainojen yhteenlasketun määrän vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 8,6 prosenttiin vuoden 2005 kolmannella neljänneksellä, kun se oli edellisellä neljänneksellä ollut 8,5 %. Tiedot rahalaitosten myöntämistä lainoista, joita on noin 90 % kotitalouksien koko lainakannasta, viittaavat siihen, että kasvun vahvistuminen jatkui vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä. Kotitalouksien muilta rahoituslaitoksilta kuin rahalaitoksilta, kuten rahoituksenvälittäjiltä ja vakuutuslaitoksilta sekä eläkerahastoilta, hankkiman velkarahoituksen vuotuinen kasvuvauhti on hidastunut huomattavasti vuoden 2003 puolivälistä lähtien (ks. kuvio 32). Euroalueen kotitalouksien muilta rahoituslaitoksilta kuin rahalaitoksilta hankkiman velkarahoituksen kehitystä ja ominaispiirteitä käsitellään kehikossa 6.

Rahalaitoksista tammikuuhun 2006 mennessä saatujen tietojen perusteella kotitalouksien lainanoton kasvu jatkui vahvana pääasiassa asuntolainojen voimakkaan kysynnän vauhdittamana. Asuntolainojen vuotuinen kasvuvauhti oli tammikuussa 11,7 %, kun se oli vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä ollut keskimäärin 11,0 % ja kolmannella neljänneksellä keskimäärin 10,7 %. Tammikuussa 2006 tehdyn pankkien luotonantokyselyn mukaan asuntolainojen voimakasta kysyntää pitävät yllä kotitalouksien arvio suotuisista asuntomarkkinanäkymistä sekä kuluttajien luottamuksen voimakas koheneminen.

Kulutusluottojen vuotuinen kasvuvauhti oli tammikuussa 8,0 %, kun se oli vuoden 2005 kolmannella neljänneksellä ollut keskimäärin 6,9 % ja viimeisellä neljänneksellä keskimäärin 7,8 %. Tämä kasvu noudattelee tammikuussa 2006 tehdyn pankkien luotonantokyselyn tuloksia. Kyselyssä pankit ilmoittivat kulutusluottojen kysynnän pysyneen kaiken kaikkiaan voimakkaana. Tätä kehitystä tuki

Kuvio 31. Rahalaitosten kotitalouksille myöntämien asuntolainojen korot

(vuotuisina prosenteina, ilman kuluja, uusien lainasopimusten painotettuja korkoja)¹⁾

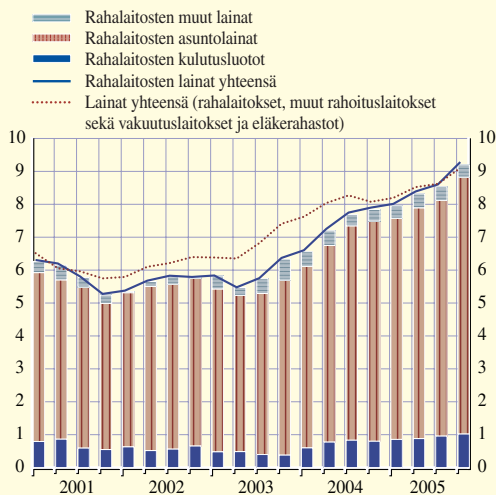

Lähde: EKP.

1) Rahalaitosten painotetut korot on joulukuusta 2003 alkaen laskettu käyttämällä maakohtaisia painoja, jotka perustuvat uusien lainasopimusten määrän 12 kuukauden liukuvaan keskiarvoon. Tammikuusta marraskuuhun 2003 rahalaitosten painotetut korot on laskettu käyttämällä maakohtaisia painoja, jotka perustuvat uusien lainasopimusten määrän keskiarvoon vuonna 2003. Lisätietoja elokuun 2004 Kuukausikatsauksen kehikossa "Analysing MFI interest rates at the euro level".

**Kuvio 32. Kotitalouksille myönnetty
lainat yhteensä**

(vuotuinen kasvuvauhti prosentteina, vaikutus lainojen kasvuun prosenttiyksikköinä, vuosineljänneksen lopussa)

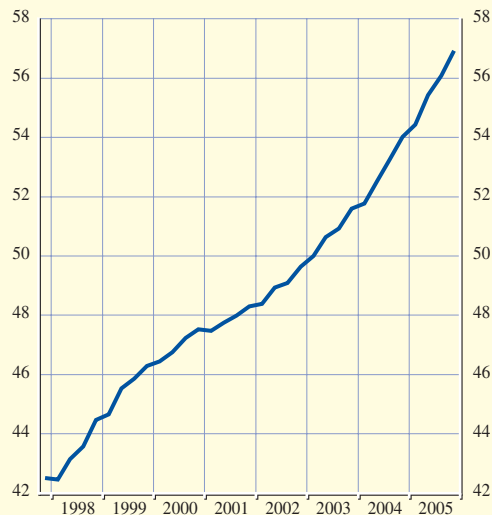

Lähteet: EKP.

Huom. Vuoden 2005 viimeiseltä neljännekseltä lainojen yhteismäärä (rahalaitokset, muut rahoituslaitokset sekä vakuutuslaitokset ja eläkerahastot) on arvioitu raha- ja pankkitilastojen transaktiotietojen perusteella. Teknisiä huomautuksia -osassa on tietoja kasvuvauhtien laskentaan liittyvistä eroista.

**Kuvio 33. BKT:hen suhteutettu
kotitalouksien velka**

(prosentteina)

Lähde: EKP.

Huom. Neljännesvuotuisten rahoitustilinpidojen mukaan laskettuna velan suhde BKT:hen on hieman pienempi kuin vuotuisten tietojen mukaan laskettuna. Tämä johtuu lähinnä siitä, että euroalueen ulkopuolisten pankkien myöntämät lainat eivät tällöin sisälly laskentaan.

Viimeisen neljänneksen tiedot ovat osittain arvioita.

kuluttajien luottamuksen koheneminen ja kestokulutustavaroiden hankinnan lisääntyminen. Muiden kotitalouksille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti oli tammikuussa 1,8 %, kun se oli vuoden 2005 kolmannella neljänneksellä ollut keskimäärin 2,2 % ja viimeisellä neljänneksellä keskimäärin 2,3 %.

RAHOITUSASEMA

Kotitalouksien luotonoton jatkuvasta vahvasta kasvusta seurasi, että kotitalouksien velan suhde BKT:hen kasvoi edelleen, ja sen arvioidaan olleen noin 57 % vuoden 2005 kolmannella neljänneksellä (ks. kuvio 33). Eniten kasvoivat pitkäaikaiset luotot. Vaikka velkaantuneisuus onkin jatkuvasti kasvanut, se on kuitenkin pysynyt kansainvälisessä vertailussa maltillisena. Kotitalouksien kokonaisvelanhoitorasitus (korkomenot ja lainapääoman takaisinmaksut) prosentteina käytettävissä olevista tuloista on viime vuosina pysynyt jokseenkin vakaana alhaisen korkotason vuoksi.

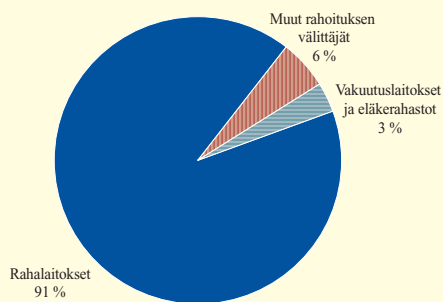
Kehikko 6.

MUIDEN KUIN RAHALAITOSTEN KOTITALOUKSILLE MYÖNTÄMIEN LAINOJEN KEHITYS JA OMINAISPIIRTEET

Varsinaisessa tekstiosuudessa käsitellyt rahalaitosten lainat ovat kotitalouksien tärkein rahoituksen lähde. Niin sanotun neljännesvuosittaisen rahaliiton rahoitustilinpidon (Monetary Union Financial Accounts) mukaan rahalaitosten lainat kattavat hieman yli 90 % kotitalouksien kokonaislainakannasta (ks. kuvio A), ja jäljelle jäävä osuus on muiden kuin rahalaitosten lainoja.¹ Muiden kuin rahalaitosten lainat käsittävät muiden rahoituksen välittäjien sekä vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen myöntämät lainat. Vaikka muiden kuin rahalaitosten lainat muodostavat vain vähäisen osan kotitalouksien lainoista, niiden kasvu on viime vuosina ollut paljon voimakkaampaa kuin rahalaitosten lainojen kasvu. Ne ovatkin vaikuttaneet tuntuvasti kaikkien kotitalouksille myönnettujen lainojen kasvuvauhtiin. Vuotuiseen kasvuvauhtiin ne ovat vaikuttaneet 1,0 prosenttiyksikköä (ks. kuvio B). Tässä kehitössä tarkastellaankin muiden kuin rahalaitosten kotitalouksille myöntämien lainojen kehitystä. Kehikossa kerrotaan myös hieman näiden lainojen ominaispiirteistä. Tarkastelu perustuu vuoden 2005 kolmannella neljänneksellä käytettävissä olleisiin tietoihin (vuoden 2005 neljännen neljänneksen tiedot ovat käytettävissä toukokuun 2006 alussa).

Kuvio A. Kotitalouksien lainakanta

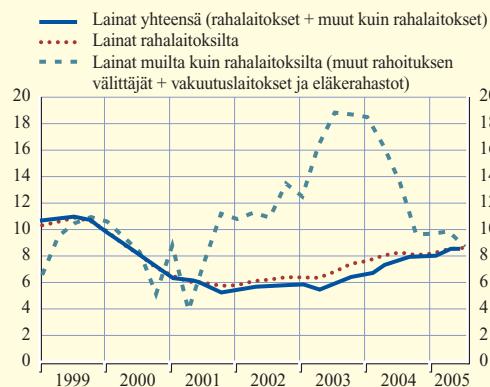
(osuus lainakannasta, vuoden 2005 kolmannen neljänneksen lopussa)

Lähde: EKP.

Kuvio B. Kotitalouksien lainat yhteensä

(vuotuinen prosenttimuutos, vuosineljänneksen lopussa)

Lähde: EKP.

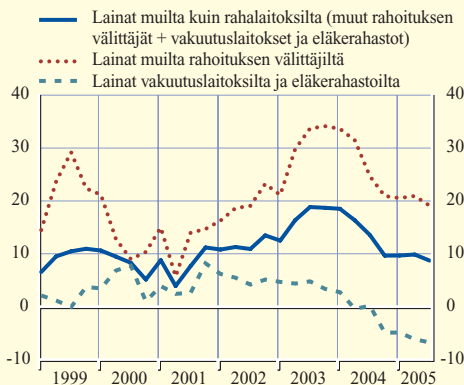
Tällä hetkellä muiden kuin rahalaitosten myöntämien lainojen kannasta noin 65 % on muiden rahoituksen välittäjien lainoja. Muiden rahoituksen välittäjien sektori koostuu hyvin erilaisista toimijoista, kuten sijoitusrahastoista, erillisyyhtiöistä (financial vehicle corporations, FVCs) ja arvopaperinvälittäjistä. Loput 35 % lainakannasta on vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen lainoja. Kuvio C ilmenee, että muiden kuin rahalaitosten lainat ovat kasvaneet viime vuosina paljon nopeammin kuin rahalaitosten lainat yksinomaan muiden rahoituksen välittäjien lainojen voimakkaan kasvun ansiosta. Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen lainojen kasvu on hidastunut yleisesti vuoden 2001 lopusta lähtien. Se on ollut myös järjestelmällisesti hitaampaa kuin rahalaitosten lainojen kasvu. Vuoden 2004 puolivälistä alkaen kasvu on jopa ollut negatiivista.

¹ Tilastot muiden kuin rahalaitosten lainoista eivät yleensä sisällä koko instituutiojoukon tietoja, joten tilastoissa lainamäärät arvioidaan todennäköisesti jonkin verran todellista pienemmäksi. Näin ollen näitä tietoja on syytä tulkita varoen. Tiedot eivät sisällä euroalueen ulkopuolisten tahojen myöntämiä lainoja.

Suurin osa muiden kuin rahalaitosten lainoista kotitalouksille on pitkäaikaista velkaa (muiden rahoituksen välittäjien lainoista noin 97 % ja vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen lainoista noin 95 %). Tämä lainojen ominaispiirre on pysynyt samana sinä aikana, kun tietoja on ollut saatavissa. Velan pitkäaikaisuus viittaa siihen, että muiden kuin rahalaitosten lainat kotitalouksille ovat etupäässä (vakuudellisia) asuntolainoja. Tilanne on yleensä samanlainen kaikissa euroalueen maissa. Vertailun vuoksi todettakoon, että myös rahalaitosten myöntämät lainat ovat etupäässä pitkäaikaisia (noin 93 %). Se kertoo erityisesti siitä, että noin 70 % kaikista rahalaitosten kotitalouksille myöntämistä lainoista on asuntolainoja.

Kuvio C. Muiden kuin rahalaitosten lainat kotitalouksille

(vuotuinen prosenttimuutos, vuosineljänneksen lopussa)

Lähde: EKP.

Muiden rahoituksen välittäjien lainojen vahva kasvu johtuu todennäköisesti arvopaperistamisesta. Joidenkin tietojen mukaan todelliseen myyntiin perustuva arvopaperistaminen lisääntyi huomattavasti useassa euroalueen maassa vuonna 2004. Lainojen arvopaperistamiseen todellisenä myyntinä liittyy tavallisesti lainojen siirto rahalaitoksen taseesta erillisyyhtiön taseeseen. Tämä vähentää rahalaitosten lainojen määrää (sekä kanta- että virtatilastoissa), mutta lisää samalla muiden rahoituksen välittäjien lainojen määrää.²

Maakohtainen vertailu osoittaa, että kotitalouksien kokonaisvelasta muiden rahoituksen välittäjien myöntämien lainojen osuus on suurin Alankomaissa, Espanjassa ja Italiassa. Espanjassa ja Alankomaissa myös näiden lainojen kasvu on ollut keskimäärin kaikkein nopeinta viime vuosina. Näissä maissa suurin osa muiden rahoituksen välittäjien lainoista on koostunut arvopaperistetuista asuntolainoista, kun asuntolainojen kasvu on yleensäkin ollut voimakasta. Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen myöntämät lainat ovat sen sijaan suhteellisen tärkeä kotitalouksien rahoituksen lähde Saksassa, Alankomaissa ja Ranskassa. Näiden lainojen kasvun hitaus viime vuosina on saattanut johtua verotusjärjestelmien muutoksesta joissakin euroalueen maissa. Muutokset ovat vähentäneet kiinnostusta tähän nimenomaiseen ulkoisen rahoituksen lähteeseen.

Yhteenvetona voidaan todeta, että muiden kuin rahalaitosten lainat ovat vaikuttaneet merkittävästi kotitalouksien lainojen yleiseen kehitykseen viime vuosina. Niillä on todennäköisesti suuri merkitys myös vastaisuudessa. Kun esimerkiksi jakoperusteisia, rahastoimattomia sosiaaliturvajärjestelmiä täydennetään useassa maassa rahastoivilla järjestelmillä, kotitaloudet keräävät aiempaa enemmän rahoitusvaroja vakuutuslaitoksiin ja eläkerahastoihin, koska ne voivat ottaa lainaa näitä varoja vastaan. Siksi kotitalouksien rahoituksen hankinnan tarkastelun olisi katettava rahalaitosten lainojen lisäksi myös muiden rahoituksen välittäjien sekä vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen lainat. Tällaiselle arviolle olisi hyödyksi, jos näiden sektoreiden taseista olisi saatavilla aiempaa ajantasaisempia ja yksityiskohtaisempia tietoja.

² Lainojen arvopaperistamisessa voidaan erottaa kaksi päätyyppiä: arvopaperistaminen todellisena myyntinä (true-sale securitisation) ja synteettinen arvopaperistaminen (synthetic securitisation). Kun arvopaperistamiseen todellisenä myyntinä sisältyvä lainojen tosiasiallinen siirto pois alkuperäisen velkojan taseesta, synteettisessä arvopaperistamisessa ainoastaan lainoihin liittyvä luottoriski siirtyy, mutta lainat jäävät alkuperäisen velkojan taseeseen. Ks. EKP:n syyskuun 2005 Kuukausikatsauksen kehikko "Rahalaitosten lainojen arvopaperistamisen vaikutus euroalueen rahatalouden analyysiin".

3 HINNAT JA KUSTANNUKSET

Euroalueen inflaatio nopeutui 2,4 prosenttiin tammikuussa. YKHI:n lyhyen aikavälin kehitykseen vaikuttaa lähinnä energian hinnan vaihtelu. Tuoreimmat indikaattorit osoittavat kuitenkin, että energian hinnan viimeaikaisen nousun välilliset vaikutukset ovat toistaiseksi olleet vähäiset ja että palkkojen kehitys on ollut maltillista. Samanaikaisesti hallinnollisesti säänneltyjen hintojen ja välillisten verojen muutosten odotetaan vaikuttavan merkittävästi inflaatioon vuosina 2006 ja 2007. Hintakehitysnäkymiin liittyy monia ennakoitua nopeamman inflaation riskejä. Riskit koskevat erityisesti öljyn hinnan kehitystä sekä mahdollisia kerrannaisvaikutuksia hinnan- ja palkanasetannassa. Myös hallinnollisesti säänneltyjen hintojen ja välillisten verojen uudet korotukset saattavat nopeuttaa euroalueen inflaatiouauhtia.

3.1 KULUTTAJAHINNAT

YKHI-INFLAATIO HELMIKUUSSA 2006

Eurostatin alustavan arvion mukaan YKHI-inflaatio hidastui helmikuussa 2,3 prosenttiin, kun se tammikuussa oli ollut 2,4 % (ks. taulukko 6). Tämä viittaa siihen, että nopeuduttuaan tammikuussa vuotuinen YKHI-inflaatio saattaa taas hidastua. YKHI:n yksittäisten erien kehityksestä helmikuussa ei ole vielä saatavissa tietoja. Näyttää kuitenkin siltä, että inflaation hidastuminen saattaa johtua energiaerän kehityksestä, sillä energian hinnan vuotuista nousuvauhtia on todennäköisesti hidastanut hieman vertailuajankohdan vaikutus helmikuussa.

YKHI-INFLAATION KEHITYS TAMMIKUUHUN 2006 ASTI

Hidastuttuaan yhtäjaksoisesti syyskuusta lähtien YKHI-inflaatio nopeutui tammikuussa hieman eli 2,4 prosenttiin, kun se edellisenä kuukautena oli ollut 2,2 %. Inflaation nopeutuminen johtui energian hinnan noususta sekä vertailuajankohdan vaikutuksesta jalostamattomien elintarvikkeiden hintoihin.

Öljyn hinnan tammikuinen nousu vaikutti siihen, että energian hinnan vuotuinen nousuvauhti nopeutui 2,4 prosenttiyksikköä eli 13,6 prosenttiin. Nousuvauhdin kiihtyminen johtui lähinnä lämmitys- ja liikennepolttoaineiden hinnoista sekä kaasun hinnan pitkään jatkuneesta noususta. Jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen vuotuinen nousuvauhti nopeutui tammikuussa 2,0 prosenttiin joulukuun 1,5 prosentista vertailuajankohdan vaikutuksen vuoksi. Tässä puolestaan oli taustalla

1 Ensimmäinen arvio euroalueen YKHI-tiedoista helmikuulta julkaistaan viimeisenä päivänä, jona tiedot otetaan huomioon tätä Kuukausikatsausta laadittaessa (1.3.2006).

Taulukko 6. Hintakehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

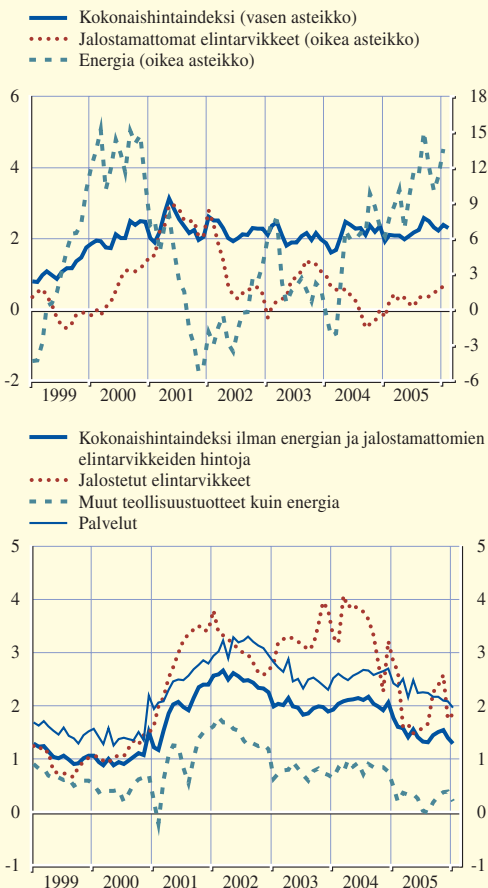
	2004	2005	2005 Syys	2005 Loka	2005 Marras	2005 Joulu	2006 Tammi	2006 Helmi
Yhdenmukaistettu kuluttajahinta- indeksi (YKHI) ja sen erät								
Kokonaisindeksi ¹⁾	2,1	2,2	2,6	2,5	2,3	2,2	2,4	2,3
Energia	4,5	10,1	15,0	12,1	10,0	11,2	13,6	.
Jalostamattomat elintarvikkeet	0,6	0,8	1,0	1,1	1,5	1,5	2,0	.
Jalostetut elintarvikkeet	3,4	2,0	2,3	2,4	2,6	1,8	1,8	.
Muut teollisuustuotteet kuin energia	0,8	0,3	0,2	0,3	0,4	0,4	0,2	.
Palvelut	2,6	2,3	2,2	2,2	2,1	2,1	2,0	.
Muut hintaindikaattorit								
Teollisuuden tuottajahinnat	2,3	4,1	4,4	4,2	4,2	4,7	.	.
Öljyn hinta (euroa/barreli)	30,5	44,6	52,2	49,3	47,9	48,5	52,5	51,8
Muiden kuin energiaraaka-aineiden hinnat	10,8	9,4	13,2	17,4	22,5	29,8	23,1	23,2

Lähteet: Eurostat, HWWA ja Thomson Financial Datastreamin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Helmikuun 2006 YKHI-inflaatioluku perustuu Eurostatin alustavaan arvioon.

Kuvio 34. YKHI-inflaatio eriteltynä: pääerät

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähde: Eurostat.

vihannesten hintojen vähäinen nousu tammikuussa 2005.

Ilman energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintoja lasketun YKHI:n vuotuinen nousuvauhti kehittyi toisin kuin kokonaisinflaatio. Sen vuotuinen nousuvauhti hidastui tammikuussa hieman eli 1,3 prosenttiin, kun se joulukuussa oli ollut 1,4 %. YKHI:n hintaerien kehityksestä voidaan todeta, että jalostettujen elintarvikkeiden vuotuinen muutosvauhti pysyi ennallaan eli 1,8 prosentissa. Muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen nousuvauhti on ollut hidasta vuoden 2005 alusta lähtien, ja nousuvauhti oli tammikuussakin hidasta (ks. kuvio 34). Muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen vuotuinen nousuvauhti oli 0,2 %. Nousuvauhtia ovat hillinneet vaatteen ja jalkineiden hintojen kausiluonteiset alennukset. Myös palvelujen hintojen vuotuinen nousuvauhti hidastui edelleen, mikä saattaa johtua kuljetuspalvelujen ja muiden palvelujen hintojen maltillisesta kehityksestä tammikuussa.

Julkistaessaan euroalueen YKHI:n tiedot tammikuulta Eurostat ilmoitti myös useista indeksien julkistamis- ja laadintakäytäntöihin tehdyistä muutoksista. Muutosten yhteydessä otettiin käyttöön uusi indeksin perusvuosi, uudet pyöristämiskäytännöt ja menopainot. Näitä muutoksia tarkastellaan yksityiskohtaisesti kehikossa 7 (Euroalueen YKHI:n uudet laadinta- ja julkistamiskäytännöt).

Kehikko 7.

EUROALUEEN YKHIIN UUDET LAADINTA- JA JULKISTAMISKÄYTÄNNÖT

Eurostat julkisti helmikuun 28. päivänä 2006 euroalueen YKHI:n tammikuulta 2006. Samassa yhteydessä Eurostat ilmoitti useista indeksin julkistamiseen ja laatimiseen liittyvistä muutoksista.¹ Ensiksikin käyttöön on otettu uusi perusvuosi. Toiseksi YKHI:n pyöristyskäytäntöä on muutettu hieman euroalueen YKHI:n nousuvauhdin vertailtavuuden ja tarkkuuden parantamiseksi. Myös YKHI:n laskennassa käytettävien menopainojen vuotuinen tarkistus on tehty. Tässä kehikossa tarkastellaan näitä muutoksia yksityiskohtaisemmin.

Uusi indeksin perusvuosi

YKHI julkaistiin ensimmäisen kerran vuonna 1997 ja siitä lähtien indeksisarjojen perusvuotena on käytetty vuotta 1996. Tammikuuta 2006 koskevien YKHI-tietojen julkistamisen yhteydessä perus-

¹ Muutoksista ilmoitettiin Eurostatin tiedotteessa n:o 146/2005, joka julkaistiin 16.11.2005.

vuodeksi muutettiin 2005. Perusvuoden muuttaminen yksinkertaistaa YKHI:n ja sen alaindeksien esittämistä. Muuttaminen olikin aiheellista, koska YKHIin kuuluvien hyödykkeiden määrää on lisätty useasti ja koska EU on laajentunut. On kuitenkin syytä huomata, että indeksin perusvuoden tarkistus on vain esittämistapaan liittyvä muutos, eikä sillä ole vaikutusta julkaistuihin euroalueen inflaatiolukuihin, sillä indeksin laskennassa sovellettavia pyöristyskäytäntöjä on muutettu.

Uusi pyöristyskäytäntö

Tähän asti euroalueen YKHI:n ja sen alaindeksien sekä inflaation laskennassa käytetyt indeksit on pyöristetty yhden desimaalin tarkkuudella. Parantaakseen erityisesti euroalueen inflaatiövauhtia kuvaavien indeksien tarkkuutta Eurostat on hieman muuttanut indeksien laatimis- ja julkaisukäytäntöjä. Uusia käytäntöjä sovelletaan yhdenmukaistettujen kuluttajahintaindeksien laskentaan vuodesta 2006 lähtien. Ne vähentävät pyöristyksen vaikutuksia laskettaessa euroalueen inflaatiota kuvaavaa indeksiä kansallisista tiedoista.

Uuden käytännön mukaan euroalueen indeksien laskennassa käytetään ensinnäkin usean desimaalin (eikä yhden desimaalin) tarkkuudella pyöristettyjä kansallisia indeksejä. Toiseksi Eurostat on myös alkanut julkaista euroalueen indeksejä, jotka on pyöristetty kahden desimaalin (eikä yhden desimaalin) tarkkuudella. Kolmanneksi euroalueen inflaatiövauhtien laskennassa käytetään julkistettuja indeksejä ja julkaistavat inflaatiövauhtiluvut pyöristetään yhden desimaalin tarkkuudella (kuten tähänkin asti). Myös useimmat EU-maat (kahdeksan euroalueen maata ja yhdeksän muuta EU-maata) julkistivat tammikuuta 2006 koskevat yhdenmukaistetut kuluttajahintaindeksit pyöristettynä kahden desimaalin tarkkuudella.

Uudet menopainot vuodeksi 2006

Eurostat ja kansalliset tilastolaitokset päivittävät YKHI:n laskennassa käytettävät menopainot joka vuosi, jotta YKHI pysyisi edustavana kulutusmenojen mittarina² ja jotta kansallisten tietojen vertailtavuus olisi taattu. Päivitys koskee sekä kunkin maan hyödykekohtaisten menojen osuutta että euro-

Taulukko A. Euroalueen YKHI:n yksittäisten erien painot

(prosentteina kokonaisindeksistä)

	Yhteensä	Jalostamattomat elintarvikkeet	Jalostetut elintarvikkeet ml. alkoholi-juomat ja tupakkatuotteet	Muut teollisuustuotteet kuin energia	Energia	Asuminen	Liikenne	Viestintä	Kulttuuri ja vapaa-aika	Muut palvelut
2005	100,0	7,5	12,0	31,0	8,6	10,3	6,3	2,9	14,6	6,6
2006	100,0	7,4	11,8	30,7	9,2	10,3	6,4	2,9	14,5	6,6

Taulukko B. Euroalueen YKHI:n yksittäisten maiden painot

(prosentteina kokonaisindeksistä)

	Belgia	Saksa	Kreikka	Espanja	Ranska	Irlanti	Italia	Luxemburg	Alankomaat	Itävalta	Portugali	Suomi
2005	3,3	29,0	2,7	11,4	20,7	1,3	19,2	0,3	5,2	3,1	2,1	1,6
2006	3,4	28,7	2,9	12,0	20,3	1,3	19,1	0,3	5,2	3,1	2,2	1,6

Lähde: Eurostat.

Huom. Pyöristysten vuoksi painoista ei välttämättä tule yhteenlaskettuina 100:aa prosenttia.

alueen ja EU:n maakohtaisia osuuksia kokonaisindeksistä. On kuitenkin syytä huomata, että YKHIn kulutusmenojen osuuksien päivityksissä on jonkin verran maakohtaisia eroja. Erot johtuvat erityisesti hyödykekohtaisten kulutusmäärien päivittämisessä tarvittavien tilastotietojen saatavuuseroista.³

Oheisessa kahdessa taulukossa verrataan YKHIn yksittäisten erien ja maiden painoja vuosina 2005 ja 2006. Vuotuisella päivityksellä on ollut vain pieni vaikutus YKHI-painoihin, aivan kuten aiempinakin vuosina. Energiaerän paino on noussut hieman ja se on nyt 9,2 %. Tämä johtuu lähinnä energian hinnan nousun aiheuttamasta menojen kasvusta. Palveluerien paino euroalueen YKHIn on pysynyt ennallaan eli 40,8 prosentissa. YKHIn maakohtaiset painot perustuvat kansantalouden tilinpidon tilastoissa ilmoitettuihin yksityisen kulutuksen menoihin. YKHIn yksittäisten maiden painojen muutokset saattavat tämän vuoksi johtua myös kansantalouden tilinpidon tietojen tarkistuksista.

2 Ks. myös maaliskuun 2004 Kuukausikatsauksen kehikko 3.

3 Ks. huhtikuun 2003 Kuukausikatsauksen kehikko 4.

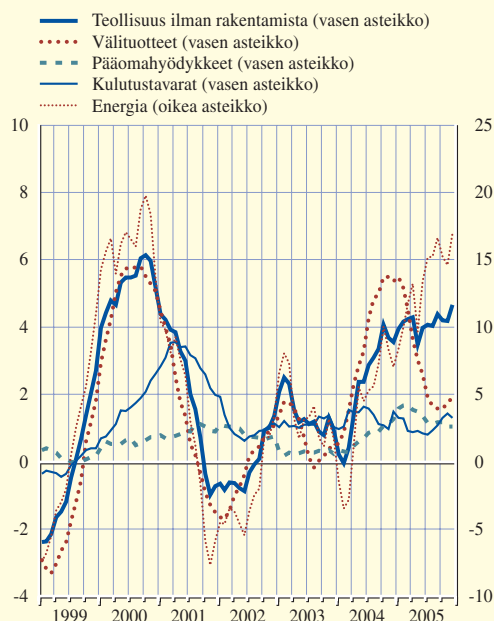
3.2 TUOTTAJAHINNAT

Ilman rakentamista laskettu teollisuuden tuottajahintojen vuotuinen nousuvauhti nopeutui 4,7 prosenttiin, kun se marraskuussa oli ollut 4,2 % (ks. kuvio 35). Nousuvauhdin nopeutuminen johtui kuitenkin vertailuajankohdan vaikutuksista energiaerän vuotuisen nousuvauhtiin, sillä öljyn hinta nousi keskimäärin vähän joulukuussa 2005. Ilman rakentamisen ja energian hintoja laskettu tuottajahintojen nousuvauhti pysyi vakaana eli 1,5 prosentissa. Täten nousuvauhti on pysynyt hitaana vuoden 2005 puolivälistä lähtien. Kokonaiskuva tuottajahintojen kehityksestä pysyy edelleen samanlaisena: öljyn hinnan aiheuttamat hintojen nousupaineet ovat olleet huomattavia. Nousupaineiden välittyminen tuotantoketjun loppupään hintoihin on kuitenkin ollut vähäistä.

Ilman rakentamisen ja energian hintoja laskettujen teollisuuden tuottajahintojen vuotuinen muutosvauhti oli vakaa. Muutosvauhdissa ei näkynyt kulutustavaroiden tuottajahintojen vuotuisen muutosvauhdin hienoinen hidastuminen joulukuussa. Kulutustavaroiden tuottajahintojen vuotuinen nousuvauhti on nopeutunut tasaisesti. Nousuvauhdin nopeutumiseen on vaikuttanut lähinnä tupakan ja elintarvikkeiden hintojen nousu vuoden 2005 puolivälistä lähtien. Niiden nousuvauhdin nopeutuminen ei kuitenkaan jatkunut joulukuussa. Nousuvauhdin hidastuminen johtui Saksassa joulukuussa 2004 toimeenpannun tupakkaveron korotuksen aiheuttamasta vertailuajankohdan vaikutuksesta. Välituotteiden tuottajahintojen vuotuinen muutosvauhti on nopeutunut hieman. Sitä vastoin pääomahyödykkeiden tuottajahintojen vuotuinen nousuvauhti on viime kuukausina pysynyt vaimeana.

Kuvio 35. Teollisuuden tuottajahinnat eriteltynä

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Tehdasteollisuuden hintoja koskevat kyselytiedot viittaavat siihen, että tuotantopanosten hintojen nousupaineet ovat lisääntyneet edelleen helmikuussa. Euroalueen tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintaindeksi (Eurozone Manufacturing Input Prices Index) oli helmikuussa 64,8, eli se nousi korkeammalle kuin viimeisten 12 kuukauden aikana (ks. kuvio 36). Myös tehdasteollisuuden myyntihintojen indeksi nousi. Indeksi oli kuitenkin suhteellisen alhainen verrattuna siihen, kun öljyn hinta edellisen kerran nousi jyrkästi. Tämä viittaa edelleen siihen, että tuotantopanosten hintojen nousun välittyminen tuottajahintoihin on ollut vähäistä. Palvelualojen tuotantopanosten hintaindeksi laski hieman tammikuussa. Indeksi oli kuitenkin vielä 59,2 eli huomattavasti korkeampi kuin nollakasvua ennakoiva kynnysarvo. Tuotantopanosten huomattaviin nousupaineisiin on vastaajien mukaan vaikuttanut edelleen energian hinnan kalleus. Palvelualojen myyntihintojen indeksi on ollut syyskuusta 2005 lähtien korkeampi kuin nollakasvua ennakoiva kynnysarvo (50), mikä viittaa siihen, että laskutetut hinnat ovat nousseet. Tuotantopanosten hintojen ja myyntihintojen indeksin ero on kuitenkin edelleen historiallisesti katsoen suuri. Tämä saattaa viitata siihen, että palvelutoimialalla tuotantopanostuskustannusten nousun välittyminen myyntihintoihin on tähän asti ollut vähäistä.

Kuvio 36. Tuottajien tuotosten ja panosten hintoja

(diffuusioindeksejä, kuukausihavaintoja)

Lähde: NTC Economics.

Huom. Kun indeksin arvo on yli 50, merkitsee se hintojen nousua. Kun se on alle 50, merkitsee se hintojen laskua.

3.3 TYÖVOIMAKUSTANNUSINDIKAATTORIT

Ensimmäiset tiedot euroalueen työvoimakustannusten kehityksestä vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä on saatu sopimuspalkkaindikaattorin perusteella. Sopimuspalkkojen vuotuinen nousuvauhti hidastui vuoden viimeisellä neljänneksellä 2,0 prosenttiin, kun se edellisellä neljänneksellä oli ollut 2,1 % (ks. taulukko 7). Koko vuoden 2005 sopimuspalkkojen vuotuinen nousuvauhti pysyi ennallaan eli 2,1 prosentissa. Täten nousuvauhti oli sama kuin vuonna 2004. Tämä viittaa siihen, että energian hinnan nousu ei tähän mennessä ole aiheuttanut merkittäviä kerrannaisvaikutuksia euroalueen palkkoihin. Kova kansainvälinen kilpailu ja vaimea kotimainen kysyntä ovat todennäköisesti osaltaan hillinneet sopimuspalkkojen nousupaineita useimmissa euroalueen maissa.

Kaikki muut saatavissa olevat työvoimakustannusten kasvua kuvaavat indikaattorit vahvistavat käsitystä, että palkkojen nousu euroalueella on ollut maltillista (ks. kuvio 37). Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten kasvuvauhti on hidastunut vuoden 2005 alusta lähtien; vuoden kolmannella neljänneksellä se oli 2,2 %. Työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuinen kasvuvauhti on pysytellyt vuoden 2004 puolivälistä lähtien 1,5 prosentin tuntumassa. Tehdasteollisuudessa ja palvelutoimialalla työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuisen muutosvauhdin positiivinen ero säilyi (ks. kuvio 38).

Talouden kasvun elpymisen seurauksena myös tuottavuuden kasvu vahvistui vuonna 2005. Työn tuottavuuden kasvun voimistuminen sekä palkkojen maltillinen nousu vaimensivat yksikkötyökustannusten kasvuvauhtia. Tämän vuoksi yksikkötyökustannusten vuotuinen kasvuvauhti hidastuikin kol-

Taulukko 7. Työvoimakustannusindikaattoreita

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	2004	2005	2004 III	2004 IV	2005 I	2005 II	2005 III
Sopimuspalkat	2,1	2,1	2,0	2,2	2,1	2,1	2,0
Työvoimakustannukset/tunti	2,5	.	2,4	3,2	2,5	2,2	.
Työvoimakustannukset/työntekijä	2,0	.	1,7	1,5	1,4	1,6	.
<i>Lisätieto:</i>							
Työn tuottavuus	1,1	.	0,7	0,4	0,5	0,9	.
Yksikkötyökustannukset	0,9	.	1,1	1,1	0,9	0,7	.

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot ja EKP:n laskelmat.

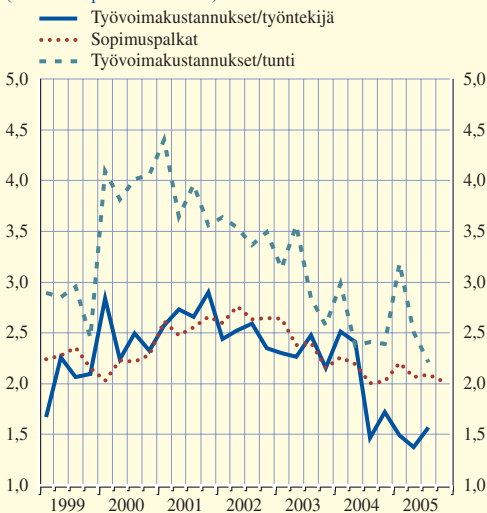
mannella neljänneksellä eli 0,7 prosenttiin. Näin ollen työmarkkinoista johtuvat inflaatiopaineet ovat todennäköisesti olleet vuoden 2005 kolmanteen neljännekseen ulottuvana ajanjaksona vaihteet.

3.4 INFLAATIONÄKYMÄT

Lyhyellä aikavälillä inflaatiouauhti pysyy todennäköisesti yli 2 prosentissa, mikä johtuu energian hinnan kehityksestä. Viimeisimmät tiedot eivät kuitenkaan viittaa siihen, että kotimaiset inflaatiopaineet kasvaisivat euroalueella. Energian hinnan nousun välilliset vaikutukset ovat olleet vähäiset, ja erityisesti palkkojen kehitys on ollut edelleen maltillista. Hallinnollisesti säänneltyjen hintojen ja välillisten verojen muutosten oletetaan vaikuttavan merkittävästi vuosien 2006 ja 2007 inflaatiouauhtiin. Maaliskuussa 2006 julkistetuissa EKP:n asiantuntijoiden arvioissa vuotuisen YKHI-inflaatiouauhdin ennakoidaan olevan 1,9–2,5 % vuonna 2006 ja 1,6–2,8 % vuonna 2007 (ks. kehikko 8). Useat näihin arvioihin liittyvät, odotettua nopeamman inflaation riskit on kuitenkin otettava huomioon. Näitä ovat erityisesti öljyn hinnan kehitys sekä mahdolliset kerrannaisvaikutukset palkan- ja hinannasetannassa. Myös hallinnollisesti säänneltyjen hintojen ja välillisten verojen uudet korotukset saattavat nopeuttaa euroalueen inflaatiouauhtia.

Kuvio 37. Työvoimakustannusindikaattoreita

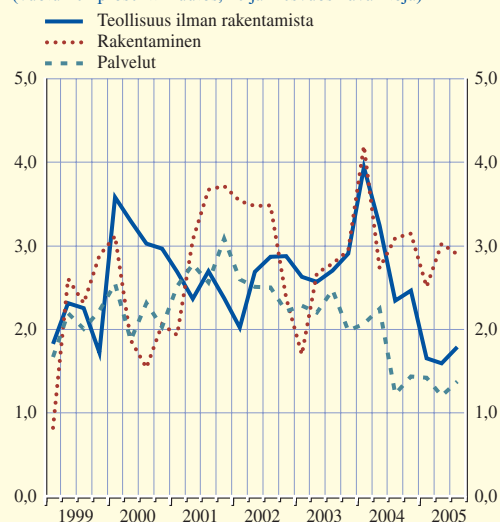
(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 38. Työntekijää kohden lasketut työvoimakustannukset sektoreittain

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosihavaintoja)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

4 TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

Eurostatin alustavan arvion mukaan euroalueen BKT:n määrä kasvoi vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä 0,3 % edellisestä neljänneksestä, jolloin kasvu oli ollut 0,6 %. Käytettävissä olevien maakohtaisten tietojen perusteella kehitys johtuu todennäköisesti siitä, että kulutuksen kasvu on hidastunut ja nettoviennin vaikutus kasvuun on ollut negatiivinen. Investoinnit ovat sen sijaan lisääntyneet edelleen suhteellisen voimakkaasti. Investointien vahva kasvu vuoden 2005 jälkipuoliskolla yhdessä muiden indikaattoreiden (erityisesti kyselytutkimusten tulosten) kanssa viittaa siihen, että talouskasvun hidastuminen viimeisellä neljänneksellä on todennäköisesti tilapäistä. Koko vuonna 2005 euroalueen BKT:n määrä kasvoi 1,4 % vuodesta 2004, jolloin vuosikasvu oli ollut 1,8 %. Talouskasvun odotetaan olevan voimakkaampaa vuonna 2006 ja saavan tukea maailmantalouden vahvasta kasvusta, suotuisina pysyvistä talous- ja rahoitusoloista sekä siitä, että työllisyystilanne osoittaa kohenemisen merkkejä. Näihin näkyymiin kohdistuu kuitenkin edelleen odotettua hitaamman kasvun riskejä, jotka johtuvat lähinnä öljyn hintakehitykseen ja maailmantalouden tasapainottomuuksiin liittyvästä epävarmuudesta.

4.1 TUOTANTO JA KYSYNTÄ

BKT:N MÄÄRÄ JA KYSYNTÄERÄT

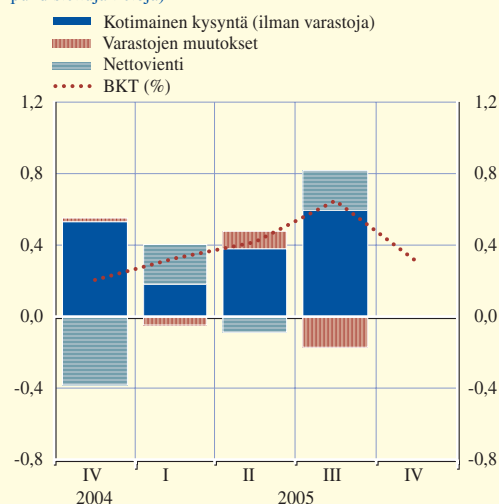
Eurostatin alustavan arvion mukaan euroalueen BKT:n määrä kasvoi vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä 0,3 % edellisestä neljänneksestä, jolloin neljännesvuosikasvu oli ollut 0,6 % (ks. kuvio 39). Vaikka BKT:n määrän ei odotettu kasvavan vuoden viimeisellä neljänneksellä yhtä voimakkaasti kuin kolmannella neljänneksellä, Eurostatin arviossa ilmoitettu kasvuvauhti oli jonkin verran odotettua hitaampi. Käytettävissä olevien maakohtaisten tietojen perusteella kasvun hidastuminen johtui todennäköisesti siitä, että kulutuksen kasvu väheni ja nettoviennin vaikutus kasvuun oli negatiivinen. Näistä jälkimmäinen on osittain seurausta korjausliikkeestä sen jälkeen, kun euroalueen vienti oli vuoden 2005 kolmannella neljänneksellä kasvanut voimakkaasti. Investointien kasvu on kuitenkin todennäköisesti jatkunut suhteellisen vahvana.

Koko vuonna 2005 euroalueen BKT:n määrä kasvoi työpäiväkorjattujen tietojen mukaan 1,4 % vuodesta 2004, jolloin vuosikasvu oli ollut 1,8 %. Sen lisäksi, että talouden vuoden 2005 viimeisen neljänneksen kasvuvauhti vaikuttaa talouden keskimääräiseen kasvuun vuonna 2005, se siirtyy 0,7 prosentin suuruisena kasvuperintönä¹ BKT:n keskimääräiseen vuotuisen kasvuun vuonna 2006. Tämä kasvuperintön taso mukaillee tasoa, jolla se on ollut vuodesta 1996 keskimäärin ja on suurempi kuin vuonna 2005. Investointien vahva kasvu vuoden 2005 jälkipuoliskolla yhdessä muiden indikaattoreiden kanssa viittaa siihen, että kehitys olisi myönteisempää

¹ Kasvuperintö tarkoittaa pohjimmiltaan sitä, miten paljon BKT kasvaisi vuonna 2006, jos sen neljännesvuosittainen kasvuvauhti olisi tuona aikana aina nolla. Kasvuperintön vaikutusta BKT:n määrän keskimääräiseen vuotuisen kasvuvauhtiin käsitellään yksityiskohtaisesti EKP:n Kuukausikatsauksen joulukuun 2001 numeron kehikossa 6.

Kuvio 39. BKT:n määrän kasvu ja sen erien kasvuvaihtelu

(kasvuvauhti edellisestä neljänneksestä ja neljännesvuosittaiset kasvuvaihtelut prosentteina; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

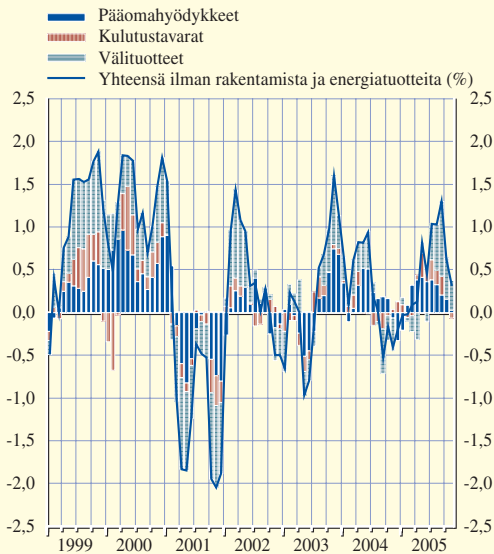

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Tuorein havainto BKT:n määrän kasvusta perustuu Eurostatin alustavaan arvioon.

Kuvio 40. Teollisuustuotannon kasvu ja sen erien kasvuvaihtelu

(kasvuvauhti ja kasvuvaihtelut prosenttiosuutuksina; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

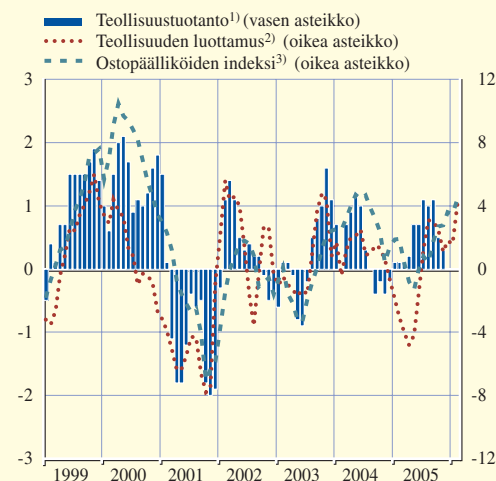

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Arvot on laskettu kolmen kuukauden keskitettyinä liukuvina keskiarvoina vastaavasta edellisestä kolmen kuukauden jaksosta.

Kuvio 41. Teollisuustuotanto, teollisuuden luottamus ja ostopäälliköiden indeksi euroalueella

(kuukausihavaintoja; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähteet: Eurostat, yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt, NTC Economics ja EKP:n laskelmat.

- 1) Tehdasteollisuus; kolmen kuukauden jakson muutos edellisestä kolmen kuukauden jaksosta prosenttina.
- 2) Saldoluvut prosentteina; muutokset edellisen kolmen kuukauden jaksosta.
- 3) PMI = Purchasing Managers' Index; poikkeamat 50:stä.

vuoden 2006 alussa. Myös vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä toteutettu Euroopan komission puolivuositainen investointitutkimus osoittaa, että yritysten vuodeksi 2006 suunniteltujen investointien määrä on suurempi kuin vuonna 2005.

Kaiken kaikkiaan edellytykset talouskasvun vahvistumisen jatkumiselle ovat olemassa. Suotuisa ulkoinen ympäristö tukee euroalueen vientiä. Pitkään erittäin suotuisana pysyneet rahoitusolot, yritysten taseiden aiemmat järjestelyt sekä jatkuva tuloskasvu ja liiketoiminnan tehostuminen tukevat investointien vahvaa kasvua. Myös kulutus vahvistunee ajan myötä samaa vauhtia kuin käytettävissä olevat reaalitulot kasvavat, kun työmarkkinatilanne asteittain kohenee.

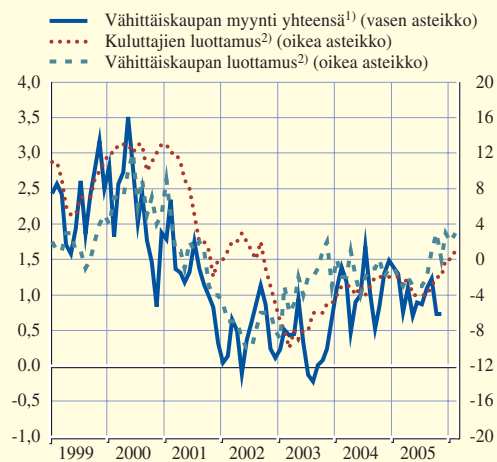
TUOTANTO TOIMIALOITTAIN JA TEOLLISUUSTUOTANTO

Arvonlisäyksestä ei ole vielä käytettävissä toimialakohtaisesti eriteltyjä tietoja vuoden 2005 viimeiseltä neljännekseltä. Eri toimialakohtaiset indikaattorit osoittavat kuitenkin, että toimeliaisuuden hidastuminen viimeisellä neljänneksellä on voinut johtua suureksi osaksi teollisuuden kehityksestä. Alan kehitys on todennäköisesti kuvastanut sitä, että viennin kasvu hidastui jonkin verran.

Ilman rakentamista laskettu teollisuustuotanto kasvoi 0,4 % vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä, kun se oli edellisellä neljänneksellä lisääntynyt 0,9 %. Tämä kasvuvauhdin vaimeneminen vaikutti koko talouskasvun hidastumiseen vuoden viimeisellä neljänneksellä. Ilman rakentamista lasketun teollisuustuotannon kasvun hidastuminen jakautui tasaisesti teollisuustuotannon päätoimialojen kesken (ks. kuvio 40). Koko vuonna 2005 ilman rakentamista laskettu teollisuustuotanto kasvoi 1,2 %, kun vastaava vauhti vuonna 2004 oli 1,9 %. Kasvun hidastuminen johtui lähinnä välituotteiden tuotannon ja jonkin verran myös pääomahyödykkeiden tuotannon kehityksestä.

Kuvio 42. Vähittäiskaupan myynti ja luottamus sekä kotitaloussektorin luottamus

(kuukausihavaintoja)

Lähteet: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt ja Eurostat.

- 1) Vuotuinen prosenttimuutos; kolmen kuukauden keskitettyjä liukuvia keskiarvoja; työpäivien lukumäärällä korjattuja tietoja.
- 2) Saldoluvut prosentteina; kausivaihtelusta puhdistettuja ja keskiarvokorjattuja tietoja. Euroalueen kuluttajien luottamusta koskevat tiedot tammikuusta 2004 alkaen eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien lukujen kanssa Ranskan kyselyssä esitettyjen kysymysten muutosten vuoksi.

noususuuntausta, jota luottamusindikaattori on seurannut vuoden 2005 toisesta neljänneksestä lähtien (ks. kuvio 41). Euroopan komission julkaisema teollisuuden luottamusindikaattori on nyt korkeimmillaan helmikuun 2001 jälkeen.

Kun tarkastellaan palvelualoja, sekä ostopäälliköiden indeksi että Euroopan komission luottamusindikaattori viittaavat siihen, että palvelualojen kehitys on myönteistä vuoden 2006 alussa. Palvelualojen ostopäälliköiden indeksi oli tammikuussa korkeimmillaan helmikuun 2004 jälkeen, joten indeksin kesällä 2005 alkanut noususuuntaus jatkui. Euroopan komission julkaisema palvelualojen luottamusindikaattori laski hieman helmikuussa. Pitkällä aikavälillä se on kuitenkin pysynyt jokseenkin muuttumattomana vuoden 2005 viimeisestä neljänneksestä lähtien.

KOTITALOUKSIEN KULUTUKSEN INDIKAATTORIT

Käytettävissä olevien tietojen mukaan yksityisen kulutuksen kasvu hidastui vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä jonkin verran edelliseen neljännekseen nähden. Vähittäiskaupan myynnin kasvu pysyi viimeisellä neljänneksellä kutakuinkin vakaana, kun elintarvikkeiden myynti kasvoi hieman ja muiden kuin elintarvikkeiden myynti pysyi suurin piirtein ennallaan. Uusien henkilöautojen rekisteröinnit vähenivät samalla tarkastelujaksolla 1 %. Vähittäiskaupan myynnillä ja uusien henkilöautojen rekisteröinnillä ei kaiken kaikkiaan ollut vaikutusta yksityisen kulutuksen kasvuun vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä. Koko vuonna 2005 euroalueen vähittäiskaupan myynti kasvoi (työpäiväkorjattujen ja kausitasoitettujen tietojen mukaan) 1 % vuodesta 2004, jolloin vuosikasvu oli ollut 1,1 %.

Kuluttajien luottamus koheni helmikuussa 2005 ja oli hieman pitkän aikavälin keskiarvolukemien yläpuolella. Säästämistä koskevat arviot paranivat samana aikana jonkin verran, mutta luottamus-

Joulukuussa 2005 teollisuuden uudet tilaukset lisääntyivät euroalueella 2,5 % marraskuuhun nähden. Vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä ne lisääntyivät 5,3 % edellisestä neljänneksestä, joten saman vuoden alusta alkanut noususuuntaus jatkui.

TEHDASTEOLLISUUDEN JA PALVELUALOJEN KYSELYTUTKIMUKSET

Niin tehdasteollisuuden kuin palvelualojenkin kyselytutkimusten tulokset tukevat edelleen odotuksia, että talouskasvu jatkuu. Tehdasteollisuudessa sekä ostopäälliköiden indeksi että Euroopan komission mittaama teollisuuden luottamusindikaattori nousivat helmikuussa 2006. Tehdasteollisuuden ostopäälliköiden indeksi on nyt samalla tasolla kuin vuoden 2004 jälkipuoliskolla, ja sen perusteella teollisuuden suhdannetilanne on kohentunut kahdeksatta kuukautta peräkkäin. Euroopan komission julkaiseman teollisuuden luottamusindikaattorin nousu johtui sen kaikkien alaindeksien (tilauskannat, tuotanto-odotukset ja varastoja koskevat arviot) noususta. Luottamusindikaattorin nousu myös jakautui tasaisesti teollisuuden kolmen päätoimialan kesken. Kaiken kaikkiaan tämä kehitys jatkaa sitä asteittaista

indikaattorin muut osatekijät pysyivät ennallaan. Kuluttajien luottamus on kohentunut asteittain vuoden 2005 puolivälistä lähtien osaksi sen vauhdittamana, että työttömyyttä koskevat arviot ovat parantuneet samana aikana. Tämä luottamuksen koheneminen viittaa siihen, että kulutuksen kasvu on elpynyt jonkin verran (ks. kuvio 42).

4.2 TYÖMARKKINAT

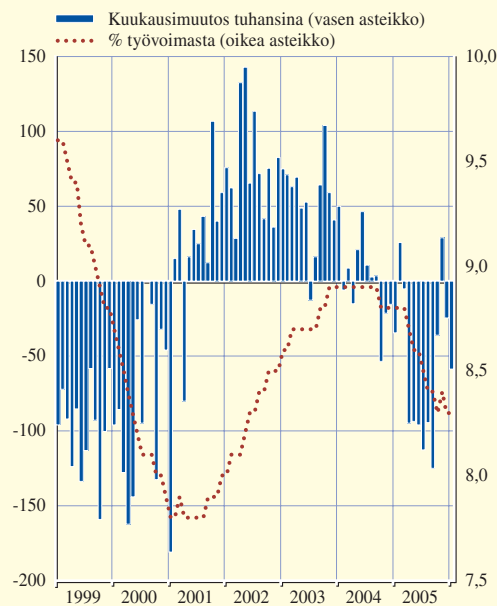
Tuoreimpien käytettävissä olevien tietojen mukaan euroalueen työmarkkinatilanne paranee edelleen asteittain. Sekä teollisuuden että palvelualojen työllisyysluvut ja kyselytutkimustulokset ovat parantuneet viime kesästä lähtien. Teollisuuden myönteiset työllisyysodotukset ovat kuitenkin saattaneet hiukan synkentyä tammikuussa 2006.

TYÖTTÖMYYS

Euroalueen työttömyysaste oli 8,3 % tammikuussa 2006 eli sama kuin joulukuussa 2005 (ks. kuvio 43). Työttömien määrä väheni toista kuukautta peräkkäin. Edellisten kuukausien tavoin Saksan tilastoihin tehdyt metodologiset ja institutionaaliset muutokset vaikuttivat työttömyyslukuihin. Tämän vuoksi työttömyyden pohjimmasta kehityssuuntausta on vaikeaa arvioida. Kun Saksan tietoja ei oteta huomioon, euroalueen työttömien kokonaismäärä väheni myös tammikuussa 2006. Vaikka tuoreimmat tilastotiedot eivät yksinään enteile työllisyyden kasvua, yhdessä muiden, toteutunutta ja odotettua työllisyyskehitystä kuvaavien tietojen kanssa ne viittaavat siihen, että työmarkkinatilanne on kohentunut.

Kuvio 43. Työttömyys

(kuukausihavaintoja; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: Eurostat.

Taulukko 8. Työllisyyden kasvu

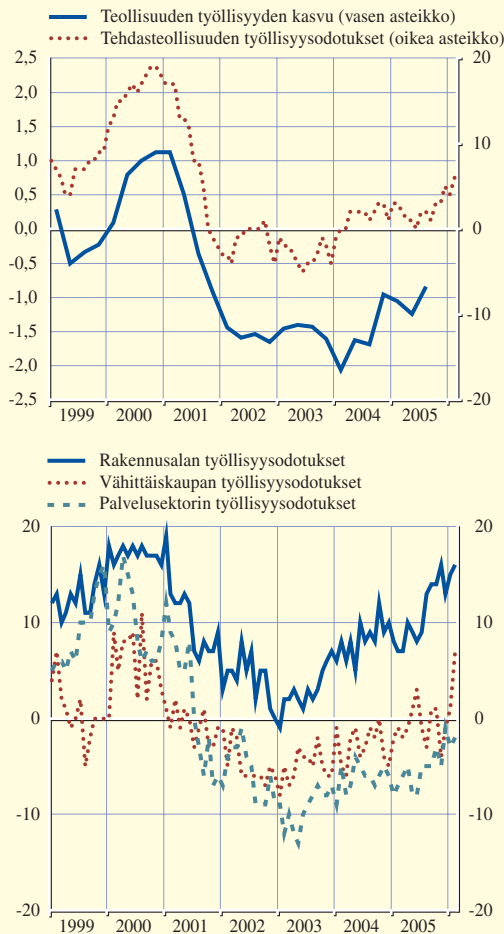
(prosenttimuutos edellisestä kaudesta; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	Vuosisuunnitukset		Neljännesvuosisuunnitukset				
	2003	2004	2004 III	2004 IV	2005 I	2005 II	2005 III
Koko kansantalous	0,3	0,7	0,3	0,2	0,1	0,1	0,3
<i>josta:</i>							
Maa- ja kalatalous	-2,0	-0,8	0,2	-0,4	-1,1	-0,2	-0,8
Teollisuus	-1,0	-0,9	0,0	0,0	-0,6	0,0	0,1
ilman rakentamista	-1,5	-1,6	-0,5	0,1	-0,8	-0,1	-0,1
Rakentaminen	0,2	1,0	1,1	-0,2	-0,1	0,4	0,5
Palvelut	0,9	1,4	0,4	0,3	0,4	0,2	0,4
Kauppa ja kuljetus	0,3	0,9	0,4	0,2	0,1	0,2	0,2
Rahoitustoiminta ja liike-elämän palvelut	1,3	2,6	0,7	0,5	0,7	0,3	0,6
Julkishallinto	1,3	1,2	0,3	0,4	0,4	0,2	0,4

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 44. Työllisyyden kasvu ja työllisyysodotukset

(vuotuinen prosenttimuutos, saldoluvut prosentteina, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähteet: Eurostat sekä yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

Huom. Saldoluvut ovat keskiarvokorjattuja.

työllisyysodotukset näyttävät olevan suotuisimmat kuin teollisuuden odotukset, koska sekä ostopäälliköiden indeksistä johdetuissa että Euroopan komission suhdannekyselyjen mukaisissa palvelualojen työllisyysodotuksissa on ollut näkyvissä noususuuntaus kesästä 2005 lähtien.

4.3 KASVUNÄKYMÄT

Tuoreimmat tiedot tukevat näkemystä, että BKT:n määrän kasvun hidastuminen vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä jää vain tilapäiseksi. Käytettävissä olevien indikaattoreiden mukaan talouden kasvu todennäköisesti jatkuu vuonna 2006. Tämä perustuu siihen, että niin kuluttajien kuin teollisuudenkin luottamus on kohentunut viime aikoina. Arvio on sopusoinnussa kansainvälisten järjestöjen ja yksityisen sektorin tutkimuslaitosten ennusteiden kanssa. Se vastaa myös euroalueen talousnäkyimiä koskevia EKP:n asiantuntijoiden tuoreimpia arvioita, joiden mukaan BKT:n määrä kasvaa

TYÖLLISYYS

Euroalueen työllisyys kasvoi vuoden 2005 kolmannella neljänneksellä 0,3 % edellisestä neljänneksestä, kun neljännesvuosikasvu oli ollut 0,1 % ensimmäisellä ja toisella neljänneksellä (ks. taulukko 8). Työllisyyden kasvun nopeutuminen johtui pääasiassa palvelualojen ja erityisesti rahoitustoiminnan ja liike-elämän palvelujen työllisyyskehityksestä. Myös teollisuuden työllisyystilanne parani jonkin verran. Alan työllisyys kasvoi 0,1 % vuoden 2005 kolmannella neljänneksellä (kasvuvauhtia on tarkistettu 0,1 prosenttiyksikköä aiempaa nopeammaksi). Teollisuuden työllisyyden koheneminen johtui kuitenkin yksinomaan rakennusalan myönteisestä kehityksestä, sillä ilman rakentamista lasketun teollisuuden työllisyyden kasvu pysyi negatiivisena.

Euroopan komission suhdannekyselyistä ja ostopäälliköiden indeksistä käytettävissä olevien tietojen mukaan teollisuuden työllisyyskehitys on epäyttenäistä vuoden 2006 alussa. Yhtäältä tehdasteollisuuden työllisyysodotukset paranivat merkittävästi Euroopan komission suhdannekyselyissä helmikuussa 2006, kun ne olivat tammikuussa hieman huonontuneet. Kehitys oli siten vuoden 2005 puolivälistä alkaneen yleisen noususuuntauksen mukainen (ks. kuvio 44). Toisaalta tehdasteollisuuden ostopäälliköiden indeksistä johdettu työllisyyskehitys viittaa siihen, että niin ikään kesästä 2005 alkanut noususuuntaus on saattanut pysähtyä vuodenvaihteessa. Indeksit oli joksinkin vakaa helmikuussa 2006, kun se oli tammikuussa alittanut raja-arvon 50, joten työllisyystilanne ei ole muuttunut. Palvelualojen

Kehikko 8.

EUROALUEEN TALOUSNÄKYMIÄ KOSKEVAT EKP:N ASiantuntijoiden Arviot

EKP:n asiantuntijat ovat laatineet helmikuun 17. päivään 2006 mennessä saatavilla olleiden tietojen perusteella kokonaistaloudellisen arvion euroalueen tulevasta talouskehityksestä.¹ BKT:n määrän vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan olevan keskimäärin 1,7–2,5 % vuonna 2006 ja 1,5–2,5 % vuonna 2007. Yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) keskimääräisen vuotuisen nousuvauhdin arvioidaan olevan 1,9–2,5 % vuonna 2006 ja 1,6–2,8 % vuonna 2007.

Korkoja, valuuttakursseja, öljyn hintaa ja finanssipolitiikkaa koskevat tekniset oletukset

Yksi teknisistä oletuksista on, että lyhyet markkinakorot ja kahdenväliset valuuttakurssit pysyvät arviointijakson aikana muuttumattomina sillä tasolla, jolla ne olivat helmikuun seitsemättä päivää edeltäneiden kahden viikon aikana.² Kolmen kuukauden euriborkorolla mitattujen lyhyiden korkojen oletetaan pysyvän muuttumattomina 2,55 prosentissa. Muuttumattomia valuuttakursseja koskevan teknisen oletuksen mukaan euron dollarikurssi on 1,21 ja euron efektiivinen valuuttakurssi 1,2 % heikompi kuin vuonna 2005 keskimäärin.

Pitkiä korkoja sekä öljyn ja muiden raaka-aineiden kuin energian hintoja koskevat tekniset oletukset perustuvat markkinaodotuksiin helmikuun seitsemättä päivää edeltäneiden kahden viikon aikana. Markkinaodotusten mukaan valtion 10 vuoden joukkolainojen nimellistuotot euroalueella nousevat hieman eli keskimäärin 3,7 prosenttiin vuonna 2007 oltuaan keskimäärin 3,6 % vuonna 2006. Futuurimarkkinoiden perusteella öljyn barrelihinnan oletetaan olevan 66,1 Yhdysvaltain dollaria vuonna 2006 ja 67,5 Yhdysvaltain dollaria vuonna 2007. Muiden raaka-aineiden kuin energian hintojen oletetaan Yhdysvaltain dollareina mitattuna nousevan 13,7 % vuonna 2006 ja 3,8 % vuonna 2007.

Finanssipolitiikkaa koskevat oletukset perustuvat kansallisiin budjettisuunnitelmiin euroalueen eri maissa. Oletuksiin on sisällytetty kaikki sellaiset julkisen vallan toimenpiteet, jotka on joko jo hyväksytty parlamentissa tai määritelty yksityiskohtaisesti niin, että ne hyvin todennäköisesti läpäisevät lainsäädäntöprosessin.

Kansainvälistä ympäristöä koskevat oletukset

Euroalueen ulkopuolisen ympäristön odotetaan pysyvän arviointijaksolla suotuisana. Yhdysvaltojen BKT:n määrän kasvun arvioidaan jatkuvan voimakkaana, vaikkakin hieman aiempaa hitaampana. Aasiassa (pl. Japani) BKT:n määrän kasvun odotetaan pysyvän selvästi nopeampana

1 EKP:n asiantuntijoiden arvioilla täydennetään eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioita, jotka EKP:n ja euroalueen kansallisten keskuspankkien asiantuntijat laativat yhteistyönä kahdesti vuodessa. Arvioiden laadinnassa käytetään samoja tekniikoita. Ne on esitelty oppaassa "A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises", EKP, kesäkuu 2001. Arvioihin liittyvää epävarmuutta on kuvattu esittämällä ne vaihteluväleinä. Vaihteluvälit perustuvat aiempina vuosina laadittujen arvioiden ja toteutuneen kehityksen välisiin eroihin. Vaihteluvälien leveys on näiden erojen itseisarvojen keskiarvo kerrottuna kahdella.

2 Kesäkuusta 2006 alkaen eurojärjestelmän ja EKP:n asiantuntijoiden kokonaistaloudelliset arviot tulevat perustumaan tekniselle oletukselle, että lyhyet markkinakorot kehittyvät markkinoiden odotusten mukaisesti sen sijaan, että ne pysyisivät muuttumattomina arviointijaksolla, kuten tällä hetkellä oletetaan. Tämä muutos on puhtaasti tekninen. Sillä pyritään parantamaan entisestään kokonaistaloudellisten arvioiden laatua ja sisäistä johdonmukaisuutta. Se ei ole osoitus EKP:n rahapolitiikan strategian muutoksesta eikä arvioiden roolin muuttumisesta tässä strategiassa. EKP:n neuvosto tekee edelleen rahapolitiittiset päätöksensä ja arvionsa hintavakautta uhkaavista riskeistä monenlaisten taloudellisesta ja rahatalouden analyysistä saatujen tietojen perusteella. Kokonaistaloudellisilla arvioilla on edelleen tärkeä rooli EKP:n strategiassa. Ne eivät kuitenkaan ole päätöksenteon ainoa peruste, sillä henkilöstön arviot eivät edusta EKP:n neuvoston kantaa.

kuin maailmantaloudessa keskimäärin, mutta hieman hitaampana kuin viime vuosina. Useimpien muiden suurten talouksien kasvun arvioidaan myös jatkuvan voimakkaana.

BKT:n määrän vuotuisen kasvuvauhdin euroalueen ulkopuolella arvioidaan olevan keskimäärin noin 4,9 % vuonna 2006 ja 4,5 % vuonna 2007. Euroalueen ulkopuolisten vientimarkkinoiden kasvuvauhdin arvioidaan olevan noin 7,3 % vuonna 2006 ja 6,9 % vuonna 2007.

BKT:n määrän kasvua koskevat arviot

Eurostatin alustavan arvion mukaan euroalueen BKT:n määrän neljännesvuosikasvu hidastui 0,3 prosenttiin vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä. Viimeaikaisten kyselytutkimusten tulokset viittaavat kuitenkin siihen, että talouskasvu on voimistunut ja BKT:n määrän kasvun hidastuminen on todennäköisesti ollut tilapäistä. Näin ollen BKT:n määrän vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan olevan keskimäärin 1,7–2,5 % vuonna 2006 ja 1,5–2,5 % vuonna 2007. BKT:n määrän kasvuun vaikuttaa muun muassa se, että viennin kasvun odotetaan tukevan edelleen taloudellista toimeliaisuutta, kun ulkomaisen kysynnän oletetaan jatkuvan vahvana. Yksityisen kulutuksen arvioidaan kasvavan ja seurailevan käytettävissä olevien reaalityulojen kehitystä työllisyyden parantuessa jonkin verran arviointijaksolla. Odotusten mukaan kulutusta hillitsevät vuonna 2006 energian hinnannousu ja vuonna 2007 välillisten verojen nousu. Kiinteiden investointien kasvu on nopeutunut viime aikoina, ja sen arvioidaan jatkuvan vankkana, kun rahoitustilanne pysyy suotuisana ja tuotot ja kysyntänäkymät hyvinä. Yksityisten asuinrakennusinvestointien arvioidaan kasvavan arviointijaksolla edelleen maltillisesti.

Hintoja ja kustannuksia koskevat arviot

YKHI:n keskimääräisen nousuvauhdin arvioidaan olevan 1,9–2,5 % vuonna 2006 ja 1,6–2,8 % vuonna 2007. Hintoja koskeviin arvioihin vaikuttavat useat oletukset. Ensimmäkin öljyn hinnan, jonka vuoksi energiaerällä on ollut merkittävä YKHI-inflaatiota nopeuttava vaikutus viime vuosina, oletetaan pysyvän suurin piirtein vakaana arviointijaksolla. Toisekseen työntekijää kohti laskettujen nimellispalkkojen nousuvauhdin oletetaan pysyvän arviointijaksolla maltillisena. Hintakehitystä koskevissa arvioissa on siis lähdetty siitä, että öljyn hinnannoususta ei aiheudu merkittäviä kerrannaisvaikutuksia palkkoihin. Kolmanneksi asiantuntija-arvioissa on otettu huomioon vain ne välillisten verojen muutokset, joita voitiin pitää riittävän varmoina 17.2.2006 mennessä. Lisäksi arviot perustuvat odotukseen, että hintapaineet muusta tuonnista kuin raaka-aineista jäävät vähäisiksi.

Taulukko A. Euroalueen talousnäkömiä koskevat arviot

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)¹⁾

	2005	2006	2007
YKHI	2,2	1,9–2,5	1,6–2,8
BKT:n määrä	1,4	1,7–2,5	1,5–2,5
Yksityinen kulutus	1,4	1,1–1,7	0,6–2,0
Julkinen kulutus	1,2	1,4–2,4	0,8–1,8
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	2,2	2,4–5,0	1,8–5,0
Vienti (tavarat ja palvelut)	3,8	4,2–7,2	3,8–7,0
Tuonti (tavarat ja palvelut)	4,6	4,2–7,6	3,4–6,8

1) Jokaisen muuttujan ja arviointijakson vaihteluvälit perustuvat euroalueen keskuspankkien aiempien arvioiden ja toteutuneen kehityksen välisten erojen itseisarvojen keskiarvoon. BKT:n määrää ja sen eriä koskevat arviot perustuvat työpäiväkorjattuihin tietoihin. Tuontia ja vientiä koskevissa arvioissa on mukana myös euroalueen sisäinen kauppa.

Taulukko B. Vertailua joulukuun 2005 arvioon

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)

	2005	2006	2007
BKT:n määrä – joulukuu 2005	1,2–1,6	1,4–2,4	1,4–2,4
BKT:n määrä – maaliskuu 2006	1,4	1,7–2,5	1,5–2,5
YKHI – joulukuu 2005	2,1–2,3	1,6–2,6	1,4–2,6
YKHI – maaliskuu 2006	2,2	1,9–2,5	1,6–2,8

Vertailua joulukuun 2005 arvioon

Joulukuun 2005 Kuukausikatsauksessa julkaistuun eurojärjestelmän asiantuntijoiden kokonaistaloudelliseen arvioon verrattuna BKT:n määrän kasvun vaihteluvälejä on tarkistettu hieman ylöspäin sekä vuodelle 2006 että vuodelle 2007. Tämä heijastaa euroalueen talouden hieman kohentuneita näkymiä.

YKHI-inflaation vuotuisen nousuvauhdin arvioitu vaihteluväli vuonna 2006 asettuu tämänkertaisessa arviossa joulukuun 2005 arviossa esitetyn vaihteluvälin yläpäähän. Vaihteluväliä vuodelle 2007 on tarkistettu ylöspäin. Tämä heijastaa lähinnä sitä, että energian hintojen oletetaan nousevan, minkä seurauksena energiaerällä on suurempi YKHI-inflaatiota nopeuttava vaikutus. Muita eriä koskevat arviot ovat sen sijaan pysyneet pääosin muuttumattomina joulukuun arvioihin verrattuna.

1,7–2,5 % vuonna 2006 ja 1,5–2,5 % vuonna 2007 (ks. kehikko 8). Kasvunäkymiin kohdistuu kuitenkin edelleen odotettua hitaamman kasvun riskejä, jotka johtuvat lähinnä öljyn hintakehitykseen ja maailmantalouden tasapainottomuuksiin liittyvästä epävarmuudesta.

5 JULKISEN TALOUDEN KEHITYS

Euroalueen alijäämäsuhte supistui vuonna 2005 hyvin vähän ja talouskasvu oli suhteellisen epäsuotuisaa. Velkasuhde puolestaan kasvoi edelleen. Monessa euroalueen jäsenmaassa julkista taloutta vaivasivat edelleen huomattavat tai jopa vakavat tasapainottomuudet. Vuonna 2006 ja sitä seuraavina vuosina euroalueen alijäämäsuhteen arvioidaan supistuvan vain vähän huolimatta kohenevista kasvunäkymistä. Useissa maissa budjettitavoitteet ja julkisen talouden rahoitusasemaa tasapainottavat suunnitelmat eivät ole riittävän kunnianhimoisia, ja konkreettisten ja tehokkaiden toimenpiteiden puute aiheuttaa huomattavia riskejä. Talousarviomenettelyjen puutteista saattavat myös johtua jatkuvat menokuriin liittyvät ongelmat. Lisäksi useimmissa maissa ikääntymiseen liittyvät menot kasvavat huomattavasti tulevina vuosikymmeninä, ja lisä uudistuksista on olemassa vain vähän konkreettisia suunnitelmia. Näin ollen tarvitaan määrätietoista rahoitusaseman tasapainottamista osana uskottavia ja kattavia uudistusohjelmia, joilla korjataan myös julkisesta taloudesta vastuussa olevissa laitoksissa ilmenneitä puutteita ja parannetaan sosiaaliturvajärjestelmien kestävyyttä.

JULKISEN TALOUDEN KEHITYS VUONNA 2005

Vuoden 2005 lopussa ja vuoden 2006 alussa euroalueen jäsenmaat esittivät tarkistetut vakausohjelmansa. Niiden perusteella euroalueen julkisen talouden suuren epätasapainon korjaamisessa edistytettiin vuonna 2005 vain vähän. Euroalueen julkisen talouden alijäämäsuhteen arvioidaan supistuneen vuonna 2004 olleesta 2,7 prosentista 2,5 prosenttiin vuonna 2005 (ks. taulukko 9). Kehitys on ollut Euroopan komission viime syksynä esittämää ennustetta suotuisampaa, mikä johtuu julkisen talouden kohentuneesta kehityksestä useissa maissa (ks. joulukuun 2005 Kuukausikatsauksen taulukko 9). Euroalueen BKT:hen suhteutetun julkisen talouden alijäämän arvioidaan kuitenkin – lähinnä odotettua hitaamman kasvun vuoksi – olevan noin 0,2 prosenttiyksikköä suurempi kuin edellisissä tarkistetuissa vakausohjelmissa esitetty keskimääräinen alijäämätavoite.

Julkisen talouden rahoitusasema vuonna 2005 osoittaa, että monessa jäsenmaassa on edelleenkin huomattavia tai jopa vakavia julkisen talouden tasapainottomuuksia. Neljässä euroalueen maassa (Italia, Kreikka, Portugali ja Saksa) BKT:hen suhteutettu alijäämä ylittää 3 prosentin viitearvon. Lisäksi kolmen maan (Itävalta, Luxemburg ja Ranska) alijäämien arvioidaan olevan lähellä viitearvoa tai viitearvon suuruisia. Muissa maissa julkisen talouden arvioidaan olevan hieman alijäämäinen tai jopa ylijäämäinen.

Verrattuna vuoteen 2004 euroalueen julkisen talouden kehitykseen vuonna 2005 vaikuttivat hidas BKT:n määrän kasvu ja jossain määrin kireä finanssipolitiikan linja koko euroalueella. BKT:hen suhteutetut julkisen talouden menot pysyivät jokseenkin vakaina. BKT:hen suhteutetut julkisen talouden tulot supistuiivat vuonna 2004, mutta kasvoivat hieman vuonna 2005. Koska BKT:n arvioidaan kasvaneen potentiaalista kasvuvauhtia hitaammin, suhdannesykli vaikutti negatiivisesti julkisen talouden rahoitusasemiin. Tämä arvio eroaa edellisissä tarkistetuissa vakausohjelmissa esitetystä, huomattavasti suotuisammasta kasvuskenaariosta. Se myös valtaosin selittää poikkeaman euroalueen keskimääräisestä budjettitavoitteesta. Poikkeamat budjettitavoitteista olivat suurimpia – jopa 1,6 prosenttiyksikköä BKT:stä – joissakin niistä maista, joiden julkinen talous on huomattavan epätasapainoinen.

Julkisen talouden keskimääräisen velkasuhteen arvioidaan kasvaneen euroalueella vuonna 2005 hieman eli 71 prosenttiin BKT:stä eikä supistuneen, mikä oli alkuperäinen tavoite. Seitsemässä maassa BKT:hen suhteutettu julkinen velka ylitti 60 %, ja näistä kolmessa se oli lähes tai yli 100 %. Niistä maista, joissa velkasuhde oli yli 60 %, velka kasvoi Italiassa, Portugalissa, Ranskassa ja Saksassa.

BUDJETTISUUNNITELMAT VUODESTA 2006 VUOSIIN 2008–2009

Tarkistettujen vakausohjelmien perusteella euroalueen julkisen talouden rahoitusasemien ennustetaan kohenevan keskimäärin tasaisesti, joskin vain vähän vuonna 2006 ja sitä seuraavina vuosina.

Taulukko 9. Euroalueen maiden tarkistettut vakausohjelmat

	BKT:n määrän kasvu (%)					Rahoitusjäämäsuhde (% BKT:stä)					Velkasuhde (% BKT:stä)				
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
Belgia															
Tarkistettu ohjelma (joulukuu 2004)	2,5	2,5	2,1	2,0	-	0,0	0,0	0,3	0,6	-	95,5	91,7	88,0	84,2	-
Tarkistettu ohjelma (joulukuu 2005)	1,4	2,2	2,1	2,3	2,2	0,0	0,0	0,3	0,5	0,7	94,3	90,7	87,0	83,0	79,1
Saksa															
Tarkistettu ohjelma (joulukuu 2004)	1,7	1½	2,0	2,0	-	-2,9	-2½	-2,0	-1½	-	66,0	66,0	65½	65,0	-
Tarkistettu ohjelma (helmikuu 2006) ¹	0,9	1,4	1,0	1,8	1,8	-3,3	-3,3	-2,5	-2,0	-1,5	67,5	69,0	68,5	68,0	67,0
Kreikka															
Tarkistettu ohjelma (maaliskuu 2005)	2,9	3,0	3,0	-	-	-3,7	-2,9	-2,4	-	-	109,5	107,2	104,7	-	-
Tarkistettu ohjelma (joulukuu 2005)	3,6	3,8	3,8	4,0	-	-4,3	-2,6	-2,3	-1,7	-	107,9	104,8	101,1	96,8	-
Espanja															
Tarkistettu ohjelma (joulukuu 2004)	2,9	3,0	3,0	3,0	-	0,1	0,2	0,4	0,4	-	46,7	44,3	42,0	40,0	-
Tarkistettu ohjelma (joulukuu 2005)	3,4	3,3	3,2	3,2	-	1,0	0,9	0,7	0,6	-	43,1	40,3	38,0	36,0	-
Ranska															
Tarkistettu ohjelma (joulukuu 2004)	2,5	2,5	2,5	2,5	-	-2,9	-2,2	-1,6	-0,9	-	65,0	64,6	63,6	62,0	-
Tarkistettu ohjelma (tammikuu 2006) ²	1,8	2,3	2¼	2¼	2¼	-3,0	-2,9	-2,6	-1,9	-1,0	65,8	66,0	65,6	64,6	62,8
Irlanti															
Tarkistettu ohjelma (joulukuu 2004)	5,1	5,2	5,4	-	-	-0,8	-0,6	-0,6	-	-	30,1	30,1	30,0	-	-
Tarkistettu ohjelma (joulukuu 2005)	4,6	4,8	5,0	4,8	-	0,3	-0,6	-0,8	-0,8	-	28,0	28,0	28,2	28,3	-
Italia															
Tarkistettu ohjelma (marraskuu 2004)	2,1	2,2	2,3	2,3	-	-2,7	-2,0	-1,4	-0,9	-	104,1	101,9	99,2	98,0	-
Tarkistettu ohjelma (joulukuu 2005)	0,0	1,5	1,5	1,7	1,8	-4,3	-3,5	-2,8	-2,1	-1,5	108,5	108,0	106,1	104,4	101,7
Luxemburg															
Tarkistettu ohjelma (marraskuu 2004)	3,8	3,3	4,3	-	-	-1,0	-0,9	-1,0	-	-	5,0	4,6	4,5	-	-
Tarkistettu ohjelma (marraskuu 2005)	4,0	4,4	4,9	4,9	-	-2,3	-1,8	-1,0	-0,2	-	6,4	9,6	9,9	10,2	-
Alankomaat															
Tarkistettu ohjelma (marraskuu 2004)	1½	2½	2¼	-	-	-2,6	-2,1	-1,9	-	-	58,1	58,6	58,3	-	-
Tarkistettu ohjelma (joulukuu 2005)	¾	2½	2½	2¼	-	-1,2	-1,5	-1,2	-1,1	-	54,4	54,5	53,9	53,1	-
Itävalta															
Tarkistettu ohjelma (marraskuu 2004)	2,5	2,5	2,2	2,4	-	-1,9	-1,7	-0,8	0,0	-	63,6	63,1	61,6	59,1	-
Tarkistettu ohjelma (marraskuu 2005)	1,7	1,8	2,4	2,5	-	-1,9	-1,7	-0,8	0,0	-	63,4	63,1	61,6	59,5	-
Portugali															
Tarkistettu ohjelma (kesäkuu 2005)	0,8	1,4	2,2	2,6	3,0	-6,2	-4,8	-3,9	-2,8	-1,6	66,5	67,5	67,8	66,8	64,5
Tarkistettu ohjelma (joulukuu 2005)	0,5	1,1	1,8	2,4	3,0	-6,0	-4,6	-3,7	-2,6	-1,5	65,5	68,7	69,3	68,4	66,2
Suomi															
Tarkistettu ohjelma (marraskuu 2004)	2,8	2,4	2,2	2,0	-	1,8	2,1	2,2	2,0	-	43,4	42,5	41,7	41,1	-
Tarkistettu ohjelma (marraskuu 2005)	2,1	3,2	2,6	2,3	2,1	1,8	1,6	1,6	1,5	1,5	42,7	41,7	41,1	40,6	40,1
Euroalue															
Vuosina 2004–2005 tarkistettut ohjelmat	2,3	2,4	2,4	-	-	-2,3	-1,8	-1,3	-	-	70,6	69,7	68,2	-	-
Vuosina 2005–2006 tarkistettut ohjelmat	1,4	2,1	2,0	2,3	-	-2,5	-2,3	-1,8	-1,4	-	71,0	70,8	69,5	68,3	-

Lähteet: Vuosien 2004–2005 ja vuosien 2005–2006 tarkistettujen vakausohjelmien sekä EKP:n laskelmat.

Huom. Euroalueen yhteensummatiedot on laskettu yksittäisten maiden käytettävissä olevien tietojen painotettuna keskiarvona.

- 1) BKT:n määrän kasvuvauhti vuosina 2008–2009 on laskettu tarkistetuissa vakausohjelmissä esitettyjen vuosien 2005–2009 keskimääräisen kasvuvauhdin perusteella.
- 2) Tarkistetuissa vakausohjelmissä BKT:n määrän kasvuvauhdin vaihteluväliksi ilmoitetaan 1,5–2,0 % vuodelta 2005 ja 2,0–2,5 % vuodelta 2006.

Tarkistettujen ohjelmien mukaan BKT:hen suhteutettu euroalueen alijäämä oli 2,5 % vuonna 2005 ja supistuu 2,3 prosenttiin vuonna 2006. Julkisen talouden velkasuhde oli 71 % vuonna 2005. Sen ennustetaan supistuvan hieman ja olevan 70,8 % vuonna 2006.

Budjettisuunnitelmien perusteella finanssipolitiikan linja euroalueella vuonna 2006 on vain hieman kireä ja talouden kasvuvauhti kiihtyy niin, että se voi pian ylittää potentiaalisen kasvuvauhdin. Suunniteltu alijäämien supistaminen on erityisen merkittävää osassa niistä maista, joissa tällä hetkellä on liiallinen alijäämä. Suunniteltu rahoitusasemien tasapainottaminen on tarkoitus toteuttaa suurelta osin menojen karsinnalla, jonka vaikutuksia rahoitusasemiin tietyt veronkevennykset kuitenkin osit-

tain tasoittavat. Alankomaiden sosiaaliturvajärjestelmää koskevat kirjanpidon muutokset vaikuttavat euroalueen kokonaisuoihin ja -tuloihin hieman, kun taas alijäämään niillä ei ole vaikutusta.

Suunnitelluista parannuksista huolimatta koko euroalueen ja useiden jäsenvaltioiden julkista taloutta vaivaavat vuonna 2006 edelleen suuret tasapainottomuudet. Tällä hetkellä liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn kohteena olevista maista Italiassa, Portugalissa ja Saksassa ennustetaan BKT:hen suhteutettujen alijäämien pysyvän yli 3 prosentissa. Kreikan tavoitteena on supistaa alijäämä vuonna 2006 alle 3 prosenttiin sitoumustensa mukaisesti. Ranska on vahvistanut sitoumuksensa pitää BKT:hen suhteutettu julkisen talouden alijäämä alle 3 prosentissa vuonna 2006. Niiden kahden maan, joissa ei ole liiallista alijäämää mutta joiden julkinen talous oli huomattavan epätasapainoinen vuonna 2005 eli Luxemburgin ja Itävallan, ei juurikaan ennusteta edistyvän talouden tasapainottamisessa vuonna 2006. Muissa maissa julkisen talouden rahoitusasemat ovat edelleen varsin vakaat.

Ohjelmien perusteella vuoden 2006 jälkeen julkisen talouden rahoitusasemien tasapainottamisessa edistytään edelleen hieman. Finanssipolitiikan kiristymisen ennustetaan jatkuvan lievänä varsinkin sellaisissa maissa, joiden julkinen talous on epätasapainossa, ja sen oletetaan perustuvan menojen karsintaan. BKT:hen suhteutettujen julkisten tulojen puolestaan ennustetaan vähitellen supistuvan vuosina 2007 ja 2008. Potentiaalista kasvuvauhtia vastaavan tai sitä nopeamman talouskasvun arvioidaan myös osaltaan vaikuttavan alijäämien supistumiseen. Tämän seurauksena euroalueen BKT:hen suhteutettu alijäämä supistunee noin ½ prosenttiyksikköä vuodessa ohjelmien tarkastelukauden aikana. Vuonna 2008 euroalueen BKT:hen suhteutettu keskimääräinen alijäämä on kuitenkin edelleen yli 1 % huolimatta siitä, että talouskasvun odotetaan jatkuvan suotuisana. Maat, joissa tällä hetkellä on liiallinen alijäämä, ennustavat alijäämiensä pysyvän huomattavina ainakin mainittuun vuoteen asti. Tähän ryhmään kuuluu kolme suurinta euroalueen jäsenmaata.

Tarkistettujen vakausohjelmien perusteella alijäämät kehittyvät keskipitkällä aikavälillä epäsuotuisampaan suuntaan kuin edellisissä tarkistetuissa vakausohjelmissä ennustettiin. Keskimäärin tarkistukset johtuvat alijäämien arvioitua suuremmasta kasvusta 2006, hyvin vähäisistä rahoitusasemia tasapainottavista toimituksista vuonna 2006 ja aiempaa hieman pessimistisemmistä talousnäkyistä. Tarkastelukauden lopussa BKT:hen suhteutettu koko euroalueen julkinen velka on edelleen lähes 70 % eli vain vähän pienempi kuin vuonna 2005. Tämä ennuste eroaa edellisissä vakausohjelmissä esitetystä tuntuvammasta velan vähenemisestä. Syynä eroon on kasvuvauhdin hidastuminen ja nimellisten alijäämien kasvu.

KESKIPITKÄN AIKAVÄLIN SUUNNITELMIEN ARVIOINTIA

Vakausohjelmat on arvioitava perustamissopimuksen sekä – tänä vuonna ensimmäistä kertaa – uudistetun vakaus- ja kasvusopimuksen perusteella. Edelleenkin keskeisenä velvollisuutena on liiallisten alijäämien välttäminen tai niiden oikea-aikainen korjaaminen. Uudistetun sopimuksen mukaan jokaisen maan on lisäksi määriteltävä suhdannekorjattua julkisen talouden rahoitusasemaa koskeva keskipitkän aikavälin tavoite ottamalla käyttöön vaihteluväli (ilman kertaluonteisten ja muiden tilapäisten toimien vaikutuksia) 1 prosentin alijäämästä tasapainossa olevaan tai ylijäämäiseen rahoitusasemaan. Tällä tavoin pyritään varmistamaan nopea eteneminen kohti julkisen talouden kestävyyttä ja takaamaan turvamarginaali suhteessa julkistalouden alijäämille asetettuun 3 prosentin viitearvoon. Sopimuksen täytäntöönpanoa koskevissa tarkistetuissa menettelytapaoheissa todetaan lisäksi, että maiden odotetaan saavuttavan keskipitkän aikavälin tavoitteen ohjelmien tarkastelukauden aikana ja viimeistään neljän vuoden kuluessa vakausohjelman esittämisvuodesta.

Uudistetussa sopimuksessa korostetaan sopeuttamistoimien merkitystä enemmän kuin alkuperäisessä, jossa painopiste oli sitoumusten mukaisten alijäämien saavuttamisessa. Maiden, joissa on liialli-

nen alijäämä, on noudatettava neuvoston suosituksia ja vaatimuksia liiallista alijäämää koskevissa menettelyissään. Menettelyissä yleensä edellytetään sopeuttamistoimia, joilla julkisen talouden rahoitusasema tasapainottuu vuosittain vähintään 0,5 prosentin verran BKT:stä ilman kertaluonteisten ja muiden tilapäisten toimien vaikutuksia. Sellaisille maille, jotka eivät vielä ole saavuttaneet keskipitkän aikavälin tavoitettaan ja joissa ei ole liiallista alijäämää, BKT:hen suhteutettu 0,5 prosentin tasapainottuminen on myös merkityksellinen, mutta tällöin kyseessä on vertailukohta.

Lisäksi uudistetussa vakaus- ja kasvusopimuksessa ja menettelytapaohjeissa painotetaan aiempaa enemmän julkisen sitä talouden kestävyuden aluetta, joka koskee julkisen velan ennustettua kehitystä sekä väestön ikääntymisestä aiheutuvia julkisia menoja. Jäsenmaiden julkisen talouden kestävyyttä on tarkoitus arvioida yksityiskohtaisemmin käyttämällä lähtökohtana Euroopan komission talouspoliittisen komitean äskettäin julkaisemaa kertomusta, joka koskee ikääntymisen vaikutuksia julkisiin menoihin (ks. kehikko 9). Uudistetulla sopimuksella myös tuetaan kansallisten finanssipoliittisten sääntöjen ja hallintorakenteiden lujittamista.

Tästä näkökulmasta tarkistetuista vakausohjelmista ilmenevät keskipitkän aikavälin suunnitelmat eivät pysty hälventämään huolta keskipitkän aikavälin talousnäköymistä. Eräiden maiden budjettitavoitteet ja julkisen talouden rahoitusasemaa tasapainottavat suunnitelmat ovat odotettua vaatimattomampia, ja euroalueen alijäämän arvioidaan supistuvan hitaasti huolimatta melko suotuisista makrotalouden näköymistä. Huomattavia riskejä aiheutuu edelleen kasvuoletuksista, joista muutamasta ovat jokseenkin optimistisia, sekä toimenpiteiden lykkäytymisestä ja täsmällisesti määriteltyjen ja uskottavien toimien puutteesta. Myöskään sosiaaliturvan ja instituutioiden uudistuksissa on saatu varsin vähän konkreettista aikaan.

Maista, joissa on liiallinen alijäämä, Saksa aikoo supistaa alijäämänsä alle 3 prosenttiin BKT:stä, mutta vasta vuonna 2007. Vuosiksi 2006–2007 suunnitellut, BKT:hen suhteutettuna yhteensä 1 prosentin sopeuttamistoimet lykätään kokonaisuudessaan vuoteen 2007. Tämän jälkeen alijäämän arvioidaan tarkistetun vakausohjelman mukaan supistuvan -1,5 prosenttiin BKT:stä vuoteen 2009 mennessä. Tämä on edelleen varsin kaukana lähellä tasapainoa olevasta tai ylijäämäisestä rahoitusasemasta. Uusilla sosiaaliturva- ja verouudistuksilla pyritään vahvistamaan työllisyyttä ja julkisen talouden kestävyttä. Parhailtaan arvioidaan tämän ohjelman pohjalta Saksan liiallista alijäämää koskevan menettelyn seuraavia vaiheita.

Ranska suunnittelee pitävänsä BKT:hen suhteutetun alijäämän hyvin lähellä 3:a prosenttia vuosina 2006 ja 2007, ennen kuin se ryhtyy tositoimiin saadakseen julkisen talouden rahoitusaseman tasapainoon vuonna 2010. Vaikka pyrkimykset rahoitusaseman tasapainottamiseen ovatkin suotavia, toimien lykkääminen usealla vuodella heikentää Ranskan keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamista koskevan sitoumuksen uskottavuutta. Viime vuosina toteutetut sosiaaliturvajärjestelmien uudistukset ovat parantaneet julkisen talouden näkymiä pitkällä aikavälillä, joskin edelleen on ratkaisematta huomattavia väestön ikääntymiseen liittyviä julkisen talouden haasteita. Ranskan liiallista alijäämää koskevan menettelyn seuraava vaihe riippuu alijäämän kehityksestä vuonna 2005 ja komission seuraavasta ennusteesta vuosille 2006–2007.

Budjettitavoitteet perustuvat neuvoston suosituksiin ja vaatimuksiin, jotka liittyvät Kreikan, Italian ja Portugalin liiallista alijäämää koskeviin menettelyihin. Alijäämän ennustetaan alittavan 3 % BKT:stä Kreikassa vuonna 2006, Italiassa vuonna 2007 ja Portugalissa vuonna 2008. Tämän jälkeen nämä kolme maata suunnittelevat jatkavansa maltillista vakauttamista. Suunniteltu menoihin perustuva sopeuttamisstrategia on kohtuullisen hyvä, mutta nämä maat eivät ole vielä määritelleet kaikkia toimenpiteitä tavoitteiden saavuttamiseksi. Näin ollen on olemassa vaara, että menot kasvavat

Kehikko 9.

ENNUSTEITA IKÄÄNTYMISEN VAIKUTUKSESTA JULKISIIN MENOIHIN

EU:n talouspoliittinen komitea ja Euroopan komissio julkaisivat 14.2.2006 kertomuksen ikääntymisen ennustetuista vaikutuksista julkisiin menoihin ja valtiontalouteen vuosina 2004–2050 (The impact of ageing on public expenditure: projections for the EU25 Member States on pensions, health care, long-term care, education and unemployment transfers (2004-2050)). Kertomuksessa tarkasteltiin viidentyyppisiä julkisia tulonsiirtoja: eläkkeitä, terveydenhuoltoa, pitkäaikaishoitoa, koulutusta ja työttömyysetuuksia. Arviot perustuivat yleisesti hyväksytyihin olettamuksiin demograafisten ja keskeisten makrotaloudellisten muuttujien tulevasta kehityksestä. Ikääntymisestä johtuvien menojen kasvun arvioinnissa eri aloilla sovellettiin erilaisia menetelmiä: kansalliset viranomaiset laativat eläke-ennusteet omien menetelmiensä mukaisesti ja Euroopan komissio puolestaan arvioi terveydenhuollon ja pitkäaikaishoidon sekä koulutuksen ja työttömyysetuuksien vaikutukset.

Euroalueen näkökulmasta tulokset viittaavat siihen, että eläke-, terveydenhuolto- ja pitkäaikaishoitokustannusten kasvusta aiheutuu merkittäviä ikääntymiseen liittyviä menopaineita (ks. seuraava taulukko) Vuoteen 2050 mennessä menojen kasvu vastaa euroalueen tasolla 4,5:tä prosenttia BKT:stä ja vaihtelee maittain 0,4 prosentista 10 prosenttiin. Ikääntymisen vaikutusajankohta vaihtelee niin ikään maittain, mutta yleisesti ottaen vaikutukset kasvavat vuoden 2010 jälkeen. Työttömyysetuuksien ja koulutusmenojen supistuminen todennäköisesti helpottaa tilannetta vain hieman: niiden vaikutus on keskimäärin alle 1 % BKT:stä.

Ennusteilla on tärkeä merkitys keskusteltaessa julkisen talouden pitkän aikavälin kestävydestä sekä siihen liittyvistä riskeistä. Lisäksi ne osoittavat, että ikääntymisen vaikutusten takia euroalueella on odotettavissa keskimääräisen BKT:n määrän potentiaalisen kasvuvauhdin hidastuminen 2,1 prosentista (vuosina 2004–2010) 1,2 prosenttiin (vuosina 2031–2050). Kuten kaikkiin pitkän aikavälin talouskehitystä koskeviin arvioihin tämänkin ennusteen tuloksiin liittyy huomattavaa

Eräiden ikääntymiseen liittyvien julkisten menojen ennustetut muutokset vuosina 2004–2030/2050¹⁾

(prosentteina BKT:stä)

	Eläkkeet		Terveydenhuolto		Pitkäaikaishoito		Yhteensä	
	Muutos 2004–		Muutos 2004–		Muutos 2004–		Muutos 2004–	
	2030	2050	2030	2050	2030	2050	2030	2050
Belgia	4,3	5,1	0,9	1,4	0,4	1,0	5,6	7,5
Saksa	0,9	1,7	0,9	1,2	0,4	1,0	2,2	3,9
Kreikka ^{2), 3)}			0,8	1,7			0,8	1,7
Espanja	3,3	7,1	1,2	2,2	0,0	0,2	4,5	9,5
Ranska ³⁾	1,5	2,0	1,2	1,8			2,7	3,8
Irlanti	3,1	6,4	1,2	2,0	0,1	0,6	4,4	9,0
Italia	0,8	0,4	0,9	1,3	0,2	0,7	1,9	2,4
Luxemburg	5,0	7,4	0,8	1,2	0,2	0,6	6,0	9,2
Alankomaat	2,9	3,5	1,0	1,3	0,3	0,6	4,2	5,4
Itävalta	0,6	-1,2	1,0	1,6	0,0	0,0	1,6	0,4
Portugali ³⁾	4,9	9,7	-0,1	0,5			4,8	10,2
Suomi	3,3	3,1	1,1	1,4	1,2	1,8	5,6	6,3
Euroalue	1,6	2,6	1,0	1,5	0,2	0,5	2,8	4,6

Lähde: Talouspoliittinen komitea ja Euroopan komissio (2006), *The impact of ageing on public expenditure*. European Economy Special Report 1/2006.

Huom. Luvut viittaavat eläkemenojen perusennusteisiin. Terveydenhuollon ja pitkäaikaishoidon osalta ennusteet viittaavat ”AWG-viitekenaarioihin”.

1) Taulukossa ei oteta huomioon alkuperäisessä kertomuksessa olleita koulutus- ja työttömyysetuusmenoja.

2) Kreikan kokonaismenoihin ei sisälly eläkemenoja.

3) Kreikan, Ranskan ja Portugalin kokonaismenoihin ei sisälly pitkäaikaishoitomenoja.

epävarmuutta. Esimerkiksi työmarkkinoiden osallistumisasteen nousun jatkuminen ja aikaisempaa nopeampi tuottavuuden kasvu saattavat edustaa optimismia, joka ei toteudu täydellisesti. Terveystalouden kustannuksia arvioitaessa on saatettu aliarvioida muiden tekijöiden kuin ikääntymisen vaikutuksia. Näihin kuuluu esimerkiksi uuden ja kalliin tekniikan käyttöönotto. Lisäksi eläkkeitä koskevat ennusteet perustuvat kansallisiin malleihin, joiden rakennetta ei ole ilmoitettu. Näin ollen tulokset on johdettu osin tavalla, joka ei ole helposti seurattavissa, ja niiden arviointi on epävarmaa. Voidaan todeta, että vaikka eräät julkiset eläkejärjestelmät saattavat vaikuttaa perusteiltaan taloudellisesti kestävältä, ne voivat osoittaa tuleville eläkkeensaajille erittäin vähäisiä etuuksia ja aiheuttaa päätöksentekijöille paineita etuuskorottamiseen. Lisäksi julkiseen talouteen kohdistuvia riskejä voi lisäksi muodostua siitä, jos yksityiset eläkejärjestelmät eivät pystykään tarjoamaan odotettuja eläke-etuuksia.

Talouspolitiikan kannalta ennusteet osoittavat, että eräissä maissa on selvä tarve paneutua ripeästi ikääntymisestä aiheutuviin menoihin eivätkä muutkaan maat saa tuudittautua tyytyväisyyteen. Kertomus osoittaa, että julkisia rahastoimattomia eläkejärjestelmiään uudistaneet maat ovat helpottaneet merkittävästi ikääntymisestä aiheutuvaa julkiseen talouteen kohdistuvaa painetta. Ennusteen tuloksiin liittyvä epävarmuus tarkoittaa, että julkisen talouden kestävyden takaaminen edellyttää entistä enemmän varovaisuutta.

arvioitua suuremmiksi. Lisäksi maat edelleen jossain määrin turvautuvat tilapäisiin toimiin. Väestöön ikääntymisestä johtuvat julkisen talouden paineet näyttävät huomattavilta, mutta vakausohjelmiin ei sisälly konkreettisia toimintasuunnitelmia. Portugalissa kaavaillaan kansallisten finanssipoliittisten sääntöjen vahvistamista, ja Kreikassa kansallisen tilastokeskuksen uudelleenjärjestelyllä pyritään parantamaan julkista taloutta koskevien tietojen keruuta.

Tarkistettujen vakausohjelmien perusteella muissa euroalueen maissa pysytään maakohtaisissa keskipitkän aikavälin budjettitavoitteissa tai saavutetaan ne, ts. julkisen talouden rahoitusasema on lähellä tasapainoa tai ylijäämäinen. Lisäksi on syytä todeta, että keskipitkän aikavälin tavoitteet saavutetaan hyvissä ajoin ohjelmien tarkastelukauden aikana. Jotkin maat esittävät kuitenkin konkreettisia uudistussuunnitelmia väestön ikääntymisestä aiheutuvien julkisten menojen rahoittamiseksi, ja joissakin maissa suunnitellaan kansallisten julkisesta taloudesta vastaavien laitosten vahvistamista.

TULEVAT STRATEGIAT

Euroalueen tärkeimpänä tavoitteena on edelleen edistyä määrätietoisesti julkisen talouden rahoitusasemien tasapainottamisessa, joka on osa kasvua ja luottamusta parantavaa keskipitkän aikavälin strategiaa. Liialliset alijäämät on korjattava mahdollisimman pian ja joka tapauksessa EU:n neuvoston suosittamissa määräajoissa. Keskipitkän aikavälin tavoitteiden on käytävä yksiin julkisen talouden kestävyttä koskevien nykyisten ja tulevien haasteiden kanssa, ja niiden saavuttamista ei saa lykätä (esimerkiksi vaalien vuoksi). Joissakin tapauksissa tämä merkitsee sitä, että maiden on edelleen lujitettava julkista taloutta koskevia tavoitteitaan.

Useimpien maiden on viipymättä vähennettävä julkisen taloutensa haavoittuvuutta. Erityisesti on kiinnitettävä huomiota siihen, että toimenpiteet määritellään tarkasti ja toteutetaan mahdollisimman pian. Kun julkisesta taloudesta vastaavat laitokset vahvistavat talousarvion laadintaa ja täytäntöönpanoa ja varsinkin menokuria, ne myös tietyissä tapauksissa varmistavat uudistuksen toteutumisen: parantavat julkista taloutta koskevien tavoitteiden täyttymistä ja pienentävät täytäntöönpanoon liittyviä riskejä.

On myös tärkeää luoda nykyistä laajemmat lyhyen ja pitkän aikavälin turvamarginaalit julkisen talouden epäsuotuisan kehityksen varalta. Odottamattomat tulot on syytä käyttää nykyistä nopeampaan alijäämän ja velan supistamiseen tai uusien finanssipoliittisten puskureiden luomiseen mahdollisen epäsuotuisan kehityksen varalta. Aiemmin tällaisia tuloja on usein virheellisesti luultu pysyviksi ja niitä on käytetty kasvaneiden julkisten menojen tai veronkevennysten rahoittamiseen, mikä on osaltaan lisännyt kasvavaa ja pitkäaikaista julkisen talouden tasapainottomuutta.

Finanssipoliittisilla strategioilla ei tule ainoastaan korjata julkisen talouden epätasapainoa vaan myös vahvistaa potentiaalista kasvua ja varmistaa julkisen talouden kestävyys. Tämä kävisi yksiin myös väestön ikääntymistä koskevan kolmiosaisen strategian kanssa. Strategian kolme osaa ovat 1) sosiaaliturvan uudistukset, 2) työmarkkinoille osallistumisen lisääminen ja 3) julkisen talouden rahoitusaseman tasapainottaminen ja velan vähentäminen. Vaikka kokemukset osoittavatkin, että menoihin perustuva sopeuttamisstrategia on yleensä veronkorotuksia suotavampi vaihtoehto, luottamukseen ja tarjontapuoleen ratkaisevasti vaikuttavia tekijöitä ovat ohjelman uskottavuus ja kaikkien toimenpiteiden vaikutukset yhdessä. Verotusta koskevissa muutoksissa on asianmukaisella tavalla otettava huomioon työnteon, investointien ja innovatiivisuuden kannustimet ja parannettava niitä. Menojen karsinnassa täytyy näkyä oikeansuuruista sitoumusten supistamista sen sijaan, että nykyisten velvoitteiden täyttämiseksi myönnettäisiin liian vähän rahoitusta keskushallinnolle tai (pienempinä varainsiirtoina) julkishallinnon alemmille tasoille. Uudistamalla etuusjärjestelmiä ja myös tehostamalla ja järjeistämällä julkishallinnon palveluja voidaan saavuttaa merkittäviä säästöjä julkisessa taloudessa. Näin voidaan supistaa alijäämiä ja julkista velkaa ja täyttää väestön ikääntymiseen liittyvä rahoitusvaje.

6 VALUUTTAKURSSIT JA MAKSUTASE

6.1 VALUUTTAKURSSIT

Tammikuun vahvistumisen jälkeen euro heikkeni helmikuussa. Euron nimellisen efektiivisen kurssin heikkeneminen johtui lähinnä euron heikkenemisestä Englannin puntaan ja Yhdysvaltojen dollariin nähden sekä lievemmin suhteessa Kiinan renminbiin, useisiin Aasian valuuttoihin ja Englannin puntaan.

EURON JA YHDYSVALTAIN DOLLARIN SUHDE

Vahvistuttuaan tammikuussa euro heikkeni Yhdysvaltain dollariin nähden helmikuussa (ks. kuvio 45). Markkinoiden odotukset Yhdysvaltojen ja euroalueen rahapolitiikan suunnasta näyttivät edelleen vaikuttavan euron ja dollarin suhteeseen. Yhdysvaltoja koskevien tuoreiden tietojen mukaan etenkin odotukset Yhdysvaltojen ja euroalueen korkoerojen kaventumisesta näyttävät hälventyneen hieman. Samaan aikaan Yhdysvaltojen talouden mittavat ulkoiset tasapainotomuudet – jotka näkyivät maan ennätysuurena vaihtotaseen vajeena vuonna 2005 – ovat markkinaosapuolten näkökulmasta yhä keskeinen dollariin vaikuttava riskitekijä keskipitkällä aikavälillä. Euron dollarikurssi oli maaliskuun 1. päivänä 1,20 eli 1,4 % heikompi kuin tammikuun lopussa ja 3,9 % heikompi kuin vuonna 2005 keskimäärin.

EURON JA JAPANIN JENIN SUHDE

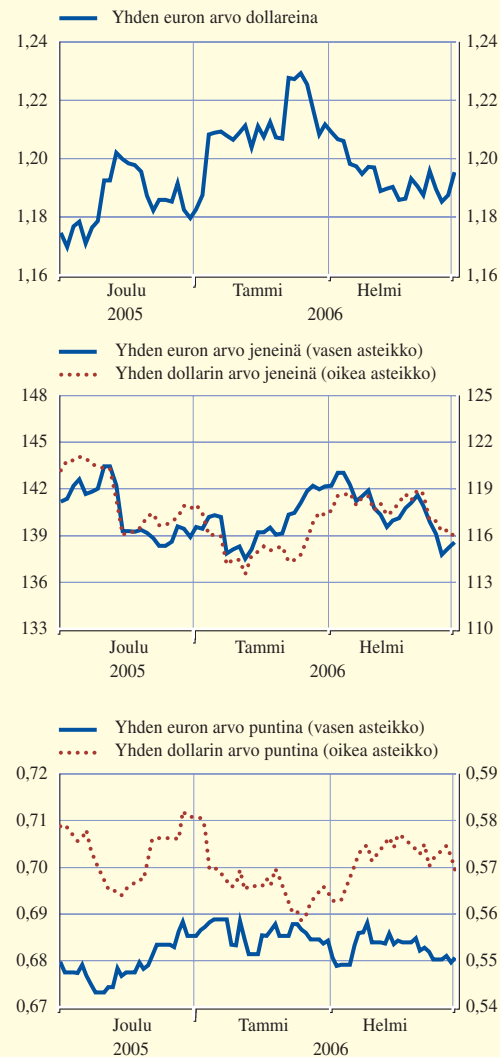
Vahvistuttuaan tammikuussa euro heikkeni Japaniin jeniin nähden helmikuussa. Jenin vaihtokurssin kehitykseen vaikutti ilmeisesti odotusten muuttuminen sen suhteen, milloin Japanin keskuspankki luopuu nykyisestä rahan määrän lisäämiseen tähtäävästä politiikastaan. Euron jeni-kurssi oli maaliskuun 1. päivänä 138,6 eli 2,5 % heikompi kuin tammikuun lopussa ja 1,3 % vahvempi kuin vuonna 2005 keskimäärin.

EURON JA EU:N JÄSENVALTIOIDEN VALUUTTOJEN SUHDE

Useimmat ERM II -järjestelmään kuuluvat valuutat olivat vakaita ja vaihtelivat edelleenkin eurokeskuskurssinsa tasolla tai lähellä sitä (ks. kuvio 46). Poikkeus oli Slovakian koruna, joka vahvistui helmikuussa 1,1 % euroon nähden ja oli maaliskuun 1. päivänä 3,8 % eurokeskuskurssiaan vahvempi. Vahvistuminen vauhdittui sen jälkeen, kun maan keskuspankki oli nostanut keskeistä viitekorkoaan 50 peruspistettä. Suhteessa muihin EU-maiden valuuttoihin euro heikkeni hieman Englannin puntaan nähden, sillä maaliskuun 1. päivänä euron puntakurssi oli 0,68, mikä oli 0,5 % heikompi kuin tammikuun lopussa ja vuonna 2005

Kuvio 45. Valuuttakurssikehitys

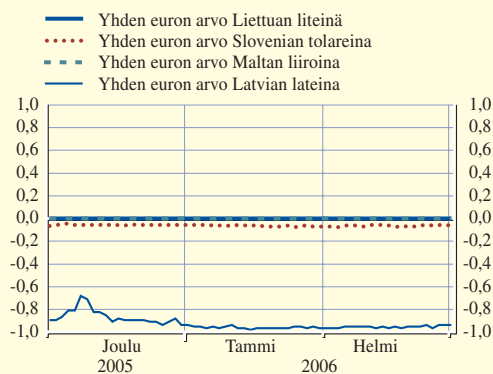
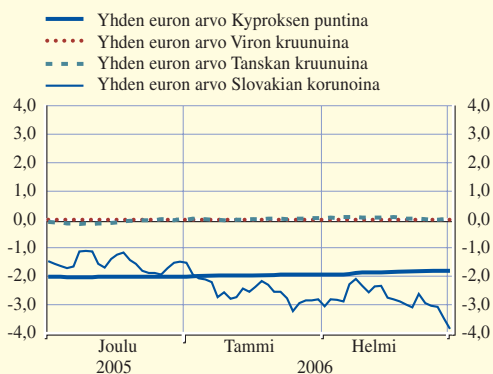
(päivähavaintoja)

Lähde: EKP.

Kuvio 46. Valuuttakurssikehitys ERM II:ssa

(päivähavaintoja, poikkeama keskuskurssista prosenttiyksikkönä)

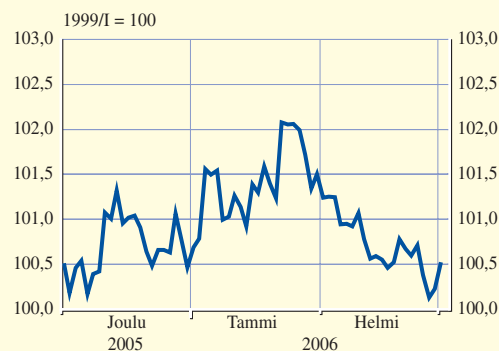

Lähde: EKP.

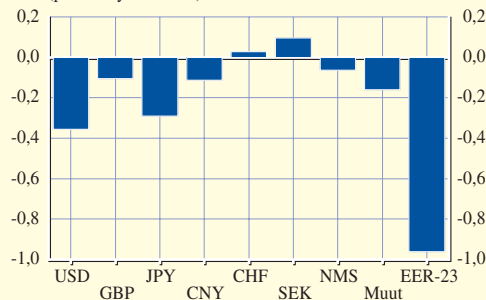
Huom. Positiivinen poikkeama keskuskurssista merkitsee, että valuutta on vaihteluvälin heikolla puolella. Vastaavasti negatiivinen poikkeama merkitsee, että valuutta on vaihteluvälin vahvalla puolella. Tanskan kruunun vaihteluväli on $\pm 2,25$ % ja kaikkien muiden vakiovaihteluväli ± 15 %.

Kuvio 47. Euron efektiivinen valuuttakurssi ja sen jakauma¹⁾

(päivähavaintoja)

Valuuttakurssimuutosten vaikutus efektiivisen valuuttakurssi-indeksiin²⁾
31.1.–1.3.2006
(prosenttiyksikkönä)

Lähde: EKP.

1) Indeksni nousu merkitsee euron vahvistumista euroalueen tärkeimpien kauppakumppanimaiden ja kaikkien euroalueen ulkopuolisten EU-maiden valuuttoihin nähden.

2) Vaikutus 23 maan valuutan efektiivisen valuuttakurssi-indeksiin muutoksiin on esitetty erikseen euroalueen kuuden tärkeimmän kauppakumppanimaan valuuttaan nähden. Ryhmä "NMS" käsittää niiden kymmenen uuden jäsenvaltion valuutat, jotka liittyivät EU:hun 1.5.2004. Ryhmä "Muut" käsittää loput seitsemän niistä euroalueen kauppakumppanimaiden valuutoista, jotka kuuluvat valuuttakurssi-indeksiin. Muutosten laskennassa on käytetty 23 maan valuutan efektiivisen valuuttakurssi-indeksiin vastaavia kauppapainoja.

keskimäärin. Euro vahvistui 2,1 % Ruotsin kruunuun nähden, heikkeni 1,6 % Puolan zlotyyn nähden ja pysyi vakaana Tšekin korunaan ja Unkarin forinttiin nähden.

MUUT VALUUTAT

Tammikuun lopun ja maaliskuun 1. päivän välisenä aikana euro oli jokseenkin vakaa suhteessa Sveitsin frangiin ja Australian dollariin, mutta heikkeni Norjan kruunuun (0,8 %), Kanadan dollariin (1,9 %) ja useisiin Aasian valuuttoihin nähden.

EURON EFEKTIIVINEN VALUUTTAKURSSI

Maaliskuun 1. päivänä euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi suhteessa euroalueen 23 keskeisen kauppakumppanimaan valuuttoihin oli 1,0 % heikompi kuin tammikuun lopussa ja 2,4 % hei-

kompi kuin vuonna 2005 keskimäärin (ks. kuvio 47). Euron nimellisen efektiivisen kurssin heikkeneminen tarkastelujaksona johtui lähinnä euron heikkenemisestä Yhdysvaltojen dollariin ja Japanin jeniin nähden, sekä lievemmin Kiinan renminbiin, useisiin Aasian valuuttoihin ja Englannin puntaan nähden.

Euroalueen kansainvälistä kustannus- ja hintakilpailukykyä mittaavista indikaattoreista euron reaalin efektiivinen valuuttakurssi oli helmikuussa 2006 heikompi kuin vuonna 2005 keskimäärin (ks. kuvio 48). Tämä viittaa siihen, että euroalueen hintakilpailukyky on kohentunut. Helmikuussa euron reaalin efektiivinen valuuttakurssi oli kuluttajahintojen kehityksen perusteella 2,1 % heikompi ja tuottajahintojen kehityksen perusteella 2,7 % heikompi kuin vuonna 2005 keskimäärin. Tähän oli synnä lähinnä euron nimellisen efektiivisen kurssin heikkeneminen.

Kuvio 48. Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit¹⁾

(kuukausittaisia / neljännesvuosittaisia tietoja, 1999/1 = 100)

Lähde: EKP.

1) Kun euro vahvistuu, 23 maan valuutan efektiivisen valuuttakurssi-indeksin käyrä nousee. Tuoreimmat kuukausihavainnot ovat helmikuulta 2006. Tehdasteollisuuden yksikkötyökustannuksiin perustuvassa indeksissä tuorein havainto on vuoden 2005 kolmannelta neljännekseltä ja perustuu osittain arvioihin.

6.2 MAKSUTASE

Vuonna 2005 euroalueen vaihtotase oli 29 miljardia euroa alijäämäinen, kun se oli vuonna 2004 ollut 43,5 miljardia euroa ylijäämäinen. Tämä johtui lähinnä tavarakaupan ylijäämän huomattavasta supistumisesta, joka puolestaan oli seurausta pääasiassa öljyn tuonnin kallistumisesta. Vaihtotaseen heikkenemiseen vaikutti myös tuotannontekijäkorvausten alijäämän suureneminen 20 miljardilla eurolla, mikä johtui tuotannontekijäkorvausten kasvusta. Tuotannontekijäkorvausten alijäämän suurenemisen vaikutus vaihtotaseen heikkenemiseen oli kuitenkin lievempi kuin tavarakaupan supistumisen vaikutus. Rahoitustaseesta näkyy, että pääomaa vietiin euroalueelta yhteenlaskettuina suorina sijoituksina ja arvopaperisijoituksina nettomääräisesti 12,8 miljardia euroa vuonna 2005, kun sitä nettomääräisesti tuotiin 24,4 miljardia euroa vuonna 2004. Supistuminen johtui sekä velkaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettotuonnin vähenemisestä että ulkomaisten suorien sijoitusten nettoviennin kasvusta.

KAUPPA JA VAIHTOTASE

Vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä sekä tavaroiden että palveluiden tuonnin ja viennin arvo kasvoi 1,2 % edellisestä neljänneksestä. Vaikka tavaroiden tuonnin ja viennin kasvu arvolla mitattuna jatkui vahvana (tuonnin kasvu oli 3,6 % ja viennin 2,2 %), palvelujen kauppa oli huomattavasti vaisumpaa. Itse asiassa palvelujen tuonti supistui 6,7 % ja vienti 2,1 %.

Tavarakaupan jako määriin ja arvoihin (tiedot saatavilla marraskuuhun 2005 asti) viittaa siihen, että tavarakaupan viennin arvon meneillään oleva kasvu johtuu lähinnä viennin määrän kasvusta. Pääasiallisia syitä tähän ovat suotuisa ulkomainen kysyntä sekä hintakilpailukykyyn kohenemisen viivästyneet vaikutukset, jotka johtuivat euron heikkenemisestä vuoden 2005 puolivälissä. Samaan aikaan tavaratuonnin arvon kasvu johtuu lähinnä tuontihintojen kallistumisesta, sillä tavaratuonnin määrän kasvu hidastui hieman vuoden lopussa. Tuontihintojen nousu viimeisellä neljänneksellä johtui enim-

Taulukko 10. Euroalueen maksutaseen keskeiset erät

(mrd. euroa; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja, ellei toisin mainita)

	2005		Kolmen kuukauden liukuva keskiarvo; jakso päättyy				12 kuukauden kumulatiivisia luku- ja; jakso päättyy	
	Marras	Joulu	2005 Maalis	2005 Kesä	2005 Syys	2005 Joulu	2004 Joulu	2005 Joulu
Vaihtotase	-9,5	-5,3	1,5	0,1	-3,9	-7,4	43,5	-29,0
Tavarat	3,8	2,3	7,1	6,2	3,7	2,4	105,8	58,2
Vienti	107,6	109,0	96,3	99,3	104,3	106,6	1125,2	1219,5
Tuonti	103,8	106,7	89,3	93,1	100,6	104,2	1019,3	1161,4
Palvelut	4,1	3,3	2,5	2,3	2,1	3,5	28,5	31,4
Vienti	33,3	31,9	31,1	31,5	33,3	32,6	359,0	385,2
Tuonti	29,2	28,6	28,6	29,1	31,1	29,0	330,4	353,7
Tuotannontekijäkorvaukset	-10,0	-4,7	-2,2	-4,1	-4,3	-7,4	-34,0	-54,0
Tulonsiirrot	-7,3	-6,2	-5,8	-4,4	-5,4	-6,0	-56,8	-64,5
Rahoitustase¹⁾	-8,8	-40,9	8,6	14,5	9,9	-19,9	-8,3	39,6
Suorat sijoitukset ja arvopaperi- sijoitukset yhteensä	-47,5	-22,7	-5,4	30,6	-1,7	-27,7	24,4	-12,8
Suorat sijoitukset	-12,9	-6,8	-6,7	-3,9	-32,5	-8,7	-46,8	-155,3
Arvopaperisijoitukset	-34,7	-15,9	1,3	34,4	30,9	-19,0	71,2	142,6
Osakkeet	-6,9	31,0	-3,9	8,7	39,4	3,8	34,7	144,1
Velkapaperit	-27,8	-46,9	5,2	25,7	-8,5	-22,9	36,5	-1,5
Joukkolainat	-15,6	-16,8	-9,7	25,6	-15,7	-13,8	81,0	-40,9
Rahamarkkinainstrumentit	-12,2	-30,2	14,9	0,1	7,2	-9,0	-44,4	39,4

Lähde: EKP.

Huom. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

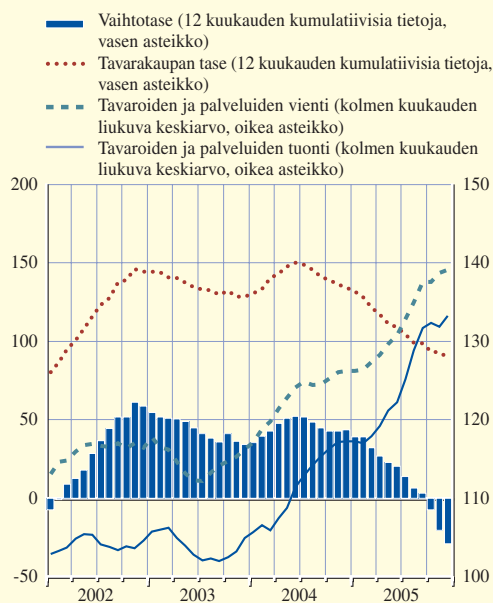
1) Luvut ovat saldolukuja (nettovirtoja). Positiivinen luku osoittaa pääoman tuontia ja negatiivinen luku sen vientiä. Kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja.

mäkseen muiden raaka-aineiden kuin öljyn hin-
nan kehityksestä sekä euron heikkenemisestä,
kun samaan aikaan myös öljyn hinta pysyi kalliina.
Tuontihintojen kalleus saattaa myös osaksi
selittää sen, että tuontimäärien kasvu on viime
aikoina vaimentunut.

Koko vuonna 2005 (ks. kuvio 49 ja taulukko 10)
euroalueen vaihtotase oli 29 miljardia euroa ali-
jäämäinen (noin 0,4 % BKT:stä), kun se oli vuon-
na 2004 ollut 43,5 miljardia euroa ylijäämäinen
(noin 0,6 % BKT:stä). Tämä johtui lähinnä tava-
rakaupan ylijäämän supistumisesta 47,7 miljardia
euroa (105,8 miljardista eurosta 58,2 miljardiin
euroon vuodesta 2004 vuoteen 2005) sekä lie-
vemmin tuotannontekijäkorvausten alijäämän
suurenemisesta 20 miljardia euroa (34 miljardista
eurosta 54 miljardiin euroon vuodesta 2004 vu-
teen 2005). Tuotannontekijäkorvausten alijäämän
suureneminen johtuu tuotannontekijäkorvausten
voimakkaasta kasvusta (ks. kuvio 50). Se näyttää
osaksi olevan seurausta siitä, että euroalueen ul-
kopuolisten hallussa olevien euroalueen osakkei-
den kanta on viime vuosina huomattavasti lisään-
tynyt. Samaan aikaan palvelutase ja tulonsiirtojen
tase pysyivät jokseenkin ennallaan.

Kuvio 49. Euroalueen vaihtotase ja tavarakaupan tase

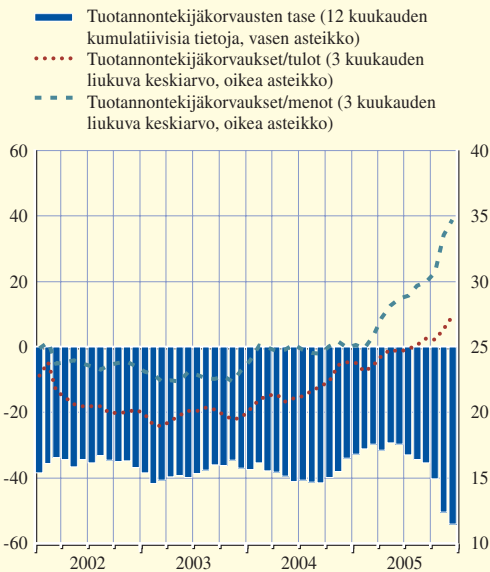
(mrd. euroa, kuukausihavaintoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

Kuvio 50. Tuotannontekijäkorvausten tase, tulot ja menot euroalueella

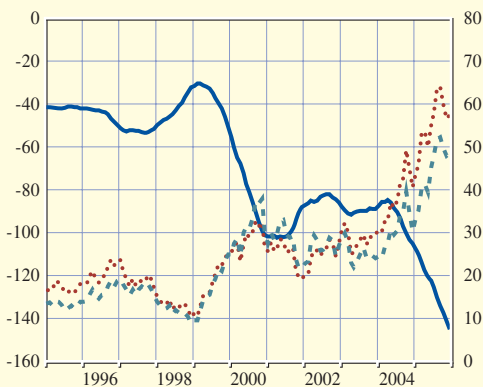
(mrd. euroa, kuukausihavaintoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP

Kuvio 51. Euroalueen öljykaupan tase ja raakaöljyn (Brent-laatu) hinta

— Öljykaupan tase miljardeina euroina (vasen asteikko)¹⁾
 Raakaöljyn (Brent-laatu) hinta Yhdysvaltain dollareina / barreli (oikea asteikko)
 - - - - - Raakaöljyn (Brent-laatu) hinta euroina / barreli (oikea asteikko)

Lähteet: Eurostat ja Bloomberg.

1) Öljykaupan 12 kuukauden kumulatiivinen tase.

Tavarakaupan ylijäämän supistumiseen vaikutti lähinnä öljykaupan taseen alijäämän suureneminen, joka puolestaan johtui suureksi osaksi siitä, että öljyn tuonnin kustannukset ovat kallistuneet. Kuten kuvio 51 käy ilmi, öljykaupan taseen alijäämä kasvoi 145 miljardiin euroon (joka vastaa noin 1,8:aa prosenttia BKT:stä) vuonna 2005, kun se oli vuotta aiemmin ollut 105 miljardia euroa (noin 1,4 % BKT:stä). Öljykaupan taseen alijäämän suureneminen selittääkin huomattavan osan tavarakaupan ylijäämän 47,7 miljardin euron suuruisesta supistumisesta vuonna 2005. Kuvio 51 käy niin ikään selvästi ilmi, että öljykaupan taseen alijäämä suureni samaa tahtia kuin öljyn hinta kallistui, vaikka öljyn hinnannousun vaikutusta onkin lieventänyt euron vahvistuminen vuodesta 2002 (mistä kertoo se, että Brent-raakaöljyn euromääräinen hinta on pienempi kuin sen dollarimääräinen hinta). Kun tarkastellaan öljykaupan taseen kehitystä pidemmällä aikavälillä, havaitaan, että merkittävä osa öljyn hinnannousuista vuosina 1999–2000 ja 2004–2005 on johtanut euroalueen öljykaupan taseen alijäämän suurenemiseen lähes nelinkertaiseksi viime vuosikymmenenä (vastaa noin 1,1:tä prosenttia BKT:stä).

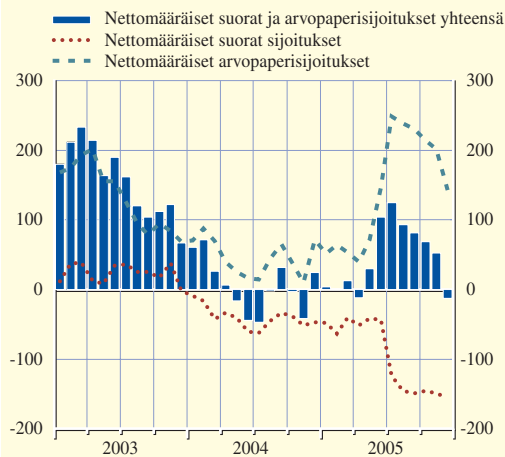
RAHOITUSTASE

Vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä euroalueen yhteenlaskettuihin suoriin ja arvopaperisijoituksiin liittyvä pääoman keskimääräinen kuukausittainen nettovienti oli 27,7 miljardia euroa (ks. taulukko 10). Etenkin velkapapereihin liittyvän pääoman nettoviennissä (22,9 miljardia euroa) näkyi se, että euroalueen ulkopuoliset myivät hallussaan olleita euroalueen rahamarkkinainstrumentteja 32,7 miljardin euron arvosta marras- ja joulukuussa 2005.

Laajemmin katsottuna pääomaa vietiin euroalueelta yhteenlaskettuina suorina sijoituksina ja arvopaperisijoituksina nettomääräisesti 12,8 miljardia euroa vuonna 2005, kun sitä nettomääräisesti tuotiin 24,4 miljardia euroa vuonna 2004. Pääoman nettovirtojen 12 kuukauden kumulatiivisten tietojen perusteella nettotuonti kasvoi vuoden 2005 seitsemän ensimmäisen kuukauden aikana, mutta supis-

Kuvio 52. Suoriin ja arvopaperisijoituksiin liittyvät nettopääomavirrat

(mrd. euroa, 12 kuukauden kumulatiivisia tietoja)

Lähde: EKP.

Huom. Positiivinen arvo osoittaa pääoman nettotuontia euroalueelle ja negatiivinen arvo sen nettovientiä euroalueelta.

tui sitten kahdesta syystä: arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettotuonti pieneni ja ulkomaisiin suoriin sijoituksiin liittyvän pääoman nettovienti kasvoi (ks. kuvio 52). Arvopaperisijoitusten supistumisen taustalla on kesästä 2005 alkanut nettomääräisten osakesijoitusten laskeva suuntaus euroalueella. Euroalueen velkainstrumentteihin liittyvä pääoman nettotuonti supistui jyrkästi ja oli lähellä tasapainoa vuonna 2005, sillä joukkolainoihin liittyvän pääoman nettoviennin tasoitti rahamarkkinainstrumentteihin liittyvä pääoman nettotuonti. Joukkolainoihin liittyvän pääoman nettoviennin kanssa yhtä aikaa Yhdysvaltojen ja euroalueen valtion joukkolainojen pitkäaikaiset tuottoerot suurenivat.

Vuonna 2005 suorien sijoitusten alijäämä suureni 108,5 miljardia euroa edellisvuodesta, mikä johtui sekä euroalueella sijaitsevien kasvavista sijoituksista ulkomaille sekä euroalueen ulkopuolisten supistuneista sijoituksista euroalueelle. Tämä voi johtua siitä, että euroalueen monikansallisten yritysten valmius laajentaa toimintaansa ulkomaille on kohentunut euroalueen talousnäkymien parannuttua hieman. Samaan aikaan maailman muiden alueiden talouskasvu oli vuonna 2005 euroalueenkin talouskasvua vahvempaa, minkä vuoksi ulkomaiset monikansalliset yritykset mahdollisesti suuntasivat sijoituksiaan pois euroalueelta.

EUROALUEEN TILASTOT

SISÄLLYS¹

	YHTEENVETO EUROALUEEN TALOUSTILASTOISTA	
	Yhteenveto euroalueen taloudellisista indikaattoreista	T5
I	RAHAPOLITIIKKATILASTOT	
	1.1 Eurojärjestelmän konsolidoitu tase	T6
	1.2 EKP:n keskeiset korot	T7
	1.3 Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät	T8
	1.4 Vähimmäisvaranto- ja likviditeettitilastot	T9
2	RAHATALOUS, PANKKITOIMINTA JA SIOITUSRAHASTOT	
	2.1 Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase	T10
	2.2 Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase	T11
	2.3 Rahatalouden tilastot	T12
	2.4 Rahalaitosten lainat, erittely	T14
	2.5 Talletukset rahalaitoksissa, erittely	T17
	2.6 Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit, erittely	T20
	2.7 Eräiden rahalaitostaseen erien arvostusmuutokset	T21
	2.8 Eräiden rahalaitostaseen erien valuuttaerittely	T22
	2.9 Euroalueen sijoitusrahastojen yhteenlaskettu tase	T24
	2.10 Euroalueen sijoitusrahastojen saamiset rahasto- ja sijoittajatyypin mukaan	T25
3	RAHOITUS- JA MUU KUIN RAHOITUSTILINPITO	
	3.1 Ei-rahoitussektorien rahoitusvarojen pääerät	T26
	3.2 Ei-rahoitussektorien velkojen pääerät	T27
	3.3 Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusvarojen ja velkojen pääerät	T28
	3.4 Säästäminen, investoinnit ja rahoitus vuosittain	T29
4	RAHOITUSMARKKINAT	
	4.1 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan	T30
	4.2 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin ja instrumenttityypin mukaan	T31
	4.3 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhti	T33
	4.4 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet	T35
	4.5 Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella	T37
	4.6 Rahamarkkinakorot	T39
	4.7 Valtion lainojen tuotot	T40
	4.8 Osakeindeksit	T41
5	HINNAT, TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT	
	5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset	T42
	5.2 Tuotanto ja kysyntä	T45
	5.3 Työmarkkinat	T49

¹ Lisätietoja tilastoista saa sähköpostitse osoitteesta statistics@ecb.int. Katso EKP:n verkkosivuilta (www.ecb.int) pitkän aikavälin tilastoja sekä yksityiskohtaisia tilastoja.

6	JULKINEN TALOUS	
6.1	Tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä	T50
6.2	Velka	T51
6.3	Velan muutos	T52
6.4	Neljännesvuosittaiset tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä	T53
6.5	Neljännevuosittainen velka ja velan muutos	T54
7	ULKOMAISET TALOUSTOIMET JA VARALLISUUS	
7.1	Maksutase	T55
7.2	Euroalueen maksutaseen rahataloudellinen esitys	T60
7.3	Maksutaseen ja ulkomaisen varallisuuden erittely maittain	T61
7.4	Ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)	T63
7.5	Ulkomaankauppa	T65
8	VALUUTTAKURSSIT	
8.1	Euron efektiiviset valuuttakurssit	T67
8.2	Euron valuuttakurssit	T68
9	TALOUDELLINEN KEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA	
9.1	Muut EU:n jäsenvaltiot	T69
9.2	Yhdysvallat ja Japani	T70
	KUVIOLISTA	T72
	TEKNISIÄ HUOMAUTUKSIA	T73
	YLEISTÄ	T77

Taulukkomerkintöjen selityksiä

”-” Tiedot puuttuvat/Loogisesti mahdoton.

”.” Tiedot eivät ole saatavissa.

”...” Nolla tai merkityksetön.

”miljardia” 10⁹

(p) Ennakkotieto.

kp. Kausivaihtelusta puhdistettu.

ei-kp. Kausivaihtelusta puhdistamaton.

YHTEENVETO EUROALUEEN TALOUSTILASTOISTA

Yhteenveto euroalueen taloudellisista indikaattoreista
(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Rahatalouden kehitys ja korot

	M1 ¹⁾	M2 ¹⁾	M3 ^{1), 2)}	M3 ^{1), 2)} 3 kk:n (keskitetty) liukuva keskiarvo	Rahalaitosten lainat euro- alueelle (pl. rahalaitokset ja julkisyhteisöt ¹⁾	Yritysten ja muiden rahoitus- laitosten kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat euromääräiset muut arvopaperit kuin osakkeet ¹⁾	3 kk:n korko (euribor, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot)	Valtion 10 vuoden lainojen tuotot, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot
	1	2	3	4	5	6	7	8
2004	10,0	6,3	5,8	-	6,1	9,9	2,11	4,14
2005	10,4	7,9	7,4	-	8,1	12,6	2,18	3,44
2005 I	9,6	7,1	6,7	-	7,3	8,9	2,14	3,67
II	9,8	7,5	7,0	-	7,6	13,2	2,12	3,41
III	11,2	8,4	8,0	-	8,4	13,3	2,13	3,26
IV	10,9	8,5	7,8	-	8,9	14,8	2,34	3,42
2005 syys	11,1	8,8	8,4	8,2	8,8	14,4	2,14	3,16
loka	11,2	8,6	7,9	8,0	8,9	15,1	2,20	3,32
marras	10,4	8,2	7,6	7,6	9,0	14,2	2,36	3,53
joulu	11,3	8,5	7,3	7,5	9,2	15,8	2,47	3,41
2006 tammi	10,2	8,4	7,6	.	9,7	.	2,51	3,39
helmi	2,60	3,55

2. Hinnat, tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat

	YKHI	Teollisuuden tuottajahinnat	Työkustan- nukset tuntia kohden	BKT:n määrä	Teollisuus- tuotanto (pl. rakentaminen)	Kapasiteetin käyttöaste tehdasteolli- suudessa, %	Työllisyys	Työttömyys (% työvoimasta)
	1	2	3	4	5	6	7	8
2004	2,1	2,3	2,5	2,1	1,9	81,6	0,7	8,9
2005	2,2	4,1	.	.	1,2	81,2	.	8,6
2005 I	2,0	4,1	3,2	1,2	0,6	81,5	0,9	8,8
II	2,0	3,9	2,5	1,2	0,7	81,0	0,8	8,6
III	2,3	4,2	2,2	1,6	1,5	81,0	0,7	8,4
IV	2,3	4,4	.	1,7	1,9	81,4	.	8,3
2005 syys	2,6	4,4	-	-	1,4	-	-	8,4
loka	2,5	4,2	-	-	0,2	81,1	-	8,3
marras	2,3	4,2	-	-	2,9	-	-	8,4
joulu	2,2	4,7	-	-	2,5	-	-	8,3
2006 tammi	2,4	.	-	-	.	81,7	-	8,3
helmi	2,3	.	-	-	.	-	-	.

3. Maksutase, valuuttavaranto ja valuuttakurssit

(miljardia euroa, ellei toisin mainita)

	Maksutase (taloustoimet, netto)				Valuuttavaranto (kanta ajanjakson lopussa)	Euron efektiivinen valuuttakurssi: EER 23 ³⁾ (1999/I = 100)		Yhden euron arvo dollareina
	Vaihtotase ja pääomansiirrot	Tavarat	Suorat sijoitukset	Arvopaperi- sijoitukset		Nimellinen	Reaalinen (KHI)	
2004	63,0	106,7	-46,8	71,2	280,7	103,8	105,9	1,2439
2005	-16,9	58,5	-155,3	142,6	320,2	103,0	105,2	1,2441
2005 I	4,6	15,6	-20,0	3,8	285,0	105,7	107,8	1,3113
II	-9,7	18,4	-11,6	103,3	302,3	103,4	105,6	1,2594
III	-0,9	16,3	-97,6	92,6	310,9	101,9	104,2	1,2199
IV	-10,9	8,3	-26,1	-57,1	320,2	100,9	103,1	1,1884
2005 syys	-1,1	5,7	-1,7	30,3	310,9	101,8	104,1	1,2256
loka	-6,8	3,2	-6,4	-6,6	310,5	101,4	103,6	1,2015
marras	-6,4	2,5	-12,9	-34,7	322,7	100,7	102,9	1,1786
joulu	2,2	2,5	-6,8	-15,9	320,2	100,7	102,8	1,1856
2006 tammi	332,0	101,4	103,6	1,2103
helmi	100,7	103,0	1,1938

Lähteet: EKP, Euroopan komissio (Eurostat ja talouden ja rahoituksen pääosasto) ja Reuters.

Huom. Lisätietoja tämän tilasto-osan vastaavissa taulukoissa.

1) Kuukausitietojen vuotuiset prosenttimuutokset ovat kuukauden lopun tietoja, neljännesvuosi- ja vuositietojen sitä vastoin ajanjakson keskiarvon vuotuisia muutoksia. Lisätietoja saa Teknisiä huomautuksia-osasta.

2) M3 ja sen erät laskettu ilman euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia rahamarkkinarahasto-osuuksia ja enintään kahden vuoden velkapapereita.

3) Kauppakumppanimaaryhmien määritelmät ja muita lisätietoja saa Yleistä-osasta.

RAHAPOLITIIKKATILASTOT

I.1 Eurojärjestelmän konsolidoitu tase (miljoonaa euroa)

1. Vastaavaa

	27.1.2006	3.2.2006	10.2.2006	17.2.2006
Kulta ja kultasaamiset	163 779	163 747	163 668	163 564
Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	155 424	156 140	154 438	154 161
Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta	23 096	22 696	23 086	23 157
Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	9 086	8 885	9 197	10 902
Euromääräiset luotot euroalueen luottolaitoksille	416 036	390 020	393 516	395 208
Perusrahoitusoperaatiot	316 000	290 000	293 499	295 001
Pitempiäaikaiset rahoitusoperaatiot	100 017	100 017	100 017	100 017
Käänteiset hienosäätöoperaatiot	0	0	0	0
Käänteiset rakenteelliset operaatiot	0	0	0	0
Maksuvalmiusluotot	19	2	0	188
Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot	0	1	0	2
Muut euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta	4 041	3 684	3 863	4 020
Euromääräiset arvopaperit euroalueelta	95 225	95 530	96 355	94 335
Euromääräiset saamiset julkisyhteisöiltä	40 113	40 597	40 597	40 597
Muut saamiset	148 386	149 074	150 656	153 389
Vastaavaa yhteensä	1 055 186	1 030 373	1 035 376	1 039 333

2. Vastattavaa

	27.1.2006	3.2.2006	10.2.2006	17.2.2006
Liikkeessä olevat setelit	546 654	550 595	550 292	549 355
Euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille	159 972	150 969	159 534	156 602
Sekkitilit (ml. vähimmäisvarantotalletukset)	159 882	150 951	159 508	156 586
Talletusmahdollisuus	79	17	25	13
Määräaikaistalletukset	0	0	0	0
Käänteiset hienosäätöoperaatiot	0	0	0	0
Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät talletukset	11	1	1	3
Muut euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille	155	158	158	158
Liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset	0	0	0	0
Euromääräiset velat muille euroalueella oleville	72 067	51 878	49 494	55 539
Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	12 837	12 759	12 563	12 643
Valuuttamääräiset velat euroalueelle	299	241	226	228
Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	10 666	10 843	10 291	9 913
Myönnettyjen erityisnosto-oikeuksien vastaerä	5 922	5 920	5 920	5 920
Muut velat	68 151	68 548	68 437	67 913
Arvonmuutostilit	119 113	119 113	119 113	119 113
Pääoma ja rahastot	59 350	59 349	59 348	61 949
Vastattavaa yhteensä	1 055 186	1 030 373	1 035 376	1 039 333

Lähde: EKP.

1.2 EKP:n keskeiset korot

(koroko vuotuisina prosentteina, muutokset prosenttiyksikköinä)

Voimassa alkaen ¹⁾	Talletusmahdollisuus		Perusrahoitusoperaatiot			Maksuvalmiusluotto	
			Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat	Muutos		
	Korko	Muutos	Kiinteä korko	Korkotarjousten alaraja		Korko	Korko
	1	2	3	4	5	6	7
1999 tammi 1.	2,00	-	3,00	-	-	4,50	-
4. ²⁾	2,75	0,75	3,00	-	...	3,25	-1,25
22.	2,00	-0,75	3,00	-	...	4,50	1,25
huhti 9.	1,50	-0,50	2,50	-	-0,50	3,50	-1,00
marras 5.	2,00	0,50	3,00	-	0,50	4,00	0,50
2000 helmi 4.	2,25	0,25	3,25	-	0,25	4,25	0,25
maalis 17.	2,50	0,25	3,50	-	0,25	4,50	0,25
huhti 28.	2,75	0,25	3,75	-	0,25	4,75	0,25
kesä 9.	3,25	0,50	4,25	-	0,50	5,25	0,50
28. ³⁾	3,25	...	-	4,25	...	5,25	...
syys 1.	3,50	0,25	-	4,50	0,25	5,50	0,25
loka 6.	3,75	0,25	-	4,75	0,25	5,75	0,25
2001 touko 11.	3,50	-0,25	-	4,50	-0,25	5,50	-0,25
elo 31.	3,25	-0,25	-	4,25	-0,25	5,25	-0,25
syys 18.	2,75	-0,50	-	3,75	-0,50	4,75	-0,50
marras 9.	2,25	-0,50	-	3,25	-0,50	4,25	-0,50
2002 joul 6.	1,75	-0,50	-	2,75	-0,50	3,75	-0,50
2003 maal 7.	1,50	-0,25	-	2,50	-0,25	3,50	-0,25
kesä 6.	1,00	-0,50	-	2,00	-0,50	3,00	-0,50
2005 joul 6.	1,25	0,25	-	2,25	0,25	3,25	0,25
2006 maal 8.	1,50	0,25	-	2,50	0,25	3,50	0,25

Lähde: EKP.

- Ajanjaksona 1.1.1999–9.3.2004 päiväys viittaa talletuskorkoon ja maksuvalmiusluoton korkoon. Perusrahoitusoperaatioiden koron muutokset ovat voimassa ensimmäisestä päivästä seuranneesta operaatiosta alkaen. Syyskuun 18. päivänä 2001 tehty koron muutos tuli voimaan samana päivänä. Maaliskuun 10. päivästä 2004 alkaen päiväys viittaa talletuskorkoon ja maksuvalmiusluoton korkoon, sekä perusrahoitusoperaatioihin (muutokset ovat voimassa ensimmäisestä EKP:n neuvoston kokokokousta seuranneesta perusrahoitusoperaatiosta alkaen), ellei toisin mainita.
- EKP ilmoitti 22.12.1998, että maksuvalmiusluoton koron ja talletuskoron välillä sovelletaan poikkeuksellisesti 4.–21.1.1999 kapeaa 50 peruspisteen korkoputkea. Tämän järjestelyn tarkoituksena oli helpottaa markkinaosapuolten sopeutumista uuteen regiimiin.
- EKP ilmoitti 8.6.2000, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huuto-kauppoina. Korkotarjousten alaraja tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.

1.3 Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät^{1), 2)}
(määrät miljoonaa euroa, korot vuotuista korkoa)

1. Perusrahoitusoperaatiot ja pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot³⁾

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Osallistujien lukumäärä	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			Operaation kesto [...] päivää
				Korkotarjousten alaraja	Marginaalikorko ⁴⁾	Painotettu kesikorko	
1	2	3	4	5	6	7	
Perusrahoitusoperaatiot							
2005 marras 3.	354 563	340	294 000	2,00	2,05	2,06	6
9.	366 131	350	295 000	2,00	2,05	2,06	7
16.	401 859	393	293 500	2,00	2,05	2,06	7
23.	403 121	434	311 000	2,00	2,08	2,10	7
30.	361 548	379	306 500	2,00	2,09	2,11	6
joulu 6.	354 476	300	333 500	2,25	2,29	2,31	8
14.	378 799	345	308 500	2,25	2,29	2,30	7
21.	391 591	393	314 000	2,25	2,30	2,31	8
29.	315 797	386	315 000	2,25	2,25	2,42	6
2006 tammi 4.	359 312	353	316 000	2,25	2,30	2,31	7
11.	378 353	368	309 000	2,25	2,30	2,31	7
18.	400 188	409	324 000	2,25	2,30	2,31	7
25.	392 854	408	316 000	2,25	2,30	2,31	7
helmi 1.	387 275	389	290 000	2,25	2,30	2,31	7
8.	421 394	384	293 500	2,25	2,31	2,31	7
15.	414 904	394	295 000	2,25	2,31	2,31	7
22.	402 410	393	308 000	2,25	2,31	2,32	6
28.	370 255	346	301 500	2,25	2,32	2,34	8
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot							
2005 maalis 31.	38 462	148	30 000	-	2,09	2,10	91
huhti 28.	47 958	148	30 000	-	2,08	2,09	91
touko 26.	48 282	140	30 000	-	2,08	2,08	98
kesä 30.	47 181	141	30 000	-	2,06	2,07	91
heinä 28.	46 758	166	30 000	-	2,07	2,08	92
syys 1.	62 563	153	30 000	-	2,08	2,09	91
29.	52 795	142	30 000	-	2,09	2,10	84
loka 28.	51 313	168	30 000	-	2,17	2,19	90
joulu 1.	52 369	152	30 000	-	2,40	2,41	84
joulu 22. ⁵⁾	89 877	165	12 500	-	2,45	2,46	98
joulu 23. ⁵⁾	45 003	127	17 500	-	2,44	2,45	97
2006 tammi 26.	69 438	168	40 000	-	2,47	2,48	91
helmi 23.	63 980	164	40 000	-	2,57	2,57	98

2. Muut huutokauppoina toteutetut operaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Operaation tyyppi	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Osallistujien lukumäärä	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteä-korkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			Operaation kesto [...] päivää
						Kiinteä korko	Korkotarjousten alaraja	Marginaalikorko ⁴⁾	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
2003 touko 23.	Määräaikaistalletusten kerääminen	3 850	12	3 850	2,50	-	-	-	3
2004 touko 11.	Määräaikaistalletusten kerääminen	16 200	24	13 000	2,00	-	-	-	1
marras 8.	Käänteisoperaatio	33 175	42	6 500	-	2,00	2,06	2,07	1
joulu 7.	Määräaikaistalletusten kerääminen	18 185	16	15 000	2,00	-	-	-	1
2005 tammi 18.	Käänteisoperaatio	33 065	28	8 000	-	2,00	2,05	2,05	1
helmi 7.	Käänteisoperaatio	17 715	24	2 500	-	2,00	2,05	2,05	1
maalis 8.	Määräaikaistalletusten kerääminen	4 300	5	3 500	2,00	-	-	-	1
kesä 7.	Määräaikaistalletusten kerääminen	3 708	6	3 708	2,00	-	-	-	1
heinä 12.	Määräaikaistalletusten kerääminen	9 605	11	9 605	2,00	-	-	-	1
elo 9.	Määräaikaistalletusten kerääminen	500	1	500	2,00	-	-	-	1
syys 6.	Käänteisoperaatio	51 060	41	9 500	-	2,00	2,09	2,10	1
loka 11.	Määräaikaistalletusten kerääminen	23 995	22	8 500	2,00	-	-	-	1
joulu 5.	Määräaikaistalletusten kerääminen	21 240	18	7 500	2,00	-	-	-	1
2006 tammi 17.	Käänteisoperaatio	24 900	28	7 000	-	2,25	2,27	2,28	1
helmi 7.	Käänteisoperaatio	28 260	28	6 500	-	2,25	2,31	2,32	1

Lähde: EKP.

- 1) Esitetyt summat voivat hieman poiketa taulukossa 1.1 (vastaavaa) esitetystä operaatioista vielä suorittamatta olevien maksujen vuoksi.
- 2) Huhtikuusta 2002 alkaen yhden viikon pituiset perusrahoitusoperaation kanssa vakiohuutokauppoina toteutetut operaatiot (split tender operations) on luokiteltu perusrahoitusoperaatioiksi. Lisätietoja tätä aiemmista operaatioista osan 1.3 taulukosta 2.
- 3) EKP ilmoitti 8.6.2000, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina. Korkotarjousten alaraja tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.
- 4) Likviditeettiä lisäävissä (vähentävissä) operaatioissa marginaalikorko tarkoittaa alinta (korkeinta) korkoa, jolla tarjoukset hyväksyttiin.
- 5) EKP toteutti pitempiaikaisen rahoitusoperaation menettelyihin perustuvan poikkeuksellisen operaation, koska se ei virheellisen tarjouksen vuoksi ollut edellisenä päivänä voinut toteuttaa pitempiaikaista rahoitusoperaatiota täysimääräisesti.

1.4 Vähimmäisvaranto- ja likviditeettitilastot

(miljardia euroa; ajanjakson päivittäisten positioiden keskiarvo, ellei toisin mainita; korot vuotuisina prosentteina)

1. Varantovelvoitteen alaisten luottolaitosten varantopohja

Varantopohja ¹⁾	Yhteensä	Velat, joihin sovelletaan 2 prosentin velvoiteprosenttia		Velat, joihin sovelletaan 0 prosentin velvoiteprosenttia		
		Talletukset (yön yli, enintään 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Talletukset (yli 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Repot	Yli 2 vuoden velkapaperit
	1	2	3	4	5	6
2003	11 538,7	6 283,8	412,9	1 459,1	759,5	2 623,5
2004	12 415,9	6 593,7	458,1	1 565,2	913,7	2 885,3
2005 I	12 866,9	6 783,2	472,3	1 599,3	1 010,8	3 001,1
II	13 328,1	7 021,1	488,2	1 676,0	1 027,9	3 114,9
2005 heinä	13 431,5	7 064,6	496,2	1 682,8	1 068,0	3 119,9
elo	13 388,1	7 003,0	499,9	1 689,2	1 066,0	3 130,1
syys	13 562,1	7 125,7	498,5	1 697,7	1 085,4	3 154,9
loka	13 712,6	7 184,5	503,4	1 712,0	1 127,0	3 185,8
marras	13 972,9	7 250,1	508,2	1 721,2	1 286,6	3 206,8
joulu	14 040,7	7 409,5	499,2	1 753,5	1 174,9	3 203,6

2. Varantojen pito

Varantojen pitoajanjakso päättynyt	Vaaditut varanto- talletukset	Luottolaitosten sekkitilit	Varantovelvoitteen ylittävät talletukset	Varantovaje	Vähimmäisvarantojen korko
	1	2	3	4	5
2003	131,8	132,6	0,8	0,0	2,00
2004	137,9	138,5	0,6	0,0	2,05
2005 I	140,5	141,3	0,8	0,0	2,05
II	144,6	145,5	0,9	0,0	2,05
III	149,7	150,2	0,6	0,0	2,05
IV	152,0	153,0	1,0	0,0	2,07
2006 tammi 17.	153,3	154,1	0,8	0,0	2,29
helmi 7.	154,7	155,4	0,7	0,0	2,30
maalisk. 7.	157,7

3. Likviditeetti

Pitoajanjakso päättynyt	Likviditeettiä lisäävät tekijät						Likviditeettiä vähentävät tekijät				Luotto- laitosten sekkitilit	Perusraha (keskus- pankki raha)
	Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot											
	Eurojär- jestelmän kulta- ja valuutta- saamiset (netto)	Perus- rahoitus- operaatiot	Pitempi- aikaiset rahoitus- operaatiot	Maksu- valmius- luotto	Muut likvidi- teettiä lisäävät operaatiot	Talletus- mahdol- lisuus	Muut likvidi- teettiä vähentävät operaatiot	Liikkeessä olevat setelit	Valtioiden tilit euro- järjestel- mässä	Muut tekijät (netto)	11	12
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
2003	320,1	235,5	45,0	0,6	0,0	0,1	0,0	416,1	57,0	-4,5	132,6	548,7
2004	298,0	265,7	75,0	0,1	0,0	0,1	0,5	475,4	60,2	-36,0	138,5	614,1
2005 I	280,2	277,8	82,2	0,1	0,0	0,1	0,1	489,5	68,5	-59,2	141,3	630,9
II	286,8	273,1	90,0	0,1	0,0	0,2	0,1	512,8	53,5	-62,0	145,5	658,5
III	304,8	303,5	90,0	0,0	0,3	0,1	0,0	531,5	63,1	-46,2	150,2	681,8
2005 loka 11.	307,9	288,6	90,0	0,1	0,0	0,1	0,2	531,6	47,9	-44,6	151,4	683,1
marras 8.	315,1	293,4	90,0	0,1	0,0	0,1	0,0	535,6	50,4	-37,9	150,2	686,0
joulu 5.	313,2	301,3	90,0	0,0	0,0	0,1	0,3	539,8	51,0	-39,6	153,0	692,9
2006 tammi 17.	317,6	316,4	89,6	0,2	0,2	0,1	0,0	559,2	44,2	-33,5	154,1	713,3
helmi 7.	325,2	310,0	96,2	0,0	0,3	0,1	0,0	548,4	56,6	-28,7	155,4	703,9

Lähde: EKP.

1) Ajanjakson lopussa.

RAHATALOUS, PANKKITOIMINTA JA SIIJOITUSRAHASTOT

2.1 Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase (miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat)

1. Saamiset

	Yhteensä	Lainat euroalueelle				Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Rahamarkkina-rahasto-osuudet ¹⁾	Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset
		Yhteensä	Julkis-yhteisöille	Muille	Rahalaitoksille	Yhteensä	Julkis-yhteisöjen	Muiden	Rahalaitosten					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Eurojärjestelmä														
2003	1 086,8	471,3	22,6	0,6	448,0	133,6	121,5	1,3	10,8	-	12,8	317,9	12,4	138,8
2004	1 197,3	546,5	21,5	0,6	524,3	154,8	140,0	1,7	13,1	-	14,2	294,1	14,0	173,8
2005 I	1 274,5	599,9	21,5	0,6	577,8	167,8	151,9	1,6	14,4	-	14,0	301,0	12,5	179,3
2005 II	1 353,6	638,4	21,2	0,6	616,6	176,9	158,8	2,0	16,1	-	14,1	319,6	13,3	191,3
2005 III	1 351,1	609,8	21,2	0,6	588,0	183,8	165,6	1,9	16,3	-	14,9	328,9	13,3	200,4
2005 loka	1 370,1	630,5	21,2	0,6	608,6	184,2	166,4	2,1	15,7	-	14,4	326,9	13,3	200,8
2005 marras	1 386,9	630,8	21,2	0,6	608,9	184,3	167,7	2,0	14,6	-	14,4	339,0	13,4	204,9
2005 joul	1 403,8	635,6	20,7	0,6	614,3	185,7	165,6	2,1	18,1	-	14,8	337,0	13,2	217,5
2006 tammi ^(p)	1 444,4	664,4	20,7	0,6	643,1	187,4	167,5	2,2	17,6	-	14,9	349,5	13,3	215,0
Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)														
2003	19 795,4	12 113,1	817,5	7 101,8	4 193,9	2 944,0	1 242,6	427,7	1 273,6	67,3	894,9	2 567,8	161,8	1 046,4
2004	21 351,8	12 825,3	811,3	7 556,1	4 457,8	3 187,7	1 299,9	465,2	1 422,6	72,5	942,9	2 942,9	159,6	1 220,9
2005 I	22 026,5	13 050,2	805,4	7 669,3	4 575,4	3 295,2	1 358,5	481,2	1 455,5	73,1	970,5	3 182,3	156,5	1 298,9
2005 II	22 769,9	13 255,2	807,3	7 918,5	4 529,4	3 394,2	1 383,9	506,9	1 503,5	75,1	999,3	3 404,2	163,1	1 478,7
2005 III	23 052,0	13 430,5	814,9	8 068,2	4 547,4	3 373,5	1 360,6	505,8	1 507,1	81,4	1 013,6	3 517,2	164,2	1 471,5
2005 loka	23 294,3	13 589,9	811,0	8 133,4	4 645,4	3 434,5	1 399,9	522,0	1 512,5	83,7	990,1	3 577,3	165,1	1 453,9
2005 marras	23 762,4	13 697,7	805,4	8 217,6	4 674,7	3 551,3	1 483,9	543,5	1 523,9	87,1	1 009,4	3 717,0	165,3	1 534,7
2005 joul	23 601,4	13 682,2	831,2	8 291,8	4 559,3	3 505,4	1 440,2	551,8	1 513,3	84,9	1 006,9	3 643,9	165,6	1 512,5
2006 tammi ^(p)	23 911,2	13 794,4	826,5	8 383,2	4 584,8	3 545,0	1 459,0	555,3	1 530,7	86,8	1 032,1	3 745,3	164,6	1 543,0

2. Velat

	Yhteensä	Liikkeessä oleva raha	Talletukset euroalueelta				Rahamarkkina-rahasto-osuudet ²⁾	Liikkeeseen lasketut velkapaperit ³⁾	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat	Muut velat
			Yhteensä	Valtion	Muiden julkis-yhteisöjen / muiden	Rahalaitosten					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Eurojärjestelmä											
2003	1 086,8	450,5	324,0	21,3	16,9	285,8	-	1,6	143,8	27,5	139,4
2004	1 197,3	517,3	346,6	24,7	15,0	306,8	-	0,5	138,4	27,2	167,4
2005 I	1 274,5	516,4	411,5	61,1	17,6	332,7	-	0,5	149,9	24,9	171,3
2005 II	1 353,6	540,9	433,6	76,4	18,7	338,5	-	0,6	173,6	24,4	180,5
2005 III	1 351,1	550,3	396,5	47,4	15,3	333,9	-	0,6	186,6	27,4	189,7
2005 loka	1 370,1	554,7	413,6	46,3	17,5	349,7	-	0,6	184,2	27,3	189,8
2005 marras	1 386,9	558,9	409,6	47,9	17,9	343,8	-	0,6	194,1	28,1	195,7
2005 joul	1 403,8	582,7	385,5	24,4	14,5	346,6	-	0,1	202,2	27,6	205,7
2006 tammi ^(p)	1 444,4	564,4	438,8	57,9	17,6	363,3	-	0,1	209,2	30,7	201,2
Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)											
2003	19 795,4	-	10 774,8	134,4	6 275,5	4 364,9	648,8	3 161,4	1 145,0	2 606,4	1 458,9
2004	21 351,8	-	11 487,5	137,7	6 640,9	4 709,0	677,4	3 496,9	1 199,5	2 815,0	1 675,6
2005 I	22 026,5	-	11 653,2	126,3	6 706,2	4 820,7	687,6	3 614,8	1 213,5	3 085,7	1 771,7
2005 II	22 769,9	-	11 848,9	135,1	6 920,5	4 793,3	696,4	3 761,8	1 258,7	3 228,0	1 976,0
2005 III	23 052,0	-	11 905,5	135,1	6 986,7	4 783,7	712,9	3 807,0	1 277,3	3 353,7	1 995,6
2005 loka	23 294,3	-	12 058,9	133,1	7 029,7	4 896,1	712,6	3 843,7	1 276,3	3 419,3	1 983,4
2005 marras	23 762,4	-	12 130,7	137,2	7 056,3	4 937,2	716,7	3 872,2	1 295,4	3 609,2	2 138,2
2005 joul	23 601,4	-	12 198,4	150,2	7 192,2	4 856,0	697,8	3 858,7	1 309,2	3 511,4	2 025,9
2006 tammi ^(p)	23 911,2	-	12 202,1	133,7	7 200,0	4 868,4	693,4	3 889,0	1 341,8	3 604,5	2 180,3

Lähde: EKP.

- 1) Sisältää euroalueella olevien liikkeeseen laskemat rahasto-osuudet. Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat rahasto-osuudet sisältyvät erään "ulkomaiset saamiset".
- 2) Sisältää euroalueella olevien hallussa olevat rahasto-osuudet.
- 3) Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat enintään 2 vuoden velkapaperit sisältyvät erään "ulkomaiset velat".

2.2 Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase
(miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat, koko ajanjakson taloustoimet)

1. Saamiset

	Yhteensä	Lainat euroalueelle			Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset	Kiintää omaisuus	Muut saamiset
		Yhteensä	Julkis-yhteisöille	Muille	Yhteensä	Julkis-yhteisöjen	Muiden				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kannat											
2003	14 551,8	7 942,6	840,1	7 102,5	1 793,1	1 364,1	429,0	623,6	2 885,7	174,2	1 132,6
2004	15 719,1	8 389,6	832,9	7 556,8	1 906,8	1 439,9	466,9	666,2	3 236,9	173,6	1 345,9
2005	16 259,8	8 496,9	827,0	7 670,0	1 993,2	1 510,4	482,8	683,9	3 483,3	169,0	1 433,5
II	17 038,8	8 747,6	828,4	7 919,2	2 051,5	1 542,7	508,9	713,7	3 723,8	176,4	1 625,7
III	17 317,9	8 904,9	836,1	8 068,8	2 033,9	1 526,2	507,7	726,7	3 846,1	177,5	1 628,8
2005 loka	17 452,5	8 966,3	832,3	8 134,0	2 090,4	1 566,3	524,1	702,7	3 904,2	178,4	1 610,5
marras	17 880,2	9 044,9	826,6	8 218,2	2 197,2	1 651,6	545,6	708,3	4 056,1	178,6	1 695,2
joulu	17 851,0	9 144,2	851,9	8 292,4	2 159,7	1 605,8	553,9	707,1	3 980,9	178,9	1 680,2
2006 tammi ^(p)	18 122,1	9 231,0	847,2	8 383,8	2 184,0	1 626,6	557,5	719,9	4 094,8	177,9	1 714,6
Taloustoimet											
2003	794,4	384,0	12,1	371,8	170,4	116,3	54,1	19,3	224,8	-3,8	-0,2
2004	1 268,0	499,7	-7,0	506,7	91,9	58,1	33,8	34,6	437,6	2,7	201,5
2005	448,3	106,8	-6,6	113,4	82,5	66,2	16,4	15,7	187,2	-4,1	60,3
II	533,0	207,8	0,9	206,9	39,7	15,8	23,8	25,2	126,4	1,0	133,0
III	256,7	160,5	7,8	152,7	-14,7	-12,6	-2,1	2,9	107,3	1,0	-0,4
2005 loka	134,4	61,2	-3,8	65,0	31,5	15,8	15,7	7,9	56,3	0,9	-23,4
marras	217,6	77,7	-5,7	83,4	62,5	44,0	18,4	1,4	25,4	0,3	50,4
joulu	-42,5	97,4	23,7	73,7	-37,6	-45,6	8,0	-4,5	-81,3	0,4	-16,8
2006 tammi ^(p)	289,9	77,6	-4,6	82,2	33,4	28,6	4,8	10,7	129,4	-1,2	40,0

2. Velat

	Yhteensä	Liikkeessä oleva raha	Valtion talletukset	Muiden julkis-yhteisöjen / muiden talletukset euroalueelta	Rahamarkkina-rahasto-osuudet ¹⁾	Liikkeeseen lasketut velkapaperit ²⁾	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat	Muut velat	Rahalaitosten väliset velat, netto
Kannat										
2003	14 551,8	397,9	155,7	6 292,3	581,5	1 878,5	1 004,7	2 634,0	1 598,3	8,9
2004	15 719,1	468,4	162,4	6 655,9	604,9	2 061,7	1 047,0	2 842,2	1 842,9	33,6
2005	16 259,8	471,8	187,4	6 723,8	614,5	2 145,5	1 062,9	3 110,5	1 943,0	0,4
II	17 038,8	496,6	211,5	6 939,3	621,3	2 242,9	1 132,6	3 252,4	2 156,5	-14,2
III	17 317,9	507,1	182,4	7 002,0	631,5	2 284,1	1 162,1	3 381,1	2 185,4	-17,8
2005 loka	17 452,5	510,5	179,4	7 047,2	629,0	2 316,0	1 158,7	3 446,6	2 173,3	-8,2
marras	17 880,2	514,5	185,1	7 074,2	629,7	2 334,3	1 174,0	3 637,3	2 333,9	-2,6
joulu	17 851,0	532,9	174,6	7 206,8	613,0	2 327,4	1 196,9	3 539,0	2 231,7	28,9
2006 tammi ^(p)	18 122,1	520,9	191,7	7 217,6	606,7	2 340,8	1 224,0	3 635,2	2 381,6	3,9
Taloustoimet										
2003	794,4	79,0	15,1	313,7	56,7	133,5	36,8	130,8	-31,5	60,3
2004	1 268,0	70,5	6,1	377,4	22,3	197,1	50,5	276,8	229,4	37,7
2005	448,3	3,3	25,0	57,3	9,7	65,2	13,1	212,0	107,1	-44,4
II	533,0	24,8	24,1	175,2	6,7	80,3	24,6	61,4	169,0	-33,2
III	256,7	10,6	-29,4	66,0	10,0	37,7	19,0	127,9	18,9	-4,2
2005 loka	134,4	3,4	-3,0	44,9	-6,0	31,2	1,8	62,9	-11,8	11,1
marras	217,6	4,0	5,7	24,6	-9,3	10,8	4,0	69,0	106,4	2,4
joulu	-42,5	18,4	-10,5	121,0	-17,0	-6,7	17,6	-94,7	-102,9	32,4
2006 tammi ^(p)	289,9	-12,0	17,1	15,1	9,2	8,7	7,7	126,5	133,0	-15,4

Lähde: EKP.

- 1) Sisältää euroalueella olevien hallussa olevat rahasto-osuudet.
- 2) Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat enintään 2 vuoden velkapaperit sisältyvät erään "ulkomaiset velat".

2.3 Rahatalouden tilastot

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistetut; ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit; koko ajanjakson talustoimet)

1. Raha-aggregaatit¹⁾ ja niiden vastaerät

	M1		M2	M3-M2	M3	M3 3 kk:n liukuva keskiarvo (keskitetty)	Pitkä- aikaiset rahoitusvelat	Luotot julkis- yhteisöille	Luotot muille euroalueella oleville		Ulkomaiset netto- saamiset ²⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	Lainat		11
Kannat											
2003	2 680,6	2 553,3	5 233,9	907,2	6 141,1	-	4 133,3	2 226,1	8 149,6	7 093,4	230,6
2004	2 912,7	2 661,0	5 573,6	960,6	6 534,2	-	4 454,5	2 297,0	8 681,9	7 545,2	375,8
2005 I	3 006,7	2 675,4	5 682,1	944,9	6 627,0	-	4 579,5	2 327,4	8 830,0	7 673,7	387,5
2005 II	3 257,5	2 557,9	5 815,3	981,1	6 796,4	-	4 797,2	2 352,4	9 114,6	7 894,0	469,8
2005 III	3 348,4	2 629,8	5 978,2	1 001,5	6 979,7	-	4 866,3	2 369,2	9 336,1	8 084,3	454,0
2005 loka	3 369,1	2 635,6	6 004,8	990,0	6 994,8	-	4 902,2	2 405,9	9 391,6	8 148,4	437,0
2005 marras	3 379,7	2 638,5	6 018,2	1 001,5	7 019,7	-	4 943,9	2 477,1	9 477,2	8 213,5	398,3
2005 joul	3 417,4	2 649,9	6 067,2	990,1	7 057,3	-	4 984,9	2 486,3	9 543,2	8 278,2	423,6
2006 tammi ²⁾	3 433,4	2 673,1	6 106,5	993,3	7 099,8	-	5 026,3	2 482,0	9 655,8	8 379,7	459,5
Talustoimet											
2003	259,4	113,4	372,9	32,2	405,1	-	234,3	131,9	442,9	370,1	96,0
2004	240,4	111,8	352,3	56,0	408,3	-	340,8	53,4	572,5	504,3	163,0
2005 I	91,3	8,2	99,4	-20,5	78,9	-	107,1	25,2	146,8	128,6	8,9
2005 II	86,3	38,7	125,0	36,5	161,5	-	126,0	8,2	235,6	178,1	48,6
2005 III	91,9	71,7	163,6	21,1	184,6	-	57,1	20,9	213,4	193,4	-30,0
2005 loka	21,1	5,1	26,2	-15,4	10,8	-	40,6	12,3	87,3	63,9	-16,2
2005 marras	9,5	2,0	11,6	-2,5	9,1	-	26,6	30,0	77,4	64,3	-43,5
2005 joul	37,8	11,7	49,4	-11,3	38,1	-	23,5	7,7	62,0	64,2	15,5
2006 tammi ²⁾	17,5	25,3	42,9	10,8	53,7	-	26,0	3,9	102,5	92,4	21,0
Kasvuvauhdit											
2003 joul	10,6	4,6	7,6	3,8	7,1	7,0	5,9	6,3	5,7	5,5	96,0
2004 joul	9,0	4,4	6,7	6,2	6,6	6,5	8,2	2,4	7,0	7,1	163,0
2005 maal	9,3	4,8	7,1	2,8	6,5	6,6	8,7	2,4	7,4	7,5	98,2
2005 kesä	10,9	5,1	8,1	5,1	7,6	7,6	9,6	1,2	8,2	8,1	160,3
2005 syys	11,1	6,5	8,8	6,1	8,4	8,2	8,7	1,3	9,1	8,8	77,7
2005 loka	11,2	6,0	8,6	4,0	7,9	8,0	8,9	1,8	9,4	8,9	50,0
2005 marras	10,4	5,9	8,2	3,8	7,6	7,6	8,7	3,3	9,4	9,0	-2,6
2005 joul	11,3	5,4	8,5	0,8	7,3	7,5	8,4	4,5	9,4	9,2	-16,7
2006 tammi ²⁾	10,2	6,4	8,4	3,3	7,6	.	8,5	3,6	9,9	9,7	1,3

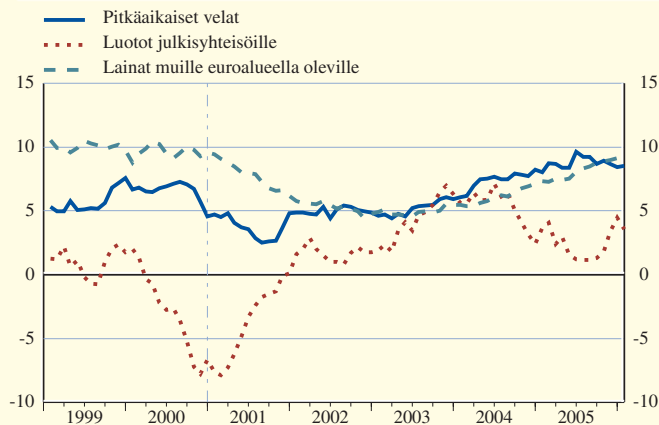
K1 Raha-aggregaatit

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

K2 Vastaerät

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

Lähde: EKP.

- 1) Raha-aggregaateihin kuuluvat rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallinnon yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtiolle (M1, M2, M3: ks. sanasto).
- 2) Arvot osassa "kasvuvauhdit" ovat kyseiseen kuukauteen päättyneen 12 kuukauden ajanjakson talustoimien summia.

2.3 Rahatalouden tilastot

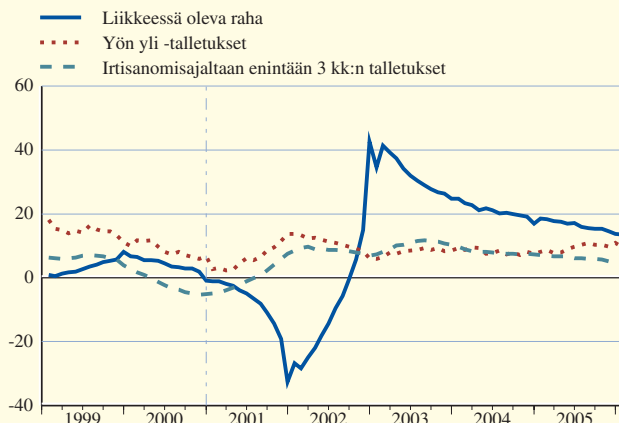
(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistetut; ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit; koko ajanjakson taloustoimet)

2. Raha-aggregaattien ja pitkäaikaisten velkojen komponentit

	Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset	Enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset	Irtisanomisajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Repot	Rahamarkkina-rahasto-osuudet	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Yli 2 vuoden velkapaperit	Irtisanomisajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset	Oma pääoma ja varaukset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kannat											
2003	386,9	2 293,7	1 031,0	1 522,3	218,4	596,1	92,7	1 789,6	90,7	1 250,0	1 003,1
2004	452,7	2 460,0	1 026,5	1 634,5	239,4	618,9	102,3	1 962,6	89,6	1 357,3	1 044,9
2005	I 477,6	2 529,1	1 019,3	1 656,1	225,8	613,1	106,0	2 038,7	90,9	1 387,1	1 062,8
	II 493,7	2 763,7	1 039,2	1 518,7	239,7	622,9	118,5	2 122,6	91,6	1 449,2	1 133,8
	III 507,4	2 841,0	1 084,0	1 545,9	244,9	636,6	120,0	2 158,3	87,8	1 464,1	1 156,2
2005	loka 515,0	2 854,2	1 087,0	1 548,7	237,3	631,3	121,4	2 186,7	87,0	1 473,6	1 154,8
	marras 519,6	2 860,1	1 089,6	1 548,9	237,8	633,7	130,0	2 196,9	86,7	1 484,3	1 176,0
	joulu 514,8	2 902,5	1 109,1	1 540,8	232,4	626,6	131,1	2 200,9	86,3	1 503,4	1 194,3
2006	tammii ^(p) 530,0	2 903,4	1 121,5	1 551,6	238,7	608,0	146,5	2 202,1	87,5	1 517,0	1 219,7
Taloustoimet											
2003	77,5	181,9	-29,7	143,1	-10,3	57,6	-15,1	149,2	-13,2	61,9	36,3
2004	65,8	174,7	-0,8	112,6	23,1	21,7	11,2	185,2	-1,1	106,6	50,1
2005	I 24,9	66,4	-13,2	21,4	-13,7	-5,7	-1,1	62,4	0,8	28,9	15,0
	II 16,2	70,1	14,3	24,4	13,7	9,7	13,0	66,2	0,0	34,0	25,8
	III 13,7	78,1	44,5	27,2	5,2	13,6	2,2	31,4	-3,8	17,6	11,9
2005	loka 7,5	13,6	2,3	2,8	-7,6	-8,8	1,0	28,1	-0,7	9,5	3,7
	marras 4,7	4,9	1,9	0,2	0,5	-7,6	4,6	6,8	-0,4	10,2	10,0
	joulu -4,8	42,6	19,8	-8,1	-5,4	-7,5	1,6	3,8	-0,4	7,1	13,0
2006	tammii ^(p) 15,2	2,4	14,3	11,0	6,4	-2,9	7,4	4,4	1,3	14,2	6,0
Kasvuvauhdit											
2003	joulu 24,9	8,6	-2,8	10,4	-4,6	11,0	-14,9	8,9	-12,7	5,2	3,7
2004	joulu 17,0	7,6	-0,1	7,4	10,7	3,6	12,3	10,3	-1,2	8,5	5,0
2005	maalis 17,8	7,8	1,7	6,8	4,0	1,8	6,4	10,6	0,5	9,1	5,4
	kesä 17,2	9,8	3,4	6,1	10,3	2,3	10,4	11,7	1,4	9,4	6,7
	syys 15,3	10,4	7,2	5,9	8,8	3,7	14,5	10,3	-2,3	8,8	6,5
2005	loka 15,3	10,4	6,2	5,7	5,0	1,4	17,5	11,0	-3,8	8,7	6,5
	marras 14,6	9,7	6,7	5,2	6,6	0,5	17,0	10,9	-4,5	8,3	6,3
	joulu 13,7	10,9	6,6	4,3	-3,1	-1,0	20,3	10,0	-4,9	7,8	7,4
2006	tammii ^(p) 13,6	9,6	8,5	4,7	3,4	-1,4	31,6	9,5	-3,9	8,2	8,1

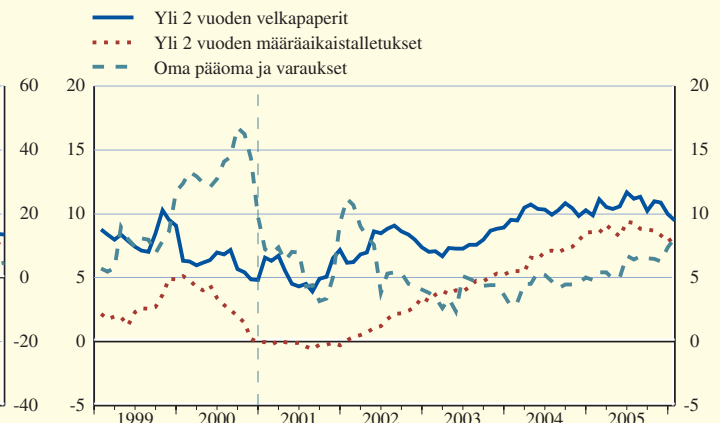
K3 Raha-aggregaattien komponentit

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

K4 Pitkäaikaisten velkojen komponentit

(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

Lähde: EKP.

2.4 Rahalaitosten lainat, erittely¹⁾

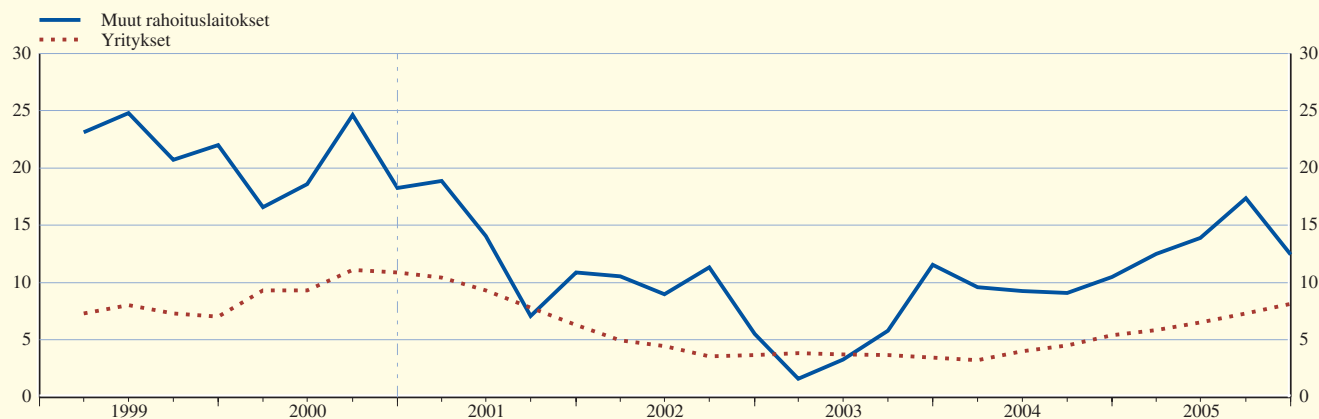
(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit; ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit; koko ajanjakson taloustoimet)

1. Lainat rahoituslaitoksille ja yrityksille

	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot		Muut rahoituslaitokset ²⁾		Yritykset				
	Yhteensä		Yhteensä		Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
	1	Enintään 1 vuosi 2	3	Enintään 1 vuosi 4					5
	Kannat								
2003	35,4	22,1	511,4	325,0	3 034,3	961,5	524,1	1 548,8	
2004	48,6	31,4	546,3	334,4	3 152,8	973,8	547,8	1 631,2	
2005 I	58,2	39,7	560,8	351,1	3 189,9	983,8	555,2	1 650,9	
II	63,8	43,9	581,1	362,9	3 282,3	1 025,1	564,4	1 692,7	
III	65,2	42,8	601,1	370,2	3 322,5	1 011,2	576,4	1 734,8	
2005 loka	68,9	45,6	601,7	369,1	3 342,6	1 018,2	586,4	1 738,0	
marras	75,4	50,7	617,0	377,4	3 374,0	1 027,6	589,7	1 756,7	
joulu	64,4	41,5	628,6	378,3	3 406,3	1 036,1	592,8	1 777,5	
2006 tammi ³⁾	76,4	52,9	642,0	392,3	3 444,9	1 046,8	600,3	1 797,8	
	Taloustoimet								
2003	4,2	2,2	53,4	26,2	102,7	-6,9	16,1	93,4	
2004	13,1	9,1	52,1	27,7	163,0	23,7	31,1	108,2	
2005 I	8,6	7,9	10,9	14,9	37,6	7,8	8,1	21,7	
II	5,5	4,2	16,5	9,5	82,4	34,6	9,8	37,9	
III	1,4	-1,0	19,7	7,3	41,7	-13,2	12,0	42,9	
2005 loka	3,7	2,8	-1,9	-2,7	27,2	8,9	10,6	7,7	
marras	6,4	5,1	13,3	7,7	31,9	9,5	3,8	18,6	
joulu	-11,0	-9,3	10,6	0,7	35,9	6,1	6,9	22,9	
2006 tammi ³⁾	12,0	11,5	18,1	17,1	29,9	11,4	7,5	11,0	
	Kasvuvauhdit								
2003 joul	11,8	11,6	11,6	8,8	3,5	-0,7	3,2	6,4	
2004 joul	36,9	41,5	10,5	9,1	5,4	2,5	6,0	7,0	
2005 maalis	23,7	21,8	12,5	17,5	5,9	3,9	6,6	6,9	
kesä	17,5	9,8	13,9	18,8	6,5	5,6	6,2	7,2	
syys	22,7	13,3	17,4	22,1	7,3	5,6	6,6	8,6	
2005 loka	24,0	15,8	15,6	19,1	7,5	5,5	8,2	8,4	
marras	37,3	33,0	12,9	12,7	7,7	4,8	8,5	9,2	
joulu	30,0	30,7	12,5	11,1	8,1	5,5	9,4	9,3	
2006 tammi ³⁾	35,9	36,4	15,9	14,8	8,5	6,0	8,9	9,8	

K5 Lainat rahoituslaitoksille ja yrityksille

(vuotuinen kasvuvauhti)

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Sisältää mm. sijoitusrahastot.

2.4 Rahalaitosten lainat, erittely¹⁾

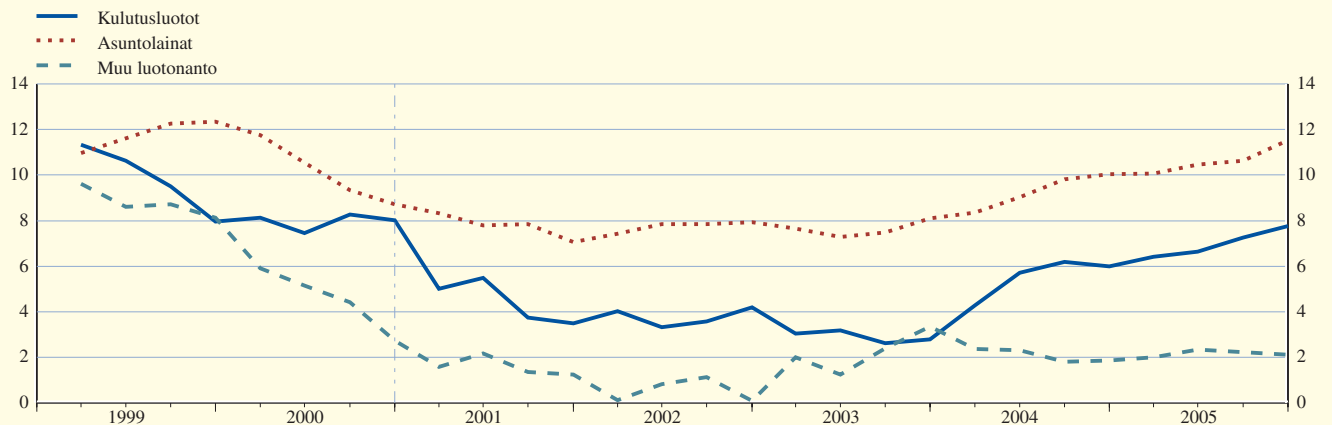
(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit; ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit; koko ajanjakson taloustoimet)

2. Lainat kotitalouksille²⁾

	Yhteensä	Kulutusluotot				Asuntolainat				Muu luotonanto				
		Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Kannat														
2003	3 520,6	484,5	112,0	181,0	191,5	2 360,5	14,4	63,3	2 282,7	675,6	145,0	95,5	435,1	
2004	3 808,4	515,4	120,3	189,6	205,6	2 591,5	14,6	65,8	2 511,1	701,5	144,1	99,2	458,2	
2005	3 860,4	519,3	120,2	191,1	208,0	2 640,3	14,3	67,1	2 558,9	700,9	144,4	98,7	457,8	
II	3 991,3	537,3	124,4	197,3	215,6	2 737,2	14,8	66,2	2 656,2	716,8	149,9	101,0	465,8	
III	4 079,5	544,7	125,8	199,0	220,0	2 819,8	15,1	67,6	2 737,1	714,9	145,4	101,3	468,2	
2005	4 120,2	548,8	126,9	200,0	221,9	2 851,0	14,9	67,8	2 768,3	720,4	145,3	101,7	473,3	
marras	4 151,2	550,1	126,4	200,7	223,0	2 877,1	15,0	68,3	2 793,9	724,0	147,8	102,4	473,8	
joulu	4 192,5	553,7	128,7	201,9	223,2	2 917,5	15,2	68,2	2 834,1	721,3	146,9	99,8	474,5	
2006	4 219,9	554,3	128,2	201,9	224,2	2 946,4	15,1	68,7	2 862,6	719,2	146,0	97,4	475,9	
Taloustoimet														
2003	211,6	13,1	8,4	6,2	-1,5	177,2	-5,9	1,6	181,4	21,3	-6,1	-4,9	32,2	
2004	278,6	29,0	7,1	8,6	13,3	236,9	0,9	2,9	233,1	12,7	-0,8	2,0	11,6	
2005	56,2	4,4	-0,3	1,6	3,1	49,5	-0,2	1,3	48,4	2,2	1,3	-0,4	1,3	
II	102,5	15,7	4,0	6,0	5,7	75,7	0,5	0,5	74,6	11,1	5,6	0,5	5,0	
III	90,0	8,7	1,5	2,1	5,1	83,1	0,3	1,3	81,4	-1,8	-4,7	0,1	2,7	
2005	36,1	4,4	1,3	1,1	2,0	30,6	-0,3	0,3	30,7	1,0	-0,8	0,0	1,7	
marras	31,8	2,7	-0,5	0,7	2,4	26,0	0,1	0,4	25,4	3,1	2,8	0,6	-0,3	
joulu	38,2	4,0	2,5	1,2	0,3	35,0	0,3	0,4	34,2	-0,8	-0,7	-0,9	0,8	
2006	22,2	1,2	-0,3	0,1	1,4	22,4	0,0	0,6	21,9	-1,4	-0,5	-2,4	1,4	
Kasvuvauhdit														
2003	joulu	6,4	2,8	8,0	3,5	-0,2	8,1	-26,2	2,5	8,6	3,4	-4,0	-4,9	8,5
2004	joulu	7,9	6,0	6,3	4,7	6,9	10,0	6,0	4,6	10,2	1,9	-0,5	2,0	2,6
2005	maalis	8,0	6,4	7,7	4,6	7,4	10,1	5,0	8,0	10,1	2,0	2,1	1,1	2,2
	kesä	8,4	6,7	6,6	5,8	7,5	10,5	4,1	4,6	10,7	2,3	3,8	0,6	2,3
	syys	8,6	7,2	7,7	6,2	8,0	10,6	6,7	4,8	10,8	2,2	2,4	1,2	2,4
2005	loka	8,9	7,8	9,1	6,4	8,3	10,9	1,2	4,7	11,1	2,4	2,4	0,3	2,8
	marras	9,1	8,1	8,8	6,6	9,1	11,1	4,5	6,3	11,3	2,3	2,0	1,1	2,7
	joulu	9,3	7,8	7,1	6,7	9,1	11,5	5,4	6,7	11,7	2,1	2,4	0,0	2,5
2006	tammii ^(p)	9,4	8,0	6,6	7,3	9,5	11,7	7,8	7,9	11,8	1,8	2,1	-1,6	2,5

K6 Lainat kotitalouksille

(vuotuinen kasvuvauhti)

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

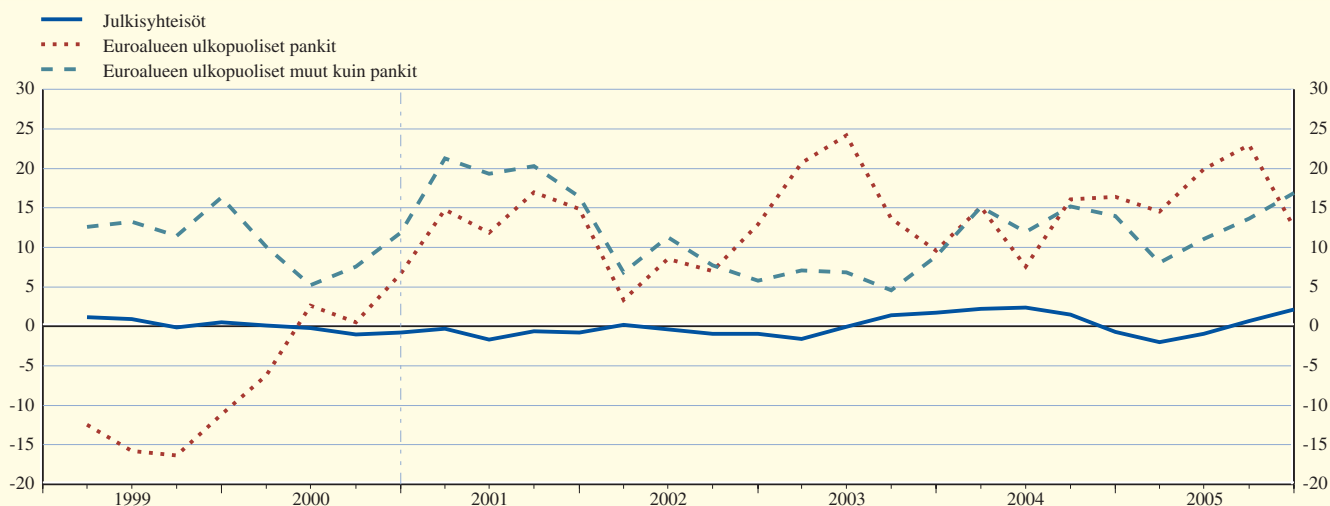
2.4 Rahalaitosten lainat, erittely¹⁾

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit; ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit; koko ajanjakson taloustoimet)

3. Lainat julkisyhteisöille ja euroalueen ulkopuolisille

	Julkisyhteisöt					Euroalueen ulkopuoliset				
	Yhteensä	Valtio	Muut julkisyhteisöt			Yhteensä	Pankit ²⁾	Muut kuin pankit		
			Osavaltio- hallinto	Paikallis- hallinto	Sosiaali- turvarahastot			Yhteensä	Julkisyhteisöt	Muut
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kannat										
2003	817,5	128,4	265,1	388,9	35,0	1 757,9	1 182,2	575,7	59,3	516,4
2004	811,3	129,5	252,3	405,7	23,8	1 974,7	1 342,2	632,5	61,3	571,1
2005										
I	805,4	128,2	248,1	406,6	22,5	2 136,5	1 463,8	672,7	62,0	610,7
II	807,3	123,8	247,5	407,3	28,6	2 292,5	1 582,4	710,1	62,1	648,0
III	814,9	124,1	247,1	411,0	32,7	2 375,5	1 633,1	742,5	64,1	678,4
IV ^(p)	831,2	128,6	246,8	423,7	32,1	2 466,2	1 681,0	785,3	67,7	717,6
Taloustoimet										
2003	13,7	-5,9	-12,2	16,6	15,3	159,4	109,2	50,1	-5,0	55,0
2004	-5,9	2,0	-13,9	17,3	-11,2	275,6	194,9	80,4	1,8	78,6
2005										
I	-6,6	-1,6	-4,2	0,5	-1,3	124,8	98,6	26,2	0,6	25,5
II	1,2	-4,7	-0,8	0,6	6,0	93,9	81,1	12,9	0,2	12,7
III	7,8	0,3	-0,5	3,8	4,1	85,3	52,0	33,4	2,0	31,4
IV ^(p)	14,7	2,8	-2,7	15,1	-0,6	-24,7	-63,5	38,7	3,6	35,1
Kasvuvauhdit										
2003 joul	1,7	-4,4	-4,4	4,4	77,5	9,3	9,6	8,8	-7,7	11,0
2004 joul	-0,7	1,5	-5,2	4,4	-32,1	15,6	16,4	13,9	3,1	15,2
2005										
maalis	-2,0	-2,5	-5,5	4,6	-42,1	12,4	14,6	8,0	1,1	8,8
kesä	-1,0	-1,3	-2,6	4,0	-34,7	17,0	19,9	11,0	2,1	12,0
syys	0,7	1,0	-2,4	4,1	-15,6	19,9	23,0	13,6	5,3	14,5
joul ^(p)	2,1	-2,4	-3,2	4,9	34,9	13,9	12,5	16,9	10,4	17,6

K7 Lainat julkisyhteisöille ja euroalueen ulkopuolisille (vuotuinen kasvuvauhti)

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

2.5 Talletukset rahalaitoksissa, erittely¹⁾

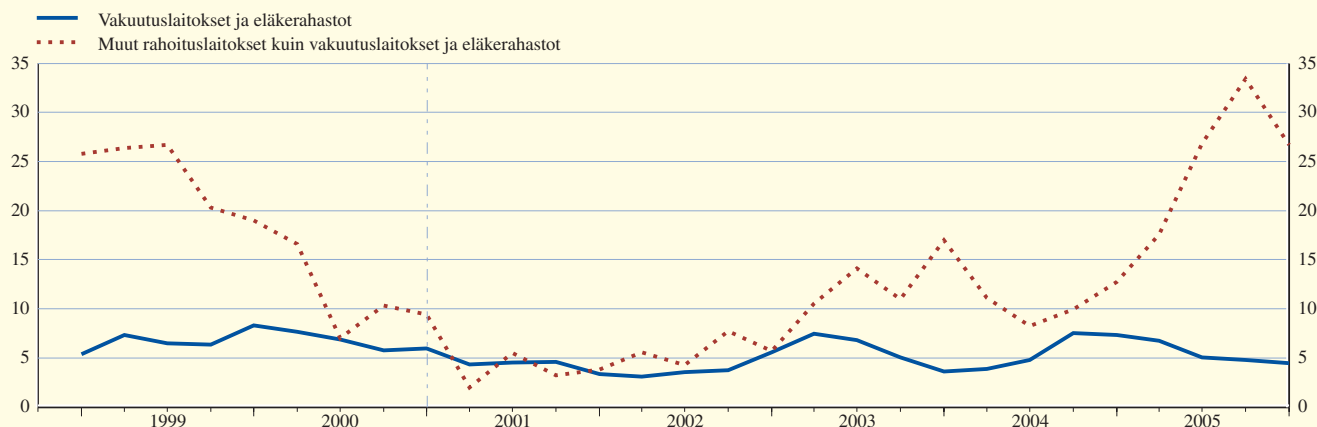
(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit; ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit; koko ajanjakson taloustoimet)

1. Muiden rahoituslaitosten talletukset

	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot							Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ²⁾							
	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot	
			Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk				Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Kannat															
2003	542,4	58,9	41,7	420,5	1,3	0,8	19,1	565,6	180,9	130,8	143,3	6,1	0,1	104,4	
2004	583,2	59,2	51,4	449,4	1,2	1,3	20,8	636,6	180,3	139,0	187,3	10,1	0,1	119,8	
2005	I	597,0	65,7	48,5	460,3	1,3	1,3	19,8	692,9	213,3	134,2	205,2	11,5	0,1	128,7
	II	595,7	61,2	48,3	463,0	1,1	1,6	20,5	792,2	226,7	149,1	264,3	11,1	0,1	140,7
	III	602,9	60,0	50,8	466,9	1,1	1,6	22,4	833,0	242,6	169,7	275,6	10,6	0,1	134,4
2005	loka	609,9	66,6	48,1	468,5	1,1	1,5	24,1	847,1	232,3	176,5	285,5	11,0	0,1	141,7
	marras	605,4	67,9	42,1	469,7	1,2	1,5	23,1	852,3	225,6	180,1	298,3	11,1	0,1	137,0
	joulu	612,3	67,6	52,0	469,6	1,2	1,4	20,5	865,5	224,1	186,1	324,5	10,5	0,1	120,2
2006	tammii ³⁾	621,3	72,7	49,8	471,6	1,2	1,4	24,6	898,0	249,4	179,2	329,9	10,0	0,1	129,5
Taloustoimet															
2003		19,0	1,6	3,9	11,8	0,3	0,4	1,1	82,8	25,3	0,8	37,6	3,2	0,1	16,0
2004		39,9	0,7	10,3	27,7	-0,1	-0,1	1,5	72,2	0,9	5,8	43,7	4,1	0,0	17,7
2005	I	12,5	6,4	-3,1	10,0	0,1	0,0	-1,0	48,8	32,1	-9,4	16,0	1,3	0,0	8,7
	II	-2,1	-5,3	-0,5	2,7	0,2	0,0	0,8	66,3	10,7	11,9	31,0	0,8	0,0	11,9
	III	7,2	-1,2	2,6	3,9	0,0	0,1	1,9	43,3	15,8	20,4	14,0	-0,5	0,0	-6,3
2005	loka	6,9	6,7	-2,9	1,5	0,0	0,0	1,6	9,9	-10,3	6,6	5,9	0,4	0,0	7,3
	marras	-4,6	1,2	-6,0	1,2	0,0	0,0	-0,9	4,5	-7,0	3,7	12,5	0,2	0,0	-4,8
	joulu	6,1	-0,6	9,3	-0,1	0,0	0,0	-2,6	1,0	-1,7	6,2	13,9	-0,6	0,0	-16,8
2006	tammii ³⁾	9,1	5,1	-2,1	1,9	0,0	0,0	4,1	34,4	25,9	-6,4	6,0	-0,5	0,0	9,4
Kasvuvauhdit															
2003	joulu	3,6	2,8	9,9	2,9	41,3	58,8	6,0	17,0	16,3	0,5	35,2	70,4	-	17,1
2004	joulu	7,4	1,2	24,6	6,6	-8,0	-43,1	7,9	12,7	0,5	4,3	30,4	67,6	-	17,1
2005	maalis	6,8	2,3	16,4	7,5	1,7	-51,5	-10,4	17,6	8,5	9,3	40,1	50,0	-	11,4
	kesä	5,1	1,8	15,3	4,8	18,1	31,3	-3,0	26,8	16,5	15,1	52,5	50,1	-	21,0
	syys	4,8	-2,8	7,9	5,1	26,4	33,0	12,0	33,4	27,3	33,4	49,5	46,3	-	18,9
2005	loka	5,0	13,3	-2,0	4,6	22,4	2,8	5,5	29,7	22,7	25,1	51,0	45,9	-	14,6
	marras	3,2	6,0	-12,1	4,1	18,3	2,9	10,9	27,8	13,0	33,9	48,0	27,1	-	13,9
	joulu	4,5	12,2	-1,2	4,3	36,2	2,9	-1,0	26,7	21,9	26,6	46,8	14,3	-	0,1
2006	tammii ³⁾	3,8	6,3	-3,8	4,3	18,5	1,3	4,4	26,4	16,8	30,7	49,8	-4,5	-	3,6

K8 Muiden rahoituslaitosten talletukset

(vuotuinen kasvuvauhti)

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Sisältää mm. sijoitusrahastot.

2.5 Talletukset rahalaitoksissa, erittely¹⁾

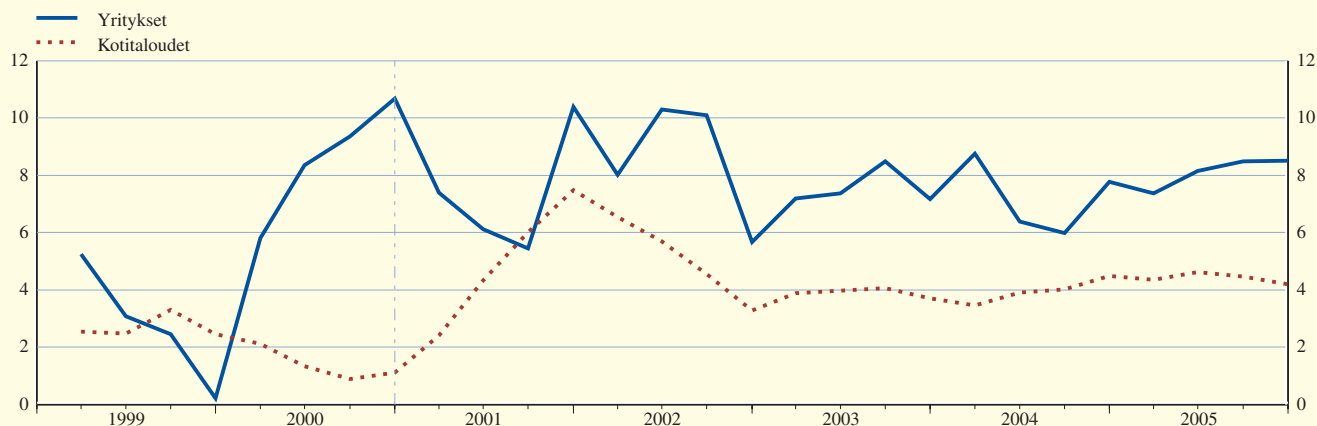
(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit; ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit; koko ajanjakson taloustoimet)

2. Yrityksien ja kotitalouksien talletukset

	Yritykset							Kotitaloudet ²⁾						
	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot
			Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk				Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Kannat														
2003	1 050,1	633,3	280,2	67,6	38,1	1,0	30,0	3 978,6	1 311,8	544,0	600,8	1 379,2	89,9	52,9
2004	1 114,6	674,7	291,1	73,8	44,2	1,1	29,7	4 162,0	1 403,1	515,0	634,3	1 466,1	88,0	55,6
2005 I	1 096,3	675,3	280,2	72,1	44,0	1,1	23,6	4 176,4	1 408,6	513,2	632,8	1 481,9	88,7	51,2
2005 II	1 133,5	722,2	274,1	71,9	41,6	1,5	22,1	4 246,0	1 629,3	511,2	630,8	1 336,3	87,2	51,2
2005 III	1 152,8	719,6	296,9	68,8	43,9	1,2	22,4	4 245,6	1 626,2	515,2	626,9	1 341,8	83,9	51,6
2005 loka	1 169,5	734,5	302,9	65,6	44,5	1,2	20,7	4 246,4	1 629,2	517,5	625,4	1 339,8	83,4	51,2
2005 marras	1 177,9	742,9	299,1	66,6	44,8	1,2	23,3	4 259,2	1 642,4	520,6	623,3	1 336,8	83,7	52,5
2005 joul	1 210,1	768,1	304,8	67,0	44,5	1,2	24,4	4 340,2	1 685,4	532,7	630,3	1 354,2	84,5	53,1
2006 tammi ^{①)}	1 182,1	739,9	301,5	67,0	47,2	1,2	25,3	4 336,4	1 668,6	533,4	629,3	1 366,3	85,2	53,5
Taloustoimet														
2003	70,4	40,9	19,7	3,9	10,2	0,0	-4,2	141,9	95,3	-45,8	10,4	117,4	-13,7	-21,8
2004	80,8	48,5	17,1	6,6	8,0	0,7	-0,2	178,1	90,5	-29,6	31,1	85,2	-1,9	2,7
2005 I	-20,0	-0,5	-12,1	-1,1	-0,2	0,0	-6,1	14,2	4,9	-2,0	-0,1	15,8	0,2	-4,5
2005 II	33,3	41,3	-7,7	0,2	1,1	-0,1	-1,5	67,1	63,3	-3,6	-2,3	11,1	-1,4	0,0
2005 III	20,4	-1,6	22,8	-3,1	2,2	-0,3	0,3	-0,8	-3,2	3,8	-4,0	5,5	-3,3	0,4
2005 loka	20,7	14,9	6,0	0,8	0,6	0,0	-1,7	0,9	3,5	1,9	-1,5	-2,1	-0,5	-0,3
2005 marras	7,3	7,9	-4,3	0,9	0,3	0,0	2,5	12,2	13,0	2,8	-2,0	-3,0	0,2	1,3
2005 joul	33,5	25,8	6,3	0,6	-0,3	0,0	1,2	81,1	43,1	12,1	6,9	17,4	0,9	0,7
2006 tammi ^{①)}	-26,4	-27,6	-2,5	0,1	2,7	0,0	0,9	-3,0	-16,6	1,3	-0,9	12,2	0,7	0,4
Kasvuvauhdit														
2003 joul	7,2	6,7	7,5	6,2	41,5	-3,9	-12,4	3,7	7,9	-7,7	1,8	9,3	-13,2	-29,2
2004 joul	7,8	7,7	6,2	9,9	21,2	72,2	-0,8	4,5	6,9	-5,4	5,2	6,2	-2,1	5,2
2005 maal	7,4	9,3	3,7	4,3	15,2	68,0	-8,3	4,4	6,6	-2,7	3,8	5,6	0,1	-1,3
2005 kesä	8,1	10,6	4,4	3,3	14,9	-5,8	-13,4	4,6	7,8	-1,3	2,9	4,8	1,1	1,5
2005 syys	8,5	9,1	10,7	-1,7	16,5	-26,5	-12,7	4,4	7,8	0,5	1,8	4,6	-2,4	-4,0
2005 loka	9,8	12,7	7,1	0,4	18,2	-28,2	-20,0	4,0	7,1	1,1	1,1	4,2	-3,5	-5,8
2005 marras	9,4	11,7	6,8	1,6	16,2	-29,8	-9,0	4,0	7,5	1,6	0,6	3,8	-4,1	-3,5
2005 joul	8,5	12,9	3,7	-2,2	8,9	-29,0	-17,9	4,2	8,5	2,9	-0,5	3,2	-4,5	-4,5
2006 tammi ^{①)}	10,2	11,8	8,9	-0,5	18,7	-27,8	1,6	4,0	7,6	3,2	-0,9	3,4	-3,4	2,6

K9 Yrityksien ja kotitalouksien talletukset

(vuotuinen kasvuvauhti)

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

2.5 Talletukset rahalaitoksissa, erittely¹⁾

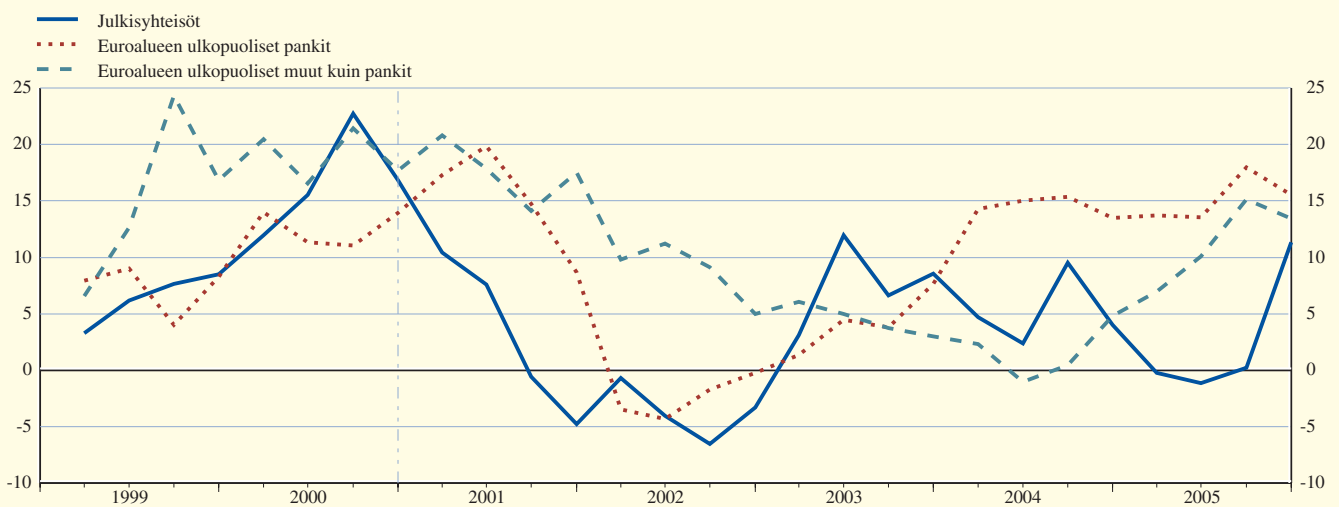
(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit; ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit; koko ajanjakson taloustoimet)

3. Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset

	Julkisyhteisöt					Yhteensä	Euroalueen ulkopuoliset				
	Yhteensä	Valtio	Muut julkisyhteisöt				Pankit ²⁾	Muut kuin pankit			
			Osavaltio- hallinto	Paikallis- hallinto	Sosiaali- turvarahastot			Yhteensä	Julkisyhteisöt	Muut	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Kannat											
2003	273,3	134,4	31,1	66,9	40,9	2 245,1	1 580,8	664,3	96,1	568,2	
2004	282,2	137,7	30,5	69,6	44,3	2 428,9	1 748,0	680,9	103,4	577,5	
2005											
I	269,9	126,3	33,4	67,5	42,7	2 669,1	1 935,7	733,4	105,4	628,0	
II	288,3	135,1	35,1	69,7	48,4	2 784,9	2 034,1	750,8	118,6	632,3	
III	287,5	135,1	36,0	71,3	45,2	2 907,1	2 108,2	798,9	125,2	673,7	
IV ^(p)	314,3	150,2	38,4	80,9	44,9	3 042,3	2 234,1	808,1	126,8	681,3	
Taloustoimet											
2003	21,5	23,3	-0,5	-2,3	1,0	138,7	117,5	21,1	-1,1	22,3	
2004	11,0	2,7	1,8	2,8	3,8	247,1	214,8	32,0	6,9	25,1	
2005											
I	-12,2	-11,4	2,8	-2,1	-1,6	188,2	147,1	41,0	2,0	39,1	
II	18,3	8,8	1,7	2,2	5,7	42,2	42,7	-0,5	13,2	-13,7	
III	-0,9	-0,3	0,9	1,7	-3,2	122,7	74,9	47,8	6,7	41,2	
IV ^(p)	26,8	15,1	2,4	9,6	-0,3	16,8	11,8	5,0	1,6	3,4	
Kasvuvauhdit											
2003	joulu	8,6	21,3	-1,5	-3,4	2,6	6,2	7,6	3,0	-1,2	3,7
2004	joulu	4,0	2,0	5,6	4,1	9,2	11,0	13,5	4,8	7,2	4,4
2005											
maalis	-0,3	-10,5	19,6	8,3	8,6	11,8	13,7	7,0	4,1	7,5	
kesä	-1,2	-13,8	19,3	8,3	16,9	12,6	13,5	10,1	15,8	9,0	
syys	0,2	-7,9	14,1	7,9	5,9	17,2	18,0	15,1	18,7	14,5	
joulu ^(p)	11,3	8,8	25,6	16,5	1,3	14,9	15,5	13,4	22,7	11,8	

K10 Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset

(vuotuinen kasvuvauhti)

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
- 2) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

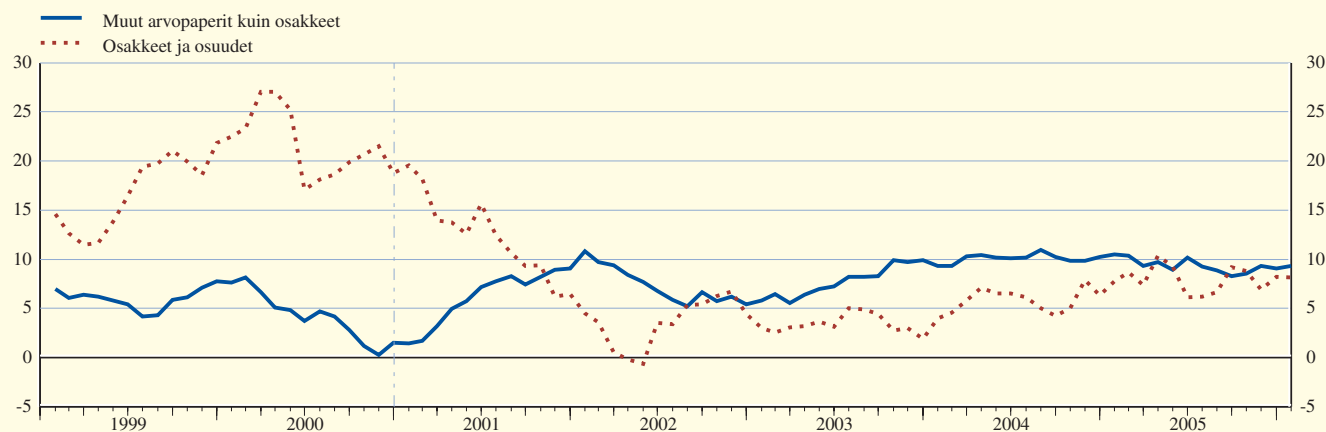
2.6 Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit, erittely¹⁾

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit; ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit; koko ajanjakson taloustoimet)

	Muut arvopaperit kuin osakkeet							Osakkeet ja osuudet				
	Yhteensä	Rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Muut euroalueella olevat		Euroalueen ulko-puoliset	Yhteensä	Raha-laitokset	Muut kuin raha-laitokset	Euroalueen ulko-puoliset
		Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Kannat												
2003	3 576,3	1 216,2	57,4	1 227,1	15,6	409,1	18,6	632,3	1 071,4	279,7	615,3	176,4
2004	3 939,5	1 362,7	59,9	1 284,1	15,8	449,0	16,3	751,7	1 158,1	286,4	656,4	215,2
2005 I	4 093,1	1 388,9	66,6	1 342,8	15,8	464,9	16,3	797,9	1 217,0	296,1	674,4	246,5
2005 II	4 269,0	1 435,8	67,7	1 368,1	15,8	488,0	18,9	874,7	1 234,8	295,3	704,1	235,5
2005 III	4 269,9	1 439,3	67,9	1 344,0	16,6	486,1	19,7	896,4	1 257,6	297,5	716,2	244,0
2005 loka	4 345,3	1 442,8	69,7	1 383,1	16,9	499,6	22,4	910,8	1 228,0	297,3	692,7	238,0
2005 marras	4 470,2	1 452,6	71,3	1 466,5	17,4	519,1	24,5	918,9	1 250,1	311,1	698,3	240,7
2005 joul	4 437,4	1 449,0	64,3	1 423,2	17,0	527,6	24,2	932,0	1 251,4	310,1	696,8	244,5
2006 tammi ^(P)	4 510,0	1 468,3	62,5	1 442,2	16,9	529,9	25,4	964,9	1 290,1	322,6	709,4	258,0
Taloustoimet												
2003	324,6	90,8	4,1	79,0	0,8	52,3	1,7	95,9	18,8	7,2	19,3	-7,8
2004	368,4	148,1	4,9	40,3	1,3	34,8	-1,3	140,4	67,6	2,2	34,5	30,8
2005 I	137,7	29,1	4,7	55,3	-0,5	17,0	-0,5	32,5	57,1	9,4	16,1	31,6
2005 II	128,9	46,2	-1,8	11,6	-1,0	21,9	1,6	50,3	14,5	5,0	25,2	-15,7
2005 III	1,2	1,8	0,2	-20,6	0,9	-2,9	0,9	20,8	6,6	1,1	2,7	2,8
2005 loka	48,3	4,5	1,7	13,4	0,3	12,8	2,8	12,8	1,9	0,2	7,9	-6,2
2005 marras	77,4	7,0	1,0	42,4	-0,1	16,9	1,6	8,7	20,0	13,1	1,5	5,3
2005 joul	-33,3	-4,0	-6,9	-42,7	-0,4	8,2	-0,2	12,6	-4,9	-1,5	-4,6	1,1
2006 tammi ^(P)	99,5	27,7	-0,9	25,5	0,3	3,0	1,6	42,3	32,3	10,3	10,7	11,4
Kasvuvauhdit												
2003 joul	9,9	8,1	8,7	6,9	5,0	14,8	8,2	17,2	1,9	2,7	3,4	-4,2
2004 joul	10,2	12,2	8,4	3,3	7,7	8,4	-7,3	22,0	6,3	0,8	5,6	17,2
2005 maal	9,3	9,1	14,1	3,9	-4,1	11,1	-4,6	19,1	7,3	1,9	4,0	26,4
2005 kesä	10,2	11,4	8,1	1,4	-9,9	12,7	4,2	24,2	6,1	1,4	6,5	11,6
2005 syys	8,3	8,9	5,9	-0,1	2,6	12,6	10,6	20,3	9,2	4,7	10,2	12,2
2005 loka	8,5	7,5	8,2	1,5	-19,3	14,8	23,6	19,7	8,8	4,6	10,9	8,1
2005 marras	9,3	7,3	9,0	4,3	-14,2	17,2	31,3	17,2	6,9	7,1	9,1	0,5
2005 joul	9,1	6,2	-1,2	4,7	-4,3	16,4	34,7	17,8	8,2	9,6	7,4	8,8
2006 tammi ^(P)	9,3	8,0	-8,5	3,9	-16,0	15,9	47,4	18,1	8,1	10,9	7,1	7,2

KII Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit

(vuotuinen kasvuvauhti)

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2.7 Eräiden rahalaitostaseen erien arvostusmuutokset¹⁾
(miljardia euroa)

1. Kotitalouslainojen luottotappiot/arvonlennukset²⁾

	Kotitalousluotot				Asuntolainat				Muu luotonanto			
	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2003	-2,7	-1,1	-0,5	-1,1	-3,2	-0,3	-0,1	-2,8	-7,2	-2,8	-0,3	-4,1
2004	-3,2	-1,3	-0,7	-1,3	-3,4	-0,3	-0,1	-3,0	-6,7	-2,3	-0,3	-4,1
2005 I	-1,3	-0,6	-0,2	-0,5	-1,2	-0,1	0,0	-1,1	-2,7	-1,1	-0,1	-1,6
2005 II	-0,8	-0,3	-0,2	-0,3	-0,8	0,0	0,0	-0,7	-1,6	-0,8	-0,1	-0,8
2005 III	-0,9	-0,4	-0,2	-0,3	-0,6	0,0	0,0	-0,5	-0,9	-0,4	0,0	-0,5
2005 loka	-0,3	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,3	-0,1	0,0	-0,2
2005 marras	-0,2	0,0	-0,1	-0,1	-0,2	0,0	0,0	-0,2	-0,6	-0,2	0,0	-0,4
2005 joul	-0,5	-0,1	-0,2	-0,1	-1,0	-0,1	-0,5	-0,4	-2,4	-0,2	-1,7	-0,5
2006 tammi ^(*)	-0,6	-0,2	-0,1	-0,2	-0,9	-0,1	0,0	-0,8	-1,0	-0,3	-0,1	-0,6

2. Yrityslainojen ja euroalueen ulkopuolisten lainojen luottotappiot/arvonlennukset

	Yritykset				Euroalueen ulkopuoliset		
	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi
	1	2	3	4	5	6	7
2003	-17,5	-8,8	-1,3	-7,4	-1,1	-0,3	-0,7
2004	-16,1	-8,8	-0,8	-6,5	-1,6	-0,5	-1,1
2005 I	-5,1	-2,5	-0,7	-1,9	-0,3	-0,1	-0,3
2005 II	-3,8	-1,9	-0,2	-1,8	-0,3	0,0	-0,3
2005 III	-1,8	-0,9	-0,2	-0,7	-0,2	-0,1	-0,2
2005 loka	-1,4	-1,1	-0,1	-0,2	0,0	0,0	0,0
2005 marras	-0,7	-0,4	0,0	-0,2	0,0	0,0	0,0
2005 joul	-5,2	-0,6	-3,3	-1,3	-0,3	-0,2	-0,1
2006 tammi ^(*)	-1,7	-0,8	-0,2	-0,7	-0,1	0,0	-0,1

3. Rahalaitosten hallussa olevien arvopapereiden arvostusmuutokset

	Muut arvopaperit kuin osakkeet								Osakkeet ja osuudet			
	Yhteensä	Rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Muut euroalueella olevat		Euroalueen ulkopuoliset	Yhteensä	Raha- laitokset	Muut kuin raha- laitokset	Euroalueen ulko- puoliset
		Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2003	-1,2	-0,8	-0,3	3,0	0,0	-1,1	-0,1	-1,9	19,4	8,0	5,0	6,4
2004	13,5	1,5	-0,1	10,8	-0,2	0,9	-0,1	0,6	8,1	1,3	3,4	3,5
2005 I	5,9	1,0	0,1	3,8	0,1	-0,7	0,1	1,6	4,6	0,5	2,7	1,4
2005 II	17,2	2,9	0,2	7,8	0,2	1,6	0,1	4,4	9,8	0,9	4,3	4,6
2005 III	-3,1	0,2	0,1	-3,6	-0,1	0,3	0,0	0,0	14,3	1,8	7,1	5,4
2005 loka	-2,2	-0,4	0,0	-1,0	0,0	-0,1	0,0	-0,6	-0,9	-0,3	-0,8	0,2
2005 marras	6,0	-0,4	0,1	1,2	0,5	0,3	0,1	4,2	7,9	1,0	3,5	3,4
2005 joul	1,0	0,0	0,0	-0,6	0,0	0,2	0,0	1,3	6,0	0,7	2,6	2,6
2006 tammi ^(*)	-3,5	-1,0	-0,1	-1,2	-0,1	-0,7	-0,1	-0,4	5,9	2,0	2,0	1,9

Lähde: EKP.

- 1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
2) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

2.8 Eräiden rahalaitostaseen erien valuuttaerittely¹⁾

(prosenttia kaikista valuutoista, kannat miljardia euroa, ajanjakson lopussa)

1. Talletukset

	Rahalaitokset ²⁾							Muut kuin rahalaitokset						
	Kaikki valuutat (kanta)	Euro ³⁾	Muut valuutat kuin euro				Kaikki valuutat (kanta)	Euro ³⁾	Muut valuutat kuin euro					
			Yhteensä	USD	JPY	CHF			GBP	Yhteensä	USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Euroalueelta														
2003	4 364,9	91,3	8,7	5,4	0,5	1,5	0,9	6 409,9	97,3	2,7	1,7	0,3	0,1	0,3
2004	4 709,0	91,4	8,6	5,0	0,5	1,5	1,1	6 778,5	97,2	2,8	1,7	0,3	0,1	0,4
2005	4 820,7	91,0	9,0	5,4	0,5	1,4	1,1	6 832,5	97,0	3,0	1,9	0,3	0,1	0,4
I	4 793,3	90,9	9,1	5,5	0,4	1,4	1,1	7 055,6	96,9	3,1	1,9	0,3	0,1	0,4
II	4 783,7	90,6	9,4	5,7	0,5	1,5	1,1	7 121,8	96,7	3,3	2,0	0,3	0,1	0,4
III	4 856,0	90,9	9,1	5,7	0,4	1,4	1,0	7 342,4	96,8	3,2	2,0	0,3	0,1	0,4
IV ^(p)														
Euroalueen ulkopuolelta														
2003	1 580,8	46,9	53,1	35,6	1,8	3,6	9,4	664,3	51,0	49,0	32,1	2,1	2,2	9,6
2004	1 748,0	46,7	53,3	35,8	2,1	3,2	9,5	680,9	55,4	44,6	28,9	1,5	2,2	9,3
2005	1 935,7	46,9	53,1	35,2	2,4	2,9	9,7	733,4	54,6	45,4	29,4	1,5	2,0	9,2
I	2 034,1	45,8	54,2	36,0	2,4	3,1	9,5	750,8	52,5	47,5	30,6	1,5	2,3	9,9
II	2 108,2	46,8	53,2	34,3	2,5	3,0	9,7	798,9	51,9	48,1	31,1	1,8	2,0	9,9
III	2 234,1	45,9	54,1	35,5	2,4	3,0	9,6	808,1	52,2	47,8	31,8	1,7	2,1	9,1
IV ^(p)														

2. Euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat velkapaperit

	Kaikki valuutat (kanta)	Euro ³⁾	Muut valuutat kuin euro				
			Yhteensä	USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7
2003	3 304,0	85,4	14,6	7,9	1,5	1,7	2,3
2004	3 653,9	84,6	15,4	7,6	1,7	1,9	2,7
2005	3 794,9	83,4	16,6	8,2	1,7	1,9	2,9
I	3 942,7	82,4	17,6	9,0	1,8	1,9	3,0
II	3 994,3	81,9	18,1	9,0	1,8	2,0	3,2
III	4 052,2	81,2	18,8	9,4	1,8	2,0	3,3
IV ^(p)							

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Euroalueen ulkopuolisissa maissa laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin euroalueen rahalaitokset.

3) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

2.8 Eräiden rahalaitostaseen erien valuuttaerittely¹⁾

(prosenttia kaikista valuutoista, kannat miljardia euroa, ajanjakson lopussa)

3. Lainat

	Rahalaitokset ²⁾							Muut kuin rahalaitokset						
	Kaikki valuutat (kanta)	Euro ³⁾	Muut valuutat kuin euro				Kaikki valuutat (kanta)	Euro ³⁾	Muut valuutat kuin euro					
			Yhteensä	USD	JPY	CHF			GBP	Yhteensä	USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Euroalueelta														
2003	4 193,9	-	-	-	-	-	-	7 919,3	96,5	3,5	1,6	0,3	1,2	0,3
2004	4 457,8	-	-	-	-	-	-	8 367,5	96,6	3,4	1,4	0,2	1,3	0,4
2005	4 575,4	-	-	-	-	-	-	8 474,8	96,5	3,5	1,5	0,2	1,3	0,4
I	4 529,4	-	-	-	-	-	-	8 725,8	96,4	3,6	1,6	0,2	1,3	0,4
II	4 547,4	-	-	-	-	-	-	8 883,1	96,3	3,7	1,6	0,2	1,3	0,4
III	4 559,3	-	-	-	-	-	-	9 122,9	96,3	3,7	1,7	0,2	1,3	0,5
IV ^(p)														
Euroalueen ulkopuolelta														
2003	1 182,2	50,2	49,8	29,3	4,7	2,5	9,2	575,7	38,8	61,2	43,6	2,4	4,6	7,0
2004	1 342,2	51,4	48,6	29,9	3,7	2,2	8,7	632,5	42,2	57,8	40,1	2,6	4,5	7,2
2005	1 463,8	51,8	48,2	29,2	3,4	2,1	9,2	672,7	41,8	58,2	42,1	1,4	4,3	7,1
I	1 582,4	49,3	50,7	31,0	4,2	2,0	9,0	710,1	41,0	59,0	43,1	1,1	4,4	7,2
II	1 633,1	49,2	50,8	29,5	4,3	2,0	10,1	742,5	40,1	59,9	42,4	1,6	3,9	8,4
III	1 681,0	47,7	52,3	30,9	4,4	2,1	10,1	785,3	39,3	60,7	42,8	1,7	4,1	8,3
IV ^(p)														

4. Euroalueen rahalaitosten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet

	Rahalaitosten liikkeeseen laskemat ²⁾							Muiden kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat						
	Kaikki valuutat (kanta)	Euro ³⁾	Muut valuutat kuin euro				Kaikki valuutat (kanta)	Euro ³⁾	Muut valuutat kuin euro					
			Yhteensä	USD	JPY	CHF			GBP	Yhteensä	USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Euroalueelta														
2003	1 273,6	95,5	4,5	1,7	0,3	0,9	1,3	1 670,3	98,0	2,0	1,0	0,5	0,3	0,2
2004	1 422,6	95,8	4,2	1,8	0,3	0,5	1,3	1 765,1	98,2	1,8	0,9	0,5	0,1	0,3
2005	1 455,5	95,4	4,6	2,1	0,4	0,4	1,5	1 839,7	98,3	1,7	0,9	0,4	0,1	0,3
I	1 503,5	95,5	4,5	2,1	0,3	0,4	1,5	1 890,8	98,2	1,8	1,0	0,4	0,1	0,3
II	1 507,1	95,5	4,5	2,0	0,3	0,4	1,5	1 866,4	98,1	1,9	1,0	0,3	0,1	0,4
III	1 513,3	95,8	4,2	2,0	0,3	0,4	1,3	1 992,0	97,9	2,1	1,1	0,3	0,1	0,5
IV ^(p)														
Euroalueen ulkopuolelta														
2003	276,9	45,1	54,9	30,6	1,2	4,9	15,4	355,5	45,8	54,2	31,1	5,8	5,8	6,4
2004	341,3	50,3	49,7	28,6	1,0	0,5	17,0	410,4	44,8	55,2	30,5	8,6	0,7	9,2
2005	359,8	48,9	51,1	30,3	1,0	0,5	16,5	438,0	43,7	56,3	32,7	7,2	0,8	9,1
I	397,4	47,9	52,1	30,3	0,8	0,5	17,8	477,3	41,1	58,9	34,0	7,9	0,8	9,9
II	407,2	49,5	50,5	29,1	0,8	0,6	17,0	489,2	40,2	59,8	36,0	6,1	0,9	11,1
III	399,4	47,7	52,3	31,0	0,8	0,7	16,2	532,6	35,6	64,4	37,7	7,3	0,9	12,6
IV ^(p)														

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Euroalueen ulkopuolisissa maissa laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin euroalueen rahalaitokset.

3) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

2.9 Euroalueen sijoitusrahastojen yhteenlaskettu tase¹⁾

(miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat)

1. Saamiset

	Yhteensä	Talletukset	Hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat osakkeet ja osuudet	Hallussa olevat rahasto-osuudet	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset
			Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2004 II	3 631,6	263,7	1 540,5	75,7	1 464,7	1 206,9	299,8	151,0	169,7
2004 III	3 652,8	265,6	1 585,6	78,5	1 507,1	1 179,2	302,5	155,5	164,3
2004 IV	3 790,0	259,4	1 617,6	78,1	1 539,5	1 250,5	317,3	158,6	186,7
2005 I	4 013,0	286,9	1 687,3	79,2	1 608,1	1 324,7	342,4	163,3	208,5
2005 II	4 263,4	294,9	1 778,7	91,3	1 687,4	1 404,9	379,1	167,7	238,1
2005 III(p)	4 572,2	301,4	1 856,0	100,7	1 755,2	1 556,6	417,0	170,4	270,8

2. Velat

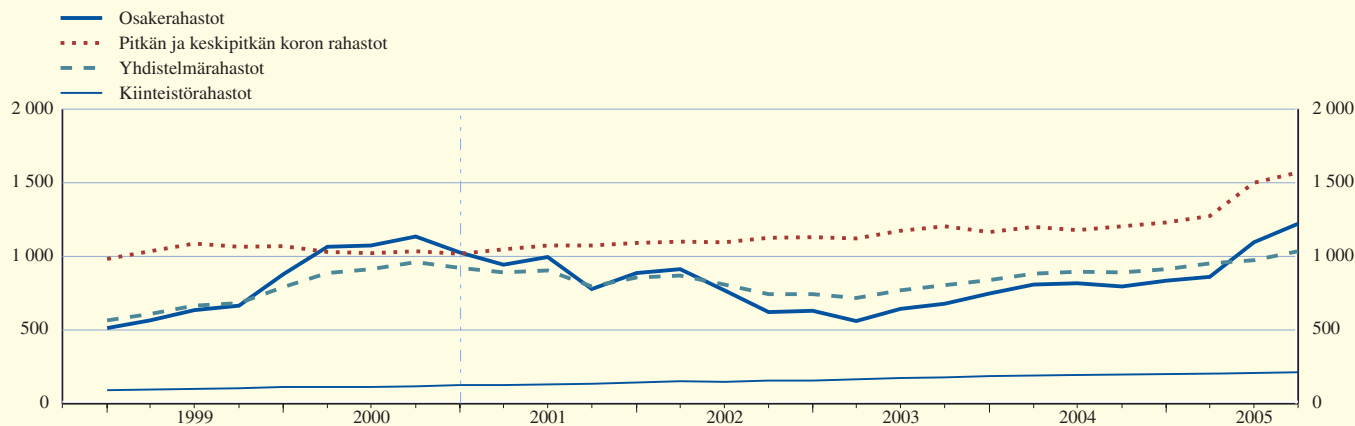
	Yhteensä	Talletukset ja lainat	Rahasto-osuudet	Muut velat
2004 II	3 631,6	54,2	3 441,1	136,3
2004 III	3 652,8	53,3	3 463,1	136,4
2004 IV	3 790,0	52,3	3 588,4	149,2
2005 I	4 013,0	60,5	3 764,0	188,5
2005 II	4 263,4	57,8	3 996,9	208,6
2005 III(p)	4 572,2	59,5	4 306,0	206,7

3. Varat/velat yhteensä rahasto- ja sijoittajatyypin mukaan

	Yhteensä	Rahastot rahastotyypin mukaan					Rahastot sijoittajatyypin mukaan	
		Osakerahastot	Pitkän ja keskipitkän koron rahastot	Yhdistelmärahastot	Kiinteistörahastot	Muut rahastot	Yleisölle tarjottavat rahastot	Rajoitetulle sijoittajajoukolla tarjottavat rahastot
	1	2	3	4	5	6	7	8
2004 II	3 631,6	814,5	1 178,1	893,6	193,5	552,0	2 669,4	962,2
2004 III	3 652,8	796,8	1 204,8	889,1	196,4	565,8	2 686,6	966,2
2004 IV	3 790,0	834,3	1 229,8	912,0	196,9	617,0	2 795,5	994,4
2005 I	4 013,0	861,9	1 274,8	951,7	201,2	723,4	2 981,1	1 032,0
2005 II	4 263,4	1 094,4	1 498,4	974,6	207,2	488,8	3 179,6	1 083,8
2005 III(p)	4 572,2	1 221,8	1 568,9	1 032,2	211,8	537,6	3 448,0	1 124,2

K12 Sijoitusrahastojen saamiset yhteensä

(miljardia euroa)

Lähde: EKP.

1) Muut kuin rahamarkkinarahastot. Lisätietoja Yleistä-osassa.

2.10 Euroalueen sijoitusrahastojen saamiset rahasto- ja sijoittajatyypin mukaan
(miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat)

1. Rahastotyypin mukaan

	Yhteensä	Talletukset	Hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat osakkeet ja osuudet	Hallussa olevat rahasto-osuudet	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	
			Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Osakerahastot										
2004	II	814,5	33,9	34,0	3,5	30,5	692,1	27,2	-	27,2
	III	796,8	33,9	35,5	4,0	31,5	673,3	27,0	-	27,1
	IV	834,3	30,8	36,7	4,0	32,6	705,8	30,2	-	30,8
2005	I	861,9	33,7	36,7	4,0	32,7	729,8	31,3	-	30,5
	II	1 094,4	44,8	41,2	4,5	36,8	936,6	37,9	-	33,9
	III(φ)	1 221,8	48,0	42,8	4,9	37,9	1 045,1	50,2	-	35,8
Pitkän ja keskipitkän koron rahastot										
2004	II	1 178,1	85,2	979,7	39,5	940,2	35,5	23,5	-	54,2
	III	1 204,8	87,0	1 003,8	42,1	961,8	34,4	25,2	-	54,4
	IV	1 229,8	83,7	1 016,9	43,3	973,6	39,9	25,1	-	64,2
2005	I	1 274,8	97,5	1 042,1	44,7	997,4	39,4	28,1	-	67,7
	II	1 498,4	110,2	1 225,8	58,4	1 167,4	38,4	32,6	-	91,3
	III(φ)	1 568,9	110,0	1 285,7	67,0	1 218,7	38,4	35,0	-	99,8
Yhdistelmärahastot										
2004	II	893,6	56,3	366,1	24,0	342,1	300,3	123,7	0,3	46,8
	III	889,1	56,3	374,5	23,7	350,8	291,2	124,4	0,3	42,4
	IV	912,0	54,5	374,7	21,7	353,0	304,1	131,0	0,3	47,4
2005	I	951,7	60,4	387,6	22,4	365,2	314,1	134,8	0,2	54,7
	II	974,6	64,9	417,3	21,2	396,2	276,6	146,5	0,2	69,0
	III(φ)	1 032,2	66,3	425,1	21,6	403,5	300,0	160,2	0,2	80,4
Kiinteistörahastot										
2004	II	193,5	16,1	9,2	0,7	8,6	0,7	8,3	149,8	9,3
	III	196,4	15,5	9,2	0,7	8,5	0,8	8,1	154,1	8,7
	IV	196,9	15,7	7,6	0,7	6,9	1,0	7,5	156,4	8,7
2005	I	201,2	14,3	8,4	0,7	7,7	1,1	7,5	160,9	9,0
	II	207,2	14,0	8,2	0,8	7,5	1,1	7,6	167,2	9,0
	III(φ)	211,8	15,2	8,7	1,2	7,6	1,3	8,1	169,8	8,7

2. Sijoittajatyypin mukaan

	Yhteensä	Talletukset	Hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet	Hallussa olevat osakkeet ja osuudet	Hallussa olevat rahasto-osuudet	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	
								1
Yleisölle tarjottavat rahastot								
2004	II	2 669,4	217,6	1 018,3	958,4	227,2	129,7	118,2
	III	2 686,6	221,5	1 049,0	939,5	229,6	133,5	113,6
	IV	2 795,5	217,3	1 072,4	1 000,1	239,2	137,6	128,9
2005	I	2 981,1	241,3	1 129,5	1 058,7	259,5	141,2	150,7
	II	3 179,6	247,2	1 202,2	1 124,9	284,0	144,9	176,3
	III(φ)	3 448,0	250,8	1 256,1	1 257,8	320,9	145,2	217,3
Rajoitetulle sijoittajajoukolle tarjottavat rahastot								
2004	II	962,2	46,1	522,2	248,5	72,6	21,3	51,5
	III	966,2	44,1	536,6	239,7	72,9	22,0	50,8
	IV	994,4	42,0	545,2	250,3	78,1	21,0	57,8
2005	I	1 032,0	45,5	557,7	266,0	82,9	22,0	57,8
	II	1 083,8	47,6	576,5	280,0	95,1	22,8	61,8
	III(φ)	1 124,2	50,6	599,9	298,9	96,2	25,2	53,4

Lähde: EKP.

RAHOITUS- JA MUU KUIN RAHOITUSTILINPITO

3.1 Ei-rahoitussektorin rahoitusvarojen pääerät

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat, koko ajanjakson taloustoimet)

	Yhteensä	Käteinen ja talletukset								Lisätieto: Muiden kuin rahalaitosten talletukset pankkeissa euroalueen ulkopuolella		
		Yhteensä	Käteinen	Ei-rahoitussektorin (pl. valtio) talletukset euroalueen rahalaitoksissa					Valtion talletukset euroalueen rahalaitoksissa		Talletukset muissa kuin rahalaitoksissa ¹⁾	
				Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset	Irtisanomisehtoiset	Repot				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Kannat												
2004	II	16 109,3	6 056,9	372,3	5 263,9	2 101,2	1 529,5	1 553,9	79,4	223,7	197,0	341,7
	III	16 173,8	6 081,9	383,5	5 284,3	2 104,2	1 532,2	1 565,1	82,8	204,1	210,0	356,0
	IV	16 518,0	6 241,7	413,7	5 435,0	2 165,2	1 577,9	1 603,7	88,2	162,4	230,6	337,8
2005	I	16 831,8	6 257,1	408,4	5 432,8	2 174,3	1 560,0	1 620,0	78,5	187,4	228,5	374,1
	II	17 292,8	6 423,8	430,8	5 550,1	2 448,6	1 552,8	1 471,1	77,7	211,5	231,4	370,5
	III	17 639,9	6 426,1	439,5	5 565,0	2 440,3	1 571,6	1 475,5	77,6	182,4	239,2	393,8
Taloustoimet												
2004	II	293,4	139,2	21,4	86,1	82,0	-14,7	20,7	-1,9	39,4	-7,8	-3,1
	III	119,1	29,4	11,3	24,8	4,6	5,5	11,3	3,4	-19,7	13,0	13,1
	IV	149,5	168,5	30,2	159,4	65,2	49,9	38,9	5,4	-41,7	20,6	-14,0
2005	I	160,4	14,9	-5,2	-4,0	7,4	-17,4	15,7	-9,7	25,0	-0,9	16,3
	II	279,8	160,3	22,3	111,0	111,0	-10,1	11,0	-0,9	24,1	2,9	-3,0
	III	98,6	2,8	8,7	15,7	-7,4	18,8	4,4	-0,1	-29,4	7,8	12,0
Kasvuvauhdit												
2004	II	4,5	5,3	19,5	4,2	8,3	-1,7	6,3	-15,7	12,8	3,9	7,7
	III	4,5	5,6	18,8	4,4	8,1	-1,1	6,2	-8,5	10,7	10,7	6,0
	IV	4,5	6,2	17,4	5,1	7,1	1,6	6,2	3,6	3,9	16,2	4,6
2005	I	4,6	5,9	16,4	5,1	7,9	1,5	5,6	-3,3	1,7	12,2	3,6
	II	4,4	6,2	15,7	5,5	9,0	1,8	4,9	-2,1	-5,5	18,1	3,6
	III	4,3	5,7	14,6	5,3	8,4	2,7	4,5	-6,3	-10,8	14,5	3,2
Muut arvopaperit kuin osakkeet												
Osakkeet²⁾												
Vakuustekninen vastuuvetäjä												
	Yhteensä	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Yhteensä	Noteeratut osakkeet	Rahasto-osuudet	Rahamarkkina-rahasto-osuudet	Yhteensä	Kotitalouksien osuus henkivakuutus- ja eläkerahastoista	Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu		
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		
Kannat												
2004	II	1 951,1	166,3	1 784,8	4 078,7	2 095,1	1 983,6	438,7	4 022,7	3 642,1	380,6	
	III	1 960,7	166,0	1 794,7	4 042,3	2 060,0	1 982,3	438,9	4 088,9	3 704,5	384,4	
	IV	1 937,0	160,0	1 777,0	4 178,2	2 180,2	1 998,0	421,8	4 161,1	3 774,4	386,7	
2005	I	1 973,4	157,8	1 815,6	4 329,0	2 279,5	2 049,5	429,2	4 272,3	3 876,5	395,8	
	II	2 035,5	161,9	1 873,6	4 456,4	2 348,3	2 108,1	426,7	4 377,1	3 978,9	398,2	
	III	2 026,7	160,2	1 866,5	4 698,6	2 510,3	2 188,3	429,2	4 488,4	4 086,1	402,3	
Taloustoimet												
2004	II	39,9	10,8	29,2	56,8	52,6	4,2	0,0	57,6	53,0	4,5	
	III	11,0	0,3	10,7	16,6	9,5	7,1	-2,4	62,1	58,3	3,8	
	IV	-19,1	-9,5	-9,5	-60,4	-51,4	-9,0	-15,8	60,5	58,1	2,4	
2005	I	36,6	-4,4	41,0	34,9	0,5	34,3	7,9	74,0	64,9	9,1	
	II	33,9	3,0	30,9	22,7	3,8	18,9	0,8	62,9	60,2	2,7	
	III	-3,0	-2,4	-0,6	18,1	-17,2	35,3	4,9	80,5	76,6	4,0	
Kasvuvauhdit												
2004	II	1,6	10,0	0,8	3,1	3,1	3,1	1,7	6,3	6,4	5,1	
	III	1,3	2,9	1,2	2,4	2,6	2,2	0,6	6,2	6,4	5,0	
	IV	1,8	5,0	1,6	1,3	0,9	1,7	-0,8	6,4	6,5	5,5	
2005	I	3,5	-1,8	4,0	1,2	0,6	1,8	-2,4	6,4	6,5	5,3	
	II	3,2	-6,4	4,1	0,3	-1,8	2,6	-2,2	6,5	6,6	4,7	
	III	2,5	-8,0	3,4	0,4	-3,1	4,0	-0,5	6,8	7,0	4,7	

Lähde: EKP.

- 1) Sisältää euroalueen valtionhallinnon (EKT 95:ssä S.1311), muiden rahoituksen välittäjien (EKT 95:ssä S.123) ja vakuutuslaitosten sekä eläkerahastojen (EKT 95:ssä S.125) vastaanottamat talletukset.
- 2) Ei sisällä noteeraamattomia osakkeita.

3.2 Ei-rahoitussektorien velkojen pääerät

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat, koko ajanjakson taloustoimet)

		Lainat euroalueen rahalaitoksista ja muista rahoituslaitoksista velallissectoreittain											Lisätieto: Muiden kuin rahalaitosten lainat euroalueen ulkopuolelta				
		Yhteensä		Julkisyhteisöt			Yritykset			Kotitaloudet ¹⁾							
		1	2	Euroalueen raha- laitoksista	3	Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	4	5	6	7		8	9	10	11
Kannat																	
2004	II	17 298,3	8 719,6	7 593,6	932,9	91,5	841,4	3 740,7	1 187,9	2 552,8	4 045,9	292,1	3 753,9	431,5			
	III	17 407,6	8 800,7	7 671,3	928,7	90,1	838,6	3 744,8	1 171,7	2 573,1	4 127,3	289,7	3 837,5	426,1			
	IV	17 776,6	8 925,6	7 794,7	927,8	80,9	846,9	3 787,2	1 193,8	2 593,5	4 210,5	294,8	3 915,7	434,8			
2005	I	18 145,9	9 014,7	7 877,9	922,3	77,5	844,9	3 818,4	1 192,9	2 625,4	4 274,1	294,8	3 979,3	455,4			
	II	18 670,5	9 222,4	8 102,7	922,3	82,3	840,0	3 911,6	1 240,8	2 670,7	4 388,5	305,3	4 083,2	526,0			
	III	19 139,6	9 356,1	8 238,6	931,5	87,6	843,9	3 943,0	1 224,0	2 719,0	4 481,6	302,7	4 179,0	537,7			
Taloustoimet																	
2004	II	263,8	150,2	134,5	-9,2	5,4	-14,5	70,1	16,8	53,4	89,2	8,6	80,6	-3,6			
	III	145,0	78,8	86,1	-5,2	-1,4	-3,8	0,1	-16,6	16,7	83,8	-1,9	85,7	1,9			
	IV	113,6	142,7	139,7	1,6	-9,2	10,8	57,2	25,3	31,8	83,9	6,4	77,5	0,8			
2005	I	236,7	88,9	87,2	-6,3	-3,4	-2,8	29,3	5,2	24,1	65,9	0,8	65,0	6,7			
	II	316,0	197,1	185,7	-0,7	4,8	-5,5	86,7	38,6	48,2	111,1	10,4	100,7	59,6			
	III	215,2	128,7	139,5	9,5	5,3	4,2	24,2	-16,5	40,7	95,0	-2,6	97,7	18,4			
Kasvuvauhdit																	
2004	II	4,2	4,9	5,3	1,7	28,1	-0,6	2,5	-2,3	4,8	8,0	0,8	8,6	1,3			
	III	4,3	4,8	5,7	0,9	24,6	-1,2	2,2	-1,5	4,0	8,3	2,0	8,8	5,5			
	IV	4,3	5,0	5,9	-0,9	-1,6	-0,9	3,2	1,8	3,8	8,1	3,1	8,5	2,2			
2005	I	4,4	5,4	6,0	-2,0	-10,1	-1,2	4,2	2,6	5,0	8,2	5,0	8,4	1,4			
	II	4,7	5,8	6,6	-1,1	-10,1	-0,2	4,6	4,4	4,7	8,5	5,4	8,8	16,0			
	III	5,1	6,3	7,2	0,4	-2,8	0,8	5,3	4,5	5,6	8,6	5,2	8,9	20,1			

		Muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijoittain							Yritysten liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet	Valtion talletus- velka	Yritysten vakuutus- tekninen eläkevastuu- velka
		Julkisyhteisöt			Yritykset						
		14	15	16	17	18	19	20			
Kannat											
2004	II	5 260,4	4 618,7	611,4	4 007,3	641,7	219,5	422,2	2 843,1	181,9	293,4
	III	5 352,4	4 706,8	611,7	4 095,1	645,6	212,8	432,8	2 763,8	194,0	296,6
	IV	5 357,3	4 719,1	588,1	4 131,0	638,2	203,1	435,0	2 980,4	213,5	299,9
2005	I	5 477,9	4 826,0	599,8	4 226,2	651,9	218,2	433,7	3 138,6	212,0	302,7
	II	5 683,9	5 020,6	620,2	4 400,4	663,2	223,2	440,0	3 243,6	214,7	306,0
	III	5 681,8	5 018,5	607,8	4 410,7	663,3	218,6	444,7	3 570,9	221,3	309,4
Taloustoimet											
2004	II	115,7	99,1	20,2	78,9	16,7	10,1	6,6	1,8	-7,1	3,1
	III	44,5	40,6	0,3	40,2	4,0	-6,7	10,7	6,3	12,1	3,2
	IV	-54,8	-43,7	-23,4	-20,2	-11,1	-9,8	-1,3	2,3	19,4	4,0
2005	I	140,6	123,7	10,3	113,4	16,9	16,5	0,4	4,7	-0,2	2,8
	II	114,7	109,5	21,7	87,8	5,2	4,8	0,4	-1,8	2,7	3,4
	III	-2,6	-0,4	-12,3	11,9	-2,2	-4,7	2,5	79,0	6,6	3,4
Kasvuvauhdit											
2004	II	4,9	5,3	4,9	5,3	2,2	11,4	-2,0	0,4	4,8	4,8
	III	5,0	5,2	6,5	5,0	3,2	6,9	1,5	0,5	11,3	4,8
	IV	4,6	5,3	6,0	5,2	0,1	2,1	-0,8	0,5	17,5	4,7
2005	I	4,7	4,8	1,3	5,3	4,2	4,8	3,9	0,5	12,8	4,5
	II	4,7	5,0	1,5	5,5	2,3	2,2	2,4	0,4	18,7	4,6
	III	3,7	4,0	-0,6	4,7	1,4	3,2	0,5	3,0	14,7	4,6

Lähde: EKP.

1) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

3.3 Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusvarojen ja velkojen pääerät (miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat, koko ajanjakson taloustoimet)

Rahoitusvarojen pääerät													
Yhteensä		Talletukset euroalueen rahalaitoksissa				Lainat			Muut arvopaperit kuin osakkeet				
Yhteensä		Yön yli	Määrä- aikaiset	Irtisanomis- ehtoiset	Repot	Yhteensä	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Yhteensä	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Kannat													
2004	II	4 036,2	565,4	59,9	482,0	2,3	21,2	347,9	61,7	286,2	1 611,1	65,0	1 546,1
	III	4 097,2	573,6	61,5	489,8	2,3	20,0	353,8	64,6	289,2	1 652,4	63,6	1 588,8
	IV	4 191,5	583,2	59,2	500,8	2,5	20,8	333,4	57,4	276,0	1 711,1	67,1	1 644,0
2005	I	4 321,3	597,0	65,7	508,8	2,7	19,8	335,3	59,2	276,1	1 759,2	66,2	1 693,0
	II	4 446,3	595,7	61,2	511,3	2,7	20,5	325,2	57,7	267,4	1 823,8	66,5	1 757,3
	III	4 601,9	602,9	60,0	517,7	2,7	22,4	329,6	62,4	267,2	1 863,2	65,7	1 797,5
Taloustoimet													
2004	II	29,8	7,2	-4,9	13,7	-0,6	-0,9	-6,4	-1,7	-4,7	25,3	0,3	25,0
	III	54,6	8,2	1,6	7,8	-0,1	-1,1	5,9	2,9	3,0	27,0	-1,5	28,5
	IV	53,6	9,9	-1,7	10,6	0,2	0,7	-20,5	-7,3	-13,2	52,5	3,2	49,2
2005	I	91,4	12,5	6,4	6,9	0,2	-1,0	-0,3	1,8	-2,1	51,6	-1,1	52,7
	II	51,2	-2,1	-5,3	2,2	0,2	0,8	-10,2	-1,4	-8,8	37,7	-0,6	38,2
	III	78,8	7,2	-1,2	6,4	0,1	1,9	4,2	4,6	-0,4	34,8	-0,7	35,5
Kasvuvauhdit													
2004	II	6,0	4,8	-6,4	6,9	6,5	-6,3	0,6	0,0	0,7	10,2	2,3	10,5
	III	6,5	7,5	6,8	7,7	-12,8	6,7	2,2	7,3	1,2	9,9	-2,7	10,4
	IV	5,6	7,4	1,2	8,2	-12,0	7,8	-5,6	-6,9	-5,3	9,8	4,1	10,0
2005	I	5,7	6,8	2,2	8,3	-11,6	-10,5	-6,1	-6,8	-5,9	9,7	1,4	10,1
	II	6,2	5,1	1,8	5,7	23,8	-3,0	-7,3	-6,5	-7,4	10,5	0,1	10,9
	III	6,7	4,8	-2,8	5,3	30,1	12,0	-7,6	-3,5	-8,5	10,7	1,3	11,1

Rahoitusvarojen pääerät						Velkojen pääerät								
Osakkeet ¹⁾				Vakuutus- maksu- ja korvaus- vastuu	Yhteensä	Lainat euroalueen raha- laitoksista ja muista rahoituslaitoksista		Muut arvopaperit kuin osak- keet	Noteeratut osakkeet	Vakuutustekninen vastuuvulka				
Yhteensä	Noteeratut osakkeet	Rahasto- osuudet	Raha- markkina- rahasto- osuudet			Yhteensä	Euroalueen raha- laitoksista			Yhteensä	Kotitalouk- sien osuus henki- vakuutus- ja eläke- rahastoista	Yhteensä	Vakuutus- maksu- ja korvaus- vastuu	
														13
Kannat														
2004	II	1 376,2	660,6	715,6	65,8	135,6	4 234,2	89,1	53,7	24,4	193,9	3 926,8	3 335,9	590,9
	III	1 379,7	655,4	724,3	65,1	137,7	4 294,1	90,7	52,5	23,1	186,4	3 993,9	3 396,5	597,4
	IV	1 425,1	686,4	738,7	70,3	138,8	4 372,2	79,5	48,6	23,7	207,9	4 061,2	3 461,7	599,5
2005	I	1 487,5	713,7	773,8	70,2	142,4	4 514,2	90,1	58,2	24,0	220,3	4 179,8	3 563,9	615,9
	II	1 557,2	744,1	813,1	90,2	144,5	4 628,0	92,8	63,8	24,2	223,3	4 287,6	3 674,9	612,7
	III	1 658,3	809,0	849,3	91,4	148,0	4 769,0	91,4	65,2	24,8	251,2	4 401,6	3 781,2	620,4
Taloustoimet														
2004	II	2,6	-3,0	5,6	-0,4	1,2	59,9	4,2	7,0	0,6	0,1	55,0	49,8	5,2
	III	11,3	5,3	6,0	-0,6	2,2	63,3	1,7	-1,1	-1,2	2,1	60,7	55,1	5,6
	IV	10,6	3,4	7,1	5,2	1,2	42,2	-11,0	-3,6	0,5	0,1	52,6	49,4	3,2
2005	I	24,1	5,9	18,2	0,0	3,5	84,5	9,7	8,6	0,7	0,0	74,1	61,3	12,9
	II	23,1	1,3	21,8	6,7	2,8	63,8	2,8	5,5	0,1	0,5	60,4	57,3	3,1
	III	29,5	15,1	14,4	1,4	3,1	85,7	0,7	1,4	0,5	1,1	83,5	75,9	7,6
Kasvuvauhdit														
2004	II	3,8	1,0	6,4	-2,0	-0,5	6,1	3,4	18,8	28,5	3,5	6,2	6,5	4,5
	III	3,9	1,1	6,6	3,8	-0,1	6,1	6,1	17,5	14,5	4,7	6,2	6,5	4,5
	IV	2,8	0,3	5,3	4,9	6,3	6,0	5,5	36,9	2,0	1,6	6,3	6,5	4,8
2005	I	3,6	1,8	5,2	6,6	6,0	6,0	5,4	23,7	2,5	1,2	6,3	6,5	4,6
	II	5,0	2,4	7,4	17,4	7,1	6,0	3,5	17,6	0,5	1,4	6,3	6,7	4,2
	III	6,3	3,9	8,5	20,6	7,6	6,4	2,3	22,8	7,8	0,9	6,8	7,2	4,5

Lähde: EKP.

1) Ei sisällä noteeraamattomia osakkeita.

3.4 Säästäminen, investoinnit ja rahoitus vuosittain
(miljardia euroa, ellei toisin mainita)

1. Kaikki euroalueen sektorit

	Muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinta					Rahoitusvarojen nettohankinta							
	Yhteensä	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Kiinteän pääoman kuluminen (-)	Varastojen muutokset ¹⁾	Valmistamattomat varat	Yhteensä	Monetairinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet	Käteinen ja talletukset	Muut arvopaperit kuin osakkeet ²⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet	Vakuutus- tekninen vastuuvulka	Muut sijoitukset, netto ³⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1998	403,1	1 203,4	-823,6	23,2	0,3	2 812,4	10,5	479,9	487,6	516,4	1 050,4	219,6	48,0
1999	444,7	1 293,4	-863,7	14,8	0,2	3 360,5	-0,1	564,8	550,4	797,6	1 155,7	264,3	27,8
2000	492,4	1 396,5	-913,1	17,3	-8,2	3 341,8	-2,2	361,6	343,3	780,7	1 549,6	252,7	56,0
2001	461,8	1 452,1	-973,6	-18,8	2,1	2 893,7	1,7	588,0	574,1	694,5	809,5	257,0	-31,0
2002	407,2	1 442,1	-1 004,8	-31,3	1,1	2 591,5	-0,1	801,9	384,6	521,9	615,5	228,5	39,3
2003	431,5	1 471,3	-1 033,2	-7,1	0,5	2 835,6	-1,5	729,1	584,7	634,5	628,6	241,8	18,3
2004	492,0	1 538,9	-1 069,5	23,0	-0,5	3 087,4	-2,1	962,5	609,2	697,8	543,5	260,3	16,3

	Nettovarallisuuden muutokset ⁴⁾				Velkojen nettohankinta							
	Yhteensä	Bruttosäästö	Kiinteän pääoman kuluminen (-)	Saadut pääoman siirrot, netto	Yhteensä	Käteinen ja talletukset	Muut arvopaperit kuin osakkeet ²⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet	Vakuutus- tekninen vastuuvulka		
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23		
1998	497,3	1 299,1	-823,6	21,9	2 718,6	670,8	376,3	514,6	933,3	224,6		
1999	509,8	1 352,0	-863,7	21,5	3 295,9	836,9	557,3	760,8	874,1	267,6		
2000	527,7	1 419,4	-913,1	21,4	3 307,1	502,7	466,3	874,1	1 205,8	257,9		
2001	496,4	1 449,4	-973,6	20,6	2 859,7	616,4	493,8	651,1	822,0	263,2		
2002	496,2	1 480,9	-1 004,8	20,1	2 502,8	634,5	450,5	541,0	638,7	232,1		
2003	483,9	1 486,1	-1 033,2	31,1	2 783,4	676,7	574,0	590,9	690,2	251,4		
2004	550,0	1 592,2	-1 069,5	27,2	3 029,9	1 045,9	638,0	525,7	562,0	262,2		

2. Yritykset

	Muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinta			Rahoitusvarojen nettohankinta					Nettovarallisuuden muutokset ⁴⁾		Velkojen nettohankinta			
	Yhteensä	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Kiinteän pääoman kuluminen (-)	Yhteensä	Käteinen ja talletukset	Muut arvopaperit kuin osakkeet ²⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Bruttosäästö	Yhteensä	Muut arvopaperit kuin osakkeet ²⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1998	184,5	632,5	-468,3	464,7	45,6	16,2	119,3	231,6	145,0	563,1	504,2	13,1	274,5	206,0
1999	207,6	684,0	-489,4	670,8	23,6	80,3	186,3	348,0	108,4	546,5	770,0	46,8	429,1	282,9
2000	310,7	756,1	-522,1	971,7	73,7	68,7	245,2	546,1	83,3	556,7	1 199,1	66,9	615,5	505,0
2001	214,8	784,8	-558,4	671,9	108,4	45,2	185,3	241,1	87,1	585,7	799,5	101,5	382,4	304,1
2002	151,7	765,0	-581,5	443,3	25,1	-15,7	66,5	253,8	90,1	614,6	504,9	18,3	260,2	213,9
2003	150,9	760,0	-598,4	449,5	89,7	-26,3	148,9	206,5	74,6	626,2	525,8	77,9	209,5	224,6
2004	180,9	771,5	-610,1	323,8	85,8	-32,7	88,4	167,1	134,5	702,9	370,2	21,9	157,9	181,5

3. Kotitaloudet⁵⁾

	Muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinta			Rahoitusvarojen nettohankinta					Nettovarallisuuden muutokset ⁴⁾		Velkojen nettohankinta		Lisätieto:	
	Yhteensä	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Kiinteän pääoman kuluminen (-)	Yhteensä	Käteinen ja talletukset	Muut arvopaperit kuin osakkeet ²⁾	Osakkeet ja osuudet	Vakuutus- tekninen vastuuvulka	Yhteensä	Bruttosäästö	Yhteensä	Lainat	Käytettävissä olevat tulot	Bruttosäästämisaste ⁶⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1998	178,8	392,2	-217,2	462,7	93,4	-130,2	277,4	211,9	428,2	604,9	213,7	212,3	3 971,6	15,2
1999	190,3	419,8	-231,3	489,8	122,5	-30,1	201,2	249,7	412,3	587,6	268,2	266,5	4 116,9	14,3
2000	200,4	439,3	-240,3	441,0	67,0	45,3	124,7	246,9	418,9	608,4	223,1	221,1	4 337,4	14,0
2001	187,9	449,7	-257,8	431,1	178,7	92,4	48,8	236,7	440,8	652,6	178,9	177,2	4 630,2	14,1
2002	201,1	461,1	-260,7	483,5	223,0	71,5	5,8	218,5	472,2	695,0	212,8	210,6	4 789,7	14,5
2003	217,8	483,6	-268,2	537,1	207,8	13,4	90,7	240,8	507,0	737,2	248,1	245,9	4 953,9	14,9
2004	245,7	530,5	-287,1	564,3	227,8	76,3	19,3	248,7	522,0	751,8	288,2	285,8	5 112,5	14,7

Lähde: EKP.

1) Sisältää arvoesineiden nettohankinnat.

2) Ei sisällä johdannaisia.

3) Johdannaiset, muut saamiset/velat ja tilastolliset erot.

4) Muutokset johtuvat säästämisestä ja saaduista pääomansiirroista, netto, kiinteän pääoman kuluminen huomioon ottaen.

5) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoja tavoittelemattomat yhteisöt.

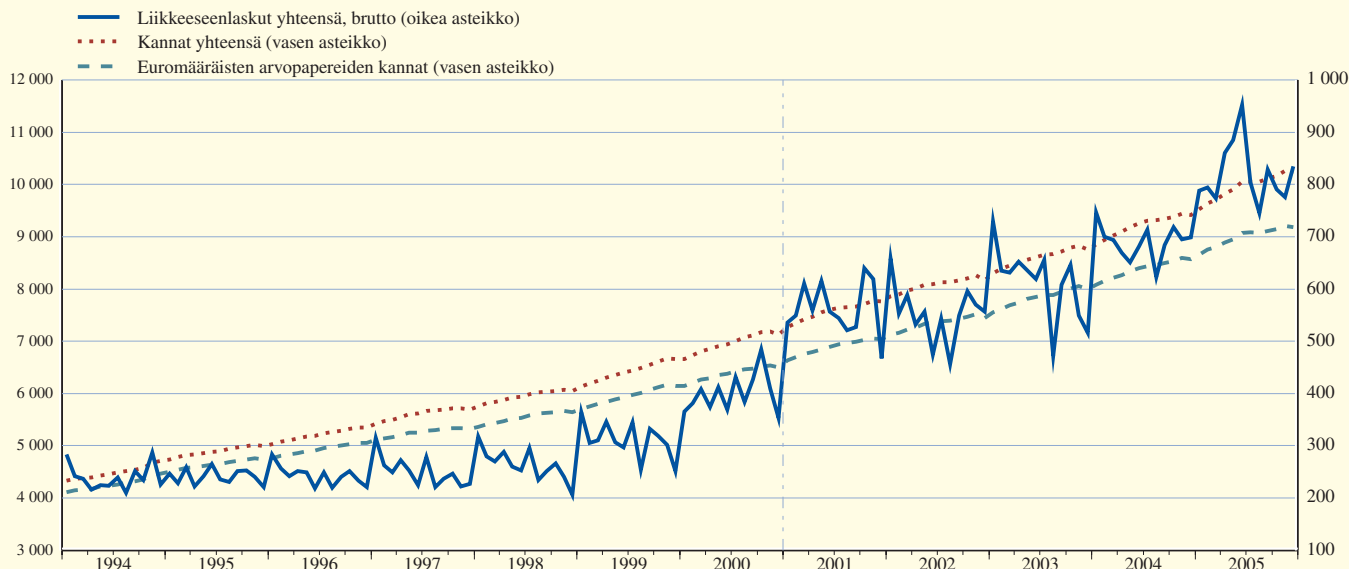
6) Bruttosäästö prosentteina käytettävissä olevista tuloista.

RAHOITUSMARKKINAT

4.1 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan (miljardia euroa ja ajanjakson kasvuvuuhdit, kausivaihtelusta puhdistettu, kuukausittaiset taloustoimet ja ajanjakson lopun kannat, nimellisarvoon)

	Euromääräiset yhteensä ¹⁾			Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat								
	Kannat	Liikkeeseenlaskut, brutto	Liikkeeseenlaskut, netto	Euromääräiset			Kaikki valuutat					
				Kannat	Liikkeeseenlaskut, brutto	Liikkeeseenlaskut, netto	Kannat	Liikkeeseenlaskut, brutto	Liikkeeseenlaskut, netto	Vuotuinen kasvuvauhti	Kausivaihtelusta puhdistettu ²⁾	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Liikkeeseenlaskut, netto	6 kk:n kasvuvauhti	
	Yhteensä											
2004 joul	10 032,1	724,9	3,7	8 575,5	666,5	-22,4	9 414,3	698,7	-23,6	7,6	76,1	6,9
2005 tammi	10 097,5	791,4	61,9	8 653,2	740,6	74,2	9 526,8	787,7	90,4	7,5	52,4	7,2
helmi	10 217,3	817,9	119,0	8 760,4	751,7	106,5	9 640,2	794,3	116,6	7,8	81,3	7,9
maalis	10 325,4	821,9	107,1	8 805,8	727,7	44,1	9 708,5	773,7	54,4	7,4	35,8	7,6
huhti	10 383,3	861,6	58,0	8 892,4	814,5	86,6	9 819,5	861,0	102,8	7,8	87,7	8,6
touko	10 448,5	899,7	66,4	8 952,9	844,7	61,5	9 910,0	884,4	66,1	7,5	36,4	8,0
kesä	10 641,8	1 026,5	193,4	9 077,6	902,5	125,2	10 050,3	952,2	134,8	8,1	138,0	9,2
heinä	10 614,0	813,5	-27,9	9 080,4	762,7	2,8	10 056,7	804,1	5,9	7,6	2,9	8,1
elo	10 622,0	758,1	4,3	9 073,7	705,5	-10,4	10 059,0	744,7	-2,1	7,4	35,8	7,1
syys	10 721,5	893,9	101,0	9 110,4	787,0	38,0	10 113,8	828,2	46,8	7,4	46,1	7,3
loka	10 736,5	797,4	15,3	9 147,5	744,5	37,2	10 168,6	791,0	54,0	7,5	52,6	6,4
marras	10 812,8	798,6	78,0	9 206,3	731,4	60,4	10 256,1	776,4	74,8	7,6	75,7	7,2
joul	10 824,2	866,4	10,3	9 181,3	790,7	-26,0	10 236,3	834,5	-26,4	7,6	75,3	5,8
	Pitkäaikaiset											
2004 joul	9 111,7	149,4	24,4	7 766,3	125,5	15,8	8 502,2	136,9	15,7	7,8	62,1	7,3
2005 tammi	9 181,5	205,4	65,7	7 827,5	181,7	57,1	8 589,6	201,9	67,7	8,0	68,3	8,0
helmi	9 296,9	223,8	115,1	7 924,4	183,5	96,7	8 692,3	202,7	105,3	8,2	75,5	8,8
maalis	9 371,6	204,6	74,6	7 974,6	165,0	49,9	8 759,3	185,4	57,8	8,2	47,7	8,6
huhti	9 426,2	185,9	54,9	8 035,1	166,8	60,6	8 839,0	184,7	72,0	8,4	67,8	9,4
touko	9 496,6	183,5	70,9	8 096,4	153,9	61,5	8 927,2	169,4	67,8	8,0	40,9	8,7
kesä	9 680,2	306,0	183,6	8 242,8	238,5	146,8	9 093,3	261,1	156,9	9,0	144,5	10,6
heinä	9 674,8	155,3	-5,6	8 236,1	131,5	-6,9	9 089,9	146,1	-2,3	8,4	-2,6	8,8
elo	9 674,1	87,2	-4,3	8 223,6	64,2	-16,2	9 088,0	77,7	-8,6	8,1	22,6	7,5
syys	9 742,5	188,8	69,2	8 267,1	144,0	44,2	9 148,6	163,5	55,6	8,0	48,5	7,5
loka	9 774,5	166,6	33,1	8 285,6	138,0	19,3	9 183,9	159,9	32,5	8,1	42,7	6,8
marras	9 855,7	167,1	82,1	8 349,2	130,4	64,5	9 272,1	151,1	79,2	8,2	81,9	7,7
joul	9 896,7	175,0	39,3	8 374,0	144,3	23,2	9 302,7	163,0	25,8	8,3	74,0	6,0

K13 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat ja bruttomääräiset liikkeeseenlaskut (miljardia euroa)

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuolisten liikkeeseenlaskut).

1) Euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet yhteensä.

2) Kasvuvauhtien laskemistavasta lähemmin Teknisiä huomautuksia -osassa. Kuuden kuukauden kasvuvauhti vuositasolle korotettuna.

4.2 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin ja instrumenttityypin mukaan
(miljardia euroa, kuukausittaiset taloustoimet ja ajanjakson lopun kannat, nimellisarvoon)

1. Kannat ja bruttomääräiset liikkeeseenlaskut

	Kannat						Bruttomääräiset liikkeeseenlaskut					
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. euro- järjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin raha- laitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. euro- järjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin raha- laitokset		Julkisyhteisöt	
			Muut rahoitus- laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis- yhteisöt			Muut rahoitus- laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis- yhteisöt
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	Yhteensä											
2004	9 414	3 713	735	595	4 120	250	8 276	5 480	222	1 028	1 464	83
2005	10 236	4 109	927	612	4 306	283	9 832	6 981	321	1 031	1 405	95
2005 I	9 709	3 850	755	607	4 238	259	2 356	1 620	50	248	412	25
2005 II	10 050	3 993	830	619	4 343	266	2 698	1 884	109	281	400	23
2005 III	10 114	4 046	842	617	4 338	271	2 377	1 732	50	251	323	21
2005 IV	10 236	4 109	927	612	4 306	283	2 402	1 745	113	250	270	26
2005 syys	10 114	4 046	842	617	4 338	271	828	582	28	82	126	9
2005 loka	10 169	4 089	857	627	4 322	273	791	564	26	85	108	7
2005 marras	10 256	4 121	877	623	4 355	280	776	556	28	87	95	11
2005 joulou	10 236	4 109	927	612	4 306	283	834	624	58	78	67	8
	Lyhytaikaiset											
2004	912	447	7	90	362	5	6 338	4 574	44	931	756	33
2005	934	483	7	89	350	5	7 766	6 046	43	941	702	33
2005 I	949	457	8	105	374	5	1 766	1 327	12	229	188	9
2005 II	957	462	7	105	377	5	2 082	1 628	11	258	178	8
2005 III	965	475	7	99	379	5	1 990	1 560	12	234	175	9
2005 IV	934	483	7	89	350	5	1 928	1 531	8	220	160	8
2005 syys	965	475	7	99	379	5	665	518	4	76	63	3
2005 loka	985	490	7	102	380	5	631	489	4	75	61	3
2005 marras	984	496	7	99	377	5	625	488	3	79	53	2
2005 joulou	934	483	7	89	350	5	672	554	2	67	46	3
	Pitkäaikaiset ¹⁾											
2004	8 502	3 266	728	505	3 758	245	1 938	905	179	97	708	49
2005	9 303	3 626	921	523	3 955	278	2 066	935	278	89	703	61
2005 I	8 759	3 393	747	502	3 863	254	590	293	37	19	224	16
2005 II	9 093	3 531	822	513	3 966	261	615	256	98	24	222	15
2005 III	9 149	3 571	835	518	3 959	265	387	172	38	17	148	12
2005 IV	9 303	3 626	921	523	3 955	278	474	213	104	29	109	18
2005 syys	9 149	3 571	835	518	3 959	265	163	64	24	6	63	6
2005 loka	9 184	3 598	851	524	3 942	268	160	75	23	10	47	4
2005 marras	9 272	3 625	871	524	3 977	275	151	68	25	8	42	8
2005 joulou	9 303	3 626	921	523	3 955	278	163	70	57	11	20	5
	Joista pitkäaikaisia kiinteäkorkoisia											
2004	6 380	1 929	416	414	3 435	186	1 193	408	70	61	620	36
2005	6 719	2 021	459	414	3 608	217	1 230	415	92	54	621	48
2005 I	6 517	1 968	427	409	3 517	196	386	137	21	15	199	15
2005 II	6 675	2 003	445	416	3 607	203	343	101	28	15	187	12
2005 III	6 674	2 014	436	415	3 601	207	235	80	8	8	133	8
2005 IV	6 719	2 021	459	414	3 608	217	265	97	35	16	103	14
2005 syys	6 674	2 014	436	415	3 601	207	97	32	3	1	56	4
2005 loka	6 692	2 032	440	420	3 591	209	106	44	8	8	43	3
2005 marras	6 733	2 035	442	416	3 626	215	83	27	6	3	40	7
2005 joulou	6 719	2 021	459	414	3 608	217	76	26	21	5	20	3
	Joista pitkäaikaisia vaihtuvakorkoisia											
2004	1 869	1 149	308	77	276	59	619	404	109	32	60	14
2005	2 250	1 337	457	93	302	61	709	425	186	28	58	12
2005 I	1 957	1 212	316	79	292	58	167	129	16	3	17	2
2005 II	2 116	1 292	373	83	310	57	237	128	70	7	29	3
2005 III	2 164	1 310	395	86	315	58	125	76	30	6	8	5
2005 IV	2 250	1 337	457	93	302	61	180	91	69	11	4	4
2005 syys	2 164	1 310	395	86	315	58	57	27	21	3	4	3
2005 loka	2 173	1 314	407	87	306	58	45	25	14	2	3	1
2005 marras	2 209	1 327	425	90	307	59	57	30	19	4	2	1
2005 joulou	2 250	1 337	457	93	302	61	77	35	36	5	0	2

Lähde: EKP.

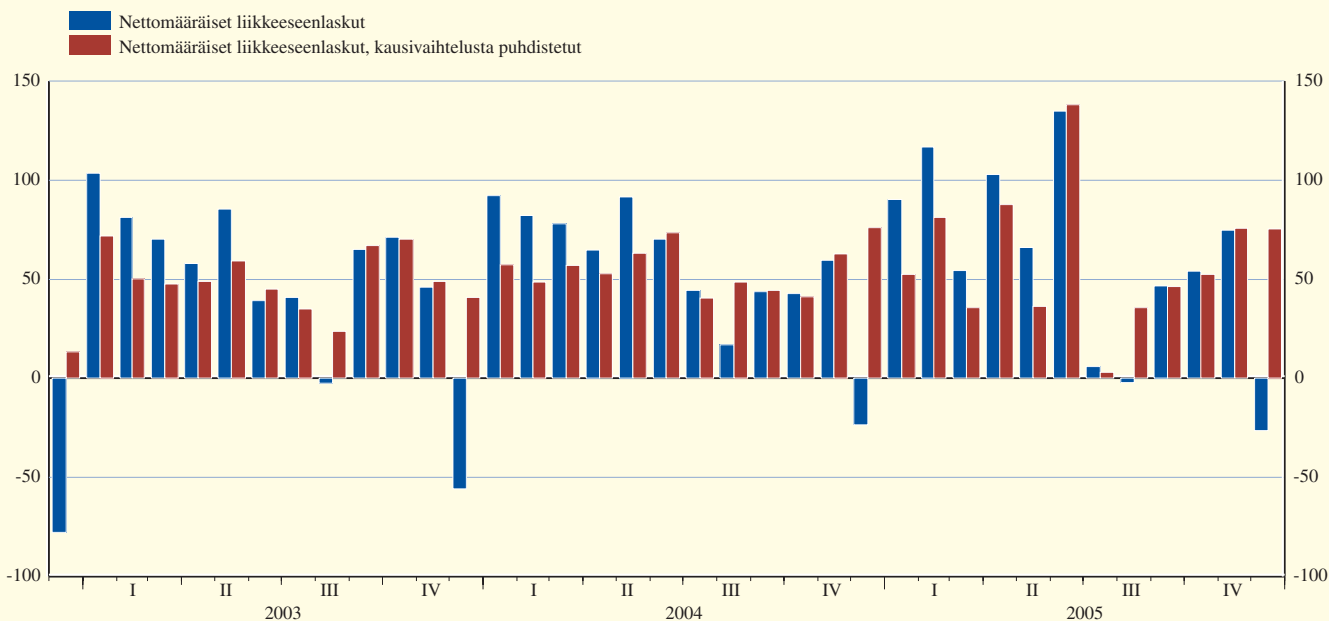
1) Ero yhteenlaskettujen pitkäaikaisten velkapapereiden ja kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisten velkapapereiden välillä johtuu nollakorkolainoista ja arvostusmuutoksista.

4.2 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin ja instrumenttityypin mukaan (miljardia euroa, ellei toisin mainita; ajanjakson taloustoimet, nimellisarvoon)

2. Nettomääräiset liikkeeseenlaskut

	Kausivaihtelusta puhdistamattomat						Kausivaihtelusta puhdistetut					
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt	
			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Yhteensä											
2004	662,4	350,8	74,3	8,3	197,6	31,5	666,4	353,5	72,4	8,0	200,8	31,7
2005	718,0	315,3	179,2	19,3	172,0	32,3	720,0	317,7	175,6	19,3	174,8	32,6
2005 I	261,4	114,5	13,0	13,7	111,3	9,0	169,5	72,0	29,0	10,2	50,0	8,3
2005 II	303,7	118,1	71,2	8,8	99,2	6,5	262,1	122,5	64,1	4,9	64,6	6,0
2005 III	50,5	38,4	13,4	-0,9	-4,8	4,5	84,9	49,9	19,5	1,0	8,3	6,3
2005 IV	102,4	44,3	81,7	-2,3	-33,6	12,3	203,5	73,3	63,0	3,3	51,9	12,0
2005 syys	46,8	6,7	16,6	-1,4	22,6	2,3	46,1	9,6	19,3	3,0	12,1	2,2
2005 loka	54,0	41,9	15,1	9,6	-15,4	2,8	52,6	32,3	18,1	7,5	-6,6	1,3
2005 marras	74,8	21,1	19,0	-3,1	30,9	6,9	75,7	22,4	15,1	-2,9	34,8	6,3
2005 joul	-26,4	-18,8	47,6	-8,9	-49,1	2,6	75,3	18,6	29,9	-1,4	23,7	4,4
	Pitkäaikaiset											
2004	615,0	298,1	72,9	11,9	202,4	29,7	618,2	299,2	71,1	11,8	206,2	30,0
2005	709,8	292,3	180,0	20,4	184,5	32,5	711,8	293,9	176,4	20,4	188,3	32,8
2005 I	230,8	111,5	12,6	-1,2	99,3	8,7	191,5	85,2	28,9	3,1	66,8	7,5
2005 II	296,7	112,9	71,5	8,7	97,1	6,6	253,2	111,0	64,0	3,5	68,4	6,3
2005 III	44,7	28,2	13,7	5,9	-7,6	4,5	68,5	29,2	19,8	7,7	5,5	6,3
2005 IV	137,5	39,8	82,2	7,1	-4,4	12,8	198,6	68,5	63,7	6,0	47,6	12,7
2005 syys	55,6	15,7	16,2	2,3	19,0	2,3	48,5	12,9	18,6	4,6	10,4	2,0
2005 loka	32,5	24,1	15,6	6,2	-16,3	2,8	42,7	24,0	18,6	5,5	-6,7	1,3
2005 marras	79,2	19,2	19,0	0,1	33,7	7,1	81,9	26,6	15,3	-0,9	34,4	6,6
2005 joul	25,8	-3,6	47,6	0,8	-21,9	2,9	74,0	17,9	29,9	1,5	19,9	4,8

K14 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden nettomääräiset liikkeeseenlaskut, kausivaihtelusta puhdistetut ja puhdistamattomat tiedot (miljardia euroa, kuukausittaiset taloustoimet, nimellisarvoon)

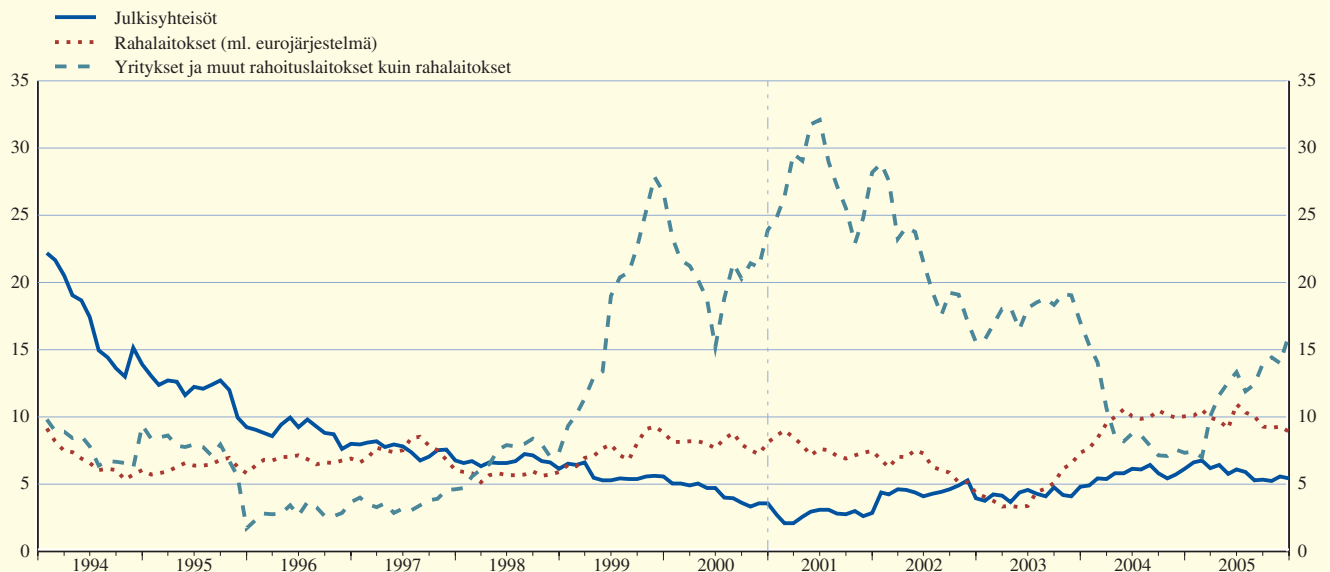

Lähde: EKP.

4.3 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhti¹⁾
(prosenttimuutos)

	Vuotuinen kasvuvauhti (kausivaihtelusta puhdistamaton)						6 kk:n kausivaihtelusta puhdistettu kasvuvauhti					
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt	
			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Yhteensä											
2004 joul	7,6	10,4	11,2	1,4	5,0	14,4	6,9	10,4	13,3	0,9	3,6	10,7
2005 tammi	7,5	9,8	11,0	2,6	5,1	15,1	7,2	9,4	15,2	0,4	4,4	16,1
2005 helmi	7,8	10,5	11,1	2,9	5,3	13,0	7,9	10,2	15,8	2,6	4,9	15,6
2005 maal	7,4	9,7	14,4	4,3	4,6	11,9	7,6	9,7	19,9	3,6	4,1	13,7
2005 huhti	7,8	9,9	15,8	5,4	4,7	12,7	8,6	10,4	19,5	6,0	5,3	15,6
2005 touko	7,5	9,3	18,4	4,7	4,2	11,7	8,0	9,8	19,8	5,3	4,6	10,4
2005 kesä	8,1	10,5	20,0	3,0	4,6	11,3	9,2	10,6	27,1	5,1	5,5	11,7
2005 heinä	7,6	10,0	18,8	1,5	4,3	12,9	8,1	10,6	22,5	2,5	4,2	9,8
2005 elo	7,4	10,0	18,9	2,2	3,8	12,0	7,1	9,8	22,3	1,8	2,7	8,7
2005 syys	7,4	9,4	21,4	2,8	3,8	11,7	7,3	9,1	23,1	2,0	3,5	9,7
2005 loka	7,5	9,4	21,8	3,9	3,6	12,1	6,4	8,5	24,2	2,0	2,0	8,8
2005 marras	7,6	9,4	21,2	2,9	4,1	12,3	7,2	8,9	22,6	0,7	3,5	14,1
2005 joul	7,6	8,4	24,1	3,2	4,2	12,9	5,8	6,3	20,9	1,4	2,8	14,2
	Pitkäaikaiset											
2004 joul	7,8	10,0	11,1	2,4	5,7	13,8	7,3	9,7	12,8	5,9	4,2	10,9
2005 tammi	8,0	10,1	10,9	2,8	6,1	14,8	8,0	9,8	14,7	2,6	5,5	16,0
2005 helmi	8,2	10,5	10,8	1,8	6,4	12,6	8,8	10,8	15,4	2,6	6,3	15,6
2005 maal	8,2	10,0	14,1	4,6	5,8	11,5	8,6	10,2	19,6	2,7	5,9	14,3
2005 huhti	8,4	9,7	15,6	6,1	6,0	12,6	9,4	10,0	19,1	3,0	7,5	16,2
2005 touko	8,0	9,1	18,2	4,9	5,4	11,7	8,7	9,7	19,5	1,8	6,6	11,3
2005 kesä	9,0	10,9	19,9	4,3	5,7	11,3	10,6	12,2	27,3	2,7	7,2	11,5
2005 heinä	8,4	10,3	18,6	2,7	5,4	13,2	8,8	10,8	22,7	2,7	5,3	10,4
2005 elo	8,1	10,0	18,9	3,5	4,8	12,3	7,5	9,3	22,8	4,3	3,4	9,2
2005 syys	8,0	9,3	21,5	3,6	4,9	12,2	7,5	8,4	23,5	4,5	3,9	10,1
2005 loka	8,1	9,2	21,9	4,2	4,8	12,5	6,8	8,4	24,8	5,4	2,1	8,9
2005 marras	8,2	9,3	21,4	3,5	5,1	12,9	7,7	8,8	23,2	5,3	3,6	14,6
2005 joul	8,3	8,9	24,4	4,1	4,9	13,2	6,0	5,6	21,4	5,5	2,7	15,1

K15 Pitkäaikaisen velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä
(vuotuinen prosenttimuutos)

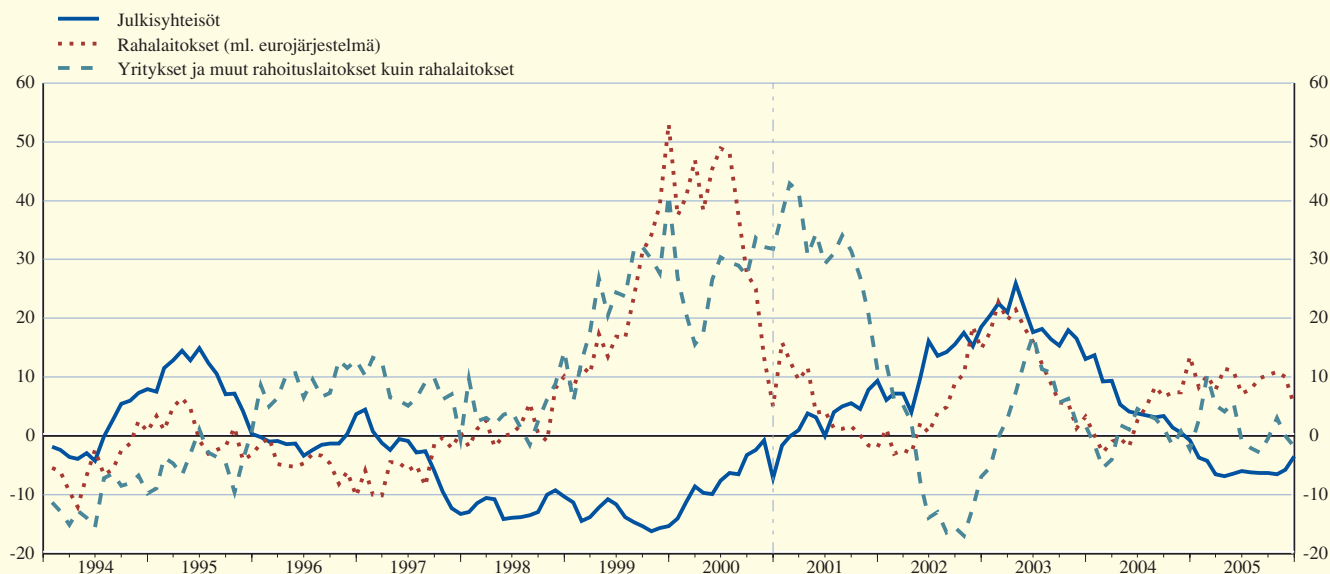
Lähde: EKP.

1) Kasvuvauhtien laskemistavasta lähemmin Teknisiä huomautuksia-osassa. Kuuden kuukauden kasvuvauhti vuositasolle korotettuna.

4.3 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhti¹⁾ (jatkoa)
(prosenttimuutos)

	Pitkäaikaiset kiinteäkorkoiset						Pitkäaikaiset vaihtuvakorkoiset					
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt	
			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Kaikki valuutat yhteensä												
2004	5,1	3,1	6,5	3,3	5,8	14,7	16,2	18,5	27,0	8,6	0,6	26,4
2005	4,7	3,1	5,8	0,3	5,5	15,0	19,3	18,2	35,8	22,4	9,9	4,6
2005 I	4,7	2,8	4,0	-1,2	6,3	13,7	18,2	19,4	23,7	27,8	7,7	12,3
2005 II	4,8	2,5	6,1	1,3	5,8	14,7	19,3	18,9	34,7	26,6	8,5	3,1
2005 III	4,5	3,0	6,6	0,6	5,0	15,6	20,7	19,7	38,8	17,7	11,6	1,6
2005 IV	4,7	4,0	6,6	0,5	4,8	15,9	19,0	15,2	44,4	19,0	11,7	1,9
2005 heinä	4,6	3,0	6,3	0,3	5,2	16,4	20,6	20,4	37,2	15,2	10,5	2,0
2005 elo	4,5	3,1	6,3	0,9	5,0	15,7	20,0	19,2	38,0	16,0	10,5	0,8
2005 syys	4,2	3,0	6,7	0,3	4,5	14,6	20,9	17,4	43,5	18,4	16,6	3,5
2005 loka	4,7	4,1	7,0	1,1	4,7	15,4	18,8	15,2	43,6	17,9	11,7	2,3
2005 marras	4,9	4,3	5,3	-0,1	5,2	16,5	18,5	14,7	44,5	19,4	10,5	0,9
2005 joul	4,8	3,9	8,2	0,4	4,7	16,8	18,7	14,3	46,4	21,0	9,3	1,4
Euromääräiset												
2004	4,8	1,3	10,5	2,0	5,9	14,7	15,7	17,8	27,1	8,9	0,5	25,3
2005	4,3	0,9	9,3	-0,2	5,4	15,3	18,8	17,2	35,1	22,4	10,3	5,2
2005 I	4,3	0,5	7,9	-2,5	6,2	13,7	17,5	18,3	23,9	26,8	7,8	12,9
2005 II	4,4	0,3	10,2	0,8	5,8	15,1	18,9	18,0	34,8	24,7	9,0	3,7
2005 III	4,2	1,0	10,2	0,3	4,9	16,0	20,5	18,9	38,4	18,5	12,1	2,5
2005 IV	4,3	2,0	8,8	0,5	4,7	16,2	18,3	13,8	42,1	20,5	12,2	2,1
2005 heinä	4,2	0,9	10,0	-0,2	5,1	17,0	20,5	19,8	37,0	16,4	11,0	3,0
2005 elo	4,1	1,0	9,9	0,7	4,8	16,2	19,8	18,4	37,8	17,3	11,0	1,7
2005 syys	3,8	1,0	9,9	0,1	4,3	14,8	20,3	16,0	41,7	19,8	17,2	4,3
2005 loka	4,3	2,2	9,7	1,3	4,6	15,7	18,1	14,0	41,1	19,3	12,2	2,5
2005 marras	4,5	2,2	7,2	-0,1	5,1	16,9	17,7	13,1	42,1	21,1	11,0	1,0
2005 joul	4,3	2,1	9,1	0,5	4,5	17,2	18,0	12,7	44,1	22,3	9,8	1,6

K16 Lyhytaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä
(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

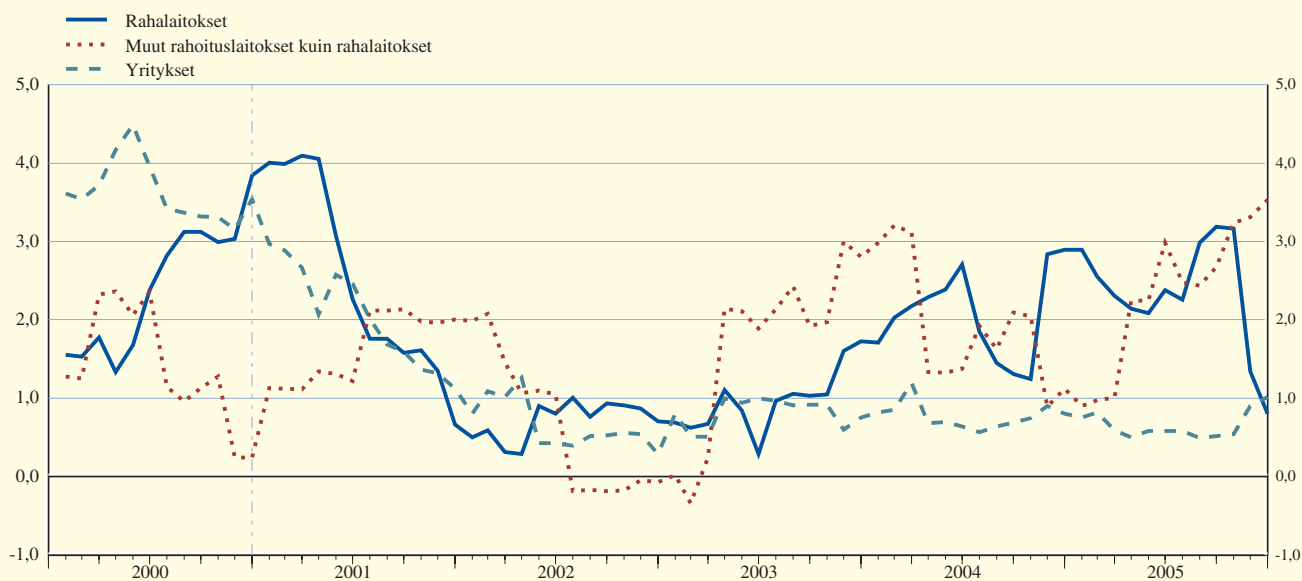
1) Kasvuvauhtien laskemistavasta lähemmin Teknisiä huomautuksia-osassa.

4.4 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet¹⁾ (miljardia euroa, ellei toisin mainita; markkina-arvoon)

1. Kannat ja vuotuinen kasvuvauhti (kannat ajanjakson lopussa)

	Yhteensä			Rahalaitokset		Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Yritykset	
	Yhteensä	Indeksi, 2001 joulukuu = 100	Vuotuinen kasvuvauhti, %	Yhteensä	Vuotuinen kasvuvauhti, %	Yhteensä	Vuotuinen kasvuvauhti, %	Yhteensä	Vuotuinen kasvuvauhti, %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2003 joului	3 647,4	101,4	1,1	569,5	1,7	351,0	2,8	2 726,9	0,8
2004 tammi	3 788,6	101,5	1,2	584,1	1,7	375,1	3,0	2 829,4	0,8
helmi	3 852,1	101,5	1,2	587,9	2,0	377,1	3,2	2 887,1	0,8
maalis	3 766,5	101,8	1,5	571,9	2,2	357,7	3,1	2 836,9	1,2
huhti	3 748,5	102,0	1,0	579,4	2,3	363,7	1,3	2 805,4	0,7
touko	3 687,9	101,9	1,0	568,1	2,4	353,0	1,3	2 766,8	0,7
kesä	3 790,1	102,0	1,0	582,5	2,7	364,4	1,4	2 843,2	0,6
heinä	3 679,8	102,1	0,9	562,3	1,8	356,2	1,9	2 761,3	0,6
elo	3 621,2	102,0	0,9	562,5	1,4	355,3	1,6	2 703,4	0,6
syys	3 707,9	102,1	0,9	579,6	1,3	364,2	2,1	2 764,1	0,7
loka	3 787,6	102,2	0,9	598,0	1,2	374,6	2,0	2 815,0	0,7
marras	3 906,5	102,5	1,2	623,9	2,8	388,6	0,9	2 894,1	0,9
joului	4 033,8	102,6	1,2	643,7	2,9	407,7	1,1	2 982,4	0,8
2005 tammi	4 138,0	102,6	1,1	662,6	2,9	414,2	0,9	3 061,3	0,8
helmi	4 254,5	102,7	1,1	681,1	2,6	434,1	1,0	3 139,2	0,8
maalis	4 242,4	102,7	0,9	677,7	2,3	424,0	1,0	3 140,7	0,6
huhti	4 094,7	102,9	0,9	656,0	2,1	409,4	2,2	3 029,3	0,5
touko	4 272,7	103,0	1,0	678,1	2,1	424,0	2,3	3 170,5	0,6
kesä	4 381,7	103,1	1,1	698,0	2,4	441,5	3,0	3 242,1	0,6
heinä	4 631,7	103,1	1,0	727,9	2,3	466,7	2,5	3 437,1	0,6
elo	4 606,4	103,1	1,1	723,4	3,0	457,1	2,4	3 425,9	0,5
syys	4 818,7	103,3	1,2	764,1	3,2	483,7	2,7	3 570,8	0,5
loka	4 651,0	103,4	1,2	752,4	3,2	480,5	3,2	3 418,2	0,5
marras	4 873,3	103,7	1,2	809,2	1,3	513,6	3,3	3 550,5	0,9
joului	5 045,8	103,8	1,2	836,7	0,8	540,8	3,5	3 668,4	1,0

K17 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti (vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

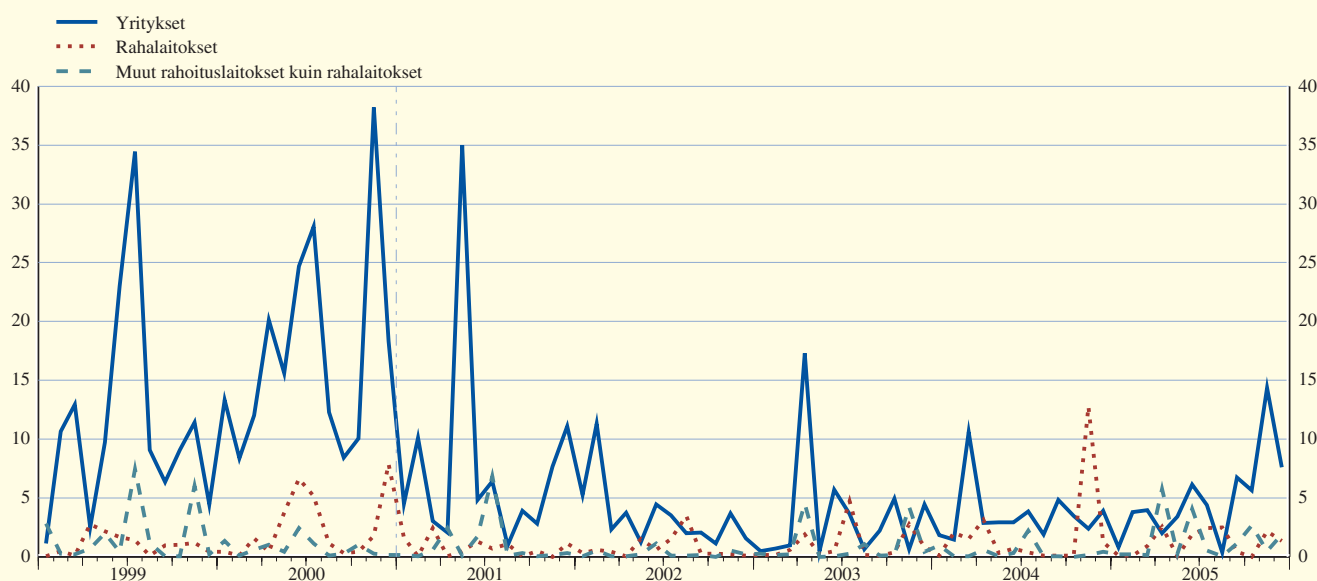
1) Indeksien ja kasvuvauhtien laskemistavasta lähemmin Teknisiä huomautuksia-osassa.

4.4 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet¹⁾
(miljardia euroa, markkina-arvoon)

2. Liikkeeseenlaskut kuukauden aikana

	Yhteensä			Rahalaitokset			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset			Yritykset		
	Liikkeeseenlaskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeeseenlaskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeeseenlaskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeeseenlaskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2003 joulu	5,7	1,4	4,2	0,8	0,1	0,8	0,4	0,9	-0,5	4,5	0,5	4,0
2004 tammi	2,9	1,0	1,8	0,1	0,0	0,1	0,9	0,0	0,9	1,8	1,0	0,8
helmi	3,5	0,6	2,9	2,0	0,0	2,0	0,0	0,2	-0,2	1,4	0,3	1,1
maalis	12,1	1,5	10,6	1,5	0,0	1,5	0,0	0,1	-0,1	10,6	1,3	9,3
huhti	6,6	0,7	5,8	3,1	0,1	3,1	0,6	0,1	0,5	2,9	0,6	2,3
touko	3,3	4,2	-0,9	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	2,9	4,2	-1,2
kesä	3,9	2,2	1,6	0,7	1,6	-0,9	0,3	0,0	0,2	2,9	0,6	2,3
heinä	6,4	3,9	2,5	0,4	0,0	0,4	2,2	0,0	2,2	3,8	3,9	0,0
elo	2,0	2,9	-0,9	0,1	2,2	-2,1	0,0	0,0	0,0	1,9	0,7	1,1
syys	5,0	2,3	2,7	0,1	0,9	-0,8	0,0	0,0	0,0	4,8	1,4	3,4
loka	3,5	0,8	2,8	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	3,5	0,8	2,7
marras	15,2	3,5	11,8	12,8	0,3	12,5	0,1	0,0	0,1	2,4	3,1	-0,8
joulu	5,5	2,3	3,2	1,2	0,0	1,2	0,4	0,1	0,3	3,9	2,2	1,7
2005 tammi	1,1	1,5	-0,4	0,1	0,0	0,1	0,2	0,0	0,2	0,8	1,5	-0,7
helmi	4,0	0,7	3,4	0,1	0,0	0,1	0,2	0,1	0,1	3,8	0,6	3,2
maalis	5,0	2,0	3,0	0,9	0,8	0,1	0,1	0,1	0,0	3,9	1,1	2,9
huhti	10,3	2,3	8,1	2,5	0,0	2,5	5,8	0,0	5,7	2,0	2,2	-0,2
touko	3,7	2,5	1,2	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0	3,4	2,2	1,2
kesä	12,1	5,4	6,7	1,9	1,0	0,9	4,1	0,7	3,3	6,1	3,6	2,5
heinä	7,4	7,3	0,0	2,4	2,9	-0,4	0,5	0,0	0,5	4,4	4,4	0,0
elo	2,8	1,9	0,9	2,5	0,0	2,5	0,0	0,2	-0,1	0,4	1,8	-1,4
syys	8,2	1,8	6,5	0,4	0,0	0,4	1,1	0,0	1,1	6,7	1,7	5,0
loka	8,3	1,3	6,9	0,0	0,1	-0,1	2,7	0,0	2,7	5,6	1,2	4,4
marras	17,0	3,0	14,0	2,1	0,0	2,1	0,5	0,0	0,5	14,4	3,0	11,4
joulu	10,9	6,0	4,9	1,3	4,1	-2,7	1,9	0,4	1,5	7,6	1,6	6,1

K18 Noteerattujen osakkeiden bruttomääräiset liikkeeseenlaskut liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan
(miljardia euroa, liikkeeseenlaskut kuukauden aikana, markkina-arvoon)

Lähde: EKP.

1) Indeksien ja kasvuvauhtien laskemistavasta lähemmin Teknisiä huomautuksia-osassa.

4.5 Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella

(vuotuisina prosenteina, ajanjakson lopun kannat, uusi liiketoiminta ajanjakson keskiarvona, ellei toisin mainita)

1. Talletuskorot (uusi liiketoiminta)

	Yön yli ¹⁾	Talletukset kotitalouksilta					Talletukset yrityksiltä					Repot
		Määräaikaiset			Irtisanomisehtoiset ^{1),2)}		Yön yli ¹⁾	Määräaikaiset				
		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
2005 tammi	0,74	1,95	2,29	2,54	1,98	2,49	0,93	2,04	2,25	3,26	2,05	
helmi	0,74	1,95	2,19	2,33	1,97	2,49	0,93	2,03	2,25	3,47	2,03	
maalis	0,74	1,93	2,16	2,40	1,96	2,47	0,94	2,00	2,35	3,15	1,99	
huhti	0,74	2,01	2,09	2,32	1,95	2,45	0,95	2,01	2,23	2,92	2,00	
touko	0,75	1,94	2,01	2,20	1,97	2,43	0,95	2,01	2,12	3,31	2,00	
kesä	0,69	1,95	2,21	2,20	2,17	2,38	0,91	2,01	2,05	3,57	2,00	
heinä	0,68	1,94	2,01	2,19	2,15	2,34	0,94	2,02	2,21	3,11	2,00	
elo	0,69	1,95	2,07	2,32	2,03	2,31	0,96	2,02	2,22	2,90	2,01	
syys	0,69	1,97	2,05	2,04	2,02	2,29	0,96	2,04	2,23	2,97	2,04	
loka	0,69	1,98	2,28	2,16	1,96	2,27	0,97	2,04	2,58	3,44	2,02	
marras	0,70	2,01	2,34	2,18	1,99	2,27	0,99	2,08	2,18	3,44	2,03	
joulu	0,71	2,14	2,24	2,20	1,98	2,30	1,02	2,25	2,46	3,53	2,22	

2. Kotitalouslainojen korot (uusi liiketoiminta)

	Sekki- luotot ¹⁾	Kulutusluotot				Asuntolainat					Muut lainat koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan		
		Koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan			Todellinen vuosi- korko ³⁾	Koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan				Todellinen vuosi- korko ³⁾	Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
		Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta		Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta ja enintään 10 vuotta	Yli 10 vuotta				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
2005 tammi	9,60	6,97	6,83	8,33	8,01	3,44	3,97	4,43	4,45	4,07	3,96	4,64	4,62
helmi	9,65	6,20	6,83	8,18	7,77	3,40	3,94	4,39	4,33	3,98	4,00	4,73	4,49
maalis	9,60	6,62	6,72	8,12	7,83	3,40	3,89	4,35	4,27	3,97	3,84	4,60	4,57
huhti	9,62	6,60	6,64	8,19	7,81	3,40	3,89	4,36	4,28	3,95	3,97	4,71	4,62
touko	9,64	6,96	6,56	8,00	7,82	3,38	3,85	4,28	4,20	3,93	3,86	4,68	4,61
kesä	9,61	6,62	6,50	7,90	7,72	3,32	3,76	4,13	4,09	3,89	3,84	4,60	4,50
heinä	9,52	6,67	6,61	7,96	7,80	3,33	3,70	4,06	4,05	3,87	3,89	4,54	4,29
elo	9,58	6,99	6,70	8,10	7,99	3,32	3,72	4,00	3,99	3,89	3,80	4,59	4,41
syys	9,61	7,04	6,43	7,94	7,85	3,31	3,69	3,98	3,96	3,82	3,85	4,51	4,25
loka	9,64	6,82	6,36	7,99	7,75	3,33	3,67	3,99	3,95	3,82	3,88	4,50	4,28
marras	9,69	6,74	6,33	7,84	7,62	3,38	3,69	3,97	3,96	3,85	4,00	4,29	4,33
joulu	9,77	6,75	6,36	7,40	7,51	3,49	3,84	4,05	4,01	3,99	4,06	4,57	4,38

3. Yrityslainojen korot (uusi liiketoiminta)

	Sekkiluotot ¹⁾	Muut enintään 1 milj. euron lainat koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan			Muut yli 1 milj. euron lainat koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan		
		Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
2005 tammi	5,38	3,97	4,69	4,47	3,02	3,29	4,10
helmi	5,30	3,91	4,76	4,36	3,01	3,33	3,81
maalis	5,28	3,90	4,50	4,32	3,02	3,47	4,11
huhti	5,22	3,88	4,51	4,34	3,00	3,53	3,99
touko	5,14	3,91	4,45	4,24	2,99	3,60	3,80
kesä	5,12	3,87	4,45	4,14	2,92	3,44	3,88
heinä	5,12	3,86	4,40	4,11	2,96	3,57	3,77
elo	5,04	3,91	4,45	4,13	2,87	3,52	3,81
syys	5,14	3,81	4,36	4,03	2,90	3,39	3,87
loka	5,10	3,88	4,43	4,01	2,88	3,58	3,80
marras	5,09	3,91	4,44	3,99	3,08	3,58	3,98
joulu	5,12	3,98	4,50	4,10	3,22	3,58	3,93

Lähde: EKP.

1) Näissä instrumenteissa uusia liiketoimintoja koskevat tiedot ja kantatiedot ovat samat. Tiedot ajanjakson lopussa.

2) Näissä instrumenteissa kotitalouksien ja yritysten tiedot on yhdistetty ja kohdistettu kotitaloussektoriin, koska yritysten irtisanomisehtoisten talletusten kannat ovat kotitaloussektoriin verrattuna pieniä kaikissa euroalueen jäsenvaltioissa yhteensä.

3) Todellinen vuosikorko vastaa kaikkia lainasta aiheutuvia kustannuksia. Nämä kustannukset käsittävät korot ja muut (lainoihin liittyvät) kulut, kuten selvityskulut, hallintokulut, asiakirjojen valmistelukulut, vakuuskulut jne.

4.5 Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella

(vuotuisina prosenteina, ajanjakson lopun kannat, uusi liiketoiminta ajanjakson keskiarvona, ellei toisin mainita)

4. Talletuskorot (kannat)

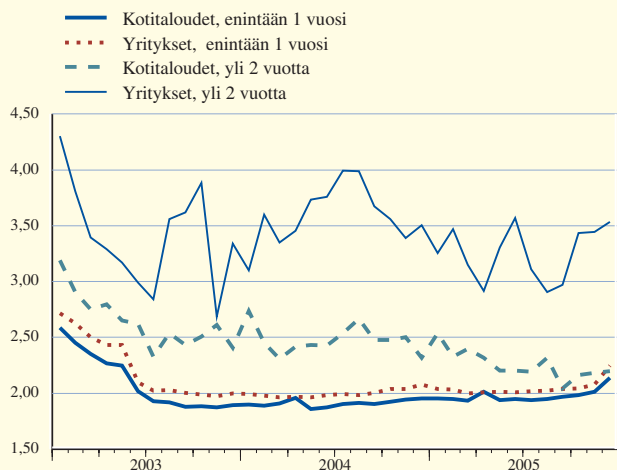
		Talletukset kotitalouksilta					Talletukset yrityksiltä			Repot
		Yön yli ¹⁾	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset ^{1),2)}		Yön yli ¹⁾	Määräaikaiset		
			Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk		Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
2005	tammi	0,74	1,91	3,23	1,98	2,49	0,93	2,12	3,73	2,01
	helmi	0,74	1,92	3,26	1,97	2,49	0,93	2,11	3,70	2,00
	maalis	0,74	1,92	3,22	1,96	2,47	0,94	2,09	3,71	1,99
	huhti	0,74	1,93	3,22	1,95	2,45	0,95	2,10	3,57	1,99
	touko	0,75	1,92	3,19	1,97	2,43	0,95	2,11	3,51	2,00
	kesä	0,69	1,92	3,22	2,17	2,38	0,91	2,10	3,55	2,01
	heinä	0,68	1,91	3,18	2,15	2,34	0,94	2,11	3,50	1,98
	elo	0,69	1,92	3,18	2,03	2,31	0,96	2,10	3,52	2,00
	syys	0,69	1,91	3,19	2,02	2,29	0,96	2,12	3,50	2,01
	loka	0,69	1,93	3,17	1,96	2,27	0,97	2,12	3,45	2,03
	marras	0,70	1,96	3,15	1,99	2,27	0,99	2,16	3,43	2,06
	joulu	0,71	2,01	3,15	1,98	2,30	1,02	2,30	3,40	2,16

5. Lainakorot (kannat)

		Kotitalouslainat			Yrityslainat					
		Asuntolainat maturiteetin mukaan		Kulutusluotot ja muut lainat maturiteetin mukaan			Maturiteetin mukaan			
		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
2005	tammi	4,78	4,45	4,79	8,07	6,97	5,77	4,41	3,90	4,41
	helmi	4,74	4,45	4,76	8,06	7,03	5,76	4,39	3,92	4,46
	maalis	4,75	4,41	4,78	8,07	6,97	5,77	4,38	3,91	4,40
	huhti	4,69	4,38	4,74	8,02	6,94	5,76	4,34	3,86	4,37
	touko	4,63	4,36	4,71	8,00	6,87	5,74	4,33	3,85	4,35
	kesä	4,62	4,33	4,67	7,92	6,93	5,72	4,32	3,85	4,35
	heinä	4,57	4,29	4,63	7,89	6,86	5,70	4,30	3,82	4,29
	elo	4,54	4,24	4,60	7,96	6,86	5,73	4,25	3,80	4,28
	syys	4,51	4,23	4,59	7,94	6,85	5,71	4,25	3,78	4,26
	loka	4,49	4,19	4,58	7,95	6,80	5,70	4,24	3,77	4,25
	marras	4,51	4,17	4,53	7,88	6,77	5,70	4,29	3,79	4,25
	joulu	4,54	4,14	4,52	7,94	6,78	5,67	4,33	3,84	4,24

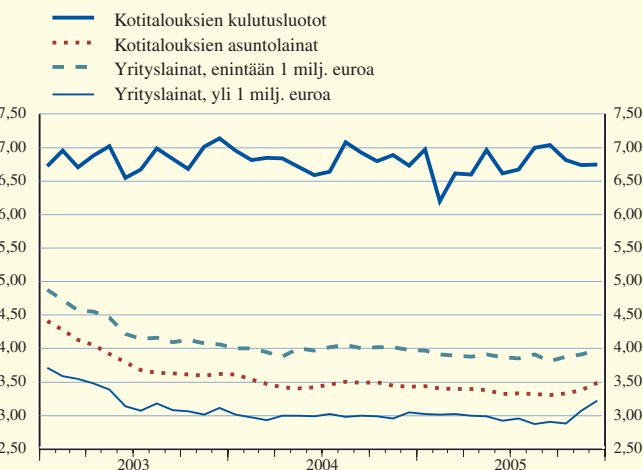
K19 Uudet määräaikaistalletukset

(vuotuisina prosenteina ilman kuluja; ajanjakson keskiarvo)

K20 Uudet vaihtuvakorkoiset tai koroltaan alun perin enintään 1 vuodeksi kiinnitetyt lainat

(vuotuisina prosenteina ilman kuluja; ajanjakson keskiarvo)

Lähde: EKP.

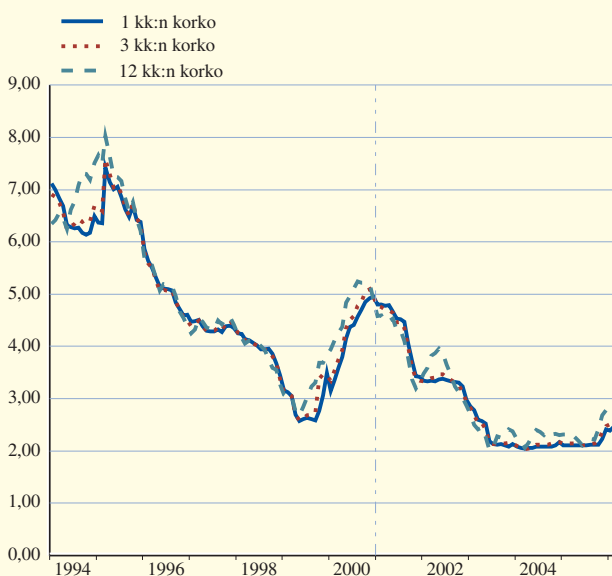
4.6 Rahamarkkinakorot

(vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvo)

	Euroalue ¹⁾					Yhdysvallat	Japani
	Yön yli -talletukset (EONIA)	1 kk:n talletukset (EURIBOR)	3 kk:n talletukset (EURIBOR)	6 kk:n talletukset (EURIBOR)	12 kk:n talletukset (EURIBOR)	3 kk:n talletukset (LIBOR)	3 kk:n talletukset (LIBOR)
	1	2	3	4	5	6	7
2003	2,32	2,35	2,33	2,31	2,34	1,22	0,06
2004	2,05	2,08	2,11	2,15	2,27	1,62	0,05
2005	2,09	2,14	2,18	2,23	2,33	3,56	0,06
2004 IV	2,08	2,12	2,16	2,21	2,31	2,30	0,05
2005 I	2,06	2,11	2,14	2,19	2,32	2,84	0,05
2005 II	2,07	2,10	2,12	2,14	2,19	3,28	0,05
2005 III	2,08	2,11	2,13	2,15	2,20	3,77	0,06
2005 IV	2,14	2,25	2,34	2,46	2,63	4,34	0,06
2005 helmi	2,06	2,10	2,14	2,18	2,31	2,82	0,05
2005 maal	2,06	2,10	2,14	2,19	2,33	3,03	0,05
2005 huhti	2,08	2,10	2,14	2,17	2,27	3,15	0,05
2005 touko	2,07	2,10	2,13	2,14	2,19	3,27	0,05
2005 kesä	2,06	2,10	2,11	2,11	2,10	3,43	0,05
2005 heinä	2,07	2,11	2,12	2,13	2,17	3,61	0,06
2005 elo	2,06	2,11	2,13	2,16	2,22	3,80	0,06
2005 syys	2,09	2,12	2,14	2,17	2,22	3,91	0,06
2005 loka	2,07	2,12	2,20	2,27	2,41	4,17	0,06
2005 marras	2,09	2,22	2,36	2,50	2,68	4,35	0,06
2005 joul	2,28	2,41	2,47	2,60	2,78	4,49	0,07
2006 tammi	2,33	2,39	2,51	2,65	2,83	4,60	0,07
2006 helmi	2,35	2,46	2,60	2,72	2,91	4,76	0,07

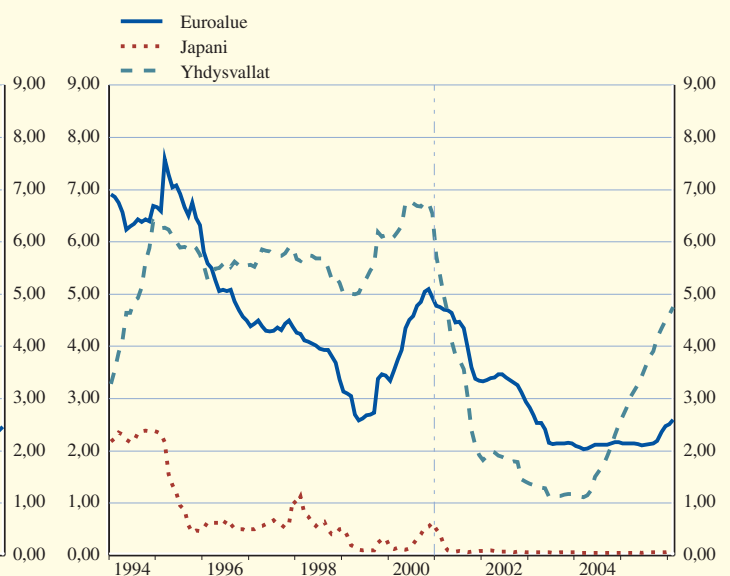
K21 Euroalueen rahamarkkinakorot

(kuukausittain, vuotuisina prosentteina)

K22 3 kk:n rahamarkkinakorot

(kuukausittain, vuotuisina prosentteina)

Lähde: EKP.

1) Ajalta ennen tammikuuta 1999 on laskettu euroalueen keinotekoiset korot käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja. Lisätietoja Yleistä-osassa.

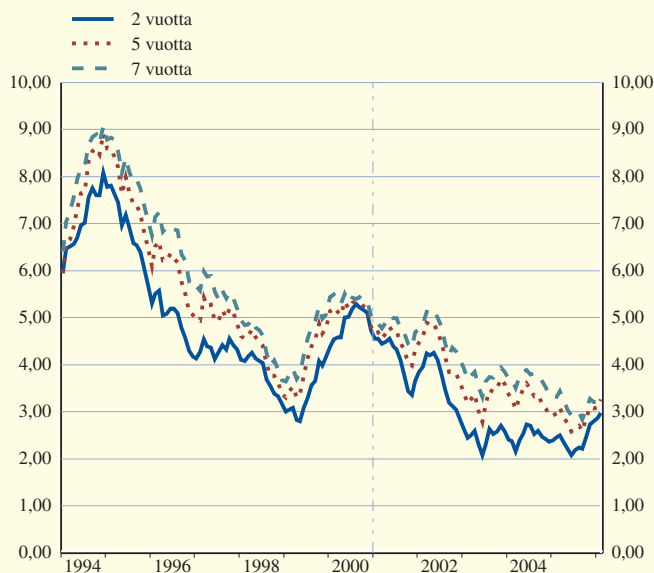
4.7 Valtion lainojen tuotot

(vuotuisina prosentteina, jakson keskiarvo)

	Euroalue ¹⁾					Yhdysvallat	Japani
	2 v 1	3 v 2	5 v 3	7 v 4	10 v 5	10 v 6	10 v 7
2003	2,49	2,74	3,32	3,74	4,16	4,00	0,99
2004	2,47	2,77	3,29	3,70	4,14	4,26	1,50
2005	2,38	2,55	2,85	3,14	3,44	4,28	1,39
2004 IV	2,41	2,62	3,06	3,51	3,84	4,17	1,45
2005 I	2,45	2,66	2,99	3,36	3,67	4,30	1,41
II	2,21	2,40	2,73	3,07	3,41	4,16	1,28
III	2,21	2,36	2,65	2,94	3,26	4,21	1,36
IV	2,66	2,79	3,01	3,18	3,42	4,48	1,53
2005 helmi	2,45	2,67	2,97	3,32	3,62	4,16	1,40
maalis	2,49	2,74	3,08	3,44	3,76	4,49	1,45
huhti	2,34	2,55	2,89	3,25	3,57	4,34	1,32
touko	2,22	2,41	2,74	3,05	3,41	4,14	1,27
kesä	2,07	2,24	2,58	2,93	3,25	4,00	1,24
heinä	2,19	2,34	2,66	2,99	3,32	4,16	1,26
elo	2,24	2,40	2,70	2,99	3,32	4,26	1,43
syys	2,21	2,34	2,60	2,84	3,16	4,19	1,38
loka	2,45	2,61	2,85	3,05	3,32	4,45	1,54
marras	2,73	2,86	3,10	3,28	3,53	4,53	1,52
joulu	2,80	2,88	3,07	3,21	3,41	4,46	1,54
2006 tammi	2,86	2,94	3,10	3,21	3,39	4,41	1,47
helmi	2,97	3,07	3,26	3,37	3,55	4,56	1,57

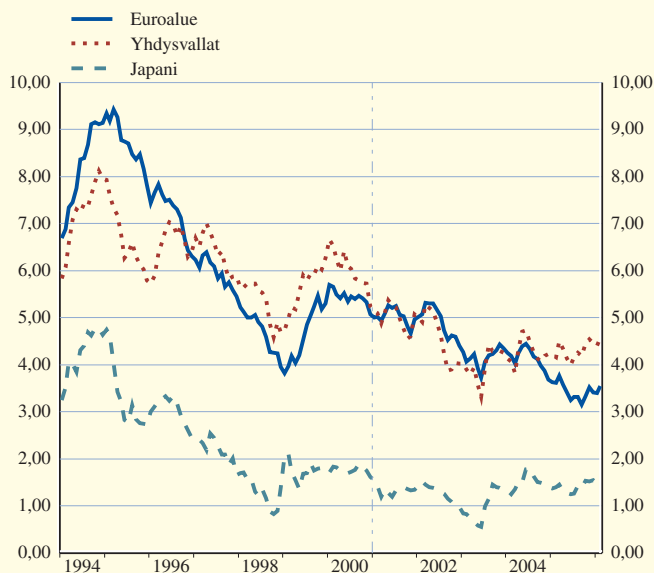
K23 Valtion lainojen tuotot euroalueella

(kuukausittain, vuotuisina prosentteina)

K24 Valtion 10 vuoden lainojen tuotot

(kuukausittain, vuotuisina prosentteina)

Lähde: EKP.

1) Euroalueen lainojen tuotot on joulukuuhun 1998 asti laskettu BKT:llä painotetuista yhdenmukaistetuista valtion lainojen tuotoista. Sen jälkeen painoina on kaikissa maturiteeteissa käytetty valtionlainojen nimellisiä kantoja.

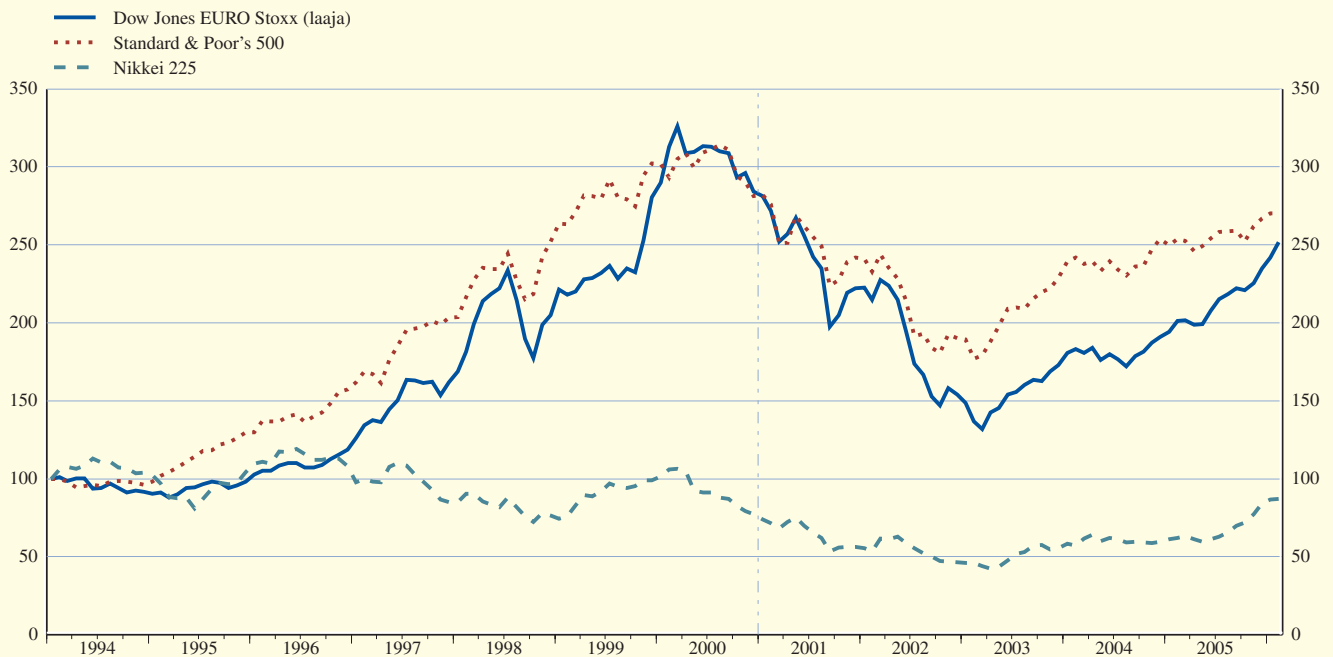
4.8 Osakeindeksit

(indeksit pisteinä, jakson keskiarvo)

	Dow Jones: Euro Stoxx -indeksit												Yhdys- vallat	Japani
	Viiteaineisto		Toimialakohtaiset indeksit											
	Laaja	50 yritystä	Raaka- aineet	Kuluttaja- palvelut	Kulutus- tavarat	Öljy ja kaasu	Rahoitus	Teollisuus	Tekniikka	Yleis- hyödylliset yhtiöt	Tele- viestintä	Terveysten- hoito		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2003	213,3	2 422,7	212,5	144,9	193,8	259,5	199,3	213,5	275,2	210,7	337,5	304,5	964,9	9 312,9
2004	251,1	2 804,8	251,4	163,4	219,9	300,5	238,2	258,6	298,3	266,3	399,2	395,9	1 131,1	11 180,9
2005	293,8	3 208,6	307,0	181,3	245,1	378,6	287,7	307,3	297,2	334,1	433,1	457,0	1 207,4	12 421,3
2004 IV	259,2	2 869,7	268,9	162,7	215,0	315,7	249,1	268,0	281,8	287,3	423,5	419,1	1 163,7	11 027,1
2005 I	276,2	3 025,3	290,4	177,0	227,9	335,8	269,0	290,9	274,8	309,6	446,5	427,0	1 191,7	11 594,1
2005 II	280,1	3 063,7	291,1	177,7	232,4	354,5	271,2	291,7	284,8	321,7	423,0	455,7	1 182,2	11 282,4
2005 III	303,4	3 308,0	311,9	185,0	256,7	411,3	293,4	318,6	303,8	346,0	439,7	466,5	1 223,6	12 310,9
2005 IV	315,2	3 433,1	334,0	185,5	262,8	411,8	316,8	327,6	325,0	358,6	423,4	478,3	1 231,6	14 487,0
2005 helmi	279,0	3 050,4	294,2	179,5	230,0	338,5	270,1	295,1	277,4	317,5	453,8	428,7	1 199,7	11 545,7
2005 maaliskuu	279,8	3 065,8	299,4	179,3	232,0	349,5	273,7	293,5	276,5	308,7	436,3	428,6	1 193,9	11 812,5
2005 huhti	275,9	3 013,7	290,0	176,7	227,9	345,5	269,0	287,6	268,5	314,2	426,1	443,1	1 164,4	11 377,2
2005 touko	276,1	3 023,5	285,7	175,4	228,7	344,1	267,1	285,2	283,8	319,4	421,3	460,5	1 179,2	11 071,4
2005 kesä	288,2	3 151,7	297,7	181,0	240,4	373,4	277,4	302,0	301,5	331,2	421,7	462,8	1 202,3	11 402,8
2005 heinä	298,4	3 267,1	302,0	184,9	249,5	398,3	288,2	313,8	308,6	336,8	437,5	463,4	1 220,9	11 718,9
2005 elokuu	303,1	3 303,3	311,5	185,7	257,1	405,8	293,4	318,9	297,6	343,9	444,7	473,0	1 224,3	12 205,0
2005 syys	308,4	3 351,8	321,7	184,4	263,0	429,3	298,5	322,9	305,7	357,0	436,5	462,5	1 225,6	12 986,6
2005 loka	306,8	3 340,1	322,4	182,4	260,6	405,3	302,6	317,3	312,4	347,7	434,0	466,8	1 192,0	13 384,9
2005 marras	312,7	3 404,9	330,8	183,2	259,3	411,2	316,4	322,3	322,9	354,0	418,2	471,6	1 238,7	14 362,0
2005 joulukuu	325,7	3 550,1	348,4	190,8	268,4	418,5	330,8	342,7	339,2	373,5	418,5	496,1	1 262,4	15 664,0
2006 tammi	335,5	3 626,9	356,5	196,1	276,1	429,6	340,6	361,4	344,6	391,3	414,6	519,2	1 277,7	16 103,4
2006 helmikuu	349,0	3 743,8	375,9	198,0	288,5	424,3	361,7	383,9	351,7	417,8	409,1	513,8	1 277,2	16 187,6

K25 Dow Jones Euro Stoxx (laaja), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225

(peruskuukausi tammikuu 1994 = 100, kuukausikeskiarvoja)

Lähde: EKP.

HINNAT, TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

	Yhteensä					Kokonaisindeksi (kp., prosenttimuutos edellisestä ajanjaksosta)					
	Indeksi 2005 = 100	Yhteensä		Tavarat	Palvelut	Yhteensä	Jalostetut elin- tarvikkeet	Jalosta- mattomat elin- tarvikkeet	Muut teollisuus- tuotteet kuin energia	Energia (ei-kp.)	Palvelut
		Yhteensä pl. jalostamatto- mat elintarvik- keet ja energia									
Osuus kokonais- indeksistä, % ¹⁾	100,0	100,0	83,4	59,2	40,8	100,0	11,8	7,4	30,7	9,2	40,8
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2002	93,9	2,2	2,5	1,7	3,1	-	-	-	-	-	-
2003	95,8	2,1	2,0	1,8	2,5	-	-	-	-	-	-
2004	97,9	2,1	2,1	1,8	2,6	-	-	-	-	-	-
2005	100,0	2,2	1,5	2,1	2,3	-	-	-	-	-	-
2004 IV	98,6	2,3	2,0	2,1	2,7	0,4	0,3	0,0	0,0	1,8	0,6
2005 I	98,8	2,0	1,7	1,8	2,4	0,4	0,7	0,5	0,0	0,3	0,5
II	99,9	2,0	1,5	1,8	2,3	0,7	0,3	0,2	0,1	4,5	0,5
III	100,3	2,3	1,4	2,4	2,2	0,8	0,5	0,0	0,0	5,6	0,6
IV	101,0	2,3	1,5	2,4	2,1	0,4	0,7	0,6	0,2	0,4	0,5
2005 syys	100,8	2,6	1,4	2,9	2,2	0,4	0,6	0,0	0,1	3,0	0,1
loka	101,0	2,5	1,5	2,6	2,2	0,1	0,1	0,0	0,1	0,2	0,2
marras	100,8	2,3	1,5	2,4	2,1	-0,2	0,2	0,4	0,1	-3,0	0,1
joulu	101,1	2,2	1,4	2,4	2,1	0,1	0,2	0,5	0,0	-0,7	0,1
2006 tammi	100,7	2,4	1,3	2,7	2,0	0,2	0,1	0,0	-0,1	2,4	0,1
helmi ²⁾	.	2,3

	Tavarat						Palvelut					
	Elintarvikkeet (sisältää alkoholijuomat ja tupakkatuotteet)			Teollisuustuotteet			Asuminen		Liikenne	Viestintä	Kulttuuri ja vapaa-aika	Muut
	Yhteensä	Jalostetut elintarvik- keet	Jalostamat- tomat elin- tarvikkeet	Yhteensä	Muut teolli- suustuotteet kuin energia	Energia	Vuokrat					
Osuus kokonais- indeksistä, % ¹⁾	19,3	11,8	7,4	39,9	30,7	9,2	10,4	6,3	6,4	2,9	14,5	6,6
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
2002	3,1	3,1	3,1	1,0	1,5	-0,6	2,4	2,0	3,2	-0,3	4,2	3,4
2003	2,8	3,3	2,1	1,2	0,8	3,0	2,4	2,0	2,9	-0,6	2,7	3,4
2004	2,3	3,4	0,6	1,6	0,8	4,5	2,4	1,9	2,8	-2,0	2,4	5,1
2005	1,6	2,0	0,8	2,4	0,3	10,1	2,6	2,0	2,7	-2,2	2,3	3,1
2004 IV	1,4	2,8	-0,7	2,4	0,8	8,5	2,6	2,1	2,9	-2,6	2,4	5,3
2005 I	1,6	2,4	0,5	1,9	0,3	7,6	2,6	2,1	3,1	-1,9	2,4	3,5
II	1,2	1,6	0,8	2,1	0,3	8,8	2,7	2,1	2,4	-2,0	2,3	3,4
III	1,4	1,8	0,8	2,8	0,1	12,7	2,5	2,1	2,6	-2,2	2,3	3,0
IV	1,9	2,2	1,4	2,7	0,4	11,1	2,5	1,9	2,7	-2,7	2,3	2,7
2005 elo	1,4	1,7	1,0	2,5	0,0	11,5	2,6	2,1	2,6	-2,1	2,4	3,0
syys	1,8	2,3	1,0	3,4	0,2	15,0	2,5	2,1	2,6	-2,2	2,3	2,9
loka	1,9	2,4	1,1	2,9	0,3	12,1	2,5	1,9	2,9	-2,8	2,4	2,7
marras	2,2	2,6	1,5	2,5	0,4	10,0	2,4	1,9	2,8	-2,7	2,2	2,7
joulu	1,7	1,8	1,5	2,7	0,4	11,2	2,5	2,0	2,6	-2,7	2,2	2,8
2006 tammi	1,9	1,8	2,0	3,1	0,2	13,6	2,5	2,0	2,3	-2,8	2,2	2,4

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Viittaa ajanjaksoon 2006.

2) Arvio perustuu Saksasta, Espanjasta ja Italiasta (ja mahdollisesti myös muista jäsenmaista) saatuihin alustaviin tietoihin sekä energian hintoja koskeviin ennakkotietoihin.

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset
(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

2. Teollisuuden tuottajahinnat sekä rakentamisen, asuntojen ja raaka-aineiden hinnat

	Teollisuuden tuottajahinnat ilman rakentamista										Rakenta- minen ¹⁾	Asun- tojen hinnat ²⁾	Raaka-aineiden maailman- markkinahinnat ³⁾	Öljyn hinta ⁴⁾ (euroa/ barreli)		
	Kokonais- indeksi 2000 = 100	Yhteensä	Teollisuus ilman rakentamista ja energiatuotteita							Energia					Yhteensä	Kokonais- indeksi ilman energiaa
			Tehdas- teollisuus	Yhteensä	Väli- tuotteet	Pääoma- hyödyk- keet	Kulutustavarat									
							Yhteensä	Kestävät	Ei- kestävät							
Osuus kokonais- indeksistä, % ⁵⁾	100,0	100,0	89,5	82,5	31,6	21,3	29,5	4,0	25,5	17,5			100,0	32,8		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
2002	101,9	-0,1	0,3	0,5	-0,3	0,9	1,0	1,3	1,0	-2,3	2,7	6,8	-4,1	-0,9	26,5	
2003	103,4	1,4	0,9	0,8	0,8	0,3	1,1	0,6	1,2	3,8	2,1	7,1	-4,0	-4,5	25,1	
2004	105,7	2,3	2,5	2,0	3,5	0,7	1,3	0,7	1,4	3,9	2,6	7,0	18,4	10,8	30,5	
2005	110,1	4,1	3,2	1,8	2,9	1,3	1,1	1,3	1,0	13,4	.	.	28,5	9,4	44,6	
2004 IV	107,2	3,8	4,0	2,8	5,5	1,2	1,2	1,1	1,2	8,5	3,5	7,2 ⁶⁾	22,9	1,3	34,5	
2005 I	108,2	4,1	3,8	2,8	5,1	1,6	1,2	1,4	1,1	10,0	3,5	-	22,9	1,9	36,6	
2005 II	109,4	3,9	3,1	1,9	3,1	1,5	0,9	1,4	0,8	12,1	3,1	7,7 ⁶⁾	22,4	2,2	42,2	
2005 III	110,8	4,2	3,0	1,3	1,7	1,2	0,9	1,2	0,9	15,7	.	-	33,5	11,6	50,9	
2005 IV	111,9	4,4	2,8	1,4	1,7	1,1	1,3	1,3	1,4	15,6	.	-	34,2	23,2	48,6	
2005 syys	111,3	4,4	3,2	1,3	1,6	1,2	1,1	1,2	1,1	16,6	-	-	33,9	13,2	52,2	
2005 loka	112,0	4,2	2,8	1,4	1,6	1,2	1,3	1,3	1,3	15,2	-	-	23,1	17,4	49,3	
2005 marras	111,7	4,2	2,7	1,5	1,8	1,0	1,4	1,2	1,5	14,6	-	-	33,0	22,5	47,9	
2005 joul	112,0	4,7	3,0	1,5	1,9	1,0	1,3	1,3	1,3	17,0	-	-	48,6	29,8	48,5	
2006 tammi	-	-	43,4	23,1	52,5	
2006 helmi	-	-	38,0	23,2	51,8	

3. Työkustannukset työtuntia kohden⁷⁾

	Yhteensä (indeksi 2000 = 100, kp.)	Yhteensä	Alaerittäin		Toimialoitain			Lisätieto: sopimus- palkka- indikaattori
			Palkat ja palkkiot	Työnantajan sosiaaliturva- maksut	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaasui- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Palvelut	
Osuus kokonais- indeksistä, % ⁵⁾	100,0	100,0	73,3	26,7	36,8	8,9	54,4	
	1	2	3	4	5	6	7	8
2002	107,5	3,5	3,3	4,5	3,2	4,3	3,6	2,7
2003	110,7	3,0	2,8	3,8	3,0	3,9	2,8	2,4
2004	113,6	2,5	2,3	3,0	2,8	3,3	2,3	2,1
2005	2,1
2004 IV	114,7	2,4	1,9	4,0	2,8	2,9	2,1	2,0
2005 I	115,5	3,2	2,6	4,6	3,3	3,1	3,2	2,2
2005 II	116,1	2,5	2,2	3,2	2,7	2,2	2,4	2,1
2005 III	116,8	2,2	2,1	2,7	2,5	1,5	2,1	2,1
2005 IV	2,0

Lähteet: Eurostat, HWWA (osan 5.1 taulukon 2 sarakkeet 13 ja 14), Thomson Financial Datastreamin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 2 sarake 15), Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 2 sarake 6 ja osan 5.1 taulukon 3 sarake 7) ja EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 2 sarake 12 ja osan 5.1 taulukon 3 sarake 8).

- 1) Asuinrakennukset; tiedot perustuvat yhdenmukaistamattomiin tilastoihin.
- 2) Yhdenmukaistamattomiin lähteisiin perustuva euroalueen asuntointindikaattori.
- 3) Viittaa euroina ilmoitettuihin hintoihin.
- 4) Brent Blend (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen).
- 5) Vuonna 2000.
- 6) Toisen (neljännen) neljänneksen tiedot viittaavat vuoden alkupuoliskon (jälkipuoliskon) keskiarvoihin. Koska jotkin kansalliset tiedot ovat saatavissa vain vuositasolla, puolivuosi-
siarvot johdetaan osittain vuositiedoista. Puolivuositiedot eivät siten ole yhtä tarkkoja kuin vuositiedot.
- 7) Työvoimakustannukset tuntia kohden koko kansantaloudessa, pl. maatalous, julkishallinto, koulutus, terveydenhuolto ja muualla luokittelemattomat palvelut. Kattavuuserojen vuoksi arvioitujen erien kokonaissummat eivät välttämättä täsmää.

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset

(vuotuinen prosentimuutos, ellei toisin mainita)

4. Yksikkötyökustannukset, työkustannukset työntekijää kohden ja työn tuottavuus

(kausivaihtelusta puhdistettu)

	Kokonais- indeksi 2000 = 100	Yhteensä	Toimialoittain					
			Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Kauppaa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoiminta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitustoiminta, kiinteistö- ja vuokrauspalvelut, liike-elämän palvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveys- palvelut ja muut palvelut
	1	2	3	4	5	6	7	8
Yksikkötyökustannukset¹⁾								
2001	102,3	2,3	1,6	1,4	2,3	1,4	4,0	2,6
2002	104,5	2,2	1,5	1,1	3,0	1,6	3,0	2,9
2003	106,4	1,8	2,8	1,0	1,6	1,6	1,8	2,8
2004	107,4	0,9	-7,3	-0,2	2,3	0,5	2,0	1,7
2004 III	107,3	0,4	-8,7	-1,4	3,6	0,8	2,2	0,5
IV	107,9	1,1	-5,2	0,8	3,2	0,3	1,9	1,4
2005 I	108,2	1,1	0,6	0,1	3,9	0,6	1,7	1,6
II	108,3	0,9	3,4	-0,4	2,4	0,8	2,5	1,4
III	108,1	0,7	2,3	-0,4	1,0	-0,3	2,8	1,8
Työkustannukset työntekijää kohden								
2001	102,7	2,7	1,4	2,5	3,1	2,5	2,6	3,0
2002	105,3	2,5	3,1	2,6	3,2	2,2	1,9	2,9
2003	107,7	2,3	0,9	2,7	2,5	2,0	1,8	2,6
2004	109,9	2,0	0,6	3,0	3,3	1,5	1,3	2,1
2004 III	109,8	1,5	0,4	2,3	3,1	1,6	1,5	0,8
IV	110,3	1,7	2,2	2,5	3,1	1,5	1,2	1,5
2005 I	111,0	1,5	2,7	1,7	2,5	1,8	1,6	1,1
II	111,4	1,4	2,7	1,6	3,0	1,9	2,2	0,3
III	111,6	1,6	2,7	1,8	2,9	1,3	2,5	0,9
Työn tuottavuus²⁾								
2001	100,5	0,5	-0,2	1,1	0,8	1,1	-1,4	0,4
2002	100,7	0,2	1,5	1,5	0,2	0,6	-1,1	0,0
2003	101,2	0,5	-1,8	1,7	0,9	0,4	0,0	-0,2
2004	102,3	1,1	8,5	3,2	0,9	1,0	-0,7	0,4
2004 III	102,3	1,1	9,9	3,8	-0,5	0,8	-0,7	0,4
IV	102,3	0,7	7,8	1,7	0,0	1,2	-0,7	0,1
2005 I	102,6	0,4	2,0	1,5	-1,3	1,2	0,0	-0,5
II	102,8	0,5	-0,7	2,0	0,6	1,1	-0,3	-1,0
III	103,2	0,9	0,4	2,3	1,9	1,5	-0,2	-0,9

5. Bruttokansantuotteen deflaattorit

	Yhteensä (indeksi 2000 = 100, kp.)	Yhteensä	Kotimainen kysyntä			Vienti ³⁾	Tuonti ³⁾	
			Yhteensä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus			Kiinteän pääoman bruttomuodostus
	1	2	3	4	5	6	7	8
2001	102,4	2,4	2,2	3,0	2,5	1,5	1,2	0,8
2002	104,9	2,5	2,0	1,9	2,7	1,3	-0,4	-2,1
2003	107,0	2,0	1,8	1,9	2,2	1,1	-1,2	-1,8
2004	109,0	1,8	2,0	1,9	2,1	2,4	1,2	1,5
2004 III	109,2	1,7	2,0	2,0	1,1	2,9	2,1	3,0
IV	109,7	1,8	2,2	1,9	2,0	3,1	2,4	3,8
2005 I	110,1	1,9	2,1	1,8	1,9	3,0	2,9	3,6
II	110,6	1,6	1,8	1,7	1,3	2,5	2,2	3,1
III	110,9	1,5	2,1	2,0	1,8	2,4	2,3	4,2

Lähteet: Eurostatin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

- 1) Työvoimakustannukset (käyvin hinnoin) työntekijää kohden jaettuna arvonlisäyksellä (kiintein hinnoin) työntekijää kohden.
- 2) Arvonlisäys (kiintein hinnoin) työntekijää kohden.
- 3) Viennin ja tuonnin deflaattorit viittaavat hyödykkeisiin ja palveluihin, ja niihin sisältyy euroalueen sisäinen kauppa.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

1. Bruttokansantuote ja sen käyttö

	BKT								
	Yhteensä	Kotimainen kysyntä					Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase ¹⁾		
			Yhteensä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto- muodostus	Varastojen muutokset ²⁾	Yhteensä	Vienti ¹⁾
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
<i>Käyvin hinnoin (miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistettu)</i>									
2001	6 996,6	6 885,0	4 028,9	1 388,0	1 465,0	3,1	111,6	2 587,3	2 475,8
2002	7 240,2	7 050,8	4 146,2	1 462,5	1 455,6	-13,5	189,4	2 622,7	2 433,3
2003	7 439,2	7 275,9	4 273,1	1 520,5	1 483,2	-0,9	163,3	2 625,5	2 462,2
2004	7 714,1	7 552,2	4 418,4	1 569,4	1 546,0	18,4	161,9	2 815,0	2 653,1
2004 III	1 936,9	1 898,3	1 106,8	393,3	389,2	9,0	38,7	714,8	676,2
IV	1 948,7	1 916,8	1 120,0	394,5	393,8	8,5	31,9	721,6	689,7
2005 I	1 962,9	1 926,9	1 124,8	398,3	394,6	9,3	36,0	719,6	683,6
II	1 979,6	1 949,1	1 133,6	403,0	401,6	10,9	30,6	738,3	707,8
III	1 997,9	1 970,9	1 145,5	406,3	409,9	9,2	27,0	769,4	742,4
<i>Osuus BKT:stä prosentteina</i>									
2004	100,0	97,9	57,3	20,3	20,0	0,2	2,1	-	-
<i>Määrä ketjutettuna (edellisen vuoden hinnoin, kausivaihtelusta puhdistettu³⁾)</i>									
<i>Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä</i>									
2004 IV	0,2	0,6	0,8	-0,1	0,6	-	-	0,4	1,4
2005 I	0,3	0,1	0,1	0,3	0,1	-	-	-0,7	-1,3
II	0,4	0,5	0,2	0,6	0,9	-	-	2,2	2,5
III	0,6	0,4	0,3	0,7	1,3	-	-	3,3	2,8
IV	0,3	-	-	.	.
<i>Vuotuinen prosenttimuutos</i>									
2002	0,9	0,4	0,9	2,6	-2,0	-	-	1,7	0,2
2003	0,7	1,4	1,1	1,7	0,8	-	-	1,2	3,0
2004	2,1	2,0	1,6	1,2	2,3	-	-	6,5	6,6
2005	1,3	-	-	.	.
2004 IV	1,6	2,0	1,9	0,7	1,7	-	-	5,9	7,2
2005 I	1,2	1,6	1,3	0,8	1,3	-	-	3,3	4,5
II	1,2	1,8	1,3	1,0	1,9	-	-	3,0	4,6
III	1,6	1,6	1,5	1,4	2,9	-	-	5,2	5,4
IV	1,7	-	-	.	.
<i>Vaikutus BKT:n neljännesvuositaiseen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä</i>									
2004 III	0,3	0,6	0,1	0,0	0,1	0,3	-0,3	-	-
IV	0,2	0,5	0,5	0,0	0,1	0,0	-0,3	-	-
2005 I	0,3	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,2	-	-
II	0,4	0,5	0,1	0,1	0,2	0,1	-0,1	-	-
III	0,6	0,4	0,2	0,1	0,3	-0,2	0,2	-	-
<i>Vaikutus BKT:n vuotuisen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä</i>									
2001	1,9	1,2	0,8	0,4	0,1	-0,1	0,7	-	-
2002	0,9	0,4	0,5	0,5	-0,4	-0,2	0,5	-	-
2003	0,7	1,3	0,6	0,3	0,2	0,2	-0,6	-	-
2004	2,1	2,0	0,9	0,2	0,5	0,4	0,1	-	-
2004 III	1,9	2,2	0,7	0,2	0,4	0,9	-0,3	-	-
IV	1,6	1,9	1,1	0,1	0,3	0,4	-0,3	-	-
2005 I	1,2	1,6	0,7	0,2	0,3	0,5	-0,3	-	-
II	1,2	1,7	0,8	0,2	0,4	0,4	-0,5	-	-
III	1,6	1,6	0,9	0,3	0,6	-0,1	0,0	-	-

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

- 1) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Käsitteet eivät ole täysin yhdenmukaisia osan 7.3 taulukon 1 vienti- ja tuontikäsitteiden kanssa.
- 2) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.
- 3) Vuositietoihin ei ole tehty työpäiväkorjausta.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

2. Arvonlisäys toimialoittain

	Arvonlisäys, brutto (perushinnoin)							Tuoteverot vähennettynä tuotetuki-palkkioilla
	Yhteensä	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoiminta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitus-toiminta, kiinteistö- ja vuokraus-palvelut, liike-elämän palvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveyspalvelut ja muut palvelut	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Käyvin hinnoin (miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistettu)								
2001	6 283,2	157,9	1 364,6	356,3	1 332,4	1 673,6	1 398,4	713,4
2002	6 504,1	153,1	1 376,9	369,2	1 383,2	1 750,4	1 471,3	736,1
2003	6 679,6	152,7	1 385,7	386,3	1 413,7	1 813,1	1 528,0	759,6
2004	6 919,6	153,4	1 428,1	410,6	1 460,2	1 884,3	1 583,0	794,5
2004 III	1 737,6	38,1	359,9	103,0	366,8	474,4	395,5	199,3
2004 IV	1 746,5	38,4	359,0	104,7	368,6	477,3	398,4	202,2
2005 I	1 761,0	37,5	362,4	104,9	371,0	482,9	402,3	201,9
2005 II	1 775,9	37,3	367,6	107,6	373,7	486,4	403,2	203,8
2005 III	1 788,5	37,3	369,3	109,8	376,5	490,3	405,3	209,5
Osuus arvonlisäyksestä prosentteina								
2004	100,0	2,2	20,6	5,9	21,1	27,2	22,9	-
Määrä ketjutettuna (edellisen vuoden hinnoin, kausivaihtelusta puhdistettu¹⁾)								
Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä								
2004 III	0,2	-0,1	0,2	-0,4	0,3	0,4	0,1	0,6
2004 IV	0,2	0,7	-0,6	0,7	0,4	0,2	0,4	0,5
2005 I	0,3	-1,7	0,2	-0,3	0,5	0,9	0,1	0,2
2005 II	0,5	-1,1	0,9	1,9	0,6	0,4	-0,3	0,0
2005 III	0,5	0,0	0,9	0,3	0,6	0,5	0,4	1,5
Vuotuinen prosenttimuutos								
2001	2,0	-1,3	1,1	1,3	2,8	2,7	1,7	0,7
2002	1,0	-0,2	-0,2	0,1	1,2	1,4	2,0	0,0
2003	0,7	-4,0	0,2	1,0	0,6	1,3	1,1	0,8
2004	2,2	7,4	2,3	2,1	2,3	2,0	1,7	1,2
2004 III	2,0	9,2	2,0	1,2	1,8	1,9	1,7	1,1
2004 IV	1,7	6,9	0,7	1,4	2,3	1,9	1,5	0,8
2005 I	1,4	0,4	0,5	-0,1	2,2	2,2	0,9	0,1
2005 II	1,2	-2,2	0,7	1,8	1,9	1,9	0,3	1,4
2005 III	1,5	-2,1	1,4	2,6	2,1	2,0	0,6	2,3
Vaikutus arvonlisäyksen neljännesvuosittaiseen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä								
2004 III	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	-
2004 IV	0,2	0,0	-0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	-
2005 I	0,3	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0,0	-
2005 II	0,5	0,0	0,2	0,1	0,1	0,1	-0,1	-
2005 III	0,5	0,0	0,2	0,0	0,1	0,1	0,1	-
Vaikutus arvonlisäyksen vuotuisen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä								
2001	2,0	0,0	0,3	0,1	0,6	0,7	0,4	-
2002	1,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,4	0,4	-
2003	0,7	-0,1	0,0	0,1	0,1	0,4	0,3	-
2004	2,2	0,2	0,5	0,1	0,5	0,5	0,4	-
2004 III	2,0	0,2	0,4	0,1	0,4	0,5	0,4	-
2004 IV	1,7	0,2	0,1	0,1	0,5	0,5	0,4	-
2005 I	1,4	0,0	0,1	0,0	0,5	0,6	0,2	-
2005 II	1,2	-0,1	0,1	0,1	0,4	0,5	0,1	-
2005 III	1,5	0,0	0,3	0,2	0,5	0,5	0,1	-

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Vuositietoihin ei ole tehty työpäiväkorjausta.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

3. Teollisuustuotanto

	Yhteensä	Teollisuus ilman rakentamista										Raken- taminen
		Yhteensä (indeksi 2000 = 100, kp.)	Yhteensä	Teollisuus ilman rakentamista ja energiatuotteita							Energia	
				Tehdas- teollisuus	Yhteensä	Välituotteet	Pääoma- hyödykkeet	Kulutustavarat				
								Yhteensä	Kestävät	Ei-kestävät		
Osuus kokonais- indeksistä, % ¹⁾	100,0	82,9	82,9	75,0	74,0	30,0	22,4	21,5	3,6	17,9	8,9	17,1
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2003	0,3	100,3	0,3	0,0	0,0	0,3	-0,1	-0,4	-4,5	0,3	3,0	-0,1
2004	2,1	102,2	1,9	2,0	1,9	2,2	3,0	0,5	0,1	0,6	1,8	-0,2
2005	.	103,4	1,2	1,2	1,0	0,8	2,5	0,6	-0,9	0,8	1,1	.
2005 I	-0,4	102,3	0,6	0,4	0,2	0,5	2,1	-0,9	-3,7	-0,4	1,4	-4,1
II	1,1	103,1	0,7	0,8	0,4	-0,5	2,1	0,7	-1,5	1,1	1,2	-0,1
III	1,3	104,0	1,5	1,5	1,4	0,9	2,8	1,6	-0,1	1,9	0,5	1,1
IV	.	104,4	1,9	2,1	2,1	2,3	2,9	0,9	1,8	0,8	1,2	.
2005 heinä	0,7	103,5	0,6	0,1	-0,1	-1,0	2,8	0,0	-1,9	0,3	2,5	0,6
elo	2,0	104,3	2,7	3,1	3,2	3,5	2,8	3,5	2,7	3,6	-0,7	2,7
syys	1,3	104,2	1,4	1,7	1,6	0,8	2,9	1,8	0,0	2,1	-0,4	0,0
loka	.	103,4	0,2	0,7	0,6	0,9	0,4	0,5	-0,7	0,7	-2,0	.
marras	.	104,8	2,9	3,4	3,3	3,7	4,6	1,0	3,2	0,6	1,8	.
joulu	.	104,9	2,5	2,3	2,5	2,3	3,8	1,3	3,3	1,0	3,4	.
<i>Prosenttimuutos edellisestä kuukaudesta (kp.)</i>												
2005 heinä	0,1	-	0,2	0,0	0,3	0,6	0,3	-0,1	-0,4	-0,1	0,7	-0,1
elo	0,7	-	0,8	1,3	1,4	2,1	0,0	1,3	1,2	1,3	-2,6	0,5
syys	-0,2	-	-0,2	-0,3	-0,3	-1,0	0,8	-0,5	-1,4	-0,4	0,9	-1,4
loka	.	-	-0,7	-0,8	-0,7	-0,1	-1,2	-0,7	-0,6	-0,8	-2,0	.
marras	.	-	1,4	1,3	1,3	1,7	1,5	0,3	1,7	0,0	3,4	.
joulu	.	-	0,1	-0,2	-0,1	-0,6	-0,5	0,6	-0,1	0,7	2,9	.

4. Teollisuuden uudet tilaukset ja liikevaihto, vähittäiskaupan myynti ja uusien henkilöautojen rekisteröinnit

	Teollisuuden uudet tilaukset		Teollisuuden liikevaihto		Vähittäiskaupan myynti							Uusien henkilöautojen rekisteröinnit	
	Tehdasteollisuus ²⁾ (käyvin hinnoin)		Tehdasteollisuus (käyvin hinnoin)		Käyvin hinnoin	Kiintein hinnoin					Yhteensä (kp), tuhansia ³⁾	Yhteensä	
	Yhteensä (indeksi 2000 = 100, kp.)	Yhteensä	Yhteensä (indeksi 2000 = 100, kp.)	Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä	Elintar- vikkeet, juomat ja tupakka	Muut kuin elintarvikkeet				
					Yhteensä (indeksi 2000 = 100, kp.)	Yhteensä		Tekstiilit, vaatteet ja jalkineet	Kotitalous- esineet				
Osuus kokonais- indeksistä, % ¹⁾	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	43,7	56,3	10,6	14,8		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2003	98,4	0,1	101,0	-0,3	1,8	102,1	0,4	1,1	-0,3	-2,7	0,2	911	-1,5
2004	105,2	7,3	105,9	4,9	1,9	103,2	1,2	1,0	1,2	0,9	2,9	922	1,1
2005	110,5	4,7	109,8	3,6	1,9	104,2	0,9	0,5	1,2	1,2	0,9	933	1,2
2005 I	105,9	3,1	106,7	2,5	2,1	104,3	1,3	1,1	1,3	0,6	0,6	921	0,5
II	108,8	3,4	110,3	4,2	1,7	103,9	0,7	0,3	0,8	1,0	0,4	937	1,0
III	110,7	5,0	110,9	3,9	2,1	104,2	1,1	0,3	1,6	1,4	1,6	941	4,6
IV	116,6	7,1	111,3	3,7	1,9	104,4	0,7	0,3	1,1	1,7	1,0	932	-1,2
2005 elo	110,2	7,9	112,8	7,3	3,3	104,8	2,3	0,9	3,6	4,5	3,2	932	7,4
syys	112,2	6,1	113,1	4,8	2,5	104,1	1,1	1,1	1,0	-0,1	1,5	952	4,6
loka	111,6	4,3	106,7	1,3	1,5	104,3	0,4	0,3	0,4	1,0	0,9	942	0,1
marras	117,6	9,9	113,8	5,4	1,9	104,3	0,7	0,2	1,0	2,0	0,9	932	-2,0
joulu	120,5	7,1	113,5	4,6	2,2	104,5	1,0	0,4	1,7	2,2	1,1	923	-1,8
2006 tammi	943	2,0
<i>Prosenttimuutos edellisestä kuukaudesta (kp.)</i>													
2005 elo	-	0,4	-	5,6	1,1	-	1,0	0,5	1,4	2,0	1,3	-	-0,7
syys	-	1,8	-	0,3	-0,4	-	-0,7	0,0	-1,2	-3,7	-0,7	-	2,2
loka	-	-0,5	-	-5,6	0,3	-	0,2	0,4	0,0	1,3	-0,2	-	-1,1
marras	-	5,3	-	6,7	0,1	-	0,0	-0,2	0,3	1,1	-0,1	-	-1,0
joulu	-	2,5	-	-0,2	0,3	-	0,2	-0,2	0,4	-0,2	0,6	-	-1,0
2006 tammi	-	.	-	.	.	-	-	2,2

Lähteet: Eurostat lukuun ottamatta osan 5.2 taulukon 4 sarakkeita 12 ja 13 (ACEA, European Automobile Manufacturers' Associationin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat).

1) Vuonna 2000.

2) Sisältää tehdasteollisuuden alat, joiden tuotanto perustuu pääasiassa uusiin tilauksiin. Vuonna 2000 näiden alojen osuus oli 62,6 % tehdasteollisuudesta.

3) Vuosi- ja neljännesvuosittiedot ovat kyseisen jakson kuukausitietojen keskiarvoja.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

(saldoluku¹⁾, prosenttiyksikköä, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettu)

5. Suhdanekyselyt

	Talouden luottamusindikaattori ²⁾ (pitkän aikavälin keskiarvo = 100) 1	Tehdasteollisuus				Kapasiteetin käyttöaste, % ⁴⁾ 6	Yhteensä ⁵⁾ 7	Kuluttajien luottamusindikaattori ³⁾			
		Teollisuuden luottamusindikaattori						Rahoitus-tilanne seuraavan 12 kk:n aikana 8	Taloustilanne seuraavan 12 kk:n aikana 9	Työttömyys-tilanne seuraavan 12 kk:n aikana 10	Säästöt seuraavan 12 kk:n aikana 11
		Yhteensä ⁵⁾ 2	Tilaukanta 3	Valmistuote-varastot 4	Tuotanto-odotukset 5						
2002	94,5	-11	-25	11	3	81,2	-11	-1	-12	27	-3
2003	93,6	-11	-25	10	3	81,0	-18	-5	-21	38	-9
2004	99,4	-5	-16	8	10	81,6	-14	-4	-14	30	-8
2005	98,1	-7	-17	11	6	81,2	-14	-4	-15	28	-8
2004 IV	100,5	-3	-12	8	9	82,0	-13	-3	-14	29	-6
2005 I	98,7	-6	-15	11	6	81,5	-13	-3	-13	30	-8
II	96,1	-10	-20	13	3	81,0	-14	-3	-16	31	-7
III	97,7	-8	-18	11	6	81,0	-15	-4	-17	29	-8
IV	100,1	-6	-15	10	7	81,4	-12	-4	-15	22	-9
2005 syys	98,5	-7	-16	10	7	-	-14	-5	-16	28	-9
loka	100,2	-6	-16	10	8	81,1	-13	-5	-15	23	-9
marras	99,7	-7	-16	9	6	-	-13	-5	-17	23	-8
joulu	100,5	-5	-13	10	8	-	-11	-4	-12	19	-9
2006 tammi	101,5	-4	-12	10	9	81,7	-11	-3	-11	19	-9
helmi	102,7	-2	-10	8	10	-	-10	-3	-11	19	-8

	Rakentamisen luottamusindikaattori			Vähittäiskaupan luottamusindikaattori				Palvelualojen luottamusindikaattori			
	Yhteensä ⁵⁾ 12	Tilaukanta 13	Työllisyys-odotukset 14	Yhteensä ⁵⁾ 15	Tämänhetkinen suhdanne-tilanne 16	Varastojen määrä 17	Suhdanne-näkymät 18	Yhteensä ⁵⁾ 19	Suhdanne-näkymät 20	Kysyntä-tilanne 21	Kysyntä-näkymät 22
2002	-17	-25	-10	-15	-18	17	-11	2	-3	-4	14
2003	-18	-25	-11	-11	-14	17	-2	4	-5	3	14
2004	-14	-22	-6	-9	-14	14	0	11	7	8	17
2005	-9	-15	-3	-9	-14	14	2	11	6	10	17
2004 IV	-11	-18	-4	-9	-17	13	2	11	9	9	16
2005 I	-11	-15	-7	-10	-15	12	-2	11	8	7	17
II	-11	-18	-5	-10	-16	13	-1	9	0	9	17
III	-9	-16	-2	-10	-15	15	1	11	6	10	17
IV	-5	-11	0	-6	-11	16	9	14	10	13	18
2005 syys	-7	-14	0	-7	-13	14	5	11	8	10	15
loka	-7	-14	0	-5	-12	13	10	14	10	13	19
marras	-3	-8	2	-8	-13	18	7	14	11	13	18
joulu	-6	-11	-1	-5	-7	17	9	13	9	13	18
2006 tammi	-4	-9	1	-6	-7	17	5	15	13	17	17
helmi	-5	-11	2	-5	-6	16	7	14	8	13	21

Lähde: Euroopan komissio (talouden ja rahoituksen pääosasto).

1) Myönteisten ja kielteisten vastausten prosenttiosuuksien erotus.

2) Talouden luottamusindikaattori koostuu teollisuuden, palvelualojen, kuluttajien, rakentamisen ja vähittäiskaupan luottamusindikaattoreista. Teollisuuden luottamusindikaattorin paino on 40 %, palvelualojen luottamusindikaattorin 30 %, kuluttajien luottamusindikaattorin 20 % ja rakentamisen ja vähittäiskaupan luottamusindikaattorien 5 % kummankin. Jos talouden luottamusindikaattorin arvo on pienempi kuin 100, vastaajien näkemys taloudellisesta tilanteesta on keskimääräistä negatiivisempi, ja jos arvo on yli 100, näkemys on keskimääräistä positiivisempi. Indikaattoria on laskettu tammikuusta 1985 lähtien.

3) Ranskalaisiin kyselylomakkeisiin tehtyjen muutosten vuoksi tulokset eivät tammikuusta 2004 alkaen ole täysin vertailukelpoisia aiempien tulosten kanssa.

4) Tietoja kerätään tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Neljännesvuosisiivut ovat kahden peräkkäisen kyselyn keskiarvoja. Vuositiedot lasketaan neljännesvuosisiivusta keskiarvoista.

5) Luottamusindikaattorit lasketaan komponenttiensa yksinkertaisena keskiarvona. Indikaattorien laskennassa käytetään arvioituja varastotietoja (sarakkeet 4 ja 17) ja työttömyyslukuja (sarake 10) käänteisin etumerkein.

5.3 Työmarkkinat¹⁾

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Työllisyys

	Yhteensä		Sosioekonomisen aseman mukaan		Toimialoittain					
	Milj. henkilöä (kp.)		Palkansaajat	Yrittäjät	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdas- teollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus- ja ravitsemistoiminta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitus- toiminta, kiinteistö- ja vuokraus- palvelut, liike-elämän palvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveys- palvelut ja muut palvelut
Osuus, % ²⁾	100,0	100,0	84,4	15,6	4,5	18,1	7,2	24,9	15,3	29,9
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001	134,494	1,5	1,7	0,2	-0,8	0,1	0,7	1,8	4,2	1,3
2002	135,466	0,7	0,8	0,1	-1,6	-1,6	0,1	0,5	2,6	2,0
2003	135,842	0,3	0,3	0,3	-2,0	-1,5	0,2	0,3	1,3	1,3
2004	136,817	0,7	0,6	1,2	-0,8	-1,6	1,0	0,9	2,6	1,2
2004 III	136,885	0,8	0,6	1,5	-0,4	-1,8	2,0	0,9	2,4	1,3
IV	137,213	1,0	0,9	1,5	-0,7	-0,9	1,5	1,1	2,5	1,4
2005 I	137,314	0,9	0,8	1,1	-1,6	-1,1	1,5	1,1	2,2	1,4
II	137,518	0,8	0,8	0,9	-1,4	-1,3	1,4	0,8	2,4	1,4
III	137,877	0,7	0,8	0,2	-2,1	-1,0	1,5	0,3	2,4	1,5
<i>Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä (kp.)</i>										
2004 III	0,396	0,3	0,1	1,4	0,2	-0,5	1,1	0,4	0,7	0,3
IV	0,328	0,2	0,3	0,0	-0,4	0,1	-0,2	0,2	0,5	0,4
2005 I	0,101	0,1	0,3	-1,1	-1,1	-0,8	-0,1	0,1	0,7	0,4
II	0,204	0,1	0,1	0,7	-0,2	-0,1	0,4	0,2	0,3	0,2
III	0,359	0,3	0,2	0,5	-0,8	-0,1	0,5	0,2	0,6	0,4

2. Työttömyys

(kausivaihtelusta puhdistettu)

	Yhteensä		Iän mukaan ³⁾				Sukupuolen mukaan ⁴⁾			
	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Aikuiset		Nuoriso		Miehet		Naiset	
			Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta
Osuus, % ²⁾	100,0		75,5		24,5		48,6		51,4	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2002	11,760	8,3	8,740	7,0	3,020	16,8	5,515	6,9	6,245	10,1
2003	12,548	8,7	9,420	7,5	3,128	17,6	5,975	7,4	6,573	10,5
2004	12,899	8,9	9,750	7,6	3,149	18,0	6,186	7,6	6,713	10,5
2005	12,535	8,6	9,465	7,3	3,071	17,8	6,088	7,4	6,447	10,0
2004 IV	12,880	8,8	9,743	7,6	3,137	18,0	6,262	7,6	6,618	10,3
2005 I	12,843	8,8	9,625	7,5	3,218	18,4	6,214	7,6	6,630	10,3
II	12,659	8,6	9,591	7,4	3,068	17,7	6,149	7,5	6,510	10,1
III	12,346	8,4	9,381	7,3	2,965	17,3	6,032	7,4	6,315	9,8
IV	12,206	8,3	9,212	7,1	2,995	17,6	5,893	7,2	6,313	9,8
2005 elo	12,356	8,4	9,396	7,3	2,960	17,3	6,045	7,4	6,311	9,8
syys	12,231	8,4	9,260	7,2	2,971	17,3	5,986	7,3	6,245	9,7
loka	12,195	8,3	9,209	7,1	2,986	17,5	5,933	7,2	6,262	9,7
marras	12,224	8,4	9,227	7,1	2,997	17,5	5,894	7,2	6,330	9,8
joulu	12,199	8,3	9,199	7,1	3,000	17,7	5,852	7,2	6,348	9,9
2006 tammi	12,141	8,3	9,149	7,1	2,991	17,5	5,821	7,1	6,319	9,8

Lähteet: Eurostatin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat (osan 5.3 taulukko 1) ja Eurostat (osan 5.3 taulukko 2).

- 1) Työllisyystilastot on laskettu henkeä kohden ja ne perustuvat EKT 95:een. Työttömyystilastot on laskettu henkeä kohden ja ne ovat ILO:n suositusten mukaisia.
- 2) Vuonna 2004.
- 3) Aikuisväestö käsittää 25-vuotiaat ja sitä vanhemmat, nuoriso alle 25-vuotiaat, ilmaistu prosentteina vastaavasta työvoimasta.
- 4) Ilmaistu prosentteina vastaavasta työvoimasta.

JULKINEN TALOUS

6.1 Tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä¹⁾ (prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – tulot

	Yhteensä 1	Tulot										Pääomatulot		Lisätieto: verot yhteensä ²⁾ 14
		Välittömät verot		Yritykset		Välilliset verot		Sosiaaliturvamaksut 8	Työnantaja		Vakuutettu 10	Myynnit 11	Pääoma-verot 13	
		Kotitaloudet 3	4	5	6	EU:n toime-linten saamat 7	9							
1996	47,0	46,6	11,7	9,1	2,3	13,2	0,7	17,3	8,5	5,5	2,4	0,3	0,2	42,5
1997	47,2	46,7	11,9	9,1	2,5	13,4	0,7	17,3	8,6	5,5	2,3	0,5	0,3	42,9
1998	46,7	46,4	12,2	9,6	2,3	14,0	0,6	16,2	8,4	4,9	2,3	0,3	0,3	42,7
1999	47,2	47,0	12,6	9,7	2,5	14,2	0,6	16,2	8,4	4,9	2,3	0,3	0,3	43,3
2000	46,9	46,6	12,8	9,8	2,6	14,0	0,6	16,0	8,3	4,8	2,2	0,3	0,3	43,0
2001	46,1	45,8	12,4	9,6	2,4	13,6	0,6	15,7	8,2	4,7	2,2	0,3	0,3	42,0
2002	45,5	45,2	11,9	9,4	2,2	13,6	0,4	15,7	8,2	4,6	2,2	0,3	0,3	41,5
2003	45,5	44,8	11,6	9,2	2,1	13,6	0,4	15,9	8,3	4,7	2,2	0,7	0,5	41,6
2004	45,0	44,5	11,5	8,8	2,3	13,7	0,3	15,7	8,2	4,6	2,1	0,5	0,4	41,2

2. Euroalue – menot

	Yhteensä 1	Menot							Pääomamenot			Lisätieto: perus-menot ³⁾ 14		
		Yhteensä 2	Palkan-saaja-korvaukset 3	Välituote-käyttö 4	Korko-menot 5	Tulon-siirrot 6	Sosiaali-etuudet ja avustukset 7	Tuki-palkkiot 8	EU:n toimi-elinten maksamat 9	Inves-toinnit 10	Pääoman siirrot 12		EU:n toimi-elinten maksamat 13	
														1996
1997	49,9	46,3	10,9	4,7	5,0	25,6	22,8	2,1	0,6	3,6	2,4	1,2	0,1	44,9
1998	49,0	45,2	10,6	4,6	4,6	25,4	22,3	2,1	0,5	3,8	2,4	1,4	0,1	44,4
1999	48,6	44,7	10,6	4,7	4,1	25,3	22,3	2,1	0,5	3,9	2,5	1,4	0,1	44,5
2000	47,9	44,1	10,5	4,7	3,9	25,0	21,9	2,0	0,5	3,8	2,5	1,3	0,0	44,0
2001	48,0	44,0	10,4	4,8	3,8	25,0	21,9	1,9	0,5	4,0	2,5	1,4	0,0	44,1
2002	48,1	44,2	10,5	4,9	3,6	25,3	22,4	1,9	0,5	3,8	2,4	1,4	0,0	44,5
2003	48,5	44,5	10,6	4,9	3,4	25,7	22,8	1,9	0,5	4,0	2,6	1,4	0,1	45,2
2004	47,8	43,9	10,5	4,9	3,2	25,4	22,6	1,8	0,5	3,8	2,5	1,4	0,0	44,6

3. Euroalue – alijäämä/ylijäämä, perusalijäämä-/ylijäämä ja julkinen kulutus

	Alijäämä (-) / ylijäämä (+)					Perusalijäämä (-) / ylijäämä (+) 6	Julkinen kulutus ⁴⁾						Yksilölliset kulutus-menot 14	
	Yhteensä 1	Valtio 2	Osavaltio-hallinto 3	Paikallis-hallinto 4	Sosiaali-turva-rahasot 5		Yhteensä 7	Palkan-saaja-korvaukset 8	Välituote-käyttö 9	Luontois-muotoiset tulonsiirrot 10	Kiinteän pääoman kuluminen 11	Myynnit (miinus) 12		Kollektiiviset kulutus-menot 13
1997	-2,7	-2,4	-0,4	0,1	0,1	2,4	20,1	10,9	4,7	4,9	1,9	2,3	8,4	11,7
1998	-2,3	-2,2	-0,2	0,1	0,1	2,4	19,7	10,6	4,6	4,9	1,8	2,3	8,1	11,6
1999	-1,3	-1,7	-0,1	0,1	0,4	2,7	19,9	10,6	4,7	4,9	1,8	2,3	8,2	11,6
2000	-1,0	-1,4	-0,1	0,1	0,5	2,9	19,8	10,5	4,7	4,9	1,8	2,2	8,1	11,7
2001	-1,9	-1,7	-0,4	0,0	0,3	2,0	19,8	10,4	4,8	5,0	1,8	2,2	8,0	11,8
2002	-2,6	-2,1	-0,5	-0,2	0,2	1,0	20,2	10,5	4,9	5,1	1,8	2,2	8,1	12,1
2003	-3,0	-2,3	-0,4	-0,2	0,0	0,3	20,4	10,6	4,9	5,2	1,8	2,2	8,1	12,3
2004	-2,7	-2,3	-0,3	-0,3	0,1	0,4	20,3	10,5	4,9	5,2	1,8	2,1	8,0	12,3

4. Euroalueen maat – alijäämä (-) / ylijäämä (+)⁵⁾

	BE	DE	GR	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2001	0,6	-2,9	-6,1	-0,5	-1,5	0,8	-3,2	6,5	-0,2	0,1	-4,2	5,2
2002	0,0	-3,8	-4,9	-0,3	-3,2	-0,4	-2,7	2,1	-2,0	-0,4	-2,8	4,3
2003	0,1	-4,1	-5,7	0,0	-4,1	0,2	-3,2	0,2	-3,2	-1,2	-2,9	2,5
2004	0,0	-3,7	-6,6	-0,1	-3,7	1,4	-3,2	-1,2	-2,1	-1,0	-3,0	2,1

Lähteet: Euroalueetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden ali-/ylijäämää koskevat tiedot: Euroopan komissio.

- 1) Tuloja, menoja ja alijäämää/ylijäämää koskevat tiedot perustuvat EKT 95:een. UMTS-toimilupien myynnistä vuonna 2000 saatuja tuloja ei kuitenkaan ole laskettu mukaan (euroalueen alijäämä/ylijäämä nämä tulot mukaan laskettuna on 0,1 % BKT:stä). EU:n budjettiin liittyvät tulonsiirrot on laskettu mukaan konsolidoituina. Euroalueen jäsen-valtioiden välisiä tulonsiirtoja ei ole konsolidoitu.
- 2) Verot ja sosiaaliturvamaksut.
- 3) Kokonaismenot miinus korkomenot.
- 4) Vastaa julkisyhteisöjen kulutusmenoja (P.3) EKT 95:n luokituksessa julkinen talous.
- 5) Osuudet on laskettu käyttämällä BKT:tä, joka ei sisällä välillisiä rahoituspalveluja. Sisältää UMTS-toimilupien myynnistä saadut tulot sekä swap- ja korkoterminijärjestelyjen alaiset maksut.

6.2 Velka¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – rahoitusvaateittain ja velkojan mukaan

	Yhteensä	Rahoitusvaatteet				Velkojat				Muut luotonantajat ³⁾
		Kolikot ja talletukset	Lainat	Lyhytaikaiset arvopaperit	Pitkäaikaiset arvopaperit	Kotimainen luotonantaja ²⁾				
						Yhteensä	Rahalaitokset	Muut rahoituslaitokset	Muut sektorit	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1995	74,0	2,8	17,6	8,0	45,7	58,6	30,7	10,7	17,1	15,4
1996	75,4	2,8	17,1	7,9	47,5	59,1	30,4	12,5	16,2	16,3
1997	74,5	2,8	16,1	6,6	49,1	56,7	28,7	14,0	14,1	17,7
1998	73,1	2,7	15,1	5,6	49,6	53,3	26,9	14,9	11,5	19,7
1999	72,4	2,9	14,3	4,3	50,9	49,4	25,7	12,1	11,6	22,9
2000	69,9	2,7	13,2	3,7	50,3	44,8	22,5	11,1	11,1	25,1
2001	68,6	2,7	12,5	3,9	49,5	42,6	21,0	10,6	11,0	25,9
2002	68,5	2,7	11,8	4,5	49,5	40,2	19,5	9,8	10,9	28,3
2003	69,8	2,0	12,4	4,9	50,4	39,7	19,9	10,5	9,3	30,1
2004	70,2	2,2	11,9	4,7	51,4	39,3	19,1	10,9	9,4	30,9

2. Euroalue – liikkeeseenlaskijan, laina-ajan ja valuutan mukaan

	Yhteensä	Liikkeeseenlaskija ⁴⁾				Alkuperäinen laina-aika			Jäljellä oleva laina-aika			Valuutat	
		Valtio	Osavaltiohallinto	Paikallis- hallinto	Sosiaali- turva- rahastot	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Vaihtuva- korkoinen	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Euro tai jäsen- valuutat ⁵⁾	Muut valuutat
1995	74,0	61,8	5,6	5,9	0,8	11,5	62,5	7,6	18,6	26,7	28,8	71,8	2,2
1996	75,4	63,1	5,9	5,8	0,5	11,2	64,2	7,1	20,0	26,1	29,2	73,2	2,2
1997	74,5	62,4	6,1	5,4	0,6	9,7	64,8	6,8	19,4	25,9	29,3	72,3	2,2
1998	73,1	61,3	6,1	5,3	0,4	8,5	64,6	6,4	16,7	27,0	29,4	71,0	2,1
1999	72,4	60,9	6,1	5,1	0,3	7,3	65,0	5,7	15,1	27,9	29,3	70,4	1,9
2000	69,9	58,7	5,9	4,9	0,3	6,5	63,4	5,0	15,0	28,4	26,5	68,1	1,8
2001	68,6	57,4	6,1	4,8	0,3	6,8	61,7	3,7	15,6	26,4	26,6	67,1	1,5
2002	68,5	57,0	6,3	4,8	0,3	7,6	60,9	3,5	16,4	25,2	26,8	67,2	1,3
2003	69,8	57,4	6,6	5,2	0,6	7,6	62,2	3,6	15,3	26,4	28,1	68,8	1,0
2004	70,2	57,8	6,7	5,2	0,5	7,6	62,7	3,6	15,5	26,8	27,9	69,3	0,9

3. Euroalueen maat⁶⁾

	BE	DE	GR	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2001	108,3	59,6	114,4	56,3	56,8	35,9	110,9	6,7	51,5	67,0	53,6	43,6
2002	105,8	61,2	111,6	53,2	58,8	32,4	108,3	6,8	51,3	66,7	56,1	42,3
2003	100,4	64,8	108,8	49,4	63,2	31,5	106,8	6,7	52,6	65,1	57,7	45,2
2004	96,2	66,4	109,3	46,9	65,1	29,8	106,5	6,6	53,1	64,3	59,4	45,1

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden velkaa koskevat tiedot: Euroopan komissio.

- 1) Julkisen sektorin nimellinen bruttovelka konsolidoituina sektorin sisällä. Muiden maiden sijoituksia valtion joukkolainoihin ei ole konsolidoitu. Tiedot perustuvat osittain arvioihin.
- 2) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneissa valtioissa.
- 3) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneissa valtioissa sijaitsevat velkojat.
- 4) Ei sisällä joukkolainan liikkeeseen laskeneissa valtioissa sijaitsevien julkisyhteisöjen hallussa olevia joukkolainoja.
- 5) Ajalta ennen vuotta 1999 tämä käsittelee ecumääräisen, kotimaan valuutan määräisen ja euron käyttöön ottaneiden maiden valuuttojen määräisen velan.
- 6) Osuudet on laskettu käyttämällä BKT:tä, joka ei sisällä välillisiä rahoituspalveluja.

6.3 Velan muutos¹⁾
(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – aiheuttajan, rahoitusvaateen ja velkojan mukaan

	Yhteensä	Aiheuttaja				Rahoitusvaateet				Velkojat			
		Lainanotto- tarve ²⁾	Arvostus- tekijät ³⁾	Luokittelu- muutokset ⁴⁾	Valuutta- kurssi- vaikutukset ennen vuotta 1999 ⁵⁾	Kolikot ja talletukset	Lainat	Lyhyt- aikaiset arvopaperit	Pitkä- aikaiset arvopaperit	Kotimainen luoton- antaja ⁹⁾	Raha- laitokset	Muut rahoitus- laitokset	Muut luoton- antajat ⁷⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1996	3,9	4,2	0,0	0,0	-0,4	0,1	0,1	0,2	3,4	2,5	0,7	2,1	1,3
1997	2,0	2,2	0,4	-0,4	-0,1	0,0	-0,3	-1,1	3,3	-0,1	-0,5	1,9	2,1
1998	1,8	2,0	0,0	0,0	-0,1	0,1	-0,3	-0,6	2,7	-1,0	-0,5	1,5	2,8
1999	2,0	1,6	0,5	0,0	-0,1	0,2	-0,2	-1,2	3,1	-1,9	-0,2	-2,2	3,9
2000	1,0	0,9	0,1	0,0	0,0	0,0	-0,4	-0,4	1,9	-2,2	-1,9	-0,4	3,3
2001	1,8	1,6	0,0	0,1	0,0	0,2	-0,1	0,4	1,4	-0,2	-0,6	0,0	2,0
2002	2,2	2,5	-0,4	0,1	0,0	0,1	-0,2	0,8	1,6	-1,0	-0,8	-0,5	3,2
2003	3,1	3,3	-0,1	0,0	0,0	-0,6	0,9	0,5	2,3	0,6	1,0	0,9	2,5
2004	3,1	3,2	0,0	-0,1	0,0	0,2	0,0	0,0	2,9	1,1	-0,1	0,7	2,0

2. Euroalue – alijäämä-/velkakoikaisut

	Velan muutos	Ali- jäämä (-) / ylijäämä (+) ⁸⁾	Alijäämä-/velkakoikaisut ⁹⁾											Muut ¹⁰⁾
			Yhteensä	Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutokset								Arvostus- tekijät	Luokittelu- muutokset	
				Yhteensä	Käteinen ja talle- tukset	Arvo- paperit ¹¹⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet	Yksityistä- mistulot	Pääoma- sijoitukset	Valuutta- kurssivai- kutukset			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1996	3,9	-4,3	-0,4	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,2	0,2	0,0	-0,1	0,0	-0,3
1997	2,0	-2,7	-0,7	-0,5	0,1	-0,1	0,0	-0,5	-0,7	0,2	0,4	0,2	-0,4	-0,2
1998	1,8	-2,3	-0,5	-0,4	0,1	0,0	-0,1	-0,4	-0,6	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
1999	2,0	-1,3	0,7	0,0	0,5	0,0	0,1	-0,6	-0,7	0,0	0,5	0,3	0,0	0,2
2000	1,0	0,0	1,1	1,0	0,7	0,1	0,2	0,0	-0,4	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0
2001	1,8	-1,9	-0,1	-0,5	-0,6	0,1	0,1	-0,1	-0,3	0,1	0,0	0,0	0,1	0,2
2002	2,2	-2,5	-0,3	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	-0,3	0,1	-0,4	0,0	0,1	-0,1
2003	3,1	-3,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,4	0,1	-0,1	-0,1	0,0	0,1
2004	3,1	-2,7	0,4	0,3	0,2	0,1	0,2	-0,1	-0,3	0,1	0,0	0,0	-0,1	0,2

Lähde: EKP.

1) Tiedot perustuvat osittain arvioihin. Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutos prosentteina BKT:stä: $(velka[t] - velka[t-1]) / BKT(t)$.

2) Taloustoimista johtuva rahoitustarve.

3) Sisältää valuuttakurssimuutosten vaikutusten lisäksi vaikutukset, jotka johtuvat velan laskemisesta nimellisarvoisena (esim. liikkeeseen laskettujen arvopapereiden preemiot tai diskonttaukset).

4) Sisältää erityisesti yksiköiden uudelleenluokittelun vaikutukset ja tietyt valtioiden vastuulleen ottamat velat.

5) Maiden yhteenlasketun velan muutoksen ja velkojen muutosten välinen erotus. Erotus johtuu siitä, että aggregoinneissa käytettiin ennen vuotta 1999 useita eri valuuttakursseja.

6) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.

7) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.

8) Sisältää UMTS-toimilupien myynnistä saadut tulot.

9) Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutoksen ja prosentteina BKT:stä ilmoitetun alijäämän välinen erotus.

10) Sisältää pääasiassa muihin velkoihin ja saamiin kohdistuvat taloustoimet (kauppaluotot, muut velat/saamiset ja johdannaiset).

11) Ei sisällä johdannaisia.

6.4 Neljännesvuosittaiset tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä¹⁾
(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – neljännesvuosittaiset tulot

		Yhteensä		Tulot					Pääomatulot		Lisätieto: verot yhteensä ²⁾
		1	2	Välittömät verot 3	Välilliset verot 4	Sosiaaliturva- maksut 5	Myynnit 6	Tulot omai- suudesta 7	8	Pääomaverot 9	
1999	III	44,6	44,2	11,7	13,0	15,9	2,0	0,8	0,4	0,3	40,9
	IV	50,6	49,9	14,2	14,4	16,7	2,8	0,8	0,7	0,3	45,6
2000	I	43,5	42,9	11,0	13,1	15,4	1,9	0,7	0,5	0,3	39,8
	II	47,5	47,1	13,8	13,4	15,7	2,1	1,2	0,5	0,3	43,2
	III	44,3	43,9	11,9	12,6	15,7	2,0	0,8	0,4	0,2	40,5
	IV	49,7	49,2	13,9	14,1	16,6	2,8	0,9	0,5	0,3	44,8
2001	I	42,4	42,0	10,5	12,8	15,3	1,8	0,8	0,4	0,2	38,8
	II	46,9	46,5	13,4	13,0	15,6	2,0	1,7	0,4	0,2	42,2
	III	43,6	43,3	11,7	12,4	15,6	1,9	0,9	0,3	0,3	39,9
	IV	49,1	48,6	13,5	13,9	16,3	3,0	1,1	0,5	0,3	44,0
2002	I	42,1	41,7	10,2	12,8	15,4	1,7	0,8	0,4	0,2	38,6
	II	45,7	45,2	12,6	12,7	15,5	2,0	1,6	0,5	0,3	41,1
	III	43,7	43,3	11,3	12,8	15,5	2,0	0,8	0,4	0,3	39,8
	IV	49,1	48,5	13,4	14,1	16,2	3,0	0,9	0,6	0,3	44,1
2003	I	42,1	41,7	9,9	12,9	15,6	1,8	0,7	0,4	0,2	38,5
	II	46,2	44,7	12,1	12,7	15,8	2,0	1,3	1,5	1,3	41,9
	III	43,0	42,6	10,9	12,7	15,6	1,9	0,7	0,5	0,2	39,4
	IV	49,4	48,3	13,1	14,3	16,3	2,9	0,8	1,0	0,3	43,9
2004	I	41,7	41,2	9,6	12,9	15,4	1,7	0,7	0,5	0,3	38,2
	II	45,1	44,3	12,2	13,0	15,4	2,0	0,9	0,9	0,6	41,2
	III	42,8	42,3	10,7	12,7	15,4	1,9	0,7	0,5	0,3	39,1
	IV	49,4	48,4	13,0	14,5	16,2	2,9	0,8	1,0	0,4	44,1
2005	I	42,6	42,1	10,0	13,1	15,5	1,7	0,7	0,6	0,3	38,8
	II	44,7	44,1	11,9	13,0	15,3	2,0	0,9	0,6	0,3	40,6
	III	43,5	42,9	11,1	12,9	15,4	1,9	0,7	0,6	0,3	39,7

2. Euroalue – neljännesvuosittaiset menot ja alijäämä/ylijäämä

		Yhteensä		Menot					Pääomamenot			Alijäämä (-)/ ylijäämä (+)	Perusali- jäämä (-)/ ylijäämä (+)	
		1	2	Palkkan- saaja- korvaukset 3	Välituote- käyttö 4	Korko- menot 5	Tulon- siirrot 6	Sosiaali- etuuudet ja avustukset 7	Tuki- palkkiot 8	Investoinnit 9	Pääoman siirrot 10			11
1999	III	47,1	43,5	10,2	4,5	4,0	24,8	21,2	1,6	3,6	2,5	1,1	-2,5	1,5
	IV	50,4	45,6	11,0	5,3	3,7	25,7	22,1	1,6	4,8	3,1	1,7	0,2	3,9
2000	I	46,0	42,7	10,2	4,5	4,1	24,0	20,9	1,2	3,2	2,0	1,3	-2,5	1,6
	II	46,4	43,0	10,3	4,6	3,9	24,2	20,9	1,4	3,4	2,3	1,1	1,2	5,0
	III	43,1	42,8	10,1	4,5	4,0	24,2	20,9	1,5	0,3	2,5	1,0	1,2	5,1
	IV	49,4	45,6	11,0	5,2	3,7	25,7	21,8	1,6	3,8	3,1	1,5	0,2	4,0
2001	I	45,6	42,2	10,1	4,1	4,0	24,0	20,9	1,2	3,4	1,9	1,5	-3,2	0,8
	II	46,5	43,0	10,3	4,6	3,9	24,2	20,8	1,4	3,5	2,4	1,1	0,4	4,3
	III	46,4	42,7	10,0	4,6	3,9	24,3	20,9	1,5	3,7	2,5	1,2	-2,8	1,1
	IV	51,0	46,0	10,9	5,6	3,6	25,9	22,0	1,6	4,9	3,2	1,8	-1,9	1,7
2002	I	46,1	42,6	10,3	4,2	3,7	24,4	21,2	1,2	3,4	1,9	1,5	-4,0	-0,3
	II	46,8	43,3	10,4	4,9	3,6	24,6	21,2	1,4	3,5	2,3	1,1	-1,2	2,4
	III	47,1	43,3	10,1	4,7	3,5	25,1	21,4	1,4	3,7	2,5	1,2	-3,3	0,2
	IV	50,8	46,4	11,0	5,6	3,4	26,4	22,6	1,6	4,4	2,8	1,6	-1,7	1,6
2003	I	46,8	43,3	10,4	4,4	3,6	24,9	21,6	1,2	3,5	1,9	1,6	-4,7	-1,1
	II	47,6	44,1	10,5	4,7	3,4	25,4	21,8	1,4	3,6	2,4	1,2	-1,4	2,0
	III	47,2	43,5	10,3	4,7	3,3	25,2	21,7	1,4	3,7	2,6	1,1	-4,2	-0,9
	IV	51,2	46,3	10,9	5,7	3,1	26,6	22,8	1,5	4,9	3,3	1,6	-1,8	1,3
2004	I	46,5	43,1	10,4	4,5	3,3	24,9	21,5	1,1	3,4	2,0	1,4	-4,8	-1,5
	II	46,8	43,4	10,5	4,8	3,2	25,0	21,6	1,3	3,4	2,4	1,0	-1,7	1,5
	III	46,2	42,8	10,0	4,6	3,2	25,0	21,5	1,3	3,4	2,5	0,9	-3,4	-0,2
	IV	50,6	45,7	10,8	5,6	3,0	26,2	22,5	1,4	4,9	3,1	1,8	-1,1	1,9
2005	I	46,7	43,3	10,3	4,4	3,2	25,3	21,6	1,1	3,4	1,9	1,5	-4,1	-0,9
	II	46,4	43,0	10,3	4,8	3,1	24,8	21,5	1,2	3,4	2,3	1,1	-1,8	1,3
	III	45,9	42,5	10,0	4,6	3,1	24,9	21,4	1,3	3,4	2,4	1,0	-2,5	0,6

Lähde: Eurostatin tilastoihin ja kansallisiin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Tuloja, menoja ja alijäämä/ylijäämää koskevat tiedot perustuvat EKT 95:een. EU:n budjettiin liittyviä tulonsiirtoja ei ole laskettu mukaan. Jos ne laskettaisiin mukaan, sekä tulo- että menoluvut kasvaisivat keskimäärin noin 0,2 % BKT:stä. Muilta osin neljännesvuosittaiset tilastot laaditaan (erilaisia raportointimääraaikoja lukuun ottamatta) vastaavalla tavalla kuin vuositilastot. Kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja.

2) Verot ja sosiaaliturvamaksut.

6.5 Neljännesvuosittainen velka ja velan muutos
(prosenttia BKT:stä)

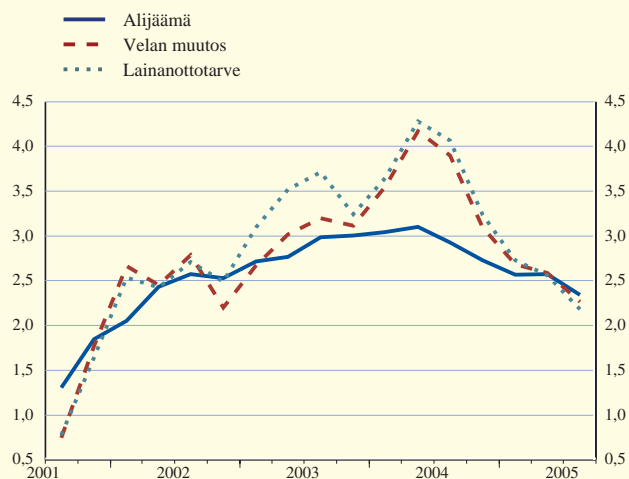
1. Euroalue – julkisyhteisöjen konsolidoitu bruttovelka (EMU-kriteerien mukainen) rahoitusvaateittain¹⁾

	Yhteensä	Rahoitusvaateet			
		Kolikot ja talletukset	Lainat	Lyhytaikaiset arvopaperit	Pitkäaikaiset arvopaperit
	1	2	3	4	5
2002 IV	68,5	2,7	11,8	4,5	49,5
2003 I	69,7	2,7	11,7	5,2	50,0
II	70,2	2,7	11,6	5,7	50,2
III	70,4	2,7	11,6	5,5	50,6
IV	69,8	2,0	12,4	4,9	50,4
2004 I	71,2	2,0	12,5	5,5	51,2
II	71,9	2,2	12,4	5,7	51,6
III	71,7	2,2	12,2	5,7	51,7
IV	70,2	2,2	11,9	4,7	51,4
2005 I	71,4	2,2	11,9	4,9	52,4
II	72,2	2,4	11,7	5,2	53,0
III	71,8	2,4	11,7	5,0	52,7

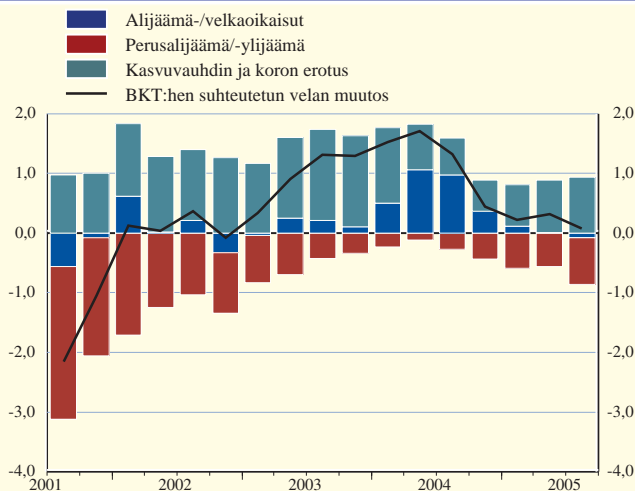
2. Euroalue – alijäämä-/velkakoikaisut

	Velan muutos	Alijäämä (-)/ yliäämä (+)	Alijäämä-/velkakoikaisut								Lisätieto: lainanotto- tarve
			Yhteensä	Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutokset					Arvostustekijät ja luokittelu- muutokset	Muut	
				Yhteensä	Käteinen ja talletukset	Arvopaperit	Lainat	Osakkeet ja osuudet			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2002 IV	-1,1	-1,7	-2,9	0,1	0,2	-0,1	0,1	-0,1	-1,8	-1,2	0,7
2003 I	7,8	-4,7	3,1	2,4	1,8	0,2	0,1	0,3	0,0	0,8	7,9
II	3,5	-1,4	2,1	2,9	2,0	0,0	0,1	0,9	-0,2	-0,6	3,8
III	2,8	-4,2	-1,4	-1,2	-1,3	-0,1	0,1	0,1	0,1	-0,3	2,7
IV	-1,3	-1,8	-3,2	-3,4	-2,1	-0,2	-0,3	-0,8	-0,3	0,5	-1,0
2004 I	9,4	-4,8	4,6	2,1	1,4	0,2	0,5	0,0	0,1	2,5	9,3
II	6,0	-1,7	4,3	3,7	3,4	0,3	0,0	0,1	-0,3	0,8	6,2
III	1,8	-3,4	-1,7	-0,9	-1,2	0,2	0,1	0,1	-0,2	-0,6	1,9
IV	-4,2	-1,1	-5,3	-3,6	-2,6	-0,2	0,0	-0,7	-0,2	-1,6	-4,0
2005 I	7,6	-4,1	3,5	1,7	1,5	0,3	-0,2	0,1	0,5	1,3	7,1
II	5,5	-1,8	3,7	3,4	2,7	0,3	0,3	0,1	0,0	0,3	5,5
III	0,5	-2,5	-2,0	-2,3	-2,7	0,3	0,2	-0,1	0,1	0,2	0,4

K26 Alijäämä, lainanottotarve ja velan muutos
(neljän vuosineljänneksen liukuva summa prosentteina BKT:stä)

K27 Julkisyhteisöjen konsolidoitu bruttovelka (EMU-kriteerien mukainen)
(BKT:hen suhteutetun velan vuotuinen muutos ja sen osatekijät)

Lähde: Eurostatin tilastoihin ja kansallisiin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Kantatiedot vuosineljännekseltä t ilmoitetaan prosentteina neljänneksen t ja kolmen edeltävän neljänneksen BKT:n summasta.

ULKOMAISET TALOUSTOIMET JA VARALLISUUS

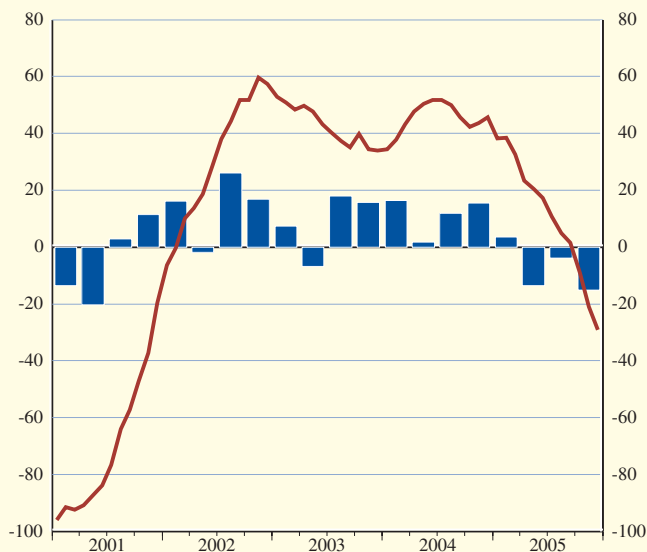
7.1 Maksutase (miljardia euroa, nettomääräiset virrat)

1. Yhteenveto maksutaseesta

	Vaihtotase					Pää- oman- siirrot	Netto- luoton- otto- ulkomaile/ta (sarakeet 1-6)	Rahoitustase					Virheel- liset ja tunnista- mattomat erät	
	Yhteensä	Tavarat	Palvelut	Tuotan- non- tekijä- korvauk- set	Tulon- siirrot			Yhteensä	Suorat sijoit- ukset	Arvo- paperi- sijoit- ukset	Johdan- naiset	Muut sijoituk- set		Valuutta- varanto
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2003	33,9	108,2	19,5	-37,4	-56,4	12,9	46,8	4,1	-1,7	68,9	-11,2	-80,2	28,2	-50,9
2004	45,6	106,7	28,3	-33,1	-56,3	17,4	63,0	-8,3	-46,8	71,2	-4,8	-40,4	12,5	-54,7
2005	-29,0	58,5	31,4	-53,0	-66,0	12,2	-16,9	39,6	-155,3	142,6	-15,9	49,3	18,9	-22,7
2004 IV	15,5	21,6	6,3	1,9	-14,3	5,9	21,4	2,3	-19,9	30,7	-4,1	-6,8	2,4	-23,7
2005 I	3,5	15,6	3,2	-3,0	-12,2	1,1	4,6	25,9	-20,0	3,8	-7,2	44,5	4,8	-30,5
2005 II	-13,6	18,4	10,2	-26,0	-16,1	3,9	-9,7	43,4	-11,6	103,3	3,3	-54,7	3,1	-33,7
2005 III	-3,8	16,3	8,1	-9,0	-19,3	3,0	-0,9	29,8	-97,6	92,6	-8,7	41,3	2,2	-29,0
2005 IV	-15,1	8,3	9,9	-14,9	-18,3	4,1	-10,9	-59,6	-26,1	-57,1	-3,3	18,2	8,8	70,5
2004 joul	7,7	7,5	1,4	3,0	-4,1	4,1	11,9	5,6	-0,4	43,3	-2,1	-36,6	1,5	-17,4
2005 tammi	-5,8	1,4	0,5	-4,1	-3,6	-0,8	-6,6	18,3	-10,5	-17,3	-3,4	51,0	-1,6	-11,7
2005 helmi	5,9	5,9	1,2	1,4	-2,6	1,1	6,9	27,1	-2,7	23,3	1,3	0,4	4,9	-34,0
2005 maal	3,5	8,3	1,5	-0,4	-6,0	0,8	4,3	-19,4	-6,8	-2,1	-5,0	-7,0	1,5	15,1
2005 huhti	-11,0	3,8	2,5	-13,0	-4,3	0,2	-10,8	-11,2	-11,6	-14,0	-0,5	15,6	-0,8	22,0
2005 touko	-3,0	6,0	3,2	-7,0	-5,3	1,6	-1,5	39,4	7,9	18,2	0,7	10,0	2,6	-38,0
2005 kesä	0,4	8,5	4,4	-6,0	-6,5	2,1	2,5	15,3	-7,9	99,1	3,0	-80,3	1,4	-17,8
2005 heinä	1,4	9,8	3,8	-6,5	-5,6	0,8	2,2	3,4	-83,7	75,3	0,9	8,4	2,6	-5,6
2005 elo	-2,8	0,8	1,6	0,4	-5,7	0,8	-2,0	-1,3	-12,2	-12,9	-7,0	30,9	-0,1	3,3
2005 syys	-2,4	5,7	2,7	-2,8	-8,0	1,4	-1,1	27,7	-1,7	30,3	-2,6	2,0	-0,3	-26,6
2005 loka	-7,5	3,2	4,2	-9,4	-5,5	0,8	-6,8	-9,9	-6,4	-6,6	-1,5	4,3	0,2	16,7
2005 marras	-7,2	2,5	2,7	-5,5	-6,9	0,9	-6,4	-8,8	-12,9	-34,7	1,0	36,6	1,2	15,2
2005 joul	-0,3	2,5	3,1	0,1	-5,9	2,5	2,2	-40,9	-6,8	-15,9	-2,8	-22,7	7,4	38,6
<i>12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet</i>														
2005 joul	-29,0	58,5	31,4	-53,0	-66,0	12,2	-16,9	39,6	-155,3	142,6	-15,9	49,3	18,9	-22,7

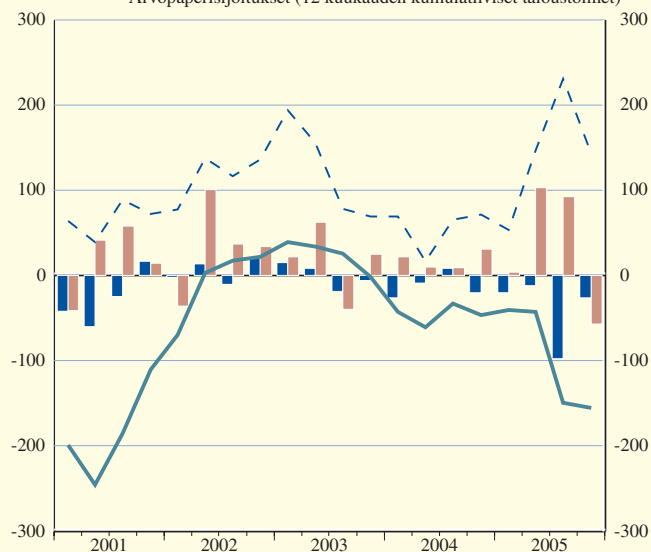
K28 Vaihtotase (miljardia euroa)

■ Taloustoimet neljännesvuosittain
— 12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet

K29 Nettomääräiset suorat ja arvopaperisijoitukset (miljardia euroa)

■ Suorat sijoitukset (taloustoimet neljännesvuosittain)
■ Arvopaperisijoitukset (taloustoimet neljännesvuosittain)
— Suorat sijoitukset (12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet)
- - - Arvopaperisijoitukset (12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet)

Lähde: EKP.

7.1 Maksutase

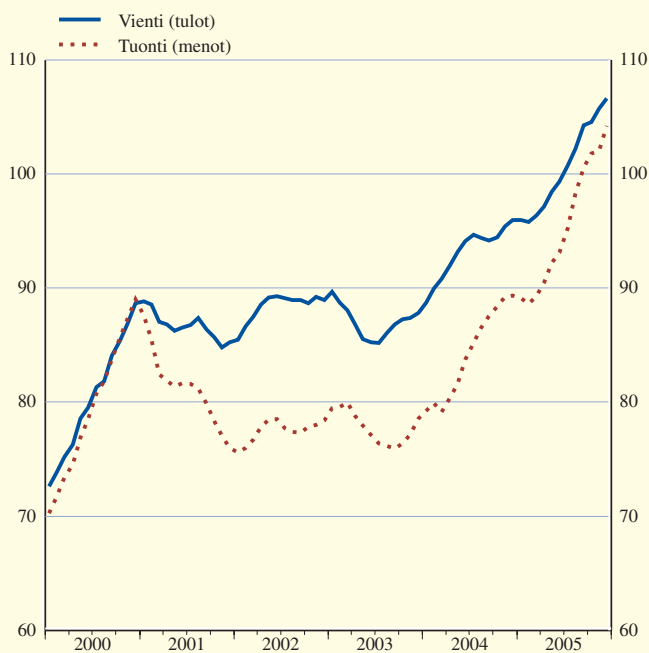
(miljardia euroa, virrat)

2. Vaihtotase ja pääomansiirrot

	Vaihtotase										Pääomansiirrot		
	Yhteensä			Tavarat		Palvelut		Tuotannontekijä-korvaukset		Tulonsiirrot		Tulot	Menot
	Tulot	Menot	Netto	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
2003	1 691,0	1 657,1	33,9	1 041,2	933,0	331,9	312,3	236,3	273,6	81,7	138,1	23,7	10,8
2004	1 840,7	1 795,1	45,6	1 133,1	1 026,4	360,3	332,0	266,2	299,3	81,0	137,3	24,0	6,6
2005	1 996,9	2 025,9	-29,0	1 223,1	1 164,5	386,0	354,6	305,4	358,4	82,3	148,3	22,2	10,1
2004 IV	485,0	469,5	15,5	299,9	278,3	92,6	86,2	74,5	72,6	18,0	32,3	7,6	1,7
2005 I	460,5	457,0	3,5	278,9	263,3	83,9	80,7	65,3	68,4	32,3	44,5	4,8	3,7
II	498,7	512,3	-13,6	304,9	286,5	96,1	86,0	81,0	107,1	16,7	32,8	5,7	1,8
III	505,6	509,4	-3,8	309,2	292,8	107,1	99,0	73,9	82,8	15,4	34,7	4,8	1,8
IV	532,1	547,2	-15,1	330,2	321,9	98,9	89,0	85,2	100,1	17,9	36,2	6,9	2,8
2005 loka	169,3	176,8	-7,5	108,3	105,0	33,6	29,4	23,3	32,7	4,2	9,7	1,7	0,9
marras	176,7	183,9	-7,2	112,7	110,1	31,2	28,5	28,3	33,8	4,5	11,5	1,5	0,7
joulu	186,1	186,4	-0,3	109,2	106,7	34,1	31,1	33,6	33,6	9,2	15,1	3,7	1,2
	Kausivaihtelusta puhdistettu												
2004 IV	470,3	460,4	9,9	287,8	268,0	91,0	83,8	71,4	74,8	20,1	33,9	.	.
2005 I	473,7	469,2	4,5	289,0	267,8	93,2	85,8	70,7	77,4	20,8	38,2	.	.
II	487,8	487,6	0,3	298,0	279,3	94,4	87,4	73,9	86,2	21,5	34,6	.	.
III	509,6	521,2	-11,6	312,8	301,7	99,8	93,4	77,0	90,0	20,0	36,1	.	.
IV	519,2	541,3	-22,2	319,7	312,6	97,7	87,1	82,0	104,1	19,7	37,5	.	.
2005 huhti	162,0	162,5	-0,5	98,3	92,2	31,2	28,7	25,0	30,1	7,5	11,5	.	.
touko	162,7	162,3	0,4	99,7	94,0	31,3	29,4	24,8	27,3	6,9	11,6	.	.
kesä	163,2	162,8	0,4	100,0	93,1	32,0	29,4	24,1	28,8	7,1	11,5	.	.
heinä	168,2	171,3	-3,1	102,4	98,6	33,1	31,0	25,7	30,6	6,9	11,1	.	.
elo	170,1	176,4	-6,3	104,1	103,1	33,4	31,3	25,7	29,6	7,0	12,3	.	.
syys	171,3	173,5	-2,2	106,3	100,0	33,3	31,0	25,6	29,8	6,1	12,7	.	.
loka	167,7	175,0	-7,4	103,2	102,1	32,5	29,3	25,5	32,8	6,5	10,8	.	.
marras	174,2	183,7	-9,5	107,6	103,8	33,3	29,2	28,0	38,1	5,3	12,6	.	.
joulu	177,3	182,6	-5,3	109,0	106,7	31,9	28,6	28,6	33,3	7,9	14,1	.	.

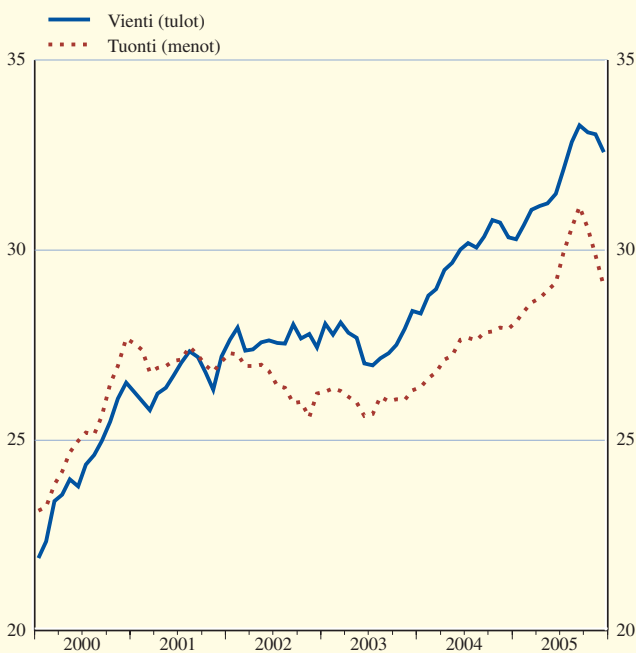
K30 Tavarat

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistettu, 3 kk:n liukuva keskiarvo)

K31 Palvelut

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistettu, 3 kk:n liukuva keskiarvo)

Lähde: EKP.

7.1 Maksutase
(miljardia euroa)

3. Tuotannontekijäkorvaukset
(virrat)

	Palkansaaja- korvaukset		Sijoitusten tuotot											
			Yhteensä		Suorat sijoitukset				Arvopaperisijoitukset				Muut sijoitukset	
	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Oman pääoman tuotot		Korot		Oman pääoman tuotot		Korot		Tulot	Menot
					Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2002	15,1	6,2	230,6	277,1	54,9	55,2	7,5	7,1	19,9	52,1	65,4	71,9	83,0	90,8
2003	14,8	6,1	221,4	267,5	59,4	52,6	10,0	9,7	18,6	53,5	65,7	79,1	67,8	72,6
2004	15,2	6,2	251,0	293,1	77,8	67,5	11,7	12,3	24,0	57,3	74,6	84,3	63,0	71,6
2004 III	3,8	1,8	59,9	66,0	16,5	16,3	2,5	2,9	5,7	11,3	19,3	17,6	15,9	17,8
2004 IV	4,0	1,6	70,5	71,0	25,5	15,1	3,0	3,5	5,4	10,4	19,5	22,7	17,1	19,4
2005 I	3,7	1,4	61,7	67,0	15,6	13,2	2,8	2,9	6,1	11,2	19,2	19,1	18,0	20,5
2005 II	3,7	1,8	77,3	105,3	23,9	24,4	3,2	3,6	9,8	30,0	21,7	24,1	18,7	23,1
2005 III	3,8	1,9	70,1	80,9	16,5	20,8	2,8	3,0	7,4	15,4	23,6	19,3	19,7	22,4

4. Suorat sijoitukset
(nettomääräiset virrat)

	Euroalueelta ulkomaille							Ulkomailta euroalueelle						
	Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja			Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja		
		Yhteensä	Raha-laitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin raha-laitokset	Yhteensä	Raha-laitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin raha-laitokset		Yhteensä	Raha-laitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin raha-laitokset	Yhteensä	Raha-laitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin raha-laitokset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2003	-139,7	-122,6	-2,3	-120,3	-17,1	0,0	-17,1	138,0	120,4	3,1	117,4	17,6	0,1	17,5
2004	-130,8	-141,6	-18,5	-123,0	10,8	0,1	10,7	84,0	76,6	1,2	75,5	7,4	0,7	6,7
2005	-207,9	-125,1	-8,4	-116,8	-82,8	0,2	-83,0	52,6	13,9	-0,4	14,2	38,7	0,3	38,4
2004 IV	-65,2	-68,6	-8,6	-60,0	3,4	0,1	3,3	45,4	36,4	1,0	35,4	9,0	-0,1	9,1
2005 I	-32,3	-15,5	-2,4	-13,0	-16,9	0,1	-16,9	12,3	12,2	0,3	11,8	0,1	0,3	-0,2
2005 II	-25,9	-20,5	-1,8	-18,6	-5,4	0,0	-5,5	14,4	4,6	0,4	4,2	9,8	-0,1	10,0
2005 III	-102,6	-78,3	-4,8	-73,5	-24,3	0,1	-24,4	4,9	-8,8	0,9	-9,6	13,7	0,4	13,3
2005 IV	-47,1	-10,9	0,7	-11,6	-36,2	0,0	-36,2	21,0	5,9	-1,9	7,8	15,1	-0,3	15,4
2004 joulou	-5,7	-20,0	4,8	-24,8	14,3	0,0	14,3	5,3	14,0	0,6	13,5	-8,8	-0,2	-8,6
2005 tammi	-13,9	-7,7	-0,5	-7,2	-6,2	0,0	-6,2	3,4	4,7	0,1	4,7	-1,3	0,1	-1,4
2005 helmi	-5,9	-2,1	-1,2	-0,9	-3,9	0,0	-3,9	3,2	2,9	0,3	2,6	0,3	0,1	0,2
2005 maaliskuu	-12,5	-5,7	-0,8	-4,9	-6,8	0,1	-6,9	5,7	4,5	-0,1	4,6	1,2	0,2	1,0
2005 huhti	-15,6	2,1	-1,8	3,9	-17,7	0,0	-17,7	4,1	7,8	-0,2	8,0	-3,7	0,1	-3,9
2005 touko	8,0	-4,5	-0,5	-4,0	12,5	0,0	12,5	-0,1	-2,1	0,2	-2,3	2,0	0,0	1,9
2005 kesä	-18,3	-18,0	0,5	-18,5	-0,3	0,0	-0,3	10,4	-1,2	0,4	-1,5	11,6	-0,3	11,9
2005 heinä	-83,5	-75,6	-3,2	-72,3	-7,9	0,1	-8,0	-0,2	0,9	0,2	0,7	-1,2	0,0	-1,2
2005 elo	-7,4	-1,9	-0,6	-1,4	-5,5	0,0	-5,5	-4,7	-4,9	0,2	-5,1	0,2	0,1	0,1
2005 syys	-11,6	-0,8	-1,0	0,2	-10,8	0,0	-10,9	9,9	-4,8	0,4	-5,2	14,7	0,3	14,4
2005 loka	-9,4	6,9	0,6	6,3	-16,3	0,0	-16,3	3,0	5,9	0,1	5,8	-3,0	0,0	-2,9
2005 marras	-21,6	-5,2	0,5	-5,7	-16,3	0,0	-16,3	8,7	0,0	-1,7	1,8	8,6	-0,1	8,7
2005 joulou	-16,1	-12,5	-0,3	-12,2	-3,6	0,0	-3,6	9,4	-0,1	-0,3	0,2	9,4	-0,2	9,6

Lähde: EKP.

7.1 Maksutase

(miljardia euroa, virrat)

5. Arvopaperisijoitukset vaateittain ja omistajasektoreittain

	Osakkeet				Velkapaperit										
	Saamiset			Velat	Joukkolainat					Rahamarkkinapaperit					
	Eurojärjestelmä	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin rahalaitokset		Saamiset			Velat	Saamiset			Eurojärjestelmä	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin rahalaitokset	Velat
				Eurojärjestelmä	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin rahalaitokset	Eurojärjestelmä		Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä	Muut kuin rahalaitokset	Eurojärjestelmä				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
2003	-0,3	-13,9	-63,1	-2,6	111,6	-2,4	-45,0	-129,4	-0,2	197,5	0,2	-45,9	21,6	0,6	38,0
2004	0,0	-22,4	-80,4	-3,4	137,5	1,2	-81,4	-94,7	-2,1	255,8	-0,1	-43,3	-9,7	0,1	8,6
2005	-0,1	-14,8	-111,1	.	270,1	-0,7	-121,4	-160,5	.	241,6	0,0	-17,1	2,6	.	53,9
2004 IV	0,0	-0,9	-23,8	-0,2	82,9	0,6	-20,9	-27,2	-0,5	41,3	-0,1	-12,2	5,6	4,3	-14,6
2005 I	0,0	-27,5	-20,6	-0,9	36,5	-0,1	-35,4	-38,9	-0,3	45,3	0,3	5,9	-6,6	-3,7	45,1
II	0,0	21,7	-22,2	-0,6	26,7	-0,7	-40,4	-33,2	-0,1	151,2	-0,4	-9,1	-5,0	-2,4	14,7
III	-0,1	-5,1	-26,4	-1,0	149,7	-0,4	-21,6	-53,6	0,1	28,5	0,1	-7,3	5,1	0,2	23,7
IV	0,0	-3,9	-41,8	.	57,2	0,6	-24,0	-34,8	.	16,6	-0,1	-6,5	9,2	.	-29,6
2004 joul	0,0	11,9	-5,9	-	38,2	0,1	-1,5	-7,9	-	15,3	-0,2	1,5	0,9	-	-9,0
2005 tammi	0,0	-9,2	-7,7	-	10,5	-0,1	-27,0	-2,1	-	4,9	0,2	-4,1	-5,9	-	23,1
helmi	0,0	-16,5	-3,7	-	9,2	-0,2	-4,0	-16,4	-	37,5	0,1	17,2	-1,9	-	1,9
maalis	0,0	-1,8	-9,3	-	16,8	0,2	-4,5	-20,4	-	2,9	0,0	-7,3	1,2	-	20,1
huhti	0,0	9,9	-5,2	-	-47,4	-0,9	-13,3	-10,6	-	51,8	-0,3	-10,5	1,3	-	11,2
touko	0,0	6,7	-15,4	-	22,9	-0,1	-16,1	-5,5	-	27,5	0,0	-2,2	-6,0	-	6,4
kesä	0,0	5,1	-1,6	-	51,3	0,2	-11,1	-17,1	-	72,0	0,0	3,5	-0,2	-	-3,0
heinä	-0,1	-3,5	-14,6	-	109,0	0,2	-4,3	-16,0	-	0,5	-0,6	0,0	-0,4	-	5,1
elo	0,0	2,0	-8,9	-	23,9	-0,5	-5,6	-15,2	-	-7,4	0,3	-11,5	1,0	-	8,9
syys	0,0	-3,5	-3,0	-	16,8	-0,2	-11,6	-22,4	-	35,3	0,4	4,2	4,5	-	9,7
loka	0,0	4,9	-7,7	-	-9,8	0,6	-16,0	-13,4	-	19,7	0,0	7,0	5,2	-	3,0
marras	0,0	-6,6	-16,2	-	16,0	0,1	-3,8	-14,8	-	2,8	0,0	-6,1	1,2	-	-7,3
joul	0,0	-2,1	-17,9	-	51,1	-0,1	-4,1	-6,6	-	-6,0	0,0	-7,4	2,7	-	-25,4

6. Muut sijoitukset sektoreittain

	Yhteensä		Eurojärjestelmä		Julkisyhteisöt			Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)						Muut sektorit		
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Käteinen ja talletukset	Velat	Yhteensä		Pitkäaikaiset		Lyhytaikaiset		Saamiset	Velat	
								Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat			Saamiset
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
2003	-254,1	173,9	-0,8	10,0	-0,4	-	-3,4	-152,4	134,8	-50,7	52,3	-101,7	82,5	-100,5	-	32,6
2004	-314,3	273,9	-0,2	7,1	-2,2	-2,0	-2,6	-259,6	246,9	-20,0	-3,3	-239,6	250,2	-52,4	-13,2	22,5
2005	-550,0	599,4	-1,0	5,9	3,4	-3,2	-2,2	-385,6	472,3	-101,6	44,9	-284,0	427,4	-166,9	-40,0	123,3
2004 IV	-71,8	65,0	1,4	3,5	3,1	3,7	-1,6	-73,8	58,8	0,9	-0,9	-74,6	59,7	-2,5	10,3	4,4
2005 I	-170,6	215,1	0,5	4,7	4,0	2,7	0,3	-126,8	195,8	-21,5	10,3	-105,2	185,6	-48,3	-19,0	14,2
II	-162,6	107,9	-1,3	0,3	-7,4	-8,5	-1,8	-97,5	45,6	-18,7	22,4	-78,8	23,2	-56,4	11,5	63,8
III	-104,0	145,3	0,4	4,3	7,3	4,7	1,2	-85,5	125,0	-21,9	15,9	-63,6	109,2	-26,2	-16,8	14,7
IV	-112,9	131,1	-0,6	-3,4	-0,4	-2,1	-1,9	-75,9	105,8	-39,5	-3,7	-36,3	109,5	-36,0	-15,9	30,6
2004 joul	10,2	-46,9	0,7	0,3	1,8	2,2	-2,7	-4,3	-37,9	-7,2	-11,2	2,9	-26,7	12,1	12,5	-6,7
2005 tammi	-50,4	101,4	0,7	3,9	0,2	-1,3	2,6	-33,8	95,4	-9,0	12,9	-24,9	82,5	-17,4	-16,1	-0,5
helmi	-65,5	65,9	0,1	-3,5	-1,8	0,3	-4,3	-60,8	61,8	-8,2	4,6	-52,6	57,2	-3,0	5,2	11,9
maalis	-54,7	47,8	-0,2	4,3	5,5	3,7	2,0	-32,1	38,6	-4,4	-7,2	-27,8	45,8	-27,9	-8,0	2,9
huhti	-120,5	136,1	0,1	-0,2	-5,2	-5,3	-2,1	-98,1	94,6	-9,1	0,1	-89,0	94,5	-17,4	11,5	43,8
touko	-12,7	22,7	-0,8	-0,2	0,2	2,3	0,5	17,5	21,1	-3,4	11,0	20,9	10,1	-29,6	-3,7	1,4
kesä	-29,4	-50,9	-0,7	0,7	-2,5	-5,5	-0,2	-16,8	-70,1	-6,2	11,4	-10,7	-81,4	-9,4	3,7	18,6
heinä	-42,2	50,6	0,3	-1,1	-0,7	-4,5	0,9	-39,1	47,3	-6,5	4,8	-32,7	42,5	-2,7	-1,5	3,5
elo	20,7	10,2	0,2	0,8	6,0	8,4	0,5	20,5	-0,3	-0,7	4,3	21,2	-4,6	-6,0	-5,7	9,2
syys	-82,5	84,5	-0,1	4,6	2,0	0,9	-0,2	-66,9	78,0	-14,7	6,8	-52,2	71,2	-17,5	-9,6	2,0
loka	-52,9	57,3	0,0	-1,0	0,3	-0,6	2,0	-49,1	51,5	-5,0	0,6	-44,1	50,9	-4,1	2,6	4,8
marras	-126,4	163,0	-0,7	1,7	0,2	0,8	0,2	-114,0	170,1	-1,6	-3,4	-112,3	173,5	-12,0	-9,9	-9,0
joul	66,5	-89,2	0,0	-4,1	-0,9	-2,3	-4,1	87,2	-115,7	-32,9	-0,9	120,1	-114,9	-19,9	-8,5	34,7

Lähde: EKP.

7.1 Maksutase
(miljardia euroa, virrat)

7. Muut sijoitukset sektoreittain ja vaateittain

	Eurojärjestelmä				Julkisyhteisöt							
	Saamiset		Velat		Kauppa- luotot	Saamiset			Muut saamiset	Velat		
	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut saamiset	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut velat		Lainat / käteinen ja talletukset				Kauppa- luotot	Lainat	Muut velat
						Yhteensä	Lainat	Käteinen ja talletukset				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2002	-0,9	0,0	19,3	0,0	1,5	-0,4	0,4	-0,7	-1,1	0,0	-7,8	-0,3
2003	-0,8	0,0	10,0	0,0	-0,1	0,7	-0,3	0,9	-1,0	0,0	-3,7	0,3
2004	0,1	-0,3	7,1	0,1	0,0	-0,3	1,8	-2,0	-2,0	0,0	-2,6	0,0
2004 III	-1,5	0,0	3,3	-0,1	0,0	0,5	0,7	-0,2	-0,3	0,0	2,2	0,1
2004 IV	1,7	-0,3	3,5	0,0	0,0	3,6	-0,1	3,7	-0,5	0,0	-1,6	-0,1
2005 I	0,5	0,0	4,7	0,0	0,0	4,4	1,7	2,7	-0,5	0,0	0,6	-0,2
2005 II	-1,2	-0,1	0,3	0,0	0,0	-6,9	1,6	-8,5	-0,5	0,0	-1,8	0,0
2005 III	0,4	0,0	4,3	0,0	0,0	7,5	2,8	4,7	-0,3	0,0	1,3	-0,1

	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)				Muut sektorit							
	Saamiset		Velat		Kauppa- luotot	Saamiset			Muut saamiset	Velat		
	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut saamiset	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut velat		Lainat / käteinen ja talletukset				Kauppa- luotot	Lainat	Muut velat
						Yhteensä	Lainat	Käteinen ja talletukset				
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
2002	-163,0	-5,0	27,9	-2,1	-1,9	-51,0	-21,8	-29,1	-3,5	-3,7	25,5	6,6
2003	-151,9	-0,5	134,8	-0,1	-1,2	-97,1	-10,9	-86,3	-2,3	4,1	28,3	0,1
2004	-256,5	-3,1	244,0	2,9	-6,0	-41,3	-28,1	-13,2	-5,0	8,6	11,7	2,2
2004 III	-22,1	-1,7	4,9	1,5	1,8	-8,7	4,2	-12,9	-0,8	0,0	-0,3	3,7
2004 IV	-75,6	1,8	59,1	-0,3	-0,1	-0,8	-11,2	10,3	-1,6	2,5	2,4	-0,5
2005 I	-124,8	-1,9	193,0	2,8	-2,8	-42,7	-23,8	-19,0	-2,8	2,9	6,2	5,2
2005 II	-97,3	-0,2	44,5	1,2	-5,2	-49,2	-60,8	11,5	-2,0	1,1	61,4	1,3
2005 III	-83,5	-2,0	122,1	2,9	2,3	-21,7	-4,9	-16,8	-6,8	0,5	17,1	-2,9

8. Valuuttavaranto

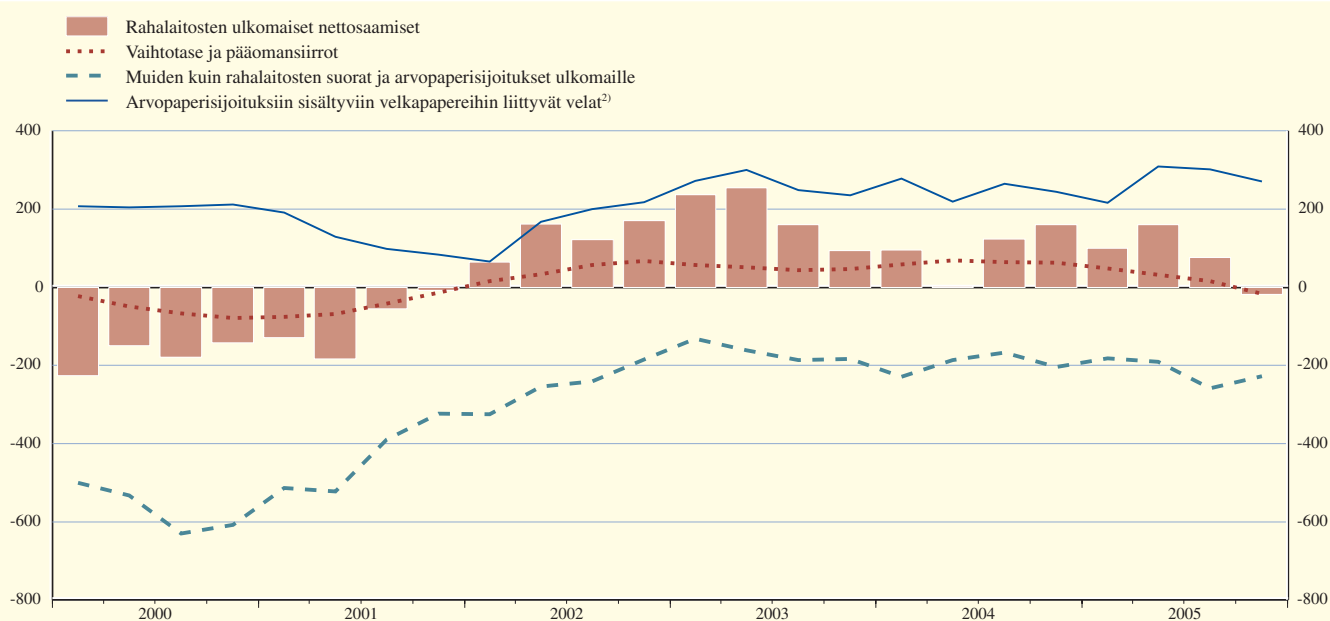
	Yhteensä	Kulta	Erityiset nosto- oikeudet	Varanto- osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset							Muut saamiset
					Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit			Johdan- naiset	
						Rahaviran- omaiset ja BIS	Pankit	Osakkeet	Joukko- lainat	Raha- markkina- paperit		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2002	-2,6	0,7	0,2	-2,0	-1,5	-1,7	-17,1	0,0	8,5	8,9	-0,2	0,0
2003	28,2	1,7	0,0	-1,6	28,1	-2,5	1,9	-0,1	22,1	6,7	0,1	0,0
2004	12,5	1,2	0,5	4,0	6,9	-3,8	4,0	0,3	18,7	-12,2	-0,1	0,0
2004 III	3,5	0,0	-0,1	1,5	2,1	2,6	-3,6	0,1	1,4	1,7	0,0	0,0
2004 IV	2,4	0,8	0,5	1,1	0,0	-3,9	3,4	-0,1	3,4	-2,8	-0,1	0,0
2005 I	4,8	0,8	0,0	1,6	2,4	5,2	-1,1	0,0	1,1	-2,7	0,0	0,0
2005 II	3,1	1,3	0,0	1,3	0,5	-4,4	1,1	0,0	0,9	2,9	0,0	0,0
2005 III	2,2	0,5	0,0	2,6	-1,0	1,6	0,9	0,0	-4,4	1,0	-0,1	0,0

Lähde: EKP.

7.2 Euroalueen maksutaseen rahataloudellinen esitys (miljardia euroa, virrat)

	M3:n vastaeriin kuuluvien ulkomaisten nettosaamisten muutoksiin liittyvät maksutaseen erät											Lisätieto: M3:n vastaeriin kuuluvien ulkomaisten nettosaamisten muutokset
	Vaihtotase ja pääomansiirrot	Suorat sijoitukset		Arvopaperisijoitukset			Muut sijoitukset		Johdannaiset	Virheelliset ja tunnistamattomat erät	Sarakkeet 1-10 yhteensä	
		Euroalueelta ulkomaille (muut kuin rahalaitokset)	Ulkomailta euroalueelle	Saamiset	Velat		Saamiset	Velat				
					Muut kuin rahalaitokset	Osakkeet ¹⁾						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2003	46,8	-137,4	137,9	-170,9	115,9	235,8	-100,9	29,2	-11,2	-50,9	94,3	94,1
2004	63,0	-112,4	83,3	-184,8	127,5	244,5	-54,6	19,9	-4,8	-54,7	127,0	160,7
2005	-16,9	-199,7	52,3	-269,0	225,4	271,3	-163,5	121,1	-15,9	-22,7	-17,5	-17,3
2004 IV	21,4	-56,7	45,4	-45,4	90,3	13,3	0,6	2,7	-4,1	-23,7	43,9	57,2
2005 I	4,6	-30,0	12,0	-66,2	29,3	71,2	-44,4	14,6	-7,2	-30,5	-46,6	-24,8
2005 II	-9,7	-24,1	14,5	-60,3	0,9	171,6	-63,8	62,0	3,3	-33,7	60,5	65,0
2005 III	-0,9	-97,9	4,5	-75,0	154,3	45,4	-18,9	16,0	-8,7	-29,0	-10,0	-20,6
2005 IV	-10,9	-47,8	21,3	-67,5	40,9	-16,8	-36,4	28,7	-3,3	70,5	-21,4	-36,8
2004 joul	11,9	-10,5	5,4	-12,9	43,0	-2,0	13,9	-9,4	-2,1	-17,4	19,8	26,4
2005 tammi	-6,6	-13,4	3,3	-15,7	7,4	22,9	-17,2	2,1	-3,4	-11,7	-32,2	-15,8
2005 helmi	6,9	-4,8	3,1	-22,0	16,4	35,8	-4,8	7,6	1,3	-34,0	5,5	13,7
2005 maal	4,3	-11,8	5,5	-28,6	5,5	12,5	-22,4	4,9	-5,0	15,1	-19,9	-22,7
2005 huhti	-10,8	-13,8	3,9	-14,6	-57,8	60,1	-22,5	41,6	-0,5	22,0	7,7	2,3
2005 touko	-1,5	8,5	-0,1	-26,9	11,2	31,9	-29,4	1,9	0,7	-38,0	-41,6	-39,5
2005 kesä	2,5	-18,8	10,7	-18,9	47,5	79,6	-11,9	18,4	3,0	-17,8	94,4	102,1
2005 heinä	2,2	-80,3	-0,3	-31,1	116,0	3,8	-3,4	4,4	0,9	-5,6	6,7	0,6
2005 elo	-2,0	-6,9	-4,8	-23,0	25,5	0,4	0,0	9,7	-7,0	3,3	-4,8	1,7
2005 syys	-1,1	-10,7	9,6	-20,8	12,8	41,1	-15,5	1,8	-2,6	-26,6	-11,9	-22,9
2005 loka	-6,8	-10,0	3,0	-15,8	-10,6	16,8	-3,8	6,8	-1,5	16,7	-5,2	-6,6
2005 marras	-6,4	-22,0	8,7	-29,7	15,9	-4,0	-11,8	-8,8	1,0	15,2	-41,8	-43,6
2005 joul	2,2	-15,8	9,6	-21,9	35,6	-29,7	-20,8	30,6	-2,8	38,6	25,6	13,4
<i>12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet</i>												
2005 joul	-16,9	-199,7	52,3	-269,0	225,4	271,3	-163,5	121,1	-15,9	-22,7	-17,5	-17,3

K32 Rahalaitosten ulkomaisten nettosaamisten muutosten taustalla olevat keskeisimmät maksutaseen erät (miljardia euroa, 12 kk:n kumulatiiviset virrat)

Lähde: EKP.

1) Ei sisällä rahamarkkinarahasto-osuuksia.

2) Ei sisällä euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemia enintään kahden vuoden velkapapereita.

7.3 Maksutaseen ja ulkomaisen varallisuuden erittely maittain
(miljardia euroa)

1. Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot

(kumulatiiviset talustoimet)

	Yhteensä	Euroalueen ulkopuolinen Euroopan unioni						Kanada	Japani	Sveitsi	Yhdysvallat	Muut
		Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat	EU:n toimielimet					
2004/IV – 2005/III	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Saamiset												
Vaihtotase	1 949,7	716,6	40,4	64,3	386,0	166,7	59,2	26,5	50,2	132,1	330,8	693,6
Tavarat	1 192,8	415,6	27,8	44,3	206,8	136,4	0,2	15,3	33,3	68,1	178,8	481,8
Palvelut	379,7	136,2	7,4	10,3	96,1	18,3	4,1	5,4	10,9	36,6	73,9	116,7
Tuotannontekijäkorvaukset	294,7	104,5	4,7	9,1	74,1	10,7	5,9	5,2	5,7	21,1	71,7	86,6
josta: pääomakorvaukset	279,6	99,3	4,6	9,0	72,5	10,5	2,6	5,1	5,6	14,9	70,3	84,4
Tulonsiirrot	82,4	60,4	0,4	0,5	9,1	1,3	49,1	0,6	0,2	6,3	6,4	8,6
Pääomansiirrot	22,9	20,3	0,0	0,0	0,9	0,1	19,2	0,0	0,1	0,4	0,4	1,6
Velat												
Vaihtotase	1 948,2	629,6	34,2	59,8	305,3	142,1	88,3	19,4	79,2	124,2	296,7	799,1
Tavarat	1 121,0	327,9	25,5	39,8	149,5	113,1	0,0	8,9	50,6	55,4	115,6	562,6
Palvelut	351,9	110,7	6,1	8,3	73,4	22,7	0,2	5,6	7,3	30,0	74,7	123,5
Tuotannontekijäkorvaukset	330,9	97,2	2,3	10,8	74,5	4,8	4,8	3,3	21,0	33,8	97,7	78,0
josta: pääomakorvaukset	324,2	93,9	2,2	10,7	73,5	2,6	4,8	3,2	20,9	33,2	96,8	76,2
Tulonsiirrot	144,4	93,8	0,4	0,9	7,8	1,5	83,3	1,6	0,3	5,0	8,6	35,0
Pääomansiirrot	9,0	1,1	0,0	0,1	0,6	0,2	0,2	0,1	0,0	0,4	0,6	6,8
Netto												
Vaihtotase	1,5	87,0	6,2	4,5	80,8	24,6	-29,1	7,0	-29,0	7,9	34,1	-105,5
Tavarat	71,8	87,7	2,4	4,5	57,3	23,3	0,2	6,4	-17,2	12,7	63,1	-80,9
Palvelut	27,8	25,4	1,3	2,0	22,7	-4,5	3,9	-0,2	3,6	6,7	-0,8	-6,8
Tuotannontekijäkorvaukset	-36,2	7,3	2,4	-1,7	-0,5	5,9	1,1	1,9	-15,3	-12,7	-26,0	8,7
josta: pääomakorvaukset	-44,7	5,4	2,4	-1,7	-1,0	7,9	-2,2	1,9	-15,2	-18,3	-26,5	8,1
Tulonsiirrot	-62,0	-33,4	0,0	-0,4	1,3	-0,1	-34,2	-1,1	0,0	1,2	-2,2	-26,5
Pääomansiirrot	14,0	19,2	0,0	0,0	0,3	-0,1	19,0	-0,1	0,1	0,0	-0,1	-5,1

2. Maksutase: suorat sijoitukset

(kumulatiiviset talustoimet)

	Yhteensä	Euroalueen ulkopuolinen Euroopan unioni						Kanada	Japani	Sveitsi	Yhdysvallat	Offshore-rahoituskeskukset	Muut
		Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat	EU:n toimielimet						
2004/IV – 2005/III	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Suorat sijoitukset	-149,1	-108,3	2,0	-1,9	-107,9	-0,5	0,0	-5,2	1,0	9,6	-7,3	-7,4	-31,4
Ulkomaille	-226,0	-159,2	0,3	-5,2	-134,4	-19,8	0,0	-1,5	-1,2	-0,7	-10,8	-12,1	-40,7
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot	-182,9	-133,2	-2,8	-1,8	-106,0	-22,5	0,0	-0,7	-0,5	-5,7	-12,2	-6,7	-23,9
Muu pääoma	-43,1	-26,0	3,1	-3,4	-28,4	2,7	0,0	-0,8	-0,6	5,0	1,5	-5,4	-16,7
Euroalueelle	76,9	50,9	1,7	3,3	26,5	19,3	0,0	-3,7	2,1	10,3	3,4	4,7	9,2
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot	44,3	36,2	-0,9	3,6	31,7	1,8	0,0	-4,4	0,8	1,9	-0,6	5,3	5,1
Muu pääoma	32,6	14,7	2,6	-0,3	-5,2	17,5	0,0	0,7	1,3	8,4	4,0	-0,6	4,1

Lähde: EKP.

7.3 Maksutaseen ja ulkomaisen varallisuuden erittely maittain (miljardia euroa)

3. Maksutase: arvopaperisijoitukset, saamiset vaateittain

(kumulatiiviset taloustoimet)

	Euroalueen ulkopuolinen Euroopan unioni							Kanada	Japani	Sveitsi	Yhdysvallat	Offshore-rahoituskeskukset	Muut
	Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat	EU:n toimielimet							
2004/IV – 2005/III	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Arvopaperisijoitukset, saamiset	-400,6	-185,1	-8,2	-12,0	-126,8	-23,8	-14,4	-5,7	-23,2	-3,1	-62,7	-58,1	-62,6
Osakkeet	-105,0	-25,1	0,1	-2,9	-18,2	-4,0	0,0	-3,9	-14,6	-2,0	-14,0	-16,2	-29,2
Velkapaperit	-295,6	-160,0	-8,3	-9,1	-108,5	-19,7	-14,3	-1,8	-8,7	-1,1	-48,7	-41,9	-33,5
Joukkolainat	-271,9	-124,7	-6,1	-9,2	-74,4	-20,3	-14,6	-2,0	-15,8	0,4	-69,3	-30,6	-29,9
Rahamarkkinapaperit	-23,7	-35,3	-2,1	0,1	-34,2	0,6	0,3	0,2	7,2	-1,5	20,6	-11,3	-3,5

4. Maksutase: muut sijoitukset sektoreittain

(kumulatiiviset taloustoimet)

	Euroalueen ulkopuolinen Euroopan unioni							Kanada	Japani	Sveitsi	Yhdysvallat	Offshore-rahoituskeskukset	Kansainväliset organisaatiot	Muut
	Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat	EU:n toimielimet								
2004/IV – 2005/III	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Muut sijoitukset	24,4	-38,7	-9,9	8,3	-38,5	-9,1	10,5	-4,7	15,3	-11,8	35,4	-4,3	6,3	26,8
Saamiset	-509,0	-351,9	-16,0	2,0	-312,2	-23,4	-2,3	-7,2	3,5	-19,5	-35,5	-51,0	-1,8	-45,5
Julkisyhteisöt	6,9	1,1	0,0	-0,3	0,8	1,4	-0,8	-0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	-1,7	7,7
Rahalaitokset	-382,5	-245,6	-13,4	2,7	-210,5	-22,9	-1,6	-6,4	4,2	-16,2	-42,6	-35,2	0,2	-40,8
Muut sektorit	-133,4	-107,4	-2,5	-0,4	-102,6	-1,9	0,1	-0,7	-0,7	-3,2	7,1	-15,9	-0,3	-12,3
Velat	533,3	313,2	6,0	6,3	273,8	14,2	12,9	2,5	11,9	7,7	70,9	46,8	8,1	72,3
Julkisyhteisöt	-1,9	0,6	0,0	0,0	-1,3	0,0	1,9	0,0	-0,1	0,0	-1,0	0,0	-0,4	-1,0
Rahalaitokset	438,1	231,0	6,0	5,2	198,3	13,0	8,5	2,0	11,0	4,9	60,9	41,9	8,6	77,8
Muut sektorit	97,1	81,6	0,0	1,0	76,8	1,3	2,5	0,5	1,0	2,8	10,9	4,9	-0,1	-4,5

5. Ulkomainen varallisuus

(ajanjakson lopun kannat)

	Euroalueen ulkopuolinen Euroopan unioni							Kanada	Japani	Sveitsi	Yhdysvallat	Offshore-rahoituskeskukset	Kansainväliset organisaatiot	Muut
	Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat	EU:n toimielimet								
2004	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Suorat sijoitukset	33,1	-273,1	-10,4	-11,8	-361,5	110,8	-0,2	22,7	-4,0	35,3	-63,5	-30,9	0,0	346,7
Ulkomaille	2 265,1	759,8	26,1	71,1	537,6	125,1	0,0	66,8	55,9	220,3	486,6	272,2	0,0	403,5
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut	1 825,7	608,4	22,9	43,8	432,7	108,9	0,0	58,3	50,5	171,0	377,2	255,7	0,0	304,8
Muu pääoma	439,3	151,4	3,1	27,2	104,9	16,2	0,0	8,5	5,4	49,4	109,4	16,5	0,0	98,7
Euroalueelle	2 231,9	1 032,9	36,5	82,8	899,1	14,3	0,2	44,1	59,8	185,1	550,2	303,0	0,1	56,8
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut	1 642,1	814,3	23,0	67,4	719,4	4,4	0,1	40,4	48,8	129,6	387,7	177,0	0,0	44,2
Muu pääoma	589,9	218,6	13,4	15,4	179,8	9,9	0,1	3,7	11,1	55,4	162,4	126,1	0,0	12,6
Arvopaperisijoitukset, saamiset	2 984,0	941,1	45,1	100,8	680,8	56,8	57,6	63,4	174,3	91,9	1 050,2	310,3	28,4	324,4
Osakkeet	1 238,7	315,3	6,6	32,9	261,4	14,4	0,0	12,6	109,5	82,3	483,3	106,8	0,9	128,0
Velkapaperit	1 745,3	625,8	38,5	67,9	419,4	42,4	57,6	50,8	64,8	9,7	566,9	203,5	27,5	196,3
Joukkolainat	1 458,6	513,8	34,4	58,7	322,5	41,1	57,1	48,7	39,9	8,5	463,5	185,9	27,1	171,2
Rahamarkkinapaperit	286,7	112,1	4,1	9,2	96,9	1,3	0,5	2,1	25,0	1,2	103,4	17,6	0,3	25,1
Muut sijoitukset	-196,1	34,7	26,1	30,2	90,7	20,8	-133,0	3,6	20,0	-68,9	-42,6	-232,8	-13,4	103,3
Saamiset	2 940,3	1 472,4	53,8	67,1	1 261,0	85,5	5,0	14,5	85,0	174,1	415,3	258,2	39,8	481,0
Julkisyhteisöt	98,6	10,4	1,1	0,0	4,1	2,2	3,1	0,0	0,2	0,1	2,8	1,2	34,3	49,6
Rahalaitokset	2 004,7	1 136,1	45,0	54,2	971,8	64,0	1,1	7,4	67,1	106,8	244,4	171,5	4,8	266,7
Muut sektorit	837,0	325,9	7,8	12,9	285,2	19,3	0,8	7,1	17,7	67,2	168,1	85,6	0,7	164,6
Velat	3 136,4	1 437,6	27,7	36,9	1 170,3	64,8	138,0	10,9	65,0	243,0	457,9	491,1	53,2	377,7
Julkisyhteisöt	43,6	24,0	0,0	0,2	5,3	0,0	18,5	0,0	0,9	0,1	4,1	0,3	2,9	11,3
Rahalaitokset	2 539,6	1 143,3	23,9	20,5	955,2	52,2	91,6	6,9	44,5	207,0	355,4	449,5	48,7	284,4
Muut sektorit	553,2	270,2	3,8	16,2	209,8	12,5	27,9	4,0	19,6	35,9	98,4	41,3	1,6	82,1

Lähde: EKP.

7.4 Ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto) (miljardia euroa, ellei toisin mainita; ajanjakson lopun kannat)

1. Yhteenveto ulkomaisesta varallisuudesta

	Yhteensä 1	Yhteensä, % BKT:stä 2	Suorat sijoitukset 3	Arvopaperi- sijoitukset 4	Johdannaiset 5	Muut sijoitukset 6	Valuuttavaranto 7
Ulkomainen nettovarallisuus							
2001	-389,0	-5,6	422,9	-834,8	2,5	-372,3	392,7
2002	-703,6	-9,7	184,5	-937,6	-12,0	-304,6	366,1
2003	-809,3	-10,9	43,1	-914,0	-8,3	-236,8	306,6
2004	-946,4	-12,2	33,1	-1 049,4	-14,8	-196,1	280,8
2005	-1 007,3	-12,6	110,8	-1 217,4	-18,1	-184,9	302,3
II	-1 049,4	-13,2	224,2	-1 349,6	-23,0	-212,0	310,9
Saamiset							
2001	7 758,3	110,9	2 086,0	2 513,0	129,9	2 636,7	392,7
2002	7 429,3	102,7	2 008,7	2 292,7	136,0	2 625,9	366,1
2003	7 934,3	106,7	2 152,0	2 634,6	158,0	2 683,1	306,6
2004	8 632,6	111,7	2 265,1	2 984,0	162,3	2 940,3	280,8
2005	9 687,9	121,6	2 386,0	3 353,2	194,3	3 452,2	302,3
II	10 156,4	127,5	2 516,7	3 545,2	217,6	3 566,0	310,9
Velat							
2001	8 147,3	116,5	1 663,1	3 347,8	127,4	3 009,0	-
2002	8 132,9	112,4	1 824,3	3 230,2	147,9	2 930,5	-
2003	8 743,6	117,6	2 108,9	3 548,6	166,3	2 919,8	-
2004	9 579,0	123,9	2 231,9	4 033,4	177,2	3 136,4	-
2005	10 695,2	134,3	2 275,1	4 570,6	212,4	3 637,0	-
II	11 205,9	140,7	2 292,4	4 894,8	240,6	3 778,0	-

2. Suorat sijoitukset

	Euroalueelta ulkomaille						Ulkomailla euroalueelle					
	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma (lähinnä konsernien sisäisiä lainoja)			Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma (lähinnä konsernien sisäisiä lainoja)		
	Yhteensä 1	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä 2	Muut kuin rahalaitokset 3	Yhteensä 4	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä 5	Muut kuin rahalaitokset 6	Yhteensä 7	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä 8	Muut kuin rahalaitokset 9	Yhteensä 10	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä 11	Muut kuin rahalaitokset 12
2001	1 557,6	124,1	1 433,5	528,4	2,1	526,3	1 165,5	43,9	1 121,6	497,6	2,8	494,8
2002	1 547,4	133,3	1 414,1	461,4	1,6	459,7	1 293,1	42,1	1 251,0	531,2	2,9	528,3
2003	1 702,8	125,9	1 577,0	449,2	1,4	447,8	1 526,9	46,6	1 480,3	582,0	2,9	579,1
2004	1 825,7	139,9	1 685,9	439,3	1,2	438,1	1 642,1	46,1	1 596,0	589,9	3,4	586,5
2005	1 910,2	151,8	1 758,3	475,8	1,2	474,6	1 664,7	48,1	1 616,6	610,5	3,7	606,8
II	2 007,6	159,4	1 848,2	509,1	1,0	508,1	1 667,1	51,5	1 615,6	625,3	4,1	621,2

3. Arvopaperisijoitukset: saamiset vaateittain ja sijoittajasektoreittain

	Osakkeet				Velat	Velkapaperit									
	Saamiset			Velat		Joukkolainat				Velat	Rahamarkkinapaperit				
	Eurojärjestelmä 1	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä 2	Muut kuin rahalaitokset 3			Eurojärjestelmä 6	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä 7	Muut kuin rahalaitokset 8	Eurojärjestelmä 11		Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä 12	Muut kuin rahalaitokset 13	Velat		
														Julkisyhteisöt 4	Muut sektorit 5
2001	0,6	38,5	6,7	1 068,8	1 643,9	2,0	424,8	8,2	783,5	1 517,4	2,8	135,1	0,2	41,8	186,5
2002	0,7	43,6	8,3	799,2	1 364,3	6,4	402,9	8,0	784,6	1 654,4	1,2	189,4	1,3	47,1	211,5
2003	1,7	53,6	11,5	1 008,2	1 555,0	8,3	459,2	8,0	842,5	1 744,1	1,1	191,5	0,6	48,4	249,5
2004	2,1	74,1	15,8	1 146,7	1 782,6	6,2	538,4	9,7	904,3	2 011,2	1,0	231,6	0,5	53,7	239,6
2005	2,5	87,8	18,8	1 265,0	1 993,8	6,9	641,7	10,2	1 007,6	2 290,0	0,9	242,5	6,5	62,7	286,8
II	2,9	96,7	21,1	1 375,9	2 292,4	7,3	661,5	10,1	1 056,7	2 282,9	0,8	249,3	6,3	56,7	319,5

Lähde: EKP.

7.4 Ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)
(miljardia euroa, ellei toisin mainita, ajanjakson lopun kannat)

4. Muut sijoitukset vaateittain

	Eurojärjestelmä				Julkisyhteisöt							
	Saamiset		Velat		Kauppa- luotot	Saamiset			Muut saamiset	Velat		
	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut saamiset	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut velat		Lainat / käteinen ja talletukset				Kauppa- luotot	Lainat	Muut velat
						Yhteensä	Lainat	Käteinen ja talletukset				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2001	2,3	0,8	40,2	0,2	3,1	70,1	-	-	55,8	0,2	44,7	12,3
2002	3,6	0,1	57,2	0,2	1,3	59,4	-	-	54,5	0,1	42,2	13,8
2003	4,4	0,6	65,3	0,2	1,4	54,2	50,1	4,1	39,1	0,0	40,2	3,8
2004	4,5	0,1	73,2	0,2	1,4	57,6	51,0	6,7	39,6	0,0	40,1	3,5
2005 II	4,8	0,2	79,0	0,2	1,4	62,3	47,7	14,6	42,3	0,0	41,7	3,0
2005 III	4,4	0,2	83,3	0,3	1,4	55,8	44,9	10,9	42,5	0,0	42,4	2,9

	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)				Muut sektorit							
	Saamiset		Velat		Kauppa- luotot	Saamiset			Muut saamiset	Velat		
	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut saamiset	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut velat		Lainat / käteinen ja talletukset				Kauppa- luotot	Lainat	Muut velat
						Yhteensä	Lainat	Käteinen ja talletukset				
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
2001	1 666,4	48,8	2 362,1	49,3	176,4	511,7	-	-	101,2	109,7	349,7	40,7
2002	1 686,3	60,8	2 251,1	48,5	174,5	492,6	-	-	92,7	104,4	365,2	47,8
2003	1 739,6	38,4	2 242,9	30,9	170,3	538,4	208,7	329,8	96,7	106,6	383,5	46,3
2004	1 955,8	44,3	2 424,3	42,0	172,3	558,6	227,5	331,1	106,2	109,5	394,7	48,9
2005 II	2 276,9	66,3	2 780,4	70,0	184,6	685,6	329,6	356,0	127,8	116,5	484,3	62,0
2005 III	2 362,8	61,5	2 905,5	66,0	182,7	717,5	334,7	382,8	137,3	121,5	495,4	60,8

5. Valuuttavaranto

	Valuuttavaranto													Lisätieto		
	Yhteensä	Kulta		Erityiset nosto- oikeudet	Varanto- osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset							Muut saamiset	Valuutta- määräiset saamiset euro- alueelta	Lyhyt- aikaiset valuutta- määräi- set mak- situsitou- mukset euro- alueelle	
		Miljardia euroa	Mil- joonaa troy- unssia			Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit			Johdan- naiset				
							Raha- viran- omaiset ja BIS	Pankit	Yhteensä	Osakkeet	Joukko- lainat					Raha- mark- kina- paperit
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Eurojärjestelmä																
2001	392,7	126,1	401,876	5,5	25,3	235,8	8,0	25,9	201,5	1,2	144,4	55,9	0,4	0,0	24,7	-28,5
2002	366,1	130,4	399,022	4,8	25,0	205,8	10,3	35,3	159,8	1,0	120,2	38,5	0,4	0,0	22,4	-26,3
2003	306,6	130,0	393,543	4,4	23,3	148,9	10,0	30,4	107,7	1,0	80,2	26,5	0,9	0,0	20,3	-16,3
2004	280,8	125,4	389,998	3,9	18,6	132,9	12,5	25,5	94,7	0,5	58,5	35,6	0,2	0,0	19,1	-12,8
2005 I	285,0	127,7	387,359	4,0	17,4	135,8	7,7	27,8	100,4	0,5	59,8	40,1	-0,1	0,0	21,4	-15,1
2005 II	302,3	138,2	382,323	4,2	16,5	143,4	12,4	28,3	103,0	0,5	62,8	39,7	-0,4	0,0	23,4	-17,7
2005 III	310,9	149,4	380,258	4,2	13,8	143,5	10,8	27,3	105,7	0,5	66,1	39,0	-0,3	0,0	24,0	-19,5
2005 joulukuuta	320,2	163,4	375,861	4,3	10,6	141,8	12,7	21,3	107,8	-	-	-	0,0	0,0	25,6	-17,9
2006 tammikuuta	332,0	176,3	375,626	4,3	7,8	143,6	7,4	30,2	105,9	-	-	-	0,2	0,0	24,7	-20,0
Josta Euroopan keskuspankin hallussa																
2001	49,3	7,8	24,656	0,1	0,0	41,4	0,8	7,0	33,6	0,0	23,5	10,1	0,0	0,0	3,6	-5,9
2002	45,5	8,1	24,656	0,2	0,0	37,3	1,2	9,9	26,1	0,0	19,5	6,7	0,0	0,0	3,0	-5,2
2003	36,9	8,1	24,656	0,2	0,0	28,6	1,4	5,0	22,2	0,0	14,9	7,3	0,0	0,0	2,8	-1,5
2004	35,1	7,9	24,656	0,2	0,0	27,0	2,7	3,3	21,1	0,0	9,7	11,3	0,0	0,0	2,6	-1,3
2005 I	36,2	8,1	24,656	0,2	0,0	27,9	1,1	4,2	22,6	0,0	7,7	14,9	0,0	0,0	2,7	-0,9
2005 II	39,7	8,4	23,145	0,2	0,0	31,2	3,8	5,1	22,3	0,0	8,2	14,1	0,0	0,0	2,6	-1,4
2005 III	41,1	9,1	23,145	0,2	0,0	31,8	4,7	5,1	22,0	0,0	8,9	13,1	0,0	0,0	2,3	-1,5
2005 joulukuuta	41,5	10,1	23,145	0,2	0,0	31,2	5,1	2,5	23,6	-	-	-	0,0	0,0	2,9	-0,9
2006 tammikuuta	42,2	10,9	23,145	0,2	0,0	31,1	1,8	5,7	23,7	-	-	-	0,0	0,0	2,7	-1,3

Lähde: EKP.

7.5 Ulkomaankauppa
(kausivaihtelusta puhdistettu, ellei toisin mainita)

1. Arvot, määrät ja yksikköarvot tuoteryhmittäin

	Yhteensä (ei-kp.)		Vienti (fob)					Tuonti (cif)					
	Vienti	Tuonti	Yhteensä			Lisätieto: Valmistetut tavarat	Yhteensä			Lisätieto: Valmistetut tavarat	Öljy		
			Raaka- aineet ja tuotanto- hyödykkeet	Investointi- tavarat	Kulutus- tavarat		Raaka- aineet ja tuotanto- hyödykkeet	Investointi- tavarat	Kulutus- tavarat				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Arvot (miljardia euroa, sarakkeissa 1 ja 2 vuotuinen prosentimuutos)													
2002	2,0	-3,0	1 083,7	512,4	227,8	309,7	949,2	984,9	559,4	163,1	234,5	717,3	105,2
2003	-2,3	0,5	1 059,9	501,3	222,8	300,5	925,1	990,8	554,1	164,1	240,9	716,4	109,0
2004	8,9	9,3	1 147,3	547,5	247,0	313,3	997,2	1 075,0	604,3	183,6	256,0	770,0	129,5
2005	7,1	12,0	1 233,2	580,9	264,5	326,7	1 066,3	1 209,7	685,5	199,4	266,5	839,9	179,1
2004 III	9,1	14,6	287,9	138,6	61,7	78,4	250,7	276,0	157,1	46,1	63,8	195,9	36,6
2004 IV	8,8	12,6	291,9	139,3	62,7	78,1	253,6	279,1	158,8	47,4	65,0	199,6	36,7
2005 I	3,4	8,6	291,9	137,7	62,3	77,5	255,4	278,0	154,9	44,7	63,3	197,4	36,1
2005 II	6,1	10,7	302,2	143,4	63,6	80,1	258,6	291,6	165,4	49,1	64,8	201,2	40,5
2005 III	9,6	14,2	317,8	148,8	69,8	84,0	274,2	315,9	181,0	52,3	68,4	217,1	51,2
2005 IV	8,9	14,2	321,3	151,0	68,8	85,1	278,0	324,2	184,1	53,3	70,1	224,3	51,2
2005 heinä	2,9	9,4	103,6	48,1	22,4	27,2	89,1	102,7	57,6	16,9	22,1	71,1	14,7
2005 elo	14,2	19,9	106,8	50,2	23,5	28,3	92,3	107,9	63,2	18,3	23,1	73,7	18,3
2005 syys	12,6	13,5	107,5	50,5	23,9	28,5	92,9	105,3	60,2	17,1	23,2	72,3	18,2
2005 loka	6,6	11,3	104,4	49,1	22,2	27,5	90,0	105,8	59,1	17,3	22,7	72,5	17,3
2005 marras	10,5	14,2	108,2	51,1	22,8	28,5	93,0	107,3	61,1	18,5	23,3	74,2	17,9
2005 joulou	9,6	17,1	108,7	50,8	23,8	29,0	95,0	111,1	64,0	17,4	24,0	77,7	16,1
Määräindeksit (2000 = 100, sarakkeissa 1 ja 2 vuotuinen prosentimuutos)													
2002	2,9	-0,7	107,9	105,0	106,2	115,0	108,2	98,2	98,8	89,5	104,2	96,3	101,4
2003	1,0	3,7	109,0	105,9	108,1	114,8	109,3	102,0	100,5	95,2	110,4	100,0	104,9
2004	8,8	6,6	117,9	115,3	121,0	119,8	118,3	107,9	103,8	108,4	118,3	107,3	105,7
2005													
2004 III	7,7	8,3	117,5	115,8	120,3	119,4	118,2	108,9	105,3	108,2	117,4	108,3	114,7
2004 IV	7,5	6,1	119,6	116,0	123,6	119,5	120,0	109,4	104,3	113,4	120,0	110,7	106,1
2005 I	1,3	2,5	118,9	113,6	122,8	118,2	120,1	109,4	102,5	108,3	116,6	109,5	105,8
2005 II	4,4	4,6	122,0	117,2	124,8	121,1	121,1	111,1	104,0	117,1	118,8	110,7	102,8
2005 III	7,0	4,4	126,7	120,2	136,3	125,4	127,5	114,1	105,6	121,7	123,2	117,7	109,5
2005 IV													
2005 heinä	0,6	0,9	124,1	116,5	131,4	122,7	124,3	112,2	102,0	118,5	120,2	116,0	97,5
2005 elo	11,6	9,2	127,5	121,9	137,6	126,1	128,7	116,3	110,0	126,0	124,6	119,4	118,0
2005 syys	9,6	3,5	128,3	122,1	140,0	127,2	129,4	113,8	104,8	120,7	124,7	117,8	112,8
2005 loka	2,7	3,0	123,9	117,5	130,1	121,9	124,7	114,2	102,8	120,6	121,8	117,4	109,1
2005 marras	7,3	4,2	128,4	122,2	132,9	126,6	129,1	115,2	105,4	129,5	124,3	119,6	115,5
2005 joulou													
Yksikköarvoindeksit (2000 = 100, sarakkeissa 1 ja 2 vuotuinen prosentimuutos)													
2002	-0,9	-2,3	100,1	99,1	99,2	102,4	100,1	97,8	95,8	99,6	101,9	100,0	84,6
2003	-3,2	-3,1	96,9	96,1	95,4	99,5	96,6	94,8	93,3	94,2	98,8	96,1	85,0
2004	0,1	2,5	96,9	96,4	94,4	99,5	96,2	97,2	98,4	92,6	97,9	96,2	99,5
2005													
2004 III	1,3	5,8	97,6	97,2	94,9	99,8	96,8	98,9	101,0	93,1	98,5	97,1	103,8
2004 IV	1,2	6,1	97,2	97,6	93,9	99,4	96,5	99,5	103,0	91,3	98,1	96,7	112,7
2005 I	2,1	5,9	97,8	98,5	93,7	99,9	97,1	99,1	102,3	90,3	98,2	96,8	111,2
2005 II	1,6	5,9	98,7	99,3	94,3	100,7	97,5	102,5	107,6	91,6	98,7	97,5	128,7
2005 III	2,5	9,3	100,0	100,6	94,8	102,0	98,2	108,0	116,0	93,9	100,5	99,0	152,4
2005 IV													
2005 heinä	2,4	8,4	99,8	100,6	94,7	101,3	98,1	107,2	114,6	93,4	100,0	98,7	147,8
2005 elo	2,2	9,9	100,1	100,4	94,9	102,4	98,2	108,6	116,7	95,3	100,6	99,4	151,4
2005 syys	2,8	9,6	100,1	100,8	94,7	102,2	98,3	108,3	116,7	92,9	100,8	98,8	158,0
2005 loka	3,8	8,1	100,8	101,8	94,8	103,0	98,8	108,5	116,7	94,1	101,4	99,3	154,9
2005 marras	3,0	9,6	100,7	102,0	95,1	102,9	98,6	109,0	117,6	93,8	101,9	99,9	151,3
2005 joulou													

Lähteet: Eurostat ja Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (määräindeksit ja yksikköarvoindeksien puhdistus kausivaihtelusta).

7.5 Ulkomaankauppa
(miljardia euroa, ellei toisin mainita, kausivaihtelusta puhdistettu)

2. Maaryhmittäin ja maittain

	Yhteensä	Euroalueen ulkopuolinen Euroopan unioni				Venäjä	Sveitsi	Turkki	Yhdysvallat	Aasia			Afrikka	Latinalainen Amerikka	Muut maat
		Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat					Kiina	Japani	Muut Aasian maat			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Vienti (fob)</i>															
2002	1 083,7	25,3	37,1	205,8	112,1	27,1	64,0	21,4	184,1	29,9	33,1	140,5	59,5	43,4	100,4
2003	1 059,9	24,9	38,7	194,9	117,6	29,2	63,4	24,9	166,3	35,2	31,3	135,5	59,5	37,9	100,7
2004	1 147,3	25,7	41,8	203,8	128,0	35,6	66,1	31,8	173,8	40,3	33,1	149,9	63,8	40,3	113,4
2005	1 233,2	42,9	70,1	34,6	183,9	43,5	34,0	165,5	72,7	46,6	.
2004 III	287,9	6,5	10,5	51,4	31,8	9,2	17,1	7,9	43,3	9,8	8,4	38,3	16,6	10,3	26,8
2004 IV	291,9	6,7	10,7	51,2	32,6	9,2	17,1	7,7	43,8	10,0	8,2	37,9	16,0	10,5	30,3
2005 I	291,9	6,7	10,9	49,8	33,1	9,8	17,4	7,9	43,5	10,3	8,5	39,0	17,1	11,0	27,0
2005 II	302,2	7,0	11,1	49,8	34,1	10,6	16,9	8,2	45,5	10,0	8,4	40,5	17,2	11,2	31,7
2005 III	317,8	7,3	11,4	51,2	36,1	11,3	17,8	9,0	47,1	11,4	8,5	43,8	19,2	12,2	31,5
2005 IV	321,3	11,2	17,9	9,5	48,0	11,8	8,6	42,2	19,2	12,2	.
2005 heinä	103,6	2,4	3,8	16,8	11,7	3,4	5,7	2,8	15,3	3,7	2,8	14,5	6,0	4,1	10,6
2005 elo	106,8	2,5	3,8	17,5	11,9	4,0	6,2	3,1	15,9	3,8	2,9	14,5	6,7	4,0	10,1
2005 syys	107,5	2,5	3,8	16,9	12,5	3,8	5,9	3,1	15,9	3,9	2,8	14,8	6,6	4,1	10,8
2005 loka	104,4	2,4	3,7	16,6	12,4	3,6	5,9	3,1	15,7	3,8	2,8	13,8	6,1	4,0	10,7
2005 marras	108,2	2,6	3,7	17,4	12,7	3,9	5,9	3,0	16,1	3,9	2,9	14,1	6,4	4,2	11,6
2005 joul	108,7	3,7	6,2	3,5	16,2	4,2	3,0	14,3	6,7	4,0	.
<i>Prosenttiosuus koko viennistä</i>															
2004	100,0	2,2	3,6	17,8	11,2	3,1	5,8	2,8	15,1	3,5	2,9	13,1	5,6	3,5	9,9
<i>Tuonti (cif)</i>															
2002	984,9	23,0	35,6	149,7	93,5	42,0	52,1	17,7	125,6	61,7	52,7	142,7	67,8	39,4	81,3
2003	990,8	23,7	36,9	138,9	102,1	47,4	50,4	19,3	110,3	74,5	52,2	141,1	68,9	39,8	85,2
2004	1 075,0	25,3	39,7	143,9	107,2	56,4	53,5	22,8	113,8	92,1	53,9	163,0	72,8	45,1	85,7
2005	1 209,7	72,8	57,7	24,8	120,2	117,5	52,6	186,7	95,0	52,7	.
2004 III	276,0	6,4	10,1	37,5	26,1	14,5	13,6	6,0	28,7	23,5	13,8	42,4	19,1	11,6	22,7
2004 IV	279,1	6,5	10,2	36,5	27,3	15,9	13,8	6,1	28,8	25,3	13,5	43,0	19,8	11,7	20,7
2005 I	278,0	6,1	10,0	35,8	27,0	16,7	13,5	6,3	29,1	26,2	12,9	41,5	20,2	12,1	20,6
2005 II	291,6	6,4	10,3	36,6	28,8	17,5	14,4	5,8	29,9	27,7	12,5	46,2	21,8	12,0	21,7
2005 III	315,9	6,2	10,6	38,6	29,9	18,8	15,0	6,1	30,5	31,0	13,5	49,1	26,8	13,8	26,0
2005 IV	324,2	19,8	14,9	6,6	30,7	32,6	13,7	50,0	26,3	14,8	.
2005 heinä	102,7	2,0	3,6	12,7	9,8	5,7	5,0	1,9	10,1	10,3	4,4	15,5	7,8	4,4	9,6
2005 elo	107,9	2,1	3,6	12,9	9,9	6,7	5,0	2,1	10,3	10,5	4,7	17,0	9,8	4,8	8,5
2005 syys	105,3	2,1	3,5	12,9	10,3	6,4	5,0	2,1	10,1	10,2	4,4	16,5	9,1	4,7	7,9
2005 loka	105,8	2,2	3,6	12,8	10,1	6,4	5,0	2,1	10,1	10,2	4,3	15,8	8,3	4,7	10,2
2005 marras	107,3	2,1	3,6	13,2	10,1	6,4	4,9	2,2	10,2	10,8	4,6	17,0	9,1	4,9	8,2
2005 joul	111,1	6,9	5,0	2,3	10,4	11,6	4,8	17,2	8,9	5,1	.
<i>Prosenttiosuus koko tuonnista</i>															
2004	100,0	2,4	3,7	13,4	10,0	5,2	5,0	2,1	10,6	8,6	5,0	15,2	6,8	4,2	8,0
<i>Tase</i>															
2002	98,8	2,3	1,5	56,1	18,6	-14,9	12,0	3,8	58,4	-31,8	-19,7	-2,3	-8,3	4,0	19,1
2003	69,2	1,1	1,7	56,0	15,5	-18,2	12,9	5,5	56,0	-39,3	-20,9	-5,7	-9,4	-1,8	15,5
2004	72,3	0,5	2,1	59,9	20,9	-20,8	12,6	9,0	60,0	-51,8	-20,8	-13,1	-9,0	-4,8	27,7
2005	23,5	-29,9	12,3	9,8	63,8	-74,0	-18,6	-21,3	-22,4	-6,1	.
2004 III	11,9	0,1	0,4	13,9	5,8	-5,3	3,5	1,9	14,5	-13,7	-5,3	-4,1	-2,5	-1,3	4,1
2004 IV	12,8	0,2	0,5	14,7	5,4	-6,7	3,3	1,6	15,0	-15,3	-5,3	-5,2	-3,9	-1,2	9,6
2005 I	13,9	0,6	0,9	14,0	6,1	-6,8	4,0	1,6	14,4	-15,9	-4,5	-2,5	-3,1	-1,1	6,4
2005 II	10,5	0,6	0,9	13,2	5,3	-6,9	2,5	2,3	15,5	-17,6	-4,1	-5,7	-4,7	-0,8	10,0
2005 III	1,9	1,1	0,7	12,6	6,2	-7,5	2,8	2,9	16,5	-19,7	-4,9	-5,3	-7,5	-1,6	5,5
2005 IV	-2,9	-8,6	3,0	2,9	17,3	-20,8	-5,1	-7,8	-7,1	-2,6	.
2005 heinä	0,9	0,4	0,2	4,1	2,0	-2,3	0,8	0,9	5,2	-6,5	-1,6	-1,1	-1,8	-0,3	1,0
2005 elo	-1,1	0,3	0,3	4,6	2,0	-2,7	1,1	1,0	5,6	-6,8	-1,7	-2,6	-3,1	-0,7	1,6
2005 syys	2,2	0,4	0,2	4,0	2,2	-2,6	0,9	1,0	5,8	-6,4	-1,6	-1,7	-2,6	-0,6	2,9
2005 loka	-1,4	0,3	0,1	3,8	2,3	-2,8	0,9	1,0	5,6	-6,5	-1,6	-2,0	-2,2	-0,7	0,4
2005 marras	0,8	0,5	0,1	4,2	2,6	-2,5	0,9	0,8	5,9	-6,9	-1,8	-2,9	-2,7	-0,7	3,4
2005 joul	-2,4	-3,3	1,2	1,1	5,9	-7,4	-1,8	-2,9	-2,2	-1,1	.

Lähteet: Eurostat ja Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (kauppatase ja sarakkeet 5, 12 ja 15).

VALUUTTAKURSSIT

8.1 Euron efektiiviset valuuttakurssit¹⁾

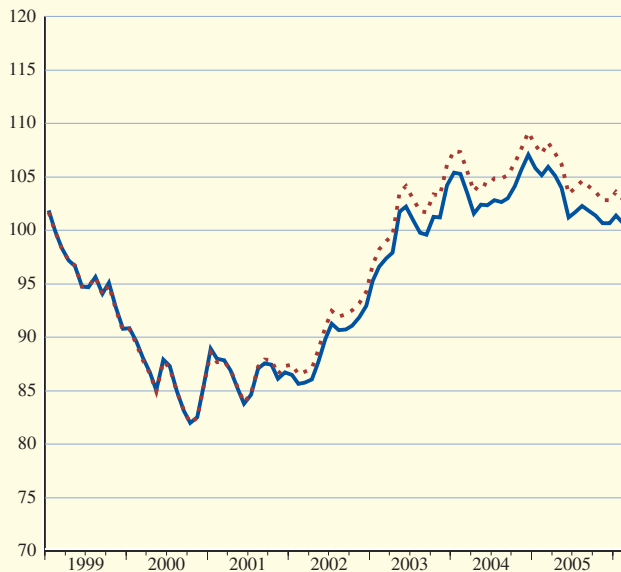
(jakson keskiarvo, 1999/1 = 100)

	EER 23						EER 42		
	Nimellinen	Reaalinen; kuluttajahinta- indeksi	Reaalinen; tehdasteollisuuden tuottajahinta- indeksi	Reaalinen; BKT:n deflaattori	Reaalinen; tehdasteollisuuden yksikkötyö- kustannukset	Reaalinen; koko talouden yksikkötyö- kustannukset	Nimellinen	Reaalinen; kuluttajahinta- indeksi	
	1	2	3	4	5	6	7	8	
2003	99,9	101,7	102,2	101,2	97,8	98,6	106,6	101,6	
2004	103,8	105,9	105,2	105,0	103,2	102,8	111,0	105,4	
2005	102,9	105,2	103,6	.	.	.	109,5	103,5	
2004 IV	105,7	107,7	106,6	106,6	105,2	104,2	113,0	107,1	
2005 I	105,7	107,8	106,9	106,8	103,9	103,6	112,6	106,6	
II	103,4	105,6	104,2	104,5	100,8	101,6	110,1	104,1	
III	101,9	104,2	102,4	102,7	99,5	100,2	108,3	102,5	
IV	100,9	103,1	101,1	.	.	.	107,2	101,1	
2005 helmi	105,1	107,2	106,4	-	-	-	111,9	105,9	
maalis	106,0	108,2	107,3	-	-	-	112,9	106,9	
huhti	105,1	107,2	105,8	-	-	-	111,9	105,8	
touko	104,0	106,2	104,6	-	-	-	110,6	104,6	
kesä	101,2	103,4	102,1	-	-	-	107,6	101,9	
heinä	101,7	104,0	102,3	-	-	-	108,0	102,1	
elo	102,3	104,6	102,9	-	-	-	108,7	102,8	
syys	101,8	104,1	101,9	-	-	-	108,2	102,4	
loka	101,4	103,6	101,5	-	-	-	107,8	101,8	
marras	100,7	102,9	100,9	-	-	-	106,9	100,8	
joulu	100,7	102,8	101,1	-	-	-	106,9	100,7	
2006 tammi	101,4	103,6	101,6	-	-	-	107,5	101,3	
helmi	100,7	103,0	100,8	-	-	-	106,6	100,4	
				<i>Muutos edellisestä kuukaudesta, %</i>					
2006 helmi	-0,7	-0,6	-0,7	-	-	-	-0,9	-0,9	
				<i>Muutos edellisestä vuodesta, %</i>					
2006 helmi	-4,2	-4,0	-5,2	-	-	-	-4,8	-5,1	

K33 Euron efektiiviset valuuttakurssit

(kuukausikeskiarvoja, 1999/1 = 100)

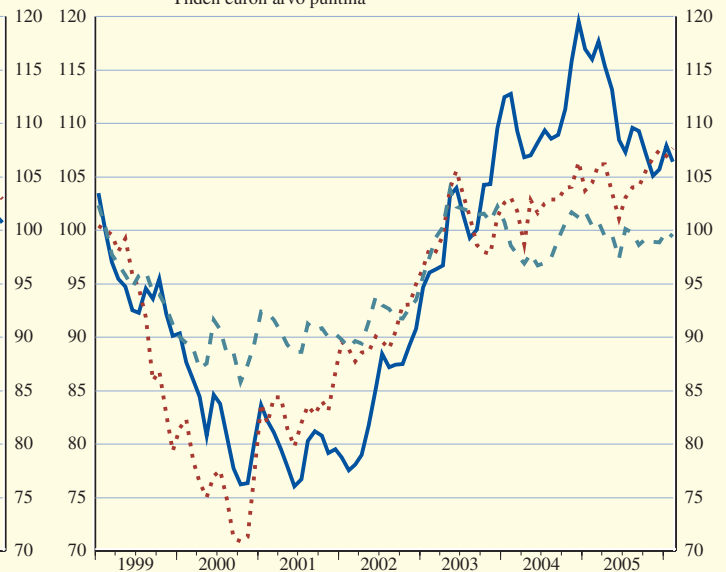
— Nimellinen EER 23
 Kuluttajahintainflaatiolla deflaoitu reaalinen EER 23

K34 Euron valuuttakursseja

(kuukausikeskiarvoja, 1999/1 = 100)

— Yhden euron arvo dollareina
 Yhden euron arvo jeneinä
 - - - Yhden euron arvo puntina

Lähde: EKP.

1) Kauppakumppanimaaryhmien määritelmät ja muita lisätietoja Yleistä-osassa.

8.2 Euron valuuttakurssit

(jakson keskiarvoja, yhden euron arvo kansallisen valuutan yksikköinä)

	Tanskan kruunu 1	Ruotsin kruunu 2	Englannin punta 3	Yhdysvaltain dollari 4	Japanin jeni 5	Sveitsin frangi 6	Etelä-Korean won 7	Hongkongin dollari 8	Singaporen dollari 9	Kanadan dollari 10	Norjan kruunu 11	Australian dollari 12
2003	7,4307	9,1242	0,69199	1,1312	130,97	1,5212	1 346,90	8,8079	1,9703	1,5817	8,0033	1,7379
2004	7,4399	9,1243	0,67866	1,2439	134,44	1,5438	1 422,62	9,6881	2,1016	1,6167	8,3697	1,6905
2005	7,4518	9,2822	0,68380	1,2441	136,85	1,5483	1 273,61	9,6768	2,0702	1,5087	8,0092	1,6320
2005 II	7,4463	9,2083	0,67856	1,2594	135,42	1,5437	1 269,53	9,8090	2,0885	1,5677	8,0483	1,6389
2005 III	7,4588	9,3658	0,68344	1,2199	135,62	1,5533	1 255,21	9,4782	2,0436	1,4668	7,8817	1,6054
2005 IV	7,4586	9,4731	0,67996	1,1884	139,41	1,5472	1 231,69	9,2157	2,0065	1,3956	7,8785	1,5983
2005 elo	7,4596	9,3398	0,68527	1,2292	135,98	1,5528	1 255,33	9,5529	2,0439	1,4819	7,9165	1,6144
2005 syys	7,4584	9,3342	0,67760	1,2256	136,06	1,5496	1 261,46	9,5138	2,0603	1,4452	7,8087	1,6009
2005 loka	7,4620	9,4223	0,68137	1,2015	138,05	1,5490	1 256,66	9,3191	2,0326	1,4149	7,8347	1,5937
2005 marras	7,4596	9,5614	0,67933	1,1786	139,59	1,5449	1 226,38	9,1390	2,0017	1,3944	7,8295	1,6030
2005 joul	7,4541	9,4316	0,67922	1,1856	140,58	1,5479	1 212,30	9,1927	1,9855	1,3778	7,9737	1,5979
2006 tammi	7,4613	9,3111	0,68598	1,2103	139,82	1,5494	1 190,02	9,3851	1,9761	1,4025	8,0366	1,6152
2006 helmi	7,4641	9,3414	0,68297	1,1938	140,77	1,5580	1 157,96	9,2640	1,9448	1,3723	8,0593	1,6102
	<i>Muutos edellisestä kuukaudesta, %</i>											
2006 helmi	0,0	0,3	-0,4	-1,4	0,7	0,6	-2,7	-1,3	-1,6	-2,2	0,3	-0,3
	<i>Muutos edellisestä vuodesta, %</i>											
2006 helmi	0,3	2,8	-1,0	-8,3	3,1	0,5	-13,0	-8,7	-8,8	-14,9	-3,1	-3,4
	Tšekkin koruna 13	Viron kruunu 14	Kyproksen punta 15	Latvian lati 16	Liettuan lit 17	Unkarin forintti 18	Maltan liira 19	Puolan zloty 20	Slovenian tolar 21	Slovakian koruna 22	Bulgarian lev 23	Uusi Romanian leu ¹⁾ 24
2003	31,846	15,6466	0,58409	0,6407	3,4527	253,62	0,4261	4,3996	233,85	41,489	1,9490	37,551
2004	31,891	15,6466	0,58185	0,6652	3,4529	251,66	0,4280	4,5268	239,09	40,022	1,9533	40,510
2005	29,782	15,6466	0,57683	0,6962	3,4528	248,05	0,4299	4,0230	239,57	38,599	1,9558	3,6209
2005 II	30,129	15,6466	0,57824	0,6960	3,4528	249,75	0,4295	4,1301	239,54	38,919	1,9558	36,195
2005 III	29,688	15,6466	0,57328	0,6960	3,4528	245,57	0,4293	4,0186	239,49	38,672	1,9558	3,5250
2005 IV	29,304	15,6466	0,57339	0,6965	3,4528	251,84	0,4293	3,9152	239,51	38,494	1,9558	3,6379
2005 elo	29,594	15,6466	0,57321	0,6960	3,4528	244,49	0,4293	4,0436	239,51	38,681	1,9557	3,5034
2005 syys	29,317	15,6466	0,57296	0,6961	3,4528	245,83	0,4293	3,9160	239,47	38,459	1,9558	3,5097
2005 loka	29,675	15,6466	0,57319	0,6965	3,4528	251,85	0,4293	3,9229	239,53	38,923	1,9559	3,5997
2005 marras	29,266	15,6466	0,57351	0,6963	3,4528	251,04	0,4293	3,9701	239,51	38,678	1,9557	3,6543
2005 joul	28,972	15,6466	0,57346	0,6967	3,4528	252,68	0,4293	3,8501	239,51	37,872	1,9558	3,6589
2006 tammi	28,722	15,6466	0,57376	0,6960	3,4528	250,71	0,4293	3,8201	239,49	37,492	1,9558	3,6449
2006 helmi	28,407	15,6466	0,57436	0,6961	3,4528	251,57	0,4293	3,7941	239,49	37,390	1,9558	3,5393
	<i>Muutos edellisestä kuukaudesta, %</i>											
2006 helmi	-1,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,3	0,0	-0,7	0,0	-0,3	0,0	-2,9
	<i>Muutos edellisestä vuodesta, %</i>											
2006 helmi	-5,2	0,0	-1,5	0,0	0,0	3,2	-0,4	-4,8	-0,1	-1,7	0,0	-
	Kiinan juan renmindi ²⁾ 25	Kroatian kuna ²⁾ 26	Islannin kruunu 27	Indonesian rupia ²⁾ 28	Malesian ringgit ²⁾ 29	Uuden-Seelannin dollari 30	Filippiinien peso ²⁾ 31	Venäjän rupla ²⁾ 32	Etelä-Afrikan randi 33	Thaimaan baht ²⁾ 34	Uusi Turkin liira ³⁾ 35	
2003	9,3626	7,5688	86,65	9 685,54	4,2983	1,9438	61,336	34,6699	8,5317	46,923	1 694 851	
2004	10,2967	7,4967	87,14	11 127,34	4,7273	1,8731	69,727	35,8192	8,0092	50,077	1 777 052	
2005	10,1955	7,4008	78,23	12 072,83	4,7119	1,7660	68,494	35,1884	7,9183	50,068	1,6771	
2005 II	10,4232	7,3443	80,79	12 032,61	4,7858	1,7597	68,847	35,3733	8,0799	50,497	1,7193	
2005 III	9,9250	7,3728	77,64	12 216,99	4,6008	1,7640	68,335	34,7864	7,9392	50,375	1,6372	
2005 IV	9,6057	7,3831	73,86	11 875,37	4,4881	1,7124	64,821	34,1294	7,7706	48,780	1,6132	
2005 elo	9,9589	7,3684	78,37	12 283,08	4,6216	1,7675	68,768	35,0119	7,9508	50,604	1,6534	
2005 syys	9,9177	7,4384	76,15	12 542,23	4,6190	1,7515	68,782	34,7750	7,7936	50,305	1,6430	
2005 loka	9,7189	7,3822	73,29	12 118,09	4,5330	1,7212	66,777	34,3262	7,9139	49,153	1,6331	
2005 marras	9,5273	7,3791	72,98	11 834,55	4,4534	1,7088	64,258	33,9184	7,8502	48,469	1,6033	
2005 joul	9,5746	7,3882	75,36	11 675,40	4,4796	1,7072	63,454	34,1538	7,5439	48,731	1,6038	
2006 tammi	9,7630	7,3772	74,58	11 472,89	4,5425	1,7616	63,590	34,3284	7,3811	47,965	1,6158	
2006 helmi	9,6117	7,3191	76,57	11 048,98	4,4487	1,7741	61,776	33,6802	7,3079	47,014	1,5830	
	<i>Muutos edellisestä kuukaudesta, %</i>											
2006 helmi	-1,5	-0,8	2,7	-3,7	-2,1	0,7	-2,9	-1,9	-1,0	-2,0	-2,0	
	<i>Muutos edellisestä vuodesta, %</i>											
2006 helmi	-10,8	-2,6	-5,2	-8,2	-10,0	-2,5	-13,4	-7,4	-6,7	-6,1	-	

Lähde: EKP.

1) Tiedot ajalta ennen heinäkuuta 2005 viittaavat Romanian leuhun; yksi uusi Romanian leu vastaa kymmentätuhatta vanhaa Romanian leuta.

2) EKP on laskenut ja julkaisut euron viitevaluuttakurssit näille valuutoille 1.4.2005 alkaen. Aiemmat tiedot ovat viitteellisiä.

3) Tiedot ajalta ennen tammiukuuta 2005 viittaavat Turkin liiraan; yksi uusi Turkin liira vastaa miljoonaa vanhaa Turkin liiraa.

TALOUDELLINEN KEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

9.1 Muut EU:n jäsenvaltiot

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Taloudellinen kehitys

	Tšekki	Tanska	Viro	Kypros	Latvia	Liettua	Unkari	Malta	Puola	Slovenia	Slovakia	Ruotsi	Iso-Britannia
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
YKHI													
2004	2,6	0,9	3,0	1,9	6,2	1,2	6,8	2,7	3,6	3,6	7,5	1,0	1,3
2005	1,6	1,7	4,1	2,0	6,9	2,7	3,5	2,5	2,2	2,5	2,8	0,8	2,0
2005 II	1,2	1,6	3,6	2,1	6,7	2,4	3,6	2,2	2,2	2,2	2,6	0,5	1,9
2005 III	1,6	2,2	4,3	1,7	6,7	2,2	3,5	2,1	1,8	2,3	2,2	0,9	2,4
2005 IV	2,2	2,0	4,0	1,9	7,5	3,0	3,2	3,5	1,2	2,6	3,7	1,1	2,1
2005 syys	2,0	2,3	4,9	2,1	7,4	2,5	3,6	2,0	1,9	3,2	2,3	1,1	2,4
2005 loka	2,4	1,9	4,5	2,2	7,7	3,0	3,1	3,0	1,6	3,2	3,5	0,9	2,3
2005 marras	2,2	1,8	4,0	2,0	7,6	2,9	3,3	4,3	1,1	2,1	3,6	1,2	2,1
2005 joul	1,9	2,2	3,6	1,4	7,1	3,0	3,3	3,4	0,8	2,4	3,9	1,3	1,9
2006 tammi	2,4	2,0	4,7	2,0	7,6	3,5	2,5	2,4	0,9	2,6	4,1	1,1	1,9
Julkisen talouden alijäämä (-) / ylijäämä (+), % BKT:stä ¹⁾													
2002	-6,8	1,4	1,5	-4,5	-2,3	-1,4	-8,5	-5,8	-3,3	-2,7	-7,8	-0,3	-1,7
2003	-12,5	1,2	2,6	-6,3	-1,2	-1,2	-6,5	-10,4	-4,8	-2,7	-3,8	0,2	-3,3
2004	-3,0	2,9	1,7	-4,1	-0,9	-1,4	-5,4	-5,1	-3,9	-2,1	-3,1	1,6	-3,2
Julkisen talouden bruttovelka, % BKT:stä ¹⁾													
2002	29,8	47,6	5,8	65,2	14,2	22,4	55,5	63,2	41,2	29,8	43,7	52,4	38,2
2003	36,8	45,0	6,0	69,8	14,6	21,4	57,4	72,8	45,3	29,4	43,1	52,0	39,7
2004	36,8	43,2	5,5	72,0	14,7	19,6	57,4	75,9	43,6	29,8	42,5	51,1	41,5
Valtion pitkien joukkolainojen tuotto vuotuisina prosenteina, ajanjakson keskiarvo													
2005 elo	3,37	3,24	-	4,84	3,87	3,50	5,85	4,43	4,88	3,79	3,24	3,14	4,34
2005 syys	3,26	3,05	-	4,81	3,87	3,50	5,64	4,41	4,57	3,74	3,13	2,98	4,25
2005 loka	3,46	3,22	-	4,22	3,87	3,50	6,49	4,41	4,91	3,62	3,25	3,17	4,40
2005 marras	3,76	3,46	-	4,22	3,56	3,64	6,81	4,39	5,38	3,62	3,70	3,39	4,37
2005 joul	3,61	3,35	-	4,09	3,59	3,79	6,89	4,39	5,16	3,69	3,62	3,37	4,27
2006 tammi	3,39	3,31	-	3,96	3,60	3,62	6,66	4,39	4,95	3,73	3,59	3,33	3,97
3 kk:n korko vuotuisina prosenteina, ajanjakson keskiarvo													
2005 elo	1,79	2,17	2,33	3,85	2,76	2,33	6,35	3,26	4,67	4,02	2,94	1,67	4,59
2005 syys	1,80	2,18	2,32	3,80	2,82	2,32	5,65	3,26	4,51	4,03	2,93	1,67	4,60
2005 loka	1,91	2,22	2,32	3,59	2,78	2,31	6,15	3,24	4,55	4,01	3,03	1,72	4,59
2005 marras	2,24	2,39	2,32	3,51	2,84	2,42	6,20	3,19	4,64	4,01	3,19	1,72	4,62
2005 joul	2,17	2,48	2,59	3,47	3,16	2,53	6,21	3,22	4,62	4,00	3,12	1,89	4,64
2006 tammi	2,14	2,52	2,61	3,42	4,03	2,56	6,02	3,20	4,49	4,00	3,17	2,03	4,60
BKT:n määrä													
2004	4,7	2,1	7,8	3,8	8,5	7,0	4,6	0,1	5,3	4,2	5,5	3,7	3,2
2005	7,3	6,0	.	1,8
2005 II	5,2	3,1	10,2	3,7	11,4	7,6	4,3	1,9	2,8	5,0	5,1	2,3	1,6
2005 III	4,9	4,7	10,4	3,9	11,4	8,5	4,4	2,9	3,7	4,2	6,2	2,8	1,8
2005 IV	8,2	7,5	.	1,8
Vaihtotase ja pääomansiirtojen tase, % BKT:stä													
2004	-5,7	2,4	-11,9	-4,9	-11,9	-6,4	-8,5	-8,7	-3,8	-2,5	-3,1	6,9	-1,8
2005	-5,9	-7,8	.	.
2005 II	-4,1	5,0	-10,9	1,5	-9,9	-6,7	-7,6	-10,4	-0,8	0,4	-11,9	5,8	-1,1
2005 III	-4,4	5,0	-6,6	3,1	-11,2	-6,7	-7,1	-0,6	-1,4	0,6	-4,7	6,8	-3,1
2005 IV	-5,5	-11,5	.	.
Yksikkötyökustannukset													
2003	7,6	1,6	4,9	-	5,6	1,5	7,2	-	.	4,7	3,5	1,0	3,2
2004	1,1	1,1	3,0	-	7,2	.	4,2	-	.	3,8	2,1	-0,6	2,0
2005 I	-0,3	1,9	3,1	-	-	4,1	-	-	.	-	5,7	2,6	4,3
2005 II	0,4	2,6	2,4	-	-	1,3	-	-	.	-	3,6	0,1	3,3
2005 III	2,0	-1,1	4,1	-	-	3,2	-	-	.	-	4,1	0,9	.
Standardoitu työttömyysaste, % työvoimasta (kp.)													
2004	8,3	5,5	9,7	4,7	10,4	11,4	6,1	7,3	19,0	6,3	18,2	6,4	4,7
2005	7,9	4,9	7,8	5,2	9,0	8,2	7,1	7,2	17,8	6,3	16,4	.	.
2005 II	8,0	5,1	8,1	5,5	9,3	8,7	7,1	7,3	18,0	6,1	16,4	.	4,6
2005 III	7,8	4,6	7,4	5,3	9,1	7,8	7,3	7,1	17,7	6,4	16,2	.	4,7
2005 IV	7,9	4,5	6,8	5,0	8,3	6,9	7,3	7,3	17,3	6,4	16,3	.	.
2005 loka	7,9	4,5	7,1	5,1	8,5	7,0	7,3	7,2	17,4	6,4	16,5	.	4,9
2005 marras	7,9	4,5	6,7	5,0	8,3	6,8	7,3	7,3	17,3	6,5	16,3	.	5,0
2005 joul	7,8	4,4	6,5	4,9	8,1	6,8	7,3	7,5	17,2	6,4	16,1	.	.
2006 tammi	7,8	.	6,2	5,3	8,2	6,9	7,4	7,8	17,2	6,3	15,8	.	.
2006 helmi	7,4

Lähteet: Euroopan komissio (talouden ja rahoituksen pääosasto ja Eurostat), kansalliset tiedot, Reuters ja EKP:n laskelmat.

1) Osuudet on laskettu käyttämällä BKT:tä, joka ei sisällä välillisiä rahoituspalveluja.

9.2 Yhdysvallat ja Japani

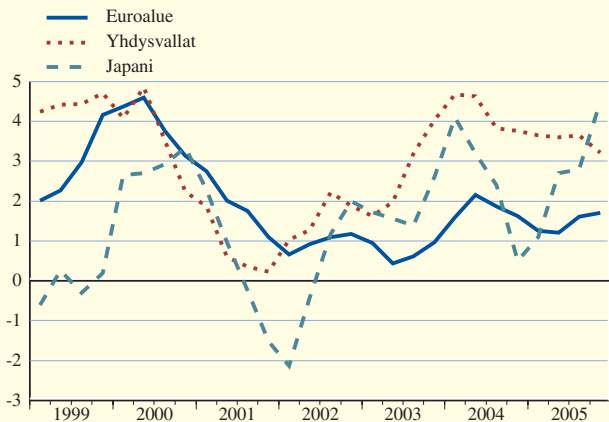
(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Taloudellinen kehitys

	Kuluttajahintaindeksi	Yksikkötyökustannukset ¹⁾ (tehdasteollisuus)	BKT:n määrä	Teollisuustuotannon volyymindeksi (tehdasteollisuus)	Työttömyysaste, % työvoimasta (kp.)	Lavea raha ²⁾	Pankkien välisten 3 kk:n talletusten korko ³⁾ , vuotuisina prosentteina	Valtion 10 vuoden lainojen tuotto ³⁾ , vuotuisina prosentteina	Valuuttakurssi ⁴⁾ , yhden euron arvo kansallisena valuuttana	Julkisen talouden alijäämä (-) / ylijäämä (+), % BKT:stä	Julkisen talouden bruttovelka ⁵⁾ , % BKT:stä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Yhdysvallat											
2002	1,6	0,6	1,6	0,3	5,8	8,0	1,80	4,60	0,9456	-3,8	45,2
2003	2,3	2,5	2,7	0,7	6,0	6,4	1,22	4,00	1,1312	-5,0	47,9
2004	2,7	-3,1	4,2	5,0	5,5	5,1	1,62	4,26	1,2439	-4,7	48,6
2005	3,4	1,8	3,5	3,9	5,1	6,0	3,56	4,28	1,2441	.	.
2004 IV	3,3	-1,6	3,8	5,2	5,4	5,8	2,30	4,17	1,2977	-4,3	48,6
2005 I	3,0	2,3	3,6	4,8	5,2	5,9	2,84	4,30	1,3113	-3,7	49,5
2005 II	2,9	3,0	3,6	3,4	5,1	4,9	3,28	4,16	1,2594	-3,5	48,6
2005 III	3,8	1,8	3,6	3,1	5,0	5,9	3,77	4,21	1,2199	-4,5	48,5
2005 IV	3,7	0,0	3,2	4,3	4,9	7,4	4,34	4,48	1,1884	.	.
2005 loka	4,3	-	-	3,8	4,9	7,2	4,17	4,45	1,2015	-	-
2005 marras	3,5	-	-	4,6	5,0	7,4	4,35	4,53	1,1786	-	-
2005 joulu	3,4	-	-	4,5	4,9	7,8	4,49	4,46	1,1856	-	-
2006 tammi	4,0	-	-	4,8	4,7	8,1	4,60	4,41	1,2103	-	-
2006 helmi	.	-	-	.	.	.	4,76	4,56	1,1938	-	-
Japani											
2002	-0,9	-3,2	0,1	-1,2	5,4	3,3	0,08	1,27	118,06	-8,4	143,9
2003	-0,3	-3,8	1,8	3,2	5,2	1,7	0,06	0,99	130,97	-7,8	151,3
2004	0,0	-5,2	2,3	5,5	4,7	1,9	0,05	1,50	134,44	-5,6	157,9
2005	-0,3	.	2,8	1,3	4,4	1,9	0,06	1,39	136,85	.	.
2004 IV	0,5	-1,5	0,5	1,8	4,6	2,0	0,05	1,45	137,11	.	.
2005 I	-0,2	-1,0	1,1	1,4	4,6	2,0	0,05	1,41	137,01	.	.
2005 II	-0,1	0,9	2,7	0,3	4,4	1,7	0,05	1,28	135,42	.	.
2005 III	-0,3	0,3	2,8	0,1	4,3	1,8	0,06	1,36	135,62	.	.
2005 IV	-0,5	.	4,5	3,4	4,5	2,0	0,06	1,53	139,41	.	.
2005 loka	-0,7	-1,7	-	3,0	4,5	2,0	0,06	1,54	138,05	-	-
2005 marras	-0,8	-2,5	-	3,4	4,6	2,1	0,06	1,52	139,59	-	-
2005 joulu	-0,1	.	-	3,7	4,4	2,0	0,07	1,54	140,58	-	-
2006 tammi	.	.	-	2,1	.	1,9	0,07	1,47	139,82	-	-
2006 helmi	.	.	-	.	.	.	0,07	1,57	140,77	-	-

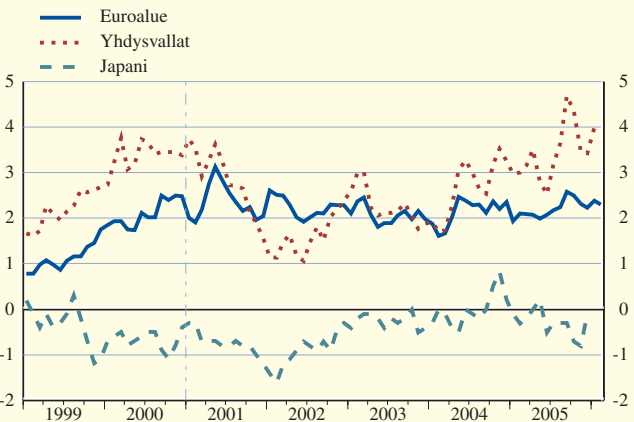
K35 Bruttokansantuoiteen määrä

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosittain)

K36 Kuluttajahintaindeksi

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausittain)

Lähteet: Kansalliset tilastot (sarakkeet 1, 2 [Yhdysvallat], 3, 4, 5 [Yhdysvallat], 6, 9 ja 10), OECD (sarake 2 [Japani]), Eurostat (sarake 5 [Japani]), euroaluetta koskevat tiedot kuvioissa), Reuters (sarakkeet 7 ja 8), EKP:n laskelmat (sarake 11).

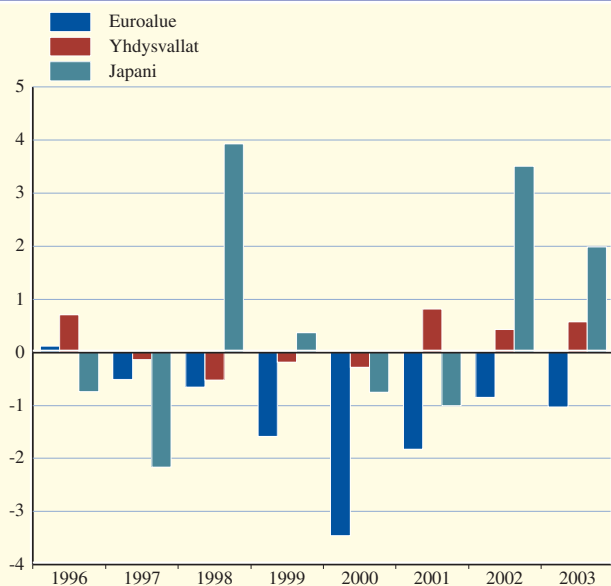
- 1) Yhdysvaltain tiedot on puhdistettu kausivaihtelusta.
- 2) Ajanjakson keskiarvo, M3 Yhdysvaltojen osalta, M2 ja sijoitustodistukset Japanin osalta.
- 3) Lisätietoja osissa 4.6 ja 4.7.
- 4) Lisätietoja osassa 8.2.
- 5) Julkisen talouden konsolidoitu bruttovelka (ajanjakson lopussa).

9.2 Yhdysvallat ja Japani
(prosenttia BKT:stä)

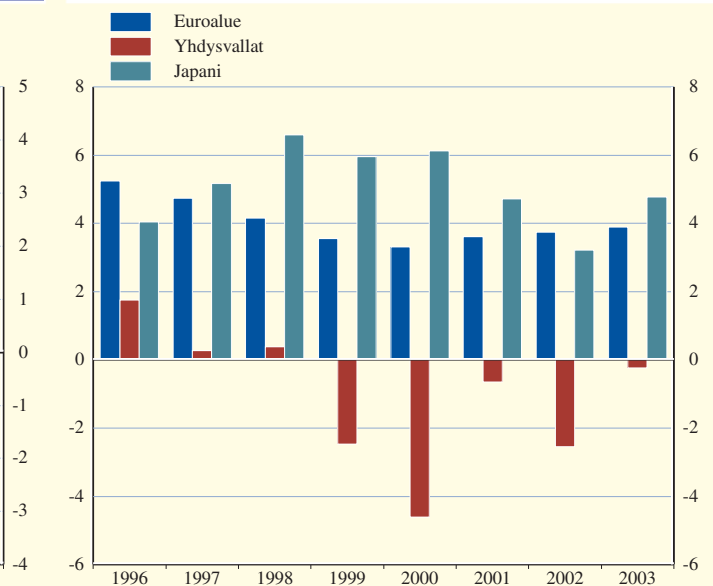
2. Säästäminen, investoinnit ja rahoitus

	Kansallinen säästäminen ja investoinnit			Yritysten (pl. rahoitussektori) investoinnit ja rahoitus					Kotitalouksien investoinnit ja rahoitus ¹⁾				
	Brutto-säästö	Pääoman bruttomuodostus	Nettoluotonanto ulkomaille	Pääoman bruttomuodostus	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Rahoitusvarojen nettohankinta	Brutto-säästö	Velkojen nettohankinta	Arvopaperit ja osakkeet	Pääomamenot ²⁾	Rahoitusvarojen nettohankinta	Brutto-säästö ³⁾	Velkojen nettohankinta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Yhdysvallat													
2001	16,4	19,1	-3,7	7,9	8,3	1,8	7,5	0,9	1,7	12,8	4,9	10,8	5,5
2002	14,2	18,4	-4,4	7,0	7,0	1,2	7,7	0,8	-0,2	13,0	4,1	11,4	6,6
2003	13,4	18,5	-4,6	6,8	6,8	0,8	8,0	0,3	0,8	13,3	7,7	11,3	7,9
2004	13,4	19,6	-5,6	7,3	7,0	4,0	8,0	3,0	0,9	13,5	6,7	11,0	9,4
2003 IV	13,9	18,8	-4,3	7,0	6,9	1,2	8,3	0,4	0,0	13,5	5,6	11,2	4,0
2004 I	13,4	19,0	-5,0	7,1	6,8	5,0	8,2	3,7	1,1	13,3	6,9	11,0	9,7
2004 II	13,3	19,8	-5,6	7,4	7,0	3,3	8,1	2,0	-0,2	13,6	5,2	10,7	8,9
2004 III	13,5	19,8	-5,5	7,3	7,1	3,3	8,4	1,9	0,5	13,6	6,7	10,9	8,9
2004 IV	13,5	19,9	-6,2	7,5	7,2	4,6	7,3	4,3	2,1	13,6	7,8	11,4	10,2
2005 I	13,4	20,2	-6,4	7,6	7,2	3,0	7,7	2,5	0,8	13,7	5,1	10,0	7,8
2005 II	13,2	19,8	-6,0	7,2	7,3	2,7	8,1	1,3	0,6	13,9	3,7	9,4	9,3
2005 III	13,3	19,9	-6,0	7,2	7,4	2,5	8,5	0,7	-0,7	13,9	5,5	9,7	9,6
Japani													
2001	26,6	25,8	2,0	15,3	15,3	-2,8	14,4	-6,4	0,2	4,9	2,8	8,6	0,2
2002	25,7	24,2	2,8	13,8	14,1	-1,7	15,4	-7,4	-0,8	4,8	-0,2	9,1	-2,1
2003	26,4	23,9	3,1	14,3	14,4	2,3	16,1	-5,3	0,2	4,6	0,3	9,2	-0,6
2004	.	23,9	.	.	.	4,6	.	0,8	0,8	.	1,9	.	-0,7
2003 IV	27,9	24,8	2,9	.	.	10,5	.	5,5	1,1	.	9,5	.	-1,4
2004 I	31,0	24,0	3,9	.	.	12,5	.	-1,9	-0,6	.	-7,2	.	2,6
2004 II	.	23,0	.	.	.	-13,7	.	-11,2	0,6	.	8,0	.	-6,2
2004 III	.	23,8	.	.	.	7,1	.	0,7	0,2	.	-2,1	.	1,5
2004 IV	.	24,6	.	.	.	12,1	.	14,6	2,8	.	8,3	.	-0,5
2005 I	.	24,4	.	.	.	8,6	.	-2,3	-2,9	.	-8,1	.	3,3
2005 II	.	23,7	.	.	.	-17,0	.	-16,4	0,9	.	7,6	.	-6,7
2005 III	.	23,5	.	.	.	5,7	.	4,3	-1,5	.	-4,0	.	3,3

K37 Yritysten (pl. rahoitussektori) nettoluotonanto
(prosenttia BKT:stä)

K38 Kotitalouksien nettoluotonanto¹⁾
(prosenttia BKT:stä)

Lähteet: EKP, Federal Reserve Board, Bank of Japan ja Economic and Social Research Institute.

- 1) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.
- 2) Japanin osalta pääoman bruttomuodostus. Yhdysvaltain osalta pääomamenot sisältävät kestävien kulutustavaroiden hankinnat.
- 3) Yhdysvalloissa bruttosäästöä kasvattaa kestävien kulutustavaroiden kulutus.

KUVIOLISTA

K1	Raha-aggregaatit	T12
K2	Vastaerät	T12
K3	Raha-aggregaattien komponentit	T13
K4	Pitkäaikaisten velkojen komponentit	T13
K5	Lainat rahoituslaitoksille ja yrityksille	T14
K6	Lainat kotitalouksille	T15
K7	Lainat julkisyhteisöille ja euroalueen ulkopuolisille	T16
K8	Muiden rahoituslaitosten talletukset	T17
K9	Yrityksien ja kotitalouksien talletukset	T18
K10	Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset	T19
K11	Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit	T20
K12	Sijoitusrahastojen saamiset yhteensä	T24
K13	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat ja bruttomääräiset liikkeeseenlaskut	T30
K14	Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden nettomääräiset liikkeeseenlaskut, kausivaihtelusta puhdistetut ja puhdistamattomat tiedot	T32
K15	Pitkäaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä	T33
K16	Lyhytaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä	T34
K17	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti	T35
K18	Noteerattujen osakkeiden bruttomääräiset liikkeeseenlaskut liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan	T36
K19	Uudet määräaikaistalletukset	T38
K20	Uudet vaihtuvakorkoiset tai koroltaan alun perin enintään 1 vuodeksi kiinnitetyt lainat	T38
K21	Euroalueen rahamarkkinakorot	T39
K22	3 kk:n rahamarkkinakorot	T39
K23	Valtion lainojen tuotot euroalueella	T40
K24	Valtion 10 vuoden lainojen tuotot	T40
K25	Dow Jones Euro Stoxx (laaja), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225	T41
K26	Alijäämä, lainanottoarve ja velan muutos	T54
K27	Julkisyhteisöjen konsolidoitu bruttovelka (EMU-kriteerien mukainen)	T54
K28	Vaihtotase	T55
K29	Nettomääräiset suorat ja arvopaperisijoitukset	T55
K30	Tavarat	T56
K31	Palvelut	T56
K32	Rahalaitosten ulkomaisten nettosaamisten muutosten taustalla olevat keskeisimmät maksutaseen erät	T60
K33	Euron efektiiviset valuuttakurssit	T67
K34	Euron valuuttakursseja	T67
K35	Bruttokansantuotteen määrä	T70
K36	Kuluttajahintaindeksi	T70
K37	Yritysten (pl. rahoitussektori) nettoluotonanto	T71
K38	Kotitalouksien nettoluotonanto	T71

TEKNISIÄ HUOMAUTUKSIA

YHTEENVETO EUROALUEEN TALOUSTILASTOISTA

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN RAHATALOUSTILASTOISSA

Kuukauteen t päättyvän vuosineljänneksen keskimääräinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$a) \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0.5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

Tässä I_t on puhdistettujen kantojen indeksi kuukauteen t (katso myös jäljempänä). Vastaavasti kuukauteen t päättyvän vuoden keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$b) \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

OSAT 2.1–2.6

TALOUSTOIMIEN LASKEMINEN

Kuukausittaiset taloustoimet lasketaan kantojen kuukausimuutoksista. Kannat on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

Jos L_t on kanta kuukauden t lopussa, C_t^M uudelleenluokittelun vaikutus kuukauteen t, E_t^M valuuttakurssimuutosten vaikutus ja V_t^M muiden arvostusmuutosten vaikutus, taloustoimet F_t^M kuukauteen t lasketaan seuraavasti:

$$c) F_t^M = (L_t - L_{t-1}) - C_t^M - E_t^M - V_t^M$$

Vastaavasti neljännesvuosittaiset taloustoimet F_t^Q kuukauteen t päättyvänä neljännesvuotena lasketaan seuraavasti:

$$d) F_t^Q = (L_t - L_{t-3}) - C_t^Q - E_t^Q - V_t^Q$$

Tässä L_{t-3} on kanta kuukauden t-3 lopussa (edellisen neljänneksen lopussa) ja esimerkiksi C_t^Q on uudelleenluokittelun vaikutus kuukauteen t päättyvänä neljännesvuotena.

Joistakin neljännesvuosisarjoista on nyt saatavissa kuukausitietoja (katso jäljempänä). Näissä sarjoissa neljännesvuosittaiset taloustoimet saadaan kolmen kuukauden taloustoimien summasta.

KUUKAUSISARJOJEN KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN

Kasvuvauhdit voidaan laskea taloustoimien tai puhdistettujen kantojen indeksin perusteella. Jos F_t^M ja L_t ovat yllä olevan määritelmän mukaisia, puhdistettujen kantojen indeksi I_t kuukauteen t on

$$e) I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{F_t^M}{L_{t-1}} \right)$$

Kausivaihtelusta puhdistamattomien sarjojen perusjaksoksi on nyt asetettu joulukuu 2001. Puhdistettujen kantojen indeksin aikasarjat ovat saatavissa EKP:n verkkosivuilta (www.ecb.int) Statistics-sivun kohdasta ”Money, banking and financial markets”.

Vuotuinen kasvuvauhti a_t kuukauteen t – eli muutos kuukauteen t päättyvänä 12 kuukauden ajanjaksona – voidaan laskea käyttämällä jompaakumpaa seuraavista kaavoista:

$$f) a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{F_{t-i}^M}{L_{t-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$g) a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Ellei toisin ilmoiteta, vuotuinen kasvuvauhti viittaa ilmoitetun ajanjakson loppuun. Esimerkiksi kaavassa g vuoden 2002 vuotuinen prosenttimuutos on laskettu jakamalla joulukuun 2002 indeksi joulukuun 2001 indeksillä.

Vuotta lyhyempien jaksojen kasvuvauhdit voidaan johtaa soveltamalla kaavaa g. Esimerkiksi kuukausittainen kasvuvauhti a_t^M voidaan laskea seuraavasti:

$$h) \quad a_t^M = \left(\frac{I_t}{I_{t-1}} - 1 \right) \times 100$$

M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden (keskitetty) liukuva keskiarvo lasketaan kaavalla $(a_{t+1} + a_t + a_{t-1})/3$, jossa a_t määritellään kuten kaavoissa f ja g.

NELJÄNNESVUOSISARJOJEN KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN

Jos F_t^Q ja L_{t-3} ovat yllä olevan määritelmän mukaisia, puhdistettujen kantojen indeksi I_t kuukauteen t päättyvänä vuosineljänneksenä on

$$i) \quad I_t = I_{t-3} \times \left(1 + \frac{F_t^Q}{L_{t-3}} \right)$$

Vuotuinen kasvuvauhti kuukauteen t päättyvänä neljän neljänneksen jaksoneksi eli a_t voidaan laskea käyttämällä kaavaa g.

EUROALUEEN RAHATALOUDEN TILASTOJEN PUHDISTAMINEN KAUSIVAIHTELUSTA¹

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla². Rahatalouden tilastoissa on viikonpäiväkorjauksia, ja jotkin kausivaihtelusta puhdistetut aikasarjat lasketaan yhdistelemällä erikseen kausipuhdistettuja aikasarjoja. Tämä

1 Lisätietoja EKP:n julkaisussa "Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area" (elokuu 2000) ja EKP:n verkkosivulla (www.ecb.int) Statistics-sivun kohdassa "Money, banking and financial markets".

2 Lisätietoja: Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. ja Chen, B.C. (1998), "New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program", Journal of Business and Economic Statistics, 16, 2, 127–152, tai "X-12-ARIMA Reference Manual", Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C. Sisäisiä tarkoituksia varten on käytetty myös TRAMO-SEATS-ohjelman malliversioita. Lisätietoja: Gomez, V. ja Maravall, A. (1996), "Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User", Espanjan keskuspankki, Working Paper No. 9628, Madrid.

koskee varsinkin raha-aggregaattia M3, joka johdetaan laskemalla yhteen M1:n, M2–M1:n ja M3–M2:n kausivaihtelusta puhdistetut aikasarjat.

Puhdistettujen kantojen indeksille estimoidaan kausitekijät³. Niillä muokataan kantoja sekä uudelleenluokittelusta ja arvostusmuutoksista aiheutuvia korjauseiä. Näin saadaan taloustoimien kausipuhdistetut arvot. Kausitekijät (ja kauppapäivään liittyvät tekijät) tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

OSAT 3.1–3.3

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN

Kasvuvauhdit lasketaan rahoitustaloustoimista, joten niissä ei ole uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten vaikutusta.

Jos T_t on taloustoimien arvo vuosineljänneksenä t ja L_t on kanta vuosineljänneksen t lopussa, vuosineljänneksen t kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$j) \quad \frac{\sum_{i=0}^3 T_{t-i}}{L_{t-4}} \times 100$$

OSAT 4.3 JA 4.4

VELKAPAPEREIDEN JA NOTEERATTUJEN OSAKKEIDEN KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN

Kasvuvauhdit lasketaan rahoitustaloustoimista, joten niissä ei ole uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten vaikutusta. Kasvuvauhdit voidaan laskea taloustoimien tai laskennallisten kantojen indeksin perusteella. Jos N_t^M on talous-

3 Tästä seuraa, että kausivaihtelusta puhdistetuissa aikasarjoissa perusjakson (joulukuu 2001) indeksi yleensä poikkeaa 100:sta, mikä johtuu kausivaihtelusta tuona kuukauteena.

toimet (nettomääräiset liikkeeseenlaskut) kuukautena t ja L_t kanta kuukauden t lopussa, laskennallisten kantojen indeksi I_t kuukautena t on

$$k) \quad I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{N_t}{L_{t-1}} \right)$$

Perusjaksoksi on asetettu joulukuu 2001. Kasvuvauhti a_t kuukautena t eli muutos kuukauteen t päättyvänä 12 kuukauden ajanjaksona voidaan laskea käyttämällä jompaakumpaa seuraavista kaavoista:

$$l) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-1-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$m) \quad a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Muiden arvopaperien kuin osakkeiden kasvuvauhtien laskemisessa käytetään samaa metodologia kuin raha-aggregaattien kasvuvauhtien laskemisessa. Ainoa ero on, että kaavassa käytetään F-muuttujan tilalla N-muuttujaa. Syynä on se, että näin tehdään ero raha-aggregaattien ”taloustoimien” ja arvopaperien ”nettomääräisten liikkeeseenlaskujen” eri hankintatapojen välillä.

Kuukauteen t päättyvän vuosineljänneksen keskimääräinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$n) \quad \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0.5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

Tässä I_t on laskennallisten kantojen indeksi kuukautena t . Vastaavasti kuukauteen t päättyvän vuoden keskimääräinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$o) \quad \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

Osassa 4.4 käytetään samaa laskukaavaa kuin osassa 4.3. Myös tämä kaava perustuu raha-aggregaattien kasvuvauhtien laskukaavaan. Osan 4.4 tilastot perustuvat markkina-arvoihin ja rahoitustaloustoimiin, joissa ei ole uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten vaikutusta. Valuuttakurssimuutoksista aiheutuvia eroja ei ole, sillä kaikki tilastoissa mukana olevat noteeratut osakkeet ovat euro-määräisiä.

ARVOPAPERIEN LIIKKEESEENLASKUTILASTOJEN PUHDISTAMINEN KAUSIVAIHTELUSTA⁴

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla. Arvopapereiden liikkeeseenlaskutiedot puhdistetaan kausivaihtelusta yhdistelemällä sektoreittain ja maturiteeteittain erikseen kausipuhdistettuja tietoja.

Laskennallisten kantojen indekseille estimoidaan kausitekijät. Niillä muokataan kantoja ja näin saadaan nettomääräisten liikkeeseenlaskujen kausipuhdistetut arvot. Kausitekijät tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

Kasvuvauhti a_t kuukautena t eli muutos kuukauteen t päättyvän kuuden kuukauden jaksossa voidaan laskea käyttämällä jompaakumpaa seuraavista kaavoista:

$$p) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^5 \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-1-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$q) \quad a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-6}} - 1 \right) \times 100$$

⁴ Lisätietoja EKP:n julkaisussa ”Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area” (elokuu 2000) ja EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.int) Statistics-sivun kohdassa ”Money, banking and financial markets”.

OSAN 5.1 TAULUKKO 1

YKHI-TIETOJEN PUHDISTAMINEN KAUSIVAIHTELUSTA⁴

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla (ks. alaviite 2 sivulla T74). Kokonaisindeksi puhdistetaan kausivaihtelusta epäsuorasti laskemalla yhteen kausivaihtelusta puhdistetut jalostettuja ja jalostamattomia elintarvikkeita, muita teollisuustuotteita kuin energiaa sekä palveluja koskevat euroalueen aikasarjat. Energian hintaa koskevia tietoja ei ole puhdistettu, koska kausivaihtelusta ei ole tilastollista näyttöä. Kausitekijät tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

OSAN 7.1 TAULUKKO 2

VAIHTOTASEEN PUHDISTAMINEN KAUSIVAIHTELUSTA

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla (ks. alaviite 2 sivulla T74). Tavaroiden, palvelujen, tuotannontekijäkorvausten ja tulonsiirtojen luvut on korjattu työpäivävaihtelusta. Tavaroiden, palvelujen ja tuotannontekijäkorvausten työpäiväkorjauksessa otetaan huomioon kansalliset pyhäpäivät. Tavaroiden tuloterän luvut on myös korjattu pääsiäispyhien vaikutuksesta. Näiden sarjojen puhdistus kausivaihtelusta on tehty työpäivä- ja juhlapyhäkorjattuihin sarjoihin. Koko vaihtotaseen kausivaihtelusta puhdistettu sarja muodostetaan laskemalla yhteen kausivaihtelusta puhdistetut euroalueen tavara kauppaa, palveluja, tuotannontekijäkorvauksia ja tulonsiirtoja kuvaavat aikasarjat. Kausi- ja kauppapäivätekijät tarkistetaan puolivuositain tai tarvittaessa.

YLEISTÄ

Kuukausikatsauksen tilasto-osa, ”Euroalueen tilastot”, keskittyy euroalueeseen kokonaisuutena. Pitkän aikavälin yksityiskohtaisia tilastotietoja lisäselvityksineen on saatavissa EKP:n verkkosivujen (www.ecb.int) osassa ”Statistics”. Näiden verkkosivujen osassa ”Data services” on käytettävissä hakutoiminto, jonka avulla voi etsiä ja tilata tilastoaineistoja ja ladata tilastoja zip-pakatussa CSV-muodossa (Comma Separated Value). Lisätietoja voi saada EKP:stä sähköpostitse osoitteesta statistics@ecb.int.

Kuukausikatsauksen tilastot perustuvat yleensä tietoihin, jotka ovat olleet käytettävissä EKP:n neuvoston kunkin kuukauden ensimmäistä kokouspäivää edeltävänä päivänä. Tämän numeron tilastot perustuvat 1.3.2006 käytettävissä olleisiin tietoihin.

Kaikki tiedot kattavat 12 maata käsittävän euroalueen, ellei toisin mainita. Rahataloutta, yhdenmukaistettua kuluttajahintaindeksiä (YKHI), sijoitusrahastoja ja rahoitusmarkkinoita kuvaavat euroalueen tilastolliset aikasarjat käsittävät ne jäsenvaltiot, jotka tarkastelujaksona kuuluvat euroalueeseen. Tämä on osoitettu asianomaisissa taulukoissa alaviittein ja kuvioissa katkovivoin. Näissä aikasarjoissa vuotta 2001 koskevat absoluuttiset ja prosenttimääräiset muutokset vuoteen 2000 nähden on laskettu käyttäen aikasarjaa, jossa Kreikan euroalueeseen liittymisen vaikutus on otettu huomioon, mikäli tarvittavat tiedot ovat olleet saatavissa.

Koska ecun muodostavat valuutat eivät ole samat kuin rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden aiemmat valuutat, rahaliiton ulkopuolisten jäsenvaltioiden valuuttojen kurssimuutokset vaikuttaisivat niihin vuotta 1999 edeltäviin tilastojen lukuihin, jotka saataisiin muuttamalla rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat senhetkisten vaihtokurssien mukaan ecuiksi. Jotta tämä voitaisiin välttää rahatalouden tilastoissa, osien 2.1–2.8 tiedot vuotta 1999 edeltävältä ajalta on ilmoitettu yksikköinä, jotka on saatu muuttamalla kansalliset valuutat 31.12.1998 asetetuilla euron peruuttamattomilla muuntokursseilla. Ellei toisin mainita, hinta- ja kustannustilastot vuotta 1999 edeltävältä ajalta perustuvat kansallisissa valuutoissa ilmoitettuihin tietoihin.

Tietoja on tarpeen mukaan laskettu yhteen tai konsolidoitu (mukaan lukien maitten välinen konsolidointi).

Uusimmat tiedot ovat usein ennakkotietoja, joita voidaan myöhemmin tarkistaa. Pyöristysten vuoksi eri lukujen yhteissummat eivät välttämättä täsmää.

Ryhmään ”Muut EU:n jäsenvaltiot” kuuluvat Tšekki, Tanska, Viro, Kypros, Latvia, Liettua, Unkari, Malta, Puola, Slovenia, Slovakia, Ruotsi ja Iso-Britannia.

Useimmissa tapauksissa taulukoissa käytetyt termit ovat kansainvälisten standardien, kuten Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän 1995 (EKT 95) ja IMF:n maksutasekäsikirjan mukaisia. Taloustoimet käsittävät yhteisestä sopimuksesta tapahtuvia vaihtoja (ne on joko mitattu suoraan tai johdettu), mutta virtoihin sisältyy niiden lisäksi myös hinta- ja valuuttakurssimuutoksista, luottotappioista ja muista muutoksista johtuvia kantojen muutoksia.

YHTEENVETO

Taulukossa esitetään yhteenveto euroalueen talouskehityksen keskeisimpien indikaattoreiden muutoksista.

RAHAPOLITIIKKATILASTOT

Osassa 1.4 esitetään tilastoja, jotka liittyvät vähimmäisvarantoihin ja likviditeettiin vaikuttaviin tekijöihin. Vuosi- ja neljännesvuosihavainnot ovat vuoden tai neljänneksen viimeisen vähimmäisvarantojen pitoajanjakson keskiarvoja. Joulukuuhun 2003 asti pitoajanjakso alkoi kunkin kuukauden 24. päivänä ja päättyi seuraavan kuukauden 23. päivänä. EKP ilmoitti 23.1.2003 rahapolitiikan ohjausjärjestelmän muutoksista, jotka pantiin täytäntöön 10.3.2004. Muutosten seurauksena pitoajanjakso alkaa sellaisen perusrahoitusoperaation maksujen suorituspäivänä, joka seuraa sitä EKP:n neuvoston kokousta, jossa on tarkoitus tehdä kuukausittainen arvio rahapoliti-

kan virityksestä. Siirtymäajan pitoajanjaksoksi määriteltiin 24.1.–9.3.2004.

Osan 1.4 taulukossa 1 esitetään vähimmäisvarantojärjestelmän alaisten luottolaitosten varantopohjan erät. Luottolaitosten velkoja muille EKPJ:n vähimmäisvarantovelvoitteen alaisille luottolaitoksille, EKP:lle tai euroalueen kansallisille keskuspankeille ei sisällytetä varantopohjaan. Jos luottolaitos ei pysty osoittamaan liikkeeseen laskemiensa, edellä mainittujen euroalueen laitosten hallussa olevien enintään kahden vuoden velkapaperien määrää, se voi tehdä varantopohjasta näistä veloista määritellyn prosenttivähennyksen. Varantopohjan laskemisessa sovellettava vähennys oli 10 % marraskuuhun 1999 saakka, sen jälkeen 30 %.

Osan 1.4 taulukossa 2 on aiempien pitoajanjaksojen keskiarvotietoja. Kunkin luottolaitoksen varantovelvoitteen määrä lasketaan varantopohjana olevista veloista niiden velvoiteprosenttien mukaan, joita sovelletaan kuhunkin velkaeraan. Velat lasketaan kuukauden lopun tasetietojen mukaan. Jokainen luottolaitos saa tehdä 100 000 euron suuruisen könttäsammavähennyksen varantovelvoitteestaan. Euroalueen varantovelvoitteet lasketaan yhteen (sarake 1). Sarakkeessa sekkitilit (sarake 2) on luottolaitosten keskimääräisten päivittäisten sekkitilisaldojen yhteismäärä. Sekkitilisaldoihin sisältyvät varantovelvoitteen täyttämiseen liittyvät talletukset. Sarakkeessa varantovelvoitteen ylittävät talletukset (sarake 3) esitetään keskimääräiset varantovelvoitteen ylittävät sekkitilisaldot. Sarakkeessa varantovaje (sarake 4) esitetään pitoajanjakson keskimääräiset varantovelvoitteen alittavat sekkitilisaldot laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka eivät ole täyttäneet varantovelvoitetta. Vähimmäisvarantojen korko (sarake 5) on EKP:n (kalenteripäivien määrällä painotettu) eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden keskimääräinen korko pitoajanjakson aikana (ks. osa 1.3).

Osan 1.4 taulukossa 3 esitetään pankkijärjestelmän likviditeettiasema, joka määrittellään euroalueen luottolaitosten eurojärjestelmään kuuluvissa keskuspankeissa pitämien euromääräisten sekkitilisaldojen yhteissummana. Kaikki summat johdetaan eurojärjestelmän konsolidoidusta

taseesta. Muut likviditeettiä vähentävät operatiot (sarake 7) eivät sisällä kansallisten keskuspankkien EMUn toisen vaiheen aikana liikkeeseen laskemia velkasitoumuksia. Muut tekijät, netto (sarake 10) on eurojärjestelmän konsolidoidun taseen muiden erien nettosumma. Sarakkeessa luottolaitosten sekkitilit (sarake 11) esitetään likviditeettiä lisäävien erien (sarakkeet 1–5) ja likviditeettiä vähentävien erien (sarakkeet 6–10) erotus. Perusraha (sarake 12) lasketaan talletusmahdollisuuden (sarake 6), liikkeessä olevien setelien (sarake 8) ja luottolaitosten sekkitilien (sarake 11) summana.

RAHATALOUS, PANKKITOIMINTA JA SIIJOITUSRAHASTOT

Osassa 2.1 esitetään rahalaitossektorin yhteenlaskettu tase eli kaikkien euroalueella olevien rahalaitosten yhdenmukaistettujen taseiden summa. Rahalaitoksia ovat keskuspankit, luottolaitokset siten kuin ne on määritelty yhteisön oikeudessa, rahamarkkinarahastot ja muut laitokset, jotka liiketoimintanaan ottavat vastaan talletuksia ja/tai niiden läheisiä vastineita muilta kuin rahalaitoksilta ja myöntävät luottoja ja/tai tekevät arvopaperisijoituksia omaan lukuunsa (ainakin taloudellisessa mielessä). Luettelo rahalaitoksista on kokonaisuudessaan EKP:n verkkosivuilla.

Osassa 2.2 esitetään rahalaitossektorin konsolidoitu tase, joka saadaan nettouttamalla yhteenlaskettuun taseeseen sisältyvät euroalueen rahalaitosten väliset positiot. Koska kirjauskäytännöissä on vähäisiä eroavuuksia, rahalaitosten välisten positioiden summa ei välttämättä ole nolla; erotus esitetään osan 2.2 taulukon ”Velat” sarakkeessa 10. Osassa 2.3 esitetään euroalueen raha-aggregaatit ja niiden vastaerät. Ne on johdettu rahalaitosten konsolidoidusta taseesta, ja ne sisältävät euroalueella olevien muiden kuin rahalaitosten erät euroalueella oleviin rahalaitoksiin; niissä otetaan huomioon myös joitakin valtionhallinnon yksiköiden monetaarisia saamia ja velkoja. Tilastot raha-aggregaateista ja niiden vastaeristä on puhdistettu kausivaihtelusta ja kaupankäyntipäivän vaikutuksista. Erä ”Ulkomaiset velat” osissa 2.1 ja 2.2 käsittää euroalueen

ulkopuolisten hallussa olevat 1) euroalueella sijaitsevien rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet sekä 2) euroalueella sijaitsevien rahalaitosten liikkeeseen laskemat enintään kahden vuoden velkapaperit. Osassa 2.3 näitä ei kuitenkaan lasketa mukaan raha-aggregaatteihin, vaan ne sisältyvät erään ”Ulkomaiset nettosaamiset”.

Osassa 2.4 esitetään tilastoja euroalueella olevien muiden rahalaitosten kuin eurojärjestelmän (eli pankkijärjestelmän) myöntämistä lainoista lainansaajan sektorin, lainan käyttötarkoituksen ja maturiteetin mukaan. Osassa 2.5 esitetään euroalueen pankkijärjestelmässä olevat talletukset eriteltynä vastapuolen sektorin ja vaateen mukaan. Osassa 2.6. esitetään euroalueen pankkijärjestelmän hallussa olevat arvopaperit liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan eriteltyinä.

Osiin 2.2–2.6 sisältyy taloustoimia, jotka on laskettu kantojen muutosten perusteella siten, että muutokset on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista. Osassa 2.7 esitetään valikoitujen erien arvostusmuutoksia, joita käytetään taloustoimien määriä johdettaessa. Osassa 2.2–2.6 esitetään myös taloustoimien vuotuisiin prosenttimuutoksiin perustuvia kasvuvauhteja. Osassa 2.8 esitetään neljännesvuositilastot joistakin rahalaitosten tase-eristä valuutoittain.

Sektoriluokitus on esitetty yksityiskohtaisesti rahaja pankkitilastojen sektorikäsi kirjassa ”Money and Banking Statistics Sector Manual – Guidance for the statistical classification of customers” (EKP, marraskuu 1999). Rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta annettua asetusta koskevissa ohjeissa ”Guidance Notes to the Regulation ECB/2001/13 on the MFI Balance Sheet Statistics” (EKP, marraskuu 2002) esitetään suositukset, joita kansallisten keskuspankkien tulee noudattaa. Tilastotietojen keruu ja laatiminen on 1.1.1999 lähtien perustunut rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta 1.12.1998 annettuun Euroopan keskuspankin asetukseen EKP/1998/16¹, sellaisena kuin se on muutettuna viimeksi asetuksella EKP/2003/10².

1 EYVL L 356, 30.12.1998, s. 7.

2 EUVL L 250, 2.10.2003, s. 19.

Tämän asetuksen mukaan tase-erä ”Rahamarkkinapaperit” on yhdistetty erään ”Velkapaperit” rahalaitosten taseen sekä saamis- että velkapuolella.

Osassa 2.9 esitetään euroalueen sijoitusrahastojen (muiden kuin rahamarkkinarahastojen) neljännesvuositaseiden kantatiedot. Taseet on laskettu yhteen, ja siten velkoihin lasketaan mukaan rahastojen hallussa olevat muiden rahastojen liikkeeseen laskemat rahasto-osuudet. Sijoitusrahastojen varat/velat on jaoteltu rahastotyyppin (osakerahastot, pitkän ja keskipitkän koron rahastot, yhdistelmärahastot, kiinteistörahastot ja muut rahastot) ja sijoittajatyypin (yleisölle tarjottavat rahastot ja rajoitetulle sijoittajajoukolle tarjottavat rahastot) mukaan. Osassa 2.10 esitetään sijoitusrahastojen yhteenlaskettu tase rahastotyyppin ja sijoittajatyypin mukaan.

RAHOITUS- JA MUU KUIN RAHOITUSTILINPITO

Osissa 3.1 ja 3.2 esitetään euroalueen ei-rahoitussektorin rahoitustilinpidoon neljännesvuositilastot. Ei-rahoitussektori käsittää julkisyhteisöt (EKT 95:ssä S.13), yritykset (EKT 95:ssä S.11) ja kotitaloudet (EKT 95:ssä S.14) mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (EKT 95:ssä S.15). Tilastoja ei ole puhdistettu kausivaihtelusta ja ne sisältävät kantatiedot ja EKT 95:n mukaiset rahoitustaloustoimet. Tilastoissa esitetään ei-rahoitussektorin rahoituksen käyttöä ja hankintaa koskevia tietoja. Rahoituksen hankintaa (velat) käsittelevässä osassa tiedot on jaoteltu EKT 95:n sektoriluokituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan (”lyhytaikaiset” tarkoittaa alkuperäiseltä maturiteetiltaan enintään vuoden pituisia ja ”pitkäaikaiset” yli vuoden pituisia velkoja). Rahalaitoksista hankittu rahoitus on esitetty erikseen aina kuin se on ollut mahdollista. Rahoituksen käyttöä (rahoitusvarat) koskevat tiedot eivät ole yhtä yksityiskohtaisia kuin tiedot rahoituksen hankinnasta erityisesti sen vuoksi, ettei niitä pystytä erittelemään sektoreittain.

Osassa 3.3 esitetään euroalueen vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen (EKT 95:ssä S.125) neljän-

nesvuosittaiset rahoitustilinpäiden tiedot. Kuten osissa 3.1 ja 3.2, tilastot sisältävät kausivaihtelusta puhdistamattomat kantatiedot ja rahoitustaloustoimet, ja niissä esitetään rahoituksen käyttöä ja hankintaa koskevia tietoja.

Näissä kolmessa osassa neljännesvuositiedot perustuvat kansallisen tilipäiden neljännesvuositilastoihin, rahalaitosten taseisiin ja arvopapereiden liikkeeseenlaskuja koskeviin tilastoihin. Osissa 3.1 ja 3.2 on myös käytetty lähteenä Kansainvälisen järjestelypankin (BIS) kansainvälisiä pankkitilastoja.

Osassa 3.4 esitetään euroalueen säästämistä, (reaali- ja rahoitus-)investointeja ja rahoitusta koskevat vuotuiset tiedot. Yritysten ja kotitalouksien tiedot esitetään erikseen. Näistä vuotuisista tilastoista saadaan entistä yksityiskohtaisempaa tietoa rahoitusvarojen hankinnasta, ja ne ovat yhdenmukaisia kahdessa edellisessä osassa esitettyjen neljännesvuositietojen kanssa.

RAHOITUSMARKKINAT

Rahoitusmarkkinoita kuvaavat euroalueen tilastolliset aikasarjat käsittävät ne jäsenvaltiot, jotka tarkastelujaksone kuuluvat euroalueeseen.

EKP laatii muita arvopapereita kuin osakkeita koskevat tilastot sekä noteerattuja osakkeita koskevat tilastot (osat 4.1–4.4) EKPJ:n ja Kansainvälisen järjestelypankin (BIS) tietojen pohjalta. Osassa 4.5 esitetään korot, joita euroalueen rahalaitokset soveltavat euroalueella olevien euromääräisiin talletuksiin ja lainoihin. EKP tuottaa rahamarkkinakorkoja, valtion pitkäaikaisten lainojen tuottoja ja osakeindeksejä koskevat tilastot (osat 4.6–4.8) sähköisistä markkinainformaatiojärjestelmistä saatujen tietojen perusteella.

Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden (velkapapereiden) liikkeeseenlaskua koskevat tilastot esitetään osissa 4.1–4.3. Osassa 4.4 esitetään tilastoja noteeratuista osakkeista. Velkapaperit on jaoteltu lyhyt- ja pitkäaikaisiin arvopapereihin. Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on

enintään yksi vuosi (poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnaisista eräpäivistä myöhäisin on yli vuoden päästä tai joiden maturiteettia ei ole määritelty. Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat pitkäaikaiset velkapaperit jaotellaan lisäksi kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin velkapapereihin. Kiinteäkorkoisilla velkapapereilla tarkoitetaan liikkeeseenlaskuja, joissa kuponkikorko pysyy samana koko velkapaperin juoksuajan. Vaihtuvakorkoiset velkapaperit kattavat kaikki liikkeeseenlaskut, joissa kuponkikorko on sidottu itsenäiseen korkoon tai indeksiin ja määritetään määrääjain uudelleen. Euroalueella olevia velkapapereiden liikkeeseenlaskijoita koskevien tilastojen arvioidaan kattavan noin 95 % kaikista liikkeeseenlaskuista. Tilastot euromääräisistä arvopapereista osissa 4.1–4.3 sisältävät myös euron kansallisten ilmentymien määräiset arvopaperit.

Osa 4.1 käsittää muut arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan. Osassa esitetään muiden euromääräisten arvopapereiden kuin osakkeiden kannat sekä brutto- ja nettomääräiset liikkeeseenlaskut. Lisäksi siinä esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet, joista näytetään erikseen tiedot euromääräisistä ja kaikkien valuuttojen määräisistä velkapapereista, kaikista velkapapereista yhteensä ja pitkäaikaisista velkapapereista. Nettomääräiset liikkeeseenlaskut ja kantojen muutokset eroavat toisistaan arvostusmuutosten, uudelleenluokittelun sekä muiden muutosten vuoksi. Osassa esitetään myös velkapapereista yhteensä sekä pitkäaikaisista velkapapereista kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja, mukaan lukien vuositason korotetut kuuden kuukauden kasvuvauhdit. Nämä tiedot on saatu laskennallisten kantojen indeksistä, joka on puhdistettu kausivaihtelusta. Lisätietoja saa Teknisiä huomautuksia-osasta.

Osassa 4.2 esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat sekä brutto- ja nettomääräiset liikkeeseenlaskut liikkeeseenlaskijan sektorin mu-

kaan eriteltyinä. Liikkeeseenlaskijoiden sektori-
luokitus on EKT 95:n mukainen. Euroopan kes-
kuspankki sisältyy eurojärjestelmään.

Osan 4.2 taulukon 1 sarake 1 (kaikkien ja pitkä-
aikaisten velkapapereiden kannat yhteensä) vas-
taa osan 4.1 saraketta 7 (euroalueella olevien
liikkeeseen laskemien kaikkien ja pitkäaikaisten
velkapapereiden kannat yhteensä). Osan 4.2 tau-
lukon 1 sarake 2 (rahalaitosten liikkeeseen laske-
mien kaikkien ja pitkäaikaisten velkapapereiden
kannat) vastaa suurin piirtein osan 2.1 taulukon
2 saraketta 8 (rahalaitosten yhteenlasketun taseen
velkapuolen liikkeeseen lasketut velkapaperit).
Osan 4.2 taulukon 2 sarake 1 (kaikkien velkapa-
pereiden nettomääräiset liikkeeseenlaskut yhe-
teensä) vastaa osan 4.1 saraketta 9 (euroalueella
olevien nettomääräiset liikkeeseenlaskut yhteen-
sä). Ero pitkäaikaisten velkapapereiden ja kiinteä-
ja vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisten velkapape-
reiden välillä osan 4.2 taulukossa 1 johtuu nolla-
korkolainoista ja arvostusmuutoksista.

Osassa 4.3 esitetään euroalueella olevien liikke-
eseen laskemien velkapapereiden kausivaihtelusta
puhdistetut ja puhdistamattomat kasvuvauhdit
(jaoteltuna maturiteetin, instrumenttityypin, liike-
eseenlaskijan sektorin ja valuutan mukaan).
Tiedot perustuvat rahoitustaloustoimiin, joissa
institutionaalinen yksikkö ottaa tai maksaa takai-
sin velkaa. Kasvuvauhteihin ei siten lasketa mu-
kaan uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten,
valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista talous-
toimista johtumattomien muiden vastaavien
muutosten aiheuttamia eroja. Kausivaihtelusta
puhdistetut kasvuvauhdit on korotettu vuosita-
solle tietojen esittämiseen liittyvistä syistä. Lisä-
tietoja saa Teknisiä huomautuksia-osasta.

Osan 4.4 sarakkeissa 1, 4, 6 ja 8 esitetään euro-
alueella olevien liikkeeseen laskemien noteerat-
tujen osakkeiden kannat liikkeeseenlaskijan sek-
torin mukaan jaoteltuna. Yritysten liikkeeseen
laskemien noteerattujen osakkeiden kuukausitiedot
vastaavat osassa 3.2 esitettyjä neljännes-
vuosisarjoja (velkojen pääerät, sarake 21).

Osan 4.4 sarakkeissa 3, 5, 7 ja 9 esitetään euro-
alueella olevien liikkeeseen laskemien noteerat-

tujen osakkeiden vuotuiset kasvuvauhdit liikke-
eseenlaskijan sektorin mukaan jaoteltuina. Kasvu-
vauhdit perustuvat rahoitustaloustoimiin, joita
syntyy, kun liikkeeseenlaskija myy tai lunastaa
osakkeita käteistä vastaan, lukuun ottamatta sijoit-
uksia liikkeeseenlaskijan omiin osakkeisiin. Ta-
loustoimiin sisältyy liikkeeseenlaskijan ensim-
mäinen noteeraus pörssissä sekä uusien instrumet-
tien luominen tai poistaminen. Vuotuisiin kasvu-
vauhteihin ei siten lasketa mukaan uudelleenluokit-
telun, arvostusmuutosten tai itse taloustoimista
johtumattomien muutosten aiheuttamia eroja.

Osassa 4.5 esitetään tilastoja kaikista koroista,
joita euroalueen rahalaitokset soveltavat euro-
alueen kotitalouksien ja yritysten euromääräisiin
talletuksiin ja lainoihin. Euroalueen rahalaitosten
kunkin instrumenttikategorian korko lasketaan
euroalueen maiden korkojen painotettuna keski-
arvona (käyttäen painoina vastaavia liiketoimin-
nan volyyimejä).

Rahalaitosten korkotilastot on eritelty liiketoimin-
noittain, sektoreittain, instrumenteittain, maturi-
teeteittain sekä irtisanomisajan tai alkuperäisen
koron kiinnitysajan mukaan. Uudet rahalaitosten
korkotilastot korvaavat aiemmat kymmenen siir-
tymäajan tilastollista aikasarjaa euroalueen pank-
kikoroista, joita oli julkaistu EKP:n Kuukausikat-
sauksessa tammikuusta 1999 alkaen.

Osassa 4.6 esitellään euroalueen, Yhdysvaltojen
ja Japanin rahamarkkinakorkoja. Euroalueen
rahamarkkinakoroista esitetään laaja valikoima
yön yli -talletusten koroista 12 kuukauden talle-
tusten korkoihin. Ajalta ennen tammikuuta 1999
on laskettu keinotekoiset euroalueen korot käyt-
tämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja.
Kuukausi- ja vuositiedot ovat ajanjakson keski-
arvoja lukuun ottamatta yön yli -korkoja koske-
via tietoja vuoden 1998 loppuun asti. Yön yli
-talletusten korkoja edustavat joulukuuhun 1998
asti pankkien välisten talletusmarkkinoiden otto-
lainauskorot (bid rates). Osan 4.6 sarakkeessa 1
esitetään eoniakoron keskiarvo (euro overnight
index average) tammikuusta 1999 alkaen. Nämä
korot ovat ajanjakson lopun korkoja joulukuuhun
1998 asti; sen jälkeen ajanjakson keskiarvo-
ja. Yhden, kolmen, kuuden ja kahdentoista kuu-

kauden talletusten korot ovat tammikuusta 1999 alkaen euriborkorkoja ja sitä ennen liborkorkoja (London interbank offered rate), jos sellaisia on ollut käytettävissä. Yhdysvaltojen ja Japanin kolmen kuukauden talletusten korkoja edustaa liborkorko.

Osassa 4.7 esitellään euroalueen, Yhdysvaltojen ja Japanin valtion lainojen tuottoja. Joulukuuhun 1998 asti euroalueen 2, 3, 5 ja 7 vuoden lainojen tuotot perustuvat ajanjakson lopun tietoihin ja kymmenen vuoden lainojen tuotot ajanjakson keskiarvoihin. Sen jälkeen kaikki tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja. Euroalueen lainojen tuotot on joulukuuhun 1998 asti laskettu BKT:llä painotetuista yhdenmukaistetuista valtion lainojen tuotoista. Sen jälkeen painoina on kaikissa maturiteeteissa käytetty valtion lainojen nimellisiä kantoja. Yhdysvaltojen ja Japanin kymmenen vuoden lainojen tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja.

Osassa 4.8 esitellään euroalueen, Yhdysvaltojen ja Japanin osakeindeksejä.

HINNAT, TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

Tässä osassa kuvatut tilastot ovat suurimmaksi osaksi Euroopan komission (lähinnä Eurostatin) ja kansallisten tilastoviranomaisten tuottamia. Euroaluetta koskevat tiedot on saatu laskemalla yksittäisten jäsenvaltioiden tiedot yhteen. Tilastot ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Tilastot työkustannuksista työtuntia kohden, BKT:stä ja sen käytöstä, arvonlisäyksestä toimialoittain, teollisuustuotannosta, vähittäiskaupan myynnistä ja henkilöautojen rekisteröinneistä perustuvat työpäivien määrällä korjattuihin tietoihin.

Euroalueen yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi YKHI (osa 5.1) on saatavissa vuodesta 1995 lähtien. Se perustuu kansallisiin yhdenmukaistettuihin kuluttajahintaindeksiin, jotka lasketaan samoin menetelmin kaikissa euroalueen maissa. Tavara- ja palveluerien jaottelu perustuu yksilöllisen kulutuksen luokituksen käyttötarkoituksen mukaan (Classification of Individual Con-

sumption by Purpose, COICOP). YKHIin sisältyvät kotitalouksien todelliset monetaariset kulutusmenot euroalueen muodostamalla talousalueella. Taulukossa on myös EKP:n kokoamat, kausivaihtelusta puhdistetut YKHI-tilastot.

Teollisuuden tuottajahintoja (osan 5.1 taulukko 2), teollisuuden tuotantoa, uusia tilauksia ja liikevaihtoa sekä vähittäiskaupan myyntiä (osa 5.2) koskeviin tilastoihin sovelletaan EU:n neuvoston 19.5.1998 antamaa lyhyen aikavälin tilastoja koskevaa asetusta (EY) N:o 1165/98³. Tuotteiden loppukäytön mukainen erittely teollisuuden tuottajahintoja ja teollisuustuotantoa koskevissa taulukoissa vastaa ilman rakennusteollisuutta lasketun teollisuuden yhdenmukaistettua alajaottelua (NACE-luokitukset C–E) teollisuuden koontiryhmiin siten kuin komission 26.3.2001 antamassa asetuksessa (EY) N:o 586/2001⁴ on määritelty. Teollisuuden tuottajahinnat ovat tehtaanhintoja. Niihin sisältyvät välilliset verot lukuun ottamatta arvonlisäveroa ja muita vähennyskelpoisia veroja. Teollisuustuotanto kuvastaa arvonlisäystä kullakin toimialalla.

Raaka-aineiden maailmanmarkkinahinnat (osan 5.1 taulukko 2) mittaavat euroalueen euromääräisten tuontihintojen muutoksia perusvuoteen verrattuna.

Työkustannusindeksit (osan 5.1 taulukko 3) mittaavat teollisuuden (ml. rakentaminen) ja markkinaehtoisten palvelujen keskimääräisiä työkustannuksia työtuntia kohden. Indeksien tilastointimenetelmät perustuvat 27.2.2003 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 450/2003 työvoimakustannusindekseistä⁵ ja sen täytäntöönpanosta 7.7.2003 annettuun komission asetukseen (EY) N:o 1216/2003⁶. Euroalueen työkustannuksista työtuntia kohden on saatavissa työkustannuserittäin (”palkat ja palkkiot” ja ”työnantajan sosiaaliturvamaksut”, jälkimmäinen erä sisältää työnantajan työvoiman perusteella maksamat verot, mutta ei työnantajan saamia tukipalkkioita) ja toimialoittain jaoteltuja tilastoja. EKP laskee sopimuspalkkaindikaatto-

3 EYVL L 162, 5.6.1998, s.1.

4 EYVL L 86, 27.3.2001, s. 11.

5 EUVL L 69, 13.3.2003, s. 1.

6 EUVL L 169, 8.7.2003, s. 37.

rin (osan 5.1 taulukon lisätieto) yhdenmukaistamattomien ja kansallisiin määritelmiin perustuvien tietojen perusteella.

Yksikkötyökustannukset (osan 5.1 taulukko 4), BKT ja sen erät (osan 5.2 taulukot 1 ja 2), BKT:n deflaattorit (osan 5.1 taulukko 5) ja työllisyystilastot (osan 5.3 taulukko 1) perustuvat EKT 95:n mukaisiin kansantalouden tilinpidon neljännesvuositilastoihin.

Teollisuuden uudet tilaukset (osan 5.2 taulukko 4) mittaavat tarkastelujaksolla vastaanotettuja tilauksia teollisuusaloilla, joiden tuotanto perustuu pääasiassa uusiin tilauksiin. Näitä ovat mm. tekstiili-, sellu- ja paperiteollisuus, kemian- ja metalliteollisuus sekä pääomahyödykkeiden ja kestävien kulutustavaroiden valmistus. Tiedot lasketaan käypien hintojen perusteella.

Teollisuuden ja vähittäiskaupan liikevaihdon indeksit (osan 5.2 taulukko 4) mittaavat liikevaihtoa, johon sisältyvät kaikki tarkastelujaksolla lasketut tullit ja verot lukuun ottamatta arvonlisäveroa. Vähittäiskaupan liikevaihto kattaa kaiken vähittäiskaupan lukuun ottamatta moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien myyntiä sekä korjausta. Uusien henkilöautojen rekisteröinnit kattavat sekä yksityiskäyttöön että muuhun kuin yksityiskäyttöön tarkoitettujen autojen rekisteröinnit.

Kvalitatiiviset suhdannekyselytiedot (osan 5.2 taulukko 5) perustuvat yrityksiä ja kuluttajia koskeviin Euroopan komission suhdannekyselyihin.

Työttömyystilastot (osan 5.3 taulukko 2) ovat Kansainvälisen työjärjestön (ILO) ohjeiden mukaisia. Ne kuvaavat aktiivisten työnhakijoiden osuutta työvoimasta ja niissä käytetään yhdenmukaistettuja kriteerejä ja määritelmiä. Työttömyysasteen laskemisessa käytetyt työvoiman määrää koskevat arviot poikkeavat osassa 5.3 esitetyistä yhteenlasketuista työllisyys- ja työttömyyslukuista.

JULKINEN TALOUS

Osassa 6.1–6.5 esitetään euroalueen julkisen talouden rahoitusasema. Tiedot on suurimmaksi osaksi

konsolidoitu, ja ne perustuvat EKT 95:een. EKP laatii osissa 6.1–6.3 olevat euroalueen vuosittaiset aggregaattitilastot jäsenmaiden toimittamien yhdenmukaistettujen tietojen perusteella, ja tilastoja päivitetään säännöllisesti. Tämän vuoksi euroalueen maiden julkisen talouden alijäämää ja julkista velkaa koskevat tiedot voivat poiketa Euroopan komission liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn yhteydessä käyttämistä tiedoista. EKP laatii euroalueen neljännesvuosittaiset aggregaattitilastot osissa 6.4 ja 6.5 Eurostatin tilastojen ja kansallisten tietojen perusteella.

Taulukossa 6.1 esitetään vuosittaiset tilastot julkisyhteisöjen tuloista ja menoista EKT 95:n määritelmien mukaisesti. Määritelmät on muutettu Euroopan komission 10.7.2000 antamassa asetuksessa N:o 1500/2000⁷. Osassa 6.2 esitetään julkisen talouden konsolidoitu bruttovelka nimellisarvoisena siten kuin liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä määrätään Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa. Osassa 6.1 ja 6.2 esitetään yhteenvedot euroalueen yksittäisten maiden tiedoista, koska ne ovat vakaus- ja kasvusopimuksen kannalta tärkeitä. Yksittäisten euroalueen maiden alijäämää/ylijäämää koskevat tiedot vastaavat EDP B.9:ää, joka määritellään 25.2.2002 annetussa Euroopan komission asetuksessa (EY) N:o 351/2002 neuvoston asetuksen (EY) N:o 3605/93 muuttamisesta EKT 95:een tehtävien viittausten osalta. Osassa 6.3 esitetään analyysi julkisen talouden velasta. Julkisen velan muutoksen ja julkisen talouden alijäämän erotus (eli alijäämä-/velkakoikaisu) johtuu pääasiassa julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutoksista ja valuutan arvostusmuutosten vaikutuksista. Osassa 6.4 esitetään neljännesvuosittaiset tilastot julkisyhteisöjen tuloista ja menoista. Niiden määritelmät perustuvat Euroopan parlamentin ja neuvoston 10.6.2002 antamaan asetukseen (EY) N:o 1221/2002⁸ julkisyhteisöjen neljännesvuositilinpidosta. Osassa 6.5 esitetään neljännesvuositietoja julkisen talouden konsolidoidusta bruttovelasta, alijäämä-/velkakoikaisuista ja julkisesta lainanottotarpeesta. Nämä tilastot

⁷ EYVL L 172, 12.7.2000, s. 3.

⁸ EYVL L 179, 9.7.2002, s. 1.

kootaan käyttämällä kansallisten keskuspankkien tietoja ja tietoja, jotka jäsenvaltiot toimittavat asetuksien (EY) N:o 501/2004 ja (EY) N:o 1222/2004 mukaisesti.

ULKOMAISET TALOUSTOIMET JA VARALLISUUS

Maksutasetta ja ulkomaista varallisuutta koskevien tilastojen (osat 7.1–7.4) käsitteet ja määritelmät vastaavat yleensä IMF:n maksutasekäsikirjan 5. laitosta (lokakuu 1993), EKP:n 16.7.2004 antamia Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksia koskevia suuntaviivoja (EKP/2004/15)⁹ ja Eurostatin ohjeita. Lisätietoja euroalueen maksutasetta ja ulkomaista varallisuutta koskevien tilastojen laadintamenetelmistä ja lähteistä löytyy EKP:n julkaisusta ”European Union balance of payments/international investment position statistical methods” (marraskuu 2005) ja työryhmäraporteista ”Task Force on portfolio investment collection systems” (kesäkuu 2002), ”Portfolio investment income: task force report” (elokuu 2003) ja ”Foreign direct investment Task Force Report” (maaliskuu 2004). Kaikki nämä on ladattavissa EKP:n verkkosivuilta. Myös tilastojen laatua käsittelevän EKP:n ja komission (Eurostat) työryhmän raportti ”Report on the quality assessment of balance of payments and international investment position statistics” (kesäkuu 2004) on saatavissa raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomitean verkkosivuilta (www.cmfb.org). Työryhmän suosituksiin perustuva euroalueen maksutasetta ja ulkomaista varallisuutta koskevien tilastojen vuosittainen laaturaportti ”Euro area balance of payments and international investment position statistics – Annual quality report” on ladattavissa EKP:n verkkosivuilta.

Rahoitustaseen nettomääräisten taloustoimien esittämisessä noudatetaan IMF:n maksutasekäsikirjan merkintätapaa: saamisten lisäys merkitään miinuksella ja velkojen lisäys plussalla. Vaihtotaseen ja pääomansiirtojen sekä tulot että menot ovat plusmerkkisiä.

⁹ EUVL L 354, 30.11.2004, s. 34.

Euroalueen maksutasetilastot on laatinut EKP. Viimeaikaisimpia kuukausihavaintoja tulee pitää ennakkotietoina. Tilastotietoja tarkistetaan, kun seuraavaa kuukautta koskevat luvut tai yksityiskohtainen neljännesvuosittainen maksutase julkaistaan. Aiempia tietoja tarkistetaan aika ajoin ja jos lähdeaineiston kokoamismetodeissa on tapahtunut muutoksia.

Osan 7.1 taulukossa 2 esitetään kausivaihtelusta puhdistettuja vaihtotasetietoja. Luvut ovat soveltuvin osin myös työpäivien määrällä korjattuja ja niistä on puhdistettu karkauspäivän ja/tai pääsiäispyhien vaikutukset. Taulukossa 5 on jaoteltu euroalueella olevien sijoitukset euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemiin arvopapereihin sijoittajan sektorin mukaan. Sen sijaan ulkomaisten sijoittajien sijoituksia euroalueella olevien liikkeeseen laskemiin arvopapereihin ei vielä voida esittää liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan jaoteltuina. Taulukoissa 6 ja 7 erittely ”lainat” ja ”käteinen ja talletukset” perustuu euroalueen ulkopuolisen vastapuolen sektoriin, eli saamiset euroalueen ulkopuolisilta pankeilta luokitellaan talletuksiksi ja saamiset muilta euroalueen ulkopuolisilta vastapuolilta kuin pankeilta luokitellaan lainoiksi. Erittely vastaa muissa tilastoissa (esimerkiksi rahalaitosten konsolidoidussa taseessa) käytettyä erittelyä ja on IMF:n maksutasekäsikirjan ohjeiden mukainen.

Osassa 7.2 on maksutaseen rahataloudellinen esitys, jossa kuvataan M3:n vastaeriin kuuluvien ulkomaisten nettosaamisten muutoksiin liittyviä maksutaseen eriä. Tilastoissa käytetään samaa merkintätapaa kuin maksutaseessa lukuun ottamatta sarakkeessa 12 esitettyä M3:n vastaeriin kuuluvien ulkomaisten nettosaamisten muutoksia, joissa plusmerkki tarkoittaa saamisten lisäystä tai velkojen vähentymistä. Arvopaperisijoituksiin liittyvissä veloissa (sarakkeet 5 ja 6) maksutaseen taloustoimet käsittävät rahalaitosten liikkeeseen laskemien osakkeiden ja velkapapereiden ostot ja myynnit euroalueella lukuun ottamatta rahamarkkinarahasto-osuuksia ja enintään kahden vuoden velkapapereita. Metodologinen selvitys euroalueen maksutaseen rahataloudellisesta esityksestä on EKP:n verkkosivujen osassa ”Statistics”. Ks. myös kehikko 1 kesäkuun 2003 Kuukausikatsauksessa.

Osassa 7.3 esitetään maakohtainen erittely euroalueen maksutaseesta (taulukot 1–4) ja ulkomaisesta varallisuudesta (taulukko 5). Tiedot ilmoitetaan tärkeimmistä kauppakumppaneista yksittäin tai ryhmänä, minkä lisäksi erotellaan euroalueen ulkopuoliset maat tai alueet. Taulukossa esitetään myös taloustoimet ja varallisuusasema EU:n toimielimiin nähden (EKP:tä lukuun ottamatta EU:n toimielimet käsitetään tilastollisesti euroalueen ulkopuolisiksi riippumatta niiden fyysisestä sijainnista). Vastaavat tiedot annetaan tiettyjä tarkoituksia varten myös offshore-rahoituskeskuksista ja kansainvälisistä organisaatioista. Taulukoissa 1–4 esitetään maksutaseen kumulatiivisesta taloustoimista viimeisiltä neljältä neljännekseltä. Taulukossa 5 on ulkomaisen varallisuuden maakohtainen erittely vuoden 2003 lopussa. Tiedot eivät kata arvopaperisijoituksin liittyviä velkoja, johdannaisia tai valuuttavarantoa koskevia taloustoimia tai varallisuusasemaa. Maakohtaista erittelyä käsitellään helmikuun 2005 Kuukausikatsauksen artikkelissa ”Euro area balance of payments and international investment position vis-à-vis main counterparts”.

Euroalueen ulkomaista varallisuutta koskevat tilastot osassa 7.4 on saatu laskemalla yhteen euroalueen jäsenmaiden ulkopuoliset saamiset ja velat eli euroaluetta käsitellään yhtenä taloudellisena kokonaisuutena (ks. myös kehikko 9 joulukuun 2002 Kuukausikatsauksessa). Ulkomainen varallisuus on laskettu käyttäen tämänhetkisiä markkinahintoja poikkeuksena suorien sijoitusten kantatiedot, jotka laajalti perustuvat kirjanpitoarvoihin. Ulkomaista varallisuutta koskevat neljännesvuositilastot laaditaan samojen menetelmien perusteella kuin vastaavat vuositilastot. Koska jotkin tietolähteet eivät ole käytettävissä neljännesvuosittain (tai ovat saatavissa viipeellä), ulkomaisen varallisuuden neljännesvuositilastot perustuvat osittain rahoitustaloustoimiin, omaisuushintoihin ja valuuttakehitykseen nojautuviin arvioihin.

Eurojärjestelmän valuuttavarantojen ja niihin liittyvien saamisten ja velkojen kannat sekä EKP:n hallussa oleva osuus valuuttavarannoista esitetään osan 7.4 taulukossa 5. Kattavuus- ja arvostuserojen vuoksi luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia eurojärjestelmän viikkotaseen tietojen kanssa. Taulukon 5 tiedot ovat IMF:n ja BIS:n valuuttava-

rannon ja valuuttamääräisen likviditeetin raportointimallin mukaisia. Eurojärjestelmän kultavarantojen muutokset (sarake 3) johtuvat kullan ostosta ja myynneistä 26.9.1999 tehdyn ja 8.3.2004 päivitetyn keskuspankkien kultasopimuksen ehtojen mukaisesti. Lisätietoja eurojärjestelmän valuuttavarantojen tilastoinnista on julkaisussa ”Statistical treatment of Eurosystem’s international reserves” (lokakuu 2000), joka on ladattavissa EKP:n verkkosivuilta. Verkkosivuilla on myös kattavia valuuttavarannon ja valuuttamääräisen likviditeetin raportointimallin mukaisia tietoja.

Osassa 7.5 esitetään euroalueen tavaroiden ulkomaankauppa. Pääasiallinen tilastotietojen lähde on Eurostat. EKP laskee määräindeksit Eurostatin arvo- ja yksikköarvoindeksien perusteella. Yksikköarvoindeksit puhdistetaan kausivaihtelusta EKP:ssä ja arvoa koskevat tilastot puhdistetaan kausivaihtelusta ja korjataan työpäivien määrillä Eurostatissa.

Osan 7.5 taulukon 1 sarakkeissa 4–6 ja 9–11 olevat tuoteryhmäerittelyt noudattavat Broad Economic Categories -luokitusta. Valmistettujen tavaroiden (sarakeet 7 ja 12) ja öljyn (sarake 13) tuoteryhmäerittely noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos). Maantieteellisessä jaottelussa (osan 7.5 taulukko 2) euroalueen tärkeimmät kauppakumppanit esitetään joko maittain tai ryhmittäin. Kiina ei sisällä Hongkongia.

Määritelmien, luokittelun, kattavuuden ja kirjausajankohdan erojen vuoksi ulkomaankaupan tilastot eivät etenkään tuonnin osalta ole täysin verrattavissa maksutasetilastojen tavarakaupan eriin (osat 7.1–7.3). Viime vuosina ero on ollut tuonnin osalta noin 5 % (EKP:n arvio), josta suurin osa liittyy siihen, että ulkomaankaupan tilastoissa vakuutus ja rahti on laskettu mukaan tuonnin arvoon (kulut, vakuutus ja rahti hintaan luetuina).

VALUUTTAKURSSIT

Osassa 8.1 esitetään EKP:n laskemat euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssiindeksit. Indeksit perustuvat euron ja euroalueen

kauppakumppanimaiden valuuttojen välisten kahdenvälisen kurssien painotettuihin keskiarvoihin. Positiivinen muutos merkitsee euron vahvistumista. Painot perustuvat teollisuustuotteiden kaupankäyntitilastoihin vuosilta 1995–1997 ja 1999–2001, ja niissä on otettu huomioon kolmansien markkinoiden vaikutus. Euron efektiiviset valuuttakurssi-indeksit on laadittu linkittämällä vuoden 1999 alussa toisiinsa vuosien 1995–1997 ja vuosien 1999–2001 painoihin perustuneet indeksit. Euroalueen kauppakumppanimaista muodostettuun EER 23 -ryhmään (EER on lyhenne sanoista effective exchange rate eli efektiivinen valuuttakurssi) kuuluvat 13 euroalueen ulkopuolista EU:n jäsenvaltiota sekä Australia, Etelä-Korea, Hongkong, Japani, Kanada, Kiina, Norja, Singapore, Sveitsi ja Yhdysvallat. EER 42 -ryhmään kuuluvat EER 23 -ryhmän maiden lisäksi seuraavat maat: Algeria, Argentiina, Brasilia, Bulgaria, Etelä-Afrikka, Filippiinit, Indonesia, Intia, Israel, Kroatia, Malesia, Marokko, Meksiko, Romania, Taiwan, Thaimaa, Turkki, Uusi-Seelanti ja Venäjä. Reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit on laskettu käyttämällä deflaattoreina kuluttajahintaindeksejä, tuottajahintaindeksejä, BKT:n deflaattoreita, tehdasteollisuuden yksikkötyökustannuksia sekä koko talouden yksikkötyökustannuksia.

Yksityiskohtaisempia tietoja efektiivisten valuuttakurssien laskemisesta on syyskuun 2004 Kuukausikatsauksen kehikossa 10 ”Euron efektiivisten valuuttakurssi-indeksien valuuttapainojen tarkistus ja uusien euroindikaattoreiden laskeminen” sekä EKP:n Occasional Paper Series -sarjan julkaisussa nro 2 ”The effective exchange rates of the euro” (L. Buldorini, S. Makrydakis ja C. Thimann, helmikuu 2002). Julkaisut ovat ladattavissa EKP:n verkkosivuilta.

Osassa 8.2 esitetyt valuuttakurssit ovat päivittäin julkaistujen viitekurssien kuukausittaisia keskiarvoja.

TALOUDELLINEN KEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

EU:n muita jäsenvaltioita koskevat tilastot (osa 9.1) noudattavat samoja periaatteita kuin euroalueen tilastot. Yhdysvaltoja ja Japania koskevat tilastot osassa 9.2 perustuvat kansallisiin lähteisiin.

EUROJÄRJESTELMÄN RAHAPOLIITTISET TOIMENPITEET¹

8.1.2004

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,0 %, maksuvalmiusluoton korko 3,0 % ja talletuskorko 1,0 %.

12.1.2004

EKP:n neuvosto päättää lisätä jaettavan likviditeetin määrän jokaisessa vuonna 2004 toteutettavassa pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiossa 15 miljardista eurosta 25 miljardiin euroon. Määrää päätettäessä otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän odotettua suurempi likviditeetin tarve vuonna 2004. Eurojärjestelmä tarjoaa kuitenkin vastaisuudessa suurimman osan jakamastaan likviditeetistä perusrahoitusoperaatioiden kautta. EKP:n neuvosto voi muuttaa jaettavan likviditeetin määrää vuoden 2005 alussa.

5.2., 4.3.2004

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,0 %, maksuvalmiusluoton korko 3,0 % ja talletuskorko 1,0 %.

10.3.2004

EKP:n neuvoston 23.1.2003 tekemän päätöksen mukaisesti eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden maturiteetti lyhennetään kahdesta viikosta yhteen viikkoon ja eurojärjestelmän vähimmäisvarantojen pitoajanjakson ajoitusta muutetaan siten, että pitoajanjakso alkaa sellaisen perusrahoitusoperaation maksujen suorituspäivänä, joka seuraa sitä EKP:n neuvoston kokousta, jossa on tarkoitus tehdä kuukausittainen arvio rahapolitiikan mitoituksesta, eikä kuukauden 24. päivänä.

1.4., 6.5, 3.6., 1.7., 5.8., 2.9., 7.10., 4.11., 2.12.2004, 13.1.2005

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,0 %, maksuvalmiusluoton korko 3,0 % ja talletuskorko 1,0 %.

14.1.2005

EKP:n neuvosto päättää kasvattaa jaettavan likviditeetin määrää jokaisessa vuonna 2005 toteutettavassa pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiossa 25 miljardista eurosta 30 miljardiin euroon. Määrän lisäämisestä päätettäessä otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän likviditeettitarpeen ennakoitu kasvu vuonna 2005. Eurojärjestelmä tarjoaa kuitenkin edelleen suurimman osan likviditeetistä perusrahoitusoperaatioiden kautta. EKP:n neuvosto voi muuttaa jaettavan likviditeetin määrää taas vuoden 2006 alussa.

3.2., 3.3., 4.4., 4.5., 2.6., 7.7., 4.8., 1.9., 6.10., 3.11.2005

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,0 %, maksuvalmiusluoton korko 3,0 % ja talletuskorko 1,0 %.

1.12.2005

EKP:n neuvosto päättää nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 6.12.2005. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,25 prosenttiin 6.12.2005 lähtien.

¹ Luettelot eurojärjestelmän rahapoliittisista toimenpiteistä vuosina 1999–2003 löytyvät EKP:n vuosikertomuksista näiltä vuosilta.

16.12.2005

EKP:n neuvosto päättää lisätä jaettavan likviditeetin määrän jokaisessa vuonna 2006 toteutettavassa pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiossa 30 miljardista eurosta 40 miljardiin euroon. Määrän lisäyksestä päätettäessä otetaan huomioon kaksi seikkaa. Ensinnäkin pankkijärjestelmän likviditeettitarpeen odotetaan kasvavan edelleen vuonna 2006. Toisekseen eurojärjestelmä on päättänyt, että pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden avulla katetaan hieman aiempaa suurempi osuus likviditeettitarpeesta. Eurojärjestelmä tarjoaa kuitenkin edelleen suurimman osan jakamastaan likviditeetistä perusrahoitusoperaatioiden kautta. EKP:n neuvosto voi muuttaa jaettavan likviditeetin määrää taas vuoden 2007 alussa.

12.1., 2.2.2006

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,25 %, maksuvalmiusluoton korko 3,25 % ja talletuskorko 1,25 %.

2.3.2006

EKP:n neuvosto päättää nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,50 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 8.3.2006. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,50 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,50 prosenttiin 8.3.2006 lähtien.

TARGET-MAKSUJÄRJESTELMÄ

TARGET-MAKSULIIKENNE

Vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä TARGETissa välitettiin päivittäin keskimäärin 320 888 maksua, ja niiden yhteenlaskettu arvo oli 1 977 miljardia euroa päivässä. Kumpikin luku on suurin sitten TARGETin käyttöönoton. Siten maksujen päivittäinen määrä kasvoi 7,5 % ja arvo nousi 8 % edellisestä neljänneksestä. Kaikki analysoidut osa-alueet kasvoivat sekä lukumääräisesti että arvolla mitattuna. Ne myös olivat suurimmillaan sitten vuoden 1999. TARGETin markkinaosuus koko maksuliikenteestä kasvoi entistä suuremaksi sekä arvolla että määrällä mitattuna eli 1 prosentin. Arvolla mitattuna se oli 90 % ja määrällä mitattuna 59 %. Vuoden 2004 vastaavaan ajankohtaan verrattuna markkinaosuus kasvoi sekä määrällä että arvolla mitattuna 2 %.

JÄSENVALTIOIDEN SISÄISET MAKSUT

TARGETissa välitettiin keskimäärin 249 136 jäsenvaltioiden sisäistä maksua pankkipäivää kohti vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä. Näiden maksujen yhteenlaskettu arvo oli 1 311 miljardia euroa päivässä. Maksujen määrä siis lisääntyi ja arvo kasvoi 9 % edellisestä neljänneksestä. Vuoden 2004 vastaavaan ajankohtaan verrattuna maksujen määrä kasvoi 20 % ja arvo nousi 11 %. Jäsenvaltioiden sisäisten maksujen osuus kaikkien TARGET-maksujen määrästä oli 77,6 % ja arvosta 66,3 %. Jäsenvaltioiden sisäisten maksujen keskimääräinen arvo oli vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä sama kuin kolmannella neljänneksellä eli 5,3 miljoonaa euroa. Kaikista jäsenvaltioiden sisäisistä maksuista 63 % oli arvoltaan alle 50 000 euroa, kun taas yli miljoonan euron maksuja oli 10 %. Päivittäin välitettiin keskimäärin 156 jäsenvaltioiden sisäistä yli miljardin euron maksua. Jäsenvaltioiden sisäisen maksuliikenteen vilkkain päivä oli 15.12.2005, jolloin välitettiin yhteensä 328 812 maksua. Maksujen yhteenlaskettu arvo oli tuolloin 1 874 miljardia euroa.

MAKSUT JÄSENVALTIOSTA TOISEEN

Jäsenvaltiosta toiseen välitettyjä TARGET-maksuja oli vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä päivittäin keskimäärin 71 752, ja niiden yhteenlaskettu arvo oli keskimäärin 668 miljardia euroa. Edelliseen neljännekseen verrattuna maksut kasvoivat 8 % sekä määrällä että arvolla mitattuna. Pankkien välisten maksujen määrä kasvoi ja arvo nousi 6 % edellisestä neljänneksestä. Asiakasmaksujen määrä kasvoi 10 % ja arvo nousi 18 %. Pankkien välisten maksujen osuus jäsenvaltiosta toiseen välitettyjen TARGET-maksujen päiväkeskiarvosta oli määrällä mitattuna 47 % ja arvolla mitattuna 95 %. Näiden maksujen keskimääräinen arvo nousi kolmannen neljänneksen 18,6 miljoonasta eurosta 18,7 miljoonaan euroon, kun taas asiakasmaksujen keskimääräinen arvo nousi 850 300 eurosta 901 000 euroon. Kaikista jäsenvaltiosta toiseen välitetyistä maksuista 65 % oli arvoltaan alle 50 000 euroa kun taas 14 % oli arvoltaan yli miljoona euroa. Päivittäin välitettiin keskimäärin 51 yli miljardin euron maksua jäsenvaltiosta toiseen. Viimeisen neljänneksen vilkkain päivä jäsenvaltioiden välisessä maksuliikenteessä oli 20.12.2005, jolloin TARGETissa välitettiin yhteensä 94 587 maksua. Maksujen yhteenlaskettu arvo oli tuolloin 850 miljardia euroa.

TARGETIN KÄYTETTÄVYYS JA TOIMIVUUS

TARGETin käytettävyyssaste vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä oli 99,92 %, kun se edellisellä neljänneksellä oli ollut 99,81 %. TARGETin käytettävyyteen vaikuttaneiden häiriöiden lukumäärä oli 16, eli häiriöitä oli 6 vähemmän kuin edellisellä neljänneksellä. TARGETin käytettävyyssasteen laskennassa on otettu huomioon häiriöt, jotka estävät maksujen suorittamisen yli kymmenen minuutin ajan. Vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä vain yksi häiriö kesti yli 2 tuntia. Taulukossa 3 esitetään tiedot TARGETin kunkin kansallisen osan sekä EKP:n maksumekanismin (EPM) käytettävyyssasteesta. Vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä jäsenvaltiosta toiseen välitetyistä TARGET-maksuista 96,68 % toteutui alle 5 minuutissa. Maksun toteuttaminen

Taulukko 1. TARGETissa ja tietyissä pankkien välisissä maksujärjestelmissä käsitellyt maksumääräykset: maksutapahtumien määrä

(maksujen lukumäärä)	2004 IV	2005 I	2005 II	2005 III	2005 IV
TARGET					
TARGET-maksut yhteensä					
Yhteensä	18 033 316	17 219 984	18 952 096	19 441 665	19 774 574
Päiväkeskiarvo	273 232	277 741	291 541	295 161	320 888
TARGET-maksut jäsenvaltiosta toiseen					
Yhteensä	4 305 815	4 183 482	4 518 137	4 389 389	4 592 102
Päiväkeskiarvo	65 240	67 476	69 515	66 650	71 752
Jäsenvaltioiden sisäiset TARGET-maksut					
Yhteensä	13 727 501	13 036 502	14 433 959	15 052 276	15 944 755
Päiväkeskiarvo	207 992	210 266	222 025	228 511	249 136
Muut järjestelmät					
Euro 1 (EBA)					
Yhteensä	11 382 418	10 883 591	11 856 745	11 590 400	12 132 235
Päiväkeskiarvo	172 420	175 542	182 452	175 942	189 665
Paris Net Settlement (PNS)					
Yhteensä	1 766 831	1 681 581	1 760 484	1 677 545	1 716 063
Päiväkeskiarvo	26 770	27 122	27 098	25 481	26 847
Pankkien On-line Pikasiirrot ja sekit-järjestelmä (POPS)					
Yhteensä	119 693	127 802	183 226	148 838	135 414
Päiväkeskiarvo	1 813	2 061	2 811	2 258	2 117

Taulukko 2. TARGETissa ja tietyissä pankkien välisissä maksujärjestelmissä käsitellyt maksumääräykset: maksutapahtumien arvo

(miljardia euroa)	2004 IV	2005 I	2005 II	2005 III	2005 IV
TARGET					
TARGET-maksut yhteensä					
Yhteensä	116 389	116 318	124 726	121 300	126 557
Päiväkeskiarvo	1 763	1 876	1 919	1 841	1 977
TARGET-maksut jäsenvaltiosta toiseen					
Yhteensä	38 226	39 152	41 846	41 140	42 675
Päiväkeskiarvo	579	631	644	624	668
Jäsenvaltioiden sisäiset TARGET-maksut					
Yhteensä	78 163	77 166	82 881	80 160	83 883
Päiväkeskiarvo	1 184	1 245	1 275	1 217	1 311
Muut järjestelmät					
Euro 1 (EBA)					
Yhteensä	11 005	10 483	10 850	10 787	10 820
Päiväkeskiarvo	167	169	167	164	169
Paris Net Settlement (PNS)					
Yhteensä	4 215	3 922	4 102	3 864	3 760
Päiväkeskiarvo	64	63	63	59	59
Pankkien On-line Pikasiirrot ja sekit-järjestelmä (POPS)					
Yhteensä	113	122	117	106	109
Päiväkeskiarvo	2	2	2	2	2

Taulukko 3. TARGETin kansallisten osien sekä EKP:n maksumekanismin käytettävyysaste

TARGETin Käytettävyysaste kansallinen osa %	IV/2005
Belgia	99,77
Tanska	99,84
Saksa	99,61
Kreikka	100,00
Espanja	99,93
Ranska	99,97
Irlanti	100,00
Italia	100,00
Luxemburg	100,00
Alankomaat	100,00
Itävalta	100,00
Puola	100,00
Portugali	100,00
Suomi	100,00
Ruotsi	100,00
Iso-Britannia	100,00
EKP:n maksumekanismi	99,68
Koko TARGET	99,92

vei 5–15 minuuttia 2,80 prosentissa ja 15–30 minuuttia 0,39 prosentissa maksuista. Toteutusaika oli yli 30 minuuttia keskimäärin vain 96 maksussa, kun maksuja oli yhteensä 71 752 päivittäin.

EUROOPAN KESKUSPANKIN JULKAISUJA VUODESTA 2005

Tässä luettelossa on tietoja joistakin Euroopan keskuspankin julkaisemista asiakirjoista tammikuusta 2005 alkaen. Working Paper Series -julkaisusarjasta ovat mukana ainoastaan joulukuussa 2005 – helmikuussa 2006 ilmestyneet julkaisut. Julkaisut ovat saatavissa maksutta EKP:n tiedotuksesta (Press and Information Division). Tilaukset voi lähettää nimiösivun kääntöpuolella olevaan posti-osoitteeseen.

Täydellinen luettelo Euroopan keskuspankin ja Euroopan rahapoliittisen instituutin julkaisemista asiakirjoista löytyy EKP:n kotisivulta (<http://www.ecb.int>).

VUOSIKERTOMUS

Vuosikertomus 2004. Huhtikuu 2005.

KUUKAUSIKATSAUKSEN ARTIKKELIT

The new Basel Capital Accord: main features and implications. Tammikuu 2005.

Financial flows to emerging market economies: changing patterns and recent developments. Tammikuu 2005.

Bank market discipline. Helmikuu 2005.

Initial experience with the changes to the Eurosystem's operational framework for monetary policy implementation. Helmikuu 2005.

Euro area balance of payments and international investment position vis-à-vis main counterparts. Helmikuu 2005.

Asset price bubbles and monetary policy. Huhtikuu 2005.

Comparability of statistics for the euro area, the United States and Japan. Huhtikuu 2005.

The ESCB-CESR standards for securities clearing and settlement in the European Union. Huhtikuu 2005.

Monetary policy and inflation differentials in a heterogeneous currency area. Toukokuu 2005.

Consolidation and diversification in the euro area banking sector. Toukokuu 2005.

The evolving framework for corporate governance. Toukokuu 2005.

The Harmonised Index of Consumer Prices: concept, properties and experience to date. Heinäkuu 2005.

The Lisbon strategy – five years on. Heinäkuu 2005.

The use of harmonised MFI interest rate statistics. Heinäkuu 2005.

The reform of the Stability and Growth Pact. Elokuu 2005.

The role of "Emerging Asia" in the global economy. Elokuu 2005.

The euro banknotes: developments and future challenges. Elokuu 2005.

Money demand and uncertainty. Lokakuu 2005.

Assessing the performance of financial systems. Lokakuu 2005.

Price-setting behaviour in the euro area. Marraskuu 2005.

Developments in corporate finance in the euro area. Marraskuu 2005.

Economic and financial relations between the euro area and Russia. Marraskuu 2005.

The predictability of the ECB's monetary policy. Tammikuu 2006.

Hedge funds: developments and policy implications. Tammikuu 2006.

Assessing house price developments in the euro area. Helmikuu 2006.

Fiscal policies and financial markets. Helmikuu 2006.

TILASTOTASKUKIRJA

Saatavissa kuukausittain elokuusta 2003 alkaen.

LEGAL WORKING PAPER SERIES

- 1 Löber K. M., The developing EU legal framework for cleaning and settlement of financial instruments. Helmikuu 2006.

OCCASIONAL PAPER SERIES

- 22 Musso A. ja Westermann T., Assessing potential output growth in the euro area – a growth accounting perspective. Tammikuu 2005.
- 23 Berg J., Van Rixtel A., Ferrando A., de Bondt G. ja Scopel S., The bank lending survey for the euro area. Helmikuu 2005.
- 24 Genre V., Momferatou D. ja Mourre G., Wage diversity in the euro area – an overview of labour cost differentials across industries. Helmikuu 2005.
- 25 Wolswijk G. ja de Haan J., Government debt management in the euro area: recent theoretical developments and changes in practices. Maaliskuu 2005.
- 26 Mörttinen L., Poloni, P., Sandars P. ja Vesala J., Analysing banking sector conditions: how to use macro-prudential indicators. Huhtikuu 2005.
- 27 Enderlein H., Lindner J., Calvo-Gonzalez O. ja Ritter R., The EU budget: how much scope for institutional reform? Huhtikuu 2005.
- 28 Martin R., Roma M. ja Vansteenkiste I., Regulatory reforms in selected EU network industries. Huhtikuu 2005.
- 29 Altissimo F., Georgiou E., Sastre T., Valderrama M. T., Sterne G., Stocker M., Weth M., Whelan K. ja Willman A., Wealth and asset price effects on economic activity. Kesäkuu 2005.
- 30 Task force of the Monetary Policy Committee of the European System of Central Banks, Competitiveness and the export performance of the euro area. Kesäkuu 2005.
- 31 Sturm M. ja Siegfried N., Regional monetary integration in the member states of the Gulf Cooperation Council. Kesäkuu 2005.
- 32 International Relations Committee Task Force, Managing financial crises in emerging market economies – experience with the involvement of private sector creditors. Kesäkuu 2005.
- 33 Schmiedel H. ja Schönenberger A., Integration of securities market infrastructure in the euro area. Heinäkuu 2005.
- 34 Garbaravicius T. ja Dierick F., Hedge funds and their implications for financial stability. Elokuu 2005.
- 35 Petschnigg R., The institutional framework for financial market policy in the USA seen from an EU perspective. Syyskuu 2005.
- 36 Angeloni I., Flad M. ja Mongelli F. P., Economic and monetary integration of New Member States: helping to chart the route. Syyskuu 2005.
- 37 Bê Duc L., de Bondt G., Calza A., Marqués Ibáñez D., van Rixtel A. ja Scopel S., Financing conditions in the euro area. Lokakuu 2005.
- 38 Briotti M. G., Economic reactions to public finance consolidation: a survey of the literature. Lokakuu 2005.
- 39 Annenkov A. ja Madaschi C., Labour productivity in the Nordic EU countries: a comparative overview and explanatory factors 1980–2004. Lokakuu 2005.
- 40 Mongelli F. P., Dorrucchi E. ja Agur I., What does European institutional integration tell us about trade integration? Joulukuu 2005.
- 41 Leiner-Killinger N., Madaschi C. ja Ward-Warmedinger M., Trends and patterns in working time across euro area countries 1970–2004: causes and consequences. Joulukuu 2005.
- 42 Dierick F., Pires F., Scheicher M. ja Spitzer K. G., The New Basel Capital Framework and its implementation in the European Union. Joulukuu 2005.

- 43 International Relations Committee Task Force, The accumulation of foreign reserves. Helmikuu 2006.

WORKING PAPER SERIES

- 559 Mojon B., When did unsystematic monetary policy have an effect on inflation? Joulukuu 2005.
- 560 Mehl A. ja Reynaud J., The determinants of 'domestic' original sin in emerging market economies. Joulukuu 2005.
- 561 Stahl H., Price setting in German manufacturing: new evidence from new survey data. Joulukuu 2005.
- 562 Martins F., The price setting behaviour of Portuguese firms: evidence from survey data. Joulukuu 2005.
- 563 Álvarez L. J., Dhyne E., Hoeberichts M. M., Kwapil C., Le Bihan H., Lünemann P., Martins F., Sabbatini R., Stahl H., Vermeulen P. ja Vilmunen J., Sticky prices in the euro area: a summary of new micro evidence. Joulukuu 2005.
- 564 Diron M. ja Mojon B., Forecasting the central bank's inflation objective is a good rule of thumb. Joulukuu 2005.
- 565 Ehrmann M. ja Fratzscher M., The timing of central bank communication. Joulukuu 2005.
- 566 Bayraktar N., Sakellaris P. ja Vermeulen P., Real versus financial frictions to capital investment. Joulukuu 2005.
- 567 Sánchez M., Is the time ripe for a currency union in emerging East Asia? The role of monetary stabilisation. Joulukuu 2005.
- 568 Dées S., di Mauro F., Pesaran M. H. ja Smith L. V., Exploring the international linkages of the euro area: a global VAR analysis. Joulukuu 2005.
- 569 González F. ja Launonen S., Towards European monetary integration: the evolution of currency risk premium as a measure for monetary convergence prior to the implementation of currency unions. Joulukuu 2005.
- 570 Rinaldi L. ja Sanchis-Arellano A., Household debt sustainability: what explains household non-performing loans? An empirical analysis. Tammikuu 2006.
- 571 Peltonen T. A., Are emerging market currency crises predictable? A test. Tammikuu 2006.
- 572 Kuismanen M. ja Pistaferri L., Information, habits and consumption behavior: evidence from micro-data. Tammikuu 2006.
- 573 Boissay F., Credit chains and the propagation of financial distress. Tammikuu 2006.
- 574 Busetti F., Forni L., Harvey A. ja Venditti F., Inflation convergence and divergence within the European Monetary Union. Tammikuu 2006.
- 575 Schwerdt G. ja Turunen J., Growth in euro area labour quality. Tammikuu 2006.
- 576 Michel P., von Thadden L. ja Vidal J.-P., Debt-stabilizing fiscal rules. Tammikuu 2006.
- 577 Schabert A. ja von Thadden L., Distortionary taxation, debt and the price level. Tammikuu 2006.
- 578 Berger H., Ehrmann M. ja Fratzscher M., Forecasting ECB monetary policy: accuracy is (still) a matter of geography. Tammikuu 2006.
- 579 Kremer J., Rodrigues Braz C., Brosens T., Langenus G., Momigliano S. ja Spolander M., A disaggregated framework for the analysis of structural developments in public finances. Tammikuu 2006.
- 580 Sørensen C. K. ja Werner T., Bank interest rate pass-through in the euro area: a cross-country comparison. Tammikuu 2006.
- 581 Afonso A., Schuknecht L. ja Tanzi V., Public sector efficiency for new EU Member States and emerging markets. Tammikuu 2006.
- 582 Bilbiie F. O., Meier A. ja Müller G. J., What accounts for the changes in US fiscal policy transmission? Tammikuu 2006.

- 583 Canova F. ja Sala L., Back to square one: identification issues in DSGE models. Tammikuu 2006.
- 584 Manganelli S., A new theory of forecasting. Tammikuu 2006.
- 585 Lamo A., Messina J. ja Wasmer E., Are specific skills an obstacle to labour market adjustment? Theory and an application to the EU enlargement. Helmikuu 2006.
- 586 Beyer A. ja Farmer R. E. A., A method to generate structural impulse-responses for measuring the effects of shocks in structural macro models. Helmikuu 2006.
- 587 Böwer U. ja Guillemineau C., Determinants of business cycle synchronisation across euro area countries. Helmikuu 2006.
- 588 Ehrmann M., Rational inattention, inflation developments and perceptions after the euro cash changeover. Helmikuu 2006.
- 589 Hendry D. F. ja Hubrich K., Forecasting economic aggregates by disaggregates. Helmikuu 2006.
- 590 Daude C. ja Fratzscher M., The pecking order of cross-border investment. Helmikuu 2006.
- 591 Banerjee A. ja Carrion-i-Silvestre J. L., Cointegration in panel data with breaks and cross-section dependence. Helmikuu 2006.
- 592 Calza A. ja Zaghini A., Non-linear dynamics in the euro area demand for M1. Helmikuu 2006.
- 593 Tetlow R. J. ja von zur Muehlen P., Robustifying Learnability. Helmikuu 2006.

MUITA JULKAISUJA

Eurosetelien palauttaminen kiertoon – toimintamalli väärennösten havaitsemista ja setelien laatuun perustuvaa lajittelua varten luottolaitoksille ja muille rahaa ammattimaisesti käsitteleville laitoksille. Tammikuu 2005.

Review of the international role of the euro. Tammikuu 2005.

Euro area balance of payments and international investment position statistics – Annual quality report. Tammikuu 2005.

Banking structures in the new EU Member States. Tammikuu 2005.

TARGET 2 -seurantaporotti. Helmikuu 2005.

Rahapolitiikan toteuttaminen euroalueella: Yleisasiakirja eurojärjestelmän rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä. Helmikuu 2005.

Review of the application of the Lamfalussy framework to EU securities markets legislation. Helmikuu 2005.

Payment and securities settlement systems in the accession countries – Addendum incorporating 2003 figures. Helmikuu 2005.

Statistics and their use for monetary and economic policy-making. Maaliskuu 2005.

Letter from ECB President to the Chairman of the International Accounting Standards Board of 13 April 2005: in support of the current proposal to amendments to IAS 39 – The fair value option. Huhtikuu 2005.

Euro money market study 2004. Toukokuu 2005.

Kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli – menettelykuvaus eurojärjestelmän vastapuolille. Toukokuu 2005.

Regional economic integration in a global framework – proceedings of the G20 Workshop held in Beijing, 22–23 September 2004. Toukokuu 2005.

TARGET Annual Report 2004. Toukokuu 2005.

The New EU Member States: Convergence and Stability. Toukokuu 2005.

Financial stability review. Kesäkuu 2005.

Letter from the ECB President to Mr Nikolaos Vakalis, Member of the European Parliament. Kesäkuu 2005.

Opas siitä, miten kansalliset viranomaiset kuulevat Euroopan keskuspankkia suunnitelmista lainsäädännöksi. Kesäkuu 2005.

Assessment of SORBNET-EURO and BIREL against the Core Principles: connection of SORBNET-EURO to TARGET via the Banca d'Italia and its national RTGS system BIREL. Kesäkuu 2005.

Information guide for credit institutions using TARGET. Kesäkuu 2005.

Statistical classification of financial markets instruments. Heinäkuu 2005.

Reply of the ECB to the public consultation by the CEBS on the consolidated financial reporting framework for credit Institutions. Heinäkuu 2005.

Payment and securities settlement systems in the European Union – Addendum incorporating 2003 figures (Blue Book, August 2005). Elokuu 2005.

Eurosystem contribution to the public consultation by the European Commission on the Green Paper on Financial Services Policy (2005–2010). Elokuu 2005.

Central banks' provision of retail payment services in euro to credit institutions – policy statement. Elokuu 2005.

EKP:n tilastot: lyhyt kuvaus. Elokuu 2005.

A assessment of euro retail payment systems against the applicable core principles. Elokuu 2005.

Indicators of financial integration in the euro area. Syyskuu 2005.

EU banking structures. Lokakuu 2005.

EU banking sector stability. Lokakuu 2005.

Second progress report on TARGET2. Lokakuu 2005.

Legal aspects of the European System of Central Banks. Lokakuu 2005.

European Union balance of payments/international investment position statistical methods. Marraskuu 2005.

Large EU banks' exposures to hedge funds. Marraskuu 2005.

Green paper on the enhancement of the EU framework for investment funds. Eurosystem contribution to the Commission's public consultation. Marraskuu 2005.

The European Commission's Green Paper on mortgage credit in the EU. Eurosystem contribution to the public consultation. Joulukuu 2005.

Financial stability review. Joulukuu 2005.

Review of the international role of the euro. Joulukuu 2005.

The Eurosystem, the Union and beyond. Joulukuu 2005.

Bond markets and long-term interest rates in non-euro area Member States of the European Union and in acceding countries – Statistical tables. Tammikuu 2006.

Data collection from credit institutions and other professional cash handlers under the Framework for banknote recycling. Tammikuu 2006.

Euro Money Market Survey 2005. Tammikuu 2006.

Euro area balance of payments and international investment position statistics – Annual quality report. Helmikuu 2006.

Towards a single euro payments area – objectives and deadlines (4th Progress Report). Helmikuu 2006.

ESITTEITÄ

The current TARGET system. Elokuu 2005.

TARGET2 – innovation and transformation (update 2005). Elokuu 2005.

The euro area at a glance. Elokuu 2005.

SANASTO

Tähän sanastoon on koottu Kuukausikatsauksessa usein käytettyjä termejä. Tätä kattavampi ja yksityiskohtaisempi sanasto on saatavissa EKP:n www-sivustosta (www.ecb.int/home/glossary/html/index.en.html).

Alijäämä (julkisyhteisöt) (deficit, general government): Julkisyhteisöjen nettoluotonotto eli julkisen talouden kokonaistulojen ja -menojen ero.

Alijäämäsuhte (julkisyhteisöt) (deficit ratio, general government): Julkisyhteisöjen alijäämän suhde markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen. Se on yksi perustamissopimuksen artiklan 104 kohdassa 2 määrätty julkisen talouden kriteeri, jonka perusteella määritellään liiallisen alijäämän olemassaolo. Alijäämäsuhteen englanninkielisinä nimityksinä käytetään myös termejä ”budget deficit ratio” ja ”fiscal deficit ratio”.

Alijäämä-velkakoikaisu (julkisyhteisöt) (deficit-debt adjustment, general government): Julkisyhteisöjen alijäämän ja velan muutoksen erotus.

Arvopaperisijoitus (portfolio investment): Euroalueella olevien nettomääräiset sijoitukset euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemiin arvopapereihin (”saamiset”), ja euroalueen ulkopuolisten nettomääräiset sijoitukset euroalueella olevien liikkeeseen laskemiin arvopapereihin (”velat”). Arvopaperisijoituksiin kuuluvat osakkeet ja velkapaperit, joista jälkimmäiset jaotellaan vielä joukkolainoihin ja rahamarkkinapapereihin. Transaktiot kirjataan maksettuun tai saatuun todelliseen hintaan, josta on vähennetty kulut ja palkkiot. Jotta sijoitus voidaan katsoa arvopaperisijoitukseksi, omistusosuuden yrityksessä on oltava alle 10 % kantaosakkeista tai äänivallasta.

Avoimet työpaikat (job vacancies): Kollektiivinen nimitys äskettäin syntyneistä, vapaana olevista tai lähiaikoina vapautuvista työpaikoista, joiden täyttämiseksi työnantaja on ryhtynyt aktiivisiin toimiin löytääkseen sopivan ehdokkaan.

Bruttokansantuote, BKT (gross domestic product, GDP): Taloudessa tuotettujen kaikkien tavaroiden ja palvelujen arvo, josta on vähennetty välituotekäyttö ja johon on lisätty tuote- ja tuontiverot nettomääräisinä. Bruttokansantuote voidaan eritellä tuotanto-, meno- tai tuloerien mukaan. Bruttokansantuotteen keskeiset menoerät ovat kotitalouksien kulutus, julkinen kulutus, kiinteän pääoman bruttomuodostus, varastojen muutokset sekä tavaroiden ja palvelujen vienti ja tuonti (ml. euroalueen sisäinen kauppa).

Deflaatio (deflation): Yleisen hintatason, kuten kuluttajahintaindeksin, lasku.

EKP:n ohjauskorot (key ECB interest rates): EKP:n neuvoston asettamat, EKP:n rahapolitiikan mitoituksen määrittelyssä käytettävät korot. Ohjauskorot ovat perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskorko (eli näissä operaatioissa tehtävien korkotarjousten alaraja) sekä maksuvalmiusluoton korko ja talletuskorko.

Eoniakorko (EONIA, euro overnight index average): Pankkien välisten euromääräisten yön yli -markkinoiden efektiivinen korko. Eoniakorko lasketaan euromääräisillä rahamarkkinoilla toimivien suurten pankkien ilmoittamien vakuudettomien yön yli -luottojen korkojen painotettuna keskiarvona.

ERM II (ERM II, exchange rate mechanism II): Valuuttakurssimekanismi, johon euroalueen maiden ja euroalueen ulkopuolelle EMUn kolmannessa vaiheessa jääneiden EU:n jäsenvaltioiden välinen yhteistyö perustuu.

Euriborkorko (EURIBOR, euro interbank offered rate): Parhaiksi luokiteltujen suurten pankkien toisilleen antamien euromääräisten luottojen korko. Euriborkorko lasketaan päivittäin näiden pankkien välisille maturiteetiltaan eripituisille enintään 12 kuukauden talletuksille.

Euroalue (euro area): Ne EU:n jäsenvaltiot, jotka ovat ottaneet euron käyttöön yhteiseksi rahaksi perustamissopimuksen mukaisesti.

Euroalueen ostopäälliköille tehty kyselyt (Eurozone Purchasing Managers' Surveys): Tehdasteollisuuden ja palvelusektorin suhdannekyselyt, joita tehdään useissa euroalueen maissa ja joita käytetään indeksien laatimiseen. Euroalueen tehdasteollisuuden ostopäälliköiden indeksi (Eurozone Manufacturing Purchasing Managers' Index, PMI) on painotettu indikaattori, joka lasketaan tuotannon, uusien tilauksien, työllisyyden, tavarantoimittajien tilausaikojen ja ostovarastojen indekseistä. Palvelusektorin kyselyssä on liiketoiminnan nykyhetkeä, tulevaan liiketoimintaan liittyviä odotuksia, avoinna olevia hankkeita, tulevaa uutta liiketoimintaa, työllisyyttä, tuotantopanosten hintoja ja laskutettuja hintoja koskevia kysymyksiä. Euroalueen yhdistelmäindeksi (Eurozone Composite Index) lasketaan yhdistämällä tehdasteollisuuden ja palvelusektorin kyselyjen tulokset.

Eurojärjestelmä (Eurosystem): Keskuspankkijärjestelmä, joka käsittää Euroopan keskuspankin ja niiden EU:n jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit, jotka ovat jo ottaneet euron käyttöön.

Eurokeskuskurssi (central parity tai central rate): Kunkin ERM II:een kuuluvan valuutan eurokurssi, jonka perusteella määritellään ERM II -valuuttojen vaihteluvälit.

Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssit (effective exchange rates; EERs, nominal/real): Euron efektiiviset valuuttakurssit ovat euron kahdenvälisen valuuttakurssien painotettuja keskiarvoja suhteessa euroalueen tärkeimpien kauppakumppanimaiden valuuttoihin. EKP julkistaa euron nimelliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit suhteessa kahden kauppakumppanimaaryhmän valuuttoihin: EER 23 -kauppakumppanimaaryhmä (käsittää 13 euroalueen ulkopuolista EU-jäsenvaltiota ja 10 tärkeintä EU:n ulkopuolista kauppakumppanimaata) ja EER 42 -kauppakumppanimaaryhmä (käsittää EER 23 -kauppakumppanimaat ja 19 muuta maata). Painot perustuvat kunkin kauppakumppanimaan osuuksiin euroalueen ulkomaankaupasta ja kilpailuun kolmansilla markkinoilla. Reaaliset efektiiviset valuuttakurssit ovat nimellisiä efektiivisiä valuuttakursseja, jotka on deflatoitu ulkomaisen hintojen tai kustannusten painotetulla keskiarvolla suhteessa kotimaisiin hintoihin tai kustannuksiin. Kummallakin valuuttakurssilla mitataan maan hinta- ja kustannuskilpailukykyä.

Euroopan komission kyselyt (European Commission surveys): Kussakin EU-jäsenvaltiossa Euroopan komission puolesta tehty yhdenmukaistetut suhdanne- ja kuluttajakyselyt. Kyselylomakepohjaiset kyselyt suunnataan tehdasteollisuuden, rakennusalan, vähittäiskaupan ja palvelusektorin johtavassa asemassa oleville sekä kuluttajille. Kustakin kuukausikyselystä lasketaan yhdistelmäindikaattorit, jotka kokoavat useisiin eri kysymyksiin annetut vastaukset yhdeksi ainoaksi indikaattoriksi (luottamusindikaattorit).

Hintavakaus (price stability): Eurojärjestelmän ensisijainen tavoite. EKP:n neuvosto on määritellyt hintavakauden euroalueen yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) alle 2 prosentin vuotuiseksi nousuksi. Samalla neuvosto on todennut, että hintavakauden tavoitteeseen pyrittäessä tähdätään inflaatiovauhdin säilyttämiseen 2 prosentin tuntumassa keskipitkällä aikavälillä.

Impliittinen volatilitteetti (implied volatility): Varallisuusesineen (esim. osakkeen tai joukkolainavelkakirjan) hinnan muutosvauhdin odotettu volatilitteetti (eli keskihajonta). Se voidaan johtaa

varallisuusesineen hinnasta, eräpäivästä ja siihen perustuvien optioiden toteutushinnasta sekä riskittömästä tuotosta käyttämällä jotakin optiohinnoittelumallia, kuten Blackin ja Scholesin mallia.

Inflaatio (inflation): Yleisen hintatason, kuten kuluttajahintaindeksin, nousu.

Inflaatioon sidotut valtion joukkolainat (inflation-indexed government bonds): Julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat velkapaperit, joiden koronmaksut ja pääoma on sidottu tiettyyn kuluttajahintaindeksiin.

Julkisyhteisöt (general government): EKT 95:ssä määritelty sektori, joka koostuu lähinnä henkilökohtaiseen tai kollektiiviseen kulutukseen tarkoitettujen ei-markkinaehtoisten tavaroiden ja palvelujen tuotannosta ja/tai kansantulon ja varallisuuden uudelleenjaosta vastaavista yhteisöistä. Näitä yhteisöjä ovat valtionhallinto, aluehallinto ja paikallishallinto sekä sosiaaliturvarahastot. Julkisyhteisöihin eivät kuulu kaupallista toimintaa harjoittavat julkisessa omistuksessa olevat yhteisöt, kuten julkiset liikelaitokset.

Kiinteäkorkoinen huutokauppa (fixed rate tender): Huutokauppamenettely, jossa keskuspankki määrää koron etukäteen ja jossa osallistuvat vastapuolet tekevät tarjouksen rahamäärästä, jonka ne haluavat tällä korolla.

Likviditeettiin vaikuttavat riippumattomat tekijät (autonomous liquidity factors): Likviditeetin muutokset, jotka eivät yleensä johdu rahapoliittisten instrumenttien käytöstä. Näitä ovat esimerkiksi liikkeessä olevat setelit, valtion talletukset keskuspankissa ja keskuspankin ulkomaiset nettosaamiset.

M1 (M1): Suppea raha-aggregaatti. Tähän aggregaattiin sisältyvät liikkeessä oleva raha ja yön yli-talletukset rahalaitosten sekä julkisen hallinnon tileillä (kuten postissa tai valtion kassassa).

M2 (M2): Väliaggregaatti. Tähän aggregaattiin sisältyvät M1 ja irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset ja enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset rahalaitosten ja julkisen hallinnon tileillä.

M3 (M3): Lavea raha-aggregaatti. Tähän aggregaattiin sisältyvät M2 ja jälkimarkkinakelpoiset instrumentit, erityisesti takaisinostosopimukset, rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet sekä rahalaitosten liikkeeseen laskemat enintään 2 vuoden velkapaperit.

M3:n kasvun viitearvo (reference value for M3 growth): M3:n keskipitkän aikavälin vuotuinen kasvuvauhti, joka on sopuoinnussa hintavakauden kanssa. Nykyisin M3:n vuotuisen kasvun viitearvo on 4½ %.

Maksuvalmiusluotto (marginal lending facility): Osa eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmää, jossa vastapuolet voivat saada kansallisesta keskuspankista yön yli -luottoa etukäteen vahvistetulla korolla hyväksyttävää vakuutta vastaan.

Osakkeet (equities): Omistusosuus yrityksen pääomasta. Osakkeisiin kuuluvat pörssissä kaupan kohteena olevat osakkeet (noteeratut osakkeet), noteeraamattomat osakkeet ja muuntotyypiset osuudet. Osakkeista saadaan yleensä osinkotuloa.

Pankkien luotonantokysely (bank lending survey, BLS): Eurojärjestelmän tammikuusta 2003 alkaen neljännesvuosittain toteuttama kysely pankkien luotonantopolitiikasta. Siinä ennalta määritellylle joukolle euroalueen pankeja esitetään sekä yrityksiä että kotitalouksia koskevia kvalitatiivisia kysymyksiä luottokelpoisuusvaatimusten, lainaehtojen ja lainojen kysynnän muutoksista.

Perusrahoitusoperaatio (main refinancing operation): Eurojärjestelmän säännöllisesti käänteisoperaatioina toteuttama avomarkkinaoperaatio. Perusrahoitusoperaatiot toteutetaan viikoittaisina vakiohuutokauppoina, ja niissä sovellettava maturiteetti on yleensä yksi viikko.

Pitempiaikainen rahoitusoperaatio (longer-term refinancing operation): Eurojärjestelmän säännöllisesti käänteisoperaatioina toteuttama avomarkkinaoperaatio. Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot toteutetaan kuukausittaisina vakiohuutokauppoina, ja niissä sovellettava maturiteetti on yleensä kolme kuukautta.

Rahalaitokset (MFIs, monetary financial institutions): Rahoituslaitokset, jotka yhdessä muodostavat euroalueen rahaa liikkeeseen laskevan sektorin. Rahalaitoksia ovat eurojärjestelmä, euroalueella olevat luottolaitokset, siten kuin ne on määritelty yhteisön lainsäädännössä, ja kaikki muut euroalueella olevat rahoituslaitokset, jotka ottavat vastaan talletuksia ja/tai niiden läheisiä vastineita muilta kuin rahalaitoksilta ja myöntävät luottoja ja/tai tekevät arvopaperisijoituksia omaan lukuunsa (ainakin taloudellisessa mielessä). Viimeksi mainittuun ryhmään kuuluvat lähinnä rahamarkkinarahastot.

Rahalaitossektorin konsolidoitu tase (consolidated balance sheet of the MFI sector): Tase, joka saadaan nettouttamalla rahalaitosten väliset positiot (esim. rahalaitosten väliset lainat ja talletukset) rahalaitosten yhteenlasketussa taseessa. Siitä saadaan tilastotietoja rahalaitossektorin saamisista ja veloista muihin euroalueella oleviin kuin rahalaitossektoriin (julkisyhteisöt ja muut euroalueella olevat) ja euroalueen ulkopuolisiin nähden. Konsolidoitu tase on tärkein tilastolähde raha-aggregaattien laskemisessa. Siihen myös perustuu M3:n vastaerien säännöllinen arviointi.

Rahalaitosten korot (MFI interest rates): Euroalueen luottolaitosten ja muiden rahalaitosten – keskuspankkeja ja rahamarkkinarahastoja lukuun ottamatta – euroalueella olevien kotitalouksien ja yritysten euromääräisiin talletuksiin ja lainoihin soveltamat korot.

Rahalaitosten luotonanto euroalueelle (MFI credit to euro area residents): Rahalaitosten lainat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille (sisältää lainat julkisyhteisöille ja yksityiselle sektorille) ja rahalaitosten hallussa olevat euroalueella sijaitsevien muiden liikkeeseenlaskijoiden kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperit (osakkeet, osuudet ja velkapaperit).

Rahalaitosten pitkäaikaiset velat (MFI longer-term financial liabilities): Velat, joihin sisältyvät yli 2 vuoden määräaikaistalletukset, irtisanomisajaltaan yli 3 kuukauden talletukset, euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat yli 2 vuoden velkapaperit sekä euroalueen rahalaitossektorin oma pääoma ja varaukset.

Rahalaitosten ulkomaiset nettosaamiset (MFI net external assets): Euroalueen rahalaitosten ulkomaiset saamiset (kuten kulta, ulkomaanvaluutan määräiset setelit ja kolikot, euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat arvopaperit ja euroalueen ulkopuolisille myönnettyt lainat), joista on vähennetty euroalueen rahalaitossektorin ulkomaiset velat (kuten euroalueen ulkopuolisten talletukset ja takaisinostosopimukset sekä niiden hallussa olevat rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet ja rahalaitosten liikkeeseen laskemat enintään 2 vuoden velkapaperit).

Rahoitustarve (julkisyhteisöt) (borrowing requirement, general government): Julkisyhteisöjen nettomääräinen velan lisäys.

Sopimuspalkkaindeksi (index of negotiated wages): Työehtosopimusneuvottelujen mukaisten (ilman bonuksia laskettujen) peruspalkkojen indikaattori. Indeksillä mitataan kuukausipalkkojen impliisittistä keskimääräistä muutosta euroalueella.

Suora sijoitus (direct investment): Toiseen maahan tehty pääomasijoitus, jonka tarkoituksena on saada pysyvä osuus tässä maassa sijaitsevasta yrityksestä (käytännössä omistusosuuden oletetaan olevan vähintään 10 % kantaosakkeista tai äänivallasta). Suoriin sijoituksiin sisältyvät osakepääoma, uudelleen sijoitetut voitot ja yritysten sisäisiin operaatioihin liittyvät muut pääomat. Suoriin sijoituksiin kirjataan nettomääräiset sijoitukset euroalueelta ulkomaille (”suorat sijoitukset ulkomaille”) ja nettomääräiset sijoitukset ulkomailta euroalueelle (”suorat sijoitukset euroalueelle”).

Survey of Professional Forecasters -kyselytutkimus, SPF-kyselytutkimus (Survey of Professional Forecasters, SPF): Neljännesvuosittainen kyselytutkimus, jota EKP on toteuttanut vuodesta 1999 lähtien kootakseen kokonaistaloudellisia ennusteita euroalueen inflaatiosta, BKT:n määrän kasvusta ja työttömyydestä EU:hun sijoittautuneita rahoitus- ja muiden alojen järjestöjä lähellä olevilta asiantuntijoilta.

Talletusmahdollisuus (deposit facility): Osa eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmää, jossa vastapuolet voivat tehdä kansallisiin keskuspankkeihin yön yli -talletuksia etukäteen vahvistetulla korolla.

Tavaroiden ulkomaankauppa (external trade in goods): Tavaravienti euroalueen ulkopuolelle ja tavarantuonti euroalueen ulkopuolelta arvolla mitattuna sekä määrä- ja yksikköarvoindeksinä. Ulkomaankauppatilastot eivät ole verrattavissa kansantalouden tilinpitoon kirjattuun vientiin ja tuontiin, sillä kansantalouden tilinpidossa viennin ja tuonnin eriin sisältyvät sekä euroalueen sisäiset että ulkopuoliset transaktiot ja myös tavarat ja palvelut lasketaan yhteen. Ulkomaankauppatilastot eivät ole myöskään täysin verrattavissa maksutaseen tavarakauppaeraan. Tilastomenetelmistä johtuvien korjausten lisäksi pääasiallinen ero johtuu siitä, että ulkomaankauppatilastoissa tuonti kirjataan vakuutus- ja rahtipalvelut mukaan luettuina, kun taas maksutaseen tavarakaupassa se kirjataan vapaasti laivassa.

Teollisuuden tuottajahinnat (industrial producer prices): Teollisuuden (ilman rakentamista) euroalueen maiden kotimarkkinoilla myymien kaikkien tuotteiden tehdashinnat, joissa ei oteta huomioon kuljetuskustannuksia ja tuontia.

Teollisuustuotanto (industrial production): Teollisuuden bruttoarvonlisäys kiintein hinnoin.

Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten indeksi (hourly labour cost index): Työvoimakustannusten indikaattori. Työvoimakustannuksiin sisältyvät tehtyä työtuntia kohden lasketut (ml. ylityötunnit) bruttopalkat (rahana ja luontoissuorituksena ml. bonukset) ja muut työvoimakustannukset (työnantajan sosiaaliturvamaksut ja työnantajan maksamat työllistämiseen liittyvät verot, joista on vähennetty työnantajan saamat tukipalkkiot).

Tuottokäyrä (yield curve): Graafinen esitys luottoriskiltään samanlaisten mutta maturiteetiltaan erilaisten velkapapereiden koron tai tuoton ja maturiteetin välisestä suhteesta tiettyinä ajankohtana. Tuottokäyrän jyrkkyyttä voidaan mitata kahden maturiteetiltaan erilaisen koron välisenä erona.

Työn tuottavuus (labour productivity): Tuotannon määrä, joka voidaan tuottaa tietyllä työvoimapanoksella. Tavallisesti sitä mitataan kiinteähintaisena bruttokansantuotteena jaettuna joko työllisten kokonaismäärällä tai tehtyjen työtuntien kokonaismäärällä.

Työvoima (labour force): Työllisten ja työttömien määrä yhteensä.

Työvoimakustannukset/työntekijä (compensation per employee): Työnantajan työntekijälle rahana tai luontoissuorituksena maksama kokonaiskorvaus eli bruttopalkat sekä bonuspalkkiot, ylityökorvaukset ja työnantajien sosiaaliturvamaksut, jaettuna työntekijöiden kokonaismäärällä.

Ulkomainen varallisuus (international investment position, i.i.p.): Talouden kaikkien ulkomaisten saamisten (tai velkojen) arvo ja koostumus.

Vaihtuvakorkoinen huutokauppa (variable rate tender): Huutokauppamenettely, jossa vastapuolet tarjoavat sekä sen rahamäärän, josta ne haluavat tehdä kaupan keskuspankin kanssa, että rahamäärälle haluamansa koron.

Valuuttavaranto (international reserves): Keskuspankkien käytössä esteettä olevat ja niiden hallitsemat ulkomaiset saamiset maksuliikkeessä esiintyvien tasapainottomuuksien rahoittamiseksi tai sääntelemiseksi suoraan valuuttamarkkinainterventioilla. Euroalueen valuuttavaranto käsittää muiden valuuttojen kuin euron määräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta, kullat, erityiset nosto-oikeudet ja eurojärjestelmän varanto-osuuden Kansainvälisessä valuuttarahastossa.

Varantovelvoite (reserve requirement): Varantojen vähimmäismäärä, jonka luottolaitoksen edellytetään pitävän eurojärjestelmässä. Varantovelvoitteen noudattaminen määräytyy keskimääräisten päivittäisten saldojen perusteella suunnilleen yhden kuukauden pituisena pitoajanjaksona.

Velka (julkisyhteisöt) (debt, general government): Bruttomääräinen nimellisarvoinen velka (talletukset, lainat ja arvopaperit johdannaisia lukuun ottamatta) vuoden lopussa ja sulautettuna julkisyhteisöjen sisäisillä erillä.

Velka (rahoitustilinpito) (debt, financial accounts): Rahoitustilinpidon käsite, joka sisältää lainat, talletusvelat, liikkeeseen lasketut velkapaperit ja yritysten eläkerahastojen vastuavelat (jotka johtuvat työnantajien suorista eläkevastuista työntekijöiden hyväksi) ajanjakson lopussa markkina-arvoon arvostettuina. Neljännesvuosittaisessa rahoitustilinpidossa velkaan ei tietojen puutteellisuuden vuoksi kuitenkaan sisällytetä ei-rahoitussektorin myöntämiä lainoja (esimerkiksi konsernin sisäisiä lainoja) tai euroalueen ulkopuolisten pankkien myöntämiä lainoja, vaikka nämä erät sisällytetään vuotuisen rahoitustilinpitoon.

Velkapaperi (debt security): Liikkeeseenlaskijan (lainansaajan) lupaus suorittaa maksu tai maksuja velkapaperin haltijalle (lainanantajalle) ennalta sovittuna päivänä tai päivinä. Velkapaperille maksetaan yleensä korkoa määrätyn prosentin (kuponkikorko) mukaan, ja/tai sen ostohinta on sen nimellisarvoa alempi. Alkuperäiseltä maturiteetiltaan yli vuoden pituiset velkapaperit luokitellaan pitkäaikaisiksi.

Velkasuhde (julkisyhteisöt) (debt-to-GDP ratio, general government): Julkisyhteisöjen velan suhde markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen. Se on yksi perustamissopimuksen artiklan 104 kohdassa 2 määrätty julkisen talouden kriteeri, jonka perusteella määritellään liiallisen alijäämän olemassaolo.

Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi, YKHI (Harmonised Index of Consumer Prices, HICP): Eurostatin laatima kuluttajahintaindikaattori, joka on yhdenmukainen kaikissa EU-jäsenvaltioissa.

Yksikkötyökustannukset (unit labour costs): Kokonaistyövoimakustannukset tuotantoyksikköä kohden. Euroalueen yksikkötyökustannukset lasketaan työntekijän kokonaiskorvauksen suhteena työn tuottavuuteen (joka on määritelty kiinteähintaiseksi bruttokansantuotteeksi työllistettyä kohden).

Suomen Pankki
Bank of Finland
PO Box 160
FI-00101 HELSINKI
FINLAND

P3D

.2343

F
03 2007

VIISIKAUASIKAVATSAIIS

FIIP00DAN WESVIISDANKIWI

ISSN 1561032-2

9 771561 032007